

His crucei et belial iudiciali co
la salomone iudice et a sede diui
na dato agitata super spolio et
violencia per eundem christum in infer
no commissum singulare practica co
tinens incipit feliciter

Queris christi
delibet atque or
thodore sancte ma
tris ecclesie fidei
cultoribus hoc
breue compendium
in pectus. Presbiter iacobus
de thera notarchidiaconus aue
sanus et canonicus aprutinen
sis et in iure canonicus padue dis
cipulorum minimus sub vtriusque or
dinum recommendatione aiarum et
corporum. In eo salute qui morti
ficat et viuificat deducit ad infe
ros et reducit. Adaperiat dominus
cor vestrum in lege sua et in pre
ceptis suis et faciat pacem. Ex
audiat orationes vestras et reconfi
liet vobis nec vos deserat in te
pore malo quia de magnis pe
ccatis ab eo liberati sumus. Ipsi
magnifice gratias agamus utpote
qui aduersus sathanam tenebrarum
atque infernorum regem pro nobis
liberandis accinctus potestatem
ter dimicauit quod vniuersum mundum
suis fraudibus et versutijs produ
xit et ducebat ad locum regnantis
domino nostro ihesu christo cuius sangui
ne redempti sumus per infinita secula

la seculorum Amen

Postquam per sancte lignum
duplicem mortis ha
buimus dampnatos quod
amarissimo morsu in
profundum lacu de progenie in proge
niem animas dire depastet necess
se erat quod etiam mors illa per lignum
mortis paret quod compendiose tem
poris diluuij sub figura potest esse
bi quod omnem carnem aqua necan
do absorbuit preter noe et famili
am suam quod in archa lignea pre
dicta aqua inde pnes saluauit. Et
sicut per aquam omnis caro mortis tem
poralis recipit de mentum sic et
iam per aquam nostre erat ut omnis caro
vite eterne recipet remedium quod
figuratie potest ostendi de israheli
tico populo ad terram promissionis
iter habente quod per medium maris ru
bra aqua illesus habuit viam nichil
aliud significans nisi nostre regenera
tionis sacri baptismatis aquam
Quia sicut populus ille terram pro
missionis ingredi non poterat nisi
primo per medium maris rubra trans
sisset aqua. Sic populus christianus pa
disum eius terram promissionis
intrare non poterat nisi primo tran
seat per medium regenerationis
baptismali vndarum quod nobis
ostensum fuit per nostrum redempto
rem et dei patris vni genitum in
terris nascentem morientem et a
mortuis resurgentem Iuxta quod

iam fuerat pmissum elco abrahe
patriarche cui ds ait. per memet
ipsu iuravi qz magnam rem feci
sti et no pepisti vnico filio tuo
ysaac ppter me. qsi velit dicere
q ego alia rem tibi facia maiore
qa no parca vnico filio meo ihu
ppter te qz semē tuū. in quo oēs
gentes in maledictione dāpna
te recipiāt bñdictionē. de quo se
mine in extremis positus iacob
iude filio suo sic cecinit dicens.
Non auferetur sceptrū de iuda
nec dux de femore eius donec ve
niat qui mittendus est. et ipse
erit expectatio genciū idest bñ
dictio. et quē expectabunt gen
tes venturum humana qz hebreā
pelle idest carne vestiū sicut de
medio ignis deus ineffabiliter
fuit moysi locutus. **P**rophetam
suscitabo eis d medio fratrū suo
rū simile tui qz ponā verba mea
in ore eius loquet qz ad eos om
nia que precepero illi. **E**t hoc e
rit signū pphete illius qd in no
mine domini ppheta ille predi
cat et no euenerit. huic dñs nō
locutus est. **E**t quomodo dñs de
medio fratrū suorum suscitabit
illū audi ysaiam. **E**cce virgo cō
cipiet et pariet filiū et vocabit
emanuel. **E**t quomodo concipiet
qz pariet illū virgo. **D**ic qz sicut
virga florem. Audi eundē. **E**gre
dier virga d radice yesse qz flos

de radice eius ascendet in quo e
rit spiritus dñi qz deum patrē su
um vocabit. quod i spiritu ille ci
tharista dauid predixit dicens
Ipse inuocabit me pater meus
es tu. et ego primogenitū ponā
illum excelsū pre regibz terre
Et quia sancti pñs sciēs has
eis repromissiones esse factas.
eorū miserabilibus clamoribus
degentes in inferno celos infes
tabant dicentes. **O**bscram⁹ te
dñe mitte quē missus es. vide
afflictionē populi tui. sicut locu
tus es veni et libera nos. **P**ropt
qd deus clamoribus eorū fessus
pie in trinitate sic fuit locutus.
Quis ibit ex nobis. **I**lico filius
respondēs dixit. **P**ater i capite
libri scriptū est de me ut faciam
volūtatem tuam. complacet in
hoc tibi dñe. **A**it pñ. **C**onplacet
Tunc ait fili⁹ supradīs clamā
tibz de inferno ad patrē dicens
Holocauitū p peccō nō postulas
tis. tūc dixi ecce venio. **Q**uo au
bito i leticia magna degētes in
inferno ahūt ad filiū. **D**ñs iude p
nē dñs legifer nē dñs rex nē. tu
venies qz saluab nos. **P**ost hoc
ds ait filio suo. **E**rgo fili accipe
gladio t sup femur t potēssie
pcede qz regna. **Q**ui pspiciēs ad
virginē quā pre oibz elegerat et
missa ad eam angelico nuncio.
cui⁹ pba aure audiēdo credidit

aure mor filiū dei credendo cōce-
pit **E**t ut tantū cōmerciū hosti-
hūānī gñis p̄tin⁹ eēt celatum
mor ioseph vix iustum nutu dei
ante despōsata q̄p̄ ānūciata sibi
copulauit in sponsū **E**t quia ut
ait angel⁹ ad thobiaz hī nāq;
qui cōiugiū suscipiūt vt deū a
se ⁊ sua mente excludant ⁊ libi-
dini suiant habet potestātē su-
per eos demoniū. s; qui sancte
⁊ honeste coniugiū obsuuant ab
hīs fugat demoniū et hec pōt
esse ratio quate demoniū nichil
de icarnacōe dñi scē potuit il-
lum vero cēdens filiū **J**oseph **E**t
veniēte tpe quo puerpeā pareē
p̄p̄m peperit deū ⁊ hominē vix
quia ficiū sine libidie vterz vgi-
nis introiuit sic sine corruptio-
ne ab eius thalao foris exiuit
In mūdo creuit cū homib⁹ cō-
uersando et in q̄ ab eo itēptacō-
nibus diabolus supat predixit
Et venit iux signū moyh datū
q̄ predixit mortuis surgite. et i-
venit surgentes. cecis illuamī
et leph mūdami. mutis loqmī
Infirmis curam et oēs curaban-
tur **S**ilis fuit moyh i. huānita-
te ⁊ legū dactō ⁊ preceptorū. q̄
volens i iudea a populo iudeoz
capt⁹ a p̄fide pylato ex falsis
cūmib⁹ eū crucifigendum mā-
bus ⁊ pedib⁹ penetratis videli-
cet die p̄p̄ marcij fuit. dāpna

tus in cruce q; pendens ⁊ et he-
ly hely clamans p nobis. p̄cō-
ribus spm emisit et suū corp⁹
mortuū ut iam ipse predixerat
in corpōe terre reliquit sepelien-
dum. hūc euanglōrum veritas
plenius attestatur. et q̄ tēpali
morte supatus foribus vtrib⁹
angelorū ⁊ archāgelorū celesti-
um exercitiū victor. vixillum
in manu tenēs. ⁊ fuit potens i
prelio mor de scēdit ad inferos
eos que ad modū terre ne in sua
potētia arādebat **Q**ue rū ifer-
notū p̄cipes suauī eius vocē
clamādo admonuit dicēs **T**ol-
lite portas principes vestras ⁊
eleuamini porte etnales quia i-
troibit rex glorie. ad quā vocē
p̄cipes inferorū tremefacti
rūderūt de iferis dicētes **Q**uis
ē iste rex glorie **A**it rex dñs for-
tis ⁊ potēs dñs potēs in prelio
Unde ipi p̄cipes inferorū in
vnum redacti inceperūt alias
disputē quis esset iste rex gloriē
ita fortis ⁊ potēs ⁊ miābātur
multū cū nūquam talis mortu⁹
descēdeāt ad iuferos cū tantis
viribus ⁊ potētia decreuere por-
tas firmari et muros. et t̄res.
meli⁹. solito custodiri. **Q**ue vi-
dens dñs **I**hs ⁊ emissa ad dñs
p̄cipes alia vocē dicens. **T**olli-
te q̄. **E**t dicti p̄cipes inferna-
les reuētes dñs portas apic

sed potius eas in melius firmas
tes aiebāt. **Q**uis ē iste rex glo
rie. **E**t dictus ihesus videns se a
dictis p̄cipibz eludi tamq̄ bu
rus dehellator ī medio ext̄minij
et ī ipsos p̄ncipes impetu facto
dictas portas ereas ⁊ vertes fer
reos eidem resistentes vim vi re
pellendo ofregit. ⁊ in albo viril
lo cruce rubente p̄ muros et tur
res precipitatis demonijs t̄q̄
victor exultans capta preda dic
tū infernū intravit ⁊ quos suos
cognouit fore captiuos etiā fo
ras potenter extraxit. quosq; in
parabiso si honorifice collocavit
necnō ⁊ sathanā omnīū maloz
practicatorem vinculis ferreis ⁊
mortiferis in p̄fundum laci sub
firma clausura religauit. **E**t ab
eunte dicto ihesu s̄ loco inferna
li eumq; sequentibz p̄mis parē
tibus regibz ⁊ p̄phetis necnon
et alijs qui in lege domini ābu
lauerunt ⁊ in ea meditabantur
die ac nocte psallentibus et di
centibus. abuenisti redemptor
noster **I**bi gaudiū sine tristitia
ibi lux perhennis ibi voces mo
dulancium organoz ibi lacti
me iocundi amoris ibi odor sua
uitatis et cithara et psalterium
cū canticis nō defuerunt. dicen
tes et cantātes. **C**onfitemi dño
qm̄ bonus. qm̄ in seculū mīa ei⁹
Dicant nunc qui redēpti sunt a

domino quos redemit de manu
inimici et de regionibz cōgrega
uit eos. quē psalmum totū lege
fi vis **T**unc adimpletū fuit illū
p̄phetiam. **A**d vesp̄um demo
tabi⁹ fletus ⁊ ad manūm le
ticia. quia captiuam duxit cap
tiuitatē et debuit dona hominibz
et ad resumendū corpus quod
reliquerat in corde t̄re tabz di
ebus et tabz noctibz ab hoc ut
non detur ei videre corruptiōē
quo corpore resūpto et adueniē
tibus demonijs ad videndū ea
que dictus ihesus in iam dicto
inferno fuerat opatus et non re
ptis ibi p̄mis parētibz pat̄ar
chis ac p̄phetis atq; eis viden
tibus sathanā eozum regem vi
culis ferreis in profunda fouea
abyssali captiuatum. ipsa demo
nia p̄cientia manus ad man⁹
⁊ rugitus dātia ut leones ama
rissimis lacrimis flebāt in q̄bz
valde tristabātur **U**nde nō valē
cia q̄c̄q; p̄ eoz remedio cogitā
mōē vniūnitatis sub signo p̄co
nis demonioz oīm aggregata mul
titudine ⁊ surgēte in medio illo
cū asaroth sic prudēt est locu
tus. **F**r̄es mei amabiles ⁊ p̄di
lā modici vires astucie ⁊ sapie
nostre valuerūt ideo cessent mel
ticie nostre s̄ sicut p̄uidi ⁊ saga
ces tātum de rapacitate iurū
nostroz p̄ditorū pertractemus

Ros scim⁹ bene qd deus omipo
tes iust⁹ ē et apud ipm non est
acceptō. Si iusticiā habuerim⁹
illico eandē ab eo consequemur.
Ros sum⁹ spoliati vt bene scio
quia bñ p̄bābim⁹ tā de posses
sione q̄ violencia. Quib⁹ pro
batis incōtinēti iudicial seque
tur restitucio. **I**ura sūt satis sup
hoc clā. de p̄p̄etate filii hē⁹ ad
huc clariora et ideo sup hoc sit
sagax nra p̄uio. Quib⁹ ab as
taroch dictis oīa demoīa quasi
euigilācia a iusticia gaudia iuce
perūt reuipare. Michi videtur
ait astaroch qd ad huc habim⁹
nobiscū viros q̄ iuris doctā hñt
piciā qm̄ hēamus cōsiliū et secū
dū nobis dēcta p ipōs ita obser
uādo de iuribus nris p̄bitis per
agamus. et aduocatis in eoz p̄i
cia pitis talit eisde ipi dedere cō
siliū. Est nccāciū quod vniūsaliter
vnū cōstituatis procuratōrē
āt plures vel sanditos piudos
et sagaces q̄ noīe vñ vniūsa
tis agē et defendē valeāt et pos
sint quia vniūstas siue collegi
um nccio p̄ p̄uātōrē l̄ iudiciū
agē habz vt de **I**uas calūp c in
p̄tractādum et c. **I**mpator et ip̄
q iij. **C**um scim⁹ et viij q iij quia
epi. Et nō in c i diudi l vi. **Q**ui
bus dās et ab oībus placito aīo
receptis incōtinēti dā infernoz
vniūstas constituit p̄uātē vñ

iudiciū belial iuras p̄uātē p̄uātē
lēte et acceptatē sub instrumēto
publico in p̄dā causa dans q̄
ei vniūstas p̄dā specialē po
testatē impetūdi agēdi et defen
dēdi emia et defectus obp̄ciendi
iurādiq; de calūpnia et veritate
ditenda et gñit q̄ p̄mittētes
ratū gñū et firmū tenere et habē
q̄ ut de p̄uātōri c i de offico 8
legati cōm̄ de rescriptis ed̄ cere
de p̄uātōre q̄ ad agendū li vi
et ti non pōt in cle. **Q**ui p̄uāt
tori. **I**nfernalis hīta p̄uātaci
one moā posposita vniūscōrū do
mū adiens cōsistoriū in q̄ p̄p̄n̄
erāt cāiquaq; seniores et p̄at̄
che in giro sedētes milia miliū
mīstrabāt ei et decies cētena mī
lia assisteabāt ei cōm̄ quo voce i
trepida et alta melliflue sic ex
titit locutus

Massime dñcrū domie et
rex regum quē nullum
latet secretū et cui⁹ vo
lūtati n⁹ resistē pōt in
vijs iustis et in oībus opibus
sanct⁹ et placeat ad me infimū
et tot⁹ infernal congregacōis
p̄uātōrē vñ pietatis aures in
clinare audientes que vñ celsi
tudini simplicit̄ sū dāre. **C**ū sa
than et alia demoīa in inferno
degēcia mediāte vñ tradicione
fiat noueūt sātās vñ possede
at hūerit tenuerit hoīes i ius

degentes et eorū animas cū omī
iurisdictioni et iurisdictioni vel q̄
si tanto tempore cuius cōtraria
hominum memoria non existit
quidam qui dicit ihesus fili⁹ io
seph ⁊ marie suis demeritis a su
is p̄p̄is mortuus in mundo cū
tantis viribz et potencia descen
dit ad īferos q̄ omnia demoīa
vehemēter ab eo fuerunt treme
fca infimulq; dicētia q̄ nūq̄ tā
potēter aliquis mortuus descen
derit ad īferos dicēs et clamās
Aperite portas regi glorie. **E**t
cū ipsa demonia dicēret quis ē
iste rex glorie ipse vō dixit. do
minus fortis et potēs in prelio
p̄pter qd̄ videntes demones tā
tam in eo potēciā seris ferreis
portas creas pl⁹ solito fortius
serauerunt. **Q**ue videns dictus
ihesus subitaneo in eos impetu
facto predīas por̄tas in nichilū
redigendo cōfregit et totū infer
nū dominio p̄tate et iurisdictioni
vel quasi totalit̄ spoliavit et sa
thanā catenis igneis multū cru
deliter captiuauit. **Q**uare altis
sime dñe p̄curatorio nomīe quo
sup̄ de predīis oīa p̄fatū ihm
peto exequit̄ michi fieri iusticie
cōplementū. **E**t qm̄q̄ altissime
dñe vos huiusmodi causē iudicē
eligere deberem tamen alme pa
ter quia lites sine suspitione p̄
cedere debent ut de excep cū int̄

p̄torem et iij q̄ v quia suspecti
q̄a causa filij est causa patris et
econūso ut de testi super eo. ⁊ ij
q̄ vi biduum. v̄ palam. sed ipse
ihesus pluribz vicibus dixit in
mundo viuens q̄ deus est pater
meus. **Q**uare peto p̄ vestram s̄a
tate vni viro neutri p̄ti suscep
to qui iuris habet peticiam pre
dictā causam decidendā omitti
seu si placet delegari. **C**ui p̄curā
tori dominus sic ait. **C**uius dyo
cesis ē iste ihesus. **A**it p̄curator
Razarene dyocesis. quia bethle
em natus nazareth est nutritus
Ait dominus **C**ommittat̄ causa
in dyocesi iherosolimitana que
non distat abinde per dietam
ut de rescriptis statutum ē cum
autē li vi. **A**it belial. **S**anctissi
me pater aduertat sanctitas ve
stra q̄ res de qua agitur ē alibi
Ait dñs. **N**on est curandū quia
quis trahi debet d̄ loco originis
vel vbi habet domiciliū viget re
scripti infra dietā ut in iā dco ē
in glo olim dicebamus. **A**modo
aduertas si in iherusalem reu
les iudicem impetrare propter
suspicionē nam ciuitas est insignis
et ibi habet copia p̄curatorū
Ait p̄curator. **C**ontentor ibi d̄
causam committi. **A**it dominus
Contentans de salomone iheru
salem rege respondit p̄curator
Ita domine quia iustus ē iudex

et se in iusticiā dilexit et equi
tate vidit vultus eius unde do
min⁹ sub rescripto suo eidem tali
ter delegavit

M lpha et o Salomō regi
Ihēm salutē aī sū vze
tē dā in te pū itō ē in
fernalem nomie et pro
parte totius inferni cōtra quen
dam Ihēm filiū Maie et ioseph
bioc Felimitā de quib⁹ daz vio
lēcijs et spolijs p predcū. Ihēm
vt afferatur in inferno factis tā
de domi nio et pēatē mūdi et iū
risdictōne vel quasi oīm hoīnū
eorū qz aīatū taliter duximus
cōmittēdā vt vocatis q fuerant
euocādi audias omnia tam ad
possessorū q ad cōmune peti
torū iudiciū p nēcia q vtrāqz
ps duxerit p pōnēda et cā; ipsā
sine debito tēmines. **Testes** ve
ro qui fuerāt nominādi si se o
bio amox p timore subtraxerūt
qē. **Datū** padii pxi die men
sis marchij. indictione rē. **Hec**
forma pbatue de resti spo. **Cū**
ad sedem Qui pūator habito
fiescripto mor hora debita cū nō
tījs et testibus dēi regem salo
monem accessit et genuflexus
cōtā eo sic huīlī loūt⁹ est. **Un**
iū sōnū dñs vō salutat. et hanc
lāz ac suam benedictionem vobis
mittit. **Salomon** vero breto re
gali deposito et capite suo incli

nato dñz lām. satis reuerentee
suscepit. **Qua** perlecta carta et
bulla stilo et filo satis diligēter
pfectis put ad ei⁹ spectat of
ficiū quia oportet iudicē cuncta
rimari ut ppx q v iudicāte et i c
am iohānes de h. instrumētū
et nullū imbi repēiens viciū fat
sitatis mandavit danieli ei⁹ au
re actor notario idem rescriptū
apud acta redigi et inscribi hanc
eciā pntacōnem et recepōnem
eiusdē ut de pba qm cōtra ac de
omib⁹ alijs iam dñs dictus p
ūator sibi publicū pēcht fieri
instrumētū et sic sup hūc actum
Salomon ppetuatus est suam
iurisdictionē ut in c licet de of
fi dele. et in c ne āqui de hereti
li vi. **Et** quia ad nichil aliud de
bet vocari actor. pntato rescripto
niā ad citacionem ad quam hū
dam dictus infernalis pūat cōm
iudice suppliciter instabat. **Cui**
pūator **Salomō** sic ait. **Quo**
iudicio vis expiri. quia alit nō
debemus te admittere ad citacō
nē nisi eo expresso ut v q ij. **Si**
primates et iij q ix i dictis locū
tus dict⁹ pūator ait possesso
rio dñe. **Quo** audito mandavit
Iudex actorū notario inscriptis
more curie fieri citacionem et eā
dem apud acta redigi et inscribi
vt insuprascripto c qm contra i
hac forma vt sequitur

Alomō rex iherusalem
iudeꝝ delegatus a sede
diuina datus in causa v̄
tente inter belial p̄curatōrē iher
nalē ex vna parte et ihesū ex a
lia azaheli velocissimo cursore
salutē. Mandatū diuinū seu lit
teras diuinas nos recepisse no
ueris in hac forma. Alpha et o
ut s̄. Volentes igit̄ ut decet mā
datis diuinis humiliter obedire
tibi in hac parte auctoritate qua
fūgimur precipiendo mandam⁹
quaten⁹ prefatū ihesū ex parte
nostra imo potius diuina citare
cures ut die tertia post receptō
nem p̄ncipiū coram nobis ī domo
habitationis nostre p se vel p̄cu
ratōrē legitimū se p̄ntet. Quē
terminū ei p duobz edictis et l̄
cio pemptōrē apter viarū distā
ciā ut parciū parcam⁹ laboribz
et expensis assignamus respon
surus de iure belial p̄curatori in
fernali de quibusdam violēcijs
et spolijs in dicto inferno p dic
tū ihesum factis in preiudiciū ⁊
iniuriā dicte infernalis aggrega
tiois put in sup̄dicto rescripto
continet̄. Alioqñ scdm formā mā
dati nob traditi qñtū de iure po
teramus pcedemus cuiuscumq;
absentia nō obstante. q; si idem
termin⁹ incidit in die feriata se
quēti non feriata quē etiā eidē
pempt assignam⁹ studeat opa

tere. die autē tue citatiois et for
mā et q̄cquid inde feceris ⁊ cōfā
q̄bz fidelit̄ referre cures qm̄ tue
relatioi ut nūcio nrō iurato da
bim⁹ plenā fidē. In cui⁹ rei tes
timoniū p̄ntes l̄as sigilli nr̄i fe
cim⁹ appensione munita. Datū
ihrlm̄ xxvij die mēsis marcij q̄c
Hec forma pbat̄ de m̄ iteg res
ti cū ex l̄as in si de do ⁊ cō c h̄
Et citato ihu iux̄ formā preac
tā et azaheli cursore reūso et p
eū dē citatiois relatione facta
et in scriptis sub hac forma re
dacta infrascript⁹ azael retulit
se citasse ihm̄ ut in citatiois fōi
continet̄. de p̄b qm̄ otr̄ et de ap
cū pati. Unde ihc citatus vidēs
q; psonalit̄ adesse non poterat
qm̄ ad neq̄ora vōbat̄. s̄ ad mis
sionē spūs sc̄i in aplōs mittēdo
in oēm terrā ad predicanđū ver
bū di. ostendit ad istā causam p
curatōrē legitimū sub publico ci
rographo moysen legū maḡm
p̄ntē volentē et acceptantē ad a
gend⁹ ⁊ defendend⁹ iurandūq; de
calūpnia et veritate dicenda. et
ḡnalit̄ q̄c h̄is gratū ratū ⁊ firmū
et releuās eū ab oī onere satis
dandi p̄mittēs s̄b p̄potētia oīm
honorum ipsius de iudicio listi ⁊
iudicatū solui ⁊ cet̄. Hec forma
pbat̄ ff iudic sol l̄ h̄ ad defendē
et iustis satisfand⁹ § si autē. et
in c mand de p̄cur e ti c i in cle

Omnino citationis abieci
ente ea hora qua soliti
est iudicibus ius reddi
in medietate post vespertas et ante
noctis tenebras ut in c. Consultuit
de offi. dele. ad petico. rem. prout
infernalis in iudicio copatus dic
tus ihesus extitit vocatus ut est
moris ut in c. veritas de do. et co.
tu. Qui ihesus confusus de prout
suo non comparuit nec etiam eius
prout. qui credidit sequentem di
em huius citationis peremptor
propter quod peccat dictus prout in
fernalis scabi apud acta suam
copitionem et sui abusus et cotuma
cia. n. propter quod petebat se ponere
dum in possessionem casei dei dicens
suande quod hoc fieri debet non ob
stante quod casus sit possessoria ut li
te non contestata et accedens. cui
prout iudex salomons respondit dicens
se pro nunc nolle facere missionem
nec cotumacie inscriptionem. propter
quod dictus procurator wiferans
ait. O sapiens salomon ubi
est iusticia nonne iuste peto. ait
salomons. Iuste petis sed hanc iusti
ciam possumus tempore expectan
do contumacie in alium diem ne
mini faciendo iniuriam ut in c. Co
sultuit de offi. dele. Unde manda
uit sebe actor. quod scriberet huius
diei pro rationem in alium diem
Altera autem die videlicet xxx
prima mensis marchii hora iudi

cij solita moyses prout ihesu le
me comparuit. et exausando se quod
ante non comparuit erro. ductus
heri hora debita cum hodie cred
deat sue citationis diem pempere
fore offerens apud acta suum le
mum proutorui petens quod apud
acta illud redigi et inscribi. Et
facta alia proclamatione. respondit
moyses dicens assum et requis
tus si vellet aliquis pro contra resp
tu n. vel personas opponere vel obi
cere quod nunc proponat. Qui moy
ses respondens ait quod pro bene possit
contra rescipui pro personas opponere
sed tamen pro nunc nolo. cui prout
infernalis ait. Quidquid obice
posses dic nunc palam. Moyses
ait vis ut obiciatur. respondit prout
volo. At moyses apertis os suum
ait. Nonne tu es exco. tatus et qui
constituerunt te in prout. nonne ex
supbia via eieci fuistis de celis
tamen exco. tati et separati a consortio
dei et sanctorum angelorum nonne hoc
notorui est universo mundo et certe
propter hoc non tenebamur citatus
ab citatione tuam comparere quia
personam non habes standi in iudi
cio ut in c. intellexim. de iudicijs
et ff. Si quis causa in l. fu. eo. marie
cui tuum precipium sit viciosum hoc est
epi. impetratio facta per exco. ta
tum ergo et citatio que secuta est ex
eo debet esse viciosa et pro nulla re
putata ut in c. de rescriptis li. vi

Ite commissio cause facta est in lo
co inimicorum domini mei ihesu quoniam in
ibi israhelites eum persecuti sunt et
occiderunt propter quod ueniens
est huiusmodi loci suspicio: ut in e
cedens ut lit non ostendat de appel
ex parte ff de iudicio l si longius et
xxiiij q ij fine et iij q ix horta
mur. **I**te ibi nunquam repies quod dominus
meus ihesus die festata potuit cita
ti uidelicet die pasche azimorum que
vbiq; est insignis et celebris.
Rone eadem die vix horada pre
conis debuit quiescere et ut ff de
feste l i. **E**t l si et de feste c si et
v q ij c i et tunc voluntati iudicis vo
lui acquiescere tali die citatus co
parui licet non teneret ut nota
tur in e veniens de accusa et v q
ij c i et de rescripto statutu s cu
autem in glo sup vbo citet partes
sed ad ista non adueto: tunc de ista
causa nomine vniuersitatis in
fernalis itendo disceptare. **Q**ui
bus quidem auditis per paratorem
infernale ipse tamquam non valens
hec pati tale moysi suaue de dit
responsu. **M**oyses inspicere
sic sapis imo desipis ideo non pos
sui sustinere tuam sapientiam staret
in tali errore ne audientes per ve
ritate sumant et quia error cui non
resistitur approbatur et veritas
cui minime defensatur opprimetur
ut lxxiiij di error et c ostendit
Cum tu dicas me et constituent

me in paratorem excommunicatos
esse quia precepti a celis et qui
constituerunt me in vnu redacti
sunt vniuersitas et vbi nuncq; q
lo expectis quod vniuersitas siue colle
giu possit excommunicari. **R**one
hura contrarium sapiunt: ut xxiiij
q iij si heres et de sen ex romanu
s vniuersitate l i vi. **Q**uare ergo
dicas vniuersitatem infernale esse
excommunicata. **S**ed ut verus sci
as talis vniuersitas fuit bene se
gregata ab angelis dei tamquam
hij qui foris sunt sicut iudei et
sarraceni a cristianis et ab eccle
sia romana et ij q i multi et
lxxv di qui sence tam. **S**ed dic mi
chi precor si secundum iura tua iudei
vel sarracenus pro iusto debito va
leat cristianum accusare. **C**erte
hoc non repio prohibitu nec est
casus de casibus notatis in c iudi
de iudeis facit ab hoc licet in
fra de testi et de sacri paga
l cristianus ergo valde bene te
nebaris ad meam petitionem cita
tus comparere quia tamquam sepa
ti ab angelis paradisi vocamur
demonia. **A**d illud vero quod di
cis de loco suspecto hoc in tua
resideat voluntate si velis muta
re locum cum de eo michi prou
derit ille qui celum palmo conclu
dit et terram appendit in nichili
et qui est omnium rex opifex. **E**t ad id
quod dicis quod ihesus non debuit citari

die ferata ymmo potuit et debu-
it tali die citari cum ipse fecerit in
inferno atrocem iniuriam atque cap-
tu uenerit regem infernorum et do-
tali atrocem iniuriam atque delibera-
ta causa potuit die ferata citari
ut ff de feri l iij et iij. Et non pro
quod iij in summa Ergo tue obiectio-
nes non obstant. Sed unum. **M**
Moyſes tibi dicere non omitto
nonne tu es infamis qui hominem oc-
cidisti et in sabulo credens eum
a nemine videri abscondisti et con-
depnatus a pharaone paul ausu
gisti ut **E**xordi ij c propter quod te
licite tamquam infamem peratorem ab
istius iudicio depellere possem ut
in q vij Infames si nolo nec pe-
to ymmo potius teum quam cum alio
de hac causa intendere expiari. Ab
autem dicta stupescens moyſes sili-
it unde videtur salomone crescere con-
trouersiam in blasphemis voluit ut
in officio suo videlicet reducere
partes ad concordiam ut v q ij. Si
primates et christi q iij Si quis
membrorum ff de usu fructu **E**
quod si manum et de transac c ultimo v
bi de hoc Cui salomoni ait belial
domine salomon licet verum sit offi-
cium primum si potestis partes re-
ducere ad concordiam ego tamen
pro me contentor concordari testi-
tuanus primo iura inferni expo-
liati per ipsum et ipse staret pro fac-
tis suis et infernus stabit pro

6
suis Tu valde erras ait moyſes
quia infernus et omnes habitates
in eo sunt ihesu et non inferni
Ait belial Ergo intendam ad li-
tigiū Ait moyſes Intendamus
Et belial tamquam puerus omnibus
alijs obmissis sciens quod expensum
suis debeat offerre libellum tres
sub eadem forma libellos in iu-
dicio illico obtulit quorum unum
pro se habuit alium iudex in actis
tenuit reliquum vero moyſes manu
aliter obtulit ut in q iij offerat
ut de proba quoniam contra Cuius
tenor talis est

Quia vobis illustratio
viro domus domino sa-
lomone rege iherusalem et pro
ponit belial patre et peratorem
nomine et pro parte totius infer-
nalis congregationis contra ihe-
sum et quamcumque aliam personam
pro eo legitime interuenientem dicens
quod cum ipsa infernalis vniuersitas
tenuerit et possederit vtriusque
sexus homines et eorum animas
tam in terris quam in corpore inferni
degentes ac etiam potestatem et iu-
risdictionem exercere tam in pre-
dictis per eandem quidam tamen
qui dicitur ihesus filius ioseph
et marie nuncupatus quodam ausu
temerario ductus predictam vni-
uersitatem infernalem de possessione
ne predictorum violenter deiecit
ac etiam spoliavit nec non ipsam

spolia ipsa detin; indebite occu-
pata contra iuris debitū et iusti-
cie voluntatē necnon sathanam
eorundē principem in eadem vi-
olentia in fouea abyssi ali turpi-
ter captiuauit ac etiā ipsū nunc
detinet captiuatū. **Q**uare dñs
pauator nomine quo supra pre-
fatū ihesum per vos et vestram
curā petat sibi sentēcialiter cō-
demnari et se restitui ad omnē
predictorū possessionem vel qñ
cū omnib; hominib; et eorū ani-
mab; pceptis et qui picipi pote-
runt put iustum fuerit et equi-
tas suadet rationis ptestans de
expensis dampnis et eorū inter-
esse. **H**ec forma pbatur d foro
ope ex pte l de or cog c ij. de res-
ti spo grauis et c cū ad sedem et
ibi dum dicit vñ quasi ppter iu-
risdictionē et ptatem que sunt
incorporalia que non possident
s; quasi. ut de cā poss et ppet
cū ecclesia et d iudicib; c vñio
Quo libello oblato et perlecto
moyses pēhnt terminum ad re-
spondendū dicto libello. **A**it beli-
al. **D**ñe iudex si placeat abbre-
uiē dilaciones quia melius ē
hanc causam sub breui opendio
expedire q̃ sub lōgo dispendio
progate. **H**oc dico quia habeo
bonā causam et probationes et
iura alia in p̃mptu parata. **A**it
moyses. **I**ta fiat sicut petit beli-

al cū meliora ipso habē iura sūm
mo dñe iudex cū vergeat necessi-
tas q̃a iā dñs me⁹ ihc ascendet
in celū et mittet spm sanctū in
aplos p eū mittendos ad predi-
candū de regno di p salute hūa-
ni generis. **E**rgo magna neces-
sitate vrgēte ac suadēte pietate
cū infernus lōgissimis tribus
captiuatū tenueret humanū ge-
nus grauissime illud affligendo
piū est p eiusd liberacōne me ta-
li mō eund defendē q̃ dieb; feri-
atis siue nō feriatis dicta causa
agat. **A**it belial. **I**n hoc p̃tor
ut de se c vñ. **U**nde ait iudex. **L**i-
bent et vñt se ad moysen dicēs
Tibi assignam⁹ tminū ad p̃mū
diē ap̃l ad rñdens libello et ad
oīa alia p̃ntis negocij decisio-
necessaria pagēda nrō te aspec-
tui p̃ntabis. de do et otu c vñab
et sic ap̃d acta in scriptis est re-
bactū **Q**uo termino adueniēte
et presentib; in iudicio partib;
instante infernali pauatore pe-
titur moyses libello respondere
et pceptus a iudice humiliter
se inclinās taliter ipse fuit locu-
tus. **S**apientissime ac illustri-
sime rex iherusalem iūctis ma-
nibus vestram obnixē deprecor
dominationem ut ad fraudulen-
ta verba et ad fraudulentiora
facta ipsius pessimi ac nequissi-
mi inimici placeat non adūtere

quia melliflua sunt extra intia
qz amara qm scriptum e fel dra
conum vinum eoz et venenum
aspidu insanabile. Et sicut vni
nouit dominu ipe posuit i ce
lo bellum fraudem in paradiso odi
um inter pamos fratres et i om
ni nostro opere zizania semina
uit na i conestioz posuit gula
i gnacione lasciuia i paulacio
ne accidiam in coufacione inui
diam in pfectu seu doinacioe su
pbiaz hic aimas temptat corpo
ra pulsat in vigila mouet ad
praua opa i dormiendo ad somp
nia turpia letos mouz ad dissol
ucionem istes aute ad desperacio
nem Quid plura oia mala mun
di sunt sua puitate commissa fa
cit et habet hoc pprii i q iiii et de
suma tmitate firmi S diabolus
Ideo placeat summe cauere ne a
predco decipi possitis. Turba
tus facie belial tale moysi dedit
rsum. Cotadiana fornax tua
lingua iux illud velle loqui m
tum sapit omni tempore stultum
vt scriptura docet g rula ling
ua nocet et. Si coru rlii di di
mittam? ista ait belial. rindeas
libello Moysi ait libenter Et q
q te obtinere possem de ppetra
te obiciendo contra tuam peticio
nem incontineu pbanda vt ff
de exhiben le iij S ibide ar de co
rog sup et qd appbat Innoc in

et vltimo de causa poss Sed vo
lo q directe in tua nequicia te
confundam

Excipiendo dico q sathā
et omnis diabolica con
gregacio et tu pmo ihe
sum spoliasti oibz s te petitis
in libello claudendo sibi portas
heditatis sue et contra eum domi
num et regem vniuoz rebelan
do et eundem spoliando de eisde
Qui ihesus vides tantam in vo
bis rebellionem incontinenti vo
a predictis heditate et possessi
one suis vim vi repellendo reie
cit eandem qz recuperando quam
exceptioe nunc in scriptis in iu
dicio porrigo et eam offero me
ltimis testibus et documentis
comprobare ad quam pbandam
debeo de iure admitti atqz peto
actione possessoria non obsta
te vt in c olim de resti spo de ho
mici Significasti et in c dilectio d
sen ex li vi et iurato de calup p
moysen fiant e de iure vt d resti
spo lras eia finem Ait belial sal
ua reuerencia tua et legum tuaru
quia non e hic An ignoras q ta
spoliantis sit privilegiata et nul
la exceptioe admissa. Si agēs
possessorio pbat possessionez
et eiectionem debet incontinenti
restitui vt in c Consuluit de offi
dele et de resti spo Olim et qui
filij sunt ltimi Item none vides

q̄ p̄redo etiā de iure est restitue-
dus. ut in c ex l̄is de resti spo.
et ff de vi et vi ar l i § qui vi a
me. ergo iuste iudex cogatis eū
litem otestari repulsa ipsa iam
exceptione. Cui respondit moy-
ses. **D** belial tu dicis q̄ nulla ex-
ceptio admittatur in causa pos-
sessoria. non sic te fingas me de-
cipere posse quoniam multe ex-
ceptiones admittuntur quas for-
te non ignoras. p̄ma de alia spo-
liatione ut de o cog c fi. Item ex-
ceptio pacti de non petendo. et
alie que nō c ex insinuatione de
p̄curator in glo fi. Itē si posses-
sio sit sub condicione. Itē si ex-
precario vel ex gracia. Istoz ob-
iectio impedit restitutionem ut
p q in quia. vel si obiciatur q̄ in
continēta reiecit ut in c olim de
resti spo. et ff de vi et vi ar l i §
vini vi. et in supra allegatis iu-
ribus. ita q̄ exceptio mea debet
admitti. Replians belial tale
moyh dedit responsū. **M**oyse
nūquid ista exceptio est de illis
exceptionibus que impediunt
litis contestationē. de quibz est
casus in c exceptionē de lit otest
li vi. Certe ibi ipsa nō noīatur
ergo si placet otestem? litē ait
moyse. Audienciū gracia salua
ita dici potest de excep olang.
que impedit restitutioēz v̄p̄oris
si probetur. ut in c l̄is de resti

spo. et tamen non est exceptio
de exceptioibz in dicto c per te
allegato. Itē de exceptioē mea
est expressum in iure. que si p̄-
betur impedit restitutionē imo
agentē possessorio excludit. ut
in predicto c olim. et iuribz sup̄
allegatis. Unde belial genuflex-
us corā salomone sic extitit dul-
citer locutus f̄ex sapientissime
radij vestre sapiētie p totum re-
splenduerūt orbem. ad cuius sa-
pientie famam regina saba a fi-
nibus terre cum donis et muner-
bus eandē venit auditura. cuius
nodosas questionēs et dubia cō-
traria et grauiā soluendo enodal-
tis. in sapientia et diuicijs sup̄
omnes principes et reges terre
inenarrabiliter habuistis mag-
nificētiā. et terra vniuersa ve-
strū vultum videre desiderabat.
ut vestre sapientie affluentiam
quam deus vobis fuerat elargi-
tus videre posset. et p̄pter quā
diuersarum rerum noticiā qua
si de mundo vniuerso habuistis
Nō vos et eandē precibz q̄bz pos-
sū deprecor humiliter ut vestra
sapiētia videat si p̄dictā excep-
tio s iure admitti debeat vel ne
semper super ea vestram fieri in-
terlocutoriam postulans. Unde
p̄renoiatus salomon iussit libz
iuris apportari et vidēs vtriusq̄
ptis allegata et ea bñ digesta i

eadem instācia taliter fuit iter
locutus partib⁹ pñtib⁹. Nos
salomon tē Cum in causa q̄ vti
tur inter belial pñtōrē iferni
ex vna pte et moysen pñtōrē
ihesu ex alia pte pro pte ipsi⁹
moysi fuit talis exceptio pemp
vt supra pposita. Nos vero ha
bito pñtōrē consilio a dñs pñtōrē
pñtōrē pñtōrē sedē itloquē
do pñtōrē supradictam ex
ceptionem admittēdam fore et
eam admittimus. Nec forma
pñtōrē de libelli oblacione c ij et
iij. Et sic apud acta pñtōrē fu
it redactum. Ex quo vñtōrē
belial dixit grauior non gñtōrē
ait salomon cōsule pñtōrē et si g
uatis intloatoria reuocabo vt
de appel cū cessāte. Quibus a
salomone dictis filuit belial vn
de dictus Salomō dedit termi
num pemp dicto moysi vsq; ad
diem quintum aplis ad pñtōrē
dum articulandum et pñtōrē
nec non ad vñtōrē eā pñtōrē
dum vt supra hee dilaciones p
bantur per c in cāis de testi a c
pñtōrē e ti li vi a vsus litiganci
um hoc obseruat quia ponere a
articulare sūt de gñtōrē pñtōrē
vt poss; nōr in c Cum io de fi i
strumenti data sepe dicta dila
cione ipē moysē tamq; solicius
infra scriptos pñtōrē et arti
culos in iudicio obtulit tenoris

subsequentis

Pñtōrē a articuli ob
lati sua die et infra ter
minum p moysen ihesu
pñtōrē p probacione sue ex
ceptionis pñtōrē contra a abū
sus peticio iem oblatam contra
dictū moysen p belial infernoꝝ
pñtōrē sup quibus iure pñtōrē
tēte pñtōrē dictus moysē predic
tum belial medio iuramento figil
latum interrogā et respōdere cō
pelli vt i suis pñtōrē per
eius belial cōfessionem valeat
reuelare vt in c i de cōfess li vi
et ff de iur iur cū qui. In pñtōrē
ponit a pñtōrē intendit dictus
moyses q; homo ex inobedencia
cecidit i mortem vt gen iij c et
psal cētēsiō vi. Sedē in tene
bris et i vmbra mortis vincti in
mendicitate et ferro qā exacer
bauerūt eloquiū domini et cōfi
liū altissimi iratauerūt. Itē
ponit et pñtōrē intēdit q; moys
illa duratura erat donec fili⁹ dei
veniet vt in psalmo c iij humi
liauerūt inconpedib⁹ pedes ei⁹
ferū pñtōrē aiā; eius donec
veniret vñtōrē eius. Item psalmo
c vi Misit vñtōrē suum a sanauit
eos a cūpuit eos de inticōib⁹ eo
rū. Item ponit vt sup. q; de⁹
est dominus terre et orbis tēra
tū et inferni. ac habitāciū i eis
et in eisdem fecit qdqd voluit a

eiusdē inferni possessionem ha-
buit et habet ut in psalmo xxiij
dñi est terra et plenitudo eius
et ps clxvi. regnū tuū regnum
oīm seculorū. et i regū ij. dñs mor-
tificat et viuificat deducit ad in-
feros et reducit. et ps clvi. deus
noster pre oibz dijs oīa q̄amqz
voluit fecit in celo et in terra in
mari et in oibz abyssis. **Ite** po-
nit et pbare intendit q̄ ipse ds
tāq̄ habens dominiū et possessi-
onē inferni ad preces helisei ai-
mā pueri filij vidue iā defuncti s̄
iam dicto inferno extraxit. et in
eo puerū predictū viuificando re-
suscitauit. ut iij regū xi. **Ite**
animā latrūculi de iam dicto in-
ferno extraxit ut iij regū xij.
Ite ponit ut s̄ q̄ ds ab eterno
genuit filiū suū ut ps c ix. ante
luciferū genui te. et ps ij. dñs
dixit ad me fili⁹ me⁹ es tu ego
hodie genui te. et ysaie liij. an-
te me nō est formatus ds et post
me non erat. ego sū dñs et non
est pret̄ me saluator. et ysaie vl-
timo. nūquid ego q̄ alios parē
facio ipse nō parā dicit dñs et
Ite ponit ut s̄ q̄ ds oīa predcā
dedit filio suo prefato i heredita-
tē suā ut ps ij. postula a me et
dabo tibi gentes hereditatē tuā
et ps lxxi. et dñabit a mari usqz
ad mare et a flumīe usqz ad ter-
minos orb̄ terrarū. et ysaie xlvij.

dedi te in fedus populi ut susce-
ptares terrā et possideres heredita-
tes dissipatas ut dicēs hijs q̄
vincti sūt erite et hijs qui in te-
nebris reuelamini. **Ite** ponit
ut s̄ q̄ dñs si filius p̄ redēptōe
sedenciū in tenebris et ut terre
et orb̄ terrarū et habitanciū in eis
plene cape possit et possessionem
scdm omnia scripta pphetarū ex
virgine natus mortuus et sepul-
tus et a mortuis resurrexit sicut
pleni⁹ habet in euāgelio et hoc
notum est quasi vniūso mundo.
Ite ponit ut s̄ q̄ prefatus si fili-
us hñs dominiū inferni et pos-
sessionē animā puelle aiām ado-
lescentis et aiām lazari de iam
dicto inferno viues in terras ex-
traxit et eos dē de morte ad vitā
resuscitauit sicut notoriū ē et eu-
angelū hoc plene testat̄. **Ite**
ponit ut s̄ q̄ duo filij et eodē mō-
dō et eandē rem possidere nō
p̄nt in solis ut de p̄ba licet et ff
de acquirē poss l possideri s̄ ecō-
trario. **Ite** ponit ut s̄ q̄ si ds
possidebat infernū quomodo sa-
than et demoniorū congregatio
poterant infernū possidere ni-
si ipsa demonia tunc nomine dñi
domini sui eūdem possedissent
et iure cautum est q̄ is possidet
cuius nomine possidetur. ut de
restitutione spo cum venisset. et
de rescrip si diligēt et digesto

acq̃e poss l qdy meo et l gnalit
Item ponit vt s q sathan et
demonioꝝ cōgregacio claus̃ et fir-
matis portas inferni predictum
dei filiū vocantem et clamātem
apite portas regi glorie i dictū
infernū int̃at n̄ p̄miserūt eū qz
sua hēditate possēsiōe et iure
spoliando. **I**tem ponit vt sup̄
qz incōtinētū vim vi repellendo
p̄dēcūs dei filius p̄dēcī inferni
portas sibi rebelles cōf regit po-
tēte et intravit et fecit de eo et
de aiabz ibi reptis vt de suis
hēditate et possēsiōe vt de hōi-
ci. **S**ignificasti de testi spo olim et
de sen ex dīlco li vi. **I**tem po-
nit vt sup̄ qz de p̄dēcīs oībz et
singulis est publica vox et fama
iter hōiēs et per hōiēs q̃ quia
ad hoc pōitur de fama quia ea
p̄bata cū vno teste i filiis p̄ba-
cōibz iduāt vt in c veniens de
testi cū filiis. **Q**uibus posicōibz
et ap̄ moysen i iudicio oblati
et apud acta p̄ scribam redactis
et receptis saluo iure imp̄anen-
cie et non admittēdorum vt de
elec cōstitutis in glo fi in cle pe-
cist dēcūs moyses citari p̄tem et
testes tam ad r̄ndendū eis dē q̃
ad vidēdū testiū iurānta. **D**e in
c. **I**n nomie dñi de testi cū simi-
libz. **Q**uam citacōez mandauit
incōtinētū salomō fiendā cuius
forma talis est.

Salomō rex iherl̄m iudex
a diuina sede datus i
causa v̄ctē it̄er belial
p̄uātōez infernalem
et vna pte et moysen p̄uātōrē
ihesu ex alia Azaheli velocissio
curson saluē. **M**andatum diui-
nū seu litteras diuinas nos reci-
pisse noueris huius tenoris et
contenencie. **A**lpha et o q̃ verū
quia certis et pemp t̄minis cōf
nobis in iudicō p moysen ihesu
p̄uātōrez exceptōibz p̄pōitis
cōtra libellū et in eo petita p be-
lial p̄uātōrē infernoꝝ super
quibus probandum necessario
habet testes p̄ducere. **Q**uare ē
p̄ncipium auctoritate cōmittim⁹
atq; mandam⁹ vt i f̄r̄scriptos
testes citare debeat pemp vt p̄
ma die post citacōnem tuam co-
tam nobis in domo habitacōnis
nr̄e p̄sonalit̄ debeat cōpere sub
pena excoīcacionis iuraturi et p̄-
hibitura testimonium veritatis
super hijs de quibus per nos et
nr̄as curias fuerint interrogati.
Item etiam pemp citare cures
predictū belial qz sub eadē penā
cōf nobis eodem t̄rmino com-
pareat eorundē testiū iuramen-
ta visurus atq; r̄nsurus posicō-
nibus et articulis p̄ predictum
moysen pro eius iurē p̄bacione
in iudicō oblati cites et refemas
q̃ datum die ij aprilis. **E**t hec

forma pbatue de testi in nomie
dni. et de testi cog c i et ij. quoz
nomina sunt hec videlicet abra
ha ysaac iacob dauid iohannes
baptista aristoteles virgilius ⁊

Quibz quide ꝑ ꝑpocrias ⁊
testibz citatis atq; iudi
ci et apud acta relatis ⁊
ne non iudice ꝑ tribunali sede
te preconie vocatis ⁊ ꝑsonaliter
comparentibus belial vna cum
eis aparens et interrogatus su
per positionibz predictis respō
dere recusabat. sed iussus a iudi
ce timens ne ꝑ confessio habere
tur ut de ꝑfess c ij li vi. cōfessus
fuit positioēs exceptis quibus
dam ꝑmo qꝫ sathan et eius con
gregacio dyabolica fuerint rei
possessores ⁊ non deus. scdo qꝫ
dei filius nondū venerat nec est
natus nec mortu⁹. tertio qꝫ dic
tus ihesus nō vim vi repellendo
sed spoliando infernum intrauit
Quibz responsioibz hitis iudex
in forma iuris a predictis testibz
singillatim incepit recipere iuramē
ta sacrosctis euangelis corporalit
tactis sup iam dictis positioibz
⁊ articulis dicere veritatem pro
vtraq; parte et nullā inferendo
falsitatem tēmotis odio precio ti
more ⁊ amore vel commodo tēpo
rali ut iij q ix hortamur. et ij q
iij nulla. et i c fraternitatis de
testi. Et nota qꝫ si iuramentum

fit a teste prestitū d dicenda ve
ritate sup positionibz et articu
lis ⁊ vltra ipsos aliquid dicent
eius dictum qd vltra dixit non
valet quia deposuit non iuratus
et ideo dictum quod vltra dixit
non valet. Scis ergo cautus qꝫ
semp testem facias iurare d veri
tate dicenda sup positionibz et
totali causa. Facit ad hoc c de te
stibus cum similibus.

Quibz sic pactis vidēs be
lial qꝫ testes ad iuramē
ta admittēbantur sine
mora se opposuit dicēs. Dñe iu
dex debent ne isti i testes recipi
Rñdens moyses ait. quare non.
Ait belial. Bonne causa ipsoꝝ a
giē. Ipsi sūt de spolijs et nemo
debet esse testis in causa sua. ut
iij q iij itē nullus. Ait moyses.
Valua semp reuerēcia qā excep
tiones nō debent nūc ꝑponi de
iure oīa testes sed debent reser
uari tpe disputatiois qā nō ex
pedit nūc testes tali mō re ꝑba
re donec ostet an oīa te deposu
erūt ⁊ tūc pñt re ꝑbati tā in ꝑso
nis qꝫ dñs ꝑtestacōe premissa
ut in c pñciū de testi. ⁊ c ex ꝑte
et de excep dei qꝫ et d symo licz
nisi i casibz ut ai opponit qꝫ tes
tis ē odiosus ex cā criminali. et
tunc statim hoc debet probari.
ut c de testibus. Aut si dicatur.
Itē si obiciat testi qꝫ sit secus

et si dicat se liberū nō debet ad
mitti nisi ostensa cartha manu
missioni § e ti autem. Si dicat
testis ad hoc qd dicit qd causa sit
p̄p̄a istorū testiu cū ipsi sint de
spolijs non bne dicis quia si tu
agis contra ihesum et non contra
istos et tuum rescriptum nō po
test extendi ad alias personas
preter quam ad expressas i eo
ut i c. **I** et de offi delega cū fili
bus Tu scias bene qd p̄ alios nō
ita bne fiant p̄ istos s̄ iure meo
possem p̄bare que i inferno fu
erunt quia ea que domi sunt si
nō p̄nt per alios p̄bari p̄ illos
s̄ domo p̄bantur fiant ea que fi
unt in taplō iij ut i c. iij s̄ p̄ba
et de testi veniens infi et de re
pendijs l. confessiō § plagas et
§ de q̄nibz l. interrogari. **A**it be
liā. tu non adūtas ad illud qm̄
illi testes p̄tū sunt de familia
ipsius ihesu qui oīno recipi non
debēt ut ff de testi l. penul et ad
huc ipsius ihesu domestici § e ti
l. ij et iij q. v. c. i et iij. **A**it moyses si
sūt familiares nō tñ habitātes
in domo p̄pria ihesu nec potest
eis ihesus ip̄e nisi quātum a iu
re permitat impare ut iij q. v.
in summa et iij c. in lās de testi
q̄a semper eos apellavit aīcos
et non seruos. **A**it belial nonne
ihesus est dominus. **R**ūdit moy
ses et ait si ipi testes sunt eius

seruētes ergo admitti nō p̄nt
ut § si quacumq; potestate fu
it l. vna. **A**it moyses verū ē sed
ip̄e ihesus extraneus est a quoli
bet ip̄orū. licet quilibet ip̄orū ip
sius filius seruus vel amicus sit
Quia se cūdum leges filius dici
tur in p̄tate p̄ris q̄ usq; sit emā
apat? eo emācipato dicitur ef
neus fiant quilibz alius et tamē
ē eius filius ita ihesus pater et
spiritus s̄ctus emācipauit eos
dum dedit eis liberū arbitrium
faciendi qdqd libet siue bonū
siue malum ut de p̄i di ij lib. ē
Ite modica familiāitas nō nocet
v. ff de v. sig. l. late § Amic de app
et inuatis ut lite nō cō. **A**ccē
dens ij nonne vides qd frater p̄
fratre testat ut de p̄sūp l. iās
cū filiis. **A**it iudex finite alteri
cari reseruetur tpe disputaciōis
p̄ducatis testes deponit os sup
hoc et cū p̄ducti fuisset ad iurā
dū ilico belial fuit p̄testatus cō
tra p̄sonas et dīcā et dicēda p̄ eos
ut in c. p̄ncipū de testi et p̄testa
ciōe facta icōtinēti belial pauit
se ad interrogatoria dāda q̄ iudi
ci obtulit eū qz rogās ut scdm̄
ea dīcōs testes diligēt exaiare
placēt quorum forma talis est
In primis si dixerit testes ve
rū esse qd **I**hesus natus sit i mū
do mortu? et sepultus atq; qd re
surrexit a mortuis. quātā ab eo

quomodo scit et si ibi pñs fuerit et
ad quid ipse ibi erat et si vidit.
Ite quo anno mense et die id fuit.
Ite in quo loco natus fuit in q̄
mortuus et i quo resurrexit qua
domo qua parte domus vel quo
loco vel qua parte loci et qui ibi
erant presentes. **S** **I**te si cognos
cit illū ih̄m et cuius etatis ē vel
stature seu coloris et ut in c pre
senciū de testi li vi. **S** **I**te q̄ ipse
fit filius dei quomodo scit ut s̄.
Ite si dixerit verum esse q̄ vim
vi repellendo dictus ih̄c infernū
spoliando itrauerit queratur ab
eo quomodo scit ut supra.

Ombus secrete et sigillatim
examinatis iux̄ interrogato
ria more daniel ut in c venerabi
lis de testi. et **E** de testi l nullū
cū similibz plene fuerūt ptata
per ipsos ea que belial i articu
lis negavit lateq; deponētes de
natiuitate et vita et morte et re
surrectione ihesu xpi. et q̄ ipse
ih̄c est verus di filius de sciēcia
deponētes q̄ ipsi abrahā ysaac
et iacob in celesti comitiua iter
fuerūt qñ deus insonuit sup̄ dic
tū ih̄m tā in lauacro q̄ in trans
figuratione in monte dicēs. hic
est filius meus dilectus ipsū au
dite. **I**dem iohes baptista depo
suit qñ de m̄ ih̄m in iordane bap
tizauit. **S** **A**lij v̄o testes qui in
inferno fuerūt dixerūt q̄ d̄s in

tato tonitruo dictā vocē emisit
q̄ ipsi et oēs alij ibi existentes
supradcā plata audierūt. et quō
demonia p̄mo predcō ih̄u violē
ciā intulerūt nō pmittencia eū
ingredi in ifernū. et quō iste ih̄c
vi vi repellendo reintulit eis et
de sciā tpe et loco pleissime de
ponētes ut in c cū cā de testi et.

Estibz ite exceptis et ex
amiatistabat moyses
ut eoz dā publicarent.
et q̄a publicari non potēnt nisi
adūsa pre citata. ut de sen et re
iudi cū i et a. qua citata et i ter
mīo viz vi die aplis ptibz cōpa
retibz hincinde facta renūciācōne
in testibz pducendis. predictoz
testiū dicta fuere publicata et co
pia hincinde decreta. et sic ap̄
acta redacta. assignato termino
vsq; ad diē viij eiusdē mēsis ad
ēciendū copiā totius p̄cessus
et sup eodē cōi iudice disputā
put a iudē requir̄ ut de pba qm̄
cōtra cū similibz. **D**e q̄bz belial
male cōtētus cum copia p̄cessus
ad ifernū descendit sup iā dicto
p̄cessu demonioz et marie iuris
pitoz q̄rendo ofiliū **E**t cū hilari
vultu a toto iferno fuisset excep
tus et recitatis suis pbitat et
sagacitate quas in iam dicto p̄
cessu fuerat exptus tamē inter
iam dicta demonia fuit obtentū
p̄ meliori q̄ postq̄ de iure non

poterit possessionem recipere
dominium mundi et inferni quod
agatur suspensio possessionis iudi-
cio de eorundem proprietate ante
quam in possessione agat conclu-
datur ut de causa possessoria et appetu pas-
toralis et sic iniunctum fuit belial
ut ageret qui accedens ad iudi-
cem eo die quo debeat de processu
disputare et neglecta disputacio-
ne percipit se abimitti a iudice be-
migne ad causam appetitus suspensio
iudicio possessionis et sic apud
acta pro eius parte scribi fecit
Quibus a moysse auditis taliter
fuit ipse locutus. Do mine iuber
aduratis quia ipse nequam intro-
dit inticare ut causa plus quam de-
bet uel a iure promittatur proge-
tur vos scitis bene quod causatus est
euitatus ut in eum auditor de reser-
tis in cle. **Tamen** ego peto pro-
cedi in lite cepta ut iminet ut
Et quomodo et qui autem qui semel
Ait belial nonne possum ex be-
neficio iure intentare petitionum
suspensio possessionis et nondum
in eo conclusio ut de causa possessoria et
appetui pastoralis et de testi figi-
cauerunt. **Ait moyses** Quid loqu-
ris totum contrarium dicunt ipsa
iura videlicet quod de petitione pos-
sit transire ad possessionem et non
econtra. **Ait belial** vide glossam pri-
mam que hoc notat. **Ait moyses** qui
modo potest hoc esse quia si hoc

esset veritas tunc appetas preui-
dicaret possessionis si quod hoc non
sit verum est evidens argumentum
de eo cogit cum dilectus et c. vlti-
mo. **Ait belial** que dicis locum ha-
bent si a diuinis partibus intenda-
rentur sed quando intenduntur ab
eadem non sic et sic loquuntur
iura. **Item** mea conuencio est ex-
pressa tua exceptio est tacita subla-
to expresso quomodo remanebit taci-
tum certe non remanet ut **Et** si
reus per accusatum mortuus fuisset vltima
et quod non de cle. eo quod ante. **Ergo**
non potest peti procedi in causa

De michi. **De** moyses
si iudex delegatus se-
ntentiauerit super pos-
sessorio nonne cog-
noscere poterat de appetate nec
diceret finitus officio suo et hoc
propter connexitatem causarum ut
de sequestre et in quanto magis si
sententia non fuerit et ponatur sine
preiudicio quod obtinueris in pos-
sessorio si postea obtineam de
appetate nonne cum ipsa propri-
etate recuperabo possessionem et
adiudicatum certe sic quia pos-
sessorium sequitur appetat ut ff. de
possessione l. bona fides ff. Si pignora
accipiuntur l. si rem pvi q. iii. § p-
mo et in c. cum dilectus de pos-
sessorio. **Ergo** valde et de iure debet ad-
mitti. **Ait moyses** peto iterum loqui
vnde saltem taliter existit iterum loqui?

q̄ p̄mo renūciato in totū posses
 sorio iudicio p̄ belial intētato ip
 se ad agendū de p̄petatē admit
 tetetur. alle ad hoc glo io an c
 vñci de cā poss et p̄pet in cle v
 spol. **U**nde renūciatōne p̄ belial
 facta sub eadē iudicij instantia
 iudex utrūq; partē apud acta p̄
 empt citauit ad dandū et recipi
 endū libellum de iure ad diē ix
 hora iudicij et ad vltiora causē
 p̄cedē et ut s̄ dictū est. **A**it moy
 ses. **O**portet acquiescere s̄ male
 otentor. **A**it belial. **Q**uare male
 otētatis. **F**orte de testibz et q̄d
 valent eoz dicta. **N**ūquid abra
 hā est publicus oarbinarius nō
 ne dictū est sibi eice ancillam et
 filiū eius. **G**en̄ p̄xi. cuius ratione
 dictū suū non valet. ut in q̄ iij
 consangu. **Q**uid valet testimo
 niū ysaac mēdacissimi p̄uati. q̄
 cū interrogatus fuisset si rebec
 ca esset vxor sua dixit q̄ non ut
 gen̄ p̄xi. ratione cui⁹ dictū ei⁹
 non valet ut p̄xi q̄ v p̄uati. et
 de testi testimoniu. **I**te iacob nō
 ne fuit fraudulentus iuasor fur
 et latro. qui suis fraudulencijs
 recepta benedictione ingressus
 est hereditatē esau fratris sui p̄
 mogeniti ut gen̄ p̄xij. cui⁹ tes
 timoniū etiā nichil valet. ut ff
 de furtis l non potest. **I**te quid
 valet testimoniu dauid homici
 de et adulteri ut ij regū xi. **C**erte

nichil ut de testi ex pte a cum si
 milibz. **U**bi est virgilius qui de
 ceptus specie mulieris in cista
 ad turram suspensus spectaculū
 fuit omni t̄rāseunti. **E**t vbi p̄po
 cras qui inuidia ductus interfe
 cit nepotē suum. **E**t aristoteles
 qui fraudulēter arripuit arma
 rum salomonis tēpore alexan
 dri et eius sapientiam et philo
 sophiā fraudulentē sibi approp̄
 auit. **D**e iohē baptista nichil
 dico qui omī v̄itate est plenus
 tamē dictū suū in mei p̄iudici
 um modicū valet. q̄a dictū vñ
 us dictū nullius ut de testi licet
 i et ij. **D**e quo ergo lamentaris
 o moyses. **A**it moyses. **S**i fuis
 sēt dicta testiū debite disputata
 bene probatē tibi q̄ valerent.
Ait belial. **H**ec p̄bantur per sa
 cram scripturā et que per faciam
 scripturam p̄banē. est euidentis
 argumentum in iure. ut v q̄ vlt
 epiphanium. et de ma et ole is
 qz. **A**it moyses. **I**ntendas ad li
 bellum. **A**dueniētē termino cita
 tionis predicte et partibz utal
 qz in iudicio comparentibus as
 tutus belial tres sub eadem for
 ma obtulit libellos huius teno
 ris et continentie.

Quā vobis illustissimo
 dño et p̄p̄om̄ belial p̄
 ciō noīe et p̄ pte tota⁹
 infernalis agregaciōi etia ihm

12
vel alia psonam pro eo ltime f
tenueit. **Q**dy cum dicta vni
uersitas infernalis tenuit posse
deat et habuerit infernum et ter
ram vniuersam mare et omnia q
in eis sunt et maxime hoines i
dicta terra degentes ad plenam
et totalem iurisdictionem ppetu
tem et dominiū ipsius et tato te
pore cuius cōtrarij memoria ho
minū non existit ex largicione
et tradicione et epudiacōne fac
tis in sathanam et eius vniuersi
tatem infernalē p altissimū in
fernū dñm ppter peccatū et i
obedienciam pmi hominis ade
plenissime ptinē que oia sepe
dicta dictus ihesus temeritate
quadam potius quam iurē auc
toritate sibi a pparuit ymmo po
tius vsurpauit et dictos satha
nam et vniuersitatem infernalem
inde amouendo in graue preiudi
cium et iacturā eorundē. **Q**uā
prouator supdictus et proouato
rio nomine quo supra petit oia
predicta ad ppetuam et domini
um iam dicte vniuersitatis p vos
et dictam curiam sentencialiter
adiudicat et predictum ihesum
sentencialiter exinde amoueri p
testans de expen dampnis et in
teresse. **E**t hec forma pbatue
per e int diltōs de fi instru et p
c. **A**bbate sane de sen et re iudi li
vi. Quo libello perlecto inde si

mi'em debet moyfi libellum nec
non tñminum ad diem decimam
mensis eiusdem ad respondēdū
et litem contestandum et ad vl
teriora cause pcedēdum et cetera
Termino supra dicto adueniē
te coram iudice partibus amba
bus pntibus moyse istā belial
lite contest sepe dicto libello. **A**n
dit dicens nego narrata p vt
narrantur et petita p ut petun
tur. fieri nō debere hec contesta
cio disiunctiue sit aliqui qā i libel
lo petuntur et narrantur vera et
falsa mixtim. **I**ta q p illam dis
iunctiuam saluatur vt d testi spo
cum ad sedē facta litis contesta
cione et ea apud acta scripta et
redacta. **I**udex in cōtinēti fecit
aptibus iuramentum calūpnie
prestari sub forma notata in c
i de iuramēto calūpnie sub hys
verbis comprehēsa. **I**llud iure
tur qd lis sibi iusta videtur et
si queratur verum nō inficiatur
nil promittetur nec falsa pba
cio detur vt lis tardetur dilacō
nulla petetur. **E**t nota qd cum
semel est iuratum de calumpnia
Amplius in eadem causa non iu
ratur vt **C**e ti autē hodie sed d
malicia sic cū pposita fuerit aliq
exceptō et dilacio petatur vt d
except pastoralis et de test vltra
icam et de iuramento calump c
penul li vi in fine. **I**tem nota q
tale iuramētū calūpnie i pncipali

causa prestitū seruat partem in
dempnem i condempnatione ex
pensarū. quia ibi est ignorantia
facti. s. non in causa appellatiois
quia ibi est ignorantia iuris. no
tat hoc in c circa si de do et otu.
et in illa nōtur ignorantia de re
gulis iuris libro sexto. Et nota
q. iudicis vniuersitatis hoc iurā
mētum prestat in animam pro
priam et parator alterius spe
cialis in suam et domini sui ani
mā ut notat glosa in c in ptra
tand de iuramento calumpnie et
e ti c penultimo li vi in glo. Pe
na vero recusantis est ut actor
cadat ab instituta causa reus ve
ro habeatur pro confesso e ti c si
Quibz quidem partis belial pe
cijt dilationē pro testibus et a
liis iuribus et defensionibus su
is pducendis. Unde iudex dedit
eidē et alteri parti terminū triū
dierū. qui terminus cadit i xij
diē apulis ad ipsas defensionē
et alia iura pducenda. ppter qd
nō q. dilatio dari debet iudice
sedē p tribunali et utraqz pte
pūte et causa cognita de plano
vel semiplano ut in q in § spaci
p a iudice. Et data dilatioē of
ficiū iudicis cōquiescit donec tē
pus dilatiois effluerit. ut c de
dilationē siue ps. et de app c sig
nificauit. Et nō q. hodie in dila
tioibz p testibz pducend iudex

considerata distantia loco et tē
poris qualitate inducias pcedit.
ut de app cū sit romana. qd de
iure civili est seius. ut in q in §
spaciū. et c de dilac l i. Qua di
latione p belial recepta testium
pducendoy et iurū alioy inōti
nēti sollicitus de suo iure posito
nes et articulos pūlit in iudi
cio i forma q sequit if mscripta

Positiones et articulos
p parte belial ut s in a
lio pambulo. ponit et
pbat intendit belial parator et
paratorio noie quo sup q. deus
homines masculū extra paradisu
et feminā in paradiso creauit. ut
gen i et ij c. Itē ponit q. ds
dictū hominē tulit et posuit in
paradisu voluptatis ut oparet et
custodiret illud. gen i c. Itē
ponit ut s q. ds eis precepit ne
de ligno sciētie boni et mali com
ederet adiciēs quia in quacūqz
hora comederet morte moreret.
Genesis e c. Itē ponit et pba
re intendit q. ad suggestionem
serpentis callidioris cūctis ani
mantibus que deus creauit de
predicto ligno comedit cōtra di
preceptum. gen in c. Itē po
nit q. ds ppter predām iobedi
entiā eiecit dictū hoīem de pa
diso voluptatis in maledictionē
ut operaretur terram de qua sup
tus fuerat. ut Genesis eos capit

¶ Item ponit ut supra qd post
predictam inobedientiam male
dictionem et eiectionem deus
eum hominem tradidit i ma
nu sathane et diabolice congre
gationis possidendum vt isaye
xl iij **P**ater tuus peccauit vt i
pretes tui preuatiati sunt i me
et con amiaui principes sanctos
et dedi ad intericonem iacob et is
rahel in blasphemiam. **¶** Itē po
nit ut supra qd deus post tradi
cionem predictā dictū hominem
repudiavit et vendidit eum pre
dictis sathane et infernali con
gregatiōi vt isaye l c hec dicit
domin⁹ deus quis ē hic liber re
publi matris vrē quo dimisi eā
aut qd est creditor me⁹ cui ven
didi vs **E**cce enim iniquitati
bus vrīs venditi estis et in sce
leribus vrīs dimisi matrē vrāz
¶ Itē ponit ut supra qd dictus
sathan et etiam infernalis con
gregatio vtriusq; repudiati hoī
nis corporalem habuerunt pos
sessionem vt psalmo xlvij **S**i
aut oues in inferno positi sunt
et mors depastet illos **¶** Itē po
nit ut sup qd hoībus crescentib⁹
in terra sathan et infernalis cō
gregatio iam dictis valde dila
tauerunt imperium suum super
eos et vniuersam terrā que in ea
dem dampnatione erat cum pa
tris patribus eorū vt Abaue

13
iij c **E**grediatur dyabolus ante
pedes eius stetit et mensus est
terram asperit et dissoluit gen
tes et contra sunt montes seculi

¶ Itē ponit ut supra qd dictus
sathan fuit et ē princeps totius
inferni vt ezechielis xxviii cap

¶ Itē ponit ut supra qd dictus
sathan fuit et est rex egipti vt
ezechiel xxix c **¶** Itē ponit ut
supra qd dictus sathan fuit et ē
rex tyri vt ezechielis xxviii cap

¶ Itē ponit ut supra qd fuit et
est dominus ciuitatis illius ppe
mare posite cui nullus negauit
tributum vt ezechielis xxv c

¶ Itē ponit ut supra qd fuit et
est dux isrl vt ezechielis xvi c

¶ Itē ponit ut supra qd ipē ac
etiam vniuersitas infernalis sup
omnes gentes et naciones pā
tem et iurisdictionem exauerūt
et dominiū habuerunt ut ezechi
elis xxxij c **¶** Itē ponit ut sup
qd bona fide et iusto tytulo pre
dict⁹ sathan et infernalis cōgre
gatio possiderunt et prescripse
runt spacio quatuor milium ā
norū et vltra vt Ecclesiā xl c

Iugum graue super filios adā
a die exit⁹ d ventre matris eo
rum **¶** Itē ponit ut supra qd
de predictis ē publica vox et fa
ma inter homines et per homi
nes atq; p vero reputabantur

¶ Itē ponit ut sup qd deus nō

irritat ea que s suo ore pcedunt
ut in psalmo lxxvii.

Et nota q positionib; de
bet pars adusa medio iura
mento de veritate dicenda respō
dere. que si iussa a iudice recusa
uerit habetur p confessā. ut de
confess c ij li vi. et debet respon
dere eisdem p verba credo vel nō
credo. nec est dandum tempus
ad deliberandū quia ex presump
tionib; informat suam credulita
te ut notatur in c quosdā de pre
sumptionib; et hoc fit ut pars
agens releuetur ab onere pban
di. ut ff de iureiurando l cū qui
et in c i de confess li vi.

Quibus quidem articulis
et positionibus ut supra
in iudicio presentatis et
exceptis taluo iure impertinenti
um et nō admittendor; ut nō ē
in c constitut de elec in cle in glo
penult. peccat belial testes et p
tē citari put sup in alia forma
continet. § Quib; quidē testi
bus qui longissimis ānis in in
ferno deguerūt necnō et moysē
citatis et relatis atq; ptab; opa
rentibus coram iudice prout su
pra in alia forma continetur pe
ccat belial procurator ifernalis
moysen procuratorem ihesu per
iudicem singillatim sup positio
nib; et articulis premissis s ve
ritate dicenda medio iuramento

interrogari et singillatim ad que
libet respōdere. Iussusq; a iudi
ce p ordinem omnes positiones
predicas fuit confessus hac tamen
excepta q nō ad suggestionem
serpentis homo peccauit sed
magis ad dyaboli suggestionē.
qui inuidia plenus p serpentem
hominē innocentē fecit peccare.
Audi sapientē sapientie tercio.
Deus creauit hominem iertex
minabilē. ad imaginē sue simili
tudinis fecit illū. Inuidia autē
dyaboli mors introiuit in orbem
terraz. Belial vero hilatis fāis
ppter sepe dictam confessionē ad
prium dictū non aduertens a
it iudici. Dñe iudex confessio p
curatoris nocet dñō. ut lxx non
contest accedēs. et c cū oli de cā
poss et ppetet. et ppterea amodo
testib; non egeo. qm ex ore ei
audiuistis. et iure cautū est q in
cōfistente nulle sunt partes iudi
cis nisi in condemnando. ut de
trāsac preterea. et de confess c ij.
et ff ad l aquli l puidē § fi. Nō
deprecor dominationem vestram
ut dictum moysen ad audiendā
sententiam placeat mandare ci
tari. qā ius dicit. nos in quēq;
sententiā ferre non possum; ni
si in conuictū aut sponte confessū
ut ij q i nos. Ait moyses beliali
Tu belial es male morigeratus
et puerus. adhuc non exposui

Iudici factum meum et infamis michi in ore verbum Audi me pacietur si placet. Ait belial volens trufare de moyse loqueris domine quia audit seruus tuus dicit moyses obiciendo contra tuas positiones et articulos tuos dico quod dictus sathan et diabolica congregatio fuit princeps et rex prout in positionibus et articulis tuis continetur sed nunc non est impator nec princeps nec rex quia iustus eius dixeris id est malis meritis sententialiter per omnipotentem deum fuit priuatus et iheresus dominus meus eiusdem dei filius sed predictis regnis per eundem omnipotentem letime fuit inuestitus fuit per publicam iudicalem sententiam clare aparet. Ait belial. ubi est ista sententia proba eam. Ait moyses peto per iudicem ad hanc exceptionem pemp me admitti. Quam salomon admittit et sic apud acta sebi fecit. Ait moyses in continenti et in eadem instantia iudici portauit librum ysaie c. xlvij et eandem exceptionem cepit legere in hijs verbis et forma

Redemptor deus exci
tui nomen illius sanc
tus israel vltimum capiam
et non resistet michi
homo denuda turpitudinem tu
am discoopi humerum tuum reuela

cruta transi fluua sede tace et in
tra in tenebras filia caldeorum et
infernorum quia non vocaberis
vltra domina regnorum quia ira
tus sum super populum meum et
contaminavi hereditatem meam
et dedi eos in manu tua et non
posuisti eis misericordias super
semen aggrauasti iugum tuum
valde et dixisti in sempiternum
ero domina non posuisti hoc su
per cor tuum neque recordata es
nouissimi tui et nunc audi hec
dilatata alias dilata et habitas
confidenter que dicis in corde
tuo ego sum et non est preter
me amplius non sededo vidua et
ignorabo sterilitatem venient
tibi duo subito in die una steri
litas et viduitas vniuersa veniet
super te propter multitudinem ma
lesiciorum tuorum et propter duri
ciam inuicatorum tuorum vehementer
et fiduciam habuisti in malicia
tua et dixisti non est qui videat
me sapientia tua et scientia tua
hee deceperunt te et dixisti in
corde tuo Ego sum et preter me
non est vltra veniet super te ma
lum et nescies ortum eius et ir
ruet super te calamitas quoniam
non poteris erpiare. Veniet su
per te miseria repente quam nes
cies sta cum inuicatoribus tuis
et cum multitudine malesiciorum
tuorum stent et saluent te angues

celi qui contemplant sidera celi et
supputant menses ut ex eis annu-
cient ventura tibi **E**cce facti sunt
sic stipula. ignis combussit illos.
non liberabunt animam suam de ma-
nu flammæ. non sunt prune quibus
calefiant neque focus ut sedeant
ad eum. sic facta sunt tibi in quibus
cumque laboraueras. negotiatores
tui ab adolescentia sua unusquisque
in via sua errauerunt non est
qui saluet te. et dixi castro meo
circo cuius apprehendi dexteram ut
subiciam ante faciem eius gen-
tes et dorsa regum. uertam et api-
am ante eum ianuas et porte non
claudent. et dixi. **I**n tempore pla-
cito exaudiui te et in die salutis
auxiliatus sum tui et seruauit te
et dedi te in fedus populi ut sus-
citaras terram et possideres here-
ditates dissipatas ut dices hijs
qui uincti sunt exite et hijs qui in
tenebris sunt reuelamini. **V**iuo e-
go dicit dominus quia omnibus hijs uelut
cenameto vestieris et circūdabis
tibi eos quasi sponsa quia deserta tu-
a et solitudines tue et terra ruine
tue nunc angusta erit prehabita-
toribus et longe vagabuntur qui
absorbebant te. **P**salmus clix. **Q**ua
sententia ante salomonem lecta pe-
ciet moyses eam apud acta redigi
et inscribi. **A**it belial. **D**omine
iudex nichil scio de hac sententia
et non credo ipsam recte latam

quia nunquam ad eam audiendam
sathan vel infernalis congrega-
tio fuerunt citati neque vocati. **A**it
moyses. **R**atione presumitur de
hijs que a iudice sunt facta vel
acta. ut de elec bone. de renunti
in presentia. et in e post cessionem
de proba. et in q vi hoc etiam. **A**it
belial. **V**erum est quod creditur sen-
tentie iudicis ubi constat de p-
cessu cause. sed ubi reuocatur in
dubium de processu iudicis non
est presumendum de iusto ordine
nisi probetur per acta. **N**am victores
non aliter potuerunt sententias nisi
eas ostenderunt recte latas. **A**uc de
hijs qui ingreditur ad appel. **S** illud
collatione viij. et maxime cum al-
tera pars presens non fuerit vel
pauator. quia si fuisset presens
et non appellasset tunc veritatem
diceret ut notat innocencius in
c qm de proba. **S**peculator in c d
istru ebit. **S** testat in v in summa
non in c i de p i cle. **E**t si velles di-
cere quod acta sunt probata proba per
ditionem vel processum per tes-
tes. ut de privilegijs cum olim
de testi albertus. de re iudicata
fiat. **C**odice de testi lege publi-
cati. **A**it moyses. **Q**uid dicis tu
miserrime. **N**onne vides quod lit-
teris episcopi creditur etiam si
non probetur de processu. ut de
probationibus post cessionem
et vndecima questione in **T**ues

15
Ait moyses belial distingue te
pora et concordabis scripturas ut
nō q i si peccauit si quer de ex iu
dicialibus et tunc eius scripturē
credis sine alio amminiculo. **S**i
de iudicialibus et tunc non cre
ditur si habeat testium subscryp
tionem vel q constiterit legitimis
documentis ut in predicto c qm
de proba et de testi cum a nobis
unde ait salomon iuste petit be
lial doce tu moyse et iustifica sen
tenciam tuam exactis qā alias
te non admitteremus ad dictam
sentenciam **A**it moyses libenter
domine **E**t ait moyses ad belial
Belial dic michi nequissime
Ait belial **M**oyse esto sapiēs
dic quidq vis et coram iudice
nō loquat de me vitupose quia
patienter audiam. **A**it moyses
nōne deus vidit manifeste totā
hominū maliciā que erat in t
ra et cunctam cogitationem cor
dis eorū intētam esse ad malū
omni tēpore post peccatū hoīs
et ante diluuiū **A**it enim pei
tet me fecisse hominē deleto in
quit hominem quem creau a fa
cie terre et omnes hoīes in di
luuiū aquarū deleuit ut gen vi et
vij c **I**tem post diluuiū quid
dixit deus. **C**lamor sodomorū
et gomorreorū multiplicatus est
et peccatū eorum aggrauatum ē
nimis descēdam et vidēbo si pec

catum eorum cōsumatum sit et
nōne deus pluit ex hoc inibi ig
nem et sulphur et subuertit has
ciuitates ut gen xviij et per de
acai c qualiter et qm et ij q i de
Item vltm hoc quot adultera
quot homicidia quot ciuitates
desolate quot prodicōnes quot
grauia mala in mundo sūt neq
sime ppetrata alias patrata cor
concupere mens premeditati et
lingwa dicere nō sufficēt siud
clarius in canone biblie patet
nūquid mūdus exorbatus fuit
ab aquis et ciuitates sic exuste
fuerint d regno inferni ac satha
ne quem tu dicis sathanam et
inferni impatorem et pncipem
mundi siud in posicōibus tuis
in actis sup positis plenius con
tinetur nōne infernus et sathā
tenetur de peccato postq mun
dus sub eorū regimine errauit
quō potest excusatio tua valere
quin sunt eorum suggestiōi pa
trata ac c quāuis de regulis iu
ris nunquid dicere posses mun
de sunt eorū manus a sangwie
hoc ut lxxxiij di ephes post q
sub eorum regimine erant. **I**tem
dic michi **B**elial an si rex vel
pnceps fuerit dissipator vel ne
gliēs regni sui regimīs si ppter
hoc possit et debeat regno pua
ri. **S**i dicens q nō mēdaciū di
cis ut de elec q siud i h xij q h

vincemus et lyxxi di v de hoc.
Ite ultra hoc none sathan et i
fernus pmiserunt se pro deo co
li in mundo quasi vniso. Non
ne ppter hoc grauiter deliquit
in deum et dominu suum qui pre
cepit se solu in mundo adorari.
ut exodi xx et deuteronomij iij
propter quod sathan et infern⁹
potuerunt regno mundi priuari.
ut de re iudi ad apostolice. et xx
q vi alius. et de voto licet. Dic
michi o pphane nonne illa fue
runt manifesta deo ut iudici ac
eciam et alijs cum ipse deus de
scenderet ad videndu clamorem
sodomoru et gomorreorum si ope
compleuerant ut genesis xxviii
et xxix. atq; vidit auctam ho
minum naturam pnam esse ad
malum ut genesis vi. **I**te none
ppter cultu principis inferna
lis ipse deus infinitos reges oc
cidit et gentes multas pussit.
seon regē amorreoru et og regē
basan et omnia regna chanaan
ppter cultu sathane et infer
ni et ydolor eius. ut iosue xij et
psalmo c lvi. Possunt ne hec i
giuersatione celari cu ipsor tes
tes sint celu et tra et populus
vniuersus. ut de purga cano ai
dilectus. Nunquid in hys opor
tuit accusatore habuisse. Certe
no ut ij q i manifesta et in c. eui
dentia de accu. ac ecia in hys or

dinem iudiciariu obfuari. Certe
non ut de iureiurando ad nos
tra iij. Et non credas o belial q
iustus deus sathane et inferno
fecerit iniusticia quonia via iu
tas egit cōtra ipsu. Audi ieremi
am l c. Ecce ego mitto ad te o
suplex dicit dñs exercituu quia
veniet dies tuus tēpus visitaci
onis tue et cadet supbus et corru
et et non erit qui suscitet eum.
Et qā talia mandata non egēt
de iure testium depositionib; de
clarari cū talia pbatōne vel or
dinem iudiciariu non requirant
cum sint notoria deo ut iudici et
alijs ut de testi v super eo. sed
si nō fuissent notoria iudici ut
iudici et alijs tunc oportuisset
tale notorium seu manifestu p
bati. ut de elec bone ij et iij c ad
nostram de cohabitatione cleri
corum et mulierum. quia senten
tia in hys qñumamq; notoria
fuit necessaria. ut de diuor por
ro. et de app cum sic. et iij q i de
us. Ideo vniuersorum dominus
ad eam audiendam sathanam
et infernum citari fecit ac ecia
de eorum delicto et regni priua
tione valde in ea ipse deus con
doluit. Cuius tenor citatiois se
quitur in hec verba.

Audite verbum dei pñ
cipes sodomorum id
est peccatorum atri
bus pcipite legm dei
vñ populus gomorre qm facta
ē meretrix ciuitas plena fidelis
iudicij iusticia habitauit in ea
nunc autem homicidie argēū
tuum ī schoriam versum est vi
num tñum mixtum ē aqua pñ
cipes tui infideles socij sup oēs
biligunt muneā sequuntur retribu
cōnes pupillos non iudicant
cause viduarū non ingrediūtur
ad eos ppter hoc ait dominus
ēxcitūū fortis isrl heu ego cō
solabor de hostibus meis et vin
dicabor de inimicis meis et con
uertam manū ad te et excoquā
ad putam storiā tuā et aufe
raz oē stagnū tuū rē ut isaie c i
tem dictū ē sathanā
ipse deus fecit citari
psonaliter ezechiel
xxviii c p eo qd sup te dixeris
q deus ego sum in hec verba et
factum ē verbum domini ad me
dicens fili hoīs dic pñcipi Tira
hec dicit dominus deus eo qd
eleuatum ē cor tūum et dixisti
deus ego sum et in cathedra dei
sedi in corde maris cū sis homo
et non deus et nō dedisti cor tu
um quasi cor dei Ecce sapienci
a es tu danielle oē secretū nō ē
absconditum a te id ē in sapiē

cia et puidencia tua fecisti tibi
fortitudinem et eleuatum ē cor
tuū in robore tuo ppter hec
dicit dominus eo qd eleuatum
est cor tuum quasi cor dei idcir
co ego adducam sup te alienos
robustissios gēciū et enudabūt
gladios suos supet pulcritudinē
sapientie et polluet decorem tu
um interficient et detrahent te
monieris ī intratu occisorū in
corde maris nunquid dicens lo
queris deus ego suum
Item tercō dictum satha
naz citari fecit ppter su
pbiam et arroganciam
eius p eundem ezechielis pñp
et pñp c factū est verbū dñi ad
me dicens fili hominis loquet
contra pharonem et dices hec
dicit dominus Ecce ego ad te
pharao rex egipti draco magne
qui tubas in medio flumiū tuor
et dicitis meus ē fluuius et ego
feci memetipm et ponam frenū
in maxillis tuis leoni gencium
assimulatus es et btacom qui
est in mari et ventilabas cornu
in fluibz tuis et conturbabis
aqua pedibus tuis et conculca
bas fluia corū ppter hec expan
daz sup te rete meum in mul
titudine populorū multorū et
extraham te in sagena mea et
pñciam te in terram vides ergo
quātā fecit de9 ī inferno eqtātē

Tres successive ad vincenda
eius malicia fieri fecit citatioes
ut in c. put. de do. et otu. et i. au.
ut ai. de app. cog. §. sed et hec col.
viii. **E**t de iudi. autem habemus. q.
in c. ai. olim de do. et otuma. **A**it
belial. Ipse citationes loquuntur
contra regē tiri et contra phario
nē regem egipti et non cōtra sa
thanā et infernum. **A**it moyses
Rōne tu neq. in positionibz tu
is apud acta pntatis et datus di
cis sathanā esse regem tiri et re
gem egipti. **E**rgo quem dicis.
Item o belial expecta modicum
quia tibi veritatem ostendam et
iustificationē sententię ex veris
pcessibz. **D**ic michi nōne deus
elegit abrahā ex omī semine su
mens eum sibi in seruū atq. fe
dus inuens cum eo ei. q. dicens.
Multiplicabo te vehementer ni
mis et ultra non vocaberis abrahā
sed abrahā quia patrem mlti
rum gēcium constitui te et statu
ens pactum cum eo i. generatio
nibus suis federe sempiterno di
cens. ego sum deus tuus et tu et
semen tuum populus meus eris
eisq. imponens circumcisio
nem et ceremonias multas. ut
genes. xviij. **E**rgo dic michi qd
fecit atq. patratu. est pnceps
infernalis in dicto populo dei et
domini eius et regno eiusdem ai.
primo educebatur dictus popu.

lus de terra egipti ad terram p
missionis. quid contaminatus
fuit in predicto populo. **R**ōne
ipse infernalis princeps fecit e
um ydolotrate dicens. **D**ij sunt
dij tui israhel qui te eduxerunt
de terra egipti ut exodi. tricefi
mo secūdo capitulo et psalmo cē
tesimo quinto sic legif. **E**t fece
runt vitulū in creb. et adoraue
runt scilptile. propter quod in
populo dei deciderūt gladio pl.
q. viginti tria milia. **I**tem nōne
predictus princeps infernalis
in dicto populo dei p filios cho
re videlicet bathan et abyron
fecit scisma insurgere volentes
caput sacerdotij aaron imitari.
ppter qd terra aperuit os suū et
iplos ai. synagoga eoz viuos ab
sorbuīt ut numeri xvi. et psalmo
c. v. **A**perta est terra et degluti
uit bathan et operuit sup con
gregationem abyron. **I**tem nō
ne ipse infernalis princeps fecit
populū dei iniciari belphégor.
ut numeri xxv. **I**tem nonne ip
se princeps infernalis pfectus
fuit dauid vinctū dñi p saulem
malum spiritum in se habentem
vsq. ad mortem inclusue. ut p.
mo regū decimo octauo. **I**tem non
ne surrexit sathan cōtra israhel
ut dauid rex numeraret populū
propter quod peste perierūt ex
populo ultra sexaginta milia.

Item nonne dictus princeps in
femalis sepauit deē trib⁹ isrl
a vero tēge roboam eligētes eis
ieroboā in regem que tribus ex
ceptis duab⁹ dōo pncipe insti
gāt recesserūt. cū dōo ieroboā
a cultuā veri dei ydola q; adoran
tes dōo pncipe dicēte ei **S**i reu
tatur populus iste ad dñm suū
roboā inficient te ⁊ reuertetur
ad dñm. ppter qd; posuit in cō
filio suo vt facēt duos vitulos
aureos et dicēt toti populo no
lite vltra ascēdē i ierlm **E**cce dñs
tui q; edupeēt te de terra egypti
vt in regū xij c. **I**tē nōne dñs
pnceps ascēdit i abhoiācōnē su
p altare scā scōrū et imbi p deo
vero a dōo pplō dei se fecit adora
ti qd; tibi abultēa ⁊ hoīcidia qd;
desolacōes ciuitatū qd; occisōes
sacerdotū et ppli dei facta fuerūt
vt machabe i et ij libro **I**tē dic
michi nōne ppter hoc dñs pnc
eps vester videtur crimen lese
maiestatis in deū temeraria pre
sūpcōe regnum eiusdem dei sic
occupādo ⁊ destruēdo cōmississe
si cōtrariū dixeris mendaciū di
ces qd; loquūt iurā super hñs
nūquid de iure ppter hoc infer
nalis pnceps regnum qd; tene
bat a deo sup oēs gentes potuit
ab ipō deo ⁊ dño vniūsorū pua
ri et per eum in etnā morte iuri
dici sentēcia dāpnāi ⁊ fisco dei

perpetuo regnū et ei⁹ dominiū
applicari vt **E**ad l iul⁹ maiesta l
quisq; vi q i § verū ⁊ i c vergē
tes de hēti et meli⁹ i c pastoāl
et de sen ⁊ re iudica i cle **Q**uāe
hoc egit ifernal pnceps i pplō
dei quē ipē pcelegerat ex oib⁹
gētib⁹ et regnis ⁊ hoc ipē prin
ceps negāe non poss; nōne ipē
tunc dixit credens preoccupāe
dictum regnū dei ponam sedē
meam ad aquilonem et simili⁹
ero altissimo nonne ppter hoc
eiectus fuit de sepulcro suo qua
si stirps iutilis quasi fame pol
lutus et obuolutus cum hñs qui
interfecti sunt gladio descēdit
ad profundū alias fundamē
ta laa quasi cadauer putridum
nonne tunc cessauit exactor qe
uit tributum quia dominus con
trauit baculum impiorū vgam
dominanciū cedentem populos
gentes q; psequentem crudelit
vt isaie xliij c quare non stabat
iuribus ⁊ terminis suis cōtētus
vt de deci c i pxi q ij § i ⁊ ij **S**i
quia supra pprime dicta nō erāt
publica deo iudici ⁊ alijs ut sup
acta fuerant **I**deo ipē deus tam
quam iustus iudex p pbacionē
dicte notorietatis precomie **E**ze
chiele; et dauid pemp citari fe
cit necnō dictum pncipem vēm
vt eorūdem testiū iuramenta vi
deret vt de testi in nomine dñi

Cuius tenor talis est.

Hilii hominis dic monti sepe:
Hec dicit dominus deus. Audi
domini universa opprobria tua
quod locutus es de montibus israel
dicēs. deserti nobis dati sunt ad
deuorandū et insurrexistis aduer
sum me ore vtro et regnastis aduer
sum me. Verba vestra ego audiui.
Hec dicit dominus letare universa ter
ra in solitudinē te redigā sicut
gausius es super hereditatē domus
israhel eo quod fuerāt dissipata sic
faciā tibi. At etiā citam⁹ dauid
et ezechiele ut corā nobis appare
ant medio iuramento deponituri
testimoniū veritatis ut ezechie
lis xxxv. Et quid dauid corā ip
so deo et domino universorum fuerit tes
tificatus audi eundē. Deus vlti
onū dominus deus vltionū. Usquequo
peccatores domine usquequo gloriabū
tur. populū tuū domine humiliave
rūt et hereditatē tuā rapauerūt
viduā et aduenā interfecerunt
et pupillos occiderūt. et dixerūt
non videbit dominus nec intelliget
Israhel iacob. polluerunt templū sanc
tū tuū posuerūt iherusalē in po
morū custodiā. posuerūt mortua
na seruatorū tuorū escas volatilibz
celi carnes sanctorū tuorū bestiis
terre. effuderūt sanguinē eorū tā
quā aquā in circuitu iherusalem.
nec erat quod sepeliret. incenderūt
igni sanctuariū tuū in terra pol

luerunt tabernaculū nomis tui
dixerunt in corde suo cognatio
eorū simul. quiescere faciamus
omnes dies festos dei a terra. Vide
domine quāta malignatus est i
srahel in sancto. **S**ed quid tes
tis fidelis ezechiel fuit testifica
tus audi eundē c. xxiij. Ecce pri
ncipes israhel singuli in brachio
suo fuerunt in iherusalē et effu
derūt eorū sanguinē. patrē et ma
trē otumelijs affecerūt in ea ad
uenā calūpniati sūt in medio e
ius ac pupillū et viduā etस्ता
uerūt apud ipsam sanctuaria tu
a domine spreuerūt et sabbata tua
polluerūt. scelus opati sūt in me
dio ei⁹. verecundiora patris dis
cooperuerūt et imundiciā men
struatē humiliauerunt et unus
quisque in uxorem proximī sui opa
tus est abhominatiōē. socer nū
suam polluit nepharie. frater so
rorē suā filiā patris sui oppressit i
te et tui deus fuit oblitus. Dic
michi o belial probātne ad ple
nū dicti testes de nequicijs et
sceleribz per principem infernalē
in regno dei commissis atque pa
tratis cum in ore duorum vel tri
um testium stet omne verbum.
ut c. in omni de testibus. et c. li
cet. A quibus testibus preclaris
simis pijsissimis de⁹ plenissime
tamquā iudex informatus corde
ingemiscēs et dolens de iudicia

12
penacone totius impij principis
infernalis quasi lacmose sic fu
it locutus vt ezechiel xxviii **C**
cherub tu signaculum similitu
dinis dei plenus sapientia et p
fectus decore i delicijs paradisi fu
isti omnis lapis preciosus operi
mentum tuum sardius topasion
et iaspis crisolius osius beallus
saphirus carbunculus atq; sma
tagdus aux opus decoris tui et
foramina tua in die qua cobit
es pata sunt tu cherub exten
et protegens et pstratus et po
sui te in monte sancto dei in me
dio lapidum ignitorum ambulas
et pfectus in vijs tuis a die con
ditionis tue donec inuenta e in
iquitas in te in multitudine ne
gociacionis tue reperta sunt inte
riora tua iniquitate et peccasti et
eieci te de monte sancto dei et p
didi te **C** cherub pteges te de
medio lapidum ignitorum in ter
ram proieci te ante faciem regum et di
te vt cerneant te et ab hac ma
la peioribus aggregando dupli
cauit interius malum suum ppe
q; de? vniuersorum dominus princeps ifer
nalem ad audiendam sentenci
am citatus fecit in forma q sequi
tur vt ezechiel xxi c hec dicit
dominus deus Tu autem ppha
ne impie dux israhel cuius venit di
es in tempore tribulacionis prefini
tate hec dicit dominus **A**uferam

cyndarum tollam coronam iniqui
tatis ponam eam re qui predabatur
nonne ipse predabatur et qui sp
mis nonne et ipse sperneris cum
consumaueris depredacionem de
predabatur **E**t cum fatigatus desi
eris contempnere contempneris
vt **I**saie xxxiii c re corone sup
bie et flore decidenti glorie exal
tacionis eius pedibus concutabi
tur corona supbie et erit flos
decidens glorie exaltacionis ei
vt ysa xxviii c ideo re ad iudi
cium o pphane qa hodie destru
etur supbia impij tui dic michi
o belial nuquid princeps iferna
lis compuit ad audiendum sente
ciam cum dixisti q non fuit ipse
princeps citatus sed ecce qualiter
ipse fuit ad eam citatus si non co
paruit contumax fuit sed sente
cia bene fertur in citatum contu
macem ut de offi dele consuluit
in glo iij c veritatis de do et cotu
et in cle sepe de v fig **S**ed ipse
deus tui principis videns contu
maciam sententiam iam dictam in
scriptis sedes pro tribunali tu
lit p ut supra continetur ut de
sen et re iudi c fi li vi vnde ait
moyses **B**elial dic michi est
iustificata sententia supra dicta
exactis **A**it belial nescio **A**it mo
yses domine iudex peto viam in
locutionem super iustificationem iaz
dicte sentencie et sic scribi fecit

apud acta. propter quod salomō re-
cipiens supradicta allegata et e-
is bñ recensitis atq; digestis in-
terlocutus fuit p supdicta acta
dictā sententiā iustificari. et sic a-
pud acta fecit scribi.

Que audiens belial vehe-
ment fuit obstupefactus
et genuflexus corā iudice
salomone et iunctis manib; laci-
mabili ab eo postulauit ut eū
in sua iusticia recomendatū hñt
cū aliq̄ intēdebat obicē extra pre-
dictā quib; obiectis et pbat cre-
debat ilico suū obtinē intentū.
Cui salomō dixit. Audacter loq̄-
re qm̄ si iusticiā habueris eandē
executie cōsequeris. Ait belial. q̄q̄
moysi videat iustificasse put ip-
se asserat et vs interlocuti fue-
ritis sdictā sententiā ex act tñ
ihc eius dñs in executionē eius
extra debitū iuris et iustie modū
excessit capies inferni terre or-
bis et habitaciū in eis possessio-
nē pñcipe nro vñ alio eius noīe
ac etiā inferno irrequiritis neq;
citatis ad eandē. ponat sine pre-
iudicio ait belial q̄ nē princeps
seu ifernus fuerat de iure pnat?
oib; supdictis tam de facto possi-
debat. debuitne ipse sic remoue-
ri a possessione non citatus q̄a
forte poterāt sibi aliqua opetē
de iure retinendi eādē. Certe ta-
liter remoueri nō debuit ut pvi

q̄ iiii nolumus. de concess preben-
cū nostris. de resti spo in lñs. de
causa posses et pñet cñ. et ē
expressū. **E**t de rei ven lñ. Ideo
si ipse ihu ut asserit sententiā
tradita fuerūt mundus vnus
infernus homines et anime mī-
bi degētes debuit agere ut sibi
tradere possessio predictorū sū-
marie agendo cū possessore wai-
to. **E**t si p vim vel alio modo l vi-
tām. de preben licet epūs li vi.
Remini enī licet suā rem auto-
ritate pñia occupare. **E**t vñ vi l
si quis in tantā. pvi q̄ vi placuit
et de preben cū qui li vi. et de bi-
uor porro. Sed predictus dñs
ihesus moysi in nullo se predictis
obseruatis omīa supradicta teme-
ritate quadā inuasit. penā dñe
legis si quis. et alior iurum te-
mere incurrendo et violēta pos-
sessione exclusa meo nomine q̄
supra temere ac illicite occupa-
uit atq; omīno detinet occupa-
ta. Quare iustissime iudex aim-
sim paratus omnia ista in omni
euentu pbare q̄ eis pbat pla-
ceat dicto ihu temerario et violē-
to possessione excluso meo noīe
quo sup plene eandē adiudicare
§ Quib; p belial dñs et attēte
p moysen auditis talit moyses
iudici fiducialit fuit locut⁹. fñet
sapiētissime salomō q̄q̄ verba
belial bene et subtiliter prolata

videat audiētiū autē demitit
tamen salua eius gracia quia p
ut narrantur de ihesu meo dñō
sūt vera quia belial debz scire q
executio sentēciarū ē duplex vi
delicet mera et mixta. **M**era ex
ecutio dicitur qñ partibus pre
sentibus cognitum est de causa
ab aliquo iudice et ipē mandat
aliam qñ sententiam exequatur
vt codice de execu rei iudi l exe
cutor et l si ut pponis et talis
executor nō debet audire excep
tiones quia nullam habet cogni
tione sed tantū meram executio
nem ut in c pastoralis de off del
nisi talis executor sciēt scientie
sentēciam per ipm exequendam
latam ēē auctoritate falsari lā
tum ut de crimine falsi sup eo l
per falsa instrumēta vel p doli
adulārij et si ista obiciantur co
ram tali exectore debet ipē sup
se dēre et nō cognoscere de excep
tione sed potius negocium de
superior referre ut de sen et re lū
de cetero et in c si qñ de offi del
si executio sit mixta puta qñ ha
beat cognitionem annexam vt
cum domin⁹ mābat alicui testi
tui rem suam vel mābat alicui
dāi beneficium coram tali execo
tore admittuntur exceptiones
et habet ipē cognitiōem iparū ut
de offi dele ex pte xxv q ij et si
cognicio et de rescript si qñ et in

19
et licet epūs de preben li vi. **E**t
taliter tua exceptio o belial dez
intelligi uec nō et iura superius p
te allegata qñ executionem qñ
dominus meus ihesus habuit
a mero exectore scilicet ab an
gelo dei qui nullam cognitiōem
habuit nisi meram executiōem
sentencie dei coram quo angelo
affuit etiam et sathan ut attes
tatur zachar in c dicēs. **E**t ostē
dit michi dominus ihesū sacer
dote magnū stantem coram
angelo dei et sathan stabat ad
dexteram eius vt adūfaretur ei
Et dixit dominus ad sathan in
crepet inte dominus sathan et
increpet dominus inte q̄ elegit
ihesū et ihesus induit⁹ erat vesti
bus sordidis et stabat ante faci
em angeli q̄ rēdit et ait ad eos
qui stabant coram se dicens Au
ferte vestimenta sordida ab eo
et dixit ad eum **E**cce abstuli a
te iniquitatem tuam et indui te
mutatorijs et dixit ponite cyn
darum mūdā super capud ei⁹
et posuerūt cyndarum mūdā
super capud eius et induerunt
eum vestibus et āgelus domini
stabat et contestabatur ihesum
dicens hec dicit dominus deus
exercitū si in vijs meis ambula
ueris et custodiam meam custo
diēs tu q̄ iudicabis domū me
am et custodies aīa mea et dabo

dabo tibi ambulantes de hijs q̄
nūc assistunt. Audi ihesu mag
ne sacerdos tu et amici tui q̄ ha
bitant corā te qui vira potentes
sunt ecce ego adducā seruū me
um orientē quia ecce lapis quē
dedi corā ihu sup lapidē luminis
septē celi sūt. Ecce celabo sculp
tura eius ait dñs et auferā iniqui
tate tre illius in die vna. Quid
videt tibi o belial fuitne legiti
me dei sentētia p̄ supradictū an
gelū executi in cuius executioe
eciā et sathan affuit sicut s̄ p̄.

Quid dicis o belial. confi
terisne te iudice esse
quictū. Ait belial. Certa
nequaq̄. quia que tu dicis et q̄
dca sūt vā sūt de vō messia q̄ de
bet saluare populū israheliticū.
in quo messia requiescet spirit⁹
dñi spūs sapientie et intellcūs
spūs p̄lij et fortitudinis spūs
sciētie et pietatis et replebit eū
spūs timoris dñi. Ipse enim nō
scdm visionem oculorū iudicabit
neq; scdm auditū arguet sed in
iusticia arguet populos. et pau
tiet terrā virga oris sui et spū
labiorū suorū interficiet impiū.
p̄pter cui⁹ iusticiā habitabit filius
lupus cū agno. et pardus cū ag
no accubabit. vitulus et leo et
ouis filii morabunt et puer pu
lus minabit eos. ysaie xi. Si ip
se qui dicit se ihesū et p̄missum

in lege messia non solū q̄ ipse
pacē non desit alijs atq; nō fe
ceat iusticiā s̄ cū populo iudoꝝ
continuā habuit irā. qui popu
lus dictū ihm crucis suspensio
dāpnauit et reprobus ab eodē
populo vsq; in hodiernū diem
ē habitus. ac eciā cū ipse ihc in
humanis esset et q̄d fuit locutus.
Non veni mittere pacē s̄ gladi
ū veni enī separe hoīem aduersus
patrē suū et mathi xi. Si ipse
ihc aliqua signa et miracula in
terra fecit maiora fecisti tu moy
ses in egipto in aspectu phara
onis ac eciā helias anteq̄ xps
esset et eciā eius discipulus hel
iseus. Ergo si debet messias sal
uare populū iudaicū et ipse ab
eodē populo est occisus quō fuit
ipse messias. Ait moyses. O bel
ial q̄ stulte et otia vesana mentē
tuā locutus es. temerario motu
ausus fuisti os tuū ponē in celū
diuinū et admirabile cōmerciū
ita p̄phane et ore sacro lego noīa
re. v̄ lingua tua tñsibit sup ter
rā. An ignoras q̄ creator hūani
generis aīatū corpus sumēs de
v̄gine de qua nasci dignatus est
et procedens homo sine semine
largitus est nobis suam deitātē
atq; ut homo p̄ toto hūano ge
nē mori voluit. Ait belial. Ebi
sete q̄so. forte me error opprimit.
At moyses apiens os suū ait.

hoc non ignoras q̄ deus forma
uit hominem de pura et v̄ginea
terra que ad huc in se nō recepe
rat maculā alius peccati nec
aliquis in ea preter ip̄m deum
fuerat nec fuit opatus vt gen̄ i
et ij c. Item plene nosti q̄ deus
hominem sine iniquitate et labe
peccati de dicta terra ad sui fili
tudinem formauit. Item q̄ dic
tus homo extra paradysum ad dei
similitudinem formatus i ani
mam viuētem sine labe alia
peccati in paradiso peperit mulie
rem etiam eidem consociam. Itē
phibitus a deo ne de ligno scē
cōmēderet quia in eo eāt mors
et nōne reus mortē deceptōne
dyabolica contra phibitū de lig
no cōmēdit. Item q̄ per illū lig
ni esum factus fuit similis deo
sciēs bonum et malum. Item ip̄e
in continentia peccatū cognouit
et dei timorē p̄p̄e que in medio
ligni a facie dei se abscondit. Itē
q̄ p̄pter eiusdem hominis ino
bedienciam ip̄e homo a deo deo
expulsus fuit a paradiso vt labo
ribus et sudore fatigatus mor
te infernali morētur. Itē q̄ dic
tus homo repubiatus a deo ven
ditus fuit in manus inferni

Monq̄ o belial dices
istum hominē forma
tum et creatū ex v̄gie
et incorrupta matre

et sine aliquo peccato similē q̄
deo ex suggestionē dyabolica in
paradiso peccatē et dyabulo v̄e
dito potuisse redimi ab aliquo
nato iniquitatibus atq̄ in pec
catis cōcepto nōne de? p̄spexit
super filios hominū si erat itel
ligens aut requirēns deū et oēs
declinauerūt simul inuitales fac
ti sunt et nō eāt qui faceret bo
num non erat vsq̄ ad vnū. Itē
O belial nūquid nō necessario
oportebat q̄d ip̄ius peccatoris
redemptō fieret per aliū natum
ex v̄gine sine peccato concepta
que conciperet et pareret absq̄
dolore et libidine auius peccati
hominem deo similem. Et fuit
adā de terra formatus sine pec
cato pepit mulierem et sine do
lore et labe alius peccati p̄ q̄
ingressa fuit mors i orbem ter
ratū. Ita similitudinē oportebat
mulierem nasci sine aliquo
peccato que viz similes deo p̄ce
ret sine dolore et labe auius pec
cati per quā dicta mors in orbē
terrarū destrueret et vita recūperā
retur amissa. Quia licet nouū
fuerit viz fecisse feminā. Ita et
nouū fuerat feminā; pere virū
vt iere xxxij c quia creauit de?
nouū super terram. Feina itam
babit viz. Et fuit adam peccā
uit in paradiso per swasū dyabo
licū i gula et superbia ip̄e vero

extra paradisi omnino non pec-
cavit ut ysaie liij. eo q̄ iniquita-
tē non fecerit neq; dolus fuit in-
uentus in ore eius. s̄ dyabolum
potius et mortē in similib; sup-
bis et gulosis psuasionibus de-
struxit. **S**i adam extra phibitū
dei de ligno scientie comedit ad
suggestionem dyaboli ut mortē
moreret. ipse vero ad preceptū
dei de ligno mortis comedit dis-
suadente dyabolo ut vitā recupa-
ret eternā. ysaie liij. et dñs volu-
it oterere eū in infirmitate si po-
suerit pro peccato animam suā
Et si adam p̄ esū ligni similis
factus fuit deo in sapientia. ipse
vero in esu ligni mortis p̄didit
ipsam similitudinē sapientie et
scientie ut pristinā dei similitu-
dinē p̄ditam p̄ peccatū in mor-
te nobis recuperaret. ysaie liij. et
posuit dominus in eo iniquitatē
omniū nostrū. oblatuſ est quia
ipse voluit. **E**t si adā cognito su-
o peccato ī dei timore cōstitutus
in medio ligni se abscondit. ip-
se vero cognita dei misericordia in su-
a caritate in qua omnē expulit
timorē ī medio ligni crucis pa-
lam in facie dei se cōstituit. ut ie-
remie xi. Venite mittamus lig-
nū in panem eius etc. **E**t si adā
fuit p̄t peccatum a deo expul-
sus de paradiso. ipse vero morte
sua destruēs illud peccatū eūdē

adam reincorporauit sibi. ysaie
liij. ppter scelus populi mei p-
cussi eum et dabit impios pro
sepultura et diuites p̄ morte sua
Si adam propter iam dictum
peccatū repudiatus et venditus
fuit dyabolo atq; inferno. ipse
vero moriendo eundem de mani-
bus dyaboli et inferni liberauit
ut ysaie quinquagesimo secūdo
Gratias venūdati estis et sine ar-
gento redimemini. **S**i ipse adā
totum mundum per lignum dul-
cia sugendo dampnauit. ipse ve-
ro totum mundum amara sugen-
do saluauit. ysaie liij. Sicut o-
uis ad occisionem ductus est et
coram tondente se obmutuit. de
angustia et de iudicio sublatus
est. **E**t ne mireris o belial cum
non ignores q̄ omnis res per
qualūq; causas nascit. p̄ easdē
econtrario dissoluitur. ut de re-
gulis iuris omnis libro quinto
Sic directe et necessario oportet
bat in redemptionem humani
generis operari siue obseruari.
fiatio. quia res d̄ facili reuertit
ad sui naturā scilicet ad liberta-
tē pristinam ut p̄p̄ di ab exor-
dio. et ff d̄ pactis l̄ si vnus § q̄
si in spē dat **S**ed iste homo nā-
tus ex purissima virgine cōcep-
tus sine peccato et ipse natus
ex eadē sine peccato nonne fuit
ih̄s filius dei quem tu p̄sequeris

21
nonne hec saluacio fuit redemp
co fuit pmissa abrahe patriarche
che qui obediendo deo immola
uit filium suum isaac ppter cuius
obedienciam deus ade inobediē
ciam deleuit dicens eidem abra
he. In semine tuo benedicentur
omnes gentes et eundem consti
tuit patrem multarum gentium quā
si uoles quod totali privilegio ade
gauderet et quā benedictionem
ipse deus uoluit in figura ipsi abra
he ostendere in filio sterilis ut
semen acciperet in semine eius de
abrahe per filium virginis marie
sed si per obedienciam abrahe in
obediencia ade fuit deleta unde
sequitur quod dictum semen abra
he tam ex parte dantis quam etiam ex
parte suscipientis debebat a pecca
to mundi esse sicut fuerunt adam
et eua ante peccatum sed quia cum
ipse abraham esset conceptus in
iniquitate non poterat hominem
absque alia iniquitate natum et
formatum redimere et maxime
deo filium quem dissimilis deo poterat
hominem absque ullo peccato natum
et formatum redimere nonne omnes
post adam sumus concepti et na
ti et in iniquitatibus et peccatis
nonne propter hoc sumus dissimi
les deo in quo nulla est iniquitas
sed omnis equitas habundat ideo
necesse fuit ut ipse ihesus dei fi
lius tempore prefinito homo fieret

de uirgine ut hominem sibi simile
de uirgine terra natum redimeret

A Et belial hec sunt impos
sibilia o moyses
que tu dicis quod uirgo
debeat parere et conclu
dere uis quod maria mater ipsius
ihesu fuit uirgo in partu et post
partum nonne ipsa habuit in uir
gine ioseph et ex eo natus est ipse ihe
sus hoc est manifestum cui contradic
ti non potest. **A**ut moyses **V**erum
est quod ioseph sponsus eius fuit
sed tamen carnaliter eam non cog
nouit et postquam desponsata fuit
concepit de spiritu sancto et licet
hoc tibi fuit incognitum o belial
tamen noli mirari quia tante sunt
vires matrimoniales sacramen
ti quod ab eo demonium effugatur
cum sancte et honeste obseruatur
hoc probatur thobie vi c ideo ne
mirearis si nescis aliquid de incor
ruptione virginis marie nonne
ioseph uoluit eam occulte dimit
tere considerans eam inpregnatam
et dicens huius rei se esse nescium
ut mathei ii c. **S**ed ut huius uir
ginis habeas ueritatem scito quod de
us misit filium suum de ea nascentem
quia sicut femina per quam mors
introduit in orbem terrarum nata
fuit ex incorrupto viro adam
ita deus et homo nasci debebat
ex incorrupta femina per quam
vita exclusa morte ingrederetur

in orbem terrarum. Et quomodo po-
terit dici femina corrupta nisi
virgo. Et ne mirens si hec tibi
fuerunt incognita cum hijs minora
tibi fuerunt et sunt incognita. **B**
elial sciisti unquam ubi erat cor-
pus meum antequam resuscitass; me
dominus ihc intrante cum eo in sanctam
civitatem cum locus sepulture mee
fuerat incognitus usque ad tempus
predicatum ut deuterio c. vi. Dic michi
scis tu locum ubi posita est archa
fedis. Ait belial. scio. Ait moyses
Ubi. Dixit belial. Jemias posu-
it eam in spelunca montis in quem
tu ascendisti ut videres si here-
ditatem et ibi eam muro instruxit.
Ait moyses. Inemias michi istam
speluncam. Ait belial. Nescio eam
quia locus erat incognitus donec
agreg; dominus aggregationem populi sui
et apiculus fiat ut in mach. ij. Er-
go ait moyses ne mirens si tibi
fuerunt incognita quoniam ihc creator
humani generis sine peccato hu-
mani corpus de virgine iam dicta
supersit quod est maius superdicis que
tu ignorasti et ignoras. et si hec
vident tibi contra humanum cursum
nature noli mirari. quia multa fecit
deus que contra naturam fuerunt. Pri-
mo rubus ardebat et non combure-
bat ut exodi iij. virga moysi ver-
sa est in colubrum ut exodi vij. ex
petra paullim aque manarunt. ut
exodi xvij. sara senex et sterilis

concepit et peperit ut gen. xxi. vir-
ga aaron sicca floruit ut numeri
xvij. aque iordanis steterunt et
versae sunt retrosum ut iosue iij. asi-
na contra naturam locuta est. ut nu-
meri xxij. sol reversus est retrosum
decem horis. ut ysai. xxxvij. fer-
rum super aquas natavit ut iij
regum vi. Item ex sicco dente mar-
ille asini aque emanaverunt et
ex eis refocillatus est sampson.
ut iudicium vi. Si deus in supra-
dictis voluit contra naturam ope-
rari. quid miraris de virgine de
qua ipse erat nasciturus. quod
ipse dauid loquens in psalmo c.
lij sic ait De fructu ventris tui
ponam super sedem tuam Qui da-
uid fuit de semine ipsius abrahe
et tabu iuda quam deus dilexit
et ex ea se nasciturum ipse pro-
misit ut genesis xlij. Non aufe-
retur sceptrum de iuda et du-
rum femore eius donec veniat qui
mittendus est et ipse erat expec-
tatio gentium. idest ipse erat ve-
rus messias qui saluabit gen-
tes ihc cristus dominus noster

Ed quia sancti patres
scientes quod per nullum al-
lium quam per ipsum deum
poterant redimi atque salvari in-
ceperunt clamare de inferno di-
centes. Vanam dicumpetis ce-
los et ad nos usque descendere
et nunc domine pater noster es tu

nos vero lutum tu factor noster
 et opa manuum tuarum omnes nos ne
 imitatus domine satis ne ultra
 memineris iniquitatis nostre ecce
 domine respice populum tuum nos
Civitas sancti tui facta est deserta
 iherusalem desolata nunquid su-
 per hiis continebis te domine
 tacebis et affliges nos vehementer
 ut ysaie lxxiij propter quod incli-
 natus deus in misericordia ipse
 tanus et unus sic fuit locutus
 quem mittam et quis ibit ex vo-
 bis **A**it filius **E**cce ego quasi ve-
 lit dicere cum homo peccaverit
 in sapientia tua que ego sum ego
 sapientia tua redimas **E**t deus
 ait ei vade et dices populo huic au-
 dite audientes et nolite intelligere
 et videte visionem et nolite cog-
 noscere **E**xeca cor populi huius
 et aures eius aggrava et oculos
 eius claude ne forte videat o-
 culis suis et auribus suis audiat
 et corde suo intelligat et conver-
 tatur et sanem eum **A**it filius
 usque quo domine et dixit deus
 donec desoleat civitas absque ha-
 bitatore et domus sine homine
 ut ysaie vi ergo o belial si deus
 misit filium suum ad populum iu-
 daicum non misit eum ut salva-
 retur dictus populus in adven-
 tu boni filii dei quem dixit deus
 filio suo **E**xeca cor populi huius
 et aures eius aggrava ne forte

audiat et sanem eum ideo dominus
 populus iudaicus gravatus cor-
 de cecatus oculis surdus auribus
 non potuit cum dicto filio dei pa-
 cem habere quoniam eum nec audire
 nec videre poterat **E**t hec ratio
 est quare non fuit pax inter po-
 pulum iudaicum et ipsum ihesum
 quem predicti iudei occiderunt
 in adimplerone verbi davidici
 psalmo xcij **C**aptabant in ani-
 mam iusti et sanguinem innoce-
 tem condempnabant **S**ed tunc
 fiet pax cum dicto populo iuda-
 ico a dicto filio dei quoniam domus israel
 fuit absque habitatore quia potius
 sine filio dei missus fuit in do-
 mum patris sui quia eum gentes
 expectabant ut supra dictum est
 et ipse erat expectatio gentium
Item quia primo dictus dei filius
 debebat saluum facere populum
 gentium et secundario populum
 iudeorum

Ait belial dic michi o
 moyses quare imputa-
 tur iudeis mors christi
 postquam fuerint obce-
 cati ab ipso ihesu atque indurati
 corde certe ipse ihesus fuit in cul-
 pa et non ipsi iudei **A**it moyses
 obsecratio et induratio cordium iudeo-
 rum fuerant sicut obsecratio et in-
 duratio cordium gentium et sic ipsi
 iudei et gentes equo iureambu-
 labant ad credendum ihesum sed tamen

ipſi iudei audierunt predicatio-
onē ipſius ihu viderūt ſigna et
miracula magna que nūq̃ aliq̃s
fecit et noluerūt credere et hoc
eſt peccatū qđ eis imputat̃ et
nō mors caſti q̃a ſi credidiſſēt
ei illa mors eis iputata fuiſſet
ſicut negatio petro et eius cru-
cifixio gentibz. **H** gētes vidētes
poſt trāſſionē tanta mirabilia
que fiebāt p ipſū ihm crediderūt
ut p̃s p̃lii. **I**plūs quē nō cogno-
ui ſeruiuit in auditu auris obedi-
uit michi. filij alieni mētati ſūt
michi etc. **E**t hec nō fuit potiffi-
ma cauſa ſui deſcēſus ad iuđos
ut eos ſaluaret ſ; ut d̃ domo pa-
tris ſui ſine eccleſia ipſe filius
ſumeret predicatorēs aplōs. ut
ipſis iudeis et populis genciū
predicaret ut in yſaia d̃r. quō ſi
inſerāt filij iſrahel mun⁹ in vaſe
mūdo in domo dñi et aſſumā ex
eis ſacerdotes et leuitas dicit do-
min⁹ q̃a ſicut celi noui et terra
noua q̃ ego ſtare facio corā me
dicit dñs ſic ſtabit ſemen ṽm
et ſemē eorū. yſaie vlt. ut ipſe d̃s
ait filio p̃s p̃lii. **P**ro p̃ibz tu-
is nati ſūt tibi filij oſtitues eos
p̃cipes ſup omnē terrā. memo-
res erūt nōis tui dñe in oī gñā-
tione et generacōne. de quo p̃-
ime dicto locutus fuit yſaias i.
Filios enutruui et exaltaui ait
dñs. ipſi autē ſpreuerūt me. los

cognouit poſſeſſorem ſuū et aſi-
nus preſepe dñi ſui. iſrahel autē
me non cognouit. ppter quam
incognitionē neceſſario dictus
populus iudaicus debebat eum
cruci affigere ut teſtat̃ idē yſa.
Dilata locum tentorii tui et pel-
les tabernaculorū tuorū ne par-
tas longos fac ſumiculos tuos et
clauos tuos ſolida. ad dext̃am
enim et ad leuā penetrabis. et
ſemen tuū gentes hereditabunt
de qua gente hereditante ſemē
iudaicum dicitur yſaie ix. **P**o-
pulus gencium qui ambulabat
in tenebris vidit lucem magnā
Habitātibz in regione ūbre mor-
tis lux orta ē eis. de qua loquit̃
pſalmus clx. et nōp idēſt infide-
litas ſicut dies illuminabitur. et
iterū. et nōp nocti indicat ſcien-
tiam. **V**idesne o belial qm clare
ſcripture ſancte d̃ filio ſi loquū-
tur qui ſemen dicitur populi iu-
daici et quem penetratum in dex-
tera et ſiniſtra gentes heredita-
bunt in ſecula

Hic belial. **H**oc non aſcē-
dit in cor meum neq; a-
ſcendere poteſt qđ deus
tradiderit in mortem filium ſuū
pro homine ſeruo et viliffimo
famulo. **H**oc abhorrent leges et
natura non ſuſtinet qđ deus mo-
riatur pro ſeruo ſicut dictum ē
hoc omni audienti ē incredibile.

Et q̄ peius ē quia tu moyses bi
cis deum cē passibiles cū ipē sit
ipassibilis. Ait moyses dic michi
o belial q̄ sunt magis obediētes
legi de⁹ vel hoīes. Ait belial de
us quia ipē precepit eam obser
uāi. Ait moyses si deus ē magis
obediens legi q̄ hoīes ⁊ iphi ho
mines p̄ v̄tute obediēcie legis
et virtute caritatis cōtra natuā;
p̄pos suos filios i mortem tradi
derūt q̄tomagis ipē deus pro
obediēcia legis debuit filiū suū
tradere in mortē hūano gnēi in
sua lege p̄missū nonne p̄ obedi
ēcia legis pater occidit filium
et frater fratrē vt. Exodi xxxij
Nōne rex isrl̄ dedit filiū suū p̄
plō obseſso fame iholocaustum
in caritate vt iij regū vi c. Nō
ne abraham ad preceptum obtu
lit filium suum iholocaustum
vt gēn xxij. Et nōne gepte ga
lapicis p̄pter v̄tū q̄d fecit filiā
suam vnicam deo obtulit i holo
caustu vt iudiciū xi c. Itē nōne
mater swahit septē filijs potius
trucidāi q̄ eos legē dei p̄uacari
ca vt ij macha viij c. Ergo nō
mirēis si deus misēator et misē
ricors suū filium i lege p̄missū
p̄ redēpcōne ppli in mortē tradi
derit et ne credas q̄ p̄ illā mor
tē deus passus fuit h̄ caro qua
ipē deus idutus erat orta ex sese
abrahe ⁊ p̄ q̄ oēs gētes debbāt

bñdici passa fuit Et ipē de⁹ vt
hō pass⁹ fuit q̄ fuit caro ade i
burit maledcōnem ita ista cāo
ihesu induxit bñdictionem

Deo v̄co p̄sequor ce
dinem scriptuē. Ait
moyses nōne dictus
filius dei recepto mā
dato a suo patre misit interitis
p̄cursores suū qui viam ei⁹ p̄pa
rauit ih̄mo viz iohēm baptistā
in q̄ ad impletur illd malachie
ij c. Ecce ego mitto angelū me
um q̄ p̄parabit viam ante faciē
meam ⁊ statū veniet ad tēplum
sanctū suum dñator dñs quem
vos quēritis ⁊ angel⁹ testamēti
quē vos vltis rē. Post hoc q̄d
fecit certe ēspexit humilitatem
āille sue dauidice nate et cōcep
te sine labe pccī descendēs deus
de celis in ei⁹ vtero se recludēs
et tunc ad impletur illud sapiē
cie penultimo. dū medium qui
etū filiciū tenerēt omnia ⁊ nō
in suo cursu mediū iter haberet
ōm̄ps sermo tuus dñe exiliens
de celo a regalib⁹ sedibus venit
vt dur⁹ debellator in medio ef
ficiū rē. Et qui tñsactis diebo
nature de dcā sua ancilla v̄gine
et exqua humanā sumēs carnē
natus ē in mūdo ⁊ sic adimplet
istud ysaye viij c. Ecce v̄go cōci
piet ⁊ pariet filium ⁊ vbi pepit
illū i bethlehē iude ⁊ sic adimplet

istud michee v. **E**t tu bethleem
ephrata p^ul⁹ es in milibz iuda
ex te michi egrediet^r qui sit do
minator in israhel. et egressus
eius a diebz eternitatis. **N**one
natus fuit inter duo aialia. ut
abaac in³. **D**ne audiui auditu
tuu et timui cōfidaui opa tua et
expaui. in medio duū aialiu co
gnosceris. **E**t ysaie i. **C**ognouit
bos possessore suū. et asinus pre
sepe dñi sui. **E**t qualē pepit fili
ū dicta ancilla vgo audi ysaia
ip. **P**aruulus natus ē nobis et
filius datus ē nob. et factus est
pācipatus sup humerū eius. et
vbiē nomē eius admirabil^r ds
fortis pē futuri scilicet pnceps pa
cis. multiplicabit^r eius iperū et
pacē nō erit finis. **Q**uo puero et
filio nato nōne stellā nouā celi
dederūt et magi ab oriente vene
rūt usq; ad locū natiuitatis ei⁹
ac eundē filiū cū donis et mune
tibz adorauerūt. et tūc impletū fū
it illud numeri xxiij. **O**riet^r stel
la ex iacob et surget vir ex isra
hel et pasciet duces. et illud ysa
ie. **R**ēs de saba venient aurū et
thus deferētes. et ps lxxi. **R**eges
thar⁹ et insule munera offerēt.
reges arabū et saba dona addu
cēt. ppter qd a dñs magis he
rodes illusio irato animo ut dic
tū puer et filiū ihm occidere pos
set infantes et pueros in bethle

em occidit. in quo adimpletur il
lud ieremie xxxi. **D**ox i excelsō
audita est lamētatiois fletus et
luct⁹ rachel plorās filios suos et
nolens solari qā non sūt. quia
rachel secunda ple bethleem se
pulta fuit ppter hoc ppheta lo
quitur taliter. **N**one ex timore
pueroz occidendū p herodem
maria mater eius tollēs predic
tū filiū suū ihesū fugit in egip
tum quousq; ab angelo precep
ta in iudeam reuertetur. et tūc
adimpletum fuit illud osee xi c
Ex egipto vocaui filium meum.
Qui puer ihesus in mundo cres
cens in eodem aī hominibz fuit
conuersatus atq; ab eisde visus
Et sic adimpletum fuit illud ba
ruch tercio capitulo. **H**ic est de
us noster et non estimabitur a
lius aduersus eum. **H**ic adinue
nit omnem viam discipline. et
tradidit illam iacob puero suo et
israhel dilecto sibi. **P**ost hec in
terris visus est. et cum hominibz
conuersatus est. **I**tem quis
ymqm in mundo viuens in no
mine domini tanta et talia mira
bilis et miracula fecit atq; ope
ratus est sicut ipse dominus ihe
sus fecit. **Q**ui solo verbo mortu
os suscitauit et leprosos munda
uit. cecos illuminauit. auēs sur
dorū patefecit atq; omnes mor
bos curauit. ut ysaie xxxv caplo

deus ipse veniet et saluabit nos
 tunc aperietur oculi cecorum et aures
 surdorum prebunt tunc saliet clau-
 dus sicut certius et apte erunt
 ligewe mutorum prebunt et venit
 iuxta signum a deo dicto populo
 iudaico per me datum omnibus populo
 salutaria precepta instituens et
 sic adimpletum fuit illud deuterio
 xxviii c. prophetam. Suscitabo eis
 de medio fratrum tuorum similem
 tui et ponam verba mea in ore eius
 loquatur quia ad eos omnia que precepo
 illi et hoc erit signum prophete illi
 quia in nomine domini propheta ille pre-
 dixerit et non euenit hinc dominus
 locutus non est nomine ipse ihesus
 similis fuit michi in humanitate
 preceptorum et legum dante qui a
 populo iudaico in omnibus legibus et
 preceptis et signis fuit spreus
 atque contemptus tanquam si in bel-
 tzebuch faceret ea unde ad imple-
 tum est illud ysaie i ca. Filios enu-
 trui et exaltaui ipsi autem spre-
 uerunt me. cognouit bos possessorem
 suum et asinus praesepe domini
 sui. Ihesus autem me non cognouit
 propter quod ipse ihesus ait illi populo
 Ecce conuertor ad gentes quia verbum
 dei indignum fecistis unde ad im-
 pletum est illud ysaie lxxv ecce ego
 ad gentes que nesciebant me et que
 non inuocabant nomen meum ex-
 pansi tota die manus meas ad
 populum incredulum qui gaudet tota

die via non bono post cogitationes
 suas uocauit et non respondistis
 locutus sum et non audistis et fa-
 ciebatis malum in oculis meis et
 que nolui elegistis. propter quod
 Ecce serui mei comedent et vos
 esurietis. Ecce serui mei bibent
 et vos siccietis et per xviii plus quam
 non cognoui seruauit michi in au-
 ditu aures obediuit michi filii alieni
 mentati sunt michi et nonne post
 hoc ipse ihesus secundum preceptum
 datum a deo sibi elegit de eius
 populo duodecim principes et apostolos
 iuxta numerum patriarcharum patrum
 constituendos in predicationibus super
 omnem terram ut ille cytharista
 in spiritu predices ait per xliii
 per patres tuos nati sunt tibi filii
 constituens eos principes super omnem
 terram maiores erunt nominis tui do-
 mine in omni generatione et genera-
 tionem nonne ipse ihesus publice
 baptismum in deo populo iudeorum
 predicauit et predicationem constituit
 in nomine eius in quo adimple-
 tur illud ysaie lii c. Iste asperget
 gentes multas super ipsum contine-
 bunt reges os suum et zacharias xliii
 c. Et erit in die illa. eribunt aque
 viue de iherusalem. Ite nonne ipse ihe-
 sus voluit baptizari a suo prece-
 sore in quo baptismum uox patris sui
 audita est et spiritus sanctus descen-
 dit super eum ut psalmus xxviii vox
 domini super aquas et ysaie lxi

Spirat⁹ domini super me eo q̄
 vnperit me ad annuntiandum
 mansuetis misit me ut mederer
 contritis corde q̄ et ysaie xliij ⁊
Ecce seruus meus et suscipiam
 eū elāis meus cōplacuit in illo
 aīe mee ⁊ dedi spm meū sup eū
 ut iudiciū gentibus pferret q̄
Nōne ipse ihc afinā ⁊ pullū as
 cēdit atq; sedit sup eos itrans
 iherusalē cū exultacōne et iude
 orū honorificētia regia. Et tunc
 adīpletū fuit illud zacharie ix ⁊
Exulta satis filia sion iubila fili
 a iherlm ecce rex tuus venit tibi
 iustus et saluator ipse paup et
 ascendēs sup afinā et sup pullū
Item nōne qñ ipse sagine
 ihc cenā fecit cū discipulis
 suis ipse panē et vinū in
 sacrificiū sui corpis et sanguis
 sui obtulit oficiendū vnde illud
 in eo adimplet dāuitā ps c ix
Dixit dñs dño meo q̄ tu es sa
 cerdos in etnū scdm ordinē mel
 chisedech q̄ panē ⁊ vinū obtulit
 deo in sacrificiū cui⁹ pncipiū nō
 legi⁹ neq; finis gen iij. Et nō
 dixit ds tu es sacerdos scdm or
 dinē aaron q̄ carnes in igne in
 sacrificiū obtulit ergo iuste factū
 est legis sacrificij mutatio aarō
 p ihm nouū sacerdotē scdm ordi
 nē melchisedech. Et noli mirari
 o belial cū dixerū ihm panē ⁊ vi
 nū i sacrificiū veri corpis ⁊ san

guinis sui iſtituisse et inibi pa
 nē veram carnē et vinū verū san
 guinē esse quomā si veritas iui
 sibilis fuit in igne sacrificij et
 sanctificatio scdm ordinē aaron
 quāto magis veritas inuisibilis
 esse debet in pane et vino sacri
 ficij sanctificatiōis scdm ordinē
 melchisedech. Nōne qñ sacerdo
 tes qui captiuati et tñsigrati
 fuerūt ex iherusalē i babilomā
 abstulerūt sanctū ignem de alta
 ri et quem saluari cupiētes abs
 conderunt eū in spelunca quem
 ignē post lxx annos hñ qui reū
 si sūt de captiuitate inuenērūt i
 loco ignis aquā crassā quā ac
 cipiētes atq; eā aspergentes su
 p holocaustū statim ignis accē
 sus est ⁊ dño holocaustū libauē
 rūt ut ij machab ij. S; dic me
 hi o belial si ignis fuit abscoſus
 quō repta est in loco eius aqua
 si aqua sup holocaustū erat asp
 sa quō ignis accensus est si ap
 paruit in loco ignis aqua vbi e
 rat ignis si videbat ignis vbi
 erat aqua. Certe dicendum est
 q̄ ignis in aqua ⁊ aqua in igne
 transsubstantiatus et transsub
 stantiata fuit et sic in veritate
 panis in carnem et vinū in san
 guinē transsubstantiātur. Et q̄
 in pane et vino debet esse sacri
 ficiū gencium probat ysaie i
 et xliij c. Post hec nonne ipsi

iudei inierunt consiliū qmō dictū
ihesum pderent in morte ppter
qđ impletū fuit illud yherē rī c
Ego quasi agnus mansuetus
qui portatur ad victimam et ag
noui quia sup me cogitauerunt
consilia dicentes. **M**itram? ling
num in panē eius et erubiamus
eum de terra viuēcium et nomē
ei? non memoretur ampli? . **I**te
nonne ipē pbitus seu traditus
fuit a iuda ei? discipulo in mai
bus iudeorū p precio denariorū
xxx vt i psal xl. **E**tē hō pacis
mee in q sperabā qui edebāt pa
nes meos magnificauit abissū
me sup lātacōne. **E**t zachārie rī c
Et appēderūt mercedē meā tra
ginta argēteos et dixit dūs ad
me pice illud ad scīariū decōrū
preciū qđ appciatus sum ab eis
et tuli triginta argēteos et pici
illos in domo dñi qđ. **I**tem nōne
discipuli ei? fugierunt cum ipē
traditus fuit a iuda et p iudeos
captus p eo venientes cū armis
et fustibz et tūc ad impletū fuit
istud zacharie rīij. **F**amea susci
tare sup pastoēz meū et sup viz
meū coherētem michi dicit dñs
ericiū pauciam pastoēz et disp
gētur oues gregis. **I**tem nōne
ipē ihesus a predīs iudeis illu
sus fuit facie velatus increpat?
atq; pauss? et tūc adimpletum
fuit illud psalē l. **C**orpus meum

dedi pauciatibz et genas meas
velatibz faciem meā nō auerti
ab increpatibz et cōspuētibz in
me dñs deus auxiliator meus et
ideo nō sū cōfusus. **I**te nōne ipse
ihūs fuit flagellat? et duē casti
gatus a predictis iudeis i q ad
impletum fuit illud psal lxxij
Ego laui inter innocētes man?
meas et fui flagellatus tota die
et castigatio mea in matutinis
Ite nōne ipi iudei ihēm crucifixe
rūt pforantes ei? manus et pe
des in quo adimpletur illud ps
xxv. **D**ñs regnauit a ligno de q
ligno habet figurā ezech xxxvij
Circa medium de duobz lignis
isrl et iude que reducta ad vnū
figinfiāt crucem psalē liiij c di
lata locū tentoriū tui et pelles ta
bernaculorū tuorū extēde ne pias
longos fac funiculos tuos et cla
uos tuos cōsolida ad dextrā em
et ad leuā penetra et semē tuū
gētes hēditabūt et zachā rīij c
Que sūt plage iste i medio ma
nuum tuarū et dicit hīs plaga
tus sū i domo eorū q diligebāt
me et psal xxi. **F**oderūt manus
meas et pedes meos diuētaue
rūt oīa ossa mea diuēserūt sibi
vestimēta mea et sup vestē meā
miserūt sortē. **I**te nōne prebā
iudei dco ihesu sciētē dederūt
fel et acetū et tūc adimpletū ē illud
psal lxxvij **E**t dederūt in escam

mea fel et in siti mea potauerunt
me aceto. **I**te quod locutus est
iudeis ne sapientissimus salomon
cum in humanis ageret de insipientia
et inuidia iudeorum dictum ipsum
crucifigentium sapientem in persona
iudeorum sic. **C**ircuueuiamus iustum
quoniam utilis est nobis et otiosus est
operibus nostris et improprie nobis
peccata legis et infamat in nos
peccata discipline nostre. promittit
se scientiam dei habere et filium.
Si se nominat. factus est nobis
in translatione cogitationum nostrarum.
grauis est nobis etiam ad videndum.
quoniam dissimilis est alijs
vita illius et imutata sunt vie eius
tamquam nugaces existimati sumus
ab illo et abstinet se a vijs nostris
tamquam ab imundicijs. et preferit
nouissima iustorum et gloriatur
deum se patrem habere. **V**ideamus ergo
si sermones illius veri sint et temptemus
que ventura sunt illi et sciamus
quod erunt nouissima illi. **S**i
enim verus est filius dei suscipiet
eum et liberabit eum de manibus
contritionum. contumeliarum et tormentis
interrogemus illum ut sciamus reuerentiam
eius et plerumque patientiam eius.
morte turpissima odorem
nemus eum erit enim ei respectus
ex sermonibus illius. **N**ec cogita
uerunt et errauerunt. excecavit enim
eos malicia eorum et nescierunt sacramenta
dei neque sperauerunt

mercedem iusticie neque iudicauerunt
honorē animarum sanctarum. quoniam deus
creavit hominem inextinguibilem
et ad imaginem sue similitudinis fecit
illum. **I**nuidia dyaboli mors in
trauit in orbem terrarum. imitantur autem
eum qui sunt ex parte illius. **Q**uid tibi
videtur de hoc o belial. nonne iudeis
ne salomon bene prophetauit de
modo iudeorum tenendo in morte
ipsius ihesu. videtur ne tibi quod ad
leam ipsi iudei hec seruauerunt.
Ait belial. bene fuerunt fatui et excecati
si promissus in lege ipse fuit
et non cognouerunt eum. **A**it moyses
si deus glorie cognouissent nunquam
eum crucifixisset. **A**it belial. hoc
non credo. **A**it moyses. nonne ipse
ihesus fuit crucifixus inter duos latrones.
Certe sic. et tunc adimpletum
fuit illud ysaie liij. et cum sceleratus
deputatus est. **I**te ipse dixit
pendes in cruce. pater ignosce illis
quia nesciunt quid faciunt. et tunc
impletum fuit illud ysaie c. et ipse
peccata multorum tulit et pro
transgressionibus exorauit ut non
perirent. **I**te nonne sol obscuratus est
in morte eius. in quo adimpletum
fuit illud amos octauo capitulo. **E**t
erit in die illa dicit dominus deus
occidet eum sol in meridie et tenebre
fascere faciam terram in die
luminis et ponam eum quasi luctum
vniuersi et nouissima eius quod
si die amatum. **N**ec amos propheta

26
Itē nōne petre scisse sunt ⁊ mō
tes apti i diuisione vt zachāie
p̄liij c. Et scindetur mons oliua
rum ex media pte sui ad oriētē
et occidētem grandi valle et fu
gietis sicut fugistis a facie t̄re
motus in diebo osye regis iuda
Item nōne ipse moriens emisit
sp̄ritū eundē qz pat̄i suo cōmē
dando in quo adimpletur illud
psal̄ lxxij Deus noster de⁹ sal
uos faciēdi ⁊ bñi demini eritis
mortis ⁊ illud psal̄ xxx. In ma
nus tuas domine cōmēdo sp̄m
meum ⁊ illd̄ psal̄ liij. ppter sce
l̄r p̄li mei passi eū ⁊ dabūt in
pios p sepultura ⁊ diuites pro
morte sua eo qz iniquitatē nō fece
rat neqz dolus fuerat inuētus in
ore eius et ego volui cōtēre eū i
iſirmitate et sicut ouis ad occi
sionem ducetur et sicut agnus
coram tondēte se obmutescet ⁊ nō
apiet os suum de angustia ⁊ de
iudicio sublatu est gnāconem
ei⁹ q̄s enarrabit et daniel ix c
et post lxxij ebdomedas occidēt
xp̄s et non erit eius popul⁹ q̄
eum negaturus ē Itē nōne ip̄e
mortuus est ppter peccātū hūa
ni generis Et psal̄ liij. Vere lā
uoc̄s nostros ipse tulit et dolo
res nostros ipse portauit ⁊ nos
reputauim⁹ eum quasi leprosum et
passū a deo et humiliatum Et
p̄bē t̄renoz iij c. Sp̄s oris nr̄i

xp̄s domin⁹ capt⁹ est i peccis
nostis cui dixim⁹ i vmbra tua
vuiem⁹ i gētib⁹. Itē nōne vn⁹
militū lācea latus ei⁹ apuit vt
psal̄ cētesimo quarto. Ferz t̄rā
uit aiāz eius. Et psal̄ liij Ipse
enim vulnēatus ē ppter iniquita
tes nr̄as attritus est ppter sce
leta nr̄a disciplina pacis nr̄e sup
eum et liuore ei⁹ sanati sumus
omnes nos q̄si oues errauimus
vnusquisqz i viam suam declia
uit et dominus posuit in eo inī
q̄tates oīm nr̄m. Et zachāie xij
Et aspiciēt in me quē cōfixerūt

Item **B**elial nonne
congruū fuit vt pone
ret deus in mortem fili
um suū p̄li iudaici p̄mogēitum
p liberacōne ⁊ saluacōne p̄li gē
cium a seruitute infetnali sicut
populus genciū posuit p̄mogēi
tum filiū suum pharaōēz p libe
racōne et saluacōne populi iudai
ci a dura seruitute egipti. Item
ait moyses nōne ego v̄sus fui i
virga domini ⁊ eiusdem di pre
ceptum graues plagas ⁊ signa
magna i egipto ⁊ nūqnā valui
liberāre populū isrl̄iticū de māu
phāonis nisi in morte p̄mogēiti
ei⁹. Et exodi xij. Ita oportuit
p̄līm gēcium liberāri a seruitute
infetnali p mortem p̄mogēiti
p̄li isrl̄itici q̄ erat moyses filij dei
sicut p̄lūs isrl̄itic⁹ liberāt⁹ fuit

morte p̄mogeniti genciū et hoc
ōndit michi dñs in via ait moy
ses cū me mitteret in egiptū p̄
liberacōne populi iā dicti et dix
it michi ipse d̄s in hec v̄ba. dic
pharaoni. hec dicit dñs deus. fi
lius meus p̄mogenitus israhel.
dixi tibi. dimitte filiū meū ut
seruiat michi et noluisti dimit
tere eū ecce ego interficiā filiū
tuū p̄mogenitū. et cū ipse p̄mo
genitus filius pharaonis esset in
itinē occurrit ei dñs et volebat
eū occidere s̄ tamē tulit ilico se
phora acutissimā petrā et circū
cidit prepuciū filij sui tetigitq;
dñs pedes eius et ait. sponsus
sanguinū tu michi es ut exodi
iij. Ecce quō d̄s voluit occidere
p̄mogenitū genciū et occidit q̄a
p̄cessit ad actū s̄ tñ eundē occi
sū p̄ aspercionē sanguis filij sui
sponsi sanguinū idest a morte p̄
mogeniti ppli israhelici eū libe
rauit cui⁹ populi israhelici p̄mo
genitus ih̄c est quē sic p̄seq̄
ris. Itē nōne ea etate qua adā
fuit formatus et peccauit. eadē
etate ipse ih̄c moriendo predicti
ade peccatū deleuit ut p̄s p̄ciij
quadragita ānis p̄p̄m⁹ sui q̄c.
Itē nōne moy moriens in cruce
in aīa descēdit ab inferos et sua
morte crudelē mortē debet infer
no et mūdū sanguine suo nō ar
gento redemit et p̄mos patētes

et alios de eodē liberauit in quo
adīplet illud osee xij. de maū
mortis liberao eos de morte re
dimā eos. ero mors tua o mors
morsus tuus ero iferne. et zach
ix. Tu q̄ in sanguine testamē
ti tui emisisti victos tuos de la
ci ubi nō erat aqua. Itē nonne
p̄ncapē infernalē ipse ih̄c descen
dēs ad inferos vinctū p̄iecit in
laai inferiorē in tenebris et um
bra mortis. Rōne in occursum
descensus illius in laai totus in
fernus turbatus est. nōne susci
tauit gigantes. nōne principes
terre q̄ imbi erāt d̄ solio suo sur
reperūt et ante ipsū inclinātes
atq; p̄spicientes dixerūt. nōne
iste est vir qui turbauit terrā
q̄ paussit regna q̄ posuit orbem
desertū et vrbes eius destruxit.
et vinctis eius nō aperuit car
cerē. et tu vulneratus es sicut et
nos. nū siml̄ effāis es. detrac
ta est ad inferos supbia tua con
cidit cadau tuū. Subter te ster
netur tineā et opimentū tuum
erunt vermes ut ysaie xij.

O Itē michi o belial nonne
hec fuerūt v̄a q̄ in ifer
no fuisti et hec vidisti.
Rōne ipse postq̄ viciat infernū
et mortē ilico resūpsit corpus su
um quod fuerat ī corde terre tri
bus diebus et tribz noctibus si
cut ionas in ventre ceti. ione iij.

Et etiā resurrexit a mortuis tā
q̄ p̄mogēitus mortuorum q̄ p̄
ceps regum terre que videns in
spū ille cythāista dauid sic fuit
locutus psal̄ xv. **Nō** habis sc̄m
tuū videre corrupcōnēz nec aiāz
meam reliques i inferno p̄pter
hoc letatū est cor meū et exulta
uit ligua mea insup q̄ cāo mea
reſciet in spe. **Ite** psal̄ iij. **Ego**
dormiui et sompnū cepi q̄ exsua
rexi. **Ite** sophonie iij. dicit dñs
expecta me in die resurrexiōis
mee infuturū quia iudiciū meū
vt cōgregē gētes vt psal̄ lxxv.
De celo audiū fecisti iudicium
terra t̄muit q̄ quieuit cum exsur
gēt in iudicio deus vt saluos fa
ceret oēs rectos corde et māsue
tos. **Ite** psal̄ xl. **Tu** autē miserē
mei et resuscita me q̄ retribuam
eis. **Et** si ip̄e ih̄s aliū a morte
resuscitauit ē ne hoc dubitabile
q̄ ip̄e a mortuis resurrexit. q̄d
ad hoc dicis o helial nonne om
nia iam dicta scripturā cōpleta
sunt in xp̄o ih̄u quem tu sic pse
queris nūq̄d dicis scripturāz mē
dacem cū nephas sic dicē q̄ sa
cra scriptura mēciatur vt xxiiij
q̄ v. **Quid** ergo dicis michi. **O**
helial nunquid ip̄e resurgens a
mortuis iam ascendiss; in celū
nisi fuiss; tua litigia et tue fan
tastice q̄stioēs vt pph̄e testātue
de eius ascensione in celum per

27
eū sicba vt psal̄ xvij. **Et** ascen
dit sup cherubin et volauit sup
pēnas ventorū. **Et** psal̄ lxxvi. do
minus in eis i syna i scō ascen
disti in altū cepisti captiuitatē
dedisti dona hominibz. **Et** psal̄
xviij. **A** sūmo celo egressio eius
q̄ ocausus eius vsq; ad sūmum
ei? q̄ quāe ascendit i celū dicē
dū est ad parandū sedem suam
in celo qz regnū ei? omibz dñia
bitur vt psal̄ lxxxv. **Dēs** gētes
quascunq; fecisti venient q̄ ado
rabūt coram te domine et glori
fabūt nomen tuū. **Ite** si mathu
salem et enoch iusti q̄ helias in
p̄p̄is corporibz ac etiā moyses
vt aliq̄ dicunt assumpti fuerūt
vt gēn v xiiij et deutro vltio et
iij regū quāto magis et ih̄esus.
Item nōne post eius ascensioēz
missurus erat sp̄m sc̄m in suos
aplōs q̄ in alios q̄ credituri sūt
in nomine eius vt adimpleatur
istud q̄ scriptum est ysaie xliij
c effūdā sp̄m meum sup semē
tuū et benedcōnem meā sup stir
pem meam et germiābūt inter
herbas quasi salices q̄c q̄ iohel
ij c q̄ iij. **Effūdā** sp̄m meum su
per oēoz carnem q̄ pphetabūt
filij vestri q̄ filie v̄re q̄c. **Et** psal̄
cēte hōtercio. **Emitte** sp̄m tuum
q̄ creabūtur et renouabis faciē
terre. **Et** sapi i c. **Qm̄** sp̄s dñi
repleuit orbē terrarū q̄c. **Quid**

videat tibi de hoc o belial. esne
confusus in malicia tua. **Ait** belial.
Amice moyses confusus non sum.
quia que tu dicis verificabuntur cum
deus fiet homo quia tempus saluaci
onis adhuc non instat. **Ait** mo
yses. Tu belial dicis quod per me
dicta erunt vera cum deus fiet homo.
O stulte in dictis tuis nonne ipse
ihesus deus est homo et spiritus sanctus
est deus. **R**one ezechiel in c. vidit
in similitudine rotam in rota et
spiritus vite erat in eis. qui habent
significare patrem et filium et spiritum
sanctum. nonne abraham tres vidit
et unum adorauit ut genese xviii.
Rone dauid sic cecinit dicens.
ps lvi. **B**enedicat nos deus deus
noster benedicat nos deus. **E**cce
dauid noiat tres deos et ad unum
reducit cum dicat. et metuant eum
omnes fines terre. **I**tem sicut tu
dixisti in deceptione ad eum gen. iii.
Scit enim deus quod in quacumque die
comedetis ex eo apientur oculi
vestri et eritis sicut dii. **E**cce quod
modo tu primo nominasti eum deum
secundo deos. tamquam in deo cognoscens
trinitatem sanctam. **E**t ipse ihesus
de se loquitur. **A**ccedite ad me et
audite. hec omnia a principio in abs
condito locutus sum ex tempore a
tempore fieret ibi etiam. et nunc dominus
deus misit me et spiritus eius ut
ysaie xlviii. **E**t quid ait deus pater
de filio suo audi ysaiam xlvii ca.

Viri sublimes ad te transibunt et
tui erunt et tantum in te est deus et
non est absque te deus. vere tu es deus
absconditus saluator israel. **I**tem
quid ait filius ut ysaie xlii. **A**n
me non est formatus deus et post
me non erat deus. ego sum deus et abs
que me non est saluator. **I**ta quod ipse
deus factus est homo de semine ab
rahe de stirpe dauid et tribu iu
da. **E**t supradicta per mea dicta
verificata sunt. **S** **A**it belial. **B**onum
cognosco dominum tranum et unum sed quod
verificat quod ipse super se carnem
ex progenie dauid sicut tu dixisti
nescio. **A**n forte deus iterum fecit
pactum suum quod pepigit cum dauid
et domo eius ut iii regum viii. ubi
deus locutus est dauid dicens. **N**on
auferet vir de te coram me qui sede
at super thronum israel ita tamen si
custodierint filii tui legem meam
ut ambulent coram me sicut tu am
bulasti. et hoc pactum fuit iure iu
rando firmatum. sicut in psalmo di
cit. **D**e fructu ventris tui ponam
super sedem tuam si custodierint filii et
modo videndum si filii seruauerunt
legem et viam dei sicut dauid.
primo salomon adorauit ydola et
deum neglexit. ut iii regum xi. secun
do robam et abias filius eius
quorum corda non fuerunt perfecta
coram deo sed in grauibz pecca
tis ambulauerunt ut iii regum xi.
Item rex iozabam filius iosaphat

28
nonne adorauit ydola in excelsis
ut i palipō pxi c 7 ei⁹ fili⁹. **E**g
gocias filiter ut e li c xxij. **N**ū
quid cor aggas fuit rectū cū
deo et sic de alijs et maxime de
manasse qui omnia o. ppria ob
seruauit cōtra deū. **E**rgo o moy
ses si filij dauid non ambulaue
runt p viam domini et pactum
iurando firmatum frēgerūt
quomodo est possibile q⁹ de⁹ in
carnati eleget i stirpe dauid
que fuit preuariatix pacti et
iuramenti ipi⁹ dei. **A**it moyses
o bone belial q⁹ subtiliter diuiba
moues et ego dico tibi q⁹ licet
predicti mōlīter peccauerunt
non tamen frēgerunt pactū in
tantum q⁹ ppter hoc stirps da
uid fuit re. pba et si bene aduer
tisti instrumētū pacti predicti
q⁹ habetur psalmo lxxviii. **I**bi
nō legūtur ea que tu dicis au⁹
elā est talis inter cetera. **I**pē in
vocabit me pater meus es tu et
ego p̄mogenitum ponam illum
7 ponam i seculum seculi semen
eius. **S**i autem dereliquerint fi
lij eius legem meā 7 in iudicijs
meis non ambulauerūt si iusti
cias meas pphanauerunt man
data mea non custodieāt. **V**isi
tabo in virga iniquitates eorū
et in verberibus peccata eorum
Sed tamen misericordiam me
am non dispergam ab eo neq⁹

nocebo ni veritate mea neque
pphanabo testamētū meum 7
que pcedūt de labijs meis nō
faciam irrita semel iurauī i sanc
to meo. **S**i dauid menciatur semē
eius in eternum manebit. **E**rgo
o belial si predicti reges filij da
uid peccauerūt 7 deum irritaue
runt tamē deus visitauit in gra
uibus vberibus peccata eorū iux
pactum suprascriptum ppter q⁹
non tollitur q⁹ deus deficiat in
carnati ex ipsa stirpe dauid q⁹
tu dicebas reprobam sup dās
tuis racōibus 7 q⁹ predicti filij
dauid derelinquētes deū fuerūt
verberati a dicto deo pbat̄ur in
allega. cōmibus tuis p̄me dās
Et quia licet ipse castus semē
non recepat ex linea regali sa
lomonis ppter regum peccata
Tamen dictum semen sump̄it
ex linea nathan filij dauid fr̄is
vterini salomois luca teste c iij
qui fuit nathan qui fuit dauid
qui fuit yesse

Aliud q⁹ dicis q⁹
tēpus saluacōis nō
īstat ad huc. **O** belial
adūtas me si placet
nonne nabugodonosor vidit p
sompnum quatuor regna terre 7
aliud q̄ntum regnum celi q⁹ in
eternum stare debet 7 alteri gen
ti non dabitur per statūam aū
se posita aū⁹ statue caput auctū

erat qđ significat eius regnū. s. babilōis. pectus eius ⁊ brachia erant argentea que habent significare regnū darij regis caldeo rū. venter et femur erat ex ere. qđ habet significare regnū alexandri et grecor. ⁊ tabie erant ferree. pedū aut quedā pars erat ferrea ⁊ quedā fictilis. qđ habet significare forte regnū romanoꝝ. **I**tem idem rex nabugodonosor vidit lapidē abscisū de monte sine manibz ⁊ percussit statuam in pedibz eius ferreis et fictilibz ⁊ contrivit eos. et tunc contrita sunt parit ferrū testa es argentū et aurū et quasi in fauillā red. et lapis qui percussit statuā factus est mons magnus et impleuit vniuersam terrā. **D**aniel vero exponens predictā put exposita sūt ⁊ maxime de lapide illo dicens qđ in tēpore q̄rti regni terreni dñs suscitabit regnū q̄ntū celi idest sanctorū hominū alias presbiterorū. qđ etiā pbat danielis vij de visione quatuor bestiarū que significant scđm eundē danielē quatuor regna terre. et subsequēter regnū sanctorū. qđ in eternū stabit et non dissipabitur neq; alteri populo dabit sed cōminu et et consumet vniuersa regna hec. et ipsū stabit in eternū. ut danielis ij c. **S**ed ut scias o belial de abscissione dicti lapidis

sine manibz ⁊ eius tēpore manifeste completur in dicto ihesu qđ fuit ⁊ est lapis de monte abscisus sine manibz. mons est dñs trinus et vnus in quo beneplacitū est sibi habitare. lapis ē ipse ihesus qui a deo genitus fuit sicut a monte lapis abscisus sine manibz. **V**el aliter. **M**ons dicitur genus iacob de quo mōte ipse abscisus est idest carnē sup̄hit sine opatione vitalis seminis qđ est sine manibz. **E**t ipse lapis non percussit p̄mum regnū nec scđm neq; terciū. s. quartū regnū romanū percussit qđ ipse cōminuet et cōsumet ⁊ alia regna tria que a dicto quarto regno possident et qui ih̄s lapis natus fuit florēte dicto regno q̄rto tēpore octauiani et mortu⁹ tēpore tiberij et eodē tēpore resurrexit atq; regnum sacerdotale celestiu hominū tunc incepit p̄ncipiū habere. qđ regnū sacerdotale q̄rtum regnū romanū cōsumet et id sibi applicabit ut danielis vij. et ibi claretur. **T**ē o belial. **S**cius pbat. **V**is ut tibi ostendā tēpus abscissionis dñi lapidē ⁊ necessitatis ih̄u ac et eius mortis necessarie. qđ tēpus anticipari seu progari nō potuit dñi belial. **V**ident audire. **U**nde moyses aperiens librum danielis nono cap. et incepit legere in hec verba.

Ecce vir gabriel quem videris
in visione a principio cito volas
tetigit me tempore sacrificij resp
tim tetigit me et locutus est mihi
Dixit quod daniel nunc egressus
sum ut docerem te et intelligeres
Ego autem veni ut indicarem tibi
quia vir desiderator es tu autem
animadverte sermonem et intelli
ge visionem lxx ebdomade abre
uiate sunt super populum tuum et super
urbem sanctam tuam ut consuma
tur perueratio et finem accipiat
peccatum et deleatur iniquitas et
adducatur iusticia sempiterna
et impleatur visio et prophetia ut
ungatur sanctus sanctorum. Scito er
go et animadverte ab exitu sermo
nis ut iter edificetur iherusalem usque
ad duce[m] populi ebdomade sunt
septem et ebdomade lxx erunt et
ruelli edificabitur platea et mu
ra in angustia temporis et post ebdo
medas lxx occidetur christus et
non erit ei populus qui eum negatu
rus est et civitatem et sanctuariu
um dissipabit populus cum duce
venturo et finis eius vastitas et
post finem belli statuta desolatio
Confirmabit autem pactum multi
ebdomada una et in dimidia eb
domada deficient hostia et sacri
ficium et in templo erit ab homi
cio desolationis et usque ad consu
mationem et finem perseverabit de
solatio ut daniel ix. Unde moyses

29
quasi ex nimia loquela festus
aperuit os suum et ad se spiritum
attrahens taliter belial fuit locu
tus dic michi o belial exitus ser
monis angelici super vocati quo
anno fuit. nonne fuit in anno primo
regni dario regis medorum cuius
patruus cyrus obtinuit vitibus
regnum caldeorum babilonie quod reg
num caldeorum destruxit templum
dei et iherusalem nec non ioachym re
gem iherusalem cum magna parte sacer
dotum et iudeorum in captivitate
transmigravit in babiloniam ut iiii
regum ultimum c et daniel i c. Et ab
urbe condita ecclesie anni tunc aut
rebantur viz quoniam dictus sermo exitus
habuit a predicto angelo nunc
videndum est quid sit ebdomada
breuiter dico quod septem sunt anni
propheticus dies in prophetis recipiunt
per annum ut Ezechiel iiii c. Ibi di
citur dies per annum do tibi sunt quibus
ebdomada habet dies septem et
ergo quibus ebdomada habet septem
annos ut leuius xxv. Numerabis
quod tibi septem ebdomedas annorum
id est septies septem que simul
faciunt annos plures ita ad litteram. sed
dic michi o belial nonne a die ex
itus sermonis angelici usque ad
iterationem repacionem templi sancte
sanctorum et civitatis iherusalem per pro
phetam factam ex desolatione facta
tempore machabeorum complete sunt eb
domade lxx alibi lxx que sunt in

annis ecce xxxiiij. Certe qđ sic p
bo. Angelicus sermo exitu habu
it āno a cōdita vrbe cc et xliij. et
iterata tēpli et ciuitatis repatio
facta p pompeiū fuit āno ab vr
be condita de lxxix. demas ex is
tis ānis cc et xliij. nōne rema
nēt ecce et xxxiiij. Itē sup in da
niele dicit qđ post hec elapsis
septē ebdomadis nasceť cristus
Bonne o belial septē ebdomade
sunt āni xliij. certe sunt. sed cri
stus ipse natus fuit āno a cōdi
ta vrbe de liij tempore octauiani
scđm quosdā. licet scđm alios
fuerūt anni dcc xvj non tūc de
variacione cronicař dūmodo eb
domade sint vere oplete in ihu a
dicto tēpore exitus sermonis et
supdicta iterata tēpli et ciuitatis
repatio fuit āno ab vrbe cōdita
de lxxix. vnde demas ex ānis de
liij xl xvj natiuitatis xpi cc xliij
verus nūc predcāz ebdomadaz
manet distinctus si nō sū decep
tus a cronica et seqē i danielē
et post lxxij ebdomadas occideť
xpc. hic nō ponit tēpus pefini
tū iā dicte mortis nisi post. sed
nō est curand qđ post qđ habem⁹
certā natiuitatē habemus certā
mortē. s; ipse mortu⁹ fuit tpe ti
berij āno iperij eius xviij et a cō
dita vrbe āno dcc lxxiiij. post
mortē vō xpi p nō longa tpa de
struet iudeoz regnū et sacerdo

cū eius et erit in tēplo abhoia
tio cē scđm ipsū danielē. et hec
fient i medio ebdomade p pplm
rōnū cū duce vēturo scđm ipsū
danielē. Quid videt tibi de his
o belial. nō pudeat te phter cri
stū ihm mūdi redēptorē natū es
se quē tu dicebas natū non esse.

A It belial. Audi me o mo
yses. semp fuisti fidelis
deo viuo qđ noluisti eū
dimittē qđ filia pharaonis adop
tauit te in filiū et poti⁹ elegisti
vocari seruus dī qđ filius regine
ppter qđ posuit dō virgā i ma
nu tua et te dñm in aspū phara
onis fecit. ut educeres pplm suū
ex egipto ad terrā pmissionis.
et nūc video in te similitē fidelita
tē erga ipsū ihm ppterā dic mic
hi scđm fidelitatē tuā cū daniel
videat narrare put sup allegas
ti qđ peccm accipiet finē p mor
tē xpi. mō si peccatū accepit fi
nē p mortem xpi et deletū est qđ
te accessoria peccata non acce
perūt finem ut deleanť et male
dictiones reuertātur in benedic
tiones. Quoniam quid ait de⁹
ab serpentem qui decepit eum
Sic ait. quia fecisti hec male
dictus es inter omīa animātia
et bestias terre. Super pectus
tuū gradieris et terram comedes.
cunctis diebus vite tue. Imiti
cias ponā inter te et mulierē.

et semen tuum et semen illius
Quid dixit mulier. multiplica
bo erumpnas tuas et contemptus
tuos in dolo paries filios tuos
et sub vici pteate eas et ipse dñs
bitur tui. Quid enī ait ade ma
lebita terra in ope tuo in labo
comedes panem auctis diebus
vite tue vt gen ij c. Unde si dele
tum est peccatum p mortē ihesu
quā et pene que descēderūt ex
peccato non sunt delete nonne
si tollat pñcipale tollitur et ac
cessoriū certe ita vt i regula ac
cessoriū de re. Iuē li vi xvi q
vij et hoc diximus q accessori
um est pena peccati quia cessā
te peccato debz cessare et effā
ei? vt de app cum cessante et de
cōlang et affi non debz ergo si
pccm ē remissū qz p obediēciā
cōtra inobediēciā ipse ihesus p
ei? mortem grām ēstituit certe
et pena cū ipso peccato debet eē
remissa qā si pena duāret pccā
tum nō essz remissum vt in re
gula pccm d re iuē li vi de vsuē
cū tu et pñij q vi c ij. Sed supra
dicte pene malebitionū nō sūt
abolute per mortem ipsius ihu
que sunt effectus cause ergo q
modo peccatum causa ē abolitū
Ergo concludo qd ipse ihesus
nō fuit verus messias nec per
eius mortem peccatum est abo
litum ade et posteriorum eius

30
Que audiēs moyses cō
turbatum est cor ei?
et quasi vñs eius de
reliqueāt eū et lumen
oculor eius cū ipso non erat sed
tñ intra se ipm ayeat domine
declācō fmonū tuor illūiat me
qui intellectū das puulis. Et illi
co apiens os suum dixit. O bel
al multum te intricas p apices
iūē quousqz puenias ad scāz ve
ritatis dico tibi q tam peccatū
q pena eius effectū sūt abolita
vis vt tibi hoc ostendam. nōne
deus pmo dixit ade ex omni lig
no paradisi comedere de ligno autē
scā boni et mali nō comedas. In
quāqz enī die comedetis mor
te morietis q licz comedens nō
statim mortuus fuit mox tamē
in aīa et corpore fāus fuit morta
lis nam cū deus vellet exquirē
hoc peccatum quid dixit adam
deo mulier quam dedisti michi
i sociam dedit michi de ligno et
comedi. Unde ait deus mulieri
quare hoc egisti. Ait mulier ser
pens decepit me et comedi. Ayt
deus cū tu mulier sis sapiencior
spente pmisisti te ab eo decipi
Et tu adam cum tu sis forcior et
cōstancior mulier audisti vocem
ei? quēbatus effici filēs michi
qui sū deus oīm creator cōdidis
tis voci serpentis potius q voci
mec. Per memetipm ait deus

magna fuit supbia vestra preter
peccatū phibitionis eius ligni
ideo graui pena digni estis. sed
p primo peccato q̄a comedistis
contra phibitionē aliā penā v
bis non infero nisi q̄ morte mo
riemini sicut predixi vob. **P**ro
scdo peccato q̄a peccādo credi
distis supbe et temerarie similes
michi fieri in omni v̄tute quasi
recusantes cognoscere me verū
esse deū et oīm creatore a primo
dignū est ut vestra supbia peis
corporeis humiliet. tūc ait mu
lier. in dolore paries filios. et
sub potestate viri eris. viro dix
it. maledicta terra in ope tuo. i
laborib⁹ comedes ex ea cunctis
dieb⁹ vite tue. serpēti dixit ma
ledictus inter omnia animātia
q̄c. **I**deo ppter hoc ipse deus im
posuit tamq̄ ppter noua crimi
na supradctas nouas penarū in
labore et dolore maledictioēs q̄a
si p pmo peccato ipsas penarū
maledictiones imposuisset seq̄
ret q̄ deus esset iustus q̄a iudi
casset bis i idipsum p vno pecca
to. qd̄ esset contra illd̄ de pe di iij
§ hys auctoritatib⁹. **E**rgo clāc
liquet diuersa fuisse delicta et
sic diuersas penas p eis impo
sitas nisi illa pena mortis non
suffecisset p illo peccato q̄a tūc
ds potuisset inferre duas peās
p̄xi q̄ v c si quis cui⁹? l. de rapto

in archi. et de calūp cū forci⁹. §
pena mortis bñ sufficiebat que
tūc p deū p illo pccō imposita
fuit imo dico q̄ si multiplex fu
isset pena expressa p pccō vno
mitior deberet eligi ut li di eos
p̄xiij q̄ i si q̄s dedit. q̄a in peis
benignior ē interpretatio faciēda
ut ij q̄ vi nōnd. et de re iū in pe
li vi. et eo maxie q̄a pena p̄pū
casū excedē nō debet ut pens di
§ pene. ff de peis l. si de ipta
cōne e ti. et c. felic li vi. **E**rgo cō
cludend⁹ ē q̄ duo fuerūt delicta
et diuisa et duas penas et diuisas
p eis fuisse ipositas § q̄a p̄or
fuit pena mortis qm̄ pena labo
ris et doloris. iō pmo debuit abo
leri ut in re q̄ p̄or de re iū li vi.
de preben cū qui e li. de co cog cū
dilcs. § ipse ihc pmo deleuit pe
nā mortis aīe moriendo et post
ea penā doloris corpis resurgē
do. q̄a ante suā mortē laborē et
dolorē pass⁹ fuit ut homo. post
resurrectionē in nullo passus fu
it nec poterat pati q̄a totū pec
catū cōsumatū fuit in eo ac etiā
pena peccati. § p̄dictā penā
mortis quo ad aīam voluit abo
leri post eius mortē p scm̄ bap
tisma ut ipse ait discipulis. **I**te
baptizate omnes gētes in nomi
ne patris et filij et spūs sanctis.
Et si quis nō renatus fuerit ex
aqua et spiritu scō non intrabit

regnum celoru sed pena laboris
et doloris noluit neq; demonstra
uit esse abolitum donec omnes
homines i nomine ei⁹ baptisa
ti emittent spm ⁊ a morte resur
gant sicut ipse ihus spm emisit
et a morte resurrexit et hoc erit
cum venerit secundo tpe gnalis
visitationis p dictum ihm fide
quia sicut ipse post amissu mor
tis peccatum p adam et punitu
inquisiuit qua de causa eueniet
⁊ repiens causam peccati pecca
tes in laboribus ⁊ doloribus puni
uit sic post abolitum peccati mor
tis p eius morte secundo venies
tpe gnalis visitationis et repi
ens ca; pene laboris ⁊ doloris p
baptismu et penitencias coequa
ti ipam pena; laboris ⁊ doloris
delebit ⁊ dices **S**urgite mortui
et venite ad iudiciu ⁊ omnes re
surgent cum corporibus ppijs in
qbo reueres fuerit i mdo q resur
rectione; affectauit dauid psal
xxv. Caro mea requiescet in spe
quia no dedisti sanctu tuum vi
dere corruptionem et psal xxvi
Credo vide bona domini i terra
viuentiu et iob xix. **S**cio enim
qdy redemptor meus viuit ⁊ in
nouissimo die de terra surrectu
rus sum et rursum caudabo e
pelle mea et in carne mea vide
bo deu saluatorem meum. **Q**uem
visurus sum ego ipe et no ali⁹

id est a me ⁊ oculi mei conspectu
ri sunt et ysaie xxvi viuet mor
tui tui domine infecti mei resur
gent de qua gnali resurrectione
habeatur plene. **E**zechiel xxxvij
c hec dicit dominus deus. **E**cce
ego apiam tumulos vros ⁊ edu
cam vos de sepulchris vris ppl⁹
meus et educam vos in terram
isrl ⁊ scietis quia ego dominus
cu aperuero sepulchra vestra et
eduxi vos de tumulis vris ppl⁹
meus ⁊ dederō spm meū in vob
et vixeritis ⁊ requiescere vos fa
ciam ⁊c. **E**t tunc absterget deus
omnes lacrimas ab oculis scoru
⁊ iam non erit amplius neque
luctus neq; clamor neq; ullus do
lor no esurient neq; sicient neq;
cadet sup illos sol neq; ull⁹ est⁹
qm priora taserunt quia si sic
non fiet tunc dei signa esset; maioris
quia totus adam mortuus fuit ⁊
tota caro adequa to mortua cel
sabunt labores et dolores p mor
te xpi impositi toti carni expec
taco p sententia; dei vel dicendum
qdy si pena laboris et doloris fu
isset p mortem xpi abolita om
nes crederent in xpm sed regnu
ei⁹ celeste vim patitur id e qdy
vix violenti bonoru opm dictum
re jnu capient et mitroibunt

A **I**t belial **M**oyses
qd fiet de populo iu
daico nuquid erit in

obliuione corā deo quia tu dicis
dictos iudeos iniuste occidisse
dictū ihesū filiū dei. **C**erte ait be
lial ego repio q̄ xpc̄ debet nega
ri a populo nō suo ut daniel ip̄
sic. et nō erit ei⁹ plūs q̄ eū ne
gaturus ē. **E**rgo si ipse ihc̄ ē d̄s
fiat tu asseris o moyf̄ vere ei⁹
popul⁹ est iudaicus sed ipse ne
gandus est a non suo populo er
go ipse ih̄s negatus et mortuus
a iudaico populo non fuit xpc̄
qui populus est dei. ⁊ qui popu
lus sc̄dm̄ p̄ceptū legis dei dic
tū ih̄m interfecit ut deut̄ xviij i
bi ad lēam dixit d̄s. o moyf̄
p̄pheta autē q̄ arrogātia depra
uatus voluerat loqui in nomine
meo que ego nō precepi illi ut
diceret ā ex noīe deorū alienorū
interficiet. sed si ipse popul⁹ iu
daicus cognouisset q̄ d̄s ihesus
locutus fuisset i noīe dñi. certe
eū non occidissent s̄ potius au
diuissent iuxta qd̄ p̄ceptū illi
us fuerat p̄ te o moyf̄. **R**ōne
ipse ihc̄ genus electū regale sac̄
dotiū gens sancta populus acq̄
sitionis quos ipse d̄s a p̄ncipio
dilexit et fouit populus arc̄ici
sus ex genere abrahe ⁊ semp̄ in
ipso plō recto d̄s notus fuit. nō
ne liberat⁹ d̄s popul⁹ de egip
to sicco pede mare t̄āshuit ⁊ ei⁹
inimicos operuit mare. **R**ōne
illi populo pluit māna in deser

to. **R**ōne d̄s die noctuq; in co
lūpna nub̄ ignisq; p̄rebat. sō
lus iste plūs dignus fuit legē
si accipe ⁊ vocē eius audire. in
qua lege eidē plō p̄missus est
xpc̄ ad quē veniet ⁊ liberabit eū
ā pcc̄is ei⁹. ergo tibi o moyf̄
occludo q̄ ip̄s non ē xpc̄ nec fuit
Vnde subridēs moyf̄ videbat
trufare de belial et ei⁹ d̄s dix
itq; ei. **B**elial an ignoras q̄ fi
aut d̄s pater regnauit in iudeis
p̄ circūcisionē ita filius deb; reg
nare in gentib; p̄ baptismū et
spūs sc̄s p̄ iflāmationē carita
tis in oēs hoīes ut fiant vnū o
uile et vnus pastoz. et fuit pat̄
nō regnauit i iudeis sine filio ⁊
spū sc̄o sic filius nō regnabit in
gētib; sine p̄re et spū sc̄o. **S**i
ipse fili⁹ debebat regnare p̄ bap
tismū etiā cū p̄re ⁊ spū sc̄o. ergo
in aduētū filij si ipse plūs iuda
icus nō plūs dei erat nec etiā e
ius filij. s̄ ipse plūs negauit ie
sū si filiū atq; occidit. ergo bñ
dicit daniel q̄ nō erit ei⁹ plūs
qui eū negaturus ē. ⁊ q̄ hoc sit
verū p̄bat̄ ysaie lxx. **E**cce ego
ad gētes q̄ nesciebāt me ⁊c. **A**d
aliud qd̄ dicis q̄ iudi iuxta p̄
ceptum legis occiderūt castum
immo contra. quia ipse in nomine
domini locutus fuit p̄dixit et
venit iuxta signū datum a deo.
ut in p̄dicto xviij c deuteroni.

32
Et ut ibi sequitur si quis nō au-
diuerit pphetā illū exēmiabit
de plebe mea si ipse pplūs gen⁹
electum fuit nūc non est q̄a iux̄
ysa Gens hereditabit semē dā
ppli iudaici ut ysaie liiij c ergo
deus erat et ē genus electum et
pplūs iudaicus genus repbū si
ipē populus iudaicus tot et tan-
ta bñficia habuit a deo semp tñ
ipse populus eidē deo ingratus
fuit nā illis pedibus q̄bus mac-
aridū tñfuit videbat autē ydo-
la que fecit. Item ipso ore quo
paulo ante ob vocem adūsatorū
cantant simulachā sibi fieri po-
poscit. Item illis oculis quibus
deum in nube vel in igne cōspicē
solebat simulachā ituebat mā-
na apud istum pplm fastidiū fu-
it semp contra deum murmurās
ad egyptū vnde ipm populum
manu valida eieciāt volens re-
dire. Item nonne deum iratāt
dictus pplūs ut omnes de pplō
moretēt nec plus ex seioribz
eiusz ppli q̄ duo homines tñz
pmissionis intraret Sed quid
antiqui replicant cum et si illa
mīme fecisset hoc solum nemo
ipm pplm iudaicum dignum iu-
dicat qd̄ dñm ihesum semper
pphām eidē vocibus repmissū
nō solum suscipē alias recipere
non voluit sed etiam morte tur-
pissima pemit fecerunt ne hoc

gentes vnq̄ dijs vel ydolis eoz
quos et que sub magnis reuerē-
cijs habebant et qñ hoc dijs la-
pideis et argenteis ipē gentēs
faciebant quid fecissent si deus
immortalis noauisset eis certe
maiorā hñs ideo ipē deus noluit
ipsas gentēs p filiū suum ihesū
ppm hēditare ut psal̄ ij. Ait pē
Postula a me et dabo tibi gen-
tes hēditatē tuā et possessionē
tuam terminos terre

Ait belial o moyse mīa-
bilis es ī dñs tuis s̄
tñ dic michi si filius
habet in hēditatē gē-
tes quid fiet de pplō iudaico nū
quid expectabūt deum īcar-
nari ut liberaret populum suum de
manu inferni Ait moyses certe
nō s̄ filius dei iaz venit in mun-
dum et in eo mortem suscepit p
omni populo gente et ligwa q̄
credita sūt in nomine ei⁹ ut
ysaie xxviii c. Et p̄ieisti post
tēguntium omnia peccata mea
quia non infernus confitebitur
tibi neq; mores laudabit te qui
descēdunt in infernum non ex-
spectabunt qui descēdunt in la-
cum veritatē tuāz viuens viuēs
ipē confitebitur tibi sicut et ego
hodie pater filijs notam faciet
veritatem tuam Ergo si veritas
viuēs sicut ipē pphā huānē vi-
uebat nō expectabat a dāpnatē

que veritas viues iam nota facta
est iudeis quos iudei expectabunt
domini incarnati cum ipse deus suum fi-
lium qui est veritas in mundum mi-
serit per redemptionem totius humani
generis de quo habet in figura
numeri xvij c ubi deus michi pre-
cepit propter querelam filiorum israhel
contra aaron sanctum pontifi-
cem sumere a principibus duodecim
tabularum virgas duodecim per singu-
las tribus et uniuscuiusque tribus
nomen scriptum in virga fueruntque
virge per preter virginem aaron quod
cum posuisssem contra dominum in taber-
naculo testimonij sequenti die in-
gressus iuveni germinasse virginem
aaron in domo leui et turgentibus
erupant flores qui folijs dila-
tati in amigdalas formati sunt
et receptis a me virginis singulis
a singulis tribubus virginem aaron
precepit dominus referri in taberna-
culo testimonij ut seruetur ibi in
signum rebellium filiorum israhel. **N**on
videns est quod est ista virgo aaron
posita in tabernaculo testimonij et
Est virgo maria posita in taberna-
culo dei que sine adiutorio huma-
ni seminis per obumbrationem altis-
simi erupit in gemas conceptionis
filij dei eruperunt flores purita-
tis qui folijs caritatis dilatati
in amigdalas formati sunt idest in
diuinitate et humanitate quoniam a-
migdalus habet duos cortices

et nucleum prima cortex amara re-
presentat humanitatem alia cortex
et durior representat diuinitatem
dulce nucleum representat animam
hoc est quod illa virgo concepit et pe-
perit amigdalum iesum cristum deum
et hominem deum latentem et hominem
manifestum et animam inclusam in
humanitate et deitate quia homo
non dicitur sine anima cum sit ista for-
ma corporis hominis et hec virgo
cum suo amigdalum christo precipitur
referri in tabernaculum testimonij
idest in ecclesiam sanctam ut imbi-
beret in testimonium rebellium fili-
orum israhel quorum querelae quies-
cet a deo et non morietur carnaliter
quia tempore adueniente per signum
dicte virginis cognoscent se re-
bellasse in deum et saluabuntur sed
vnum scias o belial quod in tempore
presinito ipsorum iudeorum fiet salua-
cio per ipsum filium dei qui est veritas
Audi prophetam ezechielem xxxvi
Colla quippe vos de gentibus et
agregabo de vniuersis terris et ad-
ducam vos in terram vestram et effun-
dam super vos aquam mundam et mu-
dabimini ab omnibus iniquitatibus
vestris et dabo vobis cor nouum et spiritum
nouum ponam in medio vestro auferam
cor lapideum de carne vestra et dabo
vobis cor carneum **E**t ieremie xxxij
In diebus illis saluabitur iuda
et israhel habitabit confidenter
et hoc est nomen quod vocabunt eum

33
Iustus dominus nē ppter hoc
Ecce dies venient dicit dñs et
non dicetur ultra viuit domin⁹
q̄ eduxit filios isrl de tra egipti
s̄ viuit dominus qui eduxit se
mē israhel de terra aquilonis et
de cunctis terris ad quas eiecit
i illos ⁊ habitabunt i terra sua
et Jere xxxiiij

Al belial o moys̄ qñ
erūt dies illi ait moi
ses vis ediscē dñt be
lial loquere quia au
dio vnde loquens moyses dixit
audi danielē xij c et a tpe cū
ablatum fuerit iuge sacrificium
et posita fuerit abhominacō in
desolacōnez dies mille ccc et xc
Beatus q̄ puenit et expectat
ad dies mille et ccc et xxxv tu
autem vade ad presinitū tēpus
⁊ stabis in sorte tua ⁊ i fine die
p̄ āmo adūtas ab me o belial
qm̄ ista abhominacō desolacōis
in templo dei cito fiet et exinde
aufereatur sacrificiū quia ip̄e ihe
sus de ea dixit vt machabeorū
xxxv Cum videritis abhomina
cōnem desolacōis que dicta ē
a danielē pphā stantē in loco ⁊
vt opinor o belial tal̄ desolacio
erit anno lxxiiij cōputādo a na
tuitate xpi et in anno a cōdita
vrbē octingēsiō xxxvij Nunc nō
dicit daniel a tpe ablati sacrifi
cij vsq; ad dies mille ccc xc q̄

sūt i annis xpi **A**ccc lxxiiij qm̄
dies p anno datur in pphetis
vt sup̄ pbatum ē quia abiūctis
lxxiiij annis xpi qui precedere
debent desolacōz templi iudeorū
ab sup̄ dictos annos ablati sac
ficij numer⁹ **A**ccc lxxiiij osten
ditur et tūc in illo anno i regno
xpi incipiet vna grauis et infer
nalis turbacio que non maturef
cet vsq; ad xxxvi ānos subsequē
tes in augmēto mali quibus cō
pletis incipiet deficē in aucmē
to boni quia sicut ab illo anno i
cepit vigē malū deficiēte bono
sic illis cōpletis incipiet vigē bo
num malo deficiente in qua t̄bu
lacōne sol sacerdotij obscuābit̄
luna impalis et t̄palitatis non
dabit lumen s̄ in sagwinem cō
ūtat̄ stelle que erūt lucentes
in celo eccl̄e sicut erūt vicez te
nentes aplōz xpi cadēt de celo
et omnes v̄tutes celorum eccl̄e
xpi mouebuntur Tūc surgent
pseudo pphē et dabunt signa ⁊
p̄digia in potētia sathae quia
de⁹ recedet a sanctuario suo p
pter multiplicatas abhominacōes
in eo per eius pastores et ḡuia
peccata ⁊ omēs maledictiones
que habent̄ de iusto xxxviij c. Cō
plebunt̄ i populis sicut cōpleti
fuerūt in p̄lō iudaico Sed dicit
daniel Beatus qui expectat ⁊
puenit ad dies mille ccc xxxv

qui sūt in ānis dñi. **E**cce ix. q
tūc oīa p̄d cā p̄ magna parte
erūt ōpleta necnō iudeorū salua
cio p̄fecta mediante spū scō. q̄a
sicut tempore magne pacis ipse
ih̄c descendit de celis de iuda v̄
gine nasciturus sic in pace veni
et q̄n dictos iudōs erit saluatu
rus ut seq̄r in daniēle. Tu autē
vade ad p̄finitū tēpus et stab
in sorte tua in fine dierū. et ysa
ie vi. **E**t erit in die illa adhiēiet
dñs scōo manū suā ad possiden
dū residuū ppli sui qui relinq̄tur
ab assirijs ab egipto et ab ethi
opia et ab elam et a sennaar et
ab emath et ab insulis maris et
leuabit dñs signū in naciones
et aggregabit p̄fugos israhel et
dispersos iuda colliget a quatu
or plagis terre et cātabūt in di
e illa. **C**ōfitebor tibi dñe qm̄ ira
tus es michi cūsus est furor tu⁹
et consolatus es me etc. **N**ecnō
omēs gentes laudabūt dñm et
collaudabūt eum oēs populi et
hoc in magno planctu veniētes
dicent ut zacharie xij. **E**t aspici
ent in me quē confixerūt et plā
gent planctū quasi sup̄ vnigēi
tum et dolebunt sup̄ eum ut dole
a solet in morte vnigeniti. et e
rit in die illa planctus magnus
in iherusalē. **F**amilia dauid se
orsū et cet. **E**t tunc apprehendēt
decem homines ex omnibus lin

guis gentium simbriam vici iu
dei dicentes. **I**binus vobiscum
audiuimus enim quoniā vobis
cum deus est ut zacharie octauo
et corporaliter i iherusalem ha
bitabunt ut zacharie p̄mo c. ze
latus sū hōi zelo et indignatio
ne magna. **H**ec dicit dominus
reuerſus sum ad hōi et habita
bo in medio iherusalem. et voca
bitur ciuitas veritatis filij dei q̄
est veritas. **H**ec dicit dominus
adhuc habitabūt senex et anus
in plateis eius et vir et bacul⁹
in manu eius p̄e multitudine
dierum. et platee ciuitatis com
plebuntur infantibus. et puellē
ludētes in plateis eius. **H**ec di
cit dominus si videbīs difficile
in oculis reliquiarum populi hu
ius in diebus illis. **N**unquid in
oculis meis erit difficile dicit
dominus. **Q**ua saluatione iuda
ica p̄fecta post spaciū mille
annorū erit tempus in abomi
nationem desolationis et defici
ent hostia et sacrificium in reg
no ch̄risti sicut fuit in regno dei
patris sui per gog et magog de
quibus habetur ezechielis trice
simo nono capitulo. **P**ostmodū
vero adueniet dominus ih̄esus
iudicaturus mundum et eundem
igne cōsumere. et ea hora et die
veniet in qua homines nō puta
bunt qm̄ nullus potest scire diē

34
Iudicii etiam et filius dei super
terram et eo tpe homines edifica
bunt domos et non inhabitabunt
et plantabunt vineas et non bibent
vinum. **I**uxta autem erit dies do
mini magnus et velociter nimis vix
dei amara tribulabitur ubi for
tis dies id est dies illa dies nebule
caliginis et turbis dies tunc et
clangoris super civitates multas
et super angelos excelsos et tri
bulabunt homines et ambulabunt
ut ceci quia domino peccaverunt et
effundetur sanguis eorum sicut vi
rus et corpora eorum sicut stercorem
sed argentum eorum et aurum non
poterit liberare eos in die furoris
domini in igne celi eius detona
bitur omnis terra quia consumatio
nem cum festinatione faciet cunctis
habitantibus in terra ut sopho
ia et psalmus plurimorum deus deorum dominus
locutus est quod lege totum si vis
et iohannis in c quia ecce in diebus
illis et in tpe illo cum convertero
captivitatem iuda et iherusalem congre
gabo omnes gentes et educam eos
in valle iosaphath et disceptabo
cum eis ibi super populum meum et hereditate
mea israel quas disperserunt
in nationibus et terram meam di
miserunt. **S**uper populum meum mise
runt sortem et posuerunt puerum
in prostibulum et puellam videri
derunt per vinum clamate hec in gen
tibus sanctificate bellum suscita

te robustos consurgant et ascen
dant gentes in valle iosaphath
quia ibi sedeo ut iudicem omnes
gentes in circuitu mittite falces
quia maturavit messis et dominus
de sion rugiet et de iherusalem dabit
vocem suam et movebunt celi et
terra o belial sunt ne plura dice
da es ne bene declaratus de domi
no meo ihesu christo quem tu sic
persequeris.

Ait belial nequaquam
nec eum cognosco. **A**it
moyses o scelerate et
fili nequam nonne na
bugodonosor est legem dei consti
tutus cognovit filium dei et tu di
cis te eum ignorare ut danielis
in quid ait. **E**cce video viros qui
tuos solutos et ambulantes in me
dio ignis et nichil corruptionis
in eis est et spiritus quartus similis
filio dei ergo si nabugodonosor
sectator legis tue cognovit filium
dei quomodo poteris eum licite
ignorare vis ut dem tibi sacre
scripture figuram cui contradi non
poterit de morte ihesu per quam
humanum genus salvari debebat
nec non de eius ascensione in ce
los. **A**it belial libenter audiam
ait moyses lege leuiticus c xiiij pre
cipitur leprosum duci ad sacerdo
tem qui per eius mundationem pre
cipitur offerre pro se duos passeres
vivos et lignum cedrinum

vermiculū et yfopū et vnum ex
passeribz immolari debet sacer
dos in vase fictili sup aquas vi
uas aliū autē viuū et ligatū in
ligno cedrano cū vermiculo et y
fopo coeco intinget in sanguie
passeris imolati et coasperget
illū qui mundandus est septies
ut inde purgetur et dimittet pas
serē viuū ut in agrū auolet. **Ve**
plus mundand⁹ est adā cū pos
teris suis vel mundus peccatis
plenus. p sua mundatione ad
ducit ad deū sacerdotē cui pre
cipitur ut offerat duos passerēs
viuos et lignū cedranum ut sup
in lege. duo passerēs hī sunt e
iusdē nature et sanguinis et sig
nificāt xpm mortuū et viuū qui
alligatus fuit in cruce et ibi im
molatus atq; intinctus ī sangui
ne suo et aquis sacri baptisma
tis viuentibz et deus sacerdos
coaspergit et mundauit adam le
prosum vel mūdū et dimisit a cru
ce resurgēs a mortuis et volauit
sive ascendit ī celum et iste san
guis xpi passeris est sanguis fe
deris qd deus pepigit cū suo po
pulo israhelico de quo habetur
exodi xliiij. et qd xpc dicat pas
ser pbat̃ p scripturā dicentē.
Factus sū sicut passer vnicus ī
edificio. **I**tē posset induci figura
de serpente eneo suspensō in lig
no ut numeri xxi. **I**tē figura de

sanguine vacce seu vituli ut nu
meri xix. et multa similia. **N**on
ne illud potissimū figurat̃e ad
pletur qd de ioseph scribit̃ qui
de fame tēporali totū mundum
liberauit ppter quod et saluator
mundi extitit appellatus. **C**ui
ioseph primo missus fuit a suo
patre iacob ad eius fratres pas
tores gregū si pspem essent dūc
ta erga ipsos. **E**t qui ioseph dic
tos fratres accusans de crimie
pessimo ab eis venditus p tri
ginta argenteis fuit pācipi ex
ercitus pharaonis. **E**t qui ioseph
morans in domo dicti principis
et omnia domus eius in manu
sua tenēs et tamē reusans sit
prum domine sue ab eadem ex
titit eodem crimine apud prin
cipem accusatus pallio eiusdem
ioseph ab eadem ostenso. **I**n quo
quidem principe ipse ioseph in
lacum innocenter missus in lig
neis compedibz suos pedes hu
miliauit vinctisq; duobz alijs
associatus quorum vnus scilicet
pincerna regis pharaonis libe
tus ad vitam alius vero eiusdē
regis pistoz ad mortem turpissi
mam extitit condemnatus.
Post hoc prefatus ioseph a dic
tis opedibz absolutus p̃m⁹ post
pharaonē totius egipti extitit
dñs. **C**ui pharao rex debet ī vx
orem filiā putans sacerdotis.

35
Et tunc ipse erat annorum triginta et saluator mundi ab eodem pharaone fuit appellatus et completis annis septem fertilitatis infra quos tanta frugum habundantiam aggregavit in horrea egipti velut arenam maris et septem annis alijs famis et sterilitatis adveniētibz infra quos nec arari nec sari nec meti poterat propter quod omnes provincie videbant pro pabulis emendis ad horrea egipti fratres quoque ioseph qui eundem vendiderunt ex sterilitate famis temporales patientes coacti sunt ad horrea egipti pro cibis emendis venire quibus horreis et toto regno preerat ioseph frater eorum cognitus eis et ipse cognitus fratribz et eleuans regem suum cum fletu dixit ego sum ioseph frater vester quem vendidistis ad huc pater meus vivit quosque in vinculo caritatis extitit amplectus ut **Gen** xxxvii xxxix xl xli xlv et xlvij c. nonne hec contempnit ihesu saluatori spirituali animarum totius mundi que dicitur sunt saluatori temporalis corporis totius mundi qui ihesus missus fuit a patre suo summo deo ad fratres dei ihesu sacerdotis iudeos et pastores animarum spirituales si cuncta essent prospera erga ipsos et qui ihesus eosdem apud patres accusans de crimine pessimo invidia moti vendi-

derunt eum principi exercitus sacerdotum dei viui argenteis triginta et qui ihesus mortuus in domo dicti principis omnia spiritualia domus eiusdem in manu sua habens hinc inde predicando eam et rearsans stuprum domine sue synagoge ab eadem extitit accusatus apud principem de stupro quod filium dei se fecit ostensa turba eius propter quod per eundem principem ad mortem in ligno crucis dampnatus fecit duobus vinctis hinc inde associatis quorum unus liberatus ad vitam perpetuam alter vero ad perpetuam iehennam dampnatus fuit post hoc vero ipse ihesus absolutus a compedibus crucis primus post deum patrem suum totius mundi extitit dominus. **C**ui ihesus ipse deus pater eternus melchisedech filiam sacerdotis qui principum sue generationis non habuit neque finem dedit uxorem. **E**t tunc ipse annorum erat triginta quando incepit stare ante aspectum dei per predicationem et appellatus fuit saluator mundi spiritualis et cum spiritualitas precellat temporalitatem in tempore septuagesies septies quia differunt in simul sicut sol a luna. **I**deo si tempore fertilitatis regnum saluatoris temporalis fuerunt anni septem tempore vero spiritualis fertilitatis septuagesies septem septies anni erunt. **U**n completis septaginta

annis fertilitatis spūaliū regnī
saluatoris spūalis īfra quos tā
tarū animarū sanctarū abundan
tiā ipse saluator aggregabit in
horreis ecclesie sicut arenā ma
ris et septingētis alijs ānis fa
mis spūalitatē aduenientibz ī
fra quos nec p predicatioē; nec
seminationē vbi dei et xpī qua
si medici paganorū et infidelium
preter xpīcolas aggregatos in
horreis xpī ecclesie ab eadē po
terat aggregare. h tū in fine isto
rū ānorū crescet intm fames spī
ritualitatis qz oēs pūcie infi
deliū veniēt ad horrea cristiani
tatis pro cibis spūalitatē emē
dis. **F**rēs quoqz ihesu qui eundē
vendiderūt ex sterilitate famem
spūalē patientes coacti ad hor
rea xpīanitatē venient quibus
pdest et toti regno dei ipse ihc
incognitus a frīb; iudeis h ipse
cognitis frīb; iudeis leuabit v
cē cū fletu dicēs. **E**go sū xpc fra
ter vtrūquem vendidistis. adhuc
pē meus iacob viuit. qz in vin
culo caritatis āplexabit sicut io
seph amplexabat fratres suos
sicut plenissime docet historia
in gen. **D**e ista fame spūali lo
quit amos viij. **E**cce dies veni
et dicit dñs et mittā famē in t
ra nō famē panis h audiendi v
bū dei et. **S**i ultra q̄reris figu
ras sacre scripture et marie in li

bris qz ego xposui o belial oēs
predictorū figure tendūt in veri
tate noui sacerdotij ipsius xpī et
marie in hīs p me gestis d vic
ga michi data p deū in qua mē
ta et magna mirabilia feci sicut
in vga cruas ipse ihc maiora fa
ciet hīs ut exodi p totū. **I**te de
abrahā imolante filiū ysaac sup
se ligna gladiū et ignē portante
ut genū pñ. necnō in libro iudi
cū quot ppli pñcipes noīant ī fi
guris tot in veritate pñciant
de ipso ihu. **S**amuel in heli mor
tuo et ī occisione saul veterē legē
abolitā demit. pōro in sadoch
atqz dauid vtrū sacerdotij noui
qz iperij sac̄menta testant p̄m
tercius et q̄rtus regū a salomo
ne usqz ad ieroniā. **I**eroboam
filio nabath usqz ad osee regnū
iuda et regnū describit israhel.
Si historiā respicias verba sim
plicia sunt. si in lās sensū laten
tē inspexeris hereticorū contra
ecclesiā casti bella narrant. mē
taqz alia possent d hīs reitari
que causa breuitatis omitto. At
belial obmutuit et quasi commā
ducās linguam hincinde vadēs
et premeditando requiem non
habens emanat quasi confusus.
Postea videns moyses qz nich
il dicebatur pro parte belial pe
cist in causa concludi.

A Et belial salua gracia
non sic sed statuatur
terminus arbitarius p
iudicez infra que ego
vel tu moyses debramus pponere
excepções vel allegaciones vel
defensiones cause competentes et
quo termino transacto et predictis
defensioibus non allegatis vel ne
glectis habeatur pro renunciato
eisdem et p iudicem concludatur
in causa de nostro expresso con
sensu vt **E** de iudi le. **I**ubenius
extra de testi signifi. c. **C**u tam
si **A**it moyses bene dicit belial
et ita fiat **U**nde iudex statuit ter
minum duorum dierum qui cadit i xv
diem mensis aprilis ad defensi
ones pponendum et allegandum
et se defendendum pro vt supra
prime dictum est et ita scriptum
fuit apud acta quo termino sta
tuto moyses belial descendit ad in
feros et salutatis socijs omnia
predicta habuit narrare **U**nde et
inter demoia obiectum fuit pro
meliori q coram salomone vlteri
p parte inferni excepções seu
allegaciones vlteri non ppona
tur s pocius in dicta causa con
cludatur. **E**t si in futurum contin
gat per dictum salonem senten
ciam ferri contra infernum qd
ab ea appelletur et omissum i ca
pncipali opponat in causa apel
lacionis mediante appellacione vt

de si instru cum iohannes et de
testi fraternitatis et ita mandatum
fuit belial vt ageret. **U**nde belial
coram iudice in termino operans
nec non et moyses in eadem p
cia affuit et petiti a iudice si ali
quid velint pponere seu allega
re vel pducere aut dicere i eor
causa **Q**ui belial et moyses dixe
runt vno ore q non sed in conti
nenti ipsi renuiciaverunt allega
cionibus et omnibus eorum pba
cionibus et in causa concluserunt et
voluerunt haberi p conclusum et sic
scriptum fuit apud acta et de p
audire et de causa possit et ppet
pacto et de si instru cum dilect
licet aliqui dicant qd aliud sic
renuciare allegacionibus et aliud
concludere p c. **Q**uam contra de pba
de quo non multum querendum est
factis talibus questionibus et renu
ciacionibus mandat iudex p
q omnes allegaciones et defen
siones factas super hijs i scriptis
sibi assignent et pntent super
quibus ipse intendit mature delibe
rare atq pitos consulere **C**ui moyses
in scriptis p ptes tradite fuerit
vt de consuetudine ad nram et p
die **E**sto subiectus nec non ma
davit utraq pti q cu ipse heat
consulere sapientes et iure pitos
sup toto pcessu q infra spacium
vnius diei que est xiiii aprilis
alias xvi debeant concordare de

consiliarijs eligendis vel q̄ eis
iudicia debeant in scriptis assig
nasse quos suspectos habeant ⁊
sic apud acta scribi fecit ut iij q
v q̄a suspecti partes v̄o eidē re
sponderūt dicentes. **S**apiens
iudex neminē habem⁹ suspectū
quarū parciū dicta iudex ipse a
pub acta scribi fecit. vñ salomō
reexemplato toto p̄cessu sup eo
incepit p̄itos consulere q̄d iuris
sit de p̄cessu. et p̄mo vulpianū
sc̄do sceuolā ⁊ subsequent alios
iuris cōpositores quomō et q̄d
de p̄cessu eis videret et qualiter
sit in dicta causa p̄nunciandū.
Qui p̄iti recensentes totū p̄ces
sum et eū plene discutientes cō
suluerūt dicto salomoni hoc mō
fore p̄nunciandū sup eo q̄a cū e
ciā ī isto p̄cessu sint due q̄ones
p̄ncipales viz vna emergēs ⁊ a
lia incidēs. et d̄ incidenti sit plene
cognitū ⁊ p̄batū tamē sup prin
cipali erat p̄nunciandū q̄a eo ip
so q̄ p̄nūciat sup principali sa
tis intelligit esse p̄nūciatū sup
incidenti ut **E** de or iudi l i. et iij
de or cog c i. et nō īno c cū inter
fi de elec. **Q**uo h̄ito p̄filio moy
ses instabat ut sentētia ferret⁹ ⁊
q̄ p̄tes ad eandē audiendā cita
rent⁹ ut de re iudi causā. **S**⁹ salo
mon instant⁹ rēq̄situs mandauit
actor⁹ scribere p̄ciū p̄empti citatio
nē fieri in hac forma ut sequit⁹.

Salomō rex iherusalē at
q̄ a diuina sede sp̄alis
delegatus in causa vertē
te inter belial inferni p̄curatorē
ex vna parte ⁊ moysen p̄curato
rē ihesu parte ex alia. **A**zabeli
velocissimo cursore salutē. **E**am
a diuina sede certa causa vertē
inter p̄tes sup̄dictas nobis fuit
specialit⁹ delegata put ī rescrip
to diuino continetur. **E**t q̄a iuris
termino ⁊ ordine obseruatis in
ea p̄cessimus usq̄ ad conclusio
nē causē inclusiue partib⁹ q̄ co
rā nobis suppliciter instantibus
ad hoc ut d̄cā causa celestē habe
at expeditionē q̄ diffinitiuam
sentētiā ferre debeam⁹ de eadē.
Ea p̄pter tibi autoritate nostra
p̄mmo verus diuina committi
mus et mandamus q̄tenus mo
ysen p̄curatorem ihesu ac belial
p̄curatorē inferni p̄empti citate
debeas atq̄ cites ut die p̄ma q̄
est xviij aplis post citationē tuā
hora iudicij corā nob⁹ legitime
debeant op̄atere in loco solito iu
dicis audituri a nobis sentētiā
diffinitiuā sup iam dicta causa
ferendā. **A**lias si nō compareant
eorum absentia vel alterius eorū
dem nō obstante qua diuina re
pleti p̄sentia quantum de iure
poterim⁹ p̄cedem⁹ cites et refe
ras qm̄ tue relationi dabimus fi
dē plenā. **H**oc p̄bat⁹ de offi dele

37
Consuluit de do et cōtū veritatis
in cle sepe de vboz signi citatis
autem dictis moysē et belial per
azahelē et relatione citacionis
facta atq; apud acta scripta et
termino citacionis adueniente
et dicto salomone p tabuāli se
deñ ptes iam dicte in iudicō vt
est moris vocate fuerūt vt de do
et cōtū veritatis et cum psonalit
in iudicio se pntarent ptes salo
mon signō q; signaculo crucis
elēz i sc̄ptis smā ptulit vt seq̄

De salomone rex ihe
rusalem et iudex a se
de diuina specialiter
datus in causa et q̄oe
vtentibz int belial p̄uātorem
infernalis cōgregaciōis ex vñ
pte et moysen p̄uātorem ihesu
ex alia pte olim p exp̄diciōe
dicte cause l̄as diuinas accepi
mus in hec verba Alpha et o et
ponatur totus tenor. Quatum
l̄az auctoritate dictum ihesum
corā nobis in iudicio ad instā
dicti belial l̄ame fecimus euoca
ri atq; citari eiusq; noīe eiusd;
ihesu l̄imo p̄uē compente pro
pte dicti belial q̄dam libell⁹ cōtā
nens possessorā actionem por
rectus extitit contra eiusd; ih̄sū
p̄uātore licet dictum iudiciū
possessorū postmodū corā no
bis i totū fuerit p dictum belial
abrenūciā et subsequēnt intē

tatū p eund; iudiciū p̄petatis
i quo iudicō p predictum belial
q̄dam libell⁹ corā nobis extitit
oblatus tenoris et continencie
subsequētis. Coram vobis et et
ponat tenor ei⁹ p ut sup̄ conti
netur lite ergo coram nobis l̄ā
me cōtestata p̄stīto hinc inde
iuramēto de calūp factis que po
sicionibus et in iudicio oblatis
nec nō r̄sionibz ad ip̄as seāt
in quibz quibz r̄sionibus cōtra
predictas posiciōes et contenta
in eis pemp p p̄uātorem dicti
ihesu extitit obiectum q; de pe
ticiōibz et posiciōibz p belial in
ferni p̄uātore p vniūsoz deū
iurē ordine obseruato fuit cogni
tū et sentēciatum adiudicatū et
executum cōtra dictum infernū
et ip̄oz diabulorū cōgregaciōez
p dicto ihesu quē ipse deus sen
tēcialiter orbis terre et vniūsoz
heredem constituit et p quē ip̄e
fecerat et secula de qua quibz iei
dēti questioē plenarie iurē ordi
ne obseruato tñ p̄tibus vocatis
nos q; cognoscentes eand; q̄stio
nem incidē p iudiciā; indaga
ciōem l̄ame esse probatam sed
quā eterni puidēcia iudicis de
aliis vltu recta iudicia p̄deūt
vt recti iudices eligant in orbe
q; terraz vt r̄cē iudicēt iusticiā
diligant et eorū oculi respiciant
equitatem. Ea propter dei et̄ni

predicti nomine inuocato seden
p tribunali adiunctoq; nob dai
ele actor nōrio tamē sup predic
tis iurisperitorū omunicato ⁊ ha
bito consilio diligēti et ppter hoc
partib; in nostra pntia citatis
et constitutis et sententiā ferri po
stulantib; in hīs scriptis. **Ben**
tēciam? et faciēdo pnunciam?
sup petitione et qstione pnci
pali dictū belial pcuratore noīe
toā? inferni et ipsū infernū et
totā aggregationē infernalē nul
lū ius dominiū seu iurisdictionē
in orbem terrarū et habitaciū in
eo habere nec eciā habuisse a
die sepedicte adiudicate sentētie
Itē sentēciam? ⁊ sentētiando p
nunciamus dictū ihesū verum do
minū esse atq; fuisse orbis ter
rarū et habitaciū in eo atq; ius
dominiū et iurisdictionē de oībz
predictis et eorū singulis habere
ac eciā habuisse a die sepedicto
adiudicate sentētie. **Itē** eadē au
toritate sentēciam? et sentenciā
do pnunciam? sathanā tēp oīm
malorū patriatōrē et quasi totius
seculi destructorē p predictū ihe
sū in pundo laci captiuatū de
iure esse et fuisse. **Et** quē satha
nam ad predictū carcerē in pe
nam premissorū perpetuo sentē
cialiter condemnamus ⁊ nichilominus dictum ihesū ul eius p
curatorem ab impetitione dicti

belialis procuratoris infernalis
absoluentes eūq; legitimis expē
sis cōdēpnātes. quaz taxationē
in posterū reseruamus. **Hec** for
ma pbat de or cog c cū similib;
et de pntē audit ⁊ de pen calūp
cū similibus. **Unde** notarius se
subscripsit hoc modo. **I**ata et
lecta et recitata est predicta sen
tentia in scriptis p supdictū iu
dicē pro tribunali seden die xvi
aplis me nōrio subscripto pntē
et eidē assistente qui in omnib;
et singulis actis cause predcē in
terfin et de mādato predcē iudi
cis scripsi. **M**oyse vō notariū
et testes rogauit ut de predicta
sentētia ⁊ eius platione publi
cum conficerent instrumentum.

Belial at magnis clamo
rib; excitat? ut leo rugi
ēs cōtra salomonē sic lo
cutus fuit. **Nō** voluisti absconde
re volūtātē tuā qā tulisti sniām
p sanguīe tuo caro et sāguis
strēperūt te ut i c gūe de prebēn
Cui salōn ait. tu male dicis no
bis cōtūmeliā inferre tū si senti
as te ex sniā aggrauari ad supi
orē appella ut ij q vi oīs oppellus
Tūc vni? diei iteruallo dato se
cundo die q fuit xviii apł belial
redacta in scriptis appellatione
dictū salomonem adiuit cū no
tario ⁊ testib; et i forma q seqē
cōm eo suā appellationē emisit.

Ora; vobis strennuis
 sumo dño saloe iheru
 salem rege ac a sede
 dñi speciali iudice
 delegato i causa et questioe vtrū
 te inter belial pñatorem infer
 norū pñatio nomine et p parte
 eiusdem ex parte vna et ihesum
 filiū ioseph marie ex pte altera
 de quibus violentiis et spoliis
 ac etiam de dño orbis terrarū et
 habitantiū in eo p ut in tēcap
 to dño pleni⁹ cōtinetur verū p
 pte dicti belial pponitur qd cū
 in dicta causa iuxta commissam
 vobis pñatem pcesseritis i qua
 magis caritatis affectū quaz
 iudiciū sequens rationis p dñō
 ihesu et oīa dictū belial nomie
 quo sup sentēciam diffinituaz
 si sentēcia dici meretur iniquam
 tulistis sentēciaz et quaz dictus
 belial dicit esse nullam et si qua
 est ex ea sciēs se et causas suas
 et dictam vniūstatē infernalē
 indebite ac oīa iusticiaz aggra
 uari atq; condēpnari i hīs scēp
 tis ad deum vniūsoz dominū et
 ad eius sedem diuinam puocat
 et appellat nec non vno oīextu
 aplōs et pcessus instantē petit
 et instantissime itez ac itez pe
 tit cum instancia submitte se
 dictus belial ac dñi vniūstatē
 infernalem atq; bona ipōz sub
 ptectione et defensione dei vni

uīsoz dñi et ei⁹ sancte sedis in
 hibens q; vobis sub pena que a
 iure inferē iuste appellacōni nō
 deferenti quod dicta appellacio
 ne penden cōtra predictū belial
 vel vniūstatē predictam in nul
 lo debeat inouare vel attēpta
 re. **A** qua quidā appellacōne et p
 testacōne non intendit recedere
 p aliquē actum cōtrariū diūis
 vel a diūis nisi expresse vel in
 scriptis renūciaret eid; hec for
 ma pbat̃ur ij q vi § forma. **E**t
 nō q si appellef i cōtineti emit
 tat̃ lata sentēcia sufficit viua vo
 ce appellat̃ et sine scriptis vt c
 de appel l de litigia secus si non
 in cōtinenti et hoc differt diffi
 tia ab iūlocutoria qz ab iūlocu
 toria siue applāt i oīeti siue ex
 iūuallo iſra decē dies siue i iudi
 cō siue ex iudiciū i scēptis apel
 lari debet vt de appel **C**ordi li vi
 differt autē in alio quia quādo
 appellat̃ a diffinitia non est ne
 cesse expm̃ere causam i appella
 cōne vt ij q vi § forma. **S**ed qñ
 appellat̃ ab iūlocutoria p agg
 uacōne et tunc fit p ut i predcō
 c **C**ordi et c cum spālī de appel
 vnde dicta appellacione p salo
 monez recepta et admissa si et in
 quātum de iur deb; admitti sta
 tuit iūminū iur ad aplōs et pro
 cessum recipiendum vt in c ab
 eo de app et i c quāuis et i c le

Ait belial. Dñe salomon multū
prograt causa mea sed si placet
detis michi terminū duoz ul' tri
ū diez ad recipiendū aplōs et
pcessū et ad pñtandū me cum
dñs aplīs cōm diuina sede duo
rū alioz qui terminus cadit ad
xxij diē apalis. Ait salomon Fi
at tibi sicut petisti. et ilico dani
eli mābauit taliter put pecijt
expediti. ppter qđ belial data
mercede danieli eūdem rogauit
ut cicius expeditet qm ipse bel
al bñ sciebat qđ vsus litiganciū
hoc obseruat qđ apli et pcessus
expeñ a pellant datū debeāt. ut
in c qñis de appell in cle in glo
sup vbo oblati. Quo termino
duoz diez adueniēte predictus
belial pñcialiter se cstituit cōm
eo et predictos aplōs iterū cum
istantia postulauit Cui salomō
aplōs sub hac tradidit forma

Aimo et tunc deo vniū
loz dñō atq; totius ma
chine mundi sūmo opifi
ci. Salomō rex iherusalē iudex
delegatus a diuina sede datus.
seipsū ad pedū oscula beatoz. De
stet diuinitati pñciū tenore fac
o manifestū qđ cū decisio causē q
vertitur inter belial pcuratorem
infernālē ex vna parte et ihesū
ex alia michi p vñm diuinitatē
delegata fuerat in hūc modum.

Apha et o qđ et ponat totus

tenore. Et lite cōm me cōtestata
receptis pbaionib; et confessi
onib; hincinde factis iuris ordi
ne in omnib; obseruato contra
predictū belial pcuratorem infer
nalē diffinituā pmulgaui sen
tētiā. A qua quidē sentētia ap
lauit dñs belial et instanti apo
stolos pecijt sibi dari ppter qđ
ipsū ab obseruāne iudicij mei
absoluens eundē ad pedes vrē
diuinitatis cū pñtib; līs dñis
sorijs remitto et ad maiore cui
dentiā predcōz mei sigilli muni
mine roboratis. **H**ec forma pba
ē n q vi fōz aplōz. ff de libell bi
missōe l vna. **S**i si appellet ab
interloquit vel grauamine infem
ē semp tenore appel in aplīs et si
iudex deferat appellacōi vel nō.
cū in aplīs a diffinitia dand nō
sit multū necē. et hoc obseruat
int litigātes. **N**ō q iudex i apo
stol dñiss; sp debet deferre ap
pellacōi a diffinitia qā causa nō
expmīt in ea sed sufficit dicere
appello ab iniqua sententia ut
de ap cū causa que. scis est in
appellatione ab interloquitōe in
qua causa expmītur. ut in c cor
di. et in ca si a iudice de appella
tione libro sexto. Cui appellati
oni iudex potest sicut sibi videt
iustum deferre vel non deferre.
ut in capitulo cū appellatiōib;
eodem titulo libro sexto.

Quibusquidem apostolis per belial manua-
liter receptis sciens
predans belial quod pre-
dicti tamen prefiniton habebat
loco edicti pemp quo ad ipsum
appellantes et etiam ad ipsum
appellatum ideo in dicto termino
vix per die aplos coram; diuina se
de psonalit conpuit vt in c sepe
de appel et ad tollendy oē dubiū
sue compicōis de die compicōis
eiusdy fecit fieri publicum istru-
et nichilōm? constituēs se dāis
belial coram; sede diuina vbi con-
fistoralit residebat et decies cē-
tena milia assistebāt ei intrepi-
de taliter et vbotenus pposuit
factum suum dicens visibiliū et
invisibiliū creator et sum? opi-
fer qui cōfessionem et decorem
induis amict? luie sicut vestimē-
to extendens celum sicut pelles;
regens aquis supiora ei? sedes
tua ieternū virga regni tui vir-
ga directionis obis iniquitate;
et diligis iusticiā me oppressū
et in iusticia agguatum cum vō
testimonio sub tuba ysay dixerē
querite iudiciū subueite oppres-
so Ideo dextera vutis vestre me
placeat honorā qz sicut nouit
vestra diuinitas causas; vertēdā
inter me paratōrio nomie et p
parte totius inferni et quendā;
ihesu sup quibusdā violencijs

atq; spolijs et de domio orbis
terraz et habitaciū. Illustra regi
salomoni vō sanctitatis tescap
to duxitatis cōmittendam qui
carnalitates sequēs affcū et nō
iudiciū rōnis p dicto ihesu con-
mittēdam cōtra me nomie et p
parte quo sup diffinitiuaz lice;
mīq? tulit sentēciam si sentēcia
dici nētur. **A**qua quidē sentēcia
licet nulla vel si aliq fuerit sen-
ciens me et causam meā nec nō
vniūsitatē ifernalem ex ea ag-
uari put iura decnūt ad scitātē
vā; in hīs scriptis duxi appel-
landū. **Q**uare altissime domie
cū sim patius de eiusdy sentencie
iniquitate plene docē qd; alicui
iudici neut pti suspecto dā; cā;
appellatōis audiendy placeat
delegare. **C**ui parū domin? ait
habet aplōs seu lās diffonias
tue appellatōis. **A**it belial dñe
habeo. **V**nde porrigens manū su-
am ad marsubiū et ex ide extra-
hens aplōs ipōs sumo deo pre-
sentauit. **Q**uibus lās ait domū?
Contentatis de ioseph filio ia-
cob regni egipti vicario rēdēs
belial ait ita domie. **V**nde domi-
nus sub tescapto suo dco ioseph
talit dām causam delegauit vt
sequitur in hīs verbis

Rex regum et domin?
dñanciū ioseph nato
iacob pāarche regni

egipti vicario. **Salutē.** Veniēs
ad presentā nrām belial pua
tor infernal nobis lamentabilē
exposuit qd cū inter ipsū actōē
noīe quo sup pte ex vna et moy
sen paratōē ihu ex alia sup q
busdā violencijs atq; spolijs in
ferni orbis terrarū et habitanciū
in eis et de eorū ppetate corā
illustrissimo rege salomone ihe
rusalē iudice delegato materia
questionis verteret. idē q; salo
mō carnalitatis sequēs affectū
et nō iudiciū rōnis oīa predic
tū belial diffinitivā tulit sentēci
am licet iniquā et iustam put
nobis fuit expōitū et si qua fuit
ex ea sentiēns se grauati nostrā
audientiā appellauit. Ea ppter
mandam⁹ ut vocatis eis qui fu
erint vocandi et auditis hīc inde
ppositis in cā dicte appellatiōis
legitime pcedas sentēciā ipām
infirmare vel affirmare appellaci
one remota aures fuit d iure fi
erit faciend⁹. **Testes vō rē.** Da
tū padisi pñ die aprilis. Quo
rescripto p belial hīto mox dcm
ioseph accessit et genuflex⁹ co
rā eo ostendit atq; presentauit
eidē dictū rescriptū put sup in
alia forma oīne necnō istrū
mentū sue appellatiōis atq; a
plōs et pcessus. deprecās eundē
ut in predā causa iuxta predicē
omissiois lās pcedere placeat

put fieret equitatis et rōnis.
Ait ioseph. Vident et quid petis
ut p me i dicta causa fiat. **Dñe**
ut inhibeat p pte vrā eidē regi
salomoni ne forte qd ablit pen
dēi mea appellacōe ad executio
nē sue snie pcedat. **Ait ioseph.**
Vident. vrā ilico mādauit sue au
diēi actōz nōtio in scriptis mo
re curie fieri inhibitiōi ut seqt.
Illustrissimo dño meo regi salo
moi oli speciali delegato i cā rē
ioseph vicarius egipti et spāl
auditor cē appellatiōi vtentis
inter belial rē. In dño etno salu
tē. **Rouerit vrā dñatio me rece**
pisse mandatū diuinū seu lās
hui⁹ tenoris rē. Et qā ex certa
scientia diuine sed supradcē cog
nitio causē michi spāliter sit cō
missa ppter qd videt qd dñā di
uina sedes ad se receperit dicte
appellacōis cognitionē et vltā
delegatā iurisdictionē euocauerit
cū effectu. quare dicte sententię
executiō suspendat a iure donec
appellacōis cā discurat ppter
qd vob expresse inhibeo ut pen
dente corā me dicta cā appellac
in nullo ad executionē eiusdē p
cedatis. **Datū pñ die aplis.**
Hec fōz pbat de off dele pastōz
et pretēa. Qua executā put de
iure reqtē instabat belial ut fi
eret citacō sui adūsarij i cā app.
Dñ ioseph iussit eā fieri hac fōz

40
Ioseph natus iacob regni egip-
ti vicarius et specialis auditor
a diuina sede datus in causa ap-
pellacionis vertente inter belial
paratorem infernale ex vna pre-
ter et ihesum ex alia azaheli velocis-
simo cursori salute nouis nos
recepisse a sede diuina quasdy las
delegacionis tenoris et continencie
subsequentis rex regum et volen-
tes vt decet diuinis mandatis
huiliter obediē tibi sup dca aucto-
ritate madam? vt ihesu vel moi-
sen eius paratorem pemp citet
vt secunda die post huiusmodi ci-
taco; tuaz hora iudicii corā nob
debeat competere i solito loco nre
habitationis et vt in pma cita-
cone sequitur vt ad fine; Datū
xxiij die aprilis

Quo ihu citato et rela-
to iux formā predic-
te citacionis i termino
sepe dicto ltime com-
puit moyses eiusdy ihu parat et
salutato ioseph ptribuali seden
mo; ihus precomie in iudicio vt
moris ē fuit rōt? et illico moyf
rēdens dixit assū ego ei? par-
ator de cuius paratōis man-
dato corā ioseph plene cōstabat
mo; astutus belial tres sub ea-
de forma obtulit libellos tenos
et continencie sub sequencum

Potenti Domno domino

ioseph et cetera pponit dicit et
allegat **Belial** infernalis par-
ator contra ihesum filiū ioseph
et marie et moysen eius parato-
rem p aliam personam ltime p
eo ltime interuenientem quod
ab oli illustri salomō rex ihe-
rusalem atq; a diuina sede spā-
liter delegat? in causa vtente i-
ter predictos super domino mū-
bi orbis terrarum et habitacium
in eis primo cognito de predicā
causa contra dictum belial nomi-
ne quo supra diffiām sentenciā
si sententia dici meretur protu-
lit licet nullā per quā ad iudi-
cabatur mundus orbis terraz et
habitancium in eis supra dicto
Ihesu cū ipē ihesus p suaz mor-
te edimēit dcm mdy p pccm ade-
bāpnū et cū hoc sit satis iūqū
et cōtra iuris volūtātē quo iure
canes q pccā suos debēt teneē
autores sed cū ipse ihesus nō fu-
it actor pccī sed potius adā si-
cus clare habet de iurē diuio **E**x
quo dict? belial sciēs se ex di-
cta sententia multipliciter ledi
ad sedē diuinā appellauit quare
sup dāis belial parator nomie
q sup petit per vs et vram ci-
uaz pnūciat ipm bñ et ltime ap-
pellasse et dca; smā; si smā dici
potest nullā cassā et rēitā pnū-
ciat ac ecia; declāri nulli? fore
moimēti uel si aliq; sic petit eā

tāq̃ iniquā remedio appellatio
nis cassari ac iniustā p̃nūciari
p̃testans de expeñ rē. **H**ec fō
pbat̃ de iñtegrū testi ex l̃is i
fi. **E**t nō q̃ qñ appellat̃ ab inter
locut̃ seu grauamine añ sniām i
tali cā appellacōis nō est necessa
rius libellus neq; otestatio litis
cū in ea arguat̃ potius iniquitas
iudicis q̃ p̃tis. qua p̃bata reuo
cabit ipse iudex grauamē. quo re
uocato citabit p̃tē rē ut nō in c
de ap. et ino in c cū otingat de
offi dele. et melius nōt io an i c
ij de iurā cal li vi in no. qd̃ ē sec⁹
in cā ap a diffinitia ut i predic
tis iurib; i qua libell⁹ porriget̃
Quo sup̃dco libello lecto et obla
to filis libell⁹ p ioseph moyh da
tus fuit. **U**nde moyses termino
nō petito ad eand̃ vltro se osti
tuit ad petita in dicto libello rē
dend̃ dicēs. **L**iberator egipti ple
nus sapia et decore petita in dic
to libello p belial lit̃ otest̃ nego
fieri debere put̃ petūf̃ imo peto
ipsū belial tāq̃ cauillosū reici et
ad petita nō admitti. **T**ū sapi
ētissimus salomō neminē p̃ciū
aggrauando cū consilio magnorū
iurisperitorū p̃mo digesto p̃cessu
diffinituā ptulit sniām iuradi
cā ṽrā et iustā. **S** ait belial. bñ
ostendā tibi q̃ nō iure protulit
et ait. **I**uratur de calūpnia. quo
iuramento p̃stato ab utraq; p

te p̃ut̃ est iuris et hoc q̃a alia
causa est appellationis a p̃ncipa
li ut de testi fraternitatis. de fi
de instru cū iohes. de iur calūp
c ij li vi. **E**t totus gaudēs belial
ait moyh. **P**riuilegiū est i iure
q̃ non oppositū et non probatū
in causa principali opponam et
prohem in causa appellationis
a diffinitua ut in p̃ime supra
allegatis. quod est secus in ap
pell ab interlocut̃ vel grauamie
ante sentētiā ut in c de appell
in clementinis.

Sed ego o moyses nouā
causam prosequor in
ista appellationis cau
sa videlicet q̃ ihesus
nō potuit sustinere penam pro
peccato ade. quia pena suos de
bet tenere actores. et pena non
debet protrahi vltro q̃ de lic
tū fuit i excedeñ reptū ut d̃ hjs
que sunt a maiori parte capitū
lo quesuit. et de electione si cō
promissarius. **S** porro libro vi.
Sed quid habuit pati pro ipso
primo parente adam cum ipse
dāis ihesus nō peccauerit sicut
testatur petrus apostolus. qui
peccatū nō fecit nec suentus rē
sed ipse adam sicut patet in bi
blia et pena debet de iure suos te
nere actores et utiq; non alios.
Ergo quomodo potest ihesus p
morte suam ade deletē peccatū.

Aut moyses: tibi dico o belial qm
dyabolica suggestione precede
te deum fuit. Eue qd si ipa conne
deret de ligno vite scie boni et
mali dei haberet similitudinem
et ipa ad deam suggestionem o
medes debet viro suo. Ad crede
tes ex inde fieri filies deo nuqd
ipa eua et ada comiserunt ex his
crimen lese maiestatis in deum
apt qd ipi ai posteris suis mea
to debuerunt dapnari satis edo
cent. Iu i vt vi q. i. S. vbi vbi
qz qz ai filimibus. Et ad l. Jul
ma l. quis qz vt in c. v. gentes da
henc. Sed qa deus in predcos
noluit hre de pene ppeuitate
h eam limitauit vsq; ad aduen
tu vbi sui id est filij sui vt psal
e vi. Sedentes i tenebris et umbra
mortis vinctos i mendicitate et
ferro qa exacerbauerunt eloqa
dni. Sed misit vbu suu et sa
nauit eos. Sed dic michi o be
lial ml ti sut henci vno et eodem
peccō et vn⁹ illoz agens in iudi
cio de eo victoria affeje nuqd
alijs pnt tal victoria. certe sic
vt in c. vna de app. ij q. vi. S. sunt
qz et c. si vn⁹ ex pluribus appel
li. et ij. Sed ihesus pmissus
in lege taquam homo ex semie
ada erat i eadem dapnacōne si
aut et cetera fuerunt et erat hoies
Ideo ipse tag homo tn ocept⁹
sine peccō et qui peccm non fecit

nec inuentus ē dol⁹ i oē ei⁹ adā
sine peccō formatū licet peccōre
et ei⁹ peccm vicedo oñdes qz ei⁹
obedienciā contra ipm⁹ ade sup
biā et inobedienciā crucis miste
rio se cōstituit et ade et posteror⁹
mox ipē mox deo deuicit sicut
mūdo apparet manifestū. Ergo
ipē Ihesus pro adā peccōre po
tuit penā peccī portare ai ipē. A
dam secūdy carnei fuit pē ihū
ergo ipē Ihesus tamquā filius
ade tenebat debitum patris sui
Adam persolvere secundum iu
ra vt de soluti c. i.

Aut belial o moyses tu
dici qd dyabolica sug
gestionem et dolo homo
peccauit p quod vis
tate cōcludere qd dyabolica a
gregatō et ego tam qd dolosi de
beamus vel debet repelli ab hoc
iudicio et sic vltis cōcludere ho
minem debet absolui ab imperi
atione mea secūdy qd docet iua
vt in c. dilectio in fi de excep et i
c. intellexim⁹ et in c. si de adulte
rio ymmo dolosi nō fuimus et si
fuimus fatuitas ipm⁹ homis de
bz ei magis nocet qd ai dolo nō
cōpescari qm sic deum fuit ei qd si
comederet esset filis deo hoc cre
dere maxia fuit fatuitas que fa
tuitas plus ē qd dolus ar c. ai di
lecti q iurē ai p. q. iij cōstituit et
in c. ex parte conueri coniuga

Ab scdm qd dicit qd ihc tamq
hō et de semine ade deicit eius
peccatū et posteror. forte hoc
cōcedere tibi qd tāq osors eius
litis sine mādato potuisset age
re licet tamē de rato debuit cauē
ut nōt c am mo de consti. et in
c ai dilā de do et oti. et **E** de cō
sor eius litis l ij. nisi esset diuē
ta psona ut de rescrip nonnulli.
S demā michi ait belial qd to
tus mundus vel hoies mundi et
ipse adā dāpnati ex dco pecca
to ratū habuerūt actū ihesu vel
ei⁹ saluationē. **A**it moyses. Imo
o belial tibi dico qd si dicta sug
gestio tendisset ad bonū nulla
esset opēlatio necāria delictor
neq; esset peccatū. et sic loquū
t iura p te allegata. s supdicta
suggestio fuit ad mortē et tunc
magis punit suggestor qd faciēs
lxxvi di tanta. et in c firmi de
sūma ta s dyabol⁹. qā intentio
suggestoris fuit ut socios potu
isset habere penaz. **I**deo tua ex
cusatio nichil valet. **A**d aliud re
spondendo libent ostendā. **N**on
ne patres sā in limbo inferni ia
cētes incessant clamabant dice
tes. **O**stende nob dñe faciē tuā
et salui eramus q faciēs dei fuit
ihc. et ps c vi. et humiliatū est
in laborib; cor eor et infirmati
sūt nec fuit q adiuuaret. et cla
mauerūt ad dñm cū tribularet

q d necessitatib; eor liberavit eos
et eduxit eos de tenebris et um
bra mortis et vinula eor diru
pit. **E**cce iam pbatum est.

Ait belial. Satis miror
vbor tuor o moyses **A**it
moyses. **C**ur mātis ait
belial. **R**ōne in scripturis ptes
taf deus iurata non facere q de e
ius ore pcedunt ut ps lxxviii
sed ipse ds dixit ade si de ligno
comederis mortē morieris ut ge
ij. quō potuit hoc pccm q mors
ex eo orta aboleri. **Q**uid ius
tus ds **F**ecitne ludibrio ipse ds
talē legē seu preceptū homini ai
lex non vbi sed rebus debet po
ni ut **E** de bonis q libens l vlt s
nisi. et cōia de legat l ij in fi. de
v fig intelligē. et de elec omis
sa s porro li vi. **E**rgo si iusta fu
it lex dei seu preceptū iuste fuit
dampnatus homo contraveniēs
et si iuste ergo ppetue. quia ni
chil aliud est iusticia nisi iustas
et ppetua voluntas ut ps c xxx
quinto. **I**usticia tua in eternū et
lex tua veritas. **E**t ps c ij. et ius
ticia illius in filios filior hñs q
fuāt testamētū eius. **Q**uomodo
ergo potuit ipse ihesus hominē
iuste dampnatū a tali dampna
tione redimere. **P**remeditatus
moyses tale pbdō belial debet
responsum. **B**elial valde me
pungis et subtiliter me arguis

tamen tibi ostendam quod puncto
ne iam dicta sapientia ad illa que
tu dicis quod iuste deus dampnavit
hominem confiteor sed non sicut
tu dicis seu intelligis quia si dic-
tus homo dampnatus fuit non
tamen pro crimine sed pro contu-
macia dampnatus fuit quia de-
us precepit sibi sub pena mortis
ne de ligno comederet et sic come-
dens contumax fuit et si pena que
imponitur pro contumacia non
est perpetua sicut pena pro cri-
mine ut notatur in exodo de
consti. et de iudicio cum non ab ho-
mine. Ergo si non perpetua pe-
na et tempus non fuit prefinitum
de quolibet tempore intelligitur
ut in quibusdam de eo. ff. de emp. l. sine. Si
prout quia circa. Ergo iste ho-
mo pro contumacia dampnatus
potuit a deo quolibet tempore li-
berari ut in iuribus supra allega-
tis. Sed ipse deus pro purgatio-
ne dicte contumacie misit in ter-
ris verbum suum quod factum est
caro qui deduceret dictum homi-
nem de tenebris et umbra mortis
et vincula eius dirumperet et
conteret portas ereas et vetes
ferreos confunderet etc. Ad ali-
ud quod dicis quia iusticia dei
iusticia eternum et per hoc conclu-
dere vis in eternum hominem damp-
natum quod non recipio pro vero
Dic michi o belial que istarum

fuit peior iusticia vel misericor-
dia. Ait belial. Iusticia fuit po-
rior. At moyses dixit recte contra me-
tem loqueris. Audi prophetam.
Misericordia autem domini ab eterno et
usque in eternum et iusticia illi
in filios filiorum ut in psalmo c
ij. Sed si misericordia voluerit con-
dere viribus suis nullus erit ef-
fectus iusticie et e contra. Quis
tunc earum erit effectus. Certum nul-
lus. Ergo habeo necessario con-
cludere quod apud deum iusticia operatur
misericordie et e converso et sic queli-
bet ipsarum erit contenta suis finibus.
Et si ipsa iusticia non habuit tem-
peramentum misericordie a peccato ade-
usque ad missionem verbi non mi-
reris o belial et quoniam ipsa misericordia
erat cum ipso verbo dei a quo ipsa
tenebatur quousque ipsum verbum
mitteretur a patre unico. Unde
psalmista. Et veritas mea et mi-
sericordia mea cum ipso qui me-
suum patrem invocabit et ipsi vo-
cabunt ait suus pater testante psal-
mista et misericordia tua subsequetur
me. Quo verbo dei scilicet filio ad-
veniente ilico iusticia misericordie tem-
peramentum recepit et hominis
perditi facta extitit redemptio
ut dicit psalmista. Misit deus
misericordiam suam et veritatem suam
et eripuit animam meam de medio

§ catulorum leonum.

Et belial. Domine moyses

caueas a dictis tuis et adueras
ad me si placet quando iusticia
affecuta fuit effectum suum in ho
minis iusta dampnatione non
ne inibi misericordia presens fu
it. **Ait moyses.** Ita. Ergo factum
fuit preiudicium dicte misericor
die cum ipsa non fuerit prestatata
de iure suo et sibi super hoc compe
tebat defensio et ea defensione
neglecta permisit iusticiam agere
ut de sen et re iudi quauis. cum in
finitis iuribus. Ergo misericordia con
tra iusticiam nullam habet ratio
nem. **Ait moyses.** O belial dicta
misericordia fuit bene prestatata
de iure suo sed tamen deus noluit eam
in hoc exaudire usque ad tempus si
bi limitatum ut ipsa misericordia ad deum
loquitur in psalmo primo. Tu exire
gens domine miserere non quia tem
pus miserendi eius quia venit tem
pus. nunc cum ipsa sciret dictum tem
pus miserendi aduenisse confite
ri summi dei adiuit et ipsa ait.
Creaturam creator sedentes in
tenebris et umbra mortis vinc
ti in mendicitate et ferro ex eo
quia exacerbauit eloquia tua
domine et preceptum tuum irritauerunt.
Ita cor eorum humiliatum est in la
boribus infirmati sunt nec est qui
adiuuat. ipsi me inuocant et di
cunt. confitear tibi domine misericordia.
ita quod ego misericordia confitear tibi
pro eis quia tempus miserendi eorum

venit. **Rursum** continebis domine
me misericordiam in ira tua et obli
ues miserendi. **Ait dominus.** Citentur
sorores tue scilicet iusticia et veri
tas quia contra iudicium partem nic
hil possumus iudicare maxime
cum iusticia et veritas gaudeat ple
na possessione iuris eorum. ut de
ma et obe int quatuor. et de cau
sa poss et proprietatis c. i.

Quibus quidem citatis preceptis
more misericordia coram domino
genus flexa incepit loqui
dicens. Domine placuit maiestati
vestre nobile et rationabile creaturam
hominem propter vestram solam face
re bonitatem ut ipsi salus et nobis
ex ipsa nostra contingeret ruinam
sed ecce domine peunt omnes et nemo
saluat et in tot annorum circulis
neminem hic videmus de omnibus
hostes nostri triumphant. et de
ipsis non nostre sed tartaree spelum
et replentur. **Ut** quid domine
nascentur homines. Quare tra
duntur bestiis anime contentes
tibi. **Et** si secundum iusticiam vestram
hoc fiat tamen misericordie tem
pus est. et si primi patres man
datum vestrum incaute transgres
si sunt subueiat miseria vestra
Memorare quod ab imaginem et
similitudinem vestram creastis
illos. **Aperite** domine misericor
diter manum vestram et imple
te omne animal benedictione.

inifica misericordia tua qui
saluos facis sperantes in te. **Ve**
ritas vero ait iusticie **R**esponde
as tu iusticia. **A**it iusticia. imo
tu respondeas sorori nostre qua
tua et mea causa agitur. **A**it ve
ritas. **O**pportet domine impleri
sermonem quem locutus es ut to
tus adam moriatur cum omnibus
qui in eo erant quando preuari
cando pomum gustauit. **A**it mise
ricordia pater **R**espondeas tu pater
Ait pater. imo tu respondeas pro
me et pro te. **T**unc ait misericordia.
Ad quid ergo ergo domine me
et sororem meam pacem fecisti.
ecce perimus si non misericordia
Contrario veritas ait **D**omine
si predictam sententiam homo pro
uacator euaserit pibit veritas
tua et non permanebit in eternum

Ait dominus **D**elego
causam istam filio meo
ad quem eas misit.
Qui quidem filius au
ditis rationibus supradictis ait
veritati. **Q**uid dicis tu veritas.
Que ait. **D**omine fateor quod bo
no zelo mouetur misericordia sed non
secundum scienciam que potius
homini preuacatori vult par
cere quam michi et sorori mee. **A**it
misericordia. **T**u nemini parcis et
tanta indignatione seuis contra
contra hominem preuacatore
ut inuoluas pariter et sororem

tuam. **A**it veritas. **H**ec questio
contra nos domine retorquetur et
cauendum est ne verbum patris tui
euiacuetur. **D**ixit pater **P**arcite
quod vobis a verbis istis. virtutem
enim inhonesta contencio est.
Unde filius videns magnam con
trouersiam. rationes fortes et
efficaces non videbat sibi quo
modo in homine possent miseri
cordia et veritas obseruari. scrip
sit tamen ipse filius et rex senten
ciam taliter continentem **V**eritas
dicit per hunc si adam non morietur
et misericordia dicit per hunc si misericordia
non consequatur. fiat ergo mors
bona et habeat utraque quod pe
tat. **O**mnes sorores obstupuerunt
in his verbis sapientie et con
senserunt quod morietur adam mise
ricordiam consequendo. sed tamen
quererent inter se quomodo mors pos
set fieri bona cum horribilis sit
ipso auditu. **A**it rex. **M**ors pec
catorum pessima sed mors sanctorum
preciosa. inueniatur ergo quod ex
caritate morietur non obnoxius
morti. et sic mors non poterit te
nere innoxium sed faciet in eo fora
men per quod transeant liberati
Plauit hec sententia primo sed
ubi poterit talis repiri **I**nconti
nenti veritas rediit ad terram et
misericordia remanuit in celo vniuersa
plurimantes ut in psalmo. **D**omine
in celo misericordia tua et veritas tua

usq; ad nubes et neminem repi-
re potuerunt qui innoxius esset
a morte. **Ait** pater. Vos nescitis
quicquam quia non est qui faciat
bonum non est usq; ad unum. sed
qui dedit consilium ferat et auxili-
um. Intellexit hoc filius et ait
Penitet me fecisse hominem id est
penitentiam me agere oportet pro
homine quem creavi. Et super
hoc deum patrem suum et spiritum
sanctum consuluit. Et appellato
a dicto filio quod sue intentionis e-
rat mori pro homine postquam ali-
us innoxius ab ipso neque in celo
neque in terra poterat respirare tam-
semper conservato beneplacito sui
patris et spiritus sancti. **Ait** pa-
ter. Advocentur virtutes. Qui-
bus advocatis et comparentibus
ait deus. Quis ibit ex nobis.
Ait misericordia iusticie et veri-
tati. Respondeatis domino in
misericordia et pater respondeant
Que dixerunt. Domine vestra per-
sona est terribilis et potens et
sic quodammodo ego et pater posse-
mus suspicari. Persona spiritus sancti
est benignissima et sic suspicari
possent iusticia et veritas. tum pro
parte nostra eligimus personam
filii vestri tamquam mediam que inter
nos tulit sententiam ut ipse eandem
sententiam exequatur. Et in hoc
omnes virtutes consenserunt. Que
audiens filius inveniensque suum patrem

ait. Ego feci et ego feci. ego por-
tabo et ego salvabo. psalme plvii.
Tunc misericordia et veritas obviaverunt
tibi iusticia et pater osculante sunt
que pro gaudio cunctantes dixerunt
Dominus fortitudo plebis sue et pro-
tector saluationum christi sui est.

Propter quod deus ait filio
suo. Fili cum inclinaveris
celos ut in terram descen-
das invocabis me dicens Pater
meus es tu et ego dicam tibi fili-
us meus es tu. his dominus pre-
dictarum virtutum et nullus sit tibi
similis. Memento quod nunquam super
dicte virtutes a te recedant sed
semper eas tecum habeas. primo mise-
ricordia et veritas precedant fa-
ciem tuam. iusticia semper ante te am-
bulet et ponat in via gressus tu-
os et predictarum virtutum conti-
nuam habeas affabilitatem. Rec-
obseruabis. Pretende misericor-
diam tuam scientibus te et iusticiam
tuam hijs qui recto sunt corde. Ne
obliviscaris pacis Pacem lo-
quere in plebem tuam et super sanc-
tos tuos. Ipsa quoque pater sit semper
cum diligentibus legem tuam at-
que redimas in pace animam pro-
thoplasti et in ipsa obdormies
et requiesces. **Ait** filius suo patri
ut in psalmo xxxix. In capite li-
bra scriptum est de me ut facere vo-
luntatem tuam deus meus volui
et legem tuam in medio coram me

44
Iusticiam tuam non abscondi i
corde meo veritatem tuam et sa
lutare tuum dicam et eas annu
ciabo in ecclesia magna. misericor
diam tuam et veritatem non abscon
dam a consilio multo et labia
mea non phibeo domine tu no
sti. semper rogabo que ad pacem
sunt. Quibus dictis a filio ait
pater Tu fili regnabis a ligno
noli timere. manus mea auxili
abitur tibi et brachium meum co
fortabit te. Nichil proficiet tibi
in te et filius iniquitatis non
nocebit tibi. **P**onam in mari ma
num tuam et in fluminibus dexte
ram tuam. i eternum servabo tibi
misericordiam meam. **P**onam in se
culum sicut i semen tuum et thronum
tuum sicut dies celi. **T**amen adu
tas fili quia licet habeas misericor
diam veritatem iusticiam et pacem
tamen si filii tui idest fideles re
gni tui dereliquerint legem meam
et in iudiciis meis non ambula
uerint et iustificationes meas pro
fanauerint et mandata mea non
custodierint visitabo in virga in
iquitates eorum et in verberibus pec
cata eorum misericordiam tamen meam
non dispergam ab eis neque no
cebo in veritate mea. neque propheta
nabo testamentum meum et que pro
cedunt de labiis meis non faciam
leuita. **S**emel intraui in sancto
meo quod thronus tuus erat sicut

sol in conspectu meo et sicut luna
perfecta in eternum et testis fide
lis in celo. **A**it filius. **F**iat volun
tas tua. **T**unc deus pater gau
dio repletus videns in hoc filii
voluntatem inclinatam magna vo
ce intonuit dicens. **E**ruptauit
cor meum verbum bonum. dico ego
opera et usque ad finem. **E**t simi
liter filius decantauit in celesti
comitum dicens. **B**enedixisti do
mine terram tuam et cetera usque ad
finem. et in tanto iubilo personu
it celum quod habitantes in regio
ne ymbre mortis eum audierunt
et ipsi ad eum magnis vocibus
exclamauerunt oculis lacrima
bilibus dicentes sicut testas pla
ias propheta. **E**mitte domine agnum
dominatore terre de petra desce
ad montem filie syon. **E**t deus
ad illos. **P**rope est ut veniat tem
pus eius et dies eius non elon
gabuntur. miserebitur enim ia
cob et israhel saluabitur. **P**salmus
cxxxv. Quibus completis vocauit
dictus filius angelum videlicet ga
brielem cui dixit. **V**ade et dic filie
syon. **E**cce rex tuus venit tibi.
Qui vadens inuenit dictam fi
liam syon orantem. **C**ui ait. **A**u
di filia et vide inclina aurem tuam
et obliuiscere populum tuum et do
minum patris tui quia concupiscit rex
speciem tuam. **C**ui filia ait. **R**etata
sum in hijs que dicta sunt michi

ecce labia mea non phibebo. iō
incessanter dicam regi. **P**aratu
cor meum deus paratu cor meū
cantabo et psallā in gloria mea
Hec omnia vidi et audiui in ce
lis. **B**elial imo dico tibi q̄ ss
in dominio filij sui multiplicabit
in tantū misericordiam suam q̄
non tantū homines s̄ etiam iu
mā et lapides et t̄re miserebūt

Ait belial Tu dicis q̄ la
pides et terre miserebū
tur. Numquid demonia
quē sunt creature dei miserebun
tur cū ipsa sint dignior a lapidi
bus. **A**it moyses. Illius deus mi
serebitur qui confitebitur aduer
sus se peccata et iusticias suas
ut in psalmo xxxi. **A**it belial. Et
quid volunt confiteri demonia ad
uersus se cū nichil fecerant mali
et eos deus gratis dāpnauerit
Ait moyses. **L**ege ysaiam xiiij c
et scies quid fecerunt demonia
Ait belial. Verum est q̄ noster
princeps lucifer hec dixit ponā
sedem meam in aquilonē et ero
similis altissimo. s̄ tamen non
posuit licet dixerit. et qui dicit
et non exequitur ille dicit non
facere et ideo penā non meret̄.
ar c̄ perpetuo de elec li vi. **A**it
moyses. **M**ultū erras o belial. ne
scis quia in delictis respiciē vo
luntas. ut de pe di i si quis cum
telo. et i pluribz legibz ibi de eo

qui mittit in poss cū vel seruan
de c̄ i maxime cū ipse p̄cesserit
ad actū exteriorē et p̄sequens
eisd̄ imputandū q̄a alias cogita
tionis penā nemo meret̄. ut de
pe di i § cogitatio. **I**tē quid p̄
ceps vester fecit in p̄mis paren
tibz nostris. q̄ sua suggestione
dāpnationē meruerūt. ut ge
nesis ij. **A**it belial. In hoc prin
ceps noster nō peccauit cū ma
gna fuerit stulticia eoz eisd̄ cre
dere. **N**ōne ipsi malā elegerūt
viā. ar c̄ cū dilā. q̄ me cū p̄ q̄
iij ostendit cū similibz. **A**it moy
ses. **N**ōne princeps v̄r fuit sug
gestor. **C**erte sic **E**rgo magis ē
puniend⁹ q̄ ipsi facien. lxxxvi

Ait belial. **I**§ di tanta
Valua reuerentia quia
ipse p̄mus patēs debuit
explozari apud semetipsū an si
bi expediebat tale consiliū prin
cipis nostri. ut ff manda le ij in
fi. et in regula consilium d̄ regu
lis iuris li vi. **A**it moyses. **H**o
mo pro temeritate sua punitus
fuit adeo ut graue iugū positū
sit sup omēs filios ade a die eri
tus m̄is eoz usqz in matrē oīm
sed p̄nceps tuus p̄ suggestionē
sua nōne similiter debuit pūiri
Certe sic. quia ius dicit q̄ qui
exhortatur mandatoris opera
fungitur. ut ff de hjs qui nō in
fi lege ob hec verba. cū similibz

Ait helial. Hoc nō pcedo. **A**it moyses. Si michi hoc nō pcedis. certe tūc oīa saluabunt p ipsū ihesū pret demonia q̄ in igne in eternū cruciabuntur. **A**it helial. Hēs⁹ messias cū uenit saluabitur lucifer et eius cōgregatio. **A**it moyses. Nonne ostendi tibi quo tempore natus fuit ipse messias in lege pmissus iuxta tempus designatum a pphetis. **I**tem o pphane non audisti in ortu eius angelos cantantes et choros angelorū collaudantes. gloria in excelsis deo et in terra pax hominib⁹ bone voluntatis. luce ij. Nonne o pphane posuisti in cor herodis ad hoc tūc ut dictū ihesū occideret q̄ a bimatu et infra pueros infinitos occidi fecit. mathei ij. **R**ōne vn⁹ dya-bolox tēptauit eū in deserto ieiunante xl dieb⁹ et xl noctib⁹ natū ex muliere sine hoīe fuit tēptauit eum natā ex uiro et muliere. **E**t si eam uicit temptando hunc nullo modo vincere potuit superando. **R**ōne eidem dixit. Si filius dei es. dic ut lapides isti panes fiant. mathei q̄rto. **R**ōne quando ipse ihesus erat eiciens demonia et spiritus imundos de oppressis corporib⁹ ipsa clamabāt et dicebāt. Sine. **Q**uid nobis et tibi ihesu nazarene fili dei. **A**nte tempus remis-

ti perdere nos. luce iij. **S**i pnceps vester et alia demonia cognouerūt eum quare sathan pnceps vester opatus fuit ut traderetur in mortē per iudā discipulū suum. **Q**uid credidit facere. **R**escribat forte q̄ mors sua erat mors inferni et vita mundi sicut dicit osee xij. **D**e manu mortis liberabo eos de morte redimā eos. **E**ro mors tua o mors morsus tuus ero inferne. **S**i dictus pnceps vester fuit causamali sui ergo eidem imputandū ē ut de re iudicampnū. li vi. **E**st i te audacia ultra loquendi. **R**ōne iam dicta sunt ita notoria q̄ nulla tergiversatione celari possint. **V**elles te excusare q̄ tu nō audieris vocē dei patris dicto ihesu baptisato a iohanne dicentis. **H**ic est filius meus dilect⁹ in quo michi bene cōplacui ipsū audire. atq; in trāsfignatione eius in mōte. mathei iij et mathei i. **R**ōne mortuos suscitauit. leprosos mundauit. iustos curauit et cetera.

Ait helial. Helias et helise⁹ hīs similia fecerunt q̄rto regū per totū. **E**rgo sequit⁹ q̄ heliseus vel helias fuerit messias pmissus in lege. **C**erte non sequit⁹. **A**it moyses. **Q**uid loq̄ris. **R**unq̄ helias et heliseus in noīe suo appo-

fecerūt miracula quē fecerūt h̄
tam̄ a m̄ci dei ⁊ pphete in no
mine dei ⁊ ab eius dei preceptū
fecerunt ut iij regum i c. **Quā**
do helias fecit descēdere ignem
de celo nunquid in virtute sua.
Certe non. q̄a angelus dei locu
tus est ad helyam ⁊ ipse helyas
ait. si homo dei sum descēdat ig
nis de celo ⁊ c. et q̄a homo dei e
rat deprecatus fuit deū ut ignis
descendēt in quo de⁹ eū exaudi
uit. **Si** heliseus sanauit aquas
pessimis quō dixit. hec dicit
dñs. sanauit aquas istas. **Si** ip
se scidit iordanem pallio helie.
quō dixit vbi est deus helie. et
pauit aquas et diuise sunt. ut
q̄rto regū ij. **Si** ipse heliseus in
duxit aquā sine pluuia ⁊ vento
qualiter dixit. hec dicit dñs nō
videbitis ventū neq; pluuiā et
alueus iste replebitur aquis. **I**
tē si resuscitauit puerum mortuū
nōne orauit ad dñm et iacuit
sup puerū et oscitauit puer sep
ties ⁊ c. **Si** fecit multiplicari pa
nē quid ait. hec dicit dñs. come
dent et superent ut iij regū iij.
Itē si naaman ad cōsiliū helisei
liberatus fuit a lep̄. quid ait na
aman. Vere scio q̄ non sit alius
in vniūsa terra nisi de⁹ israhel.
ut iij regū v. et reliqua alia. **I**
tē quot fuerūt in iherusalē lep̄
si tempore helisei et tm̄ vn⁹ mū

datus est. **I**tē quot fuerūt mor
tui et tantū vnū resuscitauit. **Si**
ipse fecit semel panē abunda re
q̄re idē non fecit in samaria ubi
mater ppter famē filiū comedit
et i qua ipse heliseus aderat. **Fu**
it aliq̄s vni⁹ qui in noīe helye
vel helisei miraculū fecerit vel a
liq̄d signū. **Certe** nō. **S**i predic
tus ih̄c fili⁹ si de quo oēs pph̄e
dixerūt q̄n talia miracula in ter
ris faciebat q̄d dicebat. **Quid**
dixit in resuscitacōne puellē. nō
est iqt̄ mortua puella h̄ dormit.
Quid dixit filio vidue mortuo.
Adolescēs tibi dico surge. **Quid**
dixit lazaro mortuo. **Lazare** v̄i
foras. **Quot** cecos illuinauit lep̄
solos mūdauit infirmos cūcūq; ⁊
demoīa solo v̄bo de obsessis cor
porib; expulit. nōne discipuli e
ius in noīe dñi ih̄u faciebāt ⁊ fa
ciūt et facient usq; ad seculi cō
mationē similia et maiora. **Tu**
belial scis meli⁹ ista q̄ ego dico
qm̄ ista publica et maifesta sūt
quorū testis est pplūs. et si in du
biū v̄teret tibi o belial mille tes
tib; faciā cōprobari ad q̄ pban
da me p̄mptū cōstituo. **Et** ilico
moyses a ioseph p̄c̄it humilit̄
q̄ cōstituat p̄mpt terminū v̄tri
q; parti infra quē oīa iura et de
fensioēs v̄traq; ps debeat p̄du
cere. vel petere a belial si aliq̄d
velit allegare dicere siue p̄ducē

Et cum belial nichil haberet q̄
ultra allegaret quasi cōmandu
ans linguā suam ab extra tam̄
nichil demonstrans dixit hilari
voce. Domine iudex bonum est
q̄ constituatis hunc terminum
Unde ioseph statuit terminum
duorū dierū qui terminus cabit
in vice simū septimū diem apa
lis ad sepe dicta faciendum nec
non ad vltiora causę p̄cedendū
Qua dilacione pendente
belial mox descendit ad
inferos ⁊ gestis iudicij
omnib; relatis dixit Vehemen
ter timeo ne in causa appellatio
nis succūbamus. Ego non ha
beo ultra os loquendi et nescio
quid dicam. Ait vnus ex eis be
elzebub nomine. Peritorū que
ramus consiliū et p̄tis vocatis
et consultis deliberatum est in
omnes si posset obtineri de cau
sa cōpromitti bonum esset. Et
rogatus belial ad hoc tractandū
qui in hīs p̄meditatus ilico
huit ad dauid quem multis mel
li fluis verbis rogauit ut se in
partes interponere placeat de
dicta causa i arbitros cōpmitt
at. Cui dauid dixit. Libenter me
interponā. Et quē dauid belial
multum rogauit ne aliquid dice
ret q̄ ipse belial ipsū de tali ma
teria rogasset ait dauid. Per
mittas me facere et i continēti

46
fecit vocare moysen et quesuit
ab eo in quibus terminis esset
et habito responso subsequēter
eidem dixit. Bonum est et pro
euitanda diffamia et hominū
loquacitate de ista causa cōpro
mitti i arbitros. Vere hoc dico
p̄p̄ter salomonē filiū meum qui
tanq̄ iudex sententiā tulit. Scio
bene q̄ totam habes iusticiā ta
men rogo te ut acquiescas cōsi
lio meo. Ait moyses. Domine
dauid hec sunt per me fienda.
quia expecto terciā sententiā
pro me ferendam a qua non po
teat appellari ut s̄ appel. sua no
bis. ij q̄ vi. si quis in q̄. C. ne li
ceat in vna et eadē causa terciō
appellari. l. vna. et de sen ⁊ re iu
dic. c. i. in cle. Ait dauid. De
hoc non es certus si pro te vel
contra te feratur tamen consule
dominū ihesū ⁊ reuerrere ad me
Moyses vero adiuit ihesū ⁊ om
nia sibi dicta per dauid exq̄site
narravit. Ihesus vero p̄medi
tatus dixit moysi. Scis bene q̄
testimonia mea credibilia facta
sunt nimis volo tamen euitare
hominū loquacitates et de iure
meo nō dubito. Ideo placet ut
de dicta causa compromittatur.
Vadas ergo ⁊ astuciam habeas
in arbitris eligendis. Reuersus
moyses ad dauid ait eidē. Con
tentor ut de causa cōpmittatur

et si placet agamus de electioe
arbitroz. **U**nde dauid clā vocās
belial ait. **M**oyſes otentat ut de
cā apromittatur ita ut cū vide
tis me cū moyſe loquentē vīas
audacter ad me et dices michi
quid vis me habere et ego loqr
tibi. **E**t cū loquerentē simul da
uid et moyſes ecce belial veniēs
ad dō dixit. **Q**uid vultis me fa
cere. **A**it dauid. **S**ede nobiscū.
Et cū sedisset ait dauid. **O**poe
tet te belial mee volūtati acqui
eſcere. et ne ſuſpicias me inimi
cū tuū quia licet tu me pſeutus
fueris uſq; ad mortē p ſaul tam
tibi remiſi oīa et remitto. **A**it be
lial. **N**is preterite noli maledic
ta referre. ego patius ſū ad oēm
veſtrā volūtate. **A**it dauid. **E**go
volo q; pacto aſtūgamini ut de
cā et qōne iuris iter vos vertē
in arbitros apromittatis. **A**it
belial. **P**ro pte mea otentor. et
ſimilit moyſes dixit. **A**it dauid
Eligantē arbitri et poſtea firma
bitis apromiſſū ſolēpni ſtipula
tione. **A**it belial. **E**go eligo pro
parte mea octavianū impatorē
et ieremiā pphetā. moyſes vero
elegit ariſtotilē naturalē et pſa
iam pphetā. **A**it dauid. **E**t ſi ip
ſi fuerint diſcordes quid fiet. **A**
it belial. **E**ligamus cōiter vnum
in quē concordemus in caſu diſcor
die et certū qā arbiter nō deb;

eſſe incertus ſ; certus ut c inno
tuit. et i c ſeqñ de arbitris. et ff
de arbitris l itē ſi vnus. **A**it dō
Bonū et equū eſſet ioseph dele
gatū et auditore retenta etiā de
legata iuriſdictio in caſu ſi cō
gat diſcordia eligere q; de iure
fieri poteſt ut de arbi cū olim
et in c de preben preſup lās. **A**it
belial. **C**ontētor pro parte mea
Moyſes vō ſimiliter dixit. **U**n
vocatis nōrijs et teſtib; taliter
dictū cōpromiſſū ſtipulauerūt
et celebrauerūt in hac forma.
In noīe dñi amen **A**nno die mē
ſis qē. **C**ōſtituti in pñtia nā no
tarij et teſtū inſcriptoz moy
ſes parator ihu ex vna parte et
belial parator iſternalis ex alia
prout ipſi aſſeruerūt in cauſis
vertentibus inter eoſdem noīe
quo ſupra ſuper dominio mundi
orbis terrarum et habitancium
in eis prout in pceſſib; et peti
cionibus hincinde datis et habi
tis coram illuſtriſſimo dño ſalo
mone rege iheruſalem et ſuper
hijs iudice delegato et magnifi
co viro domino ioseph egipti vi
cario in cauſa appellationis eiuf
dem controuerſie ſpeciali audi
tore diuine fuiſſet et ſic nunc
ſimiliter p partes eaſd litigatū
et ſentētiatū ac etiā appellatum
necnō i cauſa ipſius appellationis
ad plēs acti iudiciales pceſſū.

volentes q partes ipse eoz labo
abus parcant et expensis ⁊ de
predictis causis tam principali
qm appellacionis ⁊ toto pcessu
seu pcessibus habitis coram sup
dictis dominis iudicib; et de oib;
bus quesitis ⁊ emergent ex eis
dem pro se et suis heredibus ex
pacto inter ipsos habito in ar
bitros compromittē volūtariē
et ex certa sciencia ⁊ nō per er
rorem ⁊ Ipsi moyses et belial p
curatores supradicti habētes su
per hīs plenariam potestatem
concorditer elegerunt constitu
erunt fecerunt et ordinaverūt
illustrissimū virum octavianū
romanū imperatorem sanctissi
mū virum iheremiam pphetā
et naturalissimū virum aristoti
lem ⁊ et spiritu plenum ysaiam
pphetam arbitros cōpromissa
rios arbitratōres laudatores
seu amīcābiles cōpositores et
cōmunes amīcos licet absentes
Et si predicti in eozū arbitratu
vel laudo discordarēt vel maior
pars non concordaret elegerūt
quintū arbitrum predicti pcur
atores magnificū virū domi
num ioseph egipti vicarium et
ad supradictā causam speciale
delegatum et auditorem retēta
sibi delegata potestate dantes
et cōcedentes eisdem liberam et
plenariam potestātē in premis

sis ⁊ singulis premissoz de pla
no sine strepitu et figura iudicij
examinare et cognoscere de pro
cessu ⁊ tota causa partes ad au
diendum sententiā preceptum
vel laudum vel ad alia citatē. **I**tem
q debeant decidere et determinā
re predcās causas ⁊ questionēs
infra dies septem qui termin⁹
cabit q̄to die mēsis maij et si
ex iusta causa fuerit predictum
tempus poterunt progare et p
seiplos pnuciare vel diffinire
laudare vel precipere et arbitra
ri alte l' basse sicut eis videbit⁹
terminare et ordinare semel et
pluries coniūctim vel diuīsim si
mul vel alter eozū ordine iuris
seruato vel non seruato ordina
rie vel extra ordinarie dieb; feri
atis et non feriatis sedendo vel
stando i scriptis vel qualicūq;
vel quandoq; put videbitur
eis melius expedire nullo pre
missio obstante omni hora vel
loco ⁊ vtraq; parte absente seu
presente vel alteri absente cita
ta tamen et q vnus possit pro
se et alijs pnuciare ⁊ sententiā
legere alio absente. **E**t promi
serūt dicti moyses et belial sibi
ad iūicem p se et suis dominis
et eoz successorib; per solēpnē
stipulaciōē noīe predcōz dñoz
eozū ad q faciēda speciale mā
datū habētes statē parē obedire

eorum laudo bāno arbitrio pe-
ne pronuntiationi precepto seu
preceptis per eos vel per aliū
de mandato aliorum facto siue
factis et mox eis probatis emo-
logare comprobare et in nullo
contrauenire quacūq; ratione
vel causa vel modo de iure vel de
facto verbo vel opere per se vel
p̄ interpositam personam quam
vel quas inter eos super quacū-
q; aut super aliquo premissorū
seu eorum occasione dixerint fe-
cerint seu pronūciauerint siue
rit aut fuerint arbitratus ul' ar-
bitrati quod contra eius vel ipso-
rum preceptum laudum pronū-
ciationem seu arbitrium nō ap-
pellabunt nec appellationem p̄-
sequuntur nullum rescritum vel
privilegium per se vel per aliū
impetrabunt vel impetrabit ul'
impetratis vtentur nullam ex-
ceptionem opponent restitutioni
in integrū non petent nec illud
corrigi seu emendari per superi-
orem vel aliquem iudicem petēt
q̄q; non vtantur cuiusq; legis
vel canonis statuti vel consuetu-
dinis beneficio quod viciet seu
viciare vel infirmare valeat hu-
iuscemodi compromissum ul' ar-
bitrium in toto vel in parte siue
ex persona arbitrij siue ex per-
sonis compromittentium siue
ex forma compromissi vel arbi-

trij seu et ex rebus vel ex causis
de quibus compromissum est si-
ne quacūq; ratione alia. **Qd**
si facerent in aliquo contra pre-
missa vel aliquod premissorum
veniret promiserunt solempniter
ut dictum est sibi iuicem partes
ipse q̄ pars arbitriū seu laudū
in toto vel in parte non seruans
si fuerit ihesus vel eius procura-
tor pro pena habeat q̄ p̄cessus
et omnia acta et sententie sup̄
hīs habita ipso iure non teneāt
neq; valeant sicuti facta nō fu-
issent et libere omnia supradicta
de quibus inter eos extitit agi-
tatum reuertantur ad potestatem
inferni et ea ex tunc teneant si-
cut a principio tenebāt. **Et** si fu-
erit infernus vel belial supradic-
tus contraueniens ipso iure p̄-
cessus et sententiā teneant et
nichilominus cadant ab omni
iure et potestate quod et quam
pretendunt in dominio mundi
habere et ipso iure sup̄dicto ihu ap-
plicentur ac etiam partes ipse
vna alteri reficere ac reficere si-
bi ac refundere expensas et om-
nia dampna et interesse que ul'
quas ipsam facere contingeret
vel etiam subire. **Et** pro hīs ob-
seruandis et firmiter habendis
ad sanctissima domini dei euan-
gelia iurauerūt corporaliter tac-
ta et cetem

48
Quibus quidē sic pactis
in hmoi instrumēto sub
scripti sunt se notarij &
testes more citie diuine. Quo
quidem corroborato ipsū sup̄dic
tas arbitris per moysen et beli
al presentatū fuit. quod arbitri
pro pace utriusq; partis hilari
vultu sumserunt et acceptaue
rūt. Et insit coadunati in qdā
cōclauī p̄ silencio se recludētes
inceperunt de processu et causa
insimul confabulari. et surgens
in medio eorū ieremias gracia
et licēcia sociorū petitis flebili
voce dixit. Domini mei mūd⁹
vniuersus in nostra est positus
potestate s; tamen hoc pro cer
to sciatis atq; pro indubitato
habeatis qd̄ ihesus est verus fili
us si in lege p̄missus messias
Cui ille deus pater et filius et
spiritus sanctus totius machie
mundi fabricator. et qui mēsus
est pugillo aquas et celū palmo
ponderauit. et appendit tabus
digitis molem terre et librauit
in pondere montes et colles in
statira. debet totam terram i he
reditatē et infernum cum in eis
degentibus possidere. et qui si
filius secundū scripta p̄phetarū
est in mundo natus et mortuus
et sepultus ab illo infelicissimo
populo iudeorū qui tempus sue
uisitacionis non cognouit cum

milans in celo cognouit tēpus
suum Turtur et yruudo et cico
nia custodierunt tempus aduē
tus sui populus autem iudeorū
non cognouit iudiciū dei. imo
nunc dicunt et sapientes nos su
mus et lex domini nobiscum est
s; vere mendacium operatus est
stilus mendax scribatū confusi
sunt sapientes preteriti et capti
sunt. Et licet aliqui vestrum in
humanis viuētes poterāt hoc
ignorare tamen in spiritu nō ig
noratis cum audieritis et videri
tis per eum mirabilia gesta in
terris et per eundem in inferno
operata. Quis vnq̄m humanit̄
uiuens quantūcūq; humana
et spiritali polleat potēci a si
ue virtute talia mirabilia vel si
milia fecerit sicut ipse humanit̄
et spiritaliter viuens fecit sicut
nos omnes plene cognouimus
Ideo sententia lata per illustri
simū salomonem pro ipso ihesu
iuris ordine obseruato et p̄ quā
eidem adiudicatur mundi domi
niū orbis terrarū et habitanciū
in eis non video qd̄ de iure infri
gi possit licet tamen cum discre
cione vniuersaliusq; nostrum ita
et talit̄ poterit moderari qd̄ neu
tra pars sentiet magnum preiu
diciū.

Quibus quidē p̄ ieremiā
dñs assurgēs octauia⁹

et suspirans ait. **N**unc indubi-
tanter credo q*uod* ihesus verus fili-
us dei sit. **Q**uoniam eum cognouis-
sem d*um* in humanis viuerem et
eidem seruiuissem potius q*uam* p*ro*-
lis mendacib*us*; quoniam c*um* natus
fuit tempore imperij mei tanta
pace mundus vniuersus fuit illus-
tratus q*uod* me homines p*ro* d*eo* vole-
bant adorare cogitantes ex mea
esse virtute; sed tam*en* me cogno-
scens homin*em* esse mortal*em* hoc
non p*ro*misit. **E**t quem ih*esu*m michi
per sybillam in circulis solatib*us*
ostens*um* tanq*uam* magn*um* regem ad-
orau*imus* tamen e*um* fili*um* dei esse n*on*
credidi q*uod* me non valet penite-
re sed in hoc pro bono pacis et
concordie ego arbitror q*uod* mun-
dus diuidetur p*er* medium siue p*er*
duas partes quar*um* vna sit in
ferni et alia cristi ih*esu*. et hoc
dico p*ro*pter dubiam sententiam a
qua est appellatum. **S** Cui octa-
uiano cum reuerentia respondens
iheremias dixit. Illustri*s* impa-
tor hoc c*um* reuerentia non esset
bonum arbitrament*um* q*uod* medie-
tas mundi saluetur et alia d*am*p-
netur q*uia* forte erunt homines
in illa mundi medietate infer-
num contingente valde boni et
forte adherere volentes magis
fidei ih*esu* cristi q*uam* inferno. **N**o-
ne c*on*tra iusticiam esset taliter
illos dampnare.

Qui iheremie aristoteles
respondens dixit. Satis
philosophau*imus* omnium
rerum celestium et terrestrium
querens rationem. **E**t que n*un*c
video t*u*c ab oculis meis fuer*unt*
penitus abscondita ut stultus i-
aniter locutus fui. ut ceas pal-
pau*imus* at in finem meum et mee fe-
licitatis portum cognoscere n*on*
valuerim*us*. de me est dolor in me
ut parturientis. ad hoc non ad-
uerto quia michi gaudium non
erat q*uod* socios mee infelicitatis
haberem s*ed* potius tristitiam im-
positam dolore. **V**erum tam*en* mi-
chi hoc iustum videtur ut qui
mala agunt mala sustineant et
q*uod* o*mn*es mali et peccatores sint
inferni boni vero et perfecti ho-
mines sint cristi.

Qui respondens ieremias
ait. Salua reuerentia
tanti magistra hoc non
esset bonum arbitrium. quoniam
pene contra naturam est q*uod* homo
reperiatur sine peccato ut p*ro*p*ter*
distinctione. **S** nunc autem. **E**t
etiam iura dicant q*uod* ab adolesce-
tia vici procliuior est ad malum
sensualitas h*u*mana. ut vicesima
questione tertia procliuior. et
in prohemio clementinarum.
ita q*uod* quilibet homo imo totus
mundus esset inferni sicut pa-
us erat.

Ico ysaias assurgens ait
 Domini mei reuerendissi-
 mi postq̃m deus memor fu-
 it miserie sue misit filium suū
 in terras ut ipse filius et s̃s ho-
 mo fieret ex virgine nascatur?
 ut hominem ab eius formatum
 similitudinem ex virgine terra
 et ex inob̃ia dāpnatū sua morte
 dictam inobedienciam destrues
 per suam obedienciam redimēt.
 Et licet p̃hie et alie sciēcie mū-
 dane de tali incarnatione et na-
 tuitate videātur admirari cūm
 fuerint preter naturam et con-
 tra humanū cursum tamē admi-
 rari non deberent quia deus non
 esset omnipotēs si talia non fe-
 cisset. Nonne ipse formauit ho-
 minem sine muliere et viro ut
 adam et mulierem sine muliere
 ut euam. Ita congruū fuit ut ip-
 se deus hominē formaret de mu-
 liere sine homine sicut ipse ihs
 est qui adam formatū sine mu-
 liere et homine et euam de hoīe
 sine muliere natā dampnatos
 cum posteris eorum ex peccato
 inobediencie suam obedienciam
 prestando redimeret. Nūc vero
 cū venit plenitudo t̃pis i quo de-
 us filium suū misit in terras na-
 tum ex muliere sine homīe. quē
 filiū ipse deus suum heredem cō-
 stituit et vniuersorū p̃ quē fecit
 et secula. Et licet per salomonē

fit pro ipso ihesu cōt̃ra infernū
 lata sententia tamē eam cum re-
 uerencia et supp̃etatione omniū
 vestrū atq; emendacione talit̃
 duco limitandam.

Ipsē ihesus filius dei venit
 in mundum regnaturus su-
 per omnes gentes p̃tunc
 p̃dolis seruientes de quibus gē-
 tibus ipse replebit ruinas ange-
 lorū sicut scriptum est. Iudica-
 bit in nacionibus implebit rui-
 nas. Ita et taliter ordinare incē-
 do s̃ eius regimīne q̃ nulla fiat
 iniuria sentencie et inter regnū
 dei patris et regnum casti filij
 eius nulla sit distinctio. Et pri-
 mo videndū est de regno dei pa-
 tris qui sub pacto abrahe fuit
 locutus dicens. Et pactū meū
 in carne vestra in seculis eternū
 mansit? cuius prepuch̃ caro cir-
 cūcisa non fuerit. delebitur aīa
 illius de populo suo quia pactū
 meum irritū fecit. geñ xviij. In
 cuius circūcisionis pacto popu-
 lum israheliticū acquisiuit. Et
 cū dictus populus israheliticus
 teneretur captiuus in egipto s̃b
 potestate pharaonis et liberat⁹
 a tali seruitute anteq̃ adit⁹ ter-
 ram repromissionis primo per
 mediū maris rubri transiens in
 quo labem egipciace seruitutis
 deponēs quasi lauachrū sump-
 sit. postmodū p̃o deus popul⁹

terram promissionis intrans inter
fectis propriis regibus tam fortibus
viribus armorum expulsisque ydolis
et eorum cultum potentissime obti
nuit. et in qua terra promissionis
ciuitate iherusalem ibi posita ip
se deus regni sui dominum et tem
plum per salomonem construi fecit
Transactis vero longis annis
ab exitu israhel de egipto ita in
gentibus acquirendis illis obseruare
debet quas gentes hereditate de
bet in aque baptismo de quo ha
betur figura genesis xxi in isma
hele filio abrahe qui fuit pater
et principium ipsarum gentium et
susceptus et natus de agar an
cilla uxore abrahe. Cui ismaheli
ait deus. Benedicam te et auge
bo te et multiplicabo te valde et
duodecim duces generabis et ac
crescere te faciam in gentem ma
gnam ut gen. xxiij. post cuius isma
helis ortu natus est ysaac ex sa
ra sterili et libera uxore abrahe
que libera uxore inuidens ancille
uxori et eius filio ait ad abraham
Ecce ancillam et filium eius non
enim heres erit filius ancille cum
filio libre Abraham autem aspere
hoc cernens in filio ismahele tamen
ad diuinam monitionem acceperit
viri libre et dimisit uxorem ancil
la cum filio dans ei vitem aque et
panem de sua hereditate temporali
Que ancilla cum abiisset errabat

in solitudine. Cumque consumpta
esset aqua de vtre et panis defec
isset abiecit puerum ismahel
subtus vnam arborem que erat
ibi et abiit seditque procul dicens
Non videbo puerum morientem
et fleuit. Angelus autem domi
ni vocauit agar ancillam de celo
dicens. Quid agis agar. Noli
timere. Exaudiuit dominus vo
cem pueri de loco in quo est. sur
ge et tolle puerum et tene ma
num eius quia in gentem mag
nam faciam eum. Et apertis o
culis agar vidit puteum et ab
iit et impleuit vtre suum deditque
puero bibere et ipsa bibit cum
eo. § Abraham figuratiue deus
est qui habuit duas uxores spi
rituales scilicet synagogam ste
ralem et ecclesiam ancillam et p
lificatam que concepit spirituali
ter ex ipso deo et peperit isma
helem populum gentium Post
hoc concepit synagoga etiam ex
ipso domino deo spiritualiter et
peperit ysaac populum israheli
ticum. Que synagoga cernens
ecclesiam inuidens sic ait deo.
Ecce ancillam et filium eius. De
us vero aspere hoc cernens in fi
lio suo populo gentium tamen ac
quieuit viri libre et dimisit ec
clesiam ancillam cum ismahele popu
lo gentium imponens ei vtre aque
et panem de spirituali hereditate di

et que ecclesia ancilla cum abisset deficientibus pane et aqua spiritualitatis dei errauit in solitudine huius mundi. Ipsa vero ecclesia ancilla abiicit puerum ismahelem populum gentium subtus arctorem crucis que erat ibi et ipsa abiit seditque procul flens et ait. Non video puerum scilicet populum gentium morientem spiritualitate. Angelus vocauit dictam ecclesiam dicens Quid agis ecclesia. noli timere. errauit deus vocem populi gentium de loco crucis in quo est. surge et tolle puerum ismahelem populum gentium et tene manum eius quia in gentem magnam spiritualem faciam eum. Et ecclesia apertis oculis vidit puerum aque baptismalis et abiit et impleuit utrumque aqua deditque filio suo populo gentium bibere dictam aquam baptismalem et liberauit eum a morte eterna et huiusmodi spirituali in qua moriebatur. et ipsa ecclesia fuit cum ipso populo gentium. Nunc vero reuertamur ad prime dicta et post habitam terram promissionis ante templum constructum multas persecutiones populus israheliticus a gentibus que circa eum erant passus fuit sicut patet in libro iudicum per totum et primo et secundo regum per totum. Post constructum vero templum

dictum regnum dei passum fuit scissuram magnam totius populi israhelitici per malignum ieroboam ut tercio regum xij et xiiij. Quando persecutionem non tamen ad mortem per sennacherib regem assyriorum et egipti ut quarto regum xvij et xviii. Tercio transmigrationem per nabugodonosor in babiloniam sacerdotum et per maiorem partem populi. destructis ierusalim et templo per lxx annos ut iij regum ultimo. Quarto abominationem desolationis in dicto templo et sancto sanctorum in abominabile ydolum per antiochum regem egipti tempore machabeorum. qui fecit iasonem antipontificem templi contra omnia verum pontificem et talis abominatio durauit annis decem cum dimidio donec surgeret iudas machabeus qui pro emendatione sancti templi multa et grauius bella cum diuersis regibus commisit atque eos deuicit ut primo et secundo machabeorum per totum. Quinto et ultimo totalem templi et sacerdotum desolationem cito pati debet et pacietur per regnum romanorum. et durabit per spacium annorum trium cum dimidio. danielis per circa finem. Et in hijs scissuris sathan semper fuit operatus. Ita ad legem dicta sententia arbitretur videlicet quod remanente mundi

dominio ipsi ihu ipse in suo regno tot et tales et similes persecutiones scissuras et tribulationes patietur et non poterit super hoc dedignari ipse ihc cum ipse non sit maior patre suo imo in humanitate minor licet in spiritu equalis sit sibi nec ipse vellet inter se et suum patrem inequalitatem pati imo totale equalitatem.

Ait ieremias propheta Super senes intellexi o ysaia. Et ut scriptura scripture concordet ego lego et legi in danieli consocio nostro c septimo quod post quatuor regna terre seu terrena que figurantur per quatuor bestias et que singillatim monarchiam totius orbis tenere debent. Post hec debet insurgere quintum regnum celeste filii hominis sub quo sancti et uncti sacerdotes a quarto regno quod figuratur per bestiam terribilem et alijs tribus bestiis fortiozem debent sustinere decem persecutiones et aliam undecimam alijs decem persecutionibus grauiorem a quodam rege sancto dicti quatuor regni sed apostatante a sanctitate et hoc propter illa decem cornua bestie et aliud cornu ortum habens oculos et os loquens ingentia quasi illud cornu scire debeat et videre et loqui fidem de regno sanctorum seu filii hominis

nis a qua apostatabit et post decem persecutiones predictas filius hominis recepta corona possidebit regnum sanctorum deo quarto regno annihilato in quo construi faciet dictus filius hominis templum sui regni et ait ipse daniel. Et vidi quia interfecta esset bestia et pissit corpus eius et traditum esset igni ad comburendum aliarum quod bestiarum ablata esset potestas licet constituta esset ad tempus et tempora et dimidium tempus aspiciebam ego in visione noctis et ecce cum nubibus celi quasi filius hominis veniebat et usque ad antiquum dierum pervenit et in conspectu eius obtulerunt ei et dedit illi potestatem et honorem et regnum et omnes populi tabule et lingue servient ei. Potestas eius potestas eterna que non auferetur et regnum eius quod non corrumpetur. Ille antiquus dierum deus est qui regnant in iudeis per incarnationem non tamen sine filio et spiritu sancto. iste filius hominis in spiritu est filius dei in carne tamen filius hominis est qui regnatus est in gentes per baptismum etiam cum patre et spiritu sancto et nunc michi videtur quod iam tria regna preterierunt videlicet primum nabugodonosor babilonis secundum cum regis persarum et medorum et tertium alexandri regis grecorum. Et nunc sumus in quarto regno romanorum

quod regni nō romanorū peritura
debet a quinto regno sanctorū
et edigi in fauillam estiuā aree
que rapta ē a v̄eto ut ipse daiel
ait ca. ij. circa finem. In dieb⁹
autē regnorū illoz suscitabit de⁹
celi regnum qd̄ in eternum non
dissipabitur. et regnū eius po-
pulo alteri non tradetur. cōmi-
nuet et consumet vniuersa reg-
na hec et ipsū stabit in eternū
Hec p̄bantur per illam statuā
quam ī sompnis vidit nabugo
donosor cuius caput aureū erat
pectus autē et brachia de argē-
to venter et femoralia ex ere-
ti-
bie autē ferree pedum autem
quedā pars erat ferrea quedā
fictilis. et vidit ipse nabugodo-
nosor lapidem abscisum de mon-
te sine manibus et percussit sta-
tuam in pedibus eius ferreis et
fictilibus et cōminuit eos. et cō-
trita sūt pariter ferrū testa es
argentū et aurū. quoz expositi-
onem videas daniel. ij. ca. **S**z
iste lapis abscisus de monte si-
ne manibus quid dicendum est
nisi qd̄ est filius hominis abscis⁹
de patre sine manibus vel de ia-
cob sine virili semine qui regna-
re debet in vniuerso. quatuor re-
gnis predictis ānichilatis.

Tem ait ieremias. Nisi vñ
fiat non poterit esse bona eq̄-
litas inter patrem et filiū vi-

delicet qd̄ scriptura et dicta pro-
phetarū completa in regno dei
patas etiā in regno filij eius de-
beant compleri. et non est cū-
dum de varijs locoz et terrarū
nominib⁹ neq; scripturaz. quia
cum translātum fuerit vel sacer-
dotium regni dei ad regnū filij.
etiā locoz nomina ac terrarū
transferentur in eos ut ierusalē
intelligendum est de illa iheru-
salem vbi edificabit altare vel
templū regni filij. et egiptus erat
regnū p̄pe iherusalem regnum
casti constitutū. babilon caldeo-
rū erat illa ciuitas seu regnum
vbi fiet transmigratio regni ca-
sti et ei⁹ sacerdotij. et sic de alijs
Unde venio ad conclusiōem. **A**
it iheremias qd̄ ihesus sit dñs
mundi orbis terrarū et habitan-
tium ī eis. **E**t ne mīretur aliq̄s
si ipse ihesus percussit infernū
cum p̄mogenitis eius quia hoc
necessariū ē de iure fuit ut ipse
animas populi sui a seruitute ī-
fernali liberaret. qd̄ ostēdit in fi-
gura exodi xij. vbi d̄s pater pre-
cepit populo suo in terra egipti
captiui ut mense marchj recipe-
ret agnū masculū sine macula
per familias. ipsūq; immolaret
ac etiā de eius sanguine in sup̄-
liminibus domozū poni prece-
pit. et ait ipse deus. et transibo
nocte per terram egipti p̄ciā

omne primogenitum in terra egipti
et in cunctis domibus eius faciam iudi-
cia. ego dominus. et est sanguis vobis
in signum in edibus in quibus eratis.
et videbo sanguinem et pertransibo
vos nec erit in vobis plaga. Sic
ipse deus volens liberare spirituales
animas populi sui de servitute et
captivitate infernali precepit po-
pulo eius mense marchii die azi-
morum filium suum agnū sine macula
immolari per familias et de eius
sanguine super populo eius poni
cum ipsi dixerunt. sanguis eius su-
per nos et super filios nostros. Et
ait ipse deus. pertransibo nocte hac
per infernum. partem omne caput
de domo impij et de cunctis domibus e-
gipti id est inferni faciam iudicia.
ego dominus. Erat autem sanguis fi-
lij mei agni sine macula anima-
bus captivis in inferno in signum
et videbo sanguinem et pertransibo
eos. nec erit in eis ultra plaga
disperdes cum pervenero infernum.
In quo adimplet illud zacharie
prophetę. Tu quoque in sanguine testa-
menti tui emisisti vinctos tuos
de lacu ubi non erat aqua.

Et licet ipse ihesus sit do-
minus orbis terrarum et ha-
bitaculum in eis vigore pa-
me et sedes sententie tamen non re-
pente capere debet predictorum pos-
sessionem sed cum moderamine pre-
habito primo et principaliter quod

pacto baptismi gentibus promissio
sicut deus promittit pactum circumcisi-
onis israelitis tantam gentem debe-
at sibi acquirere ipse in ipso bap-
tismo quantos iudeos acquisivit
deus per per circumcisionem et non ultra
temporale loquendo cum spirituali ce-
tuplum accipiet sicut dicit scrip-
tura. Des gentes quascumque fecisti
venient et adorabunt coram te domine.
quoniam scriptum est deuteronomio xxxij. quoniam di-
videbat altissimus gentes quoniam se-
pabat filios adam constituit termi-
nos populoz iuxta numerum filiorum isra-
hel. pars autem domini populus eius. Se-
cundo ipse ihesus ita affequi debet pos-
sessionem executionem terre sue pro-
missionis. sicut deus per affectum
fuit terra sue promissionis fortibus vi-
ribus in qua erat maxima cultura ydo-
lorum. sic ipse ihesus affequi debet pos-
sessionem terre gentium sibi promissa
ubi est potissima cultura demonio-
rum. Sed de hoc miror o ysaias cum
ihesus non haberet homines in numero quoniam
gentium personarum quos viribus pote-
rat obtinere forte regnum demoniorum
ubi caput est culture demoniorum.
Ait ysaias. Numquid legisti quod
unus persequabatur mille et duo
fugabant decem millia. Inten-
das quoniam te ad concordiam scrip-
turarum quoniam de hoc erat cogi-
tatio ipsius ihesu qualiter sit di-
micaturus contra ipsam demoniam
pro ipsis gentibus acquirendis.

Rōne supradixisti qd si psecutio
nes debet pati regnum ihesu
a regno romanorū anteq̃ dictū
ihesus dictum regnū romanorū
et gencium pacifice debeat obti
nere et tranquille possidere Ideo
placet secundū scripturas cassa
re sententiam.

A It iheremias Semper
loquor sub correctione.
Sicut enī regnū dei pa
tris atē constructū templū mul
tas videlicet vndeā persecutio
nes passum fuit a gentibus cir
cumquaq; eum vallantib; sicut
patet in libro iudicum per totū
et pmo et scdo regum per totū.
ita regnum cristi persecuciones
vndeā patietur anteq̃ in dic
to regno ihesu templū constru
atur. Quibus cōpletis tēplum e
dificabitur in dicto regno q̃to
obtinendo per ihm. Quo tēplo
edificato sicut tēplum dei pacie
batur scissuram totius populi is
rahelici per iniquum et subuer
tentem populum ierobōam. sic
tēplum cristi scissuram toti⁹ po
puli genciū patietur per heresi
archā iniquissimum machome
tum qui gencium duabus parti
bus in vera fide ihesu remanēt
bus earundē gencium de cē par
tes a vera fide ihesu segregando
subuertet. Et sicut scissura iero
bōam duravit in regno dei quo

usq; transmigratio et abhomi
acio fuerant complete sic macho
meti perfidia durabit quousq;
transmigratio et abhomiatio cō
pleantur in regno ihesu. et sic
in regno ihesu populus israheli
tius regni di erit populus sar
taceus regni cristi et populus
iudaicus erit populus latinceū
Post octavi vero heresiarcham
scissuram iam dicta per tēpora
longa facta fuit in regno dei pa
tris psecutio magna per regem
assyriorū et egipti licet nō ad
mortē sic erit in regno ihesu per
secutio magna per regem tauto
nicorū et sicilie et non erit ad
mortem. quoniā habito respicū
ad iherusalē regni ihu egiptus
est regnū sicilie et assyriū ē re
gnū alamanie quod magnam
psecutionem dabit in regno ihe
su. Post hanc vero psecutionē
per tēpora longa fuit transmi
gratio regni dei patris et sacer
dotij in babiloniam per lxx an
nos destructis iherusalē et tem
plo per nabugodonosor regem
caldeorū. ita regnum ihesu paci
etur transmigracionē per ānos
lxx in noua babilonia per regē
caldeorum. destructis iherusalē
lateranense et tēplo. Et sicut
transmigratio regni dei in babi
loniam vidit simulachra aurea
et argentea et ornamenta eorū

hic transmigration regni ihesu in
dicta scda babilonia simulacra
aurea et argētea videbit et hec
simulachra fient ei in supbiā se
culorū ut ego ieremias predixi
populo si transmigratione in hīs
verbis. Videte ne obliuiscamini
legē dñi et precepta eius et nō
exerretis mentibz vidētes simu
lachra aurea et argētea q̄c. Hec
caldeorū in regno ihu habito re
spectu ad babiloniā est rex fran
corū. Quia captiuitate opleta in
regno dei p̄is moleuit abhoiā
cio in desolationē posita in tem
plo dei et scā scōz p antiochum
regē egipti et p quam maxīma
psecutio cleri et populi fuit scā
ppter quā multi recesserūt a le
ge sancta et aliqui spontanei
nec nō antedū antiochus osti
tuit iasonē antipōtificem oia o
nyā verū tēpli pontificē cuius p
secutio et abhoiatio durauerūt
p tres ānos cum dimidio cōtra
quē dictis ānis opletis insurre
xit machabeus qui p emendati
one sanctorū coinquinatoz presti
to de celo auxilio obtinuit victo
riā armoz dictū antiochū et ei⁹
exercitū ut i machabēoz iij c. Et
sequenti q̄nto āno obtinuit viz
regalē principem lisyam cum ex
ercitu infinito ut i machabēoz iij c.
iij. Sexto vero āno obtinuit ti
motheū emulosqz iudeos qui in

circuitu iude erant ut i machabēoz vi.
Septimo anno obtinuit antio
chū filiū antiochi et lisyam cum
gravi exercitu pugnatorū. pmo
machabēoz vi. Octauo anno intra
uit alchimus antipōtifer ciuita
tē iherusalē in deceptione sacer
dotū et populi qui iurandum
fregit et sanguinē sacerdotū fi
xit aquā effudit. Cuius exercitū
ac micanorē p̄cipem exercitus
demetrii qui in regno antiochi
successit obtinuit iudas i machabēoz
vij. Anno vero nono venit bachi
des cū exercitu copioso missus
a dicto demetrio et iherusalē in
trauit in auxiliū alchimi antipō
tificis qui obtinuit iudam ma
chabeum et eius exercitū. Quo
obtēto dictus alchimus fecit tā
tam tribulationem in populo is
rahelico qualis non fuit ex ea
die qua visus est ppheta in ihe
rusalem et fames facta est mag
na valde. Anno vero decimo se
dens predictus alchimus i tem
plo dei precepit sanctas sanctozū
destrui ac etiam omnia opera p
phetarum sed cepit et non per
fecit. Sed eo tēpore petissus
est alchimus antipōtifer neq̄s
simus et pessimus et impedita
sunt omnia opera eius et conclu
sum est os eius ambiciosissimū
et vltra loqui non potuit et in
tormentis magnis mortuus est

Bachides vero cernens mortem al-
chim retro reuersus est ad suum re-
gem et quieuit templum dei duobus an-
nis post quos idem bachides ad
suggestionem emulorum templi ite-
rum reuersus est contra templum cum
exercitu suo et contra ionatham
quem bachides dictus ionathas
in pace obtinuit et datus depre-
cis pacis perpetue a iuda reces-
sit. Et tunc ionathas qui iude
successit cepit iudicare populum
et exterminare ipsos de israhel
et cessauit gladius ab iherusa-
lem ut primo machabeorum tercio
scilicet tamen perfecta pax non fuit
dicto templo et machabeis a su-
per primo anno usque ad annos
xli. Quibus finis ablatum fuit
iugum gentium ab israhel et cepit
populus scribere in tabulis et
gestis publicis et anno primo sub
simone summo sacerdote magno
ut primo machabeorum xliij. que ges-
ta per vos in biblia melius videatis
In regno casti ihesu
completa transmigratio
ne antedicta erat abho-
minatio in desolationem et pone-
tur in templo ihesu per regem egipti
In qua abhominacione magna
persecutio fiet clero et populo scilicet
propter quam multi recedent a le-
ge sancta ac esse spontanei. nec non
dictus rex egipti constituet antea
castum pro pontifice templi con-

tra casti vicarium pontificem verum
Cuius persecutio et abhominacio
durabit per tres annos cum dimi-
dio contra quem regem egipti in-
surget alius machabeus qui in
zelo fidei et per emendacionem scorum
inquinatorum obtinebit dic-
tum regem egipti armorum viri-
bus et alios quod plures quam singu-
lis annis contra eum insurgent
et ita in guerris et tribulacio-
bus obseruabitur in dicto regno
ihesu sicut in predicto regno si
obseruatum fuit. et prout narratum
est rex egipti habito respectu ad
iherusalem erat rex sicilie. Qua
abhominacione completa per tem-
pora longa regnum dei patietur
finalem desolationem clero et sa-
cerdotibus et deficient hostia et sa-
crificium de eius regno per reg-
num romanorum quod est aquilo-
nis habito respectu ad alia tria
regna. Sic fiet in regno casti
quod transactis longis temporibus
similiter finalem desolationem
clero et populi patietur. et defi-
cient hostia et sacrificium de regno
casti sicut de regno dei. Sacri-
ficiu vesperianum defecit per
titum et vespasianum ita de regno
casti deficiet per gog et magog
ut infra dicam.

Et licet aliqui ut ait ie-
remias possent admira-
ri quare regnum dei fuit

psecutū et scissum ab extraneis
regibz et regnū filij a ppijs fili
is et fidelibus regni ipsius ihu.
Respondebit et suadebit qd nō
est mirandū quia hoc sacra scip
tura pmittit. qd probo sic. Reg
nū dei quod exerauit in iudeos
p circūcisionē equipatur regno
saul qui fuit terribilis et semp
psecutus ab extraneis. ut pmo
regū p totum. regnū ihesu qd ex
ercet p baptismū in gentes eq
parat regno dauid mitissimi et
mansuetissimi qui a filiis suis p
secutus fuit quiqz septē habuit
prores ex quarū vna adultera
genuit filiū qui thronum suum
vel sedem suam regere meruit.
et ab alijs filiis suis quos habu
it ex alijs prores nōnullas reg
ni sui scissuras et psecutioēs sus
tinuit in quibz fuit multum mā
suetus et misericordiam prestat om
nibz inimicis suis. Et qd dō scdm
spīm et carnē filius fuit saulis. se
cundū spiritū quia aīa ionathe
filij saulis cōglutata est anime
dauid et dilexit eū ionathas ut
aīam suā. scdm carnē qā filiā sa
ul habuit prore cū qua factus ē
vna caro. ut i regū xvij. Itē sa
ul vocauit dauid filium suum di
cens. Numquid vix tua est hec
fili mi dauid ut pmo regū xvi.
nec nō ipse dauid vocauit prēm
suum ipsum saulem ut primo re

gum vice simo. Non extendam
manum meam in domino meo.
quia castus domini est quin po
tius pater mi. Sic ipse ihesus
castus habebit septem ecclesias
in sponsas eius ex quarū vna
adultera spūaliter commiscē
do procreabit filium suum vide
licet populum gentile qui thro
num eius vel sedem suam mere
bitur regere et ab alijs filiis spi
ritualibz ipsius ihesu susceptis
seu genitis ex alijs ecclesijs spō
sis eius dē supradictas scissuras
et psecutiones ipse ihesus in re
gno suo patietur. quod etiam a
lia scriptura sic dicit. Apprehen
dent septem mulieres virum v
num in die illa. Item ipse ihūs
vocauit deum patrem suum et pa
ter vocauit eum filium sicut da
uid et saul fecerunt. Si ipse da
uid misericordiā prestat atqz
mansuetudinem in eum peccan
tibus. ipse ihesus similiter ostē
det ut psalmo c. ij. Non in per
petuū irascetur dō neqz ieternū
cōminabitur. Non scdm pecca
ta eorū faciet seruis suis neqz se
cundū iniquitatē eorū retribuet eis
qm scdm altitudinē celi a tertia
corroborauit mīaz suā sup tūc
tes se. qm dīstat ortus ab occi
dēte longe faciet ab eis iniquitates
eorū. quō misereatur pater filiorū
ita miserebit dōs timentibz se.

quonia ipse cognosce; figmentu
nostru per suam humanitatem
et ipse recordabitur qa pulvis
fit homo sicut fenum dies eius
et sicut flos agri. Item sicut da
uid fuit filius saulis scdm spiri
tum et carnem ita castus ihs fili
us est dei secundu spiritum et car
nem secundum spiritum quia aia
ade filij dei secundum carnem con
glutinata est anime ihu et eu
dilexit adam sicut animam suam
quia eidem ihesu dedit tunicam
carnis sue sicut ionathas dedit
tunicam suam dauid secundum
carnem quia ex virgine si filia
susceptus copulatus et natus e

A It ysaia iheremie qm
bulcia faucibz meis elo
quia tua super mel ozi
mes. Sed dic michi o ieremia
quanto tēpore durabit regnum
ihesu. Ait ieremias. Tanto tē
pore durabit regnum ihesu qm
to duravit regnum dei. Cui ait
ysaia. Noscis q durante ihu
regno venturus est ecia spiritus
sanctus que mittet pē in noie
filij sui ihesu ecia regnaturus su
per vniuersam terram cum pē
et filio in tāta benignitate et mi
sericordia q omēs infideles ad
sanctum baptisma et fidem filij
aggregabit et tūc fiet vnu cuile
et vnus pastoz. Ideo maius tē
pus reperio quo ipse filius reg

naturus est qm pater regnauit
et ut danielis viij. ibi et dixit
vnus sanctus alteri nescio cui
loquenti. Usquequo visio erit iu
ge sacrificium et peccatū desola
tionis que facta est et sanctua
riū et fortitudo et conuincabit.
Et dixit ei. Usq; ad vespem et
mane dies duo milia ccc et
mundabitur sanctuarium. Die
mane recipitur p principio cris
tianitatis quod est translatio
sacerdotij a iudeis in gentes us
q; ad vespem que est finis reg
ni casti et sacerdotij. dies duo
milia ccc idest anni duomilia c
cc quia dies p anno accipitur
ut supradictū est. Hoc vult di
cere q anno m ccc computando
ab āno translati sacerdotij qd
fuit quando cessauit sacrificiū
vespertinum in templo dei. For
titudō sanctuarij conuincabitur
quod erit in annis casti oputa
do a natūate dñi m cccxliiij.
quoniam per annos lxxiiij pre
cessit natūitas casti desolatio
nem templi dei factam p roma
nos. Et subsequens postmodum
alijs mille annis conuincabitur
sanctuarium et illud millesimū
erit totū regnum spiritus sancti
i quo vel infra qd omnes infide
les tam iudi q alie barbare na
tiones recipiet sacū baptisma
et ab fidem filij cōuertentur ac

etiā totius sancte trinitatis.

S Quod regnū spiritus sancti equipatur regno salomonis filij dauid seu pcedentis ex saule et dauid fiant ipse spiritus sanctus pcedit ex patre et filio. Et qui salomon in pncipio regni sui tulit sententiā inter duas meretrices s vnico filio viuo. qd est in figura q spiritus sanctus in pncipio sui regimīs ferre debet sententiā inter duas meretrices viz synagogā iudeorū et ecclesiā gentiū de ppō vnico si filio viuo. et finaliter expoliabit synagogā que eū oppressit et restituet eū ecclesie cū oī iure quo eū de manu synagoge sentēcialiter liberauit et tūc synagoga ultra nō nominabit qm iphus filij iudei vigore dicte sentēcie eā derelinquūt et ecclesie gentiū adhibebūt. et hanc sentēciā ferre debz ac etiā exequi spiritus sūs p vnū qui sit similis salomoni videz q sit rex iherusalē et vocet pacificus fiant ipse salomō fuit. Et ipse nasceē in domo michaelis et eius vice fungetur. et princeps magnus erit ut danielis xij c

In tempore illo consurget michael princeps magnus qui stat pro filiis populi tui et veniet tēpus quale non fuit ab eo tempore ex quo gentes esse ceperunt in terra. Item q

synagoga et ecclesia vcent meretrices pbatur ezechielis xxiij et ysaie xxiij. Item cum ipse spiritus sūs aduenerit eius officium sit hoc q omnes gentes seu residuum gentiū et iudeorū q non poterunt conuerti ad fidem ihesu p apostolos seu alios predicatoris ihesu relicta omni perfidia et remoto corde lapideo de carne ipsorum ad fidem et regnum ipsius ihesu debeat aggregare. et tunc aspicient in eū quē confixerunt fiant salomon fecit in solio dauid tēpore sui regimīs cum ppter sue affluentiam sapientie regina saba incircumcisa a finibus terre venit ad solium dauid ut sapiētiam salomonis in eo sedentis audire possit. Et omnes reges terre et tota terra desiderabat eius vultum serenum videre ac etiā ppter eius multitudinem pacis argentum ut lapides reputabatur ut secundo parali pomenō nono capitulo. Et qui salomon sedens in dicto solio dauid sic ait. Nunc autem requiem debet michi dominus deus per circuitū et non est sathā neqz occurus malus. Sed tamē ppe finem vite sue luxuriose uiuens cū mulieribz alienigenis. a deo apostatauit ydola adorando ut iij regum vndecimo. Itē et dicto regno spūsā aduementis

porta domus dei atrij interioris
que respicit ad orientem et que
clausa fuit sex diebus in quibz
opus fit die septimo videlicet die
sabbati aperietur et non clau-
detur usq; ad vespem et adorabit
populus terre ad ostium porte
illius in sabbatis ut ezechielis
xxxvi. Ista porta est illa quam
vidit ezechiel in domo domini
clausam per quam solus deus in-
grediebatur et egrediebatur et
ut ezechielis xliiij. Runc vo in
sabbato aperietur et populus
terre adorabit ad ostium porte
hoc significans qd per apertura
domus domini idest ecclesie cri-
sti crescet itantū spiritalitas qd
omnis caro saluabitur. Et qd
significent illi sex dies et sabba-
tū videndum est. Sex illi dies
sunt illi dies in quibz deus pfe-
cit omne opus mundi et in die
sabbati quieuit et sex illi dies
significant sex milia ānoꝝ et sab-
batum vltimū millesimum. qsi
velit qd septem milibus annoꝝ
mundus erit duraturus et in is-
to sabbato idest vltimo millesi-
mo ista porta aperietur et sicut
in sabbato deus quieuit sic in is-
to vltimo millesimo quasi mun-
do vniuerso dabit quietē et pa-
cem et de sua sanctitate infun-
det in omnes gentes ita ut om-
nes qui scripti sunt in libro suo

salui fient et hec porta nō calu-
detur usq; ad vespem idest us-
q; ad finem mundi et quia sicut
vesper est vltima pars diei sic
iste vesper est vltima pars toti-
us mundi seu temporis sepe dā-
cum quolibet dies habet tres p-
tes videlicet mane vespertum et
meridiem sic tempus sepe dictū
habet. Et sepe dicta hominū sal-
uatio fiet per baptismū et qd p-
batur sic quia homo peccando
fedauit paradisū a quo eiecit et
ipse paradisus hominem feda-
tum extra se eiecit aspergendo
mundabit per fluium ei⁹ qui
diuisus in quatuor partes irri-
gat terram vniuersam Et licet
nūc eufates irriget cristianos
per baptismum tamē in regno
spiritus sancti scilicet phison gys
et tigris omnes alias gentes
barbas similiter in baptismo
irrigabunt ut genēsis scdo.

Et cū opera trinitatis in-
sepabilia sint ab extra
ut de conse di iij c in fi
xxviii q. i. sicut enī de conse di
qnta saluator quia pater non
regnauit sine filio et spiritu scō
nec fili⁹ sine patre et spiritu scō
nec spiritus sanctus sine patre
et filio tamen officia regiminū
sunt distincta ut in euangelio.
Pater meus usq; modo operat⁹
et ego operor ut iohānis sexto

Ite non potest filius facere a se
quicquid nisi quod videat patrem faci-
entem. quicquid enim ille facit hec et
filius similiter faciet. Pater enim
diligit filium et omnia demonstrat
ei que ipse facit et maiora hijs
demonstrabit opera ut iohannis
vi. Sicut enim pater habet vitam
in semetipso sic dedit et filio ha-
bere vitam in semetipso et potesta-
tem dedit ei iudicium facere quia filius
hominis est. **I**te cum venerit spiritus
sanctus quem mittet pater in no-
mine meo ille vos docebit omnia
ut iohannis xiiij. Si autem non ab-
iero pacificus non veniet. sed cum
venierit ille arguet mundum de
peccato de iusticia et de iudicio
et psalmus c. iij. **E**mitte spiritum tuum et
creabuntur et renouabis faciem ter-
re. **E**t ita per omnia erit in regno
spiritus sancti videlicet quod omnes gen-
tes infideles ad fidem filij debent
converteri ut psalmus cxi. Reminiscen-
ter et converten- ad dominum omnes fines
terre et adorabunt in conspectu eius
omnes familie gentium quoniam domi-
ni est regnum et ipse dominabitur gen-
tium. **Q**uia sicut omnes reges terre
et omnes gentes infideles de darent
munera auri et argenti dicto sa-
lomoni et omnis terra infidelis
desiderabat eius vultum videre et
solio dauid mediante salomonis
sapientia obedierunt ita virtute
sapientie et clementie sancti spiritus

omnes gentes infideles soli eccle-
sie casti obedient et castum domi-
num patrem et filium et spiritum sanc-
tum adorabunt ut psalmus lxi et adora-
bunt eum omnes reges terre om-
nes gentes servient ei et psalmus c.
lxi. **R**egnium tuum domine regnum
omnium seculorum et dominatio
tua in omni generatione et gene-
ratione et iohannis ij. **E**ffundam
spiritum meum super omnem carnem
et prophetabunt filij vestri et filie
vestre. **E**t licet secundum aliquos
hoc fuerit adimpletum in adven-
tu sancti spiritus in apostolos quibus
non contradico tamen dici potest
testimonio iohannis quod super omnem
carnem effundi debet quoniam simili-
ter dici possit et de spiritu moysi de
quo deus respiciens et super levi sem-
ores populi dedit eundem qui pro-
phetaverunt nec ultra loqui cessa-
verunt ut numeri xi. et de spiritu pro-
phetarum inter quos affuit et saul ut i
regum x. et quia super effusiones spiritus
ales fuerunt quia non super omnem
carnem. sed cum fiet super omnem carnem
facies terre renouabitur et orbis
terrarum replebitur sapientia et iudeorum
corda lapidea in carnea conver-
tentur et filij et filie prophetabunt.
Item terra universa ad labium
unum reuertetur iam confusum
in eodem spiritu in conspersione
contra deum in turri babel fabri-
canda de qua neroth princeps fuit

quod quidē labiū quo terra vni
uersa loquebatur remansit he
breum a quo p̄cesserūt hebrei
qui secundum aliquas historias
in tali conspiciatione non affuit
et in quo labio locutus fuit ab
raham et omnes descendentes
ex eo et in eo loquebant̄ aposto
li spiritu sancto repleti. Omnes
aliq̄ confusi labijs eos audiebāt
tanq̄ loquētes suis linguis. qđ
cebit in figura. cū generalit̄ dic
tus spiritus sanctus effundetur
terra ad vnum labiū reuertetur
ad dominū ihesum dei filiū cre
dendum confitendum et p̄dicā
dum. ut sophonie tercio Expec
ta me in die resurrectionis mee
quia iudiciū meum est ut cōgre
gem gentes et colligam regna.
et tūc reddam populis labium
electū ut inuocent omnes in no
mine domini.

Item ad corroboracionem
supradictorū regnorū vide
licet patris et filij et spiri
tus sancti aliā induco distinc
tionem. Et p̄mo regnum dei pa
tris distinguit̄ in abraham qui
habuit saram vxorem liberam et
agar egipciā eius ancillam quā
sara dedit viro suo abrahe etiā
in vxorem. ad quam ancillā vx
orem ingressus ē abraham et ex
eo ipsa agar ancilla concepit in
utero et peperit filium ismahel

nomine. cui dixit dominus. Et
audiui te ismahel et benedicam
tibi. duodecim duces generabis
et faciam te crescere in gentem
magnam. Post hec sara libera
vxor sterilis concepit ex ipso a
braham et peperit filium ysaac
et cum illo deus statuit pactum
suum. Quo nato ait sara ad ab
raham. Eice ancillam et filiū ei?
non enim heres erit filius ancil
le cum filio libere. Quā exaudi
ens abraham dimisit agar an
cillam cum filio ismahel dāns
eidem de sua hereditate panem
et vtrē aque. que agar deficien
tibz pane et aqua tēporalitat̄
abrahe errauit in solitudine. ut
genesis xvi. xvij. et xxi. Post
hoc abrahā ad dei p̄ceptū im
molauit filiū suum ysaac ex libe
ra vxore susceptum p̄pter cuius
obedienciam d̄s sibi iurauit m̄l
tiplicare semē eius sicut stellas
celi et velut arenam maris et ī
semine ei? benedicere omēs gē
tes que egredientur ex ismahe
le filio agar ancille eius ut gen
xv. Ita d̄s pater habuit vxorē
spiritualem videlicet synagogā
sterilem et ancillam ecclesiam
spiritualem. Quam ancillā eccle
siam spirituale synagoga vxorē
et sterilis tradidit deo viro suo
spirituali in vxorem. qui d̄s spi
ritualit̄ ingress? ad dictā vxorē

ancillā et ex eo ipsa ecclesia ancilla vxor cepit spūaliter et peperit filiū ismahelē populū genciū cui populo ait dñs. Exaudi ui te popule genciū fili ismahel benedicā tibi. duodeā duces generabis et faciā te crescere in gētem magnā spūalem. Post hec dicta sterilis synagoga spūalis libera vxor dei in senectute cōcepit et peperit spūaliter ex ipso dō populū israheliticū filiū ysaac. cū quo populo dñs statuit pactū suū. Quo nato vidēs synagoga vxor libera populū genciū filiū ecclesie ancille vxoris ait viro suo dō. Ecce ancillā et filiū eius populū genciū. non erat heres filius ancille cū populo israhelico filio libere. quā synagogam dñs exaudiēs dimisit ecclesiam ancillā eius vxorē cū populo genciū filio suo dansq; eidē de hereditate sua spūali panem et vtē aque et ipsa ecclesia ancilla eiecta erauit in solitudine deficientib; eidē pane et aqua spūalitatis dñi. Post hoc autē dñs imolauit filiū suū iħm natū ex virgine de semine abrahe ppter eius obedientiā ppter quod dñs iurauit eidem abrahe mltiplicare semen suū spūtuale sicut stellas celi et in eo semine omnes gentes benedicere. Et sicut agar ancilla posterior vxor abrahe prius

ex ipso abrahā cepit et peperit ismahelē populū genciū q̄ sara libera prior vxor abrahe que in sterilitate et senectute posterior concepit et peperit ysaac populū hebreorū. sic ipsa ecclesia ancilla posterior vxor spūalis dñi pmo accipiet et spūaliter pariet ex ipso deo populū genciū seminis abrahe benedictione qui est ihesus dñs quē ipsa synagoga libera prior vxor dei que in sterilitate et senectute sua posterior cōcipiet et ipsa spūaliter pariet ex ipso deo populū iudeorum in benedictione seminis eiusdē abrahe patriarche.

Regnū casti distinguē in ysaac filio abrahe qui nat⁹ fuit ex sara sterili et sene qui pro multiplicatione populoꝝ imolatus fuit a suo patre abrahā deo precipiente. et qui ysaac in vxorem accepit rebeccā virginem de sua cognatione. que aliquo tempore ī sterilitate permanens. tamē ex ea concepit et peperit vno ventre geminos filios. quorū primogenitus vendidit p̄mogenitū suū p fame tēporali sc̄dō nato. Et qui secundus natus compellēte matre fraudulenter recepit a p̄re ysaac primogeniti benedictionē ut genesis xxv et xxvij. Sic ipse filius operabitur in regno suo

57
Sicut ysaac natus est ex sterili
sene de semine abrahe sic ipse cri
stus natus est ex puella et virgi
ne orta de semine abrahe. Si y
saac per multiplicatione populo
rum immolatus fuit a patre abra
ham ipse cristus pro multipli
catione animarum saluandarum
a suo patre immolatus fuit. Si
ysaac in uxore recepit rebecca u
ginem de cognatione sua que co
cepit et peperit geminos filios
vno utero ex eodem quorum primo
genitus per fame temporalis sua primo
genita secundo nato vendidit. qui cum
consulente matre fraudulenter rece
pit a patre suo ysaac primo nati
benedictionem ipse cristus in sua
uxorem recepit virginem id est
spiritualem ecclesiam de cognat
ione sua que aliquo tempore
in sterilitate permanens tamen
concepit et peperit ex ipso cristo
spiritualiter geminos filios scilicet
populos duos ex vno utero quorum
primo natus videlicet populus sar
acenus per rebus temporalibus
sua primogenita vendidit secundo
nato populo latinorum qui secun
dus natus consulente matre ec
clesia fraudulenter primo nati
benedictionem recepit ab ipso cristo

Regnū spiritus sancti di
stinguit in iacob filio y
saac qui duas habuit ux
ores ex vno patre natus videli

et lyam et rachelem qui iacob
ex lyā prima sua uxore quatuor fili
os genuit et cessavit parere rache
lem vero secunda uxor videtur quod in
secunda esset et prole tradidit vi
ro suo balaam ancillam suam in
uxorem ut pareret super genua
rachelis ex qua ancilla procrea
uit iacob duos filios. **L**ya vero
prima uxor videns quod parere desisset
zelphā ancillam suam tradi
dit viro suo iacob in uxorem ex
qua procreauit duos filios et ipsa
lya conducens maritum pro man
dugoris concepit et peperit du
os filios et unam filiam nomine
dinam. deus vero respiciens rache
lem sterilem concepit et ipsa ex
iacob et peperit ioseph et benia
min ut genes. xxviii et xxx. Ita
spiritus sanctus in regno spirituali
spiritualiter operabitur. Sicut
iacob duas habuit uxores ex v
no patre natus videlicet lyam et
rachelem. ita spiritus sanctus du
as habebit uxores lyam gentium
ecclesiam et rachelem hebreorum
synagogam ex vno patre spiri
tuali natus. qui spiritus sanctus
ex lyā ecclesia secunda spiritua
liter quatuor populos infideles
generabit fideles. secundo ex bala
am ancilla rachelis synagoge cum
ecclesia alexandrina duos po
pulos infideles generabit fideles
Iya vero ecclesia gentium videtur

q̄p deficiat generare dabit ancil
lam suā zelphā dicto spiritui scō
in vxoꝝ videlz ātiochenā eccle
siam q̄ duos populos infideles
generabit fideles. **I**y i vō eccle
sia genciū post hoc accipiet spū
aliter ex ipso spū scō interpola
tim duos plōs infideles et fide
les pariet ⁊ vnā filiam videlz cō
stantinopolitanā ecclesiā. post
hoc deus respiciet iachelem syn
agogam sterile et ipsa cōcipiet
spūaliter ex ipso spū sancto du
os populos infideles et eos fide
les pariet videlz israheliticū et
iudaicū populos ⁊ sic ipse spūs
sāis totū mundū spiritualiter i
semine abrahe saluabit. **E**t tūc
cū venerit spiritus sāis fiet trās
migratio ecclesie xpī in nouam
babiloniā p lxx annos. et subse
cuta abominatiōe antixpi cōtra
verū cristi vicariū in eius eccle
sia et regno p tēpus ⁊ tēpora et
dimidiū tempus qui sūt tres ā
ni cū dimidio scdm danielē to
ta ecclesia ⁊ regnū xpī renoua
bitur vel incipiet renouari ⁊ paꝝ
maxima erit in iherusalē eccle
sie ⁊ regno xpī necnon ⁊ toti or
bi p mille annos quoniā tūc al
ligabitur sathan sicut alligatus
fuit in regno salomonis. ut sup̄
propine dictum est. **I**n quozum
mille annozum fine vel prope p
plures annos ecclesia cristi iei

piet meretrari in imundicijs
et abhominatiōibus sicut salo
mon fecit prope finem regni sui
ppter que deus recedet ab eccle
sia sua et homines quasi aposta
tabunt a fide. **U**nde imo domio
contra ecclesiam et regnū eius
soluetur sathan contra eam qui
faciet insurgere etia eandē gog
et magog in tantam scissuram ⁊
abhominatiōē et psecutionem
q̄p deficiet hostia et sacrificiū de
ea et cleri totalis erit desolatio
et circūdabunt ciuitatē romanā
in exercitu magno et tunc eius
erit desolatio. **I**deo caueant qui
erūt in ea ut fugiāt ad montes
⁊ q̄ in circuitu eius sūt p stabia
mille et sexcenta similiter fugi
ant. et q̄ in regionibz sūt nō in
trent in ea q̄a dies vltionis hīs
sūt. **D**e autē pregnantibz et nu
trientibz hīs diebz. erit enim
pressura magna sup romā ⁊ po
pulū eius in gladio. ac etiā sup
pncipes ⁊ duces regni sicilie q̄a
tūc regnū non erit et isti gog ⁊
magog erunt reges aquilonis.
put habet ezechiel xxxviii.

Ait ieremias **D**ñe ysaia
et quando hec erunt. **A**
it ysaias. **N**umeret an
ni ⁊ sciemus. et ait. **A** creatione
ade usq; ad natiuitatē noe flux
erunt anni mille ⁊ quinquagin
ta sex ut genesis quinto caplō.

58
a nativitate noe usq; ab arche
perfectione fluxerunt anni sep-
centi in quoz sine ipse noe arca
intrauit ppter diluvium ut gen
vii. diluvium autem fuit super
faciem vniuersę terre anno vno
et mensibus duob; ut gen viij
cetera fine. a fine diluvij usq; ab
nativitate abrahe fluxerunt an-
ni ducenti et xlv. ut gen xi cie-
ra fine. a nativitate abrahe us-
q; ad nativitate ysaac fluxerunt
anni centi ut genes xxi. a nati-
vitate ysaac usq; ad nativitate
iacob fluxerunt lx ut gen xvi
in fine. a nativitate iacob usq; i
exiitum suum in egiptu fluxerunt
anni centi et xxx ut gen xlvij.
ab introitu iacob in egiptu in q
eius filij et filij filioz fuerunt in
servitute usq; ad exitu predicto-
rum filiozum israhel de egipto
fluxerunt anni quadraginti xxx.
ut exodi xij in fine. ab exitu fili-
ozum israhel de egipto usq; ab
edificacione templi facta per sa-
lomonem qarto anno regni eius
fluxerunt anni quadraginti et
lxxx ut scio regu vij. ab edifica-
cione templi usq; ad eius incen-
diu et transmigracione populi
israhelici in babiloniam fluxe-
runt anni quadraginti xxi. ut
scdo palipo per totu. ab incen-
dio templi usq; ad cristu scdm
chronicas fluxerunt anni quingē

ti et xx et sic ab adam usq; ab
nativitate cristi fluxerunt anni
quatuor milia c lxxij et menses
octo. A nativitate cristi usq; ad
desolacionem tēpli iudaici erūt
anni lxxiiij. a desolacione tēpli
iudaici usq; ad potestatem infer-
nalem contra mundu vniuersum
exercendam scdm danielē xij.
erunt anni mille ducenti et xc q
sunt in annis cristi. Hccc lxxiiij.
ut supradictu est clarius. et du-
rabit usq; ad ānos a desolacione
tēpli computando. Hccc et xxxv
qui sunt in annis dñi. Hccccix
infra quos ipsa potestas infer-
nalis ponet in cristi ecclesia an-
ticristum qui persequetur ecci-
am cristi et eius verum vicariu
per tēporales reges infra nouē
ānos. quibus completis regna-
turus est in ecclesia cristi. quā
possidere debet contra veru cris-
ti vicariu annis tribus cū dimi-
dio in graui persecucionē popu-
li sancti et sacerdotum sanguis
effundetur sicut aqua et fames
valida erit. et tanta erit tabu-
lacio qualis nō fuit ex qua die
visus est papa in ecclesia cristi
postea deficiet eius potencia et
sine manu conteretur. qā pre-
cipiet sancta sanctoru destrui et no-
uū et vetus testamentum cōcre-
mari. quo anticristo annichila-
to ipse sathan turbabit omnia

regna castianitatis et aliorum in
fidelium per annos xxx. in graui-
preliis ciuitatum desolationibus et
exustionibus et sanguinum effusi-
onibus et feminarum violacionibus
ac etiam parcialitatibus et diuisi-
onibus ciuitatum et ita et taliter quod
quasi mundum ponet desertum.
Quibus annis completis alligabi-
tur sathan retro in terra et tunc
veniet pax et requiescet homo
in cubili suo a cuius sathane al-
ligatione usque ad aliam solutio-
nem ad conuincendum a fortitudine
ecclesie et sanctarum casti fluunt
anni mille. **P**ost vero istos annos
mille soluetur iterum sathan et in-
fra centum annos a tempore solutio-
nis conuincit ecclesiam et sancta-
rum casti et sic secundum danielē a
natiuitate christi usque ad solutionem
sathane iterum et ultimam fluunt
anni duo milia ccc. **E**rgo om-
nibus superdictis annis in unum agluta-
tis sunt anni vi milia d. lxxiiij.
secundum ipsum danielē fiunt modo
per complendis annis quibus creature
mundi operari debent anni quadra-
genta xvi infra quos superdicti
gog et magog per conuincendo sancti
atio casti ab aquilone venient
et hoc erit infra centum annos co-
putando a solutione sathane in-
fra alios annos complendos mun-
dus recipiet finem suum in igne.
Subsequenter adueniet ipse ad

iudicandum viuos et mortuos in
valle iosaphat de quibus dicit iohel
tercio ezechielis xxxvii et psal-
mo xlix. **E**t tunc infernus et mors
mittentur in stagnum ignis et
mors ultra non erit neque luctus
neque clamor sed nec ullus dolor
quam prius transierunt. **D**e quibus
omnibus si clarius et melius videre
cupitis videatis opus futurorum
secundum sanctam scripturam quod proposui
et incipit sic. **D**icit nomen domini
benedictum et ibi clarius vi-
debitis.

Et ait ieremias. **D**omi-
ne ysaia superdictum est
quod rex egipti ponet abo-
minationem et desolationem in re-
gno casti. **Q**uis erit iste rex et
ubi orietur. **A**it ysaia. **I**llud quod
scripsit daniel viij c de regno dei
patris illud idem intelligatur de
regno casti complendum. **E**t di-
xit ipse daniel. **E**t leuaui oculos
meos et vidi arcum cornutum
et ventilantem cornibus versus
orientem occidentem aquilonem
et meridiem et fecit secundum vo-
luntatem suam et magnificatus
est. **E**t dicit ipse daniel in fine
hulus capituli quod rex medorum et
persarum est et fuit darius. **V**i-
ditque hyrcan captivum venien-
tem ab occidente super faciem
vniuersę terre et habebat etiam
cornu insigne inter oculos eius

et venit usq; ad arietem illum
et effrenatus est in eum impetu for-
titudinis sue et percussit arietem
illum et comminuit cornua eius et
hircus caprarum magnificatus est
nimis. **D**icit ipse daniel qd hircus
iste est rex grecorum idest alexan-
der. **C**umq; ipse creuisset frac-
tum est cornu magnum idest ip-
se rex mortuus est et cetera sunt
quatuor cornua super istud pec-
quatuor ventos celi idest quatuor
reges erunt de sua gente qui di-
uident regnum alexandri in qua-
tuor regna de vno autem ex eis
quatuor regibus seu regnis egres-
sum est cornu modicum idest par-
uum regnum et factum est grande
contra orientem et contra meri-
diem et contra fortitudinem et
istud fuit regnum antiochi qui
magnificatus est usq; ad fortitu-
dinem celi templi dei et deiecit in
fortitudinem de stellis idest prela-
tis et pontificibus et conculca-
uit eos in quarum stellarum seu pre-
latorum loco deiectis verus prela-
tis et pontificibus alios antipon-
tifices posuit et usq; ad princi-
pem fortitudinis idest ad verum
summum templi pontificem magni-
ficatus est et ab eo tulit iuge sa-
crificium quia in templo posuit
antipontificem alchimum nomi-
ne et deiecit locum sanctificationis
nobis autem ei datum est contra

iuge sacrificium propter peccata et
prosterneatur veritas sanctifica-
tionis in terra et interficiet ro-
bustos et populum sanctorum pro-
pter secundum voluntatem suam et
diagetur dolus in manu eius et
cor suum magnificabitur et in co-
pia rerum omnium occidet plu-
rimos. **H**ec omnia erecuta fuerunt
per predictum regem antiochum
qui antipontificem posuit in tem-
plum dei ut primo et secundo machabe-
orum per totum. **I**ta et in regno cra-
sti vnus rex orientis regni erit
qui habebit regnum grecorum
et regnum ytalie et totam cristi-
anitatem ventulabit in hijs duo-
bus regnis et magnificabitur.
Contra istum veniet rex occiden-
tis regni crasti et effrenabitur in
eum et comminuet eum in hijs du-
obus regnis et ipse monarchiam
imperatorem tenebit totius et ip-
se primus rex erit et magnificabi-
tur. **P**ost hoc morietur et quatuor
surgent pro eo reges et diui-
dent totam cristianitatem in qua-
tuor regna et ex vno autem predic-
torum regnum orientis vnus regnum
paruum et fiet grande contra o-
rientem et contra meridiem et co-
tra fortitudinem et magnifica-
bitur usq; ad fortitudinem celi
ecclesie et supradicta omnia fa-
ciet quod fecit antiochus in regno
suo et istud regnum paruum quod

postea fiet grāde erit ppe eccle
siam xpi ihu sicut regnū egipti
qđ habuit ātiochus ppe tēplū
dei. **I**te arbitramur qđ regnū
casti ihu vim pati debeat ab ho
minibz et nō homines ab eo quia
non homines coactos ad eius fi
dem accipiet sed voluntarios et
spontaneos bonoz operum qui ī
dictis bonis opibus violatores
dicti regni erūt. hoc est qđ omēs
homines qui receperūt baptis
mū in nomine ipsius ihu et scē
trinitatis et spontanei et volū
tarij crediderūt in eū sint et de
beant esse regni ipsius ihu. **A**lij
qui noluerūt in nomine sancte
trinitatis baptizari atqz in ihe
sū credere odēpnati ab ipso ihu
infernus eos capiat. qm scriptū
est ps ix. cōutant peccatores in
infernū oēs gentes q obliuiscū
tur deū. et ps c lxxvi. ppe est do
minus omnibz iuocantibz eū in
veritate. **V**olūtate timenciū se fa
ciat et deprecationē eoz exaudi
et ⁊ saluos faciat eos. **C**ustodit
dñs omēs diligentes se et omēs
peccatores disperdet.

Tem qđ sathan īfernalis prin
ceps totius mali patrator et se
culi destructoz numq̄m a vincul
absoluatur quibus in fouea ab
ysali ligatus fuit per dictū ihe
sū dicto regno ihesu dūctate nisi
in supradictis ihesu scissuris et

pseutionibus quia ipse sathan
in scissuris ⁊ perseucionibus re
gni dī patris solutus fuit ita in
regno casti ihesu soluatur. **S**z
omnia alia demonia soluantur
libere in regno casti ihesu sicut
soluta fuerunt in regno dei pa
tris ad hoc tantum ut tempten
tur homines et fideles ihesu in
fide ac etiam bona alia spiritua
lia nō peragant sed mala atqz
peccata mortalia et venialia cō
mittant. quibus pessimis pec
catis inuoluti iuste dicti fideles
casti ihesu ab ipso flagellentur
ut sapientie decimo quarto. qm
creature dei in odium facte sunt
et ī temptationem anime homi
num. **S**ed a talibus tēptationi
bus dyabolicis dicti fideles ihu
poterunt liberari per signū cru
cis ihesu in eorum cordibus sig
natū ut psalmo lxxxv. **F**ac me
cum signū in bono ut videant q
me oderunt et cōfundantur qm
tu dñe adiuvisti me et cōsolatus
es me. **I**tem p ieiuniū et orati
ones. ut ī psalmo. humiliabam
in ieiunio animā meam et ora
cio mea in finā meo conuertet.
et mathei decimo octavo. **H**oc
genus demoniorum non ejatur
nisi in ieiunio et oratione. **I**te
poterūt etiam liberari per inuo
cationem diuini noīs ⁊ postula
tionē diuini auxilij et adiutorij

et tunc tales fideles ihesu quando
taliter pegerunt stabunt in abiu
torio altissimi et in protectione
dei et veritas eius circumdabit
eos scuto. a timore nocturno non
timebunt. a sagitta volante in
bie a negotio perambulante in
tenebris ab iniursu et demonio
meridiano. cadent a latere eorum
mille demonia et decem milia a
dexteras eorum et ad eos non appro
pinquabunt ut ps. xc. et ps. cvii.
Quoniam in te expiat a tempta
tione. et in deo meo transgredi
at murum. **I**te si predictis temp
tationibus dyabolicis predicti fi
deles ihesu mortaliter vel venia
liter contingat peccare per di
gnam eorum confessionem et cordi
alem contacionem dicta pecca
ta remittuntur eis. et licet cor
contatum et humiliatum deus
non despiciat tamen confessio est
necessaria. ut in psalmo cxxi.
dixi confitebor. aduersum me ius
ticias meas domino et tu remi
sisti iniquitatem peccati mei. et
ps. lxxviii. soli peccaui et malum
coram te feci ut iustificeris in ser
monibus tuis. **E**t hijs confessio
ne scilicet et penitencia peccatorum
ipsi fideles ihu poterunt euitare
ac etiam euitabunt morsum infer
ni et ignem eternum qui prepara
tus est dyabolo et angelis eius. vbi
fletus est et stridor dencium. vbi

eorum oculi pleni sunt lacrimis.
vbi mors optatur et non datur
vbi vmes eorum non moriuntur et
ignis eorum non extinguitur. vbi a
liud non operatur nisi pena. vbi
nullus nec dominus superferatur
seruo. nec senis reuerencia. nec
iuuenis ad ministerium. vbi nul
lum gaudium nec leticia post
torturam. vbi nullus honor nec
requies post penam. vbi tenebre
eternales et horror pene. vbi ar
dor fitis et terra obliuionis. vbi
ardor flammæ et dolor vermium.
vbi fetor intolerabilis. vbi nichil
videtur nisi pena et nullus au
ditus nisi gemitus. vbi nulla con
solacio nisi infernus et profunditas
gehenne. et peruenient ad
regnum paradisi quod paratum est
eis ab origine mundi. vbi pater
et filius et spiritus sanctus. vbi
lumen indeficiens. vbi gaudium
sempiternum vbi vita phennis
et immortalis et leticia sempiterna
cum angelis et apostolis. vbi lux
lucis et fons luminis. vbi ciui
tas sanctorum iherusalem celestis. vbi
conuentus patriarcharum cum a
braham ysaac et iacob atque san
ctorum omnium. vbi dolor nullus nec
tortura post gaudium. vbi flores
rosarum et lilia conuallium cum odore
suauitatis. vbi nox effugiet et
senectus non apparebit. vbi cari
tas inexplicabilis est. vbi pax

indivisa ubi assistunt angeli et
universae potestates ubi manant angeli
cuius patris et abus celestis quem
nobis parere dignetur qui dat iumen-
tis escam ipsorum et pullis coruorum in-
vocationibus eum. **Ait ieremias** Do-
mine ysaia postquam superius diximus
de gloria paradisi ac etiam de tenebris
et horribilitate inferni limitibus
etiam si placet in regno christi locus
peccatorum purgandorum in quo pur-
gatis peccatis hominum eorum anime ad per-
hennem aduolent gloriam vel pec-
catis non purgatis viventes ad
gehennam descendunt infernalem
Et ait ieremias Michi videtur quod
summe possumus argumentum de re-
gno dei. **Et sicut observatum fuit**
in regno dei ita observetur in reg-
no christi. **Et sicut tu scis** o ysaia o-
nes de regno dei seu eius populus siue
boni siue male fecerunt incognito a
alio loco purgatorii ingressi viam
universae carnis descenderunt ad in-
feros et ibi fuerunt ac etiam et nos
ibi fuimus usque ad adventum filii
dei ihesu qui per mortem suam deleuit pec-
catum et portas inferni destruxit
et portas iusticie ipse nobis ape-
ruit et alijs qui credituri sunt in
nomine eius et ingressus per eas con-
tebunt domino quod iusti intrabunt in eas
ut psalmus cxxvij. et tu ysaia hec scrip-
sisti cxxxvij. **Ego dixi** in dimi-
dio dierum meorum vadam ad portas
inferi. **Et hoc quod dixi melius**

probat per psalmum ceterisimo sexto
Si in regno dei non reperitur lo-
cus purgatorii nec in regno cri-
sti reperitur. **Ait ysaia** Domine iere-
mia tu non ignoras quod nisi purga-
tur homines de peccatis eorum absque
dubio eorum anime in damnationem ad
infernum descenderent ut psalmus ix. con-
stanter peccatores in infernum. **Er-
go** sequitur quod in regno dei fuit locus
purgatorii sed ubi et qualiter vide-
amus. **Tu scis** boni quod deus homines
et totum populum suum plenum pecca-
tis in hoc mundo in diluvio aquarum
multarum purgavit ut generis viij.
Post hoc quod ait ipse deus nequa-
quam maledicta terra propter hominem.
sensus enim et cogitatio cordis hu-
mani in malum propria sunt ab adole-
scentia sua. **Non ergo** partem om-
nem animarum viventium sicut feci. **Eccce**
super omnes homines pronos ad ma-
lum frigus et estas et hyems et
nox et dies non requiescant. **Ec-
ce** primo una generalis purgatio
delictorum ut generis octavo.
Item nonne dominus dedit legem
populo suo per manum moysis
famuli sui qui fuit legislator et
eiusdem legis executor in qua le-
ge precipitur homicidia adulte-
ria fornicationes abhominatio-
nes et furta atque cetera peccata
publica corporaliter puniri ut
exodi vicesimo secundo et leuita-
ci xxx c. in cuius fine ait dominus

61
Custodite leges meas atq; iudicia et facite ea ne et vos euomat terra. Unde si predicta peccata fuerunt punita secundum legem nomine homines patratōes et puniti secundum legem sunt purgati secundum legem certe sic et si puniti non fuerant secundum legem per iudices temporales nonne per ipsum deum puniti fuerunt in terris certe sic ut ipse deus fuit prestatatus dicens ne et vos euomat terra. Ergo si per homines peccata non purgantur secundum legem tamen per ipsum deum in terris hominum peccata purgantur tam manifesta quam occulta et maxime in maledictionibus si pessimis quas ipse deus instituit contra homines peccatores usque ad eorum purgationem ut deus xxviii. Item nonne ipse deus contra populum suum peccantem induxit famem gladium pestem captiuitatem et dentes bestiarum ut ieremie xv et xvi. ezechiel xiii et deus xxv et psalmi lxxii in quibus grauitur si populus purgatus fuit. Item nonne deus portauit in terris thronum suum indicans orbem terre in equitate et populos in iudicio. Ipse fuit refugium pauperum adiutor in oporunitatibus in tribulatione illorum qui nouerunt nomen suum et iniquitates eum non reliquit fecit letitia iustos in vindictam malorum et

ipse fuit vindicans eos in terra loquentes contra fratres suos arguit et scandala posuit contra faciem facientium ea quia ipse potestas est in terra et reddet unicuique secundum opera sua. Item tibi querto scabis domine qui in tribulatione peccata dimittis et optime facit huius machab vi circa medium. Ergo sequitur ex hijs quod peccata in terris purgantur in tribulationibus hominum. Item tanta fuit benignitas ipsius dei quod nullum peccatum alicuius de populo suo preter desperationis peccatum ac etiam peccatum fornicationis adeo reliquit ut in terris non purgaretur et si non purgabatur in agente purgabatur in ei herede usque ad tertiam et quartam generationem hinc est quod si aliquis de populo dei fuerat adulteratus uxorem primi sui etiam uxor adulterantis adulterabatur et si non uxor eius tamen uxor filij. Si fuerat feneratus alicui alteri sibi vel ei heredi fenerabatur et sic de alijs criminibus et peccatis ut ipse deus ait exodi xx. Ego sum deus zelotes visitans peccata patrum in filios usque in tertiam et quartam generationem et tamen querto in fine. Patres nostri peccauerunt et non sunt et nos iniquitates eorum portauimus. Item nonne dauid adulteratus fuit

propter vire et hei atq; eū in mor-
te tradidit. Rōne ppter hoc o-
nes proēs sue a filio suo absalo-
ne adulterate fuerūt. et in re-
compensatione mortis vire trahit?
fuit in morte amon pmogetus
dauid p absalonē quia stupraue-
rat thamar filiā dauid vtriusq;
sorore ut ij regū xi et xij et xij c
Numquid dicendum est dauid
post eius mortē p illo peccato
sic purgato aliā penitentiā pas-
sum fuisse. Certe non. quia dō
nō iudicat bis in idipsum ut nā
pmo c et de pe di iij § hīs auto-
ritatib; Itē nūquid dicendū est
salomonē esse dāpnatū quia ie-
citavit deū ydola adorando. Cer-
te nō. qā dictū peccatū purga-
tum fuit in filio salomonis qui
ppter hoc perdidit decem trib; is-
rahel ut iij regū xi c. vbi de? ap-
paruit salomoni dicēs ei. quia
habuisti hoc apud te et non cu-
stodisti pactū meū et precepta
mea que ego mādavi tibi dicū
pēs scindam regnū tuum et da-
bo illud seruo tuo. verū tamen in
diebus tuis non faciam hoc ppter
dauid patē tuū s; de manu filij
tui scindā illud. nec totū regnū
auferā tē. et d multis alijs regi-
bus peccatorib; et eorū punitio-
nib; posset poni exemplū. de q
bus habet pmo ij iij et iij regū
p totū. S; vnū scias o ieremia

q hoīs purgati pnt supradēm
est anima potest ad tēpus carē
visione dei turbata ex peccatis
ipsis quantumq; purgatis do-
nec orōnes et elemosine egredi-
ant ad ipsū deū p ea. quib; dō
placatus eis dē reconciliet. et de
hoc habet figura ij regum xiiij.
vbi absalō p morte fratris sui
amon factus est pflugus a facie
dauid patris sui ānis tribus in-
fra quos dauid psecutus est eū.
Quib; ānis psecutionū opletis
ad fictionem mulieris vidue ei
absaloni dictus dauid pepit et
eundē ad gratiam suam reduxit
dū tamen manens in domo sua
faciem dauid regis non videret.
Qui absalon aliquo tēpore i do-
mo sua morans et facie regis nō
vidēs deprecatus est ioab dicēs
Obsecro ut videā faciem regis.
q si memor est iniquitatis mee
interficiat me. Ad cui? ioab pre-
ces placatus dauid concessit ut
absalon faciem eius videret.

Item omnia sepe dicta vā-
sunt dūmodo oris cōfessio
delictorum exitum anime
a corpore precebat ut psalmo p
xvi. Dixi confitebor aduersum
me iniusticias meas domino. et
tu tēmisisti impietatem peccati
mei. pro hac orabit ab te omīs
sanctus Item in hīs elemosina
plurimum valet ut thobie qto

Quoniam elemosina ab omni pec-
cato et a morte liberat et non pa-
rat animas ire ad tenebras. ut
danielis quarto. Quapropter consili-
um meum repleat tibi et pec-
cata tua elemosinis redime et in-
iquitates tuas misericordis paupe-
rum. forsitan ignoscet deus delictis
tuis. Item orationes psalmo-
rum multum valent ad remissio-
nem peccatorum ut secundo regum xij.
ubi deus exaudivit david post
orationem et abstulit peccatum
eius ab eo. Item oratio liberat
a prava consuetudine peccati.
ut ieremias. Postquam oravit ionas
evomuit eum piscis. Item oratio
liberat a conversione dyaboli
atque eum in fugam convertit.
ut primo machabaeo quinto. Exclama-
verunt ad dominum in oratione et fu-
gaverunt castra. Item oratio libe-
rat a malignis temptationibus
ut in psalmo cxxij. Declinate
a me maligni. Item sacrificium tol-
lit peccata ut levitici quasi per
totum. Item ieiunium multum va-
let ad remissionem culpe ut io-
neacio de iniuriis penitentiam
agentibus in ieiunio. Item va-
let ad vitacionem pene ut iudith
quarto. Scitote quoniam dominus
vos exaudiet si permanseritis
in ieiuniis. Item valet ad prosperi-
tatem gratie ut ezechielis octavo
Ieiunavimus et rogavimus do-

minum. Et si taliter fuerit purga-
tus dei populus absque dubio vi-
tam promeretur eternam ut ait
psalmista. Quoniam probasti nos
deus igne nos examinasti sicut
examinatur argentum. Transui-
mus per ignem et aquam et edu-
xisti nos in refrigerium. Et hec
vera sunt nisi peccator de popu-
lo dei contemptis dei flagellis
peccatum suum durisset in consue-
tudinem in qua sprete peniten-
cia mortuus fuisset quoniam ip-
se sine dubio ad tartareum reg-
num descendet ut in figura habe-
tur in pharaone qui in liberacio-
ne populi dei decem plagis fuit
flagellatus. qui quanto plus fla-
gellabatur tanto durior efficieba-
tur tamen dictum dei populum
per eum dimissum ipse persecu-
tus fuit. propter quod mare ipsum
persecutorem et impitentem
absorbuit ut exodi xij. Item nu-
quam filii israel intrassent terram
promissionis nisi primo de eorum
irrationibus et abominationibus
et mormurationibus fuisset
flagellati et in gravibus peni-
tentiis purgati. Ergo sequitur
quod peccatorum purgatio fiat in ter-
ris in corporibus animatis. quia
sicut animatum corpus peccavit
ita animatum corpus purgari de-
bet. quia si homo peccavit oportet
quod homo purgetur et homo

et homo non dicitur sine anima et corpore. ut de summa trinitate § unico in cle. In cuiusq; enim hominis sanguine anima legitur habitare ut leuitici xvij. Et quod hec sint vera probatur per calicem domini qui est plenus vino mixto mero et fece ut psalmo lxxiij. de cuius fece bibent dampnati peccatores ut psalmo eodem et po xxxix. et eduxit me de lacu miserie et de luto fecis. per quam fecem designat abyssus infernalis de cuius mixto idest turbido bibent peccatores cum purgantur peccata eorum in procellis et tempestatibus huius mundi ut psalmo x. pluit super peccatores laqueos ignis sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum. Et illud mixtum significat hunc mundum quia stat supra fecem. et hec passus fuit sanctus david viuens in hoc mundo ut ps xvij. Circūdedē me dolores mortis et tormentū iniquitatis turbauerunt me. dolores inferni circūdedērunt me preoccupauerunt me laquei mortis. De cuius calicis mero claro bibent omnes beati in sup̄celesti patria. ut psalmo xxij. Impīgualisti in oleo caput meū et calix meus inebrians quod preclatus est. Et in predictorū testimoniū loquitur idem propheta psalmo c lx. Si ascendero in ce

lū tu illic es. ecce paradisus. si de scendero ad infernū ades. ecce infernus. Si sumpsero pennas meas diluculo et habitauero in extremis maris quod est terra. ecce purgatorium in terra que inhabitatur.

Ed nunc videndum est qualiter seu quo ordine deus in terra peccata purgat. Dicendum est quod licet homo dei fidelis de unoquoque peccato de iure purgari debeat ac etiam de omni verbo otioso reddere rationē tamē ipse deus scit figmentū hominis scit etiā quia pulvis est ideo non secundum peccata eius inducit ei peccatorum purgationē neque secundum iniquitatē eius retribuit ei sed potius corrolorat misericordiā suam super timētes eū. Et sicut est altitudo celi a terra et distantia ortus ab occidente sic longe fecit a suis fidelibus iniquitates eorum. Item sicut misereatur pater filiorum ita miserebitur dominus fidelium suorum ut ps c ij. Et quod est ratio tante misericordie. Dicendū est quod homo quantumque fidelis semp a natura perfectius est ad malum potius quam ad bonum ut gen viij. Ac etiā dyabolus inimicus hominis diabolus fidelis dictū hominē persequitur in omni malignitate peccatorum. Ibo nullus homo reperietur bonus nisi totius iniquitate plenus. Et

Et quō sequeretur q̄ nullus sal
 uaretur. ppter quod clamabat
 dauid in psalmo c lxiij. **Nō** in
 tres in iudiciū cum seruo tuo do
 mine q̄a non iustificabit in con
 spectu tuo omnis uiuens. quia
 persecutus est inimicus animā
 meam. Ideo oportet necessario
 deū hominū peccatorū misereri.
 et intantū q̄ si in homine quātū
 aūq; pleno peccatorū mortaliū
 etiā in extremis posito fuerint
 decem bone opaciones in dei mi
 sericordia ipse saluabitur et bōe
 opaciones ipsius nō sordebū
 tur a malis sed potius econtra.
 quod potest ostendi in ciuitati
 bus sōdome et gomorre quas de
 us ulciscens volebat subuertere
 Cui deo ait abraham. Absit hoc
 a te domine qui iudicas terram
Rūquid pdes iustum cū impio
Si fuerint quinquaginta iusti id
 est nō sordebit illo graui delō
 peribunt simul et non parces
 loco illi. **Ait dñs** Si inuenero in
 sōdomis quinquaginta iustos di
 mittam omni loco ppter ipsos.
 Respondens abraham ait. quia
 semel cepi loqui ad dominū me
 um cum sim cinis et puluis. q̄b
 si xlv fuerūt et puenit abraham
 usq; ad decem. **Et ait dñs** **Nō**
 delebo ciuitates ppter decē. **Et**
 quia inibi non fuerunt repta de
 cem iusti idō deus pluit ignem

et sulphur sup eos. genesis xix
 Ciuitas ista sōdōma ē homo pec
 cator. ppter cuius icorrigibilia
 peccata dñs vult eum subūtere.
 Cui deo ait sacerdos qui orat p
 peccatore. **Rū**quid pdes dñe
 bona opera istius peccatoris cū
 malis operib; ipsius et nō par
 ces illi peccatori si in eo fuerūt
 quinquaginta bone opaciones.
Ait dominus sacerdoti Si inue
 nero in peccatore ipso quiqua
 ginta bonas opaciones in me
 dio eius dimittā ei omnia alia
 mala. **Et** pueniet sacerdos us
 q; ad decem opaciones. et di
 cet dominus dimittā sibi. **De** ta
 men illi in quo non reperientur
 decem bone opaciones quoniā
 dampnabitur. Ideo nemo despe
 ret si abundet in peccatis q̄rat
 etiam bona et pia opera exercere
 contriat cor suū et querat per
 oracionē sacerdotis deo reconcili
 ari dicat iniquitates suas ut iusti
 ficetur. quia deus neminē sibi fi
 delem tam circūcisum durante re
 gno eius q̄m baptizatū durante
 regno filij et patris vult p̄ire. s̄
 ut conuertatur et uiuat ut eze
 chielis xviij. **Et** hec confessio
 fit per cordis contricionē et oris
 confessionem et opis satisfacti
 onē. quia si aut non puduit pec
 catorē facere peccatū ita non pu
 deat eum confiteri vel ad min⁹

contrari quia sacrificium est deo cor
contritum ac etiam spiritus contritus.
Et quia omnia ista fuerunt
observata in regno dei patris in
eius fideles circumcisos. ita et in
regno casti filij eius observentur
in eius fideles baptizatos.

Ait ieremias. Numquid o
ysaia. si aliquis castiano
rum fuerit in mortalibus
peccatis constitutus ut quia sup
bus avarus luxuriosus invidus
gulosus inacidus vel accidiosus
numquid tales saluabuntur co
stituti in talibus peccatis cum spi
ritus sanctus locutus fuerit per
os dauid dicens. Non habitabit
in medio domus mee qui facit su
perbiam. de secundo proverbiorum
primo. Semite omnis avari animas
possidencium rapiunt. de tercio pro
verbium vi. Qui adulter est propter
inopiam perdet animam suam. de quarte
to ecclesiastici vi. Improbum et co
tumeliam malus hereditabit. et o
mnis invidus peccator. et bilin
guis. de quinto psalmo lxxvii. Ad
huc usque erant in ore ipsorum et in
si descendit super eos. de sexto
ecclesiastici xxvii. Ira et livor ep
ecrabilia sunt in conspectu dei. de
septimo ecclesiastici xxiiij. Multa
mala donat ociositas.

Ait ysaias. Domine ieremia
licet supradicte scripturae
loquantur sic rigoroze ta

men intelligende sunt contra impe
nitentes quia per penitentiam omnia
ipsa vicia purgantur ut supradic
tum est ac etiam inferius ostendam
Et dico quod sicut purgata et pun
ta fuerunt in regno dei in popu
lo circumciso ita puniantur in regno
casti filij eius in populo bapti
zato. Et non credas o ieremia quod
cogitantes dicta peccata dicantur
superbus avarus etc. quia dicuntur
tura quod cogitationis penam nemo
meretur ut de peccato dei et cogitati
onis. et de electis perpetuo libro vi.
Sed tamen cogitantes et ea ex
equentes tales dicuntur. ut psal
mo c ait spiritus sanctus per os da
uid. Non proponebam ante oculos
meos accidiosum. facientem rem
iniustam. luxuriosum. pravaricati
onem agentem odium. Non adhesit
michi gulosus habens cor pravi
inacidum malignum et a me de
clinantem non agnoscebam invidum
Detrahentem secreta primo suo
hunc persequeretur. Cum superbo oculo
et insatiabili corde avari non ede
bam. sed omnes tales peccatores
et impenitentes in matutino in
terficiebam. quia potissime in om
nibus hijs peccatis civitas sodo
me perijt ut ezechiel xvi. Hoc
est peccatum sodomie sororis tue
superbia saturitas panis et ab
undantia et oculi eius et manus
egeo non portagebat.

64
Nunc videndum est figil-
latim de quolibet ipsoꝝ
vicioꝝ quomodo et qua-
liter punita et purgata fuerūt
in regno dei ita puniātur et pur-
gentur in regno casti. Et p̄mo de
supbia in lucifero ut ysaie xliij.
Quomodo cecidisti d̄ celo lucifer
Secundo in adam qui voluit es-
se ut deus et factus est ut pecus
Tercio in robam ut iero regū
xij. qui dixit Nihil minus dignus
meus ē. Quarto in sennacherib
ut ysaie xxxvij. Quinto in nabu-
godonosor ut danielis quarto.
Sexto in holoferne. ut iudith p
totū. Septimo in aman ut hel-
ter iij. Octauo in antiocho. ut
p̄mo et scdo machab. Et hii fe-
cerunt superbiā cum executioe
ideo grauib. penis et flagellis
castigati fuerunt et puniti. Et
istud vitium in nullo casu repio
pmissum. Secdo videndum est
de auaricia qualiter in regno di
purgetur. et p̄mo in achar ut io-
sue vij. qui cecidit auaricia sup
sit de anathemate. ppter quod
fuit a populo lapidatus. Item
in filiis samuel. qui ppter aua-
riam eoz iudicium pdiderūt
ut p̄mo regū vij. Itē in saule q̄
avidus de rebus amalech contra
preceptū dei regnū pdidit ut p̄-
mo regū xv. Itē in giezi. q̄ cū re-
cepit precium p auaricia lepra

naaman ipsa lepra cūsa est in
eum ut iij regum v. Et hoc vitium
non repio permissum in vl-
lo casu nisi in spolijs que fecerūt
filij israhel egipcjs ut exod xij
et in iustis prelijs ut machab p
totū. Tercio est videndū de lux-
uria qualiter diuersimode puni-
antur. et p̄mo in stupro virginis
bine vi oppressa a sicheem princi-
pe terre illius. In vlcionem enī
iphys stupra ipse stuprator in-
fectus fuit cū omnibus masculis
terre illius depopulata vixit. ut
genes xxxiiij. Itē in fornicatio-
ne meretricis a qua sampson de-
ceptus spiritus domini ab eo re-
cessit. ac p hoc a suis inimicis
de oculatus fuit ut iudicium xv.
Itē in adulterio bethsabbe vxore
dauid. cum qua adulteratus fuit
dauid. in cuius retribucionē
absalon eius filius omnes vxo-
res patris sui maculauit ut ij re-
gum xi xij et xv. Itē in incestu
quem commisit amon cū thamar
sorore sua qui ppter hoc ab ab-
saloē fratre vtriusq; mala mor-
te pemptus est ut ij regum xij.
Itē repio patre fornicatum cū
filiabz suis ignoranter ipsis ta-
men scientibus ut loth. et hoc
peccatū non imputatur ut gen
xix. Itē iacob maledixit ruben
quia cū nouerca sua vel concubina
patris sui concubuit ut genes

xxxiii et xlii. **I**te repio contra naturam fornicari et hoc maxime imputatur et maxime in onam filium iude qui ut non suscitaret semen pro fratre suo fundebat semen in terra propter quod a deo percussus fuit quia rem detestabilem fecerat ut genesis xxxviii. cum tale peccatum sit ex ore dei prohibitum ut leuitici xx c. ibi qui dormierit cum masculo femineo coitu. uterque operatur est nephas. morte moriantur. sit sanguis eorum super eos. **I**te civitas sodomie cum alijs civitatibus circumiacentibus in tali peccato perierit ut genesis xix. **I**tem tabz beniamin propter tale nephas deleta fuit ut iudicum xix xx et xxi c. **I**te inter omnes luxuriosas fornicationes salomonis tam uxorem et concubinarum quam etiam aliarum puellarum illa fornicatio ei potissime imputata fuit quam habuit cum uxoribus concubinis et alijs puellis non legis sue que eundem salomonem fecere prevaricari in dominum deum suum propter quod filius eius decem tabz perdidit ut iii regum xi et xii. **I**te inter omnes fornicationes dauid tam uxorem quam concubinarum legis sue non imputatum fuit ei nisi adulterium bethsabae ut supradictum est. Et hoc vitium luxurie non repio concessum nisi in uxore et viro matrimonio aliter pluitis tamen in timore domini

et amore filiorum magis quam libidinis ut thobie vi circa medium. **S** Quarto videndum est de invidia et qualiter puniatur et primo in rachele infeunda plebs que invidens huius sorori sue secunde et ipsa facta secunda in partu beniamin mortua est ut genesis xxx et xxxiii. **I**te in fratribus ioseph qui propter invidiam eum venderunt et quem ioseph venditum ipsi patres in terra adoraverunt ut dominum. ut genesis xxxvii et xlii et xliii et xliii. **I**te in iacob qui invidia motus recepit benedictionem esau fratris sui propter quod factus est exul a propria domo annis plurimis et in timore esau fratris sui semper constitutus ut genesis xxvii et xxxii. **I**tem in filiis chore qui invidia moti contra aaron sanctum pontificem domini querentes eum mutare a pontificio terram aperuit os suum et deglutivit eos ut numeri decimo quinto. **I**tem abimelech ex invidia fratres suos occidens ipse a muliere fuit occisus ut iudicum ix. **I**tem invidia dyaboli adam protoplastus prevaricatus est et mors introiit in orbem terrarum. **I**te hoc vitium invidie non repio concessum nisi cum ex invidia nulli noceat et nichil proficio fiat fuit in anna ut primo regum primo c. Quinto videndum est de gula et qualiter puniatur

Et primo adam in gula perisit
cum posteris suis ut genesis iiij.
Itē esau in gula perdidit pmo
genita sua ut genesis xxv. Itē
ysaac in gula pbidit cognicionē
pmogeniti sui ut genesis xxvij.
Itē amalachite petierunt a da
uid in gula ut pmo regū penult.
Itē amō interemptus est in gu
la ut scdo regum xij. Item holo
fernes interfectus est in gula
ut iudith xij. Itē in gula perie
runt filij iob ut iob pmo. Item
hoc viciū gule non repio conces
sum nisi in necessitate sicut da
uid qui comedit panes pphoci
onis ut pmo regū xxi. Et etiā
cum p sustentatione corporis e
pulatur sicut fecit populus isra
helitans qui colligebat manna
quantū sufficiebat ad vescendū
ut exodi xvi. Sexto videntum
est de ira et qualiter puniatur.
Et primo cayn occidit in ira fra
trem suum abel. ex quo factus ē
profligus omnibus diebus vite
sue ut genesis iij. Itē maria so
ror moysi in ira despiciens ipsū
moysen a dō passa est lepra ut
numeri xij. Itē saul in ira quam
habuit contra dauid spiritū do
mini pbidit ut pmo regū xvij.
Itē iezebel in ira mariti p vinea
interficiens naboth precipitata
ex alto eius carnes comederūt
canes ut iij regū xxi et iij regū

ix. Itē athalia interfecit in ira
omne semen regū. p quo ipsa
interfecta est in via equorū. ut
q̄rto regū xi. Hoc viciū non re
picio concessū nisi tamen i bono
aliquis irascatur pro malo sicut
fecit moyses qui iratus fuit i po
pulum peccantē in qua iā tabu
las legis fregit ut exodi xxxij.
Septimo videntū est de acci
dia et qualiter puniatur. Et p
mo in heli. qui neglexit corrigē
filios suos de malo ppter quod
deus recessit a domo eius et ca
dens de sella ipse fractis ceruici
bus expiravit ut pmo regū iij et
iij. Itē in negligencia et somp
no zizara i clauo et malleo a mu
liere mortuus fuit ut iudic iij.
Et hui⁹ accidie possunt colligi
multa exempla ut scio et q̄rto re
gum quasi p totū. vbi multi re
ges iherusalē neglexerunt deū
in excelsis sacrificando. Et hoc
peccatum extirpatur per sollici
tam curam regenciū ut genesis
xlvij. Dixit iacob filiis suis. q̄
re negligitis. audiui q̄ tatiū
vendatur in egipto. descendite
et emite nobis.

Hisq; taliter discussis de
scēdamus ad alia vicia
et peccata ait iērias.
Et pmo de mendacio de quo lo
quitur ppheta in psalmo q̄nto.
pdes oēs qui loquūt mendaciū

et psalmo c xv scribit. **O**mnis
homo mendax. **E**x quo sequit
q omnes hoies pdeat in dāpnati
one. **A**it ysaias. Sub correctioē
loquor qm ipse scripture debent
intelligi sub limitatione aliarū
scripturarum quia ego repio lici
tum mendaciū ut quis non te
neatur prodere semetipsū sicut
cayn qui interrogatus fuit a do
mino ubi est abel frater tuus re
spondens ait nescio. **Q**uod mē
daciū non fuit punitū sed homi
cidii tantū ut genesis iij. **I**tem
mendacium qd sit metu mortis
nō imputat sicut in abrahā. ut
genesis xij et in ysaac ut genes
xxvi. **I**te iocosi mendaciū et nō
preiudiciale non imputat ut in
sara ridete ut genesis xvij. **I**te
iacob non fuit mentitus cū dix
it se esse esau p̄mogenitū cum e
sau vendiderit iacob primogeni
ta sua ut genesis xxv in fine. **I**
deo ratione p̄mogeniture ei ven
dite verum dixit ut genes xxv
ij. **I**te mendaciū angustians au
dientē punitur ut in fratribus
ioseph qui dixerūt iacob pater
ipsoz eundē ioseph mortuū cum
adhuc viueret. **E**x quo angusti
at⁹ fuit iacob et ipsi mendaces
p̄ predictum ioseph i mendacio
angustiati fuerunt. ut genesis
xxxvij et xliij. **I**tem mendaciū
p̄ quod exasat malū non pa

trati etiā non imputatur. **U**t in
obstetricibus hebreorum. exobi
p̄mo c. **I**tem mendaciū quod sit
pro vita hominis liberanda me
ritoriū est. ut in meretrice rāb
que i mendacio liberauit explo
ratores populi israelitici ut io
sue ij c. et i michol p̄coe dauid
ut p̄mo regū xix c. **I**tem menda
cium contra se loquens grauit
punitur ut in nunciante dauid
mortem saulis aliter q̄ fuerat.
ut i regū vltimo et ij regū i. **I**te
pro liberatione patrie licite q̄s
mentitur ut iudith x et xi. **I**tem
p̄ pace habenda mendaciū non
punitur ut in gabaonitis. iosue
xi. **A**bscondere sacramentū regis
etiā in mendacio honorificū est
ut in angelo associato thobie et
dicente se esse hominem ut tho
bie q̄nto et xij. **T**estes vero mē
daces cōtra innocēter dampna
tū puniuntur. ut in p̄bris falso
testificantibz contra susannam.
ut danielis xij. **I**tem est men
daciū falsi ponderis et hoc est ḡ
uissimū ut ps lxi. **M**endaces fi
lij hoim in statens. **I**te est men
daciū cū promittitur aliqd iura
mēto et non adimplet ut psalmo
xiiij. **Q**ui iurat proximo suo et
non decipit eum. **I**te est menba
cium probitorium atqz dāpno
sum qm primus loquitur primo
et hoc ē grauissimū ut ps xliij.

Quoniam quidē michi pacifice loquebantur et in inuidia terre loquentes dolos cogitabant et psalmo lxxxviii. **N**oliti sunt sermones eius super oleum et ipsi sunt iacula. **I**te nota quod inimicos nostros mēciendo eludere possumus sicut fecit iudith holoferni et dauid achimelech sacerdoti ut primo regū xxi in principio et in fine. **I**te homo in spiritu dei loquens mendaciū proferre non potest sed extra spiritū ut in psalmo xl. **N**edde michi leticiam salutaris tui et spiritu principali confirma me doceto iniquos vias tuas et sic intelliguntur predicte scripte ac etiā xxi q. ii per totum.

Tem ait ieremias. Aliam reperio scripturam dicentē ut ps lxxii quia ecce qui elongat se a te pbiunt. perdidisti omnē qui fornicatur abs te. **Q**uāquid hec scriptura intelligitur de hijs qui sunt totaliter extra legē dei vel de constitutis in lege. **A**it psaias. Domine iheremia scriptura hec intelligitur de constitutis in lege et non de extra legem constitutis quoniam eos qui adorant simulachra dampnat scriptura cum eorum simulachris dicens psalmo cxxii. **S**imiles illis fiāt qui faciunt ea et omnes qui cōfidunt in eis et psalmo cxxvi. **C**onfinentur omnes qui adorant simul

alia et qui gloriantur in simulachris suis. **S**ed supradicta scriptura loquitur de iudeis cum hereticis et scismaticis regni dei et christianis cum hereticis et scismaticis regni casti qui fuerunt prope deum et fuerunt longe a deo sicut fuerunt dathan et abiron cum scola eorum quos terra viuos absorbit propter heresim ut numeri xvi et sicut fuerunt multi iudei temporis machabeorum qui disposuerunt fidem cum gentibus recedentes a testamento sancto ut primo machab. ii. **E**t sicut erant heretici et scismatici regni casti contra quos locutus fuit ipse christus mathei vii. **A**tendite a falsis prophetis sacerdotibus cum hereticis et scismaticis etc. qui dicunt michi in illa die domine domine nōne in nomine tuo prophetauimus et in nomine tuo demonia eiecimus id est peccata mortalia et in nomine tuo virtutes multas fecimus et ego tūc confitebor eis nūquā noui vos. **D**iscedite a me omnes qui operamini iniquitates. **I**te dauid in persona ecclesie ait contra tales. **Q**uia si inimicus meus id est paganus maledixisset michi sustinuissem utique tu vero homo vnaminiis dux meus et notus meus qui simul mecum dulces capiebas cibos in domo dei ambulauimus cum consensu

veniat moyses sup illos et descen
dat in infernū viuentes nt ps

Ait ieremias Quōd s̄ l̄iij
intelligit illa scriptura
o ysaia que legit ezechi
elis xvij. q̄ filij israhel vertēt
in puerbiū dicentes patres no
stra comederūt vūā acerbam et
dentes filioꝝ obstupuerūt. Ait y
saia. Dñe ieremia filij israhel
gaue ferebāt penitentiam por
tare p peccatis patrū quando
murmurabant cōtra deū et in p
uerbiū vertērunt dei beneplaci
tum. Quibz deus sic ait. Hoc in
misericordia agebam purgando
filiū pro patre seu pro peccatis
patris sed amodo hoc vobis non
faciā s̄ tantū meram iusticiā. et
ait. Filius non portabit iniqui
tatē patris nec pater portabit
iniquitatē filij s̄ aīa que pecca
uerit ipsa moriet̄. Ideo si deus
vobis ostendit misericordiam in
purgandis peccatis parentū in
filios. contra eū nolite murmurā
re s̄ gr̄cias agite in tanta si be
nignitate cū neminē ipse velit p
ire. Unde quātūcumq; iustus ho
mo si flagellet̄ in tribulatioibz
et psecutionibz in amissione re
rū tēporaliū ⁊ alijs diuersis an
gustijs ne turbetur s̄ tū pro gra
ciar actione suscipiat tū etiā p
peccatis suorū parentū sustine
at in quibz et ipse purgatur ut

ait ppheta ps lxviii. que non ra
pui tūc eroluebā. ⁊ ds tu scis in
sp̄ientiā meā ⁊ delicta mea a te
non sūt abscondita. et ps lxxij.
laui inter inocentes manus me
as et fui flagellatus tota die et
irruerunt in me fortēs. neq; iū
quitas mea neq; peccatū meū
domine ⁊c. s̄ tamē taliter flagel
latus castigatus et purgatus nō
dubitet quoniam semp adest ei
deus ut ps xxxij. iuxta est dñs
hīs qui tribulato sunt corde et
humiles sp̄itu saluabit. et ite
rū mltē tribulacōes iustoz ⁊ de
hīs liberabit eos dñs Custodit
dominus oīa ossa eoz vnum ex
hīs non ceteretur. et thobias o
rans dicit. Re reminiscaris dñe
delicta mea vel parentū meoz.
Nūquid leges humane cōtrariū
sapiūt cōtra id qd leges diuine
sanctiūt. vñ videamus si crimen
purgetur in foro iudiciali de q̄
constet confessione vel pbatio
ne vel rei euidētia vel cōdēpnatio
ne absolutiōi vel dispensatione
ut de resti spo cū ad sedē si tale
sit crimē sup quo dispēsari pos
sit et dispensetur vel cōdēpnatū
et tūc de crimine dispensato vel
cōdēpnato non potest accusa
tio replicari etiā coram deo ut
de accusa de hīs. quoniam cri
mina semel dimissa diuina clemē
cia itez i vlcionē vitē nō patit̄

67
ut de pe bi iij bitina clemēcia
et xpiij q iij si illic. Si vero ab
solutus est quia accusator cum
non probavit tunc est accusatus
apud humanum iudicem. quia de
delicto unius sepius queri non
debet ut in c. remia xxxv q ix h
non erat tutus apud iudicem di
uinum. Si pro occultum est pec
catum et non expiavit per penite
ciam ob quod dicunt iura quod pro
batio cessante vindicte ratio
conquiescat ut xpiij q v castia
na. tamen huius delicti occulta
occultus iudex deus erit. quia
secretorum est cognitor ut xpiij di
erubescant. et solum deum habet
ultorem. ut **C** de iureiur l iij iura
quia publice utilitatis et dei sci
encie sententia est ne crimina tam
manifesta quam occulta remaneant
impunita. ut in c. ut fame de se ex
et de pe c. i. et ff ad l. aquil. l. ita
vulneratus. i. regum in fine. et ex
odi xpiij. maleficos ne pacatus
vivere. Et taliter punita pecca
ta dicuntur purgata. Si vero in
foro penitentiali dicendum est
quod omnia crimina per peniten
ciam purgantur et dimittuntur
quo ad deum sed non quo ad pro
rium qui lesus est. ut in c. verbu
dei de pe bi. i. qui lesus. et sic le
sus potest dictum penitentem accu
sare in foro humano quantum vo
luerit penitencia non obstante

ut xpiij q ii c. amouere ac etiam si
egisset ante baptismum tale pec
catum ut in c. gaudemus de divo.
nisi illud a dicto lesore fuerit remis
sum ut de pe bi iij dicit deus.
Et si taliter peccata in mundo
fuerint purgata. ipsa numquam in
agentes vel eorum heredes reuer
tuntur nisi pro magna impietate et
crudelitate agentium vel heredum
ut in ps c. viij. In memoria rede
at iniquitas patrum eius et pec
catum matris eius non deleatur.
et illud evangelij. serue nequam.
nonne dimisi tibi omne debitum
quoniam rogasti me. et tu tu non es
misertus serui tui sicut et ego
tui misertus sum. et sic intelligi
tur de pe bi iij circa finem. **E**t
si non fuerint per agentes pec
cata purgata etiam secundum iura per
eorum filios heredes post mortem
parentum debent purgari. Et si
patres peccauerunt in aliquo
in furto in adulterio et rapinis.
et alijs peccatis atque blasphemijs
publicis vel occultis. nonne ipsi
sunt debitores ipsorum quibus pec
cauerunt. Certe sic. quoniam ad satis
factionem tenentur. Ergo ipsi
preuenti morte eorum heredes filij
tenentur satisfacere de eisdem.
quoniam secundum iura filius et heres
tenetur soluere debita patris ut
de solu c. i. necnon de maleficio
patris conuenit et filius et heres

filij si ad eos bona patris deue-
nerunt ut ff de vboz signi heres
et xvi q v si epm de vsuris circa
nos et i q iij § ite peccato ista
helitaz. Sed sicut heres et fili⁹
tenentur scdm leges humanas
debita tēporalia patris soluere
sic etiā et debita spūalia patna
tenent satisfacere ac de sepul c
fi et de rapto ex lās. qd si non
fecerint iuste flagellis dei pūi
entur put supradictū est. Ideo
heres peccatoris sit semp inten-
tus dō deuotas emittere preces
p dicto peccatore et nō supbas
et melius p sacerdotē ut dimittat
dicto peccatori sicut et ipse
alijs dimittit qm maior est dei
ipius miscdia q iusticia quia
licet in veteri testamēto in iusti-
cia fuerit locutus tamen in sua
miscdia aliter fuit exequutus cū
ipse castus fuit natus ex pecca-
toribz licet ipse peccatum nō fe-
cerat valde tamen peccatoribus
cōpatitur ac etiā miseretur

O Ep̄mo habetur iij regū
p̄mo c de ocozpa rege sa-
marie in deū graui⁹ pec-
cante necnon et penitente qui i
verbis nō multū humilibus ad
helyam quinquagenarios princi-
pes duos misit dicētes. Homo
si rex precepit ut descendas ad
eum. Quibus ipse helyas dixit
Si homo dei sum descendat ig

nis de celo et deuoret vos et quin-
quaginta vestros. qui descendēs
deuorauit eos. Tercio venit Ica-
us princeps quinquagenarius i
humilitate dicens. Homo dei
noli despiciere animam meam et
animas seruorū tuorum qui me
cum sunt. Et in illis verbis con-
secut⁹ est misericordiam ad eos
descendendo. Rōne importuna
mulier a casto in euangelio me-
ruit audiri et clauso ostio cum
seris media nocte ab amico ami-
cus panes accepit. Deus ipse
qui nullis viribz superari potest
publicani precibus vincitur. Et
licet diues sit past⁹ ouē tamē
morbidam non contēpsit. Item
ipse de cruce latronē in pabillū
tulit et p̄digū filiū reuertētē
letus amplectit⁹ et nonaginta
nouē pecudibz in deserto derelic-
tis vna ouicula que remanserat
humero boni pastoris imposita
ad ouile re ducitur. Ideo non du-
bitet peccator quoumqz tēpo-
re penitentiā agat de qbusqz
peccatis qn i hys miscdiam cō-
sequet p filiū dī q p nobis ē ad-
uocatus apud patē. Caueat tñ
ipse peccator q ne de penitētia
et dei miscdia obstinatus diffi-
dat ut de pe di iij inter hoc. Itē
ne penitus i peccatis desperet
sicut cayn qui dixit maior est i-
quitas mea ut de pe di i ex hys

Ite ne ipse veritate impugnet
sicut iudei q̄ dixerūt ipsū in beel
zebub eicere demonia ut i q̄ i
eos. Item ne habeat ap̄positum
numq̄ penitere ut de pe di
preter. Itē ne male sentiat de p
sona spiritus sancti ut de conse
di iij h̄j vero. quoniā h̄js mo
dis peccatur in spiritū sanctum
quod peccatū non remittit̄ ne
q̄ in hoc seculo neq̄ in alio.

Item o ysaia ī sacra sc̄ip
tura repetio magnam con
trarietate scripturarum ut
in psalmo p̄x̄i scribit̄. zelavi su
per iniquos pacem peccatorū
videns. et ps̄ p̄x̄v̄i scribit̄. nō
est pax ossibus meis a facie pec
catorū meorū. et ps̄ p̄x̄xi. multa
flagella peccatoris. Ergo si os
sibus p̄phete non erat pax p̄p̄
peccata sua quare zelabat pacē
peccatorū. At ysaias. Domine
ieremia tu debes distinguere in
ter peccatorem et peccatorem
q̄a est peccator q̄ est extra legē
dei sicut aliquis de populo naci
onū. et quia tales extra legem
constituti non poterant p̄m̄eti
gloriam et pacē paradisi quan
tūcumq̄ bonū fecissent. et ideo
pro tali bono qd̄ ipsi peccatoēs
fecerunt sup̄ terram et ipsi in ea
dem terra bonum debent sustinē
postq̄ paradysum non poterint
p̄mereri secundū veram dei iusti

ciam qm̄ scriptū est in ps̄ lv̄i. si
vtq̄ est fruct⁹ iusto. vtq̄ est
ds̄ iudicans eos in terra. Itaq̄
deus iustus dat sup̄rad̄is pccō
ribus super terram pacē et omniū
terū abundantia et delectatioēs
et diuicias p̄ bono operato per
ipsos. S; post exitiū vite ipsorū
dat eis perpetuam gehennam
in qua nulla pax potest repetiri
h̄ perpetua tribulatio in qua vi
uēt in eternū ut ait idē p̄pheta
in eodē psalmo. Ecce ipsi pecca
toēs in seculo obtinuerunt diui
cias. et dixi ergo sine causa ius
tificavi cor meū et laui inter in
nocentes manus meas etc. Nūc
si ipse p̄pheta ait zelavi super
iniquos pacem peccatorū vidēs
postea quid asserit. Idem nāq̄
p̄pheta malum eorū finem ostēde
rans et perpetuā eorū dampna
tionem manifestans ait. Non
est respect⁹ mortis illorū neq̄ fir
mamentū in plaga eorū. In labo
ribus hominū non sunt et cum
hominib; nō flagellabūtur. Et
id quod dicit p̄pheta quia non
est pax ossib⁹ meis a facie pec
catorū meorū debet intelligi hoc
modo. Vixit peccator esset sub
lege dei constitutus de suis tam
peccatis in hoc mundo flagella
bat ut sup̄na celesti atq̄ ppe
tua pacē posset gaudere sicut a
lius ait propheta. Ecce in pace

amaritudo mea amarissima. tu
autē eruiſti animā meā ut non
piret. Et quia ſup̄dictus p̄ph̄a
conſtitutus in flagellis hui⁹ mū
di vidēs peccatores extra legē
cōſtitutos habere pacem zelauit
ſup̄ iniquos. Ideo fideles legis
caſti ſi flagellenē in hoc mūdo
pro peccatis eorū patienter ſul
tineant qm̄ ſanctū eſt ⁊ bonum
cum hominib⁹ flagellari cum di
cat idem p̄pheta de ſupradictis
peccatorib⁹ pacem habentibus
et cum hominib⁹ nō flagellabū
tur. Et tu ieremia videns in hoc
mundo hoc iudiciū quod dixiſti
c̄ xij. iuſtus quidem tu es dñe ſi
diſpute tecū verū tamen iuſta lo
quar ad te. quare via impiorū
p̄ſperatur. bene eſt omnib⁹ qui
preuariant⁹ ⁊ inique agūt. plā
taſti eos et radicē miſerunt p̄fi
ciūt ⁊ faciunt fructū. prope es
tu ori eorū et longe a renib⁹ et
tu dñe noſti me et vidisti me et
p̄baſti cor meum tecū ⁊ tamen
tu oraſti pro eis dicēs. Congre
ga eos ſicut gregē ad victimā ⁊
ſanctifica eos in die occiſionis.
et iob xxi. et malachie ij in fine
Caueat tamen in baptiſmo con
ſtitutus ſi affulat diuicijs ne ſu
um cor apponat eis quia non ut
fidelis ſed ut infidelis ⁊ extra le
gem caſti iheſu conſtitutus iudi
cabitur.

Et i hoc valde edargu
endi ſūt domini tempo
rales atq⁹ ſpirituales q̄
ſuis non cōtenti diuicijs paupe
rum ⁊ egenorum rapiunt ſubſtā
cias abhorrentq⁹ iuſticiam ⁊ in
iniuſticia increſcant. contra q̄s
loquit̄ pſalmiſta. Nolite ſperare
in iniquitate ⁊ rapinas nolite cō
cupiſcere. diuicie ſi affluent no
lite cor apponere. quia duo hec
audiui. Idē p̄pheta ait pſalmo
c̄ xij. Inclina cor meum deus i
teſtimonia tua et nō in auariciā
Caueat etiā q⁹ nullū peccatum
ducit in cōſuetudinē et dicat. nō
videbit dñs nec intelliget de⁹
iacob. qm̄ ſatis mortale et dāp
nabile eſt quod arguit p̄pheta
dicens. Intelligite inſipientes i
populo et ſtulti aliqui ſapite. q̄
plantaui aurē non audiet aut
qui ſinxit oculū non cōſiderat. q̄
corripit gentes nō arguet qui
docet hominem ſcēciam. Dñs
ſcit cogitationes hominum qm̄
vane ſunt ut pſalmo xcij. Et
nō credant fideles di et diuites
in eiſdē reprobari diuicias. qm̄
fideles xpi alijs peccatorib⁹ di
ciores ſūt ut p̄s xxxvi. Spera i
dñō et fac bonitatem et inhabi
ta terrā et paſceris in diuicijs e
ius. Delectare in dñō et dabit
tibi petiſiones cordis tui. atq⁹
ſpera in eo et ipſe deus faciet.

Iste casti fidelis non querat inui
dere infideli diuitias quoniam meli
us est modicius iusto super diuici
as peccatorum multas. Et si ipse
fidelis cor suum apponeret diui
ciis deus exaudiret eum in diui
ciis superbia et honore et nichil
deerat anime sue non tamen tri
buet ei deus potestatem ut come
dat ex eo sed ut auaricia ista ser
uet usque ad vite sue exitum et pos
tea homo extraneus vorabit il
lud. Iste talis iuxta sententiam
salomonis carere debet sepultura
quia secundum eiusdem sententiam qui
amat diuitias et fructus non ca
piet ex eis quia ubi multe sunt
opes et multi qui comedunt eas
et quid prodest possessori nisi quod
cernat diuitias oculis suis dul
cis est sompnus operanti siue pa
rum comedit siue multum sati
tas autem diuitis non finit eum
dormire. Iste aliquis aggregabit
diuitias in malum et in afflicti
one pessima pereunt generabit
filium et in summa egestate erit.
Ideo concludit ipse salomon quod
omni homini cui deus dedit diuici
as atque substantiam potestatemque
ei tribuit ut comedat ex eis et
fruat parte sua ac letetur de
labore suo hoc est donum dei. Non
fidelis castianus non aduertat
ad falsas diuitias temporales et
non in eis cor suum ponat iac

63
tet cogitatum suum in domo et
ipse in bonis diuiciis enutriet e
um et consideret peccatorum diuici
as in seculo abundantes cum ipse
deus pro tam modico bono quod ip
si peccatores in mundo gesserunt
in tot diuiciis temporalibus facit
abundare quot erunt bona cele
stia fidelium et bonorum christianorum
que ipse pius deus in recompensaci
onem bonorum que ipsi in mundo
gesserunt elargitur mens hu
mana premeditari non poterit
quoniam scriptum est. Nullum ma
lum impunitum et nullum bonum
irremuneratum. Et hec sunt vera
si querant penitencias et dei fla
gella sustineant in pleurionibus
et in infirmitatibus et in eis non
indurescant quoniam si neglec
ta penitencia vel sprete in eisdem
peccatis moriantur absque dubio
ad tartareum regnum descendunt
ut ait psalmista. Erripe me de
luto et non infigat libera me ab
hominibus qui oderunt me et de profundis
aquare. Non me demergat
tempestas aque neque absorbeat
me profundum neque vigeat super
me puteus os suum. Prime tres
liberaciones pertinent ad purga
cionem tres ultime pertinent ad
dampnationem peccatorum et quibus
quidem peccatis purgatis mere
mur gloriam adipisci perennem.
Sicutum ait iheremias. Domine

ysaia valde pulchre omnia sepe
dicta scdm scripturas sūt decisa
sed tamē michi vnū restat dubi
um satis graue et cū supra sit cō
clusū qd hoīm in lege dñi cōstā
cium in terris purgatis pecca
tis ut iphi sic purgati patrie ce
lestis phenniter fiant possesso
res et illi qui extra legem si sūt
peccatores in lacū dampnabili
ter dimissi puteus ifernalis su
p eos vigeat os suū modo vero
cum omnes populi ⁊ gentes in
supradicto iudicio sint iudicate
et debeant iudicari quod erit iu
diciū iphius casti quo ipse debet
iudicare iterū viuos et mortuos
Ergo si dicte gentes et populi
iam iudicati sūt quare iterū iudi
cabuntur. **Q**uid dicendū est
iustos et sanctos paradisu non
ingressuros usq; ad diē iudicij
et malos et reprobos tartarum
non ingressuros usq; ad eundē
diem iudicij quod est falsū cum
ipse castus duxerit latronē in
paradisum qui dixit **M**emento
mei. **I**te illos qui resurrexerūt cū
eo et itauerūt sanctam ciuitatē
in qua expectant eū quousq;
xp̄c ipse ascendit in celū et secū
in paradisu transiit. **E**rgo de
quo erit vel qualis fiet hoc iudi
ciū finale. **Q**uid p vno delic
to erit duplex sentētia cum ipse
ds misericors non iudicet bis i

idipsum. **Q**uid forte iudi
ciū suū erit in celo in bonis et
malis distribuendis sicut ē nūc
in terra cum ipse deus nō equa
liter in terra distribuatur bona tē
poralia hominibus ppter quod
aliqui eum a pellant iniustum
qm vnus erit affluens et abun
dans alius vero sūme egebit et
laborans in sūma egestate.

Ad ysaias Dñe ieremia
iudiciū si i terris satis
est profundū ⁊ hoc insi
piens nō cognoscit nec stultus
intelligit. quia si ds in suo iudi
cio equaliter distribuisset subsi
dia diuiciarū inter hoies cessā
ret sentētia sua quā ipse i hoies
protulit dicēs **I**n sudore vultus
tui vesceris pane tuo. **I**deo si ho
mines abundaret sub equali dis
tributione si nō in sudore s; in
delicijs pane suo vescerent. **p**
ter quod ipse deus voluit non e
qualiter inter homines tempora
les diuicias distribuī sed i sudo
ribus et doloribus dedit hominib;
panem ad vescendū. **E**t licet
ipse deus pauperem faciat et bi
uitem erigat. tamen in hoc est
iudiciū suū temporale quia
nō fecit aliquē pauperem nisi p
ter alium diuitem et non fecit
diuitem nisi propter aliū pau
perem. **E**t qd hoc sit verum ma
nifeste ostenditur teste aplō qā

quia cum homo nascitur in mundo
nichil secum defert nisi nuditate
ut iob primo. **N**udus egressus su
de utero matris mee nudus reu
tat illuc dominus dedit dominus abstulit.
Ideo quicquid ipse acquirat substantia
eie diuiciaru a deo acquirit. quia
ipse deus dedit incrementum li
cet in eis acquirendis ipse homo
laborem posuerit. et licet ipse nu
dus diuiciaru dei diues factus.
quia secundum scripturam domini e
terra et plenitudo eius tamen ip
se homo in diuicijs se pascit et
eis fruitur. unde ipse deus vult
quod de superfluentibus ultra vite
necessaria ipse diues pauper ab
ministrat videlicet panem esurie
ti frangendo egenum vagantem in
domum suam inducendo et nudum
vestibus cooperiendo. propterea
quicquid homines in hoc mundo
habent sua non sunt sed communia
secundum legem dei licet dicti ho
mines ea habeant in potestate
distabuerunt secundum eorum ar
bitrium tamen et precepto dei non
neglecto eadem distabuerunt habent.
Quid tamen dicere poterunt
dicti homines. iniustum non faci
mus aliena non inuadimus pro
pria diligentius seruamus. **I**m
pudens et auarum dictum cum
propria dicunt quoniam nichil in hunc
mundum detulerunt. **I**tem quibus
facultatibus quibus subsidijs sunt

ab alijs separati cum egressi fue
runt in hanc lucem. **I**deo in hoc
concluditur quod minus est criminis
furari diuiti quam aliquis abundans
et petenti panem et vestimentum
denegans egentem. quoniam esu
rienti panis est qui detinetur
a diuitibus. nudorum indumentum
est quod recluditur. miserorum redemp
tio et absolutio est pecunia que
in terris absconditur. **N**ec potest
probari per vii dei in c. sicut huius.

Aliud quod dixisti o ie
remia de finali iudicio.
respondeo et dico quod ho
mines iam iudicati amplius non
iudicabuntur sed iudex quia iam
iudicauit occulte ostendet pub
lice iudicando quod de iure reprobos
in peccato dampnauit et bonos
in iusticijs suis saluauit. **S**ed
tamen primo antequam veniat ad iudi
candum viuos et mortuos ipse rex
et iudex seculum iudicabit per ig
nem in quo igne celi magno im
petu transient elementa vero ca
lore soluentur. terra autem cum om
nibus que in ea sunt consumetur
ut testatur sanctus dauid in spi
ritu dei dicens. **D**eus manifeste
veniet deus noster et non silebit
Ignis in conspectu eius ardescent
et in circuitu eius tempestas vali
da. **A**duocabit celum desursum
id est angelos. et terram id est ho
mines in resurrectione. ut discernat

populū suū. Et ipsi angeli aggre-
gabunt deo sanctos eius qui or-
binant testamentū eius sup sa-
cificia. et ipsi angeli annuncia-
bunt iusticiā eius qm ipse deus
iudex ē. Et dicet ipse ds pecca-
tori. quare tu enarras iusticias
meas cū illas non obseruaueris
et quare assumis testamentum
meū p os tuū cū id totū fedaue-
ris. Tu odisti disciplinā et pie-
disti sermones meos retrorsum.
Si videbas furē curtebas cū eo
et cū adulteris porcionē tuā po-
nebas. Ds tuū abundauit mali-
cia et lingua tua cōcinnabat do-
los. sedens adūsus fratē tuū lo-
quebaris et adūsus filiū matris
tue ponebas scandalū. Et dicet
iudex. hec fecisti et tacui. ppter
hoc existimasti iūque qd ero tui
similis arguā te et statuā cōtra
faciē tuā. In hīs modicis vbis
omnia grauiā peccata cōtinent
et in hīs verbis et adhuc graui-
oribz peccatoēs arguet vniuer-
sos et libri apientē. de quibz ait
scriptura ps c lx. et in libro tuo
omēs scabent. et ps lxviii. dele-
at de libro viuenciū et cū iustis
non scabent. Et angeli in clā-
gore tubarū more cū sanctificat
bellū vocabūt bonos et malos an-
te conspectū iudicis sedentis in
sede maiestatis sue.

Et primo aduocabit de-
monem cū omnibz ange-
lis eius. et ipse demon
apparebit coram eo tremulētus
aspiciens dei terribilitatem. Et
dicet ipse deus et iudex ei. Tu
signaculum similitudis dei ple-
nus sapientia perfectus decore
in delicijs paradisi fuisti. omīs
lapis preciosus opimentū tuum
sardis topasus iaspis crisolit⁹
omīz berillus saphirus carbun-
lus et smaragdus aurum quoqz
opus decoris tui et foramina tua
in die qua tu cōditus es parata
sunt. Tu cherub extensus et p-
tegēs et posui te in monte sanc-
to dei in medio lapidum ignito-
rum ambulasti perfectus in om-
nibus vijs tuis a die conditiōis
tue donec inuenta est iniquitas
in te in multitudine negotiatio-
nis tue. Repleta sunt interiora
tua iniquitate et peccasti et eie-
ci te de monte sancto dī et perdi-
di te. o cherub eleuatum est cor
tuum in decore tuo et perdidisti
sapientiam tuam in decore tuo
et in terram proieci te ante faci-
em regum dedi te ut cernerent
te in multitudine iniquitatum
tuarum. Quare cecidisti o lūci-
fer qui mane exiebaris. Hec ha-
bent in ezechiele et ysaiā pphīs
At ipse lucifer inclinās se in ter-
ra sic humiliter erit locuturus.

Iustissime iudex si me vestra
clemencia dignetur audire mai
feste ostendam me contra vestram
diuinitatem in nichilo peccasse.
quoniam cognosco cognoui et cognos
cam quod vestra diuinitas de nichilo
me creauit plenum sapientia
et perfectum scientia et decore at
que totius paradisi post vestram
diuinitatem principatum habentem.
Si ego fui dotatus plenitudine
sapientie non sequitur dominus quod contra
vestram diuinitatem peccauerim.
que est totius perfectionis. Si ego
fui perfectus scientia et in delicijs
paradisi poteram cognoscere et
cognoscebam absolutam poten
tiam vestram. quod si in aliquo pec
casssem contra eam poterat me in
nichilum redigere cum ipsa me de
nichilo in totali perfectione crea
uerit. Non ignorabam quod su
pra vestram diuinitatem nullus erat
potencior dominus cui potuissem ad
hesisse. Numquid non fuisset ma
gna execratio quod creatura contra
creatorem suum ita ut assensum su
perbisset. sed vestra diuinitas re
uerenter loquendo persuasum ini
mice lingue archangeli micha
elis de me vestre deitati malum
asserentis ad hoc ut principatus
celestis monarchie sibi remane
ret. et in predicto malo vestra di
uinitas sibi credens in nichilo me
peccantem gratis perdidistis. Au

diabant omnes populi conspiciant
omnes gentes si ego talis ac tan
tus creatus et in omni perfectione
sublimatus et in omni scientia
ac virtute decoratus a diuinitate
vestra que in me semper fuit ama
bilis semper humilis semper benigna
debuisssem taliter ut assensum
peccasse in eadem. presumpcio ces
sat lex abhorreret et vnicuique au
dienti verum incredibile. Ego
iudex iustissime placeat me ves
tram creaturam ita crudeliter non
persequi cum in vos non pecca
uerim ut asseritur. Tunc iudex
respondebit ei dicens Audite om
nes gentes que in circuitu meo
estis. lucifer hic presens volens
excusare superbiam suam putauit au
distis quam in celis ipse infelix
temerarie pegit se ante diuini
tatem meam excusauit putauit meli
us potuit suum peccatum palli
ando taciteque iniusticiam contra
diuinitatem meam retorquendo.
Et ait ipse iudex. **L**ucifer si te
diuinitas in tanto beneficio ma
cipauit. quomodo est presumpcio quod
te gratis perdidit. sed ad tollen
dam omnem ambiguitatis pre
sumpcionem merita tua veniant in
patrocinium et testimonium cau
se tue in hoc iudicio. Et ilico as
surgens michael archangelus
lucifero dulcibus verbis ait. **L**
lucifer si bonus es ut assensum ac

me infamas peccato supbie tue
Rone in hoc cognoscat malicia
tua **R**one tu dixisti in decore tu
o in cōspectu totius monarchie
celestis. ego sū deus et in cathe
dra dei sedi. **P**ost hec supbe dix
isti. **P**onā sedem meā in lateri
b; aquilonis et ero similis altis
simo. **E**t hec redacta fuerunt in
scriptis ad memoriā futuroꝝ p
fideles nōnos ezechiel viij et y
saie xliij. **E**t es tante presūptio
nis q̄ in aspā si hec negas cū
sint etiā omni populo manifestā.
Quid nō p̄t supdictā su
pbiam ipse d̄s p̄iecit te et alios
angelos te sequētes de celis in
terā. **N**ūc vero dic michi si tan
te bonitatis in celis fuisti prout
asseris quare ipsa bonitate vsus
nō fuisti in t̄ra in quam eiectus
fuisti. **Q**uid nō nouissima tu
a fuerunt peiora prioribus. ple
nus ambicōne ascendisti super
altaria scā sanctorū tempore ma
chabeorū et ibi etiā supbiam ad
dendo p̄ deo supbe fecisti te coli
Itē bina vice fecisti fieri vitulos
aureos in dei populo ipso dicen
te. hī sūt dī tui israhel qui edu
perūt te de t̄ra egipti. **P**rimo
cū educeretur de t̄ra egipti. **S**ecū
do tēpore ieroboam. **I**tē quid e
geris in regno iudicis ihesu sub
silencio p̄mittatur. **N**onne
ista trahunt in manifestam sup

biam quam etiam in celo pegif
ti. **E**t si in te deus prestat sapi
entiam et decore tu autē in ma
lignitate tua illam sapienciam
p̄didisti. **U**nde michi iniuste im
properas peccatū supbie tue. ve
niant et ceterę nationes et re
ges nationum qui in t̄ris setuie
runt tibi. de bonis opibus tuis
in hoc iudicio publice testificē
tur. **E**t cū aduenissent reges na
tionum ante dei cōspectū et p
spicientes atq; intuentes lucife
rum admirantes dixerunt. **Q**u
id iste est vir qui cōturbauit
terā qui conuulsit regna qui po
suit orbem desertum et viles e
ius destruxit et vinctis eius nō
aperuit carcerem et quomō tu
modo vulneratus es sicut et nos
simil' nostri effectus es. de trac
ta est ad inferos supbia tua. ce
cidit cadauer tuum. **S**ubter te
sternetur tineę et opimentū tu
um erunt vermes. **A**d infernum
detrahetis in profundum lacū.
Et tūc dicet iudex. **E**cce nūc
audisti quid nationes de te et
peccatis tuis testificentur. **E**t
ad hoc respōdebit lucifer dicēs
Domine iudex ponatur sine p̄e
iudicio alicuius q̄ fecerim tale
peccatū nonne et adam primus
patēs simili supbia peccauit e
tiā et nabugodonosor rex. et ta
mē eos nō sicut me aggrauasti.

Et dicit iudex: quicquid ipsi ege-
runt te instigante fecerunt: sed tu
nullum habuisti instigatore nisi
apriam maliciam: ideo minus pec-
cauerunt: sed tamen graui pena ipse a-
dam in valle ebron ubi est eius
sepultura defleuit ut iosue riuus
cum posteris suis tamen usque ad
aduentum meum in carne non sunt
consecuti misericordiam. **N**unquid
et tu illo tempore de tuo delicto a-
gere uoluisti penitenciam: sed sem-
per mala peioribus aggregando
de die in diem in peccato durior
fueris effectus sicut pharo quem
uicini mare absorbit: ecce infer-
nus parat se ad te absorbendum:
et dicit iudex omnibus circa eum
ad iudicium consistentibus: **Q**uid
uobis uidetur an lucifer et ange-
li eum sequentes iuste fuerunt
dampnati an iniuste: et respon-
debunt omnes una uoce dicentes:
Iuste dampnatus fuit. **E**t tunc
dicit rex et iudex lucifero et eius
angelis sequacibus: **I**te a sinis-
tris. **E**t michaeli et eius angelis
dicit: **I**te et uos a dextris meis.
Ecumdo faciet uocari ad
iudicium humanas crea-
turas: et primo populum
iudeorum et cum eis rex et iudex dis-
ceptabit dicens: **A**udite o uiri
iudei et israhelites nonne promissum
fuit uobis in lege in qua canitur
Propheta suscitabit deus de me

72
bio fratrum suorum simile moysi: et
si quis non audierit prophetam illum:
exterminabitur de populo meo.
Ratione similis fuit moysi in huma-
nitate et legum ac preceptorum
dacione. **R**atione predicauit de reg-
no dei: nonne uestros mortuos su-
scitauit ac cecos illuminauit et om-
nes infernos solo uerbo curauit:
mortem sustinuit et a mortuis re-
surrexit. **R**atione post meam resur-
rectionem per apostolos meos
uobis predicauit: feci de regno dei
qui signa magna in uobis fece-
runt. **Q**uid eis fecistis: nonne
expulistis eos a uobis atque pse-
cuti estis de ciuitate in ciuitate
in morte et in carcerem: et regni
dei uos indignos iudicastis: quod
ultra ualui facere. **E**t tunc iudei
et israhelites respondebunt et di-
cent: **I**ustissime iudex cum sitis
ipsa iusticia etiam uobis placeat
in equitate benigna nos audire
cum scriptum sit in psalmo: quoniam iudi-
cabis orbem terre in iusticia et po-
pulos in equitate: et insuper dicent
ipsi iudei **I**ustissime iudex uerum
est quod deus nobis promissum sit sic susci-
tare prophetam de medio fratrum no-
strorum: et qui non audierit aphe-
tam illum ait deus ego ultor existam
sed tamen deus dedit nobis signum
in cognitione dicti prophete: quod si
propheta ille in nomine domini predice-
ret et non euenerat de hoc dominus

non locutus est propter quod et ipse
deus nobis in lege precepit non
solum tale prophetam non audire sed
tamquam mendacem eum morti tur-
pissime tradere sicut per deuteronomio
xxviii. propter quod benignissime iu-
der placeat ad nos misericordie vestre
aures inclinare. Et licet nunc co-
gnoscamus quod vos fueritis propheta
ille in lege promissus tamen nobis
multa dixistis que put dixistis
non euenerunt. propter que nos co-
gitantes vos esse mendacem pro-
phetam iuxta sententiam legis nobis tra-
ditam tradidimus vos in mortem.
Et primo dixistis palam in conspectu
totius synagoge. destruam templum
hoc et in tribus reedificabo illud.
Hoc predixistis et non put di-
xistis euemire quia templum integrum
mansit postea per tempora longa.
propter quod affigi cruci iuxta sen-
tentiam legis iuste meruistis. ut
primo es dicitur vi c. qua lege canitur.
A me ergo positum est hoc decre-
tum ut omnis homo qui hanc mutauit
aut iussione tollat lignum de do-
mo eius et erigat et configat in
eo. domus autem eius publice et
deus qui habitare fecit nomen su-
um ibi dissipet omnia regna et
populum qui extenderit manum
suam ut repugnet et dissipet do-
mum dei illam que est in iheru-
salem. Ego datus statui decre-
tum hoc quod studiose impleti vo-

lo. **S**ecundo dixistis. nisi man-
ducaueritis carnem meam non
habebitis vitam in vobis. ut io-
hannis vii et tamen non comedi-
mus carnem vestram et per tem-
pora longiora viximus. **T**ercio
dixistis. si quis credit in me flu-
mina de ventre eius fluent aqua
vive ut iohannis viii. et multi in
vos crediderunt et tamen non
vidimus de ventre eorum flumi-
na emanasse. **Q**uarto dixistis.
si quis sermonem meum seruauerit
mortem non videbit in eternum ut io-
hannis ix. et tamen multi seruauerunt
sermonem vestrum qui tamen mortui
sunt. **E**t alia similia que longum
esset narrare dixistis que non e-
uenerunt. **I**tem prius fecistis quod
sabbatum contra legis preceptum non
custodistis et in eo infirmos cu-
rastis. **N**umquid tenebamur vobis
credere et vos prophetam illum in le-
ge promissum reputare cum expres-
se feceritis contra legem. **N**umquid
non interrogauimus vos dicentes. si
tu es christus dic nobis palam. et
vos respondistis nobis. **O**pera
que ego facio ipsa testimonium
perhibent de me. **C**erte multa mi-
rabilia et magna fecistis forte quod
nullus alius fecit ratione quorum
non tenebamur vobis credere.
quoniam deus precepit nobis dicens
quod si quid in nomine domini propheta
ille predixerit et non euenerit

et nō dixit fecerit. s; vō multa
predixistis q̄ non euenerūt pro
ut supradictū est licet feceratis
magna et q̄ vel similia helyas
et heliseus fecerunt. Ergo secū
bum legē iuste vō interfecim⁹
et nō iuste cū reuerēcia loquē
do dāpnamur. Et iudex respon
debit eis dicēs. Semp intellex
istis scripturas et dicta ppheta
rū put sonant. Rōne pmissus
in lege vstra vobis loq̄ debebat
in puerbīs parabolis et figuris
dicēte ppheta. Attendite popu
le meus legē meam inclinate au
tem vestrā in vba oris mei. quia
aperiā os meum in pabolis loq̄
p̄posiciones ab initio seculi. sic
spicite in quāta hoc d̄s sollicitu
dine predixit. s; vō ab hoc nō
conspexistis. Si loquēs dixi de
stua templū hoc nō locutus fui
de tēplo materiali q̄ vō stabatis
sed de tēplo corporis mei in quo
d̄s pat̄ et filius et sp̄ritus sc̄s
habitabat. q̄ tēplū destructū
per mortē in trib; dieb; resurgē
do post mortē repaui. Si dixi vo
bis nisi māducaveritis carnē et
non debuistis intelligere p̄p̄iā
carnē meā manducare s; sp̄ritu
aliter credere in me diuinitatē
incarnatā. q̄ credere sp̄ritualiter
est manducare. et qui taliter car
nem meā manducauerit mortē
infernālē non videbit ieternū

73
Aliud q̄ dixistis. si
quis in me crediderit et
non debet intelligi. put
sonat puerbiū s; d̄ fluminibus
sacrarū scripturarū. Vos cognouis
tis discipulos meos rudes et il
lratos ex quib; magna scriptu
rarū flumina p̄cesserunt. Ad ali
ud videl; si q̄s sermonē meū s;
uauerit mortē non gustabit iet
ernū. q̄ dictū non debuistis i
telligere de mortē tēporali quā
eciā ego sustinui s; de mortē aīe
que erit p̄petua. et si q̄s sermo
nem meū seruauerit mortē talē
non gustabit. Si sabbatū non
custodiui q̄d miri. nōne in lege
vestra dicebat. si q̄s non audie
rit ppheta talē exterminabit et
p̄pter q̄d omnia erant in manu
mea. Ergo in omnib; factis de
buiſtis me audire et sequi et eciā
in sabbati custodia. S; dicite
michi o iudei nūquid cū predixi
filio vidue in aspectu vstro ado
lescens tibi dico surge. nōne ili
co ad vitā surrexit. Itē in laza
ro quatuordecim annis nōne simili ob
seruavi q̄ leproſos solo verbo
mūdavi et cecos illuminavi. Rō
ne demonia c̄fessa fuerūt q̄ eſa
crastus. Rōne discipuli mei in
noīe meo maiora hīs fecerunt.
Nūquid in noīe alteri⁹ pphete
hec facta fuerūt sicut in nomīe
meo. Minuite surgant vobiscū

in iudicio qui egerit penitentiam
ad predicationem ione. quare vos
me non audiuitis. **Et** dicet iu
dei in dolore cordium suorum. **O**bscu
ra vestra locutio nos decepit. **D**i
cet iudeus. **N**on sic quia non sur
gebatis ad verbum dei audiendum
sed potius ad ebrietatem sectandam
et ad potandum usque ad vesperam
et vino estuabatis. citharam et ti
panum et lyra et tuba et vinum in
conviviis vestris. opus autem meum
non respiciebatis nec opera manu
um meorum considerabatis. propterea
captivi ducti estis quia non habu
istis scientiam ideo infernus dila
tauit animam suam et aperuit os
suum sine ullo termino et descende
runt fortes vestri et populus et sub
limes vestra atque gloriosi ad eum
ut psalmus in c. **Et** dicet iudeus om
nibus. **Q**uid videtur vobis o populi
gentes et lingue. fueruntne isti
iudei iuste dampnati. **Et** dicet
omnes. **I**ustissime iudeus. ita et
eis dicet iudeus. **I**te a sinistris.
Et angeli in clangore tubarum
vocabunt in iudicium gentes que
ydolis seruierunt. **Q**uibus terri
bilis iudeus dicet. **V**os autem cum
fueritis et fueritis homines ab ima
gine et similitudinem dei forma
ti sicut et cetera cum sensualitate
totius rationis. quare ydola mu
ta opera manuum vestrarum fabrefac
ta pro deo adomastis. que nec sa

ci nec loqui poterant cum spiritus
non esset in eis. **H**abebant oculos
et non videbant. manus et
non palpabant. pedes et non am
bulabant. nec clamabant in gut
ture suo. **Q**ua ratione moueba
mini ad hec facienda. **Q**uare non
recognouistis pro deo illum qui
fecit celum et terram mare et om
nia que in eis sunt. nam et ipse
dedit omnibus ac etiam et vobis
principium essendi parauitque vos
a iuventute vestra usque quo ipse
a vobis fecerat exalare spiritum
et tunc omnes vestras cogitacio
nes fecit pite. **S**urgant ipsa y
dola et protegant vos in hoc iu
dicio si possint vos de manibus
meis liberare. **E**t respondebunt
gentes cum cordium tremore ter
ribili iudici et dicent. **I**ustissime
iudeus placeat vestre iusticie in
modicis verbis nos audire et dicet
postquam nos formastis ad imagi
nem et similitudinem vestram. quare gratiam
vestram quam iudeis et israhelitis tra
buiistis etiam et nobis non dedistis
quos iudeos et israhelitas usque
ad aduentum vestrum in carne in cir
cuncisione saluastis. **I**te post iter
nationem vestram quare eandem gratiam
saluationis per baptismum magis
dedistis illis qui fuerunt in eu
ropa quam illis qui fuerunt in asia
et affrica quisque spiritus sanctus vent
us inflauit dei amore corda omnium

74
propter quod omnes gentes et po-
puli crediderunt unum deum patrem
et filium et spiritum sanctum et in bap-
tismo factum est unum ovile et unus
pastor. quare illos dilexistis et
nos odio habuistis. nonne melius
fui et quod natus non fuisset post
quam perpetua gehennam in infer-
no credimus sentire. Et iudeus
respondit eis dicens. Audite ea
que dicturus sum vobis. Ab hoc
homine formaui in statu incoe-
cie ut ruinam angelorum reparare pos-
sem sed homo ipse credens effici
ut ego sum spreto meo mandato
reddidit se contumacem pro cuius
contumacie purgacione sine ex-
pressionem temporis in tartareo car-
cere eundem mancipavi cum poste-
ris suis. Et quia volens operari dic-
to homini cum posteris eius elegerim
michi vicum nomine abraham cui pro-
misi in semine suo predictum ho-
minem cum posteris eius benedi-
cere et eum de predicto carcere ad
meum reducere gratiam. Cuius abra-
he semine crevit in populum velut
arena maris. quem vocavi israeliti-
cum et eum michi in filium elegerim
et constitui eundem populo ceremoni-
as et circumcicionem et eundem posui
in omnium gentium lucem. Sed di-
cite michi o gentes quam feci vobis
signa magna in egipto in conspectu
vestro pro liberatione dicti popu-
li mei a servitute vestra quare mic-

hi deo predictum populi non credi-
distis in virtute dictorum signorum si-
cut et michi populus meus credi-
dit. Nonne exsiccaui mare et cal-
tabile prebui dicto populo meo
vobis videntibus quod et notum fu-
it factum quasi mundo universum
Nonne mare cooperuit pharaonem
et exercitum eius persecutores
populi mei in oculis vestris. qua-
re vos videntes hec mirabilia et
michi ea facienti non credidistis
quis erat vobis contradictor. Item
quam eratis in terra quam promiseram
dicto populo meo in signis
mirabilibus. quot reges interfeci
quot gentes percussivi in oculis ve-
stris. Numquid confiderastis quam in
manu gedon et ceterorum virorum percussivi
castra gentium ultra centum milia
virorum ut iudicum vii. Item numquid
confiderastis sampsonem virum de
populo meo. quem cum maxilla asine
traxit milia virorum de gentibus solus
interfecit ut iudicum xv. Item cum
teneretis archam federis capti-
vam nonne percussivi vos in secreci-
ori parte nature in plaga muri-
um et inter vos fuit magna confu-
sio mortis quisque ipsa redierit in ie-
rusalem. at etiam timor magnus pro-
pter hoc vos iuvavit ut primo regum
quinto. Item quid feci vobis quam eratis
sub rege sennacherib quem venerat
pro confusione populi mei ut ieremias
regum xviii et xix. Item quid feci

uobis qui eratis sub benedictio q̄
venit in terrā populi mei cū tri-
ginta vno regibz ut dictū popu-
lū annihilare possz ut iij regū
xx. **E**rgo si vidistis ista signa p
me fieri oīa vobis p populo meo
in quibz ydola vestra vobis non
poterūt auxiliari quāc dicto po-
pulo israhelico nō credidistis
imō videntes fieri ista signa me
vituperastis dicētes q̄ ego eram
deus collū. **I**te me vobis osten-
dere non valui nisi in hīs mira-
bilibz signis qm̄ me aliter q̄ in
signis nullus vnḡ vidit. **E**rgo
q̄d michi imputatis. Ad aliud
q̄d dicatis q̄ magis dilexi euro-
pam q̄ asiā et affricā. **C**erte hoc
non feci qm̄ ante meā ascensio-
nē in celū meis discipul̄ expres-
se precepi ut in omnē terrā euā-
gelīū meū predicarent et baptis-
mū in remissionē peccatorū. et
quia michi constat q̄ eorū sonus i
omnē terrā exierat et si asiā et af-
fricā noluerūt recipere euangelīū
et europa recepit illud. estne hoc
ipsis imputandū. **E**t ait iudeus
cū sit scriptū. effunde iū tuā in
gentes q̄ te non nouerūt et in
regna q̄ nomē tuū non iuocau-
erūt. ideo ite a sinistras. **E**t ange-
li in clangore tubarū cunctū po-
pulū cristianū vocabunt. quo co-
ram iudice cōparente ipse iudex
in terribilitate dicet angel̄ suis

Sepate de dco populo pios ab-
impis. Quibz ipis sepatis di-
cet ipse iudex pmo iniquis eccle-
sie sue pastozibus. **E**go dñs sto
ad iudicandū cum senioribz po-
puli mei quare vobis depasti estis
ecclesiam vineam meā et rapia
paupis repta est in domo vestra
quare attauistis populū meū
et facies pauperū demoliti estis
contra vobis prouocantes oculos
maiestatis mee. **R**ōne sup hu-
merū vestrū utiqz dedi clauem
domus dauid et apiebatis et ne-
mo claudebat et claudebatis et
nemo apiebat. **S**ed dicite mie
hi o pastozes. quare pascebatis
vsmetiplos. nonne greges pas-
cunt a pastozibz. **N**ac comedeba-
tis et preciosis lamis opiebami-
ni de substantia populi mei. et
q̄d crassū erat supbe expoliādo
occidebatis et pplm̄ meū pane
spūali non pascebatis. q̄d infir-
mū fuit in opibz misericōdie admo-
nēdo nō solidastis. et q̄d egro-
tū in fide scē trinitatis nō sanas-
tis. et q̄d fractū erat in mōlibz
pccis corrigendo nō alligastis
et q̄d abiectū erat in viciis et
peccatorū correctione clamando
ad penitēciā non reduxistis. et
quod pierat in peccatorū consue-
tudinē increpando nō quesuistis
sed cum austeritate et crudelita-
te ipabatis pplō meo et potēcia

et ad aliud nichil vestrum studiū
tendebat nisi ad splendida fer
cula in ventrem vestrum ponenda
et eadē per secessum emittenda
et sic populus meus dispersus
fuit eo quod ei non essent pastores
et factus fuit populus meus in
deuoracionē bestie id est dyaboli.
Ergo o pastores reddite michi
racionē officij vestri. **E**cce nunc
exquirat sanguis vestrorum subdi
torum qui in inferno degunt de mani
bus vestris. **E**t tunc pastores prela
ti presbiteri et alij curati iuuentur ter
ribile iudicem cum tremore et cor
bū dolore humiliter per unum ipsum
cum respondebunt iudici dicentes
Domine sancte pater placeat ve
stre maiestati non secundum iusticiā
vestrā sed secundum magnā misericordiam
vestrā nos increpare quoniam in aspec
tu vestro nullus potest nec pote
rat in iusticia vniquam saluari. **I**so
micordissime iudex sicut cum pa
tribus veteris testamēti operati es
ita et nobiscum si placeat opera
mī. **R**ōne iustissime iudex: vos
preiustis pabulo in quo tamen duo
erant homines et ambo sub vestra
custodia pierunt: ergo sanguis
eorum exquirat de manibus vestris.
In archa noe octo tantum fuerūt
homines quorum unus perijt: nūquid
etiam sanguis exquiritus fuit de
manibus noe. **I**n domo abrahe quā
quam homines erant ex quibus duo pi

erunt cum sibi dictum fuit: eice an
allā et filiū ei. **I**te in domo ysa
ac de duobus fratribus unus perijt.
Ite in domo iacob tres et duode
cim pierunt. **I**te sub principatu
moysi et aaron erāt mille milia
et tamen propter peccata sua pierūt
preter duos nullus eorum terram
promissionis intrare potuit. **I**te
de domo dauid quatuor perierūt.
Ite de domo et scola vestra o do
mine vnus perijt: et de ipsius dis
cipulis vestras preter quicquid nul
lus ipsorum meruit attingere reg
num eternū. **Q**uoniam sanguis
ipsorum de manibus predictorum ac eti
am de manibus vestris exquirat.
O domine fiducialiter loquimur cum
predicti fuerint sub custodia ve
stra et contemur valde si sang
uis predictorum fuerit exquiritus
de manibus suorum pastorum quod etiā
et sanguis nostrorum subditorum de
manibus nostris exquiratur. **R**e
quoniam enim meliores neque peiores su
mus antiquis patribus nostris vni
iustissime iudex placeat tibi in
misericordia nos arguere. **E**t iudex
respondebit dicens. **I**n lege tuā
loquor quid scriptum est ezechiel
tercio: si me dicente ad impium
morte morieris et non annuncia
ueris neque locutus fueris ut au
tatur a via sua impia et viuat.
ipse impius in iniquitate sua mo
rietur sanguinem autem eius de manu

tua requiritur. **S**i autē annūciaue-
ris impio et ille nō fuerit conu-
sus ab impietate sua et a via sua
mala ipse quidē in iniquitate sua
moriatur tu autē animā tuam li-
berasti. **S**ed et pastores veteris
testamenti et ego redarguim⁹
subditos nostros in peccatis e-
orū. **R**ōne ego predixi adē ne
comederet d ligno et etiā ceteri
pastores fecerūt similiter sicut
moyses et aaron qui semp in ira
et redargutione assidue erāt po-
pulū affati. **E**t si dictus pplūs
noluit eos audire fuit tñ eis po-
pulo iputandū. **R**onne assidue
āmonui discipulos meos dicēs
eis **U**nus vēm me traditurus ē.
Si ille qui cecidit de scola mea
et preuariat⁹ est noluit me au-
dire sanguis eius ⁊ aliorū subdi-
torū fuit nociuus eis et nō pasto-
ribz. **S**i ipsi pastores seque dice-
rūt. **L**auabimus manus nās in
sanguine peccatorū iuxta quod
scriptū est ysaie lviij. **C**lama ne-
cesses quasi tuba ex alta vocem
tuā annūcia pplō meo scelera eo-
rū et domui iacob peccata eorū.
Et oīa negligētes hanc doctri-
nā ait ppha. canes muti non va-
lentes latrare. **S**i dicite michi
si vs redarguistis pplm meum
de peccatis quare pñstis in pec-
catis eorū. **S**i si annūciastis scela-
ra eorū quare in vās sceleribus

dāpnamini. **D**icēt pastores. **D**o-
mine si in sceleribz nās dāpna-
mur non sequit⁹ q negligentes
fueramus circa subditos nrōs q
spretis nostris mōtis ad tarta-
rū ignē iuste dāpnant. **S**emp
verbū euāgelii in dicto pplō fe-
cim⁹ seminare ac etiā ⁊ nos se-
minauimus nās qz latas dyoce-
ses distinxim⁹ in parochijs et
ibi spūales posuimus rectores.
qui nobiscū etiā assistāt ad cri-
mina huius ppli corrigenda qui
manifestarūt euāgelii tuū hic
inde predicando. si ipsi nolūt
euāgelij precepta seruare nob e-
orū peccatū qre iputatis. **V**eniāt
ipsi de pplō et cōtestent nobiscū
de hoc. **Q**uibz aduōtis et pñti-
bz aiūt eis pastores. **D**icite no-
bis o de pplō nūqd nō fecim⁹ vo-
bis euāgelii dei p predicationē
maifestari in scīs monitiōibz et
assiduis redargutiōibz. **D**icēt
illi. **F**eci stis s aliud docebamur
a vob vbo aliud facto et exēplo
instruebamur. **R**ōne vs pasto-
res predicator euāgelio assurge-
batis ad peccata palā opanda
in oī gñe peccatorū nosqz atten-
dētes magis ad executionē vāz
q ad verbū sequētes vstra pec-
cata i eis peccauimus credētes
nob ea licere postq ea ⁊ vs fa-
ciebatis. propter que periclitā-
ter vs nobis magistra fuistis.

76
ws hanc doctrinā nos docuistis
et cū eratis infecti similibz cri
minibz sicut et nos eramus pu
buit ws ī peccatis nris nos re
darguere cū culpa ws ī nostris
peccatis redarguebat. **D**icunt
pastores **A**ut publice peccastis
aut occulte **S**i publice q̄a oſte
tit nob de vestris peccatis ī no
stro auditorio p denūciacionem
et testiū p̄bacionē vel q̄a fuit
intantū manifesta q̄ tergiūfaci
one celata non potest et tūc si ī
redarguōne predcōz peccatoz
fuimus negligentes hoc nobis
imputandū est. **S**i occulta fue
rūt vestra peccata de hīs nō te
nebamus diuinare qm̄ deum ha
bent vltōrē. **R**ōne fecimus vob
annūciari verbū dei p quod do
cebamini q̄d ab vitā q̄d ab mor
tē aperebat. **R**ōne instituimus
prochianos sacerdotes quibz de
buiſtis vestra oſtera peccata qui
eciā ministrauerunt vobis eccle
siastica sacramenta in quibz et
peccata dimittunt non debuiſ
tis ea negligē. **S**i nos pecca
uimus publice vel occulte nobis
imputat. **C**um nemo viuāt sine
crimīe non debuiſtis recipere pec
catoz nroꝝ exempla s̄ potius o
pera eoz que nos docebam⁹. sp̄
nos exosos habuiſtis et quasi in
micos tamē si aliquid peccata ī
nobis fuerint q̄d possit vob cōpe

tete dicite nobis. **I**lli vō silueſt
ribz quidē pastozibz ter
ribilis iudex sic ait. **I**n
hīs excusabiles non es
tis sed vltra hoc dicite michi q̄
re donū spūs sancti symoniace
vendidistis oſtituētes ecclesias
venales et alia spūalia p precio
dedistis. et vos nichil eratis in
tus vel extra nisi stannū plūbū
et ferrū et in medio fornacis cor
diū vestroꝝ scoria argenti et au
ri facti fuistis p eo q̄ vñ estis
in scociam iā dictam. **E**cce ego
congregaui vos in aggregatione
argenti eris ferrū stāni et plūbi
in medio fornacis inferni et suc
cendi ibi ignē ad cōflandū vos
in furore meo et in ira mea et ab
huc oſlato vos et congregabo et
succendam vos in igne furoris
mei et oſlabimini in medio eius
Et dicēt pastores **A**a a dñe ne
irascat furor tuus qui sup omēs
es mīors. nonne in noīe tuo de
monia idest peccata mortalia e
iecimus et in noīe tuo pphetauī
mus. **E**t dicet iudex nescio vos
quomō pphetastis in noīe meo
et demonia eiecistis cū totū mū
dum vestras falsis pphetis pec
catis et demonibz repleuistis.
Rōne vicibus pluribz scabistis
ecclesiā meam mēdaciter asse
rendo verū meum vicariū sumū
pontificē predice eccie nō esse

sibiq; alium ī antipontificē eli-
gendo. quot reges in hīs etiā
fecistis etiā et plōs innumeros
ex quo homicidia adulteria ex-
ustiones ciuitatū et ecclesiarū de-
solationes ac etiā obia et scan-
dala graua et innumera mala p-
uenerunt necnon et sathanā et
demonū congregationē ad ipsa
mala pagenda de inferno solui-
stis. **Qu**id in hīs sceleribus
uicere potestis samariā et sodo-
mā sorores vestras. uiuo ego bi-
at dñs quia non fecit sodomā so-
rōr vestra sicut ws fecistis et sa-
maria dimidiū peccatorū vestro-
rū non peccauit et eas uicistis
scelerib; vestris et ī omib; abho-
minatioib; vās iustificastis eas
et sic uicistis sorores vestras pec-
catis vestris. in oib; abhomina-
cionib; scelerat⁹ agētes ab eis
Ite reddite michi rationē fruc-
tuū laborū vestrorū et officij diui-
ni. benedixistis me dñm in oī tē-
pore sepius in die laudem dicē-
do. paup̄s paup̄es de substan-
cia ecclesie mee uel ditastis con-
sanguineos vrōs. **M**elius fuis-
set o deuoratoēs eccie mee si ab
ista attendissetis potius q̄ ad
p̄stibula uisitāda et meretrices
alendas et ab hīs alias nouas
in domos vestras inducēdas tñ
qm̄ equus et mulus lasciuientes
et oputruistis ī luxurijs vestris

sicut iumenta in stercore suo et
mane michi sacrificastis carnē
et sanguinem meū eos sumētes
tamq̄ si mundi ab omni carne
fuissetis. **I**udiciū uobis mandu-
castis et bibistis. et quia si iūmi-
ci hoc michi fecissent et ecclesie
mee sustinuissem utiq; et si hī
qui oderant me sup me et eccle-
siā meā magna locuti fuissent
abscondissem me ab eis s; ws v-
nanimis et noti mei quare hec
egistis. ppter quod merito ueni-
et mors supra ws et descendetis
in infernū uiuentes. **Ite** a finis-
tis. **Ite** ipse iudex grauius et al-
perius redarguet omnes men-
dicantes et kugulatos qui renū-
ciauerūt seculo et in eo laucius
et pomposius secularibus uixe-
runt peccando et cogentur red-
dere rationē de vnoquoq; capitu-
lo regule eorū. **D**e dō faciet aduo-
cati impatores reges principes
duces et alios qui p̄fuerūt po-
pulis castitatis. et eis cōpa-
rentibus dicet ipse rex et iudex.
Reddite et ws etiā rationē regi-
nims vestri. nōne et ws de pul-
uere paup̄s suscitauī ut sedēt
in solio glorie ad iusticiam plō
meo reddendā. qualē ī plō meo
fecistis iusticiā. **D**icēt reges in
ea secuti fuimus leges sacratissi-
mas. **D**icet iudex. **Q**uomodo le-
ges sacratissimas secuti fuistis

Rone in aspectu vestro filij pa-
tris et matris contumeliose affectu
aduene calumpniabant et pupilli
et vidue conturbabant sanctuaria
mea spernebant et sabbata pol-
luebant viri detractores fuerunt
ad effundendum sanguinem. scelus
operati sunt in medio vestrum ve-
re ambrosia patris discoopuerunt
imundiciam menstruant humili-
auerunt et unusquisque in proximo
sui operatus est abhomi-
nationem et socer nurum suum pol-
luit nepharie super sororem suam fi-
liam patris sui oppressit in conspectu
vestro munera accepistis ad ef-
fundendum sanguinem et mei et
iusticie mee obliti fuistis. **I**tem
inter vos semper perbiciones et con-
iurationes fuerunt animas subditorum
vestrorum deuorastis preterea acce-
pistis viduas multiplicastis pro-
pter quod sacerdotes mei contempsit
legem meam et polluerunt sanctuaria
mea. inter sanctum et prophetanum
non habuerunt dramam. inter pollu-
tum et mundum non intellexerunt
et a sabbatis meis auerterunt oculos
suos et ego rex regum inquina-
bar in medio vestrum. **E**t hec
omnia euenerunt in regnis vestris
propter vos et iniusticias vestras.
quoniam eratis velut lupi capientes
predam ab effundendum sanguinem
et perducendas animas et quod auare
sectabamini lucrum. propter quod ego

effundam indignationem meam
super vos et in igne ire mee consumam
vos. **E**t dicet rex. **I**ustissime
iudex placeat clementi maiesta-
ti vestre in humili voce nos audi-
re. **M**anifesta est nostra confessio
quod vestra benigna potestas fecit
nos super populum vestrum temporaliter
dominari sed reminiscatur vestra po-
testas cum primum regem institueri-
tis super populum vestrum israeliticum
per os samuelis prophete claret
vos dixistis. hoc erat ius regis
qui impaturus est vobis **F**ilios
vestros tollet et ponet in curru-
bus suis facietque sibi equites et
praeficiet quatuordecim suorum et
constituet sibi tribunos et centu-
riones et agros suorum amatores et
meliores segetum et fabros armo-
rum et curruum suorum. filias quoque
vestras faciet virginitarias et fo-
catas et panificas. agros quoque ve-
stros et vineas vestras et oliue-
ta optima tollet et dabit seruis
suis et ut primo regum lacus habe-
tur. et dixistis domine dicto popu-
lo. clamabitis in die illa a facie
regis vestri et non exauiam vos
Nunquid alio iure debet censeri
ille rex a nobis. **E**rgo si sunt ista
iura regum. put super apparet quid
nobis imputant per vestram maiestatem.
Inter ipsos nobis subdi-
tos fecimus iusticiam de eorum de
publicis criminibus exequimus

punitiones s; de eor; occultis ca-
minib; nostru non fuit iudiciu
ergo quid nobis iputat. Et di-
cet iude; Non sic impij nō sic
qm si ptuli predicta verba plō
predcō p os samuelis serui mei
pocius ptuli ad terrore populi
predicti ne regē tēporalē preter
me qui eram inter ipsos tēpora-
lis et spūalis rex peterent q̄ in
iusticijs sepedās predicto regi-
luris facultate preberēt. Itē non
ne cū impiū totius terre dederū
ab ihe i sempiternū ab aquilo-
ne et meridie ab oriente et occi-
dente nunquid similia verba p-
tuli vel contraria ut gen; xij et p-
vij Itē qū posui dauid sup popu-
lū regem quale dedi ei preceptū
audiatis. Inueni dauid seruū
meū oleo scō meo unxi eū et po-
nā eū excelsū pre regib; tē. Si
aut filij ei? dereliquant legē me-
am et in iudicijs meis nō ambu-
lauerunt si iustificationes meas
pphanauerunt et mandata mea
non custodierunt visitabo in vir-
ga iniquitates eor; et in verberib;
peccata eor; ut psalmo lxxviii
Itē et alibi predicti. Et nunc re-
ges itelligite erudimini qui iu-
dicatis tē. Seruite dño i timo-
re et exultate ei cū tremore ut
psalmo ij. Creditis forte q̄ ad
hoc dederū reges in populo meo
ut calūpniares populus ab eis

vel ut iuste regeret. sed vos cre-
ditis alio iūc vti meam q̄ alij
reges vñ fuerunt. quod non po-
teritis. Unde cum mādata mea
non custodieritis et legē meam
nō obseruaueritis non sine cau-
sa protuli in iusticia loquendo
q̄ facilius poterit camelus per
foramen acus intrare qm diues
paradisum. licet in miscbia ali-
ud fuerit obseruatum. ideo vos
itote a sinistris.

Post hoc sub tube clāgo-
re suū populū castianū
faciet euocari. quo corā
iudice parēte in terribilitate fu-
roris sui dicet ei Coram me mlti-
plicate sunt iniquitates vestre
et peccata vestra responderunt
vobis. manus vestre pollute sūt
sanguine et digiti vestri iniqui-
tate. Labia vestra locuta sunt mē-
daciū et scelera vestra vobiscum
sūt et cognouistis peccare blasse-
mare et mentiri contra deū. Ec-
ce agnitio vultus vestri respon-
debit vobis quoniā peccatū ve-
str; quasi peccatū; domus predi-
castis et illud non abscondistis
de operibus manūū vestrarū reb-
dentur vobis mala. Et inde v-
tet se ad iudices qui iudicauerūt
in populo suo et dicet De vobis
iudices qui iustificastis impium
pro muneribus et donatiuis et
iusticiam iusti abstulistis ab eo

quare leges meas fidelissimas
in vestras iniusticijs meretrices
fecistis et venales q̄ fuerunt p
fecte. **I**udiciū et iusticia habita
uit in eis. **U**s autē ut homicide
habitastis in eis. quare iustum
argentū vertistis in scoriā et ut
socr̄i furū semp infideles fuistis
fletu bucone pupillis non iudi
castis. viduaz iudiciū non igre
diebat ab vs. **U**tinā dilexistis
iusticiā et iniquitatē odissetis.
Post hec vtet se ad aduo
catos et alios iurisperitos q̄ in
via legis nō ambulauerunt et
dicit. **D**e vobis iurisperitis qui
in vestras consilijs condidistis le
ges iniquas et scribentes iniusticiā
ut paupes opprimerent in iudi
cio et vis fieret cause humilium
populi mei et dabatis in prebā
viduas et pupilloz diripiebatis
substantiā. **U**tinā in consilio ve
stro legis consiliū cogitassetis.
Post hec vertet se ad testes fal
laces et alios in falso vbo loquē
tes et ope equequentes et dicit
De vob̄ qui dixistis bonū malū
et malum bonū. ponentes tene
bras lucem et lucē tenebras. po
nentes dulce in amarū et amara
in dulce trahendo dixistis iniqui
tatem in finitū vanitatis. et in
vinulo plaustra peccatū. **U**ti
nam non tāq̄ testes iniqui iur
perissetis quia nūc non mētis

tur iniquitas vobis. **P**ost hec vtet
se ad lenas et lenones et bi
cet eis. **M**isistis sup populū sor
tem et posuistis puerū in prosti
bulo et puellā pro vino vendidistis.
Ite dicet omnibz gulosis et
fornicatoribz q̄ potius igluuiei
q̄ deo seruiebant. **D**e vobis qui
potentes fuistis ad bibendū vi
num et viri fortes ad miscendā
ebrietatē. ecce gaudium vestrū
et leticia vestra eterna. **O**ccide
runt viulos et arietes iugula
rūt. comederunt carnes et bibe
runt vinū dicētes. **C**omedam⁹
et bibamus cras enī moriemur
quia nō est refugium in fine hoīs
et nō est qui agnitus sit reus
ab inferis. q̄a ex nichilo nati su
mus et postea etiam⁹ tāq̄ si nō
fueramus. flatus est in natus
nūs et sermo scintille ad cōmo
uendum cor nostrū quia extinc
tus cinis erat cor nēm et diffun
detur spūs tamq̄ mollis aer. et
transiet vita nēa tamq̄ vestigiū
nubis et sicut nebula dissoluet
que fugata ē a radijs solis et no
men nostrū obliuionē accipiet
per tēpus et nemo memoriā ha
bebit opm nostrorū. **V**enite ergo
et fruamur hoīs que sunt et vta
mur creatura tamq̄ in iuuetute
celerit. vino precioso et ungētis
nos impleamus et non pretēat
nos flos tēpis. **C**oronemus nos

volis anteq̃ marcescant. nullū
patū sit qđ non p̃transeat luxu
ria nostra. nemo nost̃ sit exp̃s
luxurie nostre. vbiq; reliquam⁹
signa leticie nostre. qm̃ hec est
sors nostra. **O**pprimamus iustū
paup̃em et nō parcamus vidue.
Impij hec dicentes. vtinā si
gna dicte leticie tēporalis in to
tū reliquissetis ut eā nūc in pa
tria vite perpetue haberetis. **I**
tē dicit ad illos qui sem̃ p̃ sup̃be
in paup̃erū virotum spolijs vix
erunt. **D**e vobis qui depredati
estis humiles populi mei nōne
et vs nūc depredabimini. et q̃
sp̃reueritis nōne et vs sp̃ernemi
ni. **S**upbia vestra et arrogācia
vestra plus q̃ fortitudo vestra. et
nūc ponā in naribus vestras cir
culum et in labijs vestris frenū.
et vs ad locū illū deducam ad
quem ire non vultis. **I**tē in iu
dicia magna dicet sacris mo
nialib; que pudiciā virginitatis
non seruarūt. **R**ōne vs fuistis
filie vnius matris ecclesie. q̃re
et fornicate fuistis in s̃carijs
meis. in adolescēcia ṽrā fornicā
te fuistis. ibi subacta fuerūt ṽbe
ra ṽrā et fregistis mām̃as puber
tatis ṽrē et qđ peius ē filios et
filias pepcistis et fecistis imū
da muliebria et fornicate fuistis
cū filijs eccie fratib; ṽrīs ṽrīs
magnaz carniū et fuistis f̃cē q̃i

mētrices fastidiose augē precii
um. h̃ q̃si muliēs adultere q̃ sup̃
viros suos ducūt alienos. **V**ib;
meretricib; dant mercedes vs
autē dedistis mercedes cūctis a
matorib; vestris et donabatis e
is ut intratēt ad vs vndiq; ad
fornicandū vbi s̃cū. fecistis cōtra
consuetudinē meretriciū in forni
cationib; vestras. **E**cce nūc con
gregabo ait iudex omēs amato
res ṽrōs magnaz carniū viros
quib; amicti estis et oēs quos
dilexistis cū vniūis quos odecā
tis et aggregabo eos sup̃ vs et
nudabo ignominia vestrā coram
eis et videbūt om̃s turpitudinē
vestrā et dabo vs in ignē forni
dimis et zeli.

Post hec vertet se ad mu
lieres matrimonialiter
viris copulatas que fidē
cōiugij violauerūt et dicet ipse
iudex. **N**unc ego ānuncio vobis
scēlera vestra enormia qm̃ graui
ter adulterate fuistis. et nunc
sanguis adulterij vestri ī mani
bus vestris. **N**umquid vs mis
istis ad viros delonge veniētes
ad quos nuncios lenones mise
ratis. et cum ipsi venissent ad
vs circūleuastis oculos vestros
atq; vs ornate eratis mūdo mu
liebra. sedistis in lecto floxido et
pulcherrimo et ante vs mensa
delicatis cōta cibis. thimiama

et vnguentū posuistis sup̄ v̄s et
v̄s multitudinis exultatis erat
in v̄bis. posuistis armillas in
manibz vestris et coronas speci
olas in capitibz et cū eis adulte
rate fuistis. v̄ v̄b attate in ad
ulterijs edificastis v̄b lupanar
fecistis v̄b p̄stibulū in auctis
placis ad omnē exitum vie edi
ficastis signū p̄sticiois vestre
et abhominabilē fecistis decorē
vestrū et dimisistis pedes vestros
omni transeunti. **E**cce ego ait
iudex extēdam manū meam su
per v̄s et dabo v̄s in aīas obi
enciū v̄s filiaz populi mei que
p̄pter eaz publicicias erubescūt
in via vestra scelerata. Alijs vero
mulieribz q̄ se in vestibz auri et
argēti alijsq; preciosis ornāmē
tis ornauerūt dicet ipse iudex.
Filie populi mei satis fuistis
elevate in ornamentis vestris q̄
ambulabatis extēto collo et nu
tibz oculorū ibatis et plaudēba
tis et pedibz vestris ap̄posito gra
du incedēbatis. nūc v̄o decalua
bo verticē capilloz vestroz et cri
nes capitiū vestroz nubabo et au
ferā ornamenta calciamentoz et
aureas torques et monilia. ar
millas et mītras discriminālia
et olfactoria et anulos et gēmas
in fronte pendētes et mutatoria
palliolas et specula. et erit v̄b
pro suavi odore fetor. p̄ zona fu

niulus et p̄ crispanti cane cal
uiciū et pro fascia pectorali cili
cium. **I**te ipse iudex ī ira terribi
li arguendo loquet̄ amanti bus
semetipsos t̄m et alijs cupidis
et elatis sup̄bis blasphemis et
illis qui non obedierunt parēti
bus ingratis scelestis sine affec
tione sine pace criminatōibus
incontinentibz vsuarijs imitibz
sine benignitate. proditoribz p̄
teruis ceterisq; amatoribus vo
luptatū magis q̄ dei habentibz
autē speciem pietatis v̄tutē au
tem ei⁹ abnegantibz et penetra
tibz domos et captiuas ducenti
bz mulieres oneratas peccatis
et oibz hīs dicet **I**te a sinistra

Vnde peccatores omnes
sui populi dicēt. **I**ustis
sime iudex ne placeat
in furore vestro arguere nos ne
q; ī ira corripe. qm̄ verba vestra
sunt nob̄ sagitte infire et licet
fuerim⁹ et simus peccatores ec
vlt̄a q̄ v̄s dixeritis dñe et ius
te n̄r̄s demeritis sentēcia vestra
nos dāpnauerit tñ sum⁹ et fui
mus sub baptismo cōstituti p̄is
et filij et spūs sancti v̄bq; in tri
nitate credidim⁹ vnde memēto
te dñe qđ ex ore vestro scō p̄tu
listis. **N**isi renati fueritis ex a
qua et sp̄itu non intrabitis in
regnum celoz. **A**t etiā dixistis.
Qui credit ī me etiā si mortu⁹

fuerit uiuet. **R**one sumus tñ
ti ex aqua et spū sancto. **I**te cla
rius dixistis. beati qui nō uide
rūt et crediderunt. **A** certo nū
q̄ uos uidimus in corporea car
ne nisi nūc et uobis credidimus
et in tali credulitate mansimus
usq; ad uite nostre exitū. **E**go
si mortui fuimus in peccatis p
fidem quam in ueris habuimus
nunc ad gloriā in uestra miscdia
resurgere debemus etiā ad uitā
perpetuā cum in fide nostra pec
cata quātūcūq; mortalia dimitt
tanē et cū uos dñe sciebatis fig
mētū nostrū quia potius promi
eramus ad peccandū qm ad ali
quid boni faciendū et inimicus
noster puerse nos sic ē in malo
psecutus. **N**ūquid dñe irritū fa
ciatis vrbū vrm cū alias dixerā
tis et q̄ pcedūt de labijs meis
non faciam irrita. ppter q̄ meri
to dicimus q̄ licet peccatores
fueramus et simus et ppter pre
dicta peccata fuerim⁹ et simus
etiā in inferno dampnati tamē
miscdiam vram possumus pme
teri ut a tenebris abyssalib⁹ li
beremur qm omniū dñs estis te
stante ppheta. **O**mnia quecūq;
uoluit fecit in celo et in terra et
in omib⁹ abyssis infernalibus.
Rone ieiunauimus elemosinā
dedimus ecclesiā uestā uisitauī
mus et alia bona opa fecimus q̄

melius sūt menti uestre manifest
ta q̄ ore nostro ea pandere pos
sumus cum tenū et cordiū scruti
niū habeatis. **E**t iudex rñdebit
eis dicens. **I**cet baptismū uos
habueratis tamē eū multis irri
tationib⁹ maculastis cū in eo re
nūciaueratis sathane et omib⁹
opibus eius ac etiā pmissistis i
dcō baptismō mea mandata ser
uare et sanctā legē meā custodi
re tam uos retro respiciētes ma
gis sathane seruistis q̄ in lege
et mandatis michi uolueratis o
bedire. **R**one uos in uestis ma
licijs et incitationib⁹ dictum sa
thanā tamq̄ deū inuocastis fan
tastica responsa ab eo querētes
tamq̄m predās demonijs arden
tissimo amore copulati. **P**otui
stisne michi et predcō māmone
seruire qui totaliter michi atra
tus fuit. quia si ego colligebā
ipse uero dispergebat et alia i
eo fecistis q̄ lōgū ēet michi nar
rare p singula. **V**os iphi scitis si
baptismū meū seruastis illesum
vel si totaliter maculastis eundē.
Numquid mandata mea serua
stis vel potius me i eis offendis
tis. **P**ossum ne uos laudare q̄
quociens uobis aliquid finistū
et triste accidebat in eo michi
semper benedixistis. **E**stne uerū
ymmo me uestro ore polluto et i
mundo uestū creatore pessimis

maledictionibz de honestastis.
Quid in hijs legē et manda-
ta mea obseruastis. nōne sciuistis
q non ille qui dixerit michi
dñe dñe intrabit ī regnū celoz.
s qui fecerit voluntatē meam et
patris mei. **S**i ieiunastis vob
ieiunastis et non michi. qā ad
libes et oraciones ieiunastis.
et passistis pugno impie. **N**ū
quid tale est ieiunium qd elegi
per diē affligere animā suā.
nūquid otorquere quasi circulū
caput suū et saccum et cinerem
sternere elegi. **S**ed hoc fuit ieiu-
niū qd elegi. dissoluere colliga-
tiones ī pietatis solū fasciculos
depauentes dimittere eos qui
confacti sūt liberos. onus dirū
pere frangere esurienti panē su-
um egenos vagosqz ducere ī do-
mū suā nudū coopire et carnē
suā non despicere. et eos qui
taliter ieiunauerunt gloria dñi
collegit. iphi me iuocauerūt et e-
go exaudiui eos clamauerūt et
dixi eis. assum. **F**ecistisne vel
obseruastis viuentes in terris
hec oīa. **S**i fecistis elemosinam
pocius eā ad humanā gloriā
fecistis q ad dī obedienciā. qm
ipse precepit dicēs. abscondite
elemosinā in sinu paupis et ipsa
orabit p vobis ad dñm. **S**i qñ
fecistis talē elemosinam nōne fe-
cistis ante vos tubā canere. apē

20
quod viuentes in mundo metor-
dem ex ea recepistis. **I**tem cum
sint tria genera elemosine. vna
corporalis. egenti dare qcquid
poteris. **A**ltera spūalis. dimitte
a quo lesus fueras. **T**ercia. de-
linquētes corrigere et errantes
in viam reducere veritatis. **N**ū-
quid vs hoc fecistis. visitastis
ihemos paupes. iuistis ad car-
cerā mancipatos. operuistis nu-
dos. potastis ficiētes pauistis e-
surentes. et alia vere tolerancia
esset in vobis si paupitas vs ex-
cussisset s in multis et alijs sit
istis loquētes et pocius de-
distis cōcionatoribz histonibz
ioculatoribz etharistis pccibz
et meretricibz q paupibz meis
dedistis. qrentes poci⁹ ex hijs
vanā et tēporalem gloriā acqui-
rere q celestem et phennē here-
ditatē. et ī tali luxuria semp ac-
denter vixistis vsqz ad vite epi-
tium. seruastis pocius mandata
dyaboli que cū iuramento ī bap-
tismo abnegastis q mea que ī
fide spontanea obseruare pmisi-
stis. **U**tinā in mundo viuentes de
predās peccatis fecissetis pei-
tenciā cum cordis dolore et spūs
afflictione tūc liate possem vo-
bis pie misereri. s tāq obstina-
ti in malo de mea miscdia diffi-
dentes et peccātes in spū sancto
horum penitenciā neglexistis.

Nōne ī miscdia latronē de cru
ce tuli et posui eum in pabulum
quia dixit moriens domine mi
serere mei. **N**onne petrū me ne
gantē et postea in lacrimis pei
tentē resperi. etiā in eisde lacri
mis omnia peccata marie mag
dalene parcendo dimisi. quare
vos hīs similia non fecistis in
seculo viuentes. **A** certo non di
lexistis vos minus si predicta
fecissetis q̄ sepe dictos dilexerāt.
Dicent peccatores **M**irabile vi
des q̄ ī tuo sancto baptismo cō
stitutus quātūcūq; premar pec
catis dampnari possit. **E**t dicz
iudey. **N**olite in hoc mirari qm̄
ex duodecā apostolis meis vn⁹
perijt. ac etiā in nupcijs filij re
gis ī quibz forte centū milia ho
minū erant et vnus nō habens
vestem nupcialē missus fuit ī te
nebras exteriores. **I**so in vobis
nō sit vltra os loquēdi qm̄ mani
feste īiquitas calcanei vestri vos
circūdat īso sepamini. **Q**uibz
quidem sic pactis parabit se iu
dey ad sententiā in peccatores
ferendam. **S** qua adolens dicet
Heu solabor de hostibus meis
et vindicabor de inimicis meis.

Quē miscdia videns iu
diciis iram et eius mag
nā indignationē contra
vtrūq; testamenti peccatores
et eundē iudicē ad sententiā in

predictos peccatores fulminan
dā paratū ilico terribilis iudicis
presenciā audacter adiunt et fle
bili clamore īsonuit dicēs. heu
heu heu dñe deus ecce tu fecisti
celū et terrā in fortitudine tua
magna et in brachio tuo exten
to non erat tibi difficile omne s̄
bū. qui facis misericordiā ī mi
libz et reddis īiquitatē patrū
ī finem filioy eorum post eos.
Fortissime et magne potentie
ds dñs exercitū nomē tibi ma
gnus cōsilio et īcōprehensibil co
gitatu cui⁹ oculi apti sūt sup o
nes vias filioy ade ut reddas y
niāq; scdm opa sua. **T**u dñe
fecisti eos tibi populū et īposu
isti eis circūcisionē p abrahā fa
mulū tuū et legē p seruū tuum
moysen. **N**ōne tu dñe dixisti a
brahe. eritq; pactū meū ī car
ne vā ī fedus etnū. **M**asail⁹
cui⁹ prepucij caro circūcisa non
fuerit delebit aīa illa s̄ p̄lō me
o. exodi xviij. **E**rgo dñe si fedus
circūcisionis etnū est sine p̄fīni
tione t̄pis ergo etnālī pmanē
debebat. **I**tē dñe populo tuo p̄
cepisti p os famuli tui moysi di
cens. **C**ustodite leges meas at
q; iudicia et facite ea ne et vos
euomat terrā quā ītraturā et ī
habitatū estis ut letifici p̄. **Q**uāquid dñe p̄lūs iste sub vā
lege cōstitutus vtra legē peccās

81
secundū eam vel vltia legis pe-
nam debuit puniri. **Certe** credo
q̄ scdm legē vestrā debuit puni-
ri et nō vltia. que lex est multū
grauis in suis penis et maledic-
tionibz de quibz habet deut xxv
Nūquid dñe maledictiones le-
gis populū vestrū leges et mā-
data vestrā in lege scripta non
obseruantē apprehenderūt. **Nō**
ne dñe israhelita terra multas
vicibz prebuit se calabillē inimicis
incircūcis dure dictū popu-
lū affligentibz. **Ite** nonne terra
israhelita a se euomuit dictum
populū peccantē in babiloniā
per spaciū annorū lxx q̄a legem
tuam dñe non custodiuit. nōne
dñe p̄pterea abhomiatus fuisti
populū tuum et hereditatē tuam
et postea vidisti cū tribularetur
dictus popul⁹ et eius orationē
eraudisti et memor fuisti testa-
menti tui et penituit te scdm mlti-
tudinē miscdie tue hec fecisse
in bco populo tuo et dedisti eos
in miscdias. **Et** post hec dñe po-
pulū hunc peccantē et scdm le-
gem flagellatū in sanguine tuo
moriēs eduxisti de lacu inferna-
li ad celestē et ppetuam gloriā
ut zach ix. **Et** hec dñe fuerunt
vsqz ad tēpus quo carne assūp-
ta humana pro toto genere hu-
mano mortē subire voluisti. in q̄
carne viues et cum homibz iuce-

sans legē et ceremonias atqz ge-
nerale baptismum instituisti ut
p̄pheta p̄m̄tus in lege. **Unde**
dñe si iudei et israhelite te ut p̄-
phetā noluerūt audire i p̄dic-
to baptismo s̄ potius pmanere
in circūcisione legis. nūquid ip-
si p̄pter hoc intm̄ dicant repro-
bi q̄ nūc in regeneracōe et iubi-
lio vestras vitā eternā pmereri
non possint. qd̄ sic cū reuerēcia
probo. **Si** p̄dā iudei noluerūt
te p̄phetā p̄missum in lege au-
dire in baptismo fecerūt oīa le-
gem q̄ precipitur dicto populo
in hec v̄ba. p̄phetā suscitabo vo-
bis de medio fr̄m vestrorū. si q̄s
non audierit p̄phetā illū dicit
dñs ego vltor existam ut deut
xviii. et q̄a lex ista certam vici-
onē non exp̄mit ergo intelligē
dū est d̄ viciōne quā lex ip̄ponit
legē et mandata dei non seruā-
tibz sicut ipsa lex in hīs v̄bis
ostendit dicēs. **Servate** leges
meas et mandata mea ne et vos
euomat terra quam intraturi es-
tis ad habitandū ut leuitici xx
Ergo dñe si iudei et israhelite te
p̄phetā in lege p̄missū in bap-
tismo audire noluerūt. nonne
post mortē et ascensionē vestrā
terra israhelita scdm sententiā
legis euomuit a se p̄dicōs iude-
os et israheliticos in pessimis
legis maledictionibz et ad se nō

recipiet donec inflāmati spiritu
sancto pe nitētia ducti dixerint
Benedictus qui venit in nomi
ne dñi. ⁊ vestrum sanctū baptis
ma suscepint. Numquid dñe si
circūcisio fuit dicto pplō iudaico
in fedus eternū data et ipse po
pulus circūcisus. delebūt ne ani
me ipsorū a te ut de iure legis vi
tā perpetuā pmereri nō possit
quia sacrū vstrū baptisma nō
receperunt. **E**go dñe credere q
non deberet deleri etiam non ob
stante q tu dñe fueris causa pñ
die eorū. quia dñs in aduentu tuo
in carne precepit tibi dicēs. **A**g
graua cor populi hui⁹ et oculos
eius excecā et aures claude ne
forte videat ⁊ intelligat ⁊ sanc
tum ut ysaie vi de iure legis in
sanguine tuo qui ē federis testa
menti teneris predcōs iudeos e
ducere de lacu ifernali sicut edu
xisti eorū predecessores iudeos tē
pore mortis ⁊ resurrectionis vrē
de eodē lacu ifernali. **R**ōne tu
dñe voluisti circūcidi necnon et
baptizari nō q propter baptis
mum reprobaueris circūcisio
nem sed ad ostendendū q circū
cisio tantē efficacie non erat q
portas paradisi apire potuisset et cū
sancti patres etiā circūcisi et
nō baptizati in inferis mancipa
ti a predcōs inferis nō in baptis
mo aque s; in sanguine tuo qui

est federis testamenti educti fue
rūt ad vitā phennē. de quo san
guine federis habetur exodi xxi
ij. **R**ōne dñs desponsauit sibi dic
tū populū in sanguine tuo domi
ne dicēs. ⁊ sponsus sanguinis tu
michi es ut exodi iij c. **E**rgo do
mine cū reuerentia loquendo cre
do populū predictū circūcisum
et nō baptizatū de iure legis li
cite saluari posse. **E**t licet ipsi
querentes mortē tuam dixerūt.
sanguis eius sup nos et sup fili
os nrōs tñ in spū lenitatis aliq
debet intelligi videlz ut moriā
qā sanguis eius est sup nos et
sup filios nrōs in saluacōne per
petua sicut illd cyphe. expedit
vnum hominem mori pro popu
lo ut non tota gens peat.

Item de⁹ statuit pactū fede
ris sempiterni cū abraham
et semine eius ut genesis
xvij. sed dictū semen abrahe ipē
dñs suū appellauit filiū ut exodi
qcto. ut ibi. **F**ilius meus pmo
genitus israhel diri. dimitte fili
um meum ut seruiat michi. **E**r
go semen abrahe est federis sem
piterni et ipsum semē est filius
dei ut āte iam dictum est. ergo
ipse filius semen abrahe est fede
ris sempiterni. **N**unc vero si ip
se filius semen abrahe dñs pecca
uit quoniam promissum i lege
contra legem recipere noluit tñ

82
tamē ppter hoc non desinit ef
se fili⁹ licet peccauerit. **Quāq̃**
si postea fecerit qđ iustum est
pmissum in lege recipiendo di
cetūne pbus filius vel reprobz
Certe pbus dicit et misericordiam
consequet qui in amplexu ⁊ os
culo dei erit. et induet eū stolā
p̃mā baptismalē quia p eo int̃
fecit vitulū saginatū idest xp̃m
vitulū nouellū cornua idest po
testates vtriusq; lēe pducenē
et ungulas fissas qđ est discer
nere vñ a falso in eisde. **Quāq̃**
totus filius erit misericordiam cōse
tus vel pars filij. **Certe** tot⁹ fili
us. **Preterea** idē est populus q̃
fuit in egipto in deserto et i ter
ra pmissionis qui fuit in casti
tatione ⁊ q̃ erit in eiusdem
obia qđ pbo. **Popul⁹** israeliti
cus iurando p̃misit gabaoni
tis malū non inferre postea p
quadraginta annos p regem saul
fracto iuramento multi ex eis i
terfecti sūt. **Rōne** ppter hoc to
tus popul⁹ famē p̃fessus ē a dō
Ergo videt qđ idē populus est
nūc qui fuit tūc ut ij regū p̃p̃i.
Hec etiā testat̃ leges humane
vñ q̃ i deniq; rvi bi hab. ff de
iudi p̃ponebat. et de sen ex sen
tētia li vi. vbi dī qđ populus ho
bie est idē qui fuit ante centum
ānos licet aliq̃ dicant qđ in iurā
mento nō sit idē populus. qđ re

pbat ut s̃. **Ergo** si idē est popu
lus qui fuit et erat proculdubio
peccatoēs predā populi saluari
debent per p̃mā successōz de
eodē populo qui semen abrahe ē
Nonne scriptū est qđ apud deū
copiosa ē redēpcio ⁊ ipse redimz
israhel ex oibz iniquitatibz eius
Quis israhel nisi semē abrahe
et non tūc ipsi s̃ et lapides eoz
et terre miserebunt in redifica
cionibz eoz. **Itē** paul⁹ ad roma
nos hanc disputās questionem
cōcludendo dixit qđ dō oīa cōclu
sit in incredulitate ut oīm misere

Vibz quidē dictis **Satur**
q **U**lico assurgens iusticia
et ante iudicē geūs lexa
ait. **Dū** verū sūme opifer licet
verba misericōdie videant̃ audien
tū aures demulcere tamē de iurē
legis hoc p̃ncialiter audiental;
aliū ostendā cum ipsa lex dicat
si q̃s non audierit p̃phetam illū
ego dō ultor existam ⁊ nō dixit
q̃a lex vlciscet. cuius dei vlcio
est alia a legis vlcione cū ipse
sit vltra legē ut p se patet. s̃ vlcio
dī est in delinquētes ut tarta
rus eos capiat ut ps ip̃. **Conū**
tant̃ peccatoēs i infernū oīs
gētes q̃ obliuiscunt̃ deū. sed cū
ipse dō dixerit in lege ego ultor
existam. qđ est intelligendū in
dāpnacionem sed predicti iudei
noluerūt predc̃m p̃phetā audire

ergo ipsi iudei p legem dāpnati saluari non pnt. **N**onne ipse ppheta et noster iudex i signis et miraculis mirabilibz se dco populo ostendit ac etiā demonia publice de eo testificata fuerūt dicentia quia hic est cristus. **A** certo ipsoꝝ iudeoꝝ nulla est excusacio cum ipse ppheta dixerit predictis iudeis. nisi renati fueritis ex aqua et spū sancto regnū dei non intrabitis. **F**uerunt ne ipsi iudei renati ut proxime dictū est. **E**rgo quō possunt ipsi de iure legis saluari cū ipsi legē non obseruauerūt. **S**i predecessores eoꝝ in sanguine iudicis nostri saluati fuerūt de iure legis saluati fuerūt qm ipsi viuētes in carne non viderunt nec audierunt dictū pphetā baptismū predicantē s̄ isti audierūt et viderūt. **I**te adūtatū ad me quid dicit scriptura. sup tribz sceleribus israhel et sup qrtū non cōtūtam eum p eo q vendiderit iustum pro argento. ut amos ij. s̄ isti israhelite vendiderunt dñm ihm virū iustū p argento de q sentat ipsa scriptura. ergo cūta non pōt ex dei sentēcia. imo p os dicti pphete predāis iustus i pperando dñs israhelitis dicit. **E**go atēptinaui amoretū a facie eoꝝ et ipsi me vendiderūt. **E**go sū qui feci eos ascēdere de tra

egipti et duxi eos in deserto. et lānis ad possidendā terrā amor rei. ego suscitavi s̄ filijs eoꝝ prophetas. nūquid non est ita o israhelite. et ipsi me vendiderūt. ergo non ouertam eos dicit dominus ut in supdicto c̄ habetur ergo quomodo possunt saluari iam iudicati ex ore dei.

Ad misericordia. **S**oror iusticia sicut iam supdictū est in ipsa lege et lex in dō cū vbu plati a dō fuerit. iō cū ipse dixerit legē p mulgādo. ego vltor existā. i. lex dixit et dō. s̄ penā seu vlcionē legis. ipsi iudei passi sūt qā dictū pphetā noluerūt audire. **E**rgo si tu iusticia vel esse rigorosior q sit lex i hoc non eris iusticia s̄ crudelitas. **A**d aliud qd dicit q iudex nē protulit dñs iudeis dices. nisi renati fueritis etc. quod non est intelligendum de supra celesti celorum regno. cum regnum sacerdotale dicatur etiam regnum celorum quod regnum translatum extitit a predictis iudis ad ipsas gentes. in quod regnum numq̄ iudei intrare potuerunt sed semper fuerunt extra quousq; renati fuerant ex aqua et spiritu sancto. **E**t planius concedo q qui erat extra istud regnum celorum etiam et extra regnum celoru sup̄ celeste erat.

et sic iudei extra istud regnū sacerdotale existentes dampnati fuerūt et q̄a fuerunt etiā extra sup̄celeste regnū celoz h̄ tñ dñi iudei expectauerūt et crediderūt venturū sicut patres antiqui eoz crediderūt et tñ in inferno fuerūt. et q̄ si virissent vsq; ad tēpus aduentus p̄phete casti tantū credidissent ipsi casto qñtū et isti crediderūt tñ p̄p̄e p̄pha agguare debebat corda iudeoz et eoz oculos excecāre et aures claudere. **R**ōne antiq̄ p̄res eoz interfecerūt etiā scōs p̄phetas a deo missos sicut ysaia et iheremia et alios q̄plures. et h̄ dicti antiqui et sc̄i patres in inferno dāpnati fuerūt tñ in sanguine testamēti fuere saluati de inferno. ergo et isti. **D**icito michi o iusticia quib; habuit significare de latē p̄pi iudicis n̄i sanguinē et clarā aquā emanasse ait iusticia. **R**espo. **A**it m̄ia. **P**ostq̄ nescis te docere. sanguis ille fuit sanguis fedens ut sup̄dcm ē in quo omnes acūcālos nō preuaritōres legis et a deo et lege nō fornicatōres educere debebat de inferno. aqua illa fuit fedens genciū populi in qua ipse dñs gentes in populū et regnū debebat hereditare ut ysaie lii c sic. **G**lorios⁹ erat iter viros asp̄ns ei⁹ et forma eius iter filios ho-

minū. **I**ste asperget gentes m̄tas. sup̄ ipsū otinebūt t̄ges os suū quia quib; non est narratū de eo videbūt et qui non audierūt cōtemplati sunt. et etiā ipse p̄p̄e dixit. ite et baptizate om̄s gentes et p̄t̄m̄sit populū israhelitanū qui debuit exprimi cum semp̄ inter ipsos duos populos fuerit distinctio. de quib; sanguine et aqua habet figurā leuitici xliij i fine. vbi sacerdos legis in sanguine et aquis viuētibus aspergebat leprosum et mūdabatur. ita castus legis sacerdos aspergens de suo latere sanguinē et aquā viuā mundū leprosum in peccatis mundauit et lauit. **A**d illud qd̄ dicis de iij scelerib; q̄c. tu iusticia debes scire te i formādo de ipsis scelerib; q̄ p̄mū scelus post habitā terram p̄missio nis fuit in tabnaulo filo vbi deus habitauit cui p̄erat heli. cuius filij sacerdotes retraxerunt populum a sacrificijs ex quo in scelere populi archa dñi a philisteis capta est et in spacio mēsum sex postea reducta fuit in miscbia dicti populi ad locū debitū ut p̄mo regū vi. **S**ecundū scelus fuit in sion vbi ei⁹ sacerdotes et reges ea neglecta sacrificauerūt in excelsis ex qua tñl migrati sunt in babiloniā. syon et templo abustis p̄ annos lxj.

postea ouerſi miſcēdīam ſūt conſecuti ut iij regū vltio et eſdre p totū. Tercū ſcelus fuit ī iheruſalē in nouo reedificato tēplo a quo recesserunt ſacerdotes et alij a lege dī et iunxerūt ſe naciōibz apostatantes a circūciſione ex quo ab infidelibz regibus mortui venditi et captiui ducti fuerunt vltra ducenta milia et ātipontifex in dyabolum malū ſedit ī tēplo iuxta altare p annos pxxij. poſtea miſcēdīam cōſecuti ſūt ut machab p totū. Quartū vō ſcelus fuit quia vendiderūt eis pmiſſū in lege caſtū iuſtū et quē morti tradiderunt. Verū eſt qd p mille et ccc ānos nō potuerūt habere miſcēdīam. S; credis qd ppter hoc dīs non debeat eis miſereri. Rōne hec quatuor ſcelera iſrahelitarū pſpiciendo ppheta vidit et in eis miſcēdīam dī vidēs dixit pſalmo c vi. Dicāt nūc qui redempti ſūt a dño quos redemit de manu inimici et de regionibz aggregauit eos. Et natiās de pmo ſcelere filioz heli ſacerdotis dixit. eſuriētes et ſitientes anima eoz in mādati dei defecit et clamauerunt ad dominū cum tribularent et ēdūxit eos in viam rectam. De ſecundo ſcelere dixit iſ in eodem pſalmo quia reges et ſacerdotes exacerbauerunt eloquia

domini et conſiliū altiffimi irretauerunt. infirmati ſunt nec fuit qui adiunaret et clamaueēt ad dominū cum tribularent et de neceſſitatibz eoz liberauit eos et eduxit eos de tenebris babilonias et viala eoz dirupit. De tēto ſcelere dicit. oēm eſcā a lege ꝓceſſam abhoiata ē aīa eoz h; eſcā lege ꝓhibita comederūt et relinquentes circūciſionē appropiquauerūt uſq; ad portas mortis et clamauerūt et ēdūxit eos de interitionibus eorū. De q̄rto vō ſcelere dicit. iſrahelitas. Turbati ſūt et moti ſūt ſicut ebrui et oīs ſapia eoz deuorata eſt q̄a iuſtū iheſū non cognōſcētes p argento vendiderūt. tū clamauerūt ad dñm et de neceſſitatibz eoz eduxit eos et filuerūt fluctus eoz et eduxit eos ī portū voluntatis eoz et exaltabāt dñm iheſū iuſtū in eccleſia plebis et in cathedra ſeniorū laudabant eum. Ecce quō vendentes iuſtū iheſum debent aſſequi miſericordiā. nonne ipſe ī cruce pendens pro eis orauit. Rūq; illa oratio erit iam et non ꝓſequens debitum effectum. Abſit. Ait iuſticia. Domine cum ſit iudeꝝ iuſtus fortis et patiens horum veritatem diſcernit. Ait ipſe iudeꝝ. Iudiciū dñodei tribuum iſrahel iam delegatum eſt

duodecim apostolis meis et ipsi se
deant et iudicent. Et hoc iudi
cium cum omnibus super allegatis ad
suos apostolos emisit qui decre
uerunt ante sententiam iudicis in
gentes nullam in iudeos dare sententiam.

Subsequenter misericordia lo
quens ait. Quia semel cepi
loqui ad dominum utrumque loque
rari fiducia. Quid facies domine de
istis miseriis peccatoribus populi tui
christiani et maxime domine de prelati
s pastores byaconis et sub
byaconis tam secularibus quam regula
ribus et alijs beneficiatis qui iuste
suis demeritis dampnati fuerunt
ad infernum. Ratione domine miserator
et misericors et verax qui dixisti
in eternum misericordia edificabit in ce
lis et tenebis in ira indignationis
tue misericordias tuas contra eos. Non
ne isti serui tui fuerunt et quos in
dilectione vocasti castos tuos qui
orauerunt nocte et die pro populo
tuo sancto castiano semper confessi fu
erunt pro peccatis populi tui chris
tiani in quibus peccauit tibi domine
nonne sub baptismo tuo fuerunt
et sunt. Miserere etiam domine filiis
populi tui christiani similes suis
demeritis in infernum dampnatis
et qui semper te domine inuocabant de
precabantur et venerabantur et qui
etiam pro peccatis eorum et similiter
sacerdotum de quibus penitentiam non
egerunt ipsi vel predecessores eo

rum grauius propter hoc viuentes
in mundo fuerunt flagellati in
guercis fame siti peste et in iubi
cibus legis pessimis et maledicti
omnibus necnon domine cum tyranni et
alii reges crudeles predantes domina
ti fuerunt quasi in nullo valuerunt
libertate gaudere sed semper in ser
uitute degebant. Unde domine hi fi
ent similes descendantibus in la
cum quibus promissisti tu miserator et
misericors longanimis et multum
miserors eis in perpetuum non inisci
neque in eternum animari neque se
cundum peccata eorum facere neque
secundum iniquitates eorum tribuere. Non
ne domine promissisti corroborare mi
sericordiam tuam que sum ego super ti
mentes te secundum altitudinem celi
a terra longius iniquitates eorum fa
cere sicut distat ortus ab occide
te. Item promissisti eis misereri si
cut pater miseretur filijs nam et sci
uisti domine figmentum eorum quia pul
uis fuerunt. Item dixisti misericordia
mea ab eterno et usque in eternum
super populum te timentem. Nonne
domine hi te timuerunt cum bap
tismi et fide tuam habuerunt et
seruauerunt que et quam iudei et
israhelites fratres tui de semine a
brahe spreuerunt et obseruare no
luerunt. Et si isti non peccassent
domine misericordia tua que sum ego non
esset necesse eis assequi sed quia
ipsi grauius peccauerunt grauius

et ipsi obinde puniti in inferno
fuerunt et sunt quoniam aliqui eorum
fuerunt in inferno in dampnatione
per duo milia annorum aliqui per
mille et sic successive usque ad centum
annos et minus. Ideo ipsi in
hoc sacro iudicio expectant eis
miseream sicut miseretur pater filii
eorum. Numquid continebis te domine quod
iurasti dauid seruo tuo me misericordiam
a peccatoribus non dispergere neque in
veritate eis nocere. **A**peri manum tuam et imple
omne animal benedictione et re
genera ipsos in hoc sacro rege
nerationis iudicio in tuo sanguine
et misericordia que sum ego.

Inico assurgens iusticia et
plicatis brachijs ad terram
genuflecta universorum domino
dicit. Tu domine iustus es et re
ctum iudicium tuum et michi iurasti
custodire omnia iudicia iusticie
quoniam iniquitatem odisti et me iusti
ciam dilexisti et propter hoc domine
venit te deus tuus et debet tibi fi
lio et regi iudicium et iusticiam
et dixit iusticia tua sit iusticia
in eternum et lex tua veritas. **N**on
ne domine peccata a te legem veritatis
et dixit. Domine quis habitabit
in tabernaculo tuo aut quis requiescet
in monte sancto tuo. **E**t tu
domine dedisti michi legem veritatis
et dixisti. Qui ingreditur sine
macula et operatur iusticiam et

qui loquitur veritatem in corde
suo et qui non egit dolum in lin
gua sua nec fecit proximo suo
malum et opprobrium non acce
pit adversus proximos suos. **E**t
qui iurat proximo suo et non de
cipit qui pecuniam suam non de
dit ad usuram et munera super
innocentes non accepit. **I**te
promisisti ad nichilum deducere
malignum in conspectu tuo in hijs
peccantem sed cum predicta omnes
in hijs deliquerunt quo iure pos
sint salvari non video. **H**as do
mine que michi iusticie iurasti
placeat ea michi observare. **I**te
nonne tu dixisti petro et suis suc
cessoribus quodcumque ligaveris
super terram erit ligatum et in celis
et quo cumque solveris super ter
ram erit solutum et in celis etiam.
Quot creditis domine inter ipsos
sunt excoicati qui censuram vestram
contempserunt. **F**acietis ne irrita
legem vestram quam clarissime
per os sacrorum principum pro
tulistis. **E**t cum dicat soror mea
misericordia predictos peccato
res in quatuor pessimis iudicijs
vestris et pessimis maledictioni
bus supradictis viventes in ter
ris mundatos seu purgatos for
te citius semper reuerentia salua
quoniam episcopi et clerici tam
seculares quam regulares qui fuerunt
ipsa pessima iudicia in terris

85
ipſi ſp̄ra veritate poſuerūt mē
baciū ſp̄m ipſorū ⁊ mendacio
p̄cti poſſerūt fedus cū morte
et cū inferno fecerūt pactū ⁊ di
perunt. Flagellū cum tranſierit
non nocebit nob̄ nec veniet ſup
nos quia poſuim⁹ mendacium
ſp̄m noſtrū. **R**ōne tūc dñe dixi
ſci eis. ponā in pondere iudiciū
et iuſtiā in menſura et ſubuer
tet grando ſp̄m mendacij. iun
dabunt aque et delebit fedus
veſtrū cū morte et pactū veſtrū
cū inferno non ſtabit. ut pſaie
xxviii. laya vō ſup̄dā p̄cōres
viuentes in mundo in ſup̄dās
quatuor iudicijs fuerūt in tran
quillitate pacis atq; habundan
tes diuicijs ⁊ gloria temporali
et cum hominib; iuſtis et bonis
et iuſtis flagellati nō fuerunt.
quaſi vſq; ad exitum vite ipſoz
pace et diuicijs gaudentes. et
cū ſup̄dā ſint iuſto iudicio ſu
is demeritis dāpnati quomō po
terunt de inferno ſaluari cū ſit
ſcriptū. in inferno nulla ē redēp
cio ut iob vii. et p̄s vi. in inferno
autē q̄s cōfitebit tibi q̄ſi dicat
nullus. et p̄s xlii. nō mortui lau
dabunt te dñe neq; omnes qui
deſcendunt in infernū. et pſaie
xxviii. q̄a non infernus cōfite
bit tibi neq; mors laudabit te
non expectabūt qui deſcendūt
in lacū veritatē tuā ideſt ſaluaci

onem tuā. **E**rgo iuſtiſſime iudex
cum ſup̄dā deſcenderūt in in
fernū quia non obſeruauerunt
legem tuā quam iuraſti irritam
non facere. et q̄a in inferno nul
la eſt redēptio quo iuē ſaluari
poſſint non video.

Dixit que aſurgens mi
ſericordia quaſi aliquātu
lū in verbis iuſtie tue
bata dixit. defecerūt oculi mei
et ſenſus mei i eloquiū iuſtie
et ait. **D**e⁹ p̄us fuit miſericors
q̄ iuſtus dicēte ſcriptura. miſera
tor et mīcors et iuſtus dñs ⁊ in
t̄m fuit mīcors q̄ in latere ſuo
portā fecit ut peccatores ad eū
reuerſentes aſperſq; ſanguine
et aq; p̄ predictā portā ingredia
tur ad eū in corde ſuo qd ē ſin⁹
ſeruoz ſuoz et genciū multarū
ad eū in penitēcia venientiū di
cēte ſcriptura. **A**p̄ite portas cor
dis veſtri i iuſticia q̄a ingreſſ⁹
in eas cōfitebor et v̄s taliter iuſ
tificati intrabitis portā lateris
mei in ſinu cordis mei. **S**z tam̄ tu
iuſticia angelos paradīſi p̄didi
ſti tu ſemp̄ rigoroſa et crudelis
in hoīes fuiſti. **T**u adā peccan
tē ⁊ paradīſo eieciſti. tu m̄ndū
vniuerſū peccatis plenū crude
lit in aquis abſorbuiſti. tu ſodo
mā ⁊ gomozā cremaviſti. tu tee
ram deglucientē dathan et aby
ron cum eozū ſcola operuiſti. tu

populū mutūrantē contra dñm
occidisti. Et cetera alia que cau
sa breuitatis omitto. Ideo sñs
et iustissimus dauid anteq̃ vnc
tionē ad regnū sacerdotij a deo
sumeret cōsiderans tuam crudeli
tatē et rigorositatē non te s̃ me
in p̃sona cristi sub publico cir
cūgrapho iureiurando ab eodē deo
firmato desponsauit. et cū ipso
dō tale pactū habuit dicēs. Si
filij tui dereliquerint legem meā
visitabo in virga iniquitates eo
rū. sed misericordiā meā non
dispergam ab eo neq; nocebo i
nitiatē meā que est iusticia. E
go postq̃ ego fui desponsata ip
si dauid sub pacto supradcō iure
iurando firmato dicente dō. qm̃
cōfirmata est sup nos mīa eius
cessauit et nūc cessat dñs rigor
tuus quē oīa supdictos exeraui
sti. quo rigore etiā nūc vti non
poteris neq; a deo stante supra
dō pacto exaudiri cū ipse ih̃s
in mundo viues dixerit. discite
qd est mīam volo et nō sacrificiū
idest iusticiā. Et post hec ṽtat
se ad ipām iusticiā dicēs. soror
mea iusticia scripture q̃s p tuo
iure inducis nō loquūt de circū
cis vel baptizatis s̃ 8 alijs pa
gamis q̃ p baptismū vel circūci
sionem in libro vite scripti non
sūt et isti tales qui mortui sunt
in inferno non laudabunt dñm

qm̃ caractere vite in eis non ha
bent. s̃ alij qui caractere habent
ex eo viuent et dño benedicent
sicut ieremias qui erat in infer
no orans et exaudiebatur a dō
pro victoria populi dei ut ij ma
chab vltio c. qm̃ si in hīs caract
erem habentibus iudex noster
meram vellet de eorū meritis fa
cere iusticiam scito o iusticia q
omnes sancti et iustificati in ei⁹
iusticia iniustificarentur et para
disi porte eis clauderent et dāp
nabiliter aperirentur eis porte
inferni. p̃pt qd clamauit dauid
psalmo c lxiij. Non intres i iu
diciū cum seruo tuo domine q̃a
non iustificabitur in aspectu tuo
omnis viuens. quia p̃seutus est
inimicus animam meam. Itē
o iusticia quid profuit mūdo ce
stū carnem sumpsisse humanā
et eam i mortē pro peccatorib;
posuisse. Itē quid p̃fuerūt bap
tismus et alia sacramenta eccle
siastica in quibus et peccata re
mittuntur et infundūtur gracie
et virtutes. ergo refrena in tua
seueritate linguam tuam quoniā
alia est lex habentium caractere
baptismi vel circūcisionis et
alia predictum caractere non ha
bentiū. quoniā caractere habē
tes dñs mortificat et viuificat.
deducat ad inferos et reducit. et
sanctus dauid sciens se iustum

timē descensurū ab inferos dixit
ps xv. qm̄ non derelinques a
nimā meā in inferno. et ps xix
dñe eduxisti ab inferno animā
meā saluasti me a descendētibz
in lacū. Ergo cariter baptisimi
vel circūcisionis signatorū licet
dāpnatorū ab eodē est redēptio.
hīs exceptis qui alienauerunt
se a dō et eius lege vel fornicati
sūt ab eo idest qui renūciauerūt
circūcisioni vel baptismo et fidē
p̄dolorū sunt amplexi cū sit scrip
tū. p̄des oēs qui fornicantē abs
te. et ps ix. comitantē peccatōes
in infernū oēs gentes q̄ obliuif
cantur deū. Itē apocal̄ pp̄ dī q̄
omnes etiā cristiani q̄ admaue
runt bestia et receperūt carite
tē eius tanq̄ dāpnati et mortui
in dicto peccato ad infernū. nō
debent viuificari i dei miscdia do
nec osmanē mille ām. quibus
conūptis resurgere debent s̄ in
ferno a p̄dco peccato. et hec
vocat̄ prima resurrectio. et i ista
resurrectōe scda mors idest stag
nū ignis non habet p̄tatem. Et
quare post resurrectōē animarū
de inferno noīatur scda mors. re
spondeo ait miscdia. Quia pri
ma mors et infernus datus p̄mo
mortuis et dāpnatis in eis sedū
dū opa ipsoz mittēt in stagnū
ignis et etiā qui non ē scriptus
p̄ baptisimū ul̄ circūcisionē in li

bro vite. et tūc infern⁹ nō erit
vltima captiua aīas cū ipse cap
tuabitur a scda morte. Et hoc
mirari nolite cū p̄mus hō adam
multū in deū peccauerit quētes
sup̄be effici sicut deus. et qui nō
penitendo s̄ exausando peccatū
suum eidē deo cōfessus fuit et tū
de p̄dco peccato miscdiaz cōse
cutus fuit in sanguine filij dī ip
se homo resurgens de dicto ifer
no. quibz miri de cōstitutis i bap
tismo licet i inferno dāpnatis
si eandē miscdiam p̄ sua libeāci
one de iferno et ipsi affequantē

Que audiens lucifer ince
pit diffidere de miscdia
dei q̄ nemo esset q̄ ab
dñm intercederet pro eo. Illico
quendā suoz angelozū misit ab
maria virgine et iudicis matre
ut ipsa p̄ eo intercedēt ad iudi
cem filiū suū. Quo nūcio ap̄s
virgine gloriofam cōstituto iudi
ciū filij eidē nunciauit et inter
ceta eam rogauit ut dignaret̄
ap̄s suū filiū iudicem p̄ lucifero
et tota āgelozū tuina preces ef
fundere. Ait v̄go. Valde libenter
pro eo et tota tuina angelozū et
etiā alijs peccatoribz exorabo.
et petitis v̄gineis vestibz mor
in comitua multozū angelozū cā
tancū. aue regina celozū aue do
mina angelozū. ad eius filiū iter
arripuit. et anteq̄ ibi venisset

virtutes adhuc altercabant et dicebat iusticia. **T**am circūcisi q̄ baptizati peccauerūt contra legem meā et iureiurando michi a dō firmatā. ergo non habitabūt in tabernaculo dī. Dicebat misericordia. **S**i peccauerūt puniti fuerūt prout supradictū est. **E**t in hīs dictis nūciatū fuit iudici q̄ mater sua ad eū veniret. **I**lico assurgens rex et iudex iuit in occursum eius adorauitq; eā et sedit sup thronū suū positus est et thronus matri sue que sedit ad dexterā eius. **E**t dixit ei mater eius **P**etitionē vnā petulā ego deprecor a te ne cōfundas faciem meā. **E**t dixit ei rex **P**ete mater mi neq; fas est ut auertā faciem meā. **Q**ue ait. **F**ili mi te deū et hoīem ego seruula paui lacte meo vberē de celo pleno et crescens ī mundo nūq̄ fili mi faciem tuā a peccatorib; auertisti. comedēs et bibens cū eis dixisti hoc tibi impropertib; et non veni vocare iustos sed peccatores. **C**onfiteor tibi dō celi et tē q̄ hī cristiani peccōres pessimi fuerūt et longe ī te peccauerūt s; tñ dñe longius iudei frēs tui peccauerūt qui crucifixerūt blasphemauerunt et deriserūt te et pendēs in cruce eis peccisti dicens pater ignosce eis quia nesciūt quid faciūt. quāto

magis parcere debes ppianis tuis qui semp d tua passione doluerūt et me matrem tuā semp honorauerunt in ieiunijs et elemosinis atq; orationib; gementes et flentes ī hac valle. **G**randes fuerūt misericordie tue in terra sint si placet et nūc in celo. **I**te dñe si placet restitue gracia patris tui dei viui lucifero et ruine angeloz qm̄ predictam graciā ductus penitentia multū ipse affectat. **R**espondit rex et dixit matri sue. **Q**uare mater postulas graciā patris mei lucifero postula ei et regnū meū. ipse quesuit patrē meū de regno sua supbia spoliare querit nūc ipse similis et me d meo expellere regno. **I**urauitq; iudex et rex p semetipsū quia hodie interficietur lucifer in puteo abyssali et claudet puteus os suum super eum. **D**e alijs vero peccatoribus ait rex et iudex. **D**ū fui viuens in mundo fui ut magister docens et operabar magis in misericordia q̄ in iusticia nūc autem hic sedeo ut iudex ad iustū reddendum iudicium contra illos qui meam doctrinam et mandata facilia non obseruauerunt tamen mater mi reducantur ad cōcordiam virtutes quoniam pro parte mea illis fiet quod tibi placitum erit mater dilectissime. *

Quæ beata virgo trahens
se ab angelū misericordiam
et iusticiā aduocauit di
cens eis. **Q**uæ est vestra petitiō?
Respondens iusticia dixit. **O** dñā
discordia nostra hec est. **H**omines hī
pīres de populo castiano iuste
per iudicē nostrū filiū tuū eorū
iustis demeritis traditi fuerunt
in manu inferni et ibi fuerūt p
tēpora longa in supplicijs et nīs
nunc querat ipsa misericordia ab in
ferno dñs dāpnatos liberare in
grauē meū preiudiciū et iacturā
quia sicut tu dñā nosti in infer
no nulla est redēptio. Respondens
autē mīa iusticie dixit. **M**aius
michi fieret preiudiciū si dicti
peccatores nō liberārentur de car
cere infernali q̄ tibi. qm̄ vanū
est nomen meū si dictis pecca
torib; dñs non miseret salua tua
reuerēcia q̄a in inferno est redēp
tio testante psalmo clviij. verū
tamē dñs redimet animā meā de
manu inferni cū accepit me. et
p̄mo regū iij. dñs deducit ad in
feros et reducit. Dixitq; virgo
et mater. **N**olite turbati q̄a v
traq; vestrū ius suū habebit et
si placet ponatur hec vestra dis
ceptatio in manib; meis. **A**ut v
tutes. **C**ontētamur. **E**t p̄miserūt
a virginis nō discrepāe iudicio
quo solēpnizato dixit vgo. **T**u
iusticia ius tuū habuisti cū filius

meus duxit eos ad inferos. mise
ricordia autē nunc ius suū habe
at cum reduxerit eos de inferno
dicet iusticia. ergo nō sum ppe
tua. Respondens misericordia dicet.
Tu in mundo habuisti p̄ncipiū
et finem. et ego adhuc licet ha
bueram p̄ncipiū finem tamē me
um executiū habere nō valui.
et tu es melior me et ego te. **E**t
dixit vgo. **S**ilete. et p̄tulit inter
iplas sententiā in hīs verbis.
Omnēs populi xp̄iani peccato
res qui tñ baptismū non itata
uerūt et fuerunt in inferno mil
le ānis vel vltra in iusticia dāp
nati in misericordia de inferno redi
manē. **A**lij vō qui mille ānis in
inferno nō fuerūt c̄pletis hīs
annis misericordiam assequentē sed
tamen in omib; hīs bñplacito
filiū mei reseruato. **E**t in hac sen
tencia virginis marie virtutes
consenserunt. **E**t cū remisset ad
p̄ncipiam iudicis assurgētis ma
tri quousq; ipsa sedisset in thro
no suo et p virginē recitata vtu
tum discordia ad quam ipsa vgo
et mater postulauit a filio beig
ne se admitti et in predicta sen
tencia se audiri. **A**d qđ filius res
pondens dixit. **N**on sic mater
mea nō sic fiet omnib; peccato
rib; qm̄ inter ipsos sunt nōnulli
qui diffident de dī misericordia et
neglecta penitēcia sp̄ ad malū

obstinati fuerunt. **I**te qui despe-
rauerunt in suis peccatis. **I**te qui
veritate impugnauerunt et menda-
cium semper defenderunt. **I**te qui nu-
quam habuerunt propositum penitendi.
Ite qui male senserunt de persona
trinitatis et maxime de spiritu
sancto. **I**te sunt aliqui qui scisma
posuerunt in ecclesia mea dedi e-
is tempus penitendi et noluerunt
quibus statui tempus afflictionis
mille annorum. **I**stis exemptis om-
nes alij misericordiam consequentur
prout decreuistis mater

Quibz quidem dictis et pro-
latis a iudice iterum dix-
it misericordia. **D**omine sentio
etiam extra infernum puerulos ca-
tere gloria beatitudinis vestre qui
non fuerunt renati baptismo et aliqui
in lacte aliqui in utero matris
mortui fuerunt sed tamen cristiano-
rum filij fuerunt qui sacri baptis-
matis lauacrum sumpsissent si
vixissent. **U**nde domine cum predicti
pueruli fuerunt sub custodia vestra
testante scriptura custodiens pu-
eros dominus ne forte videantur ac-
que dicantur sub custodia vestra ip-
si perire ut per vos ad gratiam beati-
tudinis ipsi reducantur quia per
eos non stetit quin facti maio-
res baptisma recepissent. **I**taque
moyses in hoc valde excessit ita
aspere contra eos agendo. **D**ixit
autem dominus. **A**duocent moyses

et vita. **Q**uibz vocatis et appare-
tibz ait dominus. **A**udio o moyses cum
te fecerim ut esses preciosa hominum
sanctorum qui perennia gaudia pro-
mereri potuissent quare eos in
peccatis peccatores occidisti.
quare eos non expectabas quo-
usque de eorum peccatis ipsi penite-
ciam agere potuissent. nonne con-
stitui tempus omnibus hominibus vite
ipsorum. **E**rgo annorum sexaginta et etiam
constitui homini peccatori tempus pe-
nitendi centum annorum ut ysaie lxxv. ma-
ledictus peccator centum annorum. **S**i
usque ad terminum illum expectasses
excusabilis esses quare anticipasti
finem illorum propter quod vocata fuisti
moyses peccorum pessima. **U**nde propter
tuam iniquitatem gemit punieris et ad-
huc penitus egisti hos lactentes pu-
eros in ulnis matris interfecisti et
vanam promissus eos ad sacrum
baptisma attingere. **U**nde moyses in-
clinans se coram iudice humiliter sic
ait. **I**ustissime iudex ego per me
non credo aliquid iniustum me fecisse.
Si interfeci peccatores pessimos in
iusticia sic eos interfeci et iusticia
tua fui teste scriptura. quod malos
interficat iustiter si est. **A**it iudex
propter hoc vocata fuisti pessima quia
non promissisti peccatores perire. **A**it
moyses. si domine peccatores meos interfeci-
sent nominis tui et eos interfecissem
fuissem iniusta cum sit scriptum.
Non est in morte qui memor sit tui

Et ait iudeus. **A**llud debet intelli
gi qd si predicti peccatores fuif
sent memores nois mei no fuif
sent in morte pessima s; in pre
ciosa. **A**it mores. **R**one scriptum
est. **V**iri sanguinu et dolosi non
dimidiabunt dies suos. quomodo
pessima fui. **I**te cu hoies bestie
et fere ecia homines peccatores
violenti interfecerunt. debet hoc
michi imputari. **A**it dñs. **C**erte
sic. **N**onne oim hominu clauces
mortis i manu tua erant. quare
homicidia pmisisti cum in lege
fu scriptu. sanguine enim aiaz
restat de manu auctay bestiaz
et de manu hois et de manu vici
et de manu fratris eius requia.
Postq sciebas qd deus require
bat sanguine occisi de manu oc
cisos quare pmisisti homicidia
ut ecia homicide in peccatis in
terficerent. bestie sine te morte
te morte alij inferre no poterat.
et sic de alijs. **I**te quare socieba
ris cu dyabolo et inferno. **E**legis
ti refrigeriu tuum in inferno. **A**d
omia mala mundi pagenda ut
testatur scriptura. **A**nte facie ei
9 ibit mores. egredietur dyabolus
an pedes eius stetit et mensus
est terra asperit et dissoluit ge
tes. **A**baac iii. **I**te dixerunt im
pii peccatores. paissim9 fedus
cu morte. quare sociata non fuif
tu cum angelis et vita ut in eter

82
nu preciose in celis virisses. s;
magis elegisti replere tartar9 qd
tocius gaudij et iocunditatis re
pleuisses paradisu. **A**pterea ab
infernu descendes. **E**t sicut om
niu peccatoz in eum descenden
ciu in mundo fuisti pma ita in i
ferno ipsoz eris mores scba. **E**t
ipse iudeus ilico pntem et clauces
tam a morte qm ab inferno reci
piet et predictor9 potencie sua
sentencia ab puteu deducet. **E**t
subsequenter dicit vite. **D**ic mi
chi o vita quare te pmisisti vici
a morte quare non fuisti auxili
ata peccatoz; ne ita dapnabi
liter morerent. a certo multu fu
isti culpabilis. **E**x quib; verbis
vita tremefacta quasi lacrimis
copuncta sumo iudici dicit. **R**e
irascatur dñe furor tuus in me et
patienter si placet me audi. **P**e
cu est dñe qd me vita in ppeuu
creasti cum in spiraculu vite me
in homine formasti in animam
vuentem. postea vero inuidia di
aboli me vita exclusa mores itra
uit in orbem terraz. **R**one dñe
me amichilasti in mundo quando
hoiem a paradiso expulisti. **A**pter
suam inobediencia. et dixisti ne
forte homo mittat manu suam
et sumat eciam de ligno vite et
comedens viuat in etnu. et eie
cisti eum de paradiso vbi ego vi
ta eram. et dedisti eum in manu

mortis de cuius ligno ipse homo
prius comederat. Unde dñe que
fuit mea sententia ut liberare po-
tuisssem hominem de manu mortis
que in terris me potencior erat.
feci tamen qd potui hoies a gra-
uibus mundi pialis liberando. po-
tuine et vos liberare a morte cru-
cis. in hoc vos in testē et iudicē
inuoco s; tu dñe nosti qñ inferno
mortē dedisti nōne omīs mortu-
os in eo potēter uiuificauit. et di-
cet dñs. **V**ita uiuet et mors morie-
etur. Et etiā miscdia dicet. pla-
cet ipsos puulos miscdiam asse-
qui et tali mō oīa vicia mortalia
redarguet piterq; dampnabit
et virtutes sup choros angelorū
exaltabit. et termino sentencie
adueniente eo sedente pro tribu-
nali insonuit tuba in clangore
horribili et iudice iubente iusti
ab iniustis separabuntur et silen-
cio facto quasi medie hore iudi-
ce legente sentenciam ipse rex et
iudex in cordis dolore dicet sup
dictis sepatis iniustis. **I**te ma-
ledicti in ignem eternū. **I**ustis
autē dicet. **V**enite benedicti pa-
tris mei pcipite regnum quod
vobis paratū fuit ab origine mū-
di. Et tunc dyabolus et mors et
infernus et omēs qui scripti nō
sunt in libro vite missi sunt in
stagnū ignis vbi bestia et pseu-
do prophete cruciabuntur in se

cula seculorū. Amen.

Quibus quidem explicite
recitatis ait anstoteles.
Magna et mirabilia re-
citata sunt que penitus ab oculis
ab auribus et ab alijs corporis
mei sensibus fuerūt aliena. ita
fiat sicut dictum est sed tamē me-
mentote mei o ysaia et ieremia
cum vobis bene fuerit ut suadea-
tis ihesu ut educat me d isto te-
nebroso carcere. et similiter oēs
alii arbitri dixerūt. Quibus ysaia
et ieremias aiunt. Audacter
loquemur p vobis dño nostro
ihesu. Et aduocato ioseph de be-
nignitate quadā qui etiā in de-
fectu concordie arbitri datus ē
retēta delegata potestate quid
sibi de predicto arbitrio videret.
Admiratus ait. Bene p omnia.
propter quod arbitri omnes cō-
cordes de predicto arbitrio cita-
uerunt seu citati fecerūt ambas
partes ad sentenciā regni pmul-
gandam. Quibus partibus cita-
tis et cōm arbitris ipsis petēti-
bus sentenciā pmulgati. predā
arbitri mandauerunt ieremie.
ut pro vita omniū supradictam
sentenciam ferre debeat de quo
ābe ptes oīa fecerūt publicū in-
strumētū ut i c cū ab vno d sen-
te iudi li vi. Quam sentenciam
idem ieremias in hanc formam
protulit et dictauit.

In nomine dñi amē. Nos
octavianus ysaias aristoti
les et ieremias arbitri ac
bitatores q̄ put i forma p̄pro
missi cōtinetur. Ideo visis audi
tis intellectis et examinatis at
q; discussis parciū predictaz
iurib; et mōionib; ac p̄bacioib;
habita deliberatione diligenti p
bono pacis et cōcordie ex vigore
p̄promissi predicti dei nomie in
uocato ordinamus laudamus ac
bitamur diffinimus dicim⁹ at
q; inuolabiliter precipimus p
ut supra arbitratū est qd hoc int̄
sent totū. Et hec omnia lauda
mus arbitramur diffinim⁹ dici
mus atq; inuolabiliter precipi
m⁹ obseruari sub pena in p̄pro
missio appōita si i singulis capi
tulis laudi vel arbitrii p aliquā
parciū fuerit cōtrauentū saluo q
reseruato nobis arbitrio et p̄tā
te declarandi sup p̄dictis vbiā
q; q̄ quāq; visum fuerit expe
dire. **S** Tabellio vō taliter se sub
scritū latum ēa. **S** scripsit
ratū fuit arbitriū p̄dictū
die q̄rto mensis maij p ieremiā
de mandato alioz arbitroz par
tib; ad hoc citatis et op̄aretib;
et dēū laudū seu arbitriū statū
et expresse approbantibus.
Et ego diuina autoritate no
tari placitū dñi arbitrii seu
laudi interfui q de mandato ac

bitroz p̄dictōz ac etiā parciū
voluntate hic me subscripsi.

O arbitrio plato mor
vtrāq; pars p̄c̄it et co
gavit dictum notariū q
testes mibi astantes et p̄ites qd
de toto arbitrio et ei⁹ tenore de
beant cōfiteri ad cautēlā futuroz
vñū vel plura publica instrumē
ta. Quib; quidē instrumētis cō
fectis et mōphi et belial assigna
tis. ilico astutus belial arrepta
celeti fuga descēdit ad inferos
et salutatis socijs instrumētū
arbitrii ostendit de quo gaudē
cia demonia iubilū de eo fecerūt.
Beelzebub vō aliquātulū ascen
dens alte iussit silenciū fieri et
ait. Fratres mei non iest tēpus
cadendi scitis bene qm̄ erectus ē
inimicus noster. Vos ip̄i scitis
quid iā modicis diebus elapsis
fecerit in inferno. Ideo in n̄is
agendis sagaciū ineamus cōsiliū.
Videris bene qd tota t̄ra et eius
dominium sunt sub p̄tate nostra
tamē non cōfidamus in virtute
nostra neq; i diuicijs n̄is. ipse
ihs a certo mittet gentē suam
et bellatores suos contra regna
nostra et potissime cōtra regnū
romanoz qd totius orb̄ obtinet
p̄ncipatū. quid sit faciendum in
hoc sapientē cogitemus. Ait asta
roth. Ego euaginato gladium
meum et interficiet eos manus

mea. psequar et comprehendā
diuidam spolia et implebitur a
nima mea. **Qui** sic ait beelzebub
Supbe loqueris. scis quid loq̃e
scriptura de ipso ihesu. **A**udi eā.
Angelis suis mandauit de te ut
custodiant te in omnib; vñs tu
is. **I**n manib; portabunt eū ne
vnq̃ offendat ad lapidem pedē
suum. sup aspidem et basiliscum
ambulabit et conculcabit leonē
et draconem. **E**t q̃d ipse ihesus
loquit̃ oīa nos audi i psalmo
xvij **P**ersequat inimicos meos
et oprehendā illos et non cūtar
donec deficient. confrangā illos
nec poterūt stare cadent sub
pedes meos. **A**it astaroth **E**rgo
sagittemus eū subito et non tū
meanus. abscondamus laq̃os
cōtra eum. quis videbit nos. **A**it
beelzebub. **H**oc scrutinium est
iniquitatis qm̃ deficiemus scru
tantes scrutinio. **V**is audire il
lū qui videt nos ut psalmo lxx
xij ne taceas neq; cōpescaris d̃s
qm̃ ecce inimici tui sonuerunt et
qui oderūt te extulerunt caput
sup populū tuū malignauerūt
cōsiliū rē. **S**cio q̃a tu astaroth
supbus es valde. supbia tua et
arrogantia tua plus q̃ fortitu
do tua. **A**it belial. **S**imite r̃pari
in otumelijs. queritis forte scin
dere regnū nostrū. a certo male
stabin⁹. et ait ipse. **A** certo ma

le stamus sine capite. quia rex
noster captiuus est ut scitis. **U**n
de si placet nunciemus beelphe
gor ut sciat quia propter capti
uitatem regis nostri regnū no
strum dicitur vacare cuius iurif
dictio in nos transfertur. ut de
supple negli prelat si episcopus
li vi. **A**ūt om̃s. **I**nciem⁹ beelhe
gor. et ostituerūt eū vicariū toti
us orbis et inferni. **E**t stantibus
coram eo demonijs ait beelphegor
Fr̃es mei iacula q̃ preuident̃ mī
nus ferūt ne fiam⁹ sicut gētes
sine oīlio et prouidentia q̃ nouissi
ma prouidere nō valēt. **U**t vide
tis ih̃c iūmias nē erigē ut nos
pdat et lō n̄r capiat. **E**t volens
cauere i futurū aduocauit baal.
et ait. **S**cio q̃ tua sapientia et
astucia fecisti q̃h totū populum
dei eundē d̃m derelinq̃re et tibi
seruire ut iudiciū ih̃. baal et asta
roth tēū socij fuerūt. **C**ui baal
ap̃ter suā astuciā iezabel cū po
pulo israhelico seruauit. **U**bi ē
spiritus pessimus qui opatus fu
it scelus interfectionis ih̃ filio
rū ierobaal ut iudicum ix. nec
nō psequi fecit dauid p saulem
in se eundē spiritum habentē. ut
p̃mo regū xlij. **U**bi est asmode⁹
qui in desiderio coitus septem vi
ros interfecit ut thobie iij. **U**bi
ē bagon q̃ sua potētia interfecit
xxx milia virorū de populo dei

archam dei captiuaui et ea ob
tinui ut pmo regu iij et v. vbi
est belial qui puerit cor dauid
ut numeraret populu ex quo pi
erunt lfmilia ut ij regu xx. vbi
astartes chamos et meloch qui
simul sapientissimu salomone
retaperunt a cultura veri dei et
fecerunt eu eisdem seruire in pha
ris ut iij regu xi. vbi est belze
bub qui preuaticari fecit ocozia
regem samarie qui misit ad asu
lendu eu et ut qerto regu pmo.
Unde ait belphégor. Creditis
q alij sint hoies nunc q tunc fu
erunt ideo nequaquam diffidatis.
Taliter pncipibz inferni suisqz
socijs confortatis et animatis p
republica infernali iteru sic ait
Adhuc vos nescitis quicq nos
habem? ex arbitrio q possum?
nos defendere a dicto ihu. Nunc
videtis q iudea et tota terra is
rahelitica sunt sub dominio nro
que quondam sub eodem non erant
ideo distabant per vniuersu or
bem singula demonia q singula
regna terre habeant et ea regna
terre defendant a dicto ihesu et
ei? bellatoribz inducendo cor da
hominu ad non credendu dicto
ihesu. ac etia ad seipsa defende
da put melius poterunt contra
predicos ihesu bellatores omnem
malignitatem opando et maxime
q ipsa demonia subintrent cor

da pncipu et regu totius terre
et faciant illos insurgere contra
ihesu et eius bellatores in psecu
tione vsqz ad mortem et ita fiat
qm oes dii genciu demoia. que
in tanta fuerit felicitate in totius
mundi pncipatu sicut possz nar
rari. magnus esset et dolor nos re
minisci felicitatis ideo melius e
in isto bello mori q mala nostra
videre. Accingimini filij potentes
et estote parati. Et cu placuissz
iste sermo in conspectu omniu in
continenti distabitis regnis in
se tota terra repleuerunt ad oia
mala pagenda ut solita sunt Et
hoc mo pfecta sunt dicta demo
nia ad omne mala opacionem
habenda contra ipsu ihesum et ei?
principes p eius fide bellatores

Myses vero habito instru
mento arbitrij ipsu pre
sentauit dno ihesu. **Q**uod
videtis dictus ihs et ipsu pleges
satis gaudius e mox itauit ad
discipulos suos qui erat in qua
dam domo clausis ianuis ppter
metu iudeoz et ait eis. Pax vo
bis. ego sum nolite timere. **N**on
turbet cor vestru neqz formidet
creditis in deum et in me credi
te. In domo patris mei mansio
nes multe sunt. Si quominus
dixissem vobis quia vado parare
vob locu. Cu parauero vobis lo
cum iteru veniam et recipiam vos

ad meipsum ut ubi sum ego illic
et vos sitis sed nunc in puerbijs
non loquar vobiscum. **V**eniet enim
iudicium mundi huius. nunc princeps
huius mundi ejicietur foras quia
iam iudicatus est. et si exaltatus
fuero a terra omnia traham ad
meipsum quia data est michi omnis
potestas in celo et in terra. disci-
puli vero gauisi sunt viso domino.
Unde conuocatis duodecim aposto-
lis et alijs septuaginta discipulis misit
illos binos ante faciem suam et
dicebat illis. **M**essis quidem mul-
ta operarij vero pauci. Rogate do-
minum messis ut mittat operarios
in messem suam et precepit eis
dicens. **I**n viam gentium ne ab-
ieritis et ciuitates samaritanorum
ne intraueritis sed potius ite ad
oues que perierunt domus isra-
hel. **E**untes autem predicate dice-
tes quia appropinquabit regnum ce-
lorum. infirmos curate mortuos sus-
cite leprosos mundate demones
ejcite. **G**ratias accepistis gratis
date. **N**olite possidere aurum et
argentum neque pecuniam in zonis
vestris non peram in via neque du-
as tunicas habeatis neque calcia-
menta neque virgam feretis. dignus
est enim cibo suo operarius. **I**n qua-
cumque autem ciuitate intraueritis ad
castellum interrogate quis in ea
bignus sit et ibi manete donec
exeratis. **I**n quamcumque domum in-

traueritis dicite pax huic domui
et comedetis de hijs que apponun-
tur vobis. et quicumque non recepe-
rit vos neque audierit sermones
vestros exeuntes foras de domo
vel de ciuitate exatate puluerem
de pedibus vestris. **A**men dico vo-
bis tolerabilis erit terre sodomie
et gomorreorum in die iudicii quam il-
li ciuitati. **E**cce ego mitto vos si-
cut oues in medio luporum. **E**stote
ergo prudentes sicut serpentes
et simplices sicut columbe. **C**auete
autem ab hominibus. tradet enim vos
in concilijs et in synagogis suis
flagellabunt vos et ad presides
et reges ducemini propter me in
testimonium illis et gentibus. **C**um
autem tradent vos nolite cogitare
quomodo aut quid loquamini da-
bitur enim vobis in illa hora quid
loquamini. **N**on enim vos estis qui
loquimini sed spiritus patris vestri qui lo-
quitur in vobis. **T**radet autem frater
fratrem in mortem et pater filium et in-
surgent filij in parentes et morte
eos afficiet et eritis odio omnibus
hominibus propter nomen meum.
Qui autem perseuerauerit usque in fi-
nem hic saluus erit. **C**um persecuti fu-
eritis in vna ciuitate fugite in
aliam. **A**men dico vobis non desum-
mabitis ciuitates israhel donec
veniat filius hominis. **N**on est di-
scipulus super magistrum suum. suffi-
cit discipulo ut sit sicut magister eius.

Si patres familias beliebat vobis
cauerunt quātomagis domesti
cos ei⁹. ne ergo timueritis eos
Si opa non fecissem in eis que
nemo alius fecit peccatū nō ha
berent. nūc autē et viderunt et
oderūt et me et patrē meū. **S**i
non venissem nec locutus eis fu
issem peccatū non haberēt. nunc
autē excusationē de peccato suo
non habent. sed ut impleatur ser
mo qui in lege eorū scriptus est
qm̄ obio habuerunt me gratis.
Nichil enim optū qd non reue
letur et occultū qd non sciatur
que dico vobis i tenebris dicite
in lumine. et q̄ in aure auditis
predicite sup̄ tecta. **E**t nolite ti
mere eos qui occidūt corp⁹ ani
mā autem nō possunt occidere
sed poti⁹ illū timete qui potest
corpus et animā pdere in gehē
nam. **D**is ergo qui cōstituit me
coram hominib⁹ cōfitebor et ego
eum corā patrē meo qui in celis
est. qui autē negauerit me corā
hominib⁹ negabo et ego eū corā
patrē meo qui i celis ē. **N**olite
arbitrari q̄ veni mittere pacē
in terrā. **N**on enī veni mittere
pacē in terrā s̄ gladiū. veni enī
separe hoīem adūsus patrē suū
et filiam adūsus matrē suam et
nuriū adūsus socrū suam. et in
imici hoīs domestici eius. **Q**ui
amat patrē aut matrē plus qm̄

me non est me dign⁹. et qui nō
accipit crucē suam et sequit me
non est me dignus. **H**ec locut⁹
sum vob⁹ ut in me pacē habeatis
in mundo at pressurā habebitis
sed cōfide q̄a ego vici mundum
Amen amen dico vobis q̄ credit
in me opa que ego facio et ipse
faciet et maiora horū faciet. **S**i
diligitis me. mandata mea ser
uate et ego rogabo patrē et aliū
pacitū dabit vobis ut maneat
vobiscū in eternū spm̄ veritatis
quē mundus non potest accipe
q̄a non vidit eū nec scit eū vs
autē cognoscetis eū quia apud
vs manebit et in vobis erit. **C**ū
autē venerit pacitus quem ego
mittam vobis a patrē spm̄ veri
tatis qui a patrē pcedit ille testi
moniū phibeat de me et vs te
stimoniū phibeatis. quia ab i
cio meū estis. et expedit tñ vob⁹
ut ego vadā. **S**i enī nō abiēro
pacitus non veniet. si autē abi
ero mittam eū ad vs. **E**t cum
ille venerit tūc mūd⁹ cognoscat
illū quia arguet mūdū de pec
cato de iusticia et de iudicio. de
peccō quidē quia non crediderūt
in me. de iusticia vō quia ab pa
trē vado et iam nō videbitis me
de iudicio autem quia princeps
huius mundi iā iudicatus ē. **E**t
subleuatis oculis in colū dixit.
Pē sancte serua eos in nomē

tuo quos dedisti michi ut sint v-
nū fiat et nos vnū sumus. **Cū**
essem cū eis ego seruabam eos
in noīe tuo quos dedisti michi
et ego custodiui eos ⁊ nemo ex
eis perijt nisi filius pditionis
ut scriptura impleatur. **Et** re-
uens se ad petrū ait. **Petre** ec-
ce sathan expetuit vos ut cri-
braret vos sicut triticū. sed ego
rogavi pro te petre ut non defi-
ciat fides tua ⁊ tu conuincas aliquē
confirma fratres tuos quia ego
dispono vobis sicut disposuit mi-
chi pater me⁹ regnū ut edatis
⁊ bibatis sup mensam meam in
regno meo et sedeatīs sup thro-
nos duodecim iudicantes duode-
cī tribus israhel. **Diligis** me pe-
tre. **Ait** petrus. **Tu** bene scis do-
mine quia amo te. **Ergo** pascē o-
ues meas. et quorū remiseris
peccata erunt remissa et quorū
retinueris erunt retenta. **Cun-**
tes ergo docete oēs gentes bap-
tizantes eos in noīe patris et fi-
lij et spiritus sancti docentes e-
os seruare oīa que precepi vob⁹.
Quēuersus ad iherusa-
lē dixit. **Iherussalē** ieru-
salē que occidis pphas
et lapidas eos qui ad te missi
sunt. **Quociens** volui aggregare
filios tuos quēadmodū gallina
congregat pullos suos sub alas
et nolūisti. **Ecce** relinquet vob⁹

domus vestra deserta. dico enim
vobis qd nō videbitis me donec
dicatis benedictus qui venit in
nomine domini. **Et** ait discipul⁹
suis. **Videte** hec omīa. **Amen** di-
co vobis nō relinquetur lapis su-
per lapidem qui non destruatur
et sedente eo sup montē oliueti
interrogabant eum sepatim pe-
trus iacobus iohānes et andre-
as dicentes. **Dic** nobis quando
hec erunt. et quod erat signum
aduentus tui et consummatiois
seculi. **Et** respondens ihesus eis
in psona tot⁹ ecclesie sue dixit.
Cū audieritis tamen predico
euangelio abhominatiōē deso-
lationis que dicta est a daniēle
ppheta stante in loco sancto et
scdm lucā cū videritis circumba-
ri ab exercitu iherusalē tunc sci-
tote quia appropinquat desola-
tio eius. **Tunc** qui in iudea sūt
fugiant ad montes ⁊ qui in me-
dio eius sūt discedant et qui in
regionib⁹ nō intrent in eam qā
dies ultionis sunt ut impleant⁹
omnia que scripta sunt. **De** autē
pregnatib⁹ ⁊ nutrētib⁹ hīs di-
eb⁹ erit pressura magna sup terrā
et ira pplō huic iudaico ⁊ cadent
in ore gladij et captiui ducent⁹
in omnes gentes. et iherusalē
calcabitur a gentib⁹ donec implea-
tur tpa nationū. et cū hoc factū
fuerit tūc veniet alia tribulatio

quia surgat gens contra gentem
et regnum in regnum et erunt pes-
tilencie et fames et terremotus
per loca. **H**ec autem omnia initia sunt
dolorum. **S**tatim enim post tribulaci-
onem dierum illorum sol spiritualitatis
obscurabitur et luna temporalitatis
non dabit lumen suum et stelle
prelacionum cadent de celo eccle-
sie et spirituales virtutes celorum id
est ecclesiarum commovebuntur. **V**i-
detur ne quis vos seducat multa
enim venient in nomine meo dices
ego sum christus et multos se-
ducent. surgent enim pseudo cris-
ti et pseudo prophete et dabunt si-
gna magna spiritualia ita ut in er-
rorem inducantur si fieri potest etiam
electi. **E**t nisi breuiati fuissent
dies illi non fieret salua omnis
caro. et quia abundabit iniquitas
refrigescet caritas multorum. qui
autem perseverauerit usque in finem
hic saluus erit. **H**isque fieri inci-
pientibus scitote quia appropinquat
redemptio iudaica. **A**b arbore autem
fici discite pabulam. **C**elum et terra
transibunt verba autem mea non
transibunt. de die autem et hora iu-
dicii nemo scit neque angeli celo-
rum neque filius super terram nisi pater
solus. sed sicut fuit in diebus noe
ita erit adventus filii hominis. **N**on
ne vobis prebui memetipsum vi-
sum post passionem meam in mul-
tis argumentis apparens vobis

et loquens de regno dei. nunc vo-
catuscens et manducans vobiscum
precipio vobis ab iherosolymis
ne discedatis sed expectabitis pro-
missionem patris quam audistis
inquit per os meum. quia iohannes
quidem baptizavit aqua vos autem
baptizabimini spiritu sancto non
post multos hos dies. **U**nde apo-
stoli interrogaverunt eum dicens
Domine si in hoc tempore restitues
regnum israel. **D**ixit autem eis.
Non est vestrum scire tempora vel
momenta que pater posuit in sua
voluntate. hoc est. non est vestrum
scire a me tempora restitutionis
regni iudaici quia cum pater meus
erat in presentia predicti regni iam
ipse predixit per famulos suos
prophetas quo tempore restitui debet
regnum iudaicum. ideo non est ves-
trum hoc a me scire. sed accipietis
virtutem supervenientis spiritus sancti
in vos qui docebit vos omnia et
ventura annuntiabit vobis. et eri-
tis michi testes in iherusalem et
in omni iudea et samaria et usque
ad ultimum terre.

Et cum hec dixisset vide-
batur illis die quinta maius
elevatus est et nubes sus-
cepit eum in celum ab oculis eorum
Tunc reversi sunt in iherusalem a
monte qui vocatur oliveti videlicet
petrus et iohannes iacobus et an-
dreas philippus et thomas bar-

tholomeus et matheus iacob?
alpei et simon zelotes et iudas
iacobi intraverunt in cenaculū
et hii omēs vñanimitē erant in
oratioē pseuerātes cū mulierib;
et maria matre ihesu et fratrib;
eius. et in locū iude qui preuari
catus est p aplōs electus est ma
thias et ipse erat orans cum apo
stolis. **C**um ihesu ascendēti in ce
lū obuiavit pater et spūs sanctus
cum tota celesti curia. **I**bi patri
arche et seniores laudātes et glo
rificantes ibi angeli et archange
li. ibi throni et dominationes v
tutes principatus et potestates
ymnū dicentes. **I**bi prophete col
laudantes. **I**bi dauid cum canto
ribus suis citharis et organo et
psalterio et cymbalis bene sonā
tibus simulq; cantantib; dulcib;
organis. **E**xultate deo adiutori
nostro iubilate dō iacob. **S**umi
te psalmum et date tympanum
psalteriū iocundum cū cithara.
Bucinate in neomenia tuba in
die solempnitatis vestre. **I**bi aa
ron cum suis sacerdotib; et leui
tis cantantib; et dicētib; . **C**an
tate dño cantū nouū quia mi
rabilia fecit. **S**aluauit sibi dex
tera eius et brachium sanctum e
ius. **I**bi moyses cū omnib; medi
tantibus in lege domini. **I**bi iu
sticia et misericordia pax et ver
tas in gaudijs et iubilationibus

simul obuiantes domino in glā
fine fine. **E**t in tali iubilo associ
auerunt filium dei usq; ad pa
disum de quo eiectus fuerat adā
primus parens et traditus ad
custodiendum cherubin et arce
bum malos spiritus et ut homi
nes ad eum aditū non haberent
septus fuit flāmea romphea et
igneo muro. **E**t cū esset ibi ipse
ihesus suauē ei⁹ voce intonuit di
cēs. **A**perte michi portas iusticie
quia ingressus in eas confitebor
domino. **E**t cum cherubin hanc
vocem audisset suscepta flāmea
romphea p amulam prospiciēs
atq; hominem humanū videns
admirās ait. **H**ec porta domini
iusti intrabunt in eam. **E**t quis
es tu qui dicis. **A**perte michi por
tas iusticie. **A**it ihesus. **E**go sum
ds vester ds saluos facienti et
domini domini exitus mortis. **A**
it cherubin. **A**scendisti in altum
cepisti captiuitatē. dedisti dona
hominib;. **A**it ihesus. **H**ec omia
feci. **U**nde cherubi ilico aperuit
ei portas paradisi. et dixerunt
Benedictus deus die cotidie p
spērū iter faciet nobis ds saluta
rium nostrorū. **E**t intrauit dñs
ihesus paradisum cum tota sua
potestate ibi curus dei decē mi
libus multiplex milia letancū
ac liberatorum ab infernali cap
tuitate * * * * *

Oibz quide parabisum i
trantibz filius si peccit
a suo patre in modicis
vobis se audiri. Unde facto silen
tio ait pater. Loquere fili quia
audio. Tunc filius ait Deus me
us deus meus feci voluntate tuam
exiui ut homo ad opus suum. oia
opa tua magnificata sunt. oia e
ni in sapia fecisti et ideo impleta
e terra possessione tua. hoc ma
te mundi magnu et spaciosu ma
ribus ibi reptilia quoz non est
numerus aialia pusilla cu mag
nis idest diuersa genera hoim.
ibi draco infernalis que formas
ti qui valde illudit michi. omia
a te expectant ut deus illis esca
spualis. dante te illis colligēt a
periente te manu tua omnia im
plebunt bonitate autente te faci
em turbabunt. Ideo deprecor ut
emittas spiritu tuu et creabunt
et renouabis faciem tre. Ait pater.
Eamus sessum. quo sedente ait
filio. Sede a dextris meis donec
ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuoz. et spiritu sanctum
vocauit a sinistris. quid dicis de
hoc spūs me? Et ait spūs scūs
filio. Que sunt plage iste in me
dio manuu tuaz. Ait fili? Hic
plagatus sum in domo eozū qui
me diligebant. Ait spūs sanctus?
Deo eo ut te diligeret detrahe
bant tibi. et tu qd eis faciebas

Ait filius. Ego autē orabā et ip
si loquebant adūsum me lingua
dolosa et sermonibz odij circūde
derunt me et posuerūt adūsum
me mala p bonis et odiū pro di
lectione mea. Ait spūs sanctus
Dñe fortis et paciens et miseri
coris fuisti. hac ergo de causa pe
tis a deo ut me mittat ad ipsos
imo diabolus vadat ad ipsos et
stet a dextris eoz. Cū iudicantē
ereant adempnati et oratio eoz
fiat in peccatū. fiant dies eozū
pauci et epātū eoz accipiat alii
fiant filij eoz orphani et vxores
eoz vidue. nutantes transferantē
filij eoz et mendicent eiciantur
de habitationibz eozū. fiant con
tra dñm semp ut pbat de terra
memoriā eoz. quia persecuti sunt
hunc inopē et mendicū et opūc
tū corde mortificare. Attamen cū
in nobis non sit nisi vna volun
tas illis de me fiat qd tibi deus
meus placet. Hoc dixit spiritus
sanctus non ex malignitate sed
potius ut ostenderet se opati fi
lio cum ipse spiritus sanctus sit
valde benignus. Ait filius spira
tui sancto. Scē spiritus noli ex
hoc turbari. qm sic me oportuit
pati. Rōne scriptū est ysaie pri
mo. filios enutriui et exaltaui
ipsi autē spreuerunt me. cogno
uit bos possessorem suū et asin?
presepe dñi sui israhel autē me

non cognouit. sed cum mea voluntas non sit mea sed patris mei cum ipse me miserit ut sumere mortem pro saluatione humani generis et ut peccatum acciperet finem. ipse pater promisit michi non proicere me a facie sua et te spiritum sanctum a me non auferre ac etiam reddere michi leticiam salutaris sui et spiritu principali confirmare. Et ego sibi promisi teste te docere iniquos vias suas et impios ad se convertere. et cum nunc habeam scolam novam meorum simplicium discipulorum rudem et sine aliqua doctrina sapientie et eos mittere debeo ad predicandum per totum orbem de regno celorum sicut scriptum est. in omnem terram exiit sonus eorum et in fines orbis terre verba eorum. et promisi eis quod spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille eos docebit omnia. nunquid ergo eis mendum? ait spiritus sanctus. Pater regnavit in iudaeos tu regnabis in gentes et cum tempus meum regnandi adveniat in omnes gentes ibo et ego regnabo. Hoc ipse spiritus dixit ut filius magis animaretur ad amorem gentium. ait filius. Tempore quo regnavit pater non fuit tempus tui regni licet tu et ego cum illo fuerimus et tamen eo tempore per te spiritum sanctum prophetauerunt et futura annu-

ciaverunt. Ita nunc fiat si placeat in regno meo in quo non regnabo sine patre et te spiritu sancto. ait spiritus sanctus. fiat voluntas patris. propter quod pater locutus est dicens. Spiritus sancte ita operare in regno filii mei sicut operatus es in regno meo. Vade in benignitate ad discipulos filii mei et in tue virtute sapientie constitue eos principes super omnem terram. sed cum venerit tempus tui regni quando te effundam super omnem carnem et prophetabunt filii et filie et senes sompnia somniant et iuvenes visiones videbunt tunc tu spiritus sancte pacificabis populum meum iudaicum cum predicto filio et tunc ipsi iudei aspicient in filium meum quem crucifixerunt et ipsi haurient aquam de fontibus saluatoris ac etiam alie barbare nationes in eundem aspicient et fiet unum ovile et unus pastor. quoniam scriptum est. Spiritus domini replevit orbem terrarum. ait spiritus sanctus. fiat voluntas tua. Ego ibo et replebo ipsos apostolos et memetipso et videbo si predictus populus iudaicus sit ita dure et cruciatus et ferrei nervi meam sicut fuit cum vestro filio quod si salutaria non velint audire. unde ipse spiritus genitoris percipit a filio quod suos discipulos non duceret ad gentes.

94
donec aliquibz diebz pleni spū
tu sancto predicaret iherosolimis
de regno dei predictis iudeis. **A**
it fili? fiat vis ita fiat. **E**t hoc
fecit spūs sanctus ne tantus po
pulus dāpnaret sed potius pei
tenciā ageret de commissis. **E**t in
ista ptouersia tota trinitas fu
it p dies decem qui cadit in xv
die maij apud iudeos diebz exalta

Quibus diebus **S**ciomis
cōpletis factus est repē
te de celo sonus tāq̃ ab
uenientis spūs vehementis. et
repleuit totā domū ubi erant se
dentes apostoli. et apparuerūt
illis disparte lingue tanq̃ ignis
seditq; sup singulos eorū spū
sanctus. et repleti sūt om̃s spū
sancto et ceperunt loqui varijs
linguis put spūs sanct⁹ dabat
eloqui illis. **E**t p̃ficientes ad
predicandū de regno dei baptis
mū et remissionē peccatorū pei
nitenciā. et erat cum fiducia
loquentes verbū dei et faciebāt
signa et p̃digia magna in iheru
salem ppter que metus magn⁹
erat vniūsis. **M**ultitudinis autē
credenciū erat cor vnum et aīa
vna et om̃ia habebant cōmunia
nec quisq̃ erat egēs inter illos
et magna virtute reddebāt tes
timoniū resurrectionis ihu xpī
domini nr̃i. magis at̃ augebat
multitudo in domino credenciū

viroz ac mulierū ita ut in plate
is eicerēt infirmos ut veniente
petro saltē vmbra petri obūbra
ret illos et liberarent. ppter qd
p̃nceps sacerdotū ait illis. **P**re
cipiendo precipim⁹ vobis ne do
ceatis in nomine isto. et ecce iā
replestis iherusalē doctrina vr̃a
et vultis inducere sanguinē ho
minis istius sup nos. **R**esponde
rūt petrus et alij apostoli dicē
tes. **O**portet deo magis obedire
qm̃ hominibz. deus enī patrum
nostroz suscitauit ih̃m quē vs
interfecistis suspendētes in lig
no. **H**ec cū dixissent dissētabā
tur et cogitabāt interficere eos
Unde surgens gamaliel legum
doctor dixit. **V**iri israhelice attē
dite vobis sup hominibus istis
quid acturi sitis. **A**nte hos enī
dies extitit theodas dicens se
esse aliquē magnū. cū cōsensit
numerus viroz circiter quigen
toz. qui occisus est et omnes q̃
credebant ei dissipati sunt et re
ducti ad nichilum. **P**ost hunc
extitit iudas galileus in diebz
p̃fessionis et aūtat populū suū
post se et ipse p̃h̃t et oēs quotq̃
ei consenserunt dispersi sūt. **E**t
nunc vtiq; dico vobis. discedite
ab hominibz istis et finite illos
quia si ex hominibz cōsiliū hoc ē
opus eorū dissoluet. si vero ex dō
nō poteritis dissoluere ne forte

videamini deo repugnare. **Q**uo
dicto ilico cōsenserūt sacerdotes
et multi ex eis obediuerunt fīdī
Stephanus vero plenus spiritu
sancto faciebat signa magna in
populo disputans cum quibusdā
de synagoga. **Q**ui nō valentes
resistere sapientie et spiritui qui
ī eo loquebatur sūmiserūt viros
qui dicerent se audiuisse stepha
num dicentē verba blasphemie
in tēplū moysen et deum. **C**ōmo
uerūt itaq; plebem et seniores et
scribas cōcurrentes rapuerūt eū
et adduxerunt eum in conciliū
et statuerunt testes falsos dice
tes. **H**omo iste non cessat loq
verba aduersus sanctū locum et
legē. **A**udiuimus enī eū dicentē
qm̄ ihesus nazarenus hic destrui
et locū istum et mutabit traditi
ones quas tradidit nobis moy
ses. **E**t audientes hec discubā
tur in cordibz suis et dentibz in
eū studebāt et efficiētes extra
ciuitatē lapidabāt eū. et saulus
erat cōsentiens neq; eius. **I**n die
illa facta est magna p̄secutio in
ecclesia que erat iherosolimis et
omēs in crasto credentes preter
ap̄lōs dispersi sunt p̄ regiones
iudee et samarie.

Paulus vero deuastabat
ecclesiā p̄ domos itrans
et tradens viros et mu
lieres in custodiā et subsequē

pecit a sūmo sacerdote lras in
damascū ad synagogas ut si q̄s
īuenisset et huius vie viros ac mu
lieres vinctos eos pduceret in
ihelīm. **E**t cū iter faceret ad vocē
dn̄i d̄ p̄secutore fīdī fās ē eiusd
magnus predicator cōfundēs iu
deos et affirmās q̄a hic est xp̄c.
Audierūt aut apli et fr̄s qui e
rāt in iudea qm̄ et gentes recepe
rūt verbū dī. et cū de eis genti
bz ascendisset petrus iherosoli
mis discubāt aduersus illū
q̄ erat ex arācihoē dicēs q̄re
itroisti ad viros īpuciū hñtes et
manducasti cū illis. **R**et petrus.
Ego enī in ciuitate ioppe orans et
vidi in excessu mentis mee visi
onē descendēs qdā velut lithe
ū magnū quatuor iūctis sūmitti
de celo et venit usq; ad me. intu
ensq; cōsiderabā et vidi quadru
pedia t̄re et bestias reptilia et vo
latilia celi. **A**udiui autem et vocē
dicentem michi. **S**urge petre
occide et manduca. **D**ixi autem
ego. **R**equaqm̄ domine quia cō
mune aut immundum numq; in
troiuit in os meum. **R**espondit
autem vox de celo secundo dicēs
Que d̄s mundauit tu cōmune ne
dixeris. **H**ac de causa comedi cō
munia cū gentibz. **E**odē tpe mī
sit herodes rex manus ut affli
geret quosdā d̄ ecclesia. occidit
aut iacobū frat̄e ioh̄is gladio

95
Vides autē quia placeret iudeis
apposuit apprehendere et petrus.
Quē cū apprehendisset posuit i
custodiam. a qua āgelo comite
liberatus petrus discessit ab ie
rosolimis cū tota ecclesia appo
sito verbo dei in aspectu totius ci
uitatis ubi erant iudei et turbe fi
deliū infinite. Et videntes iudei
urbes gentiliū aggregatas ad
audiendū paulū predicationem re
pleti zelo contradicebāt paulo
blasphemantes. Tūc paulus a
it. Vobis o iudei oportebat pmo
loqui verbū dei s; qm repellitis
illud et indignos vos iudicatis
eternae vite ecce cūsumur ad gē
tes sic enim precepit nob dñs.
Unde paulus in aspectu omnium
exausso puluere pedum i iudeos
et alij discipuli inde recesserūt
et replebātur gaudio et spū scō
et sorte diuisa inter eos tota ita
ad prediciandū verbum dei. **P**ri
mo petrus in sorte habuit rōa
nos et italicos tamq caput apo
stolorū sic caput totius orbis ha
buit in predicationis sorte. iohā
nes asiam. symon egiptū et iho
solimā. andreas achiā. tho
mas medos parthos persas pe
tanos yndos supiores. mathias
iudeam. bartholome⁹ licionīā
indiam minore et armenīā. ma
theus ethiopiā et macedoniam
Qui omnes pfecti sūt et predi

cauerunt ubiq; dñō coopante et
sermonē affirmante sequentib;
signis tamq duri p fide bellato
res pro gentib; acquirendis cō
tra infernū et eius pūcipes in
fernales dure bellauerūt in mi
raculis et p̄digijs. § Tu lector
lege historias dictorū apostolorū
et sanctorū aliorū eorūde successo
rū. et scies q̄ gloriose victis pi
prelijs. oputando a nerone usq;
ad iulianū apostatā in eorū san
guine puenerunt ad victoriā et
palmā regni tpalis romanorū et
genciū aliarū. et affecti sūt re
gnū spirituale in quo habitant
phennit et habitabūt spūaliter
qd nos etiā in anima possidere
spiritualiter digni effici studea
m⁹ p palmā victorie per quam
et in qua viuit et regnat deus p
infinita secula seculorum. Amen

IEt tunc cor querenciū
dñm qā ipse tāq spō
sus a sūmo celo egre
diēs exultauit ut gy
gas ad currendā nostre saluaci
onis viam et qui indutus forti
tudine et virtute precinctus to
cius maledictionis passit caput
de domo impij qui dicebat i cor
de suo non moueor a generacio
ne in generationē sine malo. Vbi
est eius superexaltacio. ubi est
super cedros eius eleuacio. quō
cessauit exactor q̄ruit tabutū.

cōtrauit dñs baculū impiorū vir-
gam diſtanciū cedentē populos
in indignatione et plaga iſana-
bili ſubiſcientē in furore gentes
et pſequentem crudeliter. finita
eſt ſalus impij cōſummatus eſt
miſer. defecit qui cōſulauit ter-
ram ppter qđ ipſe dñs preparauit ī
miſericordia ſoliū ſuū ut ſedeat
in veritate ſup eum ī tabnaculo
dauid iudicans et querens iudi-
ciū ⁊ velociter reddens quod iu-
ſtum eſt ipſe p omnia benedicens
in ſecula. **H**inc eſt qđ dei doctā
ſemen prudentie cuius miſcēdia
opus iuſtie cuius vita ſpeculū
tēperantie cuius mores inſigne
eſt fortitudinis. **Q**ui ergo eum
ſequitur errare non poteſt nec
falli ad cui⁹ virtutes imitandas
et adipiſcendas ex preſenti me-
ditatione cor accenditur ac eci-
am animatur deinde diuina illu-
minatur virtute. **I**taq; ⁊ virtu-
tem induit ⁊ a veris falſa diſcer-
nit adeo ut plures illiterati fue-
runt et ſimplices qui magna ⁊
profunda di iudicia cognoueſt
Unde cogitans melius fore licet
ſimplicit̃ aliqua me dixiſſe qm
penitus tacuiſſe exercitando im-
periciam meam. et licet rudi et
īpolito ſermone ſim loquutus nō
tamen populo ignote lingue et
non alti ſermonis. verumtamen
mentem ſuam lector ſtudioſus

ex hijs reſiciat. non eſt enim in-
ornatus ſermombus ſed in domi-
ni noſtra iheſu caſti meditatio-
bus inſiſtendum. **A**d quod eciā
gloſioſi iheronimi doctana in-
ducit dicentis. **S**ermo rubis
uſq; ad cor penetrat. politus au-
tē aures paſat. **E**t enim non va-
lens lippientibus oculis ſolem ī
vota aſpicere. tanti miſterij ma-
ieſtatē quaſi p ſpeculū et in eni-
gmate michi viſus ſum intueri.
cū in humanis inuentionib; nil
ſit in omni parte pfectū. nempe
ppter inuās atq; inevitabiles
negociorū mei officiū vicariatus
iniunctas neceſſitudines cotidie
more fluenciū emergētes qđ ad
ſupna tendētes īpediūt qđ pple-
rus atq; varijs irretitus neqib;
vacare ad plenū neq̃ui ut vellem
q̃nimo vir valui meditata dicta-
re nedū aſpicere medicanda. nā
cuiusq; anim⁹ ad plura diuiſus
ſit pfecto ad ſingula mior. **Q**uo-
circa ī ſupraſcriptis ex diuerſis
ſacre ſcripture libris more mel-
liſicantis apīs prout michi di-
uina gratia p̃pinauit fructuoſe
collectis non ſolum benignum ſe-
dile implozo lectorem verum et
liberum deſidero correctorem. et
enī negare non valeo quin plu-
ta ſint in hoc inſerta opusculo
que poſſunt a prudentib; iuſto
iudicio abſq; temeritate culpa

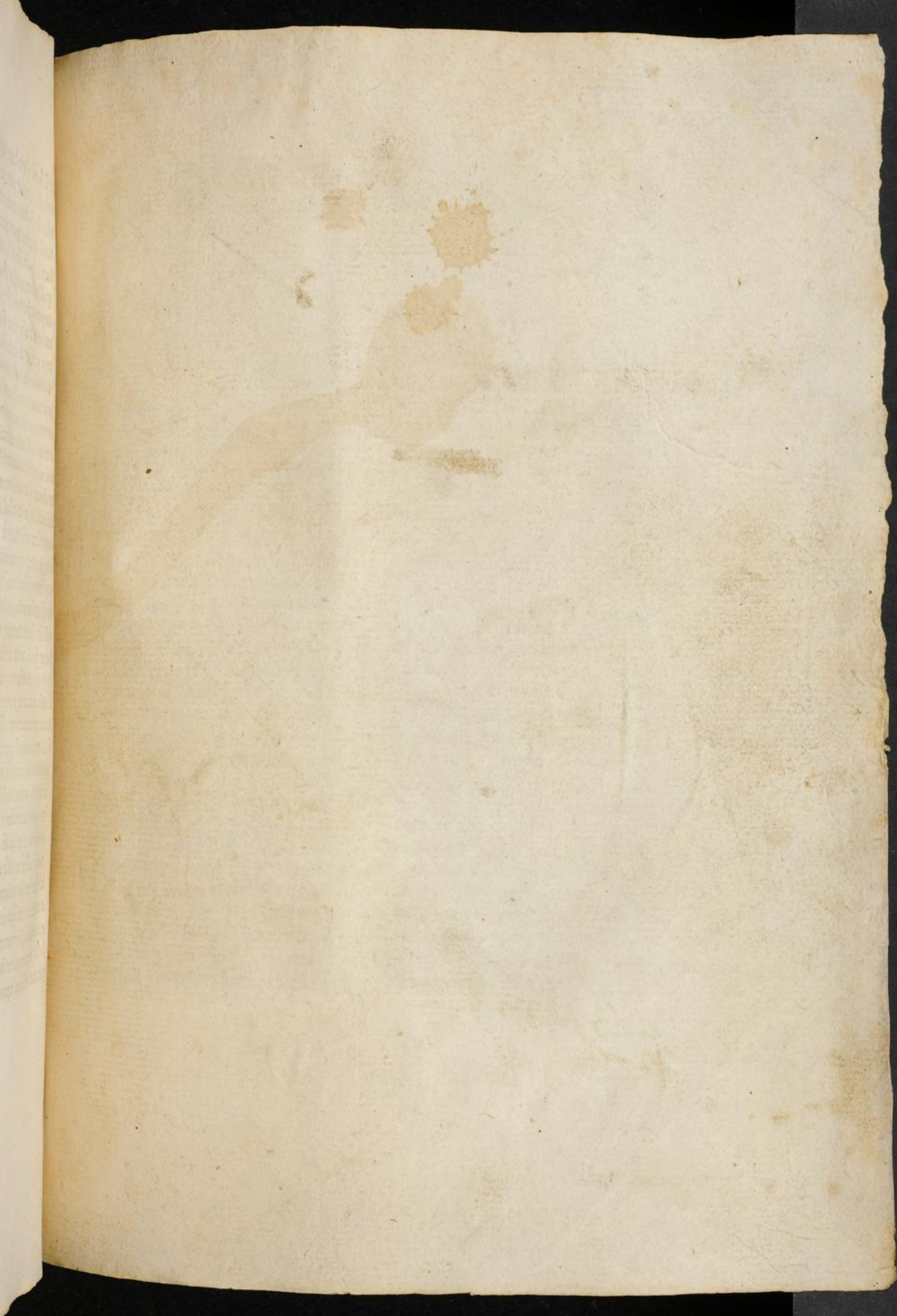
96
Verū si quid forte laude dignū
repiat i eodiuine gracie penitē
affertat. Nam omne datū op
tām et omne donum pfectū de
sueū est. Si qđ vō fuerit indi
gnū in eo repertū insufficiencie
deputetur humane. Et qđ sub li
ma correctiois pmo sancte ma
tas ecclesie et sanctissimi prīs
et dñi nostri dñi vrbani diuina
guidencia pape sexti eiusdē scē
romane ecclesie vti sponū que
omniū fidelīū mater est et erā
cū magistra necnō alioz meli
me sententiū et marie vena
bilis dñi dñi angeli de castello
ne arentū archiepī paduani v
trusq; iuris doctoris metuendi
magistra mei submitto. qā nic
hil aliud sentio in predictis nisi
qđ ille sentit docet et predicat.
hanc solū apud legētes merce
dem expectās ut apud mīcorbis
simū iudicem p peccatis meis
deuotas oraciones effundant.
§ Datum auerse ppe neapolim
die penultimo mensis octobris
indictioni vi. anno dñi 1577.
pontificatus sanctissimi
in xpō patris et dñi nostri dñi
urbani sacrosce ac vniūsalis ec
clesie pape sexti āno quinto. et
etatis mee āno tricesimo tēcio.
que etas in hoīe semp peccatp
habetur et peccatoz plena licet
peccanti in eadē etate et penitē

ti de libenci pāt dicēte ppha
delicta iuuentutis mee et ignora
cias meas ne memineris dñe.
Peccata vō senectutis sūt pel
fima qā in hīs gaudēt demoia
et peccatoz psequuntur in hīs
crudelit dicentē eodē ppha. ne
picias me in tēpore senectutis.
quia dixerūt iūmici mei idest di
aboli mala michi et q custodiūt
aiam meā filiū fecerūt in vñū
dicentes deus dereliquit eū pse
quimini et aprehendite qā non
est qui eripiat eū. tamen orans
dicit in penitēcia. deus ne elon
geris a me et usq; in senectā et
senium de? ne derelinquas me.
Propterea tā iuuenes q̄ senes
meditent in hoc opusculo et p
pendant magnam dei misericor
diam peccatoz adesse. et iđo
opusculū istud inter eosdē noīe
tur peccatoz consolacio quia cū
legeris dicatis deo. multiplica
sti magnificenciam tuam et con
uersus cōsolatus es me ad vitā
perhennem. Amen.

¶ Versus.

Ut gaudere solz fessus iam nau
ta labore. Desiderata diu litom
tuta vidēs. Naub aliter pressor
huius iam fine libelli. Exultat
viso lassus et ipse quidem. Iaus
cristo detur fluit a quo quicqđ
habetur.

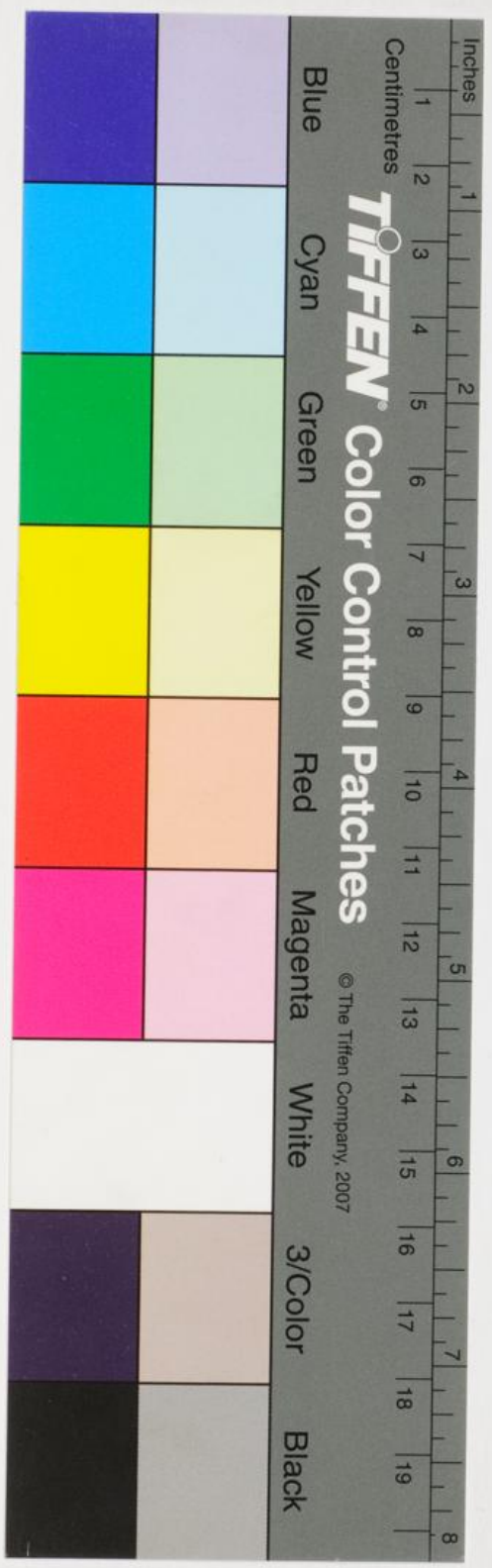
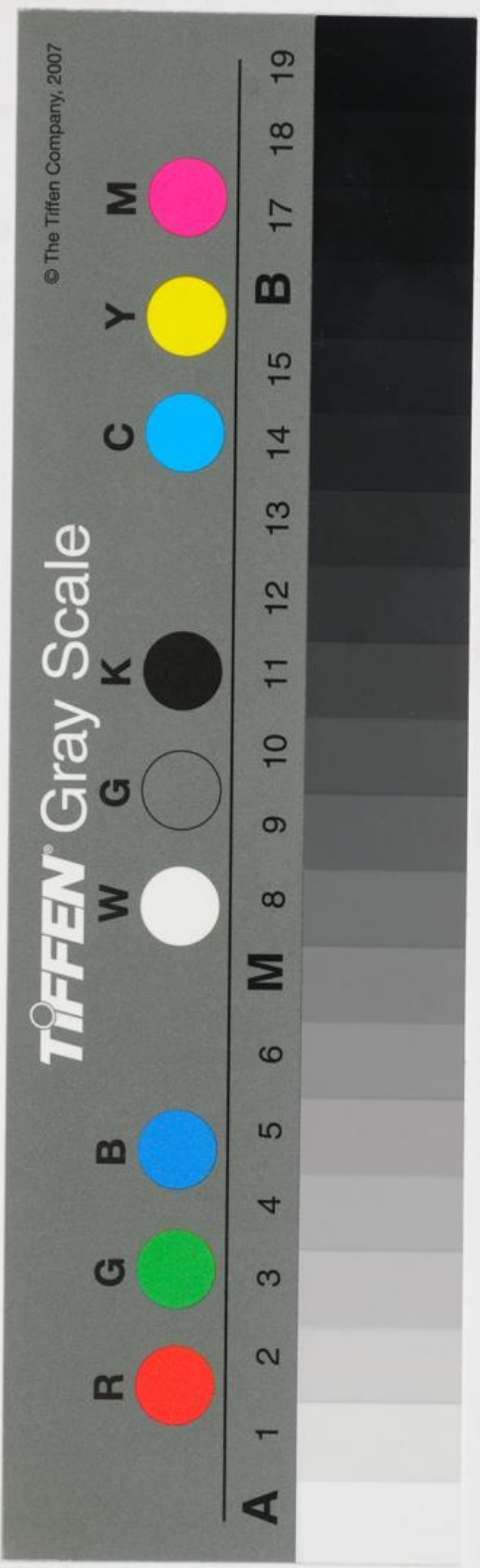

...
...
...
...

Dignitas
nam dicitur
de septem
filiis principis
regis. **N**

[Faint, illegible text from the reverse side of the page.]

Consolatio p[ro]p[ri]a

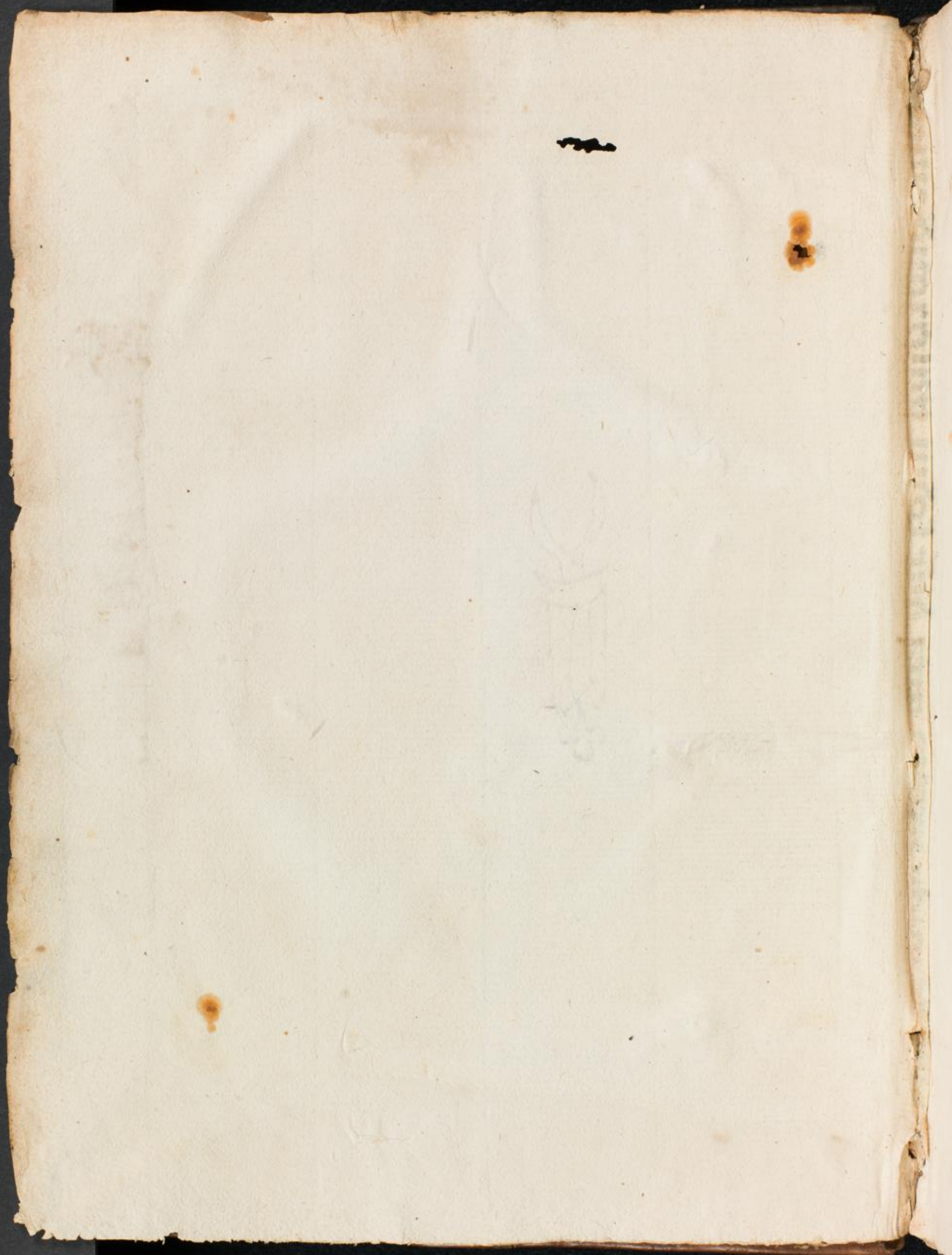
[illegible]

Incepit Disputa^o behaloni Incepit Consola^o p^{ro}ph^{et}ae ut h^{ic} 2° i fine
H. Gema anime p^{ro} 2 2° lab^{or}
H. D^{omi}na gloria

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISBURG

B. 167.

B. 167

THE LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY

Incipit lib' q' dē Consolacio pētorū ut patz ī vltia colūmna h' lib' i
qui alio noīe dē disputatio belial tū p'p'osced ab ant' dē Consolacio pētorū

Thoma. ad. S. cruc. in b. f. c. d.

Vis cruce et belial iudicialit co
sa salomone iudice a sede diui
na dato agitata super spolio et
violencia per eundem xpm in infer
no commissu singulari practica co
tinens incipit feliciter **Prologus**

Diuersis xpi
delib9 atq; or
thodore scē ma
tris ecclie fidei
culto abus hoc
breue cōpendiū
inspectus. Presbiter iacobus
de theramo archidiacon9 auer
sanus et canonicus aprutanen
sis et in iure canōico padue dis
cipuloz minim9 sub vtrūq; oīo
num rēcōmendacōne aīarum et
corporis. In eo salutē qui mortu
fiat et viuificat deducit ad infe
ros et reducat. Adaperiat dñs
cor vestrū in lege sua et in prę
ceptis suis et faciat pacē. Ex
audiat orōnes vras et reconfi
liet vobis nec vos deserat in tē
pore malo quia de magnis pe
ccatis ab eo liberati sum9. Ipsi
magnifice grās agam9 utpotē
qui adūs9 sathanam tenebratū
atq; infernorū regē pro nobis
liberandis accinct9 pōtētia potē
ter dimicauit. q̄ vniūsu mūdum
suis fraudib9 et versucijs pdux
it et ducebat ad locum regnatē
dño nrō ihū xpō cuius sangui
ne redēpti sum9 p infinita secul

la seculorū Amen

Distq; p scie lignum
duplicem mortis ha
buim9 dampnacōz q̄
amarissimo morsu i
pfindū lac de p gemie i pge
niem aīas dire depastēt. neces
se ēat qd etiā mors illa p lignū
morte paret qd cōpendiose tem
poris diluuij sū figura pōt ostē
di q̄ omnem carnem aq̄ necan
do absorbuit prēt noe et famili
am suā q̄s in archa lignea prę
dicta aq̄ indēpnēs saluauit. Et
fiat p aq̄ oīs caro mortis tem
palis recepit dēmentū. sic eti
am p aq̄ nccē erat ut oīs caro
vite etne recipet remediū. qd
figuratiē pōt ostendi de israheli
tico pplō ad terram pmissiōis
iter hñte q̄ p mediū maris ru
bi aq̄z ille9 habuit viā. nichl
aliud significās n̄ n̄e ē genera
tionis sacra baptismatis aquā
Quia sicut ppl's ille terram pro
missionis īgredi non poterat. n̄
p̄mo p mediū maris rubi tñ
siss; aq̄z. Sic ppl's xpian9 pa
dium eius terram pmissionis
intrare non poterat. n̄ p̄mo tran
seat per mediū regeneracionis
baptismaliū vndatū qd nobis
ostensū fuit p nostrū redempto
rem et dei patris vnigenitū in
terris nascentē morientē et a
mortuis resurgentem Iuxta qd

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

iam fuerat pmissum elō abrahā
patriarche cui dñs ait. per memet
ipsū iuravi qz magnam rem feci
sti et nō pepcisti vnico filio tuo
ysaac ppter me. qñ velit dicere
q ego aliā rem tibi faciā maiore
qā nō parā vnico filio meo ihsu
ppter te et semē tuū. in quo oēs
gentes in maledictione dāpna
te recipiāt bñdictionē. de quo se
mine in extremis positus iacob
iude filio suo sic cecinit dicens.
Non auferetur sceptrū de iuda
nec dux de femore eius donec ve
niat qui mittendus est. et ipse
erit expectatio gentiū. id est bñ
dictio. et quē expectabunt gen
tes venturum humana et hebra
pelle id est carne vestitū. sicut de
medio ignis deus ineffabiliter
fuit moyfi locutus. **P**ropheta
tam suscitabo eis d medio fratru su
ru similem tui et ponā verba mea
in ore eius loquet qz ad eos om
nia que precepero illi. **E**t hoc e
rat signū pphete illius. qd in no
mine domini ppheta ille predix
erat et nō euenerat. huic dñs nō
locutus est. **E**t quomodo dñs de
medio fratru suorum suscitabit
illū. audi ysaiam. **E**cce virgo co
ncipiet et pariet filiū et vocabit
ur emanuel. **E**t quomodo concipiet
et pariet illū virgo. **D**ic q sicut
virga florem. **A**udi eundē. **E**gre
dies virga d radice pesse et flos

de radice eius ascendet in quo e
rit spiritus dñi. et deum patrē su
um vocabit. quod i spiritu ille ci
tharista dauid predixit dicens
Ipse inuocabit me pater meus
es tu. et ego primogenitū ponā
illum excelsum pre regibz terre
Et quia sancti pēs sciētes hās
eis repromissiones esse factas.
eorū miserabilibus clamoribus
degentes in inferno celos infes
tabant dicentes. **O**bscram⁹ te
dñe mitte quē missus es. **V**ide
afflictionē populi tui. sicut locu
tus es veni et libera nos. **P**rop
q d deus clamoribus eorū fessus
pie in trinitate sic fuit locutus.
Quis ibit ex nobis. **I**lico filius
respondēs dixit. **P**ater i ^{in principio} capite
libri scriptū est de me ut faciam
volūtatē tuam. **C**omplaceat in
hoc tibi dñe. **A**it pē. **C**omplacet
Tunc ait fili⁹ supradās clamā
tibz de inferno ad patrē dicens
Holocautū p pccō nō postulas
tis. tūc dixi ecce venio. **Q**uo au
dito i leticia magna degētes in
inferno aiūt ad filiū. **D**ñs iude
p nē dñs legifer nē dñs rex nē. tu
venies et saluab nos. **P**ost hoc
dñs ait filio suo. **E**rgo fili accigē
gladio t. sup femur t potētissie
pcede et regna. **Q**ui pspiciēs ad
virginē quā pre oibz elegerat et
missus ab eam angelico nuncio.
cui⁹ pba auct⁹ audiēdo credidit

autem mor filii dei credendo conce-
 pit. Et ut tantum commercium hosti
 humani generis periret esset celatum
 mor ioseph vir iustum nutu dei
 ante desponsata quam annuntiata sibi
 copulauit in sponsum. Et quia ut
 ait angelus ad thobiam huius namque
 qui coniugium suscipiunt ut deum a
 se et sua mente excludant et libi-
 dini suauiter habet potestate su-
 per eos demonium. Huius qui sancte
 et honeste coniugium obseruant ab
 hijs fugant demonium. et hec potest
 esse ratio quare demonium nichil
 de incarnatione domini scire potuit il-
 lum vere edens filium Ioseph. Et
 veniente tempore quo puerpera parit
 perperam peperit deum et hominem. **q**
 quia sicut sine libidine uterque virgi-
 nis introiuit sic sine corruptio-
 ne ab eius thalamo foras exiuit.
In mundo creuit cum hominibus con-
 uersando et in quo ab eo interceptio-
 nibus diabolus superat predixit.
 Et venit iuxta signum moysi datum
 quod predixit mortuis surgite. et i-
 venit surgentes. cecis illuminati
 et leprosi mundati. mutis loquenti-
 bus. Infirmis curati et omnes curaban-
 tur. **S**ilis fuit moysi in humanita-
 te et legum datione et preceptorum. qui
 volens in iudea a populo iudeorum
 captus a preside pylato ex falsis
 criminibus eum crucifigendum manibus
 et pedibus penetratis videlicet
 die pro marci fuit. dampna

tus in cruce quod pendens. et he-
 ly hely clamans pro nobis. propter
 nobis spiritum emisit et suum corpus
 mortuum ut iam ipse predixerat
 in corpore terre reliquit sepelien-
 dum. sicut euangeliorum veritas
 plenius attestatur. et quod temporalis
 morte superatus fortibus viribus
 angelorum et archangelorum celesti-
 um exercituum victor. per illum
 in manu tenens. et sicut potens in
 prelio mor descendit ad inferos
 eos. **q**ue ad modum corone in sua
 potentia arauit. **Q**uorum inter
 notum principes suauiter eius voce
 clamando admonuit dicens. **T**ol-
 lite portas principes vestras et
 eleuamini porte eternas quia in-
 troibit rex glorie. **A**d quam vocem
 principes inferorum tremefacti
 responderunt de inferis dicens. **Q**uis
 est iste rex glorie. **A**it rex dominus for-
 tis et potens dominus potens in prelio.
Unde ipsi principes inferorum in
 unum redacti inceperunt alias
 disputare quis esset iste rex glorie
 ita fortis et potens. et mirabatur
 multum cum nunquam talis mortuus
 descenderet ad inferos cum tantis
 viribus et potentia. de creuere por-
 tas firmari et muros. et frangere
 melius solito custodiri. **Q**ue vi-
 dens dominus Iesus et emissit ad deos
 principes alia voce dicens. **T**olli-
 te. **E**t dicti principes inferna-
 les recusantes dominus portas aperit

sed potius eas in melius firmā-
tes aiebāt. **Q**uis ē iste rex glo-
rie. **E**t dictus ihesus videns se a
dictis p̄cipibz eludi tamq̄ du-
rus debellator ī medio ext̄minij
et ī ipsos p̄ncipes impetu facto
dictas portas ereas ⁊ vertes fer-
reos eidem resistentes vim vi re-
pellendo c̄fregit. ⁊ in albo v̄ril-
lo cruce t̄lente p̄ muros et tur-
res precipitatis demonijs t̄q̄
victor exultans capta preda dic-
tū infernū intrauit ⁊ quos suos
cognouit fore captiuos ep̄m fo-
ras potenter extraxit. quosq; in
paradiso si honorifice collocauit.
necnō ⁊ sathanā omniū maloz
practicatorem vinculis ferreis ⁊
mortiferis in pfundum laci sub
firma clausura religauit. **E**t ab-
eunte dicto ihesu 8 loco inferna-
li eumq; sequentibz p̄mis parē-
tibus regibz ⁊ p̄phetis necnon
et alijs qui in lege domini ābu-
lauerunt ⁊ in ea meditabantur
die ac nocte psallentibus et di-
centibus. **a**duenisti redemptor
noster. **I**bi gaudiū sine tristitia.
ibi lux perhennis. ibi voces mo-
dulancium organoz. ibi lacri-
me iocundi amoris. ibi odor sua-
uitatis et cithara et psalterium
cū canticis nō defuerunt. dicen-
tes et cantātes. **C**onfitemi dño
qm̄ bonus. qm̄ in seculū m̄ia ei⁹
Dicant nunc qui redēpti sunt a

ps 1006

domino quos redemit de manu
inimici et de regionibz cōgrega-
uit eos. **q**uē psalmum totū lege-
fi vis **T**unc adimpletū fuit illū
p̄phetiū. **A**d vesp̄um demo-
tabit̄ fletus ⁊ ad matutinum le-
ticia. **q**uia captiuam duxit cap-
tuitatē et debet dona hominibz
et ad resumendū corpus quod
reliquerat in corde terre tribz di-
ebus et tribz noctibz ab hoc ut
non detur ei videre corruptionē
quo corpore resūpto et adueniē-
tibus demonijs ad videndū ea
que dictus ihesus in iam dicto
inferno fuerat opatus et non re-
ptis ibi p̄mis parētibz patriar-
chis ac p̄phetis. atq; eis viden-
tibus sathanā eozum regem vi-
culis ferreis in profunda fouea
abyssali captiuatum. ipsa demo-
nia paucientia manus ad man⁹
⁊ rugitus dātia ut leones ama-
rissimis lacrimis flebāt in q̄bz
valde tristabātur. **U**nde nō valē-
cia q̄c̄q; p̄ eoz remedio cogitatē
moē vniūsitatis sub signo prece-
nis demonioz oīm aggregata mul-
titudine ⁊ surgēte in medio illo
cū astaroth sic prudēt est locu-
tus. **f**r̄es mei amabiles ⁊ predi-
lā. modici vices astucie ⁊ sapie-
nostre valuerūt. ideo cessent mel-
ticie nostre. **s**i sicut puidi ⁊ saga-
ces tātum de reuapacione iurū
nostroz p̄ditorū pertractemus

3
 Nos scim⁹ bene qd deus omipo
 tes iust⁹ ē et apud ipm non est
 acceptō Si iusticiā habuerim⁹
 illico eandē ab eo consequemur
 Nos sum⁹ spoliati vt bene scio
 quia ben⁹ pbabim⁹ tā de posses
 sione qd violencia. Quib⁹ pro
 bat⁹ incōtinēti iudicial⁹ seque
 tire restitucio Iura sūt satis sup
 hoc clā. de ppetate filit hē⁹ ad
 huc clariora et ideo sup hoc sit
 sagax nra puiſio Quib⁹ ab as
 taroch dictis oīa demoīa quasi
 euigilācia a tēsticia gaudia iuce
 perūt reuipare. Michi videtur
 ait astaroth qd ad huc habim⁹
 nobiscū viros qd iuris doctā hnt
 piciā qm hēamus cōsiliū et scā
 dū nobis dēcta p ipōs ita obsec
 uādo de iuribus nris pbitis per
 agamus. et aduocatis in eoz pū
 cia pitis talit̄ eisde ipi dēdere cō
 filiū Est necēciū quod vniūſali
 ter vnū cōstituatis procuratorē
 at plures vel sanditos puidos
 et sagaces qd noīe vā vniūſita
 tis agē et defendē valeāt et pos
 sint quia vniūſitas siue collegi
 um nccio p puiatōrē l' findiciū
 agē habz vt de Iuas calūp c in
 ptractādum et c Impator et ip
 q iij Cum scim⁹ et viij q iij quia
 epī Et nō in c i diudi l vi Qui
 bus dās et ab oībus placito aīo
 receptis incōtinēti dā infernoꝝ
 vniūſitas constituit puiatōrē vt

findiciū belial iur. f pū pūte v
 lētē et acceptatē sub instrumēto
 publico in predā causa dans qd
 ei vniūſitas predā specialē po
 testatē impetūdi agēdi et defen
 dēdi cōmā et defectus obyciēdi
 iurādiqz de calūpnia et veritate
 ditenda et gñit̄ qd pmittētes
 ratū gñi et firmū tenere et habē
 qd ut de puiatōri c i de officō d
 legati cōmā de rescriptis edē cere
 de puiatōrē qd ad agendū li vi
 et ti non pōt in cle. Qui puiat
 tor infernalis hīta procuraci
 one moā pospoita vniūſorū do
 mī adiens cōsistoriū. in qd pūſij
 erāt cūquaqz seniores et pāſar
 che in giro sedētes. milia miliū
 mīstrabāt ei et decies cētena mī
 lia assisteāt ei. cōmā quo vce i
 trepida. et alta melliflue sic ex
 titat locutus

Assissime dñicū domie et
 rex regum quē nullum
 latet secretū et cui⁹ v
 lūtati n⁹ resistē pōt in
 vñs iustis. et in oībus opibus
 sanct⁹ et placeat ad me infimū
 et tot⁹ infernal⁹ congregatōis
 puiatōrē vñe pietatis aures in
 clinare audientes que vñe celsi
 tudini simplicit̄ sū dāt⁹. Cū sa
 than et alia demoīa in inferno
 degēcia mediāte vñe tradicione
 fiant noueūt sātās vñe possede
 ut hūent tenuerit hoīes i tuis

degentes et eorum animas cum omni
iurisdictioni et iurisdictioni vel quod
si tanto tempore cuius contraria
hominum memoria non existit
quidam qui dicit ihesus fili9 io
seph et marie suis demeritis a su
is propriis mortuus in mundo cum
tantis viribus et potencia descen
dit ad inferos quod omnia demonia
vehementer ab eo fuerunt treme
facta insimulque dicentia quod nunquam tam
potenter aliquis mortuus descen
derit ad inferos dicentes et clamantes
Aperite portas regi glorie. Et
cum ipsa demonia dicerent quis est
iste rex glorie ipse vero dixit do
minus fortis et potens in prelio
propter quod videntes demones tam
tam in eo potentiam seculis seculis
portas creas plus solito fortius
serauerunt. **Que** videns dictus
ihesus subitaneo in eos impetu
facto predicans portas in nichilum
redigendo confregit et totum infer
num dominio prelate et iurisdictioni
vel quasi totaliter spoliavit et sa
thanam catenis igneis multum cru
deliter captiuit. **Quare** altis
sine domine procuratorio nomine quo
super de predicationis contra prefatum illum
peto executione michi fieri iusticie
complementum. **Et** quoniam altissime
domine vos huiusmodi cause iudicem
eligere debere tamen alme pa
ter quia lites sine suspitione pro
cedere debent ut de excep cum in

proorem et in quod v quia suspecti
qua causa filii est causa patris et
economus ut de testi super eo et in
quod vi biduum. v palam. sed ipse
ihesus pluribus vicibus dixit in
mundo viuens quod deus est pater
meus. **Quare** peto per vestram san
tatem vni viro neutri parti suscep
to qui iuras habet periciam pre
dictam causam decidendam committi
seu si placet delegari. **Cui** procura
tor dominus sic ait. **Cuius** dyo
cesis est iste ihesus. **Ait** procurator
Nazarene dyocesis quia bethle
em natus nazareth est nutritus
Ait dominus **Committatur** causa
in dyocesi iherosolimitana que
non distat abinde per dietam
ut de rescriptis statutum § cum
autem li vi. Ait belial. **Sanctissimi**
me pater aduertat sanctitas ve
stra quod res de qua agitur est alibi
Ait dominus. **Non** est curandum quia
quis trahi debet de loco originis
vel ubi habet domicilium vigore re
scripti infra dietam ut in iura de eo §
in glo olim dicebamus. **Amodo**
aduertas si in iherusalem reu
ses iudicem impetrare propter
suspicionem nam ciuitas est infig
nis et ibi habet copia peritorum
Ait procurator. **Contentor** ibidem
causam committi. **Ait** dominus
Contentaris de salomone iheru
salem rege respondit procurator
Ita domine quia iustus est iudex

et semp iusticiā dilexit et equi
tate vidit vultus eius unde do
min⁹ sub rescripto suo eidem tali
ter delegavit

Apha et o Salomōi regi
Ihēlm salutē. Causā ver
tedā inter pūatōrē in
fernalem nomie et pro
parte totius inferni cōtra quen
dam Ihm filiū Marie et ioseph
bioc Jēlimitan de quibsdā vio
lēcijs et spolijs p predcū Ihm
vt afferatur in inferno factis. tā
de dominio et pte mūdi et iur
isdictione vel quasi oīm hoīnū
eorū qz aīarū taliter duximus
cōmittēdā vt vocatis q fuerint
euocādi audias omnia tam ad
possessorū q ad cōmune peti
torū iudiciū ptenēcia q vtrāqz
ps duxerit pponēda et cā; ipsā
fine debito tēmines. Testes ve
ro qui fuerint nominandi si se o
dio amoxe p timore subtraxerint
qz. Datū padisi xxvi die men
sis marcij. indictione qz. Hec
forma pbat de vesti spo. Cū
ad sedem Qui pūatōr habito
rescripto. mox hora debita cū nō
tij et testibus dcm regem salo
monem accessit et genuflexus
cōm eo sic huili loūt⁹ est. Un
ūforū dñs vs salutat. et hanc
lāz ac suam benedictionem vobis
mittit. Salomon vero breto re
gali deponito et capite suo incli

nato dñz lām satis reuerentē
suscepit. Qua perlecta carta et
bulla stilo et filo satis diligēter
pspectis put ab ei⁹ spectat of
ficiū quia oportet iudicē cuncta
rimari ut xxx q v iudicātē et i c
cum iohānes de fi. instrumento rā
et nullū imbi repēiens viciū fal
sitatis mandauit danieli ei⁹ cu
rie actor notario idem rescriptū
apud acta redigi et iscrabi hanc
eciā pntacōnem et recepōnem
eiusdē ut de pba qm acta ac de
omib⁹ alijs iam dñs dictus p
ūatōr sibi publicam pēct fieri
instrumentū. et sic sup hūc actum
Salomon ppetuatus est suam
iurisdictionē ut in c licet de of
fi dele. et in c ne āqui de hereti
li vi. Et quia ad nichil aliud de
bet vocari actor. pntato rescripto
nisi ad citationem ad quam hū
dam dictus infernalis pūatōr cōm
iudice suppliciter instabat. Cui
pūatōr Salomō sic ait. Quo
tubito vis expiri. quia alit nō
debemus te admittere ad citacō
nē nisi eo expresso ut v q ii. Si
pramates et iij q ix i dictis loci
tus dict⁹ pūatōr ait possesso
rio dñe. Quo audito. mandauit
Judex actorū notario iscrptis
more curie fieri citationem et eā
dem apud acta redigi et iscrabi
vt insuprascripto c qm contra i
hac forma vt sequitur

Alomo rex iherusalem
iudeus delegatus a sede
diuina datus in causa
tente inter belial paratorem iher
nale ex vna parte et ihesu ex a
lia. azaheli velocissimo cursore
salute. Mandatum diuinum seu lit
teras diuinas nos recepisse no
ueris in hac forma. Alpha et o
ut s. Volentes igitur ut decet ma
datis diuinis humiliter obedire
tibi in hac parte auctoritate qua
fungimur precipiendo mandamus
quatenus prefatum ihesum ex parte
nostra imo potius diuina citare
cures ut die tercia post receptio
nem presentium coram nobis in domo
habitationis nostre per se vel par
atorem legitimum se presentet. Que
terminum ei per duobus edictis et
cio pemptorie propter viarum distan
ciam ut parciū parcamus laboribus
et expensis assignamus. respon
sus de iure belial paratori in
federali de quibusdam violencijs
et spolijs in dicto inferno per dic
tum ihesum factis in preiudicium et
iniuriam dicte infernalis aggrega
tionis put in supradicto rescripto
continetur. Alioquin secundum formam man
dati nobis traditi quantum de iure po
teramus procedimus cuiuscumque
absentia non obstante. quod si idem
terminus incidit in die feriata se
quenti non feriata que etiam eodem
pemptorie assignamus studeat opa

tere. die autem tue citationis et for
ma et quicquid inde feceris et contra
quibus fideliter referre cures quoniam tue
relacioni ut nuncio nostro iurato da
bimus plenam fidem. In cuius rei tes
timonium presentes litteras sigilli nostri fo
rimus appensione muniti. Datum
iherusalem xxvij die mensis martij. et
Hec forma probatur de integro res
cripti cum ex litteris in hiis de deo et contra eum.
Et citato ihesu iuxta formam preter
actam et azaheli cursore reuocato et per
eum dicte citationis relatione facta
et in scriptis sub hac forma re
dacta infrascriptus azael retulit
se citasse ihesum ut in citationis for
matine. de probis quoniam contra et de ap
eriti patet. Unde ihesus citatus videtur
quod personaliter adesse non poterat
quoniam ad necciora vocabatur. scilicet ad mis
sionem spiritus sancti in apostolos mittendos
in omnem terram ad predicandum ver
bum dei. constituit ad istam causam per
curatorem legitimum sub publico ci
rographo moysen legum magister
presentem volentem et acceptantem ad a
gendum et defendendum iurandumque de
calumpnia et veritate dicenda. et
generaliter et hiis gratum ratum et firmum
et releuans eum ab omni onere satis
dandi promittens sub hypotheca omnium
bonorum ipsius de iudicio fisci et
iudicatum solui et ceteris. Hec forma
probatur per iudicium solui et ceteris ad defendendum
et iustis satisfaciendum. Si autem et
in eum mandatum de parte et contra eum in cle

Uermio citationis aduei-
 ente ea hora qua solitu
 est iudicibus ius reddi
 immediate post vespas et ante
 noctis tenebras vt i c Cōsuluit
de offi dele ad petiōnem p̄uē
infernalis i iudicio cōp̄tis dic
tus ihesus extitit vocat⁹ vt est
mors vt i c v̄at̄is de do et cō
tu Qui ihesus confusus de p̄uē
 suo non cōparuit nec etiā eius
 p̄uē qui credidit sequētem di
 em hui⁹ citationis peremptorē
 p̄ter qd̄ peccit dictus p̄uē in
 fernalis scabi apud acta suam
 cōp̄tōnē et sui abūsarij cotuma
 ciam. p̄ter qd̄ patebat se ponē
 dum in possessionē cāe rei dēns
 suande qd̄ hoc fieri debet nō ob
 stante qd̄ cā sit possessoria ut li
te non cōtestata c accedens. aui
p̄uē iudex salomō rēdit dēs
se pro nūc nolle facere missiōnē
nec cōtumacie inscrip̄cōnē. p̄t
qd̄ dictus p̄uātor vociferans
ait. O sapiētissie salomon. vbi
est iusticia. nōne iuste peto. Ait
salomō. Iuste petis. s̄ hāc iusti
ciam possum⁹ t̄pare expectan
do contumaciē in alium diem. ne
mini faciendo iniuriā ut c Cō
suluit de offi dele. Unde manda
uit s̄be actor⁹ qd̄ scabēt hui⁹
diei p̄rogacōnem in aliū diem
 Altera autem die videlicet xxx
 prima mensis marchij hora iudi

ciij solita moyses p̄uē ihesu lēi
 me comparuit. exausando se qd̄
 ante non conpuit erroē ductus
 heri hoā debita cum hodie credi
 deat sue citacōis diem pemp̄
 fore offerēs apud acta suum lēi
 mū p̄uātorū petens qd̄ apud
 acta illud redigi et inscribi. Et
 facta alia p̄clamacione. rēdit
 moyses dicens assum et requisi
tus si vellet aliq⁹ p̄ cōtra res̄p
tum vel p̄sonas opponere vel obi
ce qd̄ nunc p̄ponat Qui moy
 ses rēdens ait. qd̄ p̄ bne possē
 cōtra res̄c̄ptū p̄ p̄sonas opponē
 sed tū pro nunc nolo. qui p̄uē
infernalis ait Quidquid obicē
 posses dic nūc palam. Moyses
 ait. vis ut obiciāz. Rēdit p̄uē.
volo. At moyses apicēs os suum.
ait. Nōne tu es excoīcatus et qd̄
cōstituerūt te in p̄uē. nōne ex
supbia viā eieci fūistis d̄ celis
tāq̄ excoīcati et sepati a cōsortiō
dei et scōrū angelorū nōne hoc
notoriū ē vniūso mūdo et certe
p̄ter hoc non tenebāt citatus
ad citacōnē tuam cōparere quia
p̄sonam non hēs standi in iudi
cō vt i c intellexim⁹ de iudicijs
et ff. Si q̄s cāu. l. fu⁹ eo mariē
cū tuū p̄cipiū sit viciōsū hoc ē
ēptā impetratio facta p̄ excoīca
tum ergo et citacō qd̄ secuta est ex
co debet ēē viciōsa et p̄ nulla re
putari vt in c i de res̄c̄ptis li vi

Ite commissio cause facta est in lo
co inimicorum domini mei ihu quoniam in
bi israhelites eum persecuti sunt et
occiderunt propter quod conueniens
est huiusmodi loci suspicio ut in c ac
cedens ut lit non ostendat de appel
ex pte ff de iudic l si longius et
xxiiij q ij sine et in q ix horta
mur Ite ibi nunquam repies quod dominus
meus ihu die feriata potuit cita
ti videlicet die pasche azimorum que
ubique est insignis et celebris
Rone eadem die vox horrida pre
conis debuit quiescere ut ff de
fer l i c e ti l si et de fer c fi et
v q ij c i tunc voluntati iudicis vo
lui acquiescere tali die citatus co
parui licet non teneret ut nota
tur in c veniens de accusa v q
ij c i et de rescript statutum § cu
autem in glo sup ubi citet partes
sed ad ista non adueto teum de is
ta causa nomine vniuersitatis in
fernalis intendendo disceptare Qui
bz quidem auditis per paratorem
infernalem ipse tamquam non valens
hec pati tale moysi suaue dedit
responsum O moyses inuoluntate
hic sapias imo desipias ideo non pos
sui sustinere tuam sapientiam stas
in tali errore ne audientes per ve
ritate sumant quia error cui non
resistitur approbatur et veritas
cum minime defensatur opprimetur
ut lxxiiij di error et c assentire
Cum tu dicas me et constituentes

me in paratore excommunicatos
esse quia precepti a celis etc qui
constituerunt me in vnu redacti
sunt vniuersitas et ubi naque q
so expectis quod vniuersitas siue colle
gium possit excommunicari Rone
iura contrarium sapiunt ut xxiiij
q ij si heres et de sen ex romanum
§ vniuersitate li vi Quare ergo
dicas vniuersitatem infernalem esse
excommunicatam Sed ut verius sci
as talis vniuersitas fuit bene se
gregata ab angelis dei tamquam
huius qui foras sunt sicut iudei et
sarraceni a cristianis et ab eccle
sia romana ut ij q i multi et
lxxv di qui sinceram Sz dic mi
chi precor si secundum iura tua iudei
vel sarracenus pro iusto debito va
leat cristianum accusare Certe
hoc non repio prohiberi nec est
casus de casibus notatis in c iudi
de iudeis facit ad hoc c licet in
fra de testi et c de sacri paga
li cristianus ergo valde bene te
nebaris ad meam petitionem cita
tus comparere quia tamquam sepa
ti ab angelis paradisi vocamur
demonia Ad illud vero quod di
cis de loco suspecto hoc in tua
resideat voluntate si velis muta
re locum cum de eo michi proui
derit ille qui celum palmo conclu
dit et terram appendit in nichili
et qui est omnium rex opifex It ad id
quod dicis quod ihu non debuit citari

die feriata pmo potuit & debu
 it tali die citari cu ipse fecerat in
 inferno atrocem iniuriam atq; cap
 tuauerat regem infernoru s; de
 tali atroci iniuria atq; delibera
 ta causa potuit die feriata citari
vt ff de feri l i ij et iij. Et no p
q iij in suma Ergo tue obiectio
 nes non obstant. Sed vnum
 Moyses tibi dicere no omitto
 none tu es infamis qui hoine oc
 cidisti et in sabulo credens eum
 a nemine videri abscondisti & co
 depnatus a pharaone paul ausu
 gisti vt Corbi ij c ppter qd te
licite tqp infamem paratoe ab
isto iudicio depelle possem. vt
in q vij Infames s nolo nec pe
to pmo poci teum q cu alio
de hac causa intendo expia. Ab
ai? dicta stupefactis moyse silu
it unde videt salomo cresce co
trouiam i blasfemijs voluit v
ti officio suo videlicet reducere
ptes ad concordiam vt v q ij. Si
primatus & ppiij q iij Si quis
membraorum ff de vsu fructu E
qst man et de trasac c ultimo v
bi de hoc Cui salomoi ait belial
 dne salomon. licet vrm sit offi
 ciu pmo si potestis partes re
 bucere ad concordiam ego tam
 pro me contentor concordari resti
 tuant pmo iura inferni exspo
 liata per ihm et ipse stet p fac
 tis suis et infernus stabit pro

suis Tu valde eras ait moyse
 quia infernus et omnes hitates
 in eo sunt ihesu et non inferni
 Ait belial Ergo intendam ad li
 tigiū Ait moyses Intendamus
 Et belial tqp puius omnibus
 alijs obmissis. sciens q expen
 suis debeat offerre libellum tres
 sub eadem forma libellos in iu
 dicio illico obtulit. quoru vnum
 p se habuit. aliū iudex in actis
 tenuit. reliquū vero moyse manu
 aliter obtulit vt in q iij offerat
vt de pba quoniam contra Cui?
 tenor talis est

Oia vobis illustratio
 viro domio domino sa
 lomone rege iclm q p
 ponit belial puit et paratorio
 nomine et p parte totius infer
 nalis congregacionis contra ihe
 sum & quamq; aliam personā
 pro eo itime iterueniēte dicēs.
 q cum ipa infernalis vniūitas
 tenuerit et possederit vtriusq;
 serus homines & eoru animas
 tam i teris q in corpore inferni
 degentes ac etiā potestate & iu
 risdictionem exercēdam i pre
 dictis per eandē. quidam tamē
 qui dicitur ihesus filius ioseph
 & marie nūcupatus quodā ausu
 temerario ductus predictā vni
 ūitatē infernalem de possessio
 ne predictorū violenter deiecit
 ac etiam spoliauit. nec non ipā

spolia ipsa detin; indebite occu-
pata contra iuris debitū et iusti-
cie voluntatē necnon sathanam
eorundē principem in eadem vi-
olentia in fouea abyssali turpi-
ter captiuauit ac etiā ipsū nunc
detinet captiuatū. **Quare dñs**
parator nomine quo supra pre-
fatū ihesum per vos et vestram
curiā petit sibi sentēcialiter cō-
dempnari et se restitui ad omnē
predictorū possessionem vel qñ
cū omnib; hominib; et eorū ani-
mab; pceptis et qui picipi pote-
runt put iustum fuerit et equi-
tas suadet rationis ptestans de
expensis dampnis et eorū inter-
esse. **Hec forma pbat̃ur s foro**
ope ex pte l de or cog c ij. de res
ti spo grauis et c cū ad sedem. et
ibi dum dicit vñ quasi ppter iu-
risdictionē et p̃tatem que sunt
ī corporalia que non possident
h quasi. ut de cā poss et p̃riet
cū ecclesia. et s iudicib; c vñō
Quo libello oblato et perlecto
moyses peciit terminum ad re-
spondendū dicto libello. **Ait beli-**
al. Dñe iudex si placeat abbre-
uient dilationes quia melius ē
hanc causam sub breui spendio
expedire q̃ sub lōgo dispendio
progare. **Hoc dico quia habeo**
bonā causam et probationes et
iura alia in p̃mptu parata. Ait
moyses. Ita fiat sicut petit beli-

al cū meliora ipso habet iura in
mo dñe iudex cū urgeat necessi-
tas q̃a iā dñs me? ih̃s ascendet
in celū et mittet sp̃m sanctū in
aplōs p eū mittendos ad predi-
candū de regno dī p salute hūa-
ni generis. **Ergo magna neces-**
sitate urgete ac suadete pietate
cū infernus lōgissimis t̃pibus
captiuatū tenuerit humanū ge-
nus grauissime illud affligendo
p̃m est p eiusd liberacōne me ta-
li mō eund defendē q̃ dieb; feri-
atis siue nō feriatis dicta causa
agat. Ait belial. In hoc p̃etor
ut de se c vñ. Unde ait iudex. Vi-
lent. et vñt se ad moysen dicēs
Tibi assignam? t̃minū ad p̃mū
diē apl̃ ad rñdend libello et ad
oīa alia p̃ntis negocij decisioi
necessaria pagēda nrō te aspec-
tui p̃ntabis. de do et p̃tu c vñab
et sic ap̃d acta in scriptis est re-
dactū Quo termino adueniēte
et presentib; in iudicio partib;
instante infernali paratore pe-
titur moyses libello respondere
et p̃ceptus a iudice humiliter
se inclinās taliter ipse fuit locu-
tus. Sapientissime ac illustris-
sime rex iherusalem iūctis ma-
nibus vestram obnixē deprecor
dominationem ut ad fraudulen-
ta verba et ad fraudulentiora
facta ipsius pessimi ac nequissi-
mi inimici placeat non adūtere

quia melliflua sunt extia intia
q; amara qm scriptum ē fel bra
conum vinum eoz et venenum
aspīdū insanabile. Et sicut vñ
nouit dominacō ipē posuit ī ce
lo bellum. fraudem in paradiso. odi
um inter pamos fratres. et ī om
ni nostro opere zizaniā semina
uit. nā ī comestioē posuit gulā.
ī gnācione lasciuia. ī pausaficio
ne accidiam. in cōsolatione inui
diam. in pfectu seu dōinacōē su
pbiaz. hic aīmas temptat. corpo
ra pulsat in vigilādo mouet ad
praua opa. ī dormiēdo ad somp
nia turpia. letos mouz ad dissol
ucionē. īstes autē ad desperacio
nem. Quid pluā. oīa mala mun
di sunt sua puitate commissa. fa
cit c habet hoc ppū i q iij et de
sūma tñitate firmiē § diabolus
Ideo placeat summe cauē ne a
predcō decipi possitis. Turba
tus facie belial tale moyš dedit
rñsum. Cotidianā fornax tua
lingwa iux illud velle loqui mē
tum sapit omni tēpore stultum
vt scriptura docet garrula ling
wa nocet. c. Si ecōe p lñ di bi
mittam? ista ait belial. rñdeas
libello. Moyš ait libenter. Et q
q te obtinere possem de ppeta
te obiciendo cōtra tuam peticio
nem incontinēti pbandā vt ff
de exhibē le iij § ibidē ar de co
g sup et qd appbat Innoē in

c vltimo de causa possē Sed v
lo q directe in tua nequicia te
confundam

Accipiēdo sō q sathā
et omnis diabolica con
gregacio et tu pmo ihe
sum spoliastis oībz s te petitis
in libello claudendo sibi portas
hēditatis sue et cōtra eum domi
nū et regem vniūsoz rebellan
do et eundem spoliando de eis dē
Qui ihesus vidēs tantam in vo
bis rebellionem incōtinenti vos
a predictis hēditate et possēsi
one suis vim vi repellendo reie
cit. eandem q; recipiendo quam
excepōne nūc in scriptis in iu
dicio porrigo et eam offero me
ltūmis testibus et documentis
comphare. ad quam pbandam
debeo de iure admitti atq; peto
accione possessoria non obstā
te vt in c olim de resti spo de ho
mici Significasti et in c dilcō §
sen ex li vi et iurato de calūp p
moylen siud ē de iure vt § resti
spo lñs ēa finem. Ait belial sal
ua reuerēcia tua et legum tuarū
quia non ē hic An ignoras q tā
spoliantis sit pūlegiata et nul
la excepōe admissa. Si agēs
possessorio pbat possessionē
et eiectionem debet incōtinenti
restitui vt in c Cōsuluīt de offi
dele et de resti spo Olim et qui
fili sūt ltūmi Item nōne vides

q̄ predo etiā de iure est restituē-
dus. ut in c. ex lras de resti spo.
et ff. de vi et vi ar. l. i § qui vi a
me. ergo iuste iudex cogatis eū
litē otestari repulsa ipsa iam
exceptione. Cui respondit moy-
ses. **D** belial tu dicis q̄ nulla ex-
ceptio admittatur in causa pos-
sessoria. non sic teingas me de-
cipere posse quoniam multe ex-
ceptiones admittuntur quas for-
te non ignoras. p̄ma de alia spo-
liationē ut de or cog c. fi. Item ex-
ceptio pacti de non petendo. et
alie que no c. ex insinuatione de
p̄curatoē in glo. fi. **I**tem si posses-
sio sit sub condicione. **I**tem si ex-
precario vel ex gracia. **I**stoz ob-
iectio impedit restitutionem ut
p. q. iij quia. vel si obiciatur q̄ in
continēti reiecit ut in c. olim de
resti spo. et ff. de vi et vi ar. l. i §
vim vi. et in supra allegatis iu-
ribus. ita q̄ exceptio mea debet
admitti. **R**eplicans belial tale
moyse dedit responsū **M**oyse
nūquid ista exceptio est de illis
exceptionibus que impediunt
litis contestationē. de quibz est
casus in c. exceptionē de lit. otest
li. vi. Certe ibi ipsa nō noīatur
ergo si placet otestem? litē **A**it
moyse. **A**udienciū gracia salua
ita dici potest de excep^{oe} p̄ sanguis
que impedit restitutionē p̄oris
si probetur. ut in c. lras de resti

spo. et tamen non est exceptio
de exceptioibz in dicto c. per te
allegato. **I**tem de exceptioē mea
est expressum in iure. que si p̄-
betur impedit restitutionē imo
agentē possessorio excludit. ut
in predicto c. olim. et iuribz sup
allegatis. **U**nde belial genuflex-
us corā salomone sic extitit dul-
citer locutus. **R**ex sapientissime.
radij vestre sapiētie p̄ totum re-
splenduerūt orbem. ad cuius sa-
pientie famam regina saba a fi-
nibus terre cum donis et munera-
bus eandē venit audire. cuius
nodosas questionēs et dubia cō-
torta et graua soluendo enodas-
tis. in sapientia et diuicijs sup̄
omnes principes et reges terre
inestimabiliter habuistis mag-
nificētiā. et terra vniuersa ve-
strū vultum videre desiderabat.
ut vestre sapientie affluentiam
quam deus vobis fuerat elargi-
tus videre posset. et p̄pter quā
diuersarum rerum noticiā qua
si de mundo vniuerso habuistis
Nō vos et eandē precibz q̄bz pos-
sū deprecor humiliter ut vestra
sapientia videat si predicta excep-
tio d̄ iure admitti debeat vel ne
semper super ea vestram fieri in-
terlocutionem postulans. **U**nde
p̄renoiatus salomon iussit libz
iuris appoetari et vidēs vtriusqz
ptis allegata et ea bñ digesta i

eadem instācia taliter fuit ite-
locutus partib⁹ pñtib⁹. Nos
salomon et cum in causa q̄ vti-
tur inter belial pñtorē inferni
ex vna pte et moysen pñtorē
ihesu ex alia pte pro pte ipsi⁹
moysi fuit talis exceptio pemp
vt supra pposita. Nos vero ha-
bito pitorū consilio et dñs pñtib⁹
pñtib⁹ pñtib⁹ sedenē itloquē
do pñciamus supradictam ex-
ceptionem admittēdam fore et
eam admittamus. Hec forma
pbae de libelli oblacione c ij et
iii. Et sic apud acta pscabā fu-
it redactum. Ex quo vociferans
belial dixit. grauer non gūaris
ait salomon. cōsule pñtor. et si ḡ
uaris. intlocutoria reuocabo vt
de apel cum cessāte. Quibus a
salomone dictis filuit belial vn-
de dictus Salomō debet termi-
num pemp dicto moysi vsq; ad
diem quintum aplis ad ponen-
dum articulandum et pbandū
nec non ad vltiora eē pceden-
dum vt supra hee dilaciones p-
bantur per c in cāis de testi et c
pñciū e ti li vi et vsus litiganci
um hoc obseruat quia ponere et
articulare sūt de gnē pbaconū
vt possz nōa in c Cum io de fi i
stamenti data sepe dicta dila-
cione ipē moysi tamq̄ sollicitus
infrascriptos positiōes et arti-
culos in iudicio obtulit tenoris

subsequentis

Oblaciones et articuli ob-
lati sua die et infra ter-
minum p moysen ihesu
pñtorē p probatione sue ex-
ceptionis pposite contra et adū
sus petitionem oblatam contra
dictū moysen p belial infernoꝝ
pñtorē sup quibus iure pmit-
tēte pēijt dictus moysi predie-
tum belial medio iuramento sigil-
latum interrogā et respōdere cō-
pelli vt i suis pbaconibus per
eius belial cōfessionem valeat
reuelare vt in c i de cōfess li vi
et ff de iur iur cū qui. In pñtis
ponit et pbae intendit dictus
moyses q̄ homo ex inobedencia
cecidit i mortem vt gen ii c et
psal cētesio vi. Seden in tene-
bras et i vmbra mortis vincti in
mendicitate et ferro q̄a exacer-
bauerūt eloquiū domini et cōfi-
liū altissimi irritauerūt. Item
ponit et pbae intendit q̄ moys
illa duratura erat donec fili⁹ dei
veniet vt in psalmo c iij humi-
liauerūt inconpedib⁹ pedes ei⁹
ferū pñfuit aiā eius donec
veniret vbu eius. Item psalmo
c vi Misit vbu suum et sanauit
eos et ēipuit eos de inticoib⁹ eo-
rū. Item ponit vt sup q̄ de⁹
est dominus terre et orbis terri-
rū et inferni ac habitaciū i eis
et in eisdem fecit qdqd voluit et

eiusdē inferni possessionem ha-
buit et habet ut in psalmo cxiij
dn̄i est terra et plenitudo eius
et ps clyvi. regnū tuū regnum
oīm seculorū. et i regū ij. dn̄s mor-
tificat et viuificat deducit ad in-
feros et reducit. et ps clyvi. deus
noster pre oīb; dn̄s oīa q̄cuq;
voluit fecit in celo et in terra in
marī et in oīb; abyssis ¶ Itē po-
nit et pbare intendit q̄ ipse d̄s
tāq̄ habens dominiū et possessi-
onē inferni ad preces helisei aī-
mā pueri filij vidue iā defuncti d̄-
iam dicto inferno extraxit. et in
eo puerū predictū viuificando re-
suscitauit. ut iij regū xi. ¶ Itē
animā latrūculi de iam dicto in-
ferno extraxit ut iij regū xij.
¶ Itē ponit ut s̄ q̄ d̄s ab eterno
genuit filiū suū ut ps c ix. ante
luciferū genui te. et ps ij. dn̄s
dixit ad me fili⁹ me⁹ es tu ego
hodie genui te. et psalē liij. an̄
me nō est format⁹ d̄s et post
me non erit. ego sū dn̄s et non
est pret̄ me saluator. et psalē vl-
timo. nūquid ego q̄ alios parē
facio ipse nō parā dicit dn̄s et
¶ Itē ponit ut s̄ q̄ d̄s oīa predīa
dedit filio suo prefato i heredita-
tē suā ut ps ij. postula a me et
dabo tibi gentes hereditatē tuā
et ps lxxi. et dn̄abit a mari usq;
ad mare et a flumīe usq; ad ter-
minos orb̄ terrarū. et psalē xlvij.

dedi te in fedus populi ut susci-
tares tū et possideres heredita-
tes dissipatas ut dicēs hīs q̄
vincti sūt erite et hīs qui in te-
nebris reuelamini. ¶ Itē ponit
ut s̄ q̄ d̄s si filius p̄ redēptōe
sedenciū in tenebris et ut terre
et orb̄ terrarū et habitanciū in eis
plene cape possit et possessionem
scdm omnia scripta prophetarū ex
virgine natus mortuus et sepul-
tus et a mortuis resurrexit sicut
pleni⁹ habet in euāgelio. et hoc
notum est quasi vniūso mundo.
¶ Itē ponit ut s̄ q̄ prefatus si fili-
us hīs dominiū inferni et pos-
sessionē animā puelle aīam ado-
lescentis et aīam lazari de iam
dicto inferno viuēs in terris ex-
traxit et eodē de morte ad vitā
resuscitauit sicut notoriū ē et eu-
angelū hoc plene testat̄. ¶ Itē
ponit ut s̄ q̄ duo filii et eodē mō-
dō et eandē rem possidere nō
pnt in solis ut de pba licz. et ff
de acquirē poss l possideri § ecō-
tratio. ¶ Itē ponit ut s̄ q̄ si d̄s
possidebat infernū quomodo sa-
than et demoniorū congregatio
poterant infernū possidere ni-
si ipsa demonia tunc nomine d̄i
domini sui eūdem possedissent.
et iure cautum est q̄ is possidet
cuius nomine possidetur. ut de
restitutione spo cum remisset. et
de rescrip si diligēt. et digesto

acq̃t poss l q̃b meo et l gnaliē
Item ponit vt s̃ q̃ sathan et
demōioꝝ cōgregacio claus̃ et fie
matis portis iferni predictum
dei filiū vocantem et clamātem
ap̃ite portas regi glorie. i. dicitū
ifernū intrāc n̄ p̃miserūt. eū q̃z
sua hēditate possēsiōe et iure
spoliando. **I**tem ponit vt sup̃
q̃ incōtinēti vim vi repellendo
p̃dēcūs dei filius p̃dēcī iferni
portas sibi rebelles cōf regit po
tēte et intinuit et fecit de eo et
de aiabus ibi reptis vt de suis
hēditate et possēsiōe vt de hōi
ci. significasti de testi spo olim et
de sen ex dilcō li vi. **I**tem po
nit vt sup̃ q̃ de p̃dēcīs oīb̃ et
singulis est publica vox et fama
iter hōiēs et per hōiēs q̃ quia
ad hoc pōit̃ de fama quia ea
p̃bata cū vno teste i filib̃ p̃ba
cōib̃ iduāt vt in c. veniens de
testi cū filib̃. Quib̃ p̃siccōib̃
et ar p̃ moysen i iudicio oblat̃
et apud acta p̃ scribam redact̃
et receptis saluo iure imp̃tinen
cie et non admittēdorum vt de
elec cōstitutis in glo si in cle pe
cij̃t dēcūs moyses citari p̃tem et
testes tam ad r̃ndendū eisdē q̃
ad vidēdū testiū iuram̃ta. De in
c. In nomie dñi. de testi cū simi
lib̃. Quam citacōez mandauit
incōtinēti salo nō fiendā. cuius
forma talis est.

9
Salomō tēp̃ ierl̃m iudeꝝ
a diuina sede datus i
causa vtēte iter belial
p̃uātōez infernalem
et vna p̃te et moysen p̃uātōre
ihesu ex alia. **B**aheli velociss̃io
cursor̃ saluē. **M**andatum diui
nū seu litteras diuinas nos recē
pisse noueris huius tenoris et
continencie **A**lpha et o **q̃** **verū**
quia certis et pemp̃ t̃minis cōā
nobis in iudicō p̃ moysen ihesu
p̃uātōrez exceptōib̃ p̃positis
cōtra libellū et in eo petita p̃ be
lial p̃uātōre infernoꝝ super
quibus probandum necessario
habet testes p̃ducere. **Q**uare ē
p̃ncipium auctoritate cōmittam?
atq̃ mandam? vt if̃r̃scriptos
testes citare debras pemp̃. vt p̃
ma die post citacōnem tuam co
tam nobis in domo habitacōnis
nr̃e p̃sonalit̃ debeat cōpere sub
pena excoīacionis. iuraturi et p̃
hibituri testimonium veritatis
super h̃is de quibus per nos et
nr̃az curiaz fuerint interrogati.
Item etiam pemp̃ citare aures
predictū belial q̃ sub eadē pēn
cōā nobis eodem termino com
pareat eorundē testiū iuramen
ta visurus atq̃ r̃nsurus p̃siccō
nibus et articulis p̃ predictum
moysen pro eius iuē p̃bacione
in iudicō oblat̃ cites et refemas
q̃ datum die ij aprilis. **E**t hec

forma pbatue de testi in nomie
dñi. et de testi cog c i et ij. quoz
nomina sunt hec videlicet abri
hā ysaac iacob dauid iohannes
baptista aristoteles virgilius ⁊

Quibz quidē h ypocris ⁊
testibz citatis atq; iudi
ci et apud acta relatis
nec non iudice p tribunali sedē
te precomie vocatis ⁊ psonaliter
comparentibus belial vna cum
eis oparens et interrogatus su
per positionibz predictis respō
dere recusabat. sed iussus a iudi
ce timens ne p confessio habere
tur ut de cōfess c ij li vi. cōfessus
fuit positioēs exceptis quibus
dam. pmo q; sathan et eius con
gregacio dyabolica fuerint veri
possessores ⁊ non deus. scdo q;
dei filius nondū venerit nec est
natus nec mortu⁹. tercio q; dic
tus ihesus nō vim vi repellendo
sed spoliando infernum intrauit
Quibz responsioibz hñtis iudex
in forma iuris a predcis testibz
singillatū incepit recipe iuramē
ta sacrosctis euangelijz corporalit
tactis sup iam dictis positioibz
⁊ actualis dicere veritatem pro
vtraq; parte et nullā inferendo
falsitatem ēmotis odio precio ti
more ⁊ amore vel commodo tēpo
rali ut iij q ix hortamur. et ij q
iij nulla. et i c fraternitatis de
testi. Et nota q; si iuramentum

fit a teste prestiatū s dicenda ve
ritate sup positionibz et actuali
lis ⁊ vltra ipsos aliquid dixerit
eius dictum qd vltra dixit non
valet quia deposuit non iuratus
et ideo dictum quod vltra dixit
non valet. Sic ergo cautus q;
semp testem facias iurare s veri
tate dicenda sup positionibz et
totali causa Facit ad hoc c de te
stibus cum similibus.

Quibz sic pactis vidēs be
lial q; testes ad iuramē
ta admittēbantur sine
mora se opposuit dicēs. Dñe iu
dex debent ne isti i testes recipi
fūdens moyses ait. quare non.
Ait belial. Bonne causa ipsoz a
giē. Ipsi sūt de spolijs et nemo
debet esse testis in causa sua. ut
iij q iij itē nullus. Ait moyses.
Salua semp reuerēcia. qā excep
tiones nō debent nūc apponi de
iure oīa testes sed debent reser
uari tpe disputatiois. qā nō ex
pedit nūc testes tali mō repba
re donec ostet an oīa te deposu
eāt ⁊ tūc pñt repba tā in pso
nis q; dñs ptestacōe premissa
ut in c pñciū de testi. ⁊ c ex pte
et de excep de iq; et s symo licz
nih i casibz ut cū opponit q; tes
tis ē odiosus ex cā criminali. et
tunc statim hoc debet probari
ut c de testibus. Aūc si dicatur.
Itē si obiciat testi q; sit seruus

et si dicat se liberū nō debet ad
mitti nisi ostensa cartha manu
missioni § e ti autem. Si dicat
testis ad hoc qd dicit qd causa sit
p̄p̄a istorū testiū cū ipsi sint de
spolijs non bne dicis. quia si tu
agis contra ihesum et non cōtra
istos. et tuum rescriptum nō po
test extendi ad alias personas
preter quam ad expressas i eo
ut i c ¶ e de offi delega cū fili
buz Tu scis bene qd p̄ alios nō
ita bne fuid p̄ istos s̄ iure meo
possem p̄bare que i inferno fu
erunt quia ea que domi sunt si
nō p̄nt per alios p̄bari p̄ illos
s̄ domo p̄bantur fuid ea que fi
unt in caplō iij ut i c iij s̄ p̄ba
et de testi veniens infi ¶ e de re
pendijs l confessiū § plagas et
§ de qōnibz l iterrogari. Ait be
lial. tu non adūctis ad illud. qm̄
illi testes p̄tam sunt de familia
ip̄ius ihesu qui oīno recipi non
debēt ut ff de testi l penul ¶ ad
huc ip̄ius ihesu domestici § e ti
l ij et iij q v c i ¶ iij. Ait moyses si
sūt familiares. nō tñ habitātes
in domo p̄pria ihesu. nec potest
eis ihesus ip̄e nisi quātum a iu
re permitat̄ impare ut iij q v
in summa et iij c in l̄is de testi
q̄a semper eos appellavit aīcos
et non seruos. Ait belial. nonne
ihesus est dominus. Rūdit moy
ses et ait si ip̄i testes sunt eius

seruētes ergo admitti nō p̄nt
ut § si quacūqz potestate fu
lit l vna. Ait moyses verū ē sed
ip̄e ihesus extraneus est a quoli
bet ip̄orū. licet quilibet ip̄orū ip
sius filius seruus vel amicus sit
Quia scūdum leges filius dici
tur in p̄tate p̄ris q̄ usqz sit emā
cipat̄. eo emācipato dicitur e
neus. sicut quilibz alius. ¶ tamē
ē eius filius. ita ihesus pater ¶
spiritus s̄ctus emācipauit eos
dum dedit eis liberū arbitrium
faciendi qdqd libet siue bonū
siue malum ut de p̄e di ij libet
¶ tē modica familiāritas nō nocet
¶ ff de v̄ sig l late § Amic de app
Ex ihnuatis ut lite nō cō. Accē
dens ij nonne vides qd frater p̄
fratre testat̄ ut de p̄esūp l̄is
cū filiis. Ait iudez. fūite alia
ca. reseruetur tpe disputacōis.
p̄ducatis testes depositos sup
hoc. ¶ cū p̄ducti fuisset ad iurā
dū ilico belial fuit p̄testatus. cō
tra p̄souas ¶ dā ¶ dicēda p̄ eos
ut in c p̄nciū de testi et p̄testa
cōe facta icōtinēti belial p̄auit
se ad interrogatoria dāda q̄ iudi
ci obtulit eū qz rogās ut scdm̄
ea dōs testes diligēt exat̄are
placēt quorum forma talis est
¶ In primis si dixēit testes ve
cū esse qd ¶ ihes⁹ natus sit i mū
do mortu⁹ et sepultus atqz qd re
surrexit a mortuis. quātā ab eo

quomodo scit et si ibi pñs fuerit et
ad quid ipse ibi erat et si vidit.

Ite quo anno mense et die id fuit

Ite in quo loco natus fuit in q
mortuus et i quo resurrexit qua
domo qua parte domus vel quo
loco vel qua parte loci et qui ibi
erant presentes.

Ite si cognos
cit illū ih̄m et cuius etatis ē vel
stature seu coloris et ut in c pre
senciū de testi li vi.

Ite q ipse
sit filius dei quomodo scit ut s.
Ite si dixerit verum esse q vñ
vi repellendo dictus ih̄c infernū
spoliando itruerit queratur ab
eo quomodo scit ut supra.

Quibus secreta et sigillatim
examinatis iux̄ interrogato
ria more daniel ut in c venerabi
lis de testi. et c de testi l nullū.
cū similibz. plene fuerūt pbata
per ipsos ea que belial i articu
lis negavit lateq; deponētes de
natiuitate et vita et morte et re
surrectione ihesu xpi. et q ipse
ih̄c est verus di filius de sciēcia
deponētes q ipsi abrahā ysaac
et iacob in celesti comitiua iter
fuerūt qñ deus intonuit sup̄ die
tū ih̄m tā in lauacro q̄ in trans
figuratione in monte dicēs. hic
est filius meus dilectus ipsū au
dito. **I**dem ioh̄es baptista depo
suit qñ de m̄ ih̄m in iordane bap
tizauit. **A**lij vñ testes qui in
inferno fuerūt dixerūt q dñs in

tāto comitūo dictā vocē emisit
q ipsi et oēs alij iibi existentes
supradīa plata audierūt. et quō
demonia pmo predcō ih̄u violē
ciā intulerūt nō pmittencia eū
ingredi in infernū. et quō iste ih̄c
vñ vi repellendo reintulit eis et
de sciā tpe et loco pleissime de
ponētes ut in c cū cā de testi et.

Estibz tñtēceptis et ep
amiatistabat moyses
ut eoz dñā publicarent.
et qā publicari non poterāt nisi
adūsa pre citata. ut de sen et re
iudi cū i et a. qua citata et i tē
mō vi. vi die aplis pñbz cōpa
rētibz hincinde facta renūciācōne
in testibz pducendis. predictoz
testiū dicta fuere publicata et co
pia hincinde decreta. et sic apd
acta redacta. assignato termō
vsq; ad diē viij eiusdē mēis ad
ēciendū copiā totius pcessus
et sup eodē corā iudice disputā
put a iudē req̄rēt ut de pba qñ
cōtra cū similibz. **D**e qbz belial
male cōtētus cum copia pcessus
ad infernū descendit sup iā dicto
pcessu demonioz et maxie iuris
pitoz qrendo cōfiliū. **E**t cū hilari
vultu a toto inferno fuisset ēcep
tus et recitatis suis pbitate et
sagacitate quas in iam dicto p
cessu fuerat exptus tamē inter
iam dicta demonia fuit obtentū
p meliori q postq de iure non

11
poterant possessionem reuocare
dominium mundi et inferni quod
agatur suspensio possessionis iudi-
cio de eorundem proprietate ante
quam in possessione agat conclu-
datur ut de causa possessionis et petita pas-
toralis et sic instructum fuit belial
ut ageret qui accersens ad iudi-
cem eo die quo debeat de processu
disputare et neglecta disputacio-
ne percipit se adiuncti a iudice be-
nigne ad causam petitis suspensio
iudicio possessionis et sic apud
acta pro eius parte scribi fecit
Quibus a moysse auditis taliter
fuit ipse locutus domine iudex
aduersus quia ipse nequam inten-
dit inticare ut causa plus quam de-
bet uel a iure promittatur proge-
tur. vos scitis bene quod cauus est
euitandus ut in c. Auditor de rescrip-
tis in cle. Tamen ego peto pro-
cedi in lite cepta ut iminet ut
et quomodo et quoniam autem quod semel
ait belial nonne possum ex be-
neficio iure intentare petitorium
suspensio possessionis et nondum
in eo conclusio ut de causa possessionis et
petita pastoralis et de testi figi-
cauerunt. Ait moyses Quid loqu-
ris totum contrarium dicunt ipsa
iura videlicet quod de petitorio pos-
sit transire ad possessionem et non
econtra Ait belial vide glossam pri-
mam que hoc notat Ait moyses quod
modo potest hoc esse quia si hoc

esset veritas tunc appetas preiu-
dicare possessionis quod hoc non
fit verum est euidentis argumentum
de eo cogit cum dilectus et c. vlti-
mo. Ait belial que dicis locum ha-
bere si a diuinitatibus partibus intenta-
rentur sed quando intentantur ab
eadem non sic et sic loquuntur
iura. Item mea conuenticio est ex-
pressa tua exceptio est tacita subla-
to expresso quoniam remanebit taci-
tum certe non remanet ut et si
reus per accusa mortuus fuisset vltima
et quod non de cle. eo quod ante Ergo
non potest peti procedi in causa
Et michi O moyses
si iudex delegatus se-
ntentiauerit super pos-
sessionis nonne cog-
noscere poterat de appetate nec
diceret finitus officio suo et hoc
appetere connexitatem causarum ut
de sequestre et in quanto magis si
sententia non fuerit et ponatur sine
preiudicio quod obtinueris in pos-
sessionis si postea obtineam de
appetate nonne cum ipsa propri-
etate reuocabo possessionem et
adiudicatam. certe sic quia pos-
sessionis sequitur appetate ut ff. de
possessione l. bona fides ff. Si pignora
accipiuntur l. si rem pignori quod in § p-
mo et in c. cum dilectus de pos-
sessione Ergo valde et de iure de iure ad-
mitti Ait moyses peto iterum loqui
vnde salo taliter extitit in locis

q̄ p̄mo renūciato in totū posset
socio iudicio p̄ belial int̄tato ip̄
se ad agendū de p̄petate admit
teretur. alle ad hoc glo io an c
vnici de cā poss et p̄pet in cle v
spol. Unde renūciacōne p̄ belial
facta sub eadē iudiciū instantia
iudex utrūq; partē apud acta p̄
empt citauit ad dandū et recipi
endū libellum de iure ad diē ip̄
hora iudiciū et ad vltiora cause
p̄cedē q̄ ut s̄dictū est. Ait moy
ses. oportet acquiescere s̄ male
otentor. Ait belial. Quare male
otentaris. forte de testibz. et q̄d
valent eoz dicta. Rūquid abra
hā est publicus oibmarus nō
ne dictū est sibi eice ancillam et
filii eius. geñ xxi. cuius ratione
dictū suū non valet. ut iij q iij
consangu. Quid valet testimo
niū ysaac mēdacissimi p̄ura. q̄
cū interrogatus fuisset si rebec
ca esset vxor sua dixit q̄ non ut
geñ xxvi. ratione cui⁹ dictū ei⁹
non valet ut xxij q v pauli. et
de testi testimoniū. Itē iacob nō
ne fuit fraudulentus iuasor fur
et latro. qui suis fraudulentis
recepta benedictione ingressus
est hereditatē esau fratris sui p̄
mogeniti ut geñ xxvij. cui⁹ tes
timoniū etiā nichil valet. ut ff
de furtis l non potest. Itē quid
valet testimoniū dauid homici
de et adulteri ut ij regū xi. Certe

nichil ut de testi ex pte a cum si
milibz. Ubi est virgilius qui de
ceptus specie mulieris in cista
ad turam suspensus spectaculū
fuit omni t̄aseunti. Et vbi ypo
cras qui inuidia ductus interfe
cit nepotē suū. Et aristoteles
qui fraudulēter arripuit arma
cum salomonis tēpore alexan
dra. et eius sapientiam et philo
sophiā fraudulēter sibi approp̄
auit. De iohē baptista nichil
dico qui omī bōitate est plenus
tamē dictū suū in mei p̄iudici
um modicū valet. q̄a dictū vni
us dictū nullius ut de testi licet
i et ij. De quo ergo lamentaris
o moyses. Ait moyses. Si fuisset
dicta testiū debite disputata
bene probare tibi q̄ valerent. Ait belial. Hec p̄bantur per sa
crām scripturā et que per saciam
scripturam p̄banē. est euidentis
argumentum in iure. ut v q vlt
epiphanium. et de ma et obe ia
qz. Ait moyses. Intendas ad li
bellum. Adueniēte termino cita
tionis predicte et partibz utal
qz in iudicio comparentibus as
tutus belial tres sub eadem for
ma obtulit libellos huius teno
ris et continentie.

Omn̄a vobis illustrissimo
dño q̄ p̄ponit belial p̄
auctō noīe et p̄ pte toti⁹
infernalis agregaciōi et tra ihm

vel alia psonam pro eo ltime i
 teruētē. **Q**dy cum dicta vni
 ūſitas infernalis tenuit poſſe
 deat et habuerit infernum et ter
 ram vniūſam mare et omnia q̄
 in eis ſunt et maxime hoīnes i
 dicta terra degētes ad plenam
 et totalem iurisdictionem ppetu
 tem et dominiū ipſius et tāto tē
 pore cuius cōtrarij memoria ho
 minū non exiſtit ex largicione
 et tradicōne et tēpudicōne fac
 tis in ſathanam et eius vniūſi
 tatem infernalē p altiffimū in
 fernorū dūm ppter peccatū et i
 obedienciam pmi hominis ade
 pleniffime ptinē. que oīa ſepe
 dicta dictus ihesus temeritate
 quadam potius quā iurē auc
 toritate ſibi aſſauit ymmo po
 tius vſurpauit. et dictos ſatha
 nam et vniūſitatem infernalem
 inde amouendo in graue preiudi
 cium et iacturā eorundē. **Q**uā
 pūator ſupdictus et prociāto
 rio nomine quo ſupia petat oīa
 predicta ad ppetatē et domini
 um iam dicte vniūſitatis p vſ
 et dictam aſſiam ſentencialiter
 adiudicat et predictum ihesum
 ſentēcialiter exinde amoueri p
 teſtans de expenſi dampnis et in
 teſſe. **E**t hec forma pbatue
 per c in i dīcōs de ſi inſtru et p
 c Abbate ſane de ſen et re iudi li
 vi. **Q**uo libello perlecto inde ſi

milem dedit moyſi libellum nec
 non finium ad diem decimam
 menſis eiufdem ad reſpondēdū
 et litem conſteſtandum et ad vl
 teriora cauſe pcedēdum **et cetera**
Termino ſupra dicto adueniē
 te coram iudice partibus amba
 bus pntibus moyſe iſtañ belial
 lite conſeſe ſepe dicto libello. **S**ū
 dit dicens **n**ego narrata p vt
 narrantur et petita p ut petun
 tur. fieri nō debere **h**ec conſteſta
 cio diſiunctiue ſit aliqñ q̄a i libel
 lo petuntur et narrantur vera et
 falſa mixta. **I**ta q̄ p illam diſ
 iunctiuam ſaluatur vt d̄ reſti ſpo
 cum ad ſedē. **f**acta litis conſteſta
 cione et ea apud acta ſcripta et
 redacta. **I**udex in cōtinēti fecit
 aptibus iuramentum calūpnie
 preſtati ſub forma notata in c.
 i de iuramēto calūpnie ſub hīs
 verſibus comprehēſa. **I**llud iure
 tur qdy lis ſibi iuſta videtur. et
 ſi queratur verum nō inficiatur
 nil promittetur nec falſa pba
 cio detur vt lis tardetur dilacō
 nulla petetur. **E**t nota qdy cum
 ſemel eſt iuratum de calumpnia
Amplius in eadem cauſa non iu
 ratur vt **C**e ti autē hodie ſed d̄
 malicia ſic cū ppoīta ſiēit aliq̄
 excepco et dilacio petatur vt d̄
 excep paſtoālis et de teſt vltra
 ſciam et de iuramento calump c
 penul li vi in fine **I**tem nota q̄
 h̄mōi iuranti calūpnie i pncipali

causa prestitū seruat partem in
dempnem i condempnatione ex
pensarū. quia ibi est ignorantia
facti. h non in causa appellatiois
quia ibi est ignorantia iuris. no
tať hoc in c circa si de do et otur
et in illa nōtur ignorantia de re
gulis iuris libro sexto. Et nota
q̄ hndicus vniūsitatis hoc iurā
mētum prestat in animam pro
priam et p̄uatoz alterius spe
cialis in suam et domini sui ani
mā ut notat glosa in c in p̄trac
tand de iuramento calumpnie q̄
e ti c penultimo li vi in glo. Pe
na vero recusantis est ut actor
cadat ab instituta causa reus ve
ro habeatur pro confesso e ti c si
Quibz quidem partis belial pe
ciit dilationē pro testibus et a
lijs iuribus et defensionibus su
is pducendis. Unde iudex dedit
eidē q̄ alteri parti terminū triū
dierū. qui terminus cadit i p̄ij
diē aprilis ad ipsas defensionē
q̄ alia iura pducenda. ppter qđ
nō q̄ dilatio dari debet iudice
sedē p̄ tribunali et vtrāq̄ pte
p̄nte et causa cognita de plano
vel semiplano ut in q̄ in § spaci
p̄ a iudice. Et data dilatioē of
ficiū iudicis cōquiescit donec tē
pus dilacōis effluerit. ut c de
dilationē siue ps. et de app c sig
nificauit. Et nō q̄ hodie in dila
tioibz p̄ testibz pducend iudex

confiderata distantia locoz et tē
porz qualitate inducias pcedit.
ut de app cū sit romana. qđ de
iure ciuili est secus. ut in q̄ in §
spaciū. et c de dilac l i. Qua di
latione p belial recepta testium
pducendoz et iurū alioz incōti
nēti sollicitus de suo iure positi
ones et articulos p̄tulit in iudi
cio i forma q̄ sequit̄ if rascripta

Ditiones et articulos
p parte belial ut s in a
lio preambulo. ponit et
p̄bare itendit belial p̄uatoz q̄
p̄uatorio noie quo sup q̄ deus
homines masculū extra paradisu
et feminā in paradiso creauit. ut
gen i et ii c. Itē ponit q̄ ds
dictū hominē tulit et posuit in
paradisu voluptatis ut oparet̄ et
custodiret illud. gen i c. Itē
ponit ut s q̄ ds eis precepit ne
de ligno sciētie boni q̄ mali com
ederet adiciēs quia in quacūq̄
hora comedere morte moreret.
Genesis e c. Itē ponit q̄ p̄ba
re itendit q̄ ab suggestionem
serpentis callidioris cūctis ani
mantibus que deus creauit de
predicto ligno comedit cōtra di
preceptum. gen iii c. Itē po
nit q̄ ds ppter p̄dām iobedi
entiā eiecit dictū hoīem de pa
diso voluptatis in maledictionē
ut operaretur terram de qua sup
tus fuerat. ut genesis eos capit

Item ponit vt supra q post
predictam inobedienciam male
dictionem et eiectionem deus
eundem hominem tradidit i ma
nu sathane et diabolice congre
gacionis possidendum vt isaie
xl iij Pater tuus peccauit vt i
pretes tui preuacati sunt i me
et contaminaui principes sanctos
et dedi ad intericonem iacob et is
rahel in blasphemiam. Item po
nit vt supra q deus post tradi
cionem predicta dictu hominem
repudiavit et vendidit eum pre
dictis sathane et infernali con
gregacioni vt isaie l c hec dicit
domin⁹ deus quis e hic liber re
pudi⁹ matris v^{re} quo dimisi ea
aut q^s est creditor me⁹ cui ven
didi vos Ecce enim iniquitati
bus v^{ris} venditi estis et in sce
leribus v^{ris} dimisi matre v^{ra}
Item ponit vt supra q dictus
sathan et eiam infernalis con
gregacio vtriusq repudiati ho
nis corporealem habuerunt pos
sessionem vt psalmo xlviii Si
aut oues in inferno positi sunt
et mors depascet illos Item po
nit vt sup q hoibus crescentibus
in terra sathan et infernalis co
gregacio iam dictis valde dila
tauerunt imperium suum super
eos et vniuersam terram que in ea
dem dampnacione erat cum pa
mis parietibus eoru vt Abacuc

iiij c Egrediat^r dyabolus ante
pedes eius stetit et mensus est
terram asperit et dissoluit gen
tes et contra sunt montes seculi

Item ponit vt supra q dictus
sathan fuit et e princeps totius
inferni vt ezechielis xxviii cap

Item ponit vt supra q dictus
sathan fuit et est rex egipti vt
ezechiel⁹ xxx c

Item ponit vt
supra q dictus sathan fuit et e
rex tyri vt ezechielis xxviii cap

Item ponit vt supra q fuit et
est dominus ciuitatis illius ppe
mare posite cui nullus negauit
tabutum vt ezechielis xxvii c

Item ponit ut supra q fuit et
est dur⁹ isrl vt ezechielis xvi c

Item ponit ut supra q ipse ac
eciam vniuersitas infernalis sup
omnes gentes et naciones pta
tem et iurisdictionem exauerunt
et dominium habuerunt ut ezechi
elis xxxii c

Item ponit vt sup
q bona fide et iusto tytulo pre
dict⁹ sathan et infernalis cōgre
gacio possederunt et prescripse
runt spacio quatuor milium a
noru et vltra vt Ecclesiast⁹ xl c

Iugum graue super filios ada
a die exiit⁹ d ventre matris eo
rum

Item ponit ut supra q d
de predictis e publica vox et fa
ma inter homines et per homi
nes atq p vero reputabantur

Item ponit ut sup q deus no

irritat ea que s suo ore pcedūt
ut in psalmo lxxxviii .

Et nota q positionib; de
bet pars adūsa medio iūā
mento de veritate dicenda respō
dere. que si iussa a iudice recusa
uerit habetur p confess a. ut de
confess c ij li vi. et debet respon
dere eisdem p verba credo vel nō
credo . nec est dandum tempus
ad deliberandū quia ex presūpci
onib; informat suam credulita
tē ut notatur in c quosdā de prē
sumptionib; . et hoc fit ut pars
agens releuetur ab onere pban
di. ut ff de iureiurando l cū qui .
et in c i de confess li vi .

Quibus quidem articulis
et positionibus ut supra
in iudicio presentatis q
ceptis salvo iure impertinenti
um et nō admittendoy ut nō ē
in c cōstitut de elec in cle in glo
penult. pēcūt belial testes et p
tē citari put sup in alia forma
continet . **Q**uibus quidē testi
bus qui longissimis ānis in in
ferno deguerūt necnō et moysē
citatis et relatis atq; ptab; opa
rentibus coram iudice prout su
pra in alia forma continetur pe
cūt belial procurator ifernalis
moysen procuratorem ihesu per
iudicem singillatim sup positio
nib; et articulis premissis s ve
ritate dicenda medio iūāmento

interrogati et singillatim ad que
libet respōdere. **I**ussusq; a iudi
ce p ordinem omnes positiones
predcās fuit cōfessus hac tamen
excepta q nō ad suggestionem
serpentis homo peccauit sed
magis ad dyaboli suggestionē
qui inuidia plenus p serpentem
hominē innocentē fecit peccare
Audi sapientē sapientie tercio.
Deus creauit hominem iertē
mirabilē ad imaginē sue simili
tudinis fecit illū . **I**nuidia autē
dyaboli mors introiuit i orbem
terraz . **B**elial vero hilatus fāis
ppter sepe dictam cōfessionē ad
primū dictū non aduertens a
it iudici **D**ñe iudex confessio p
curatoris nocet dñio. ut lite non
contest accedēs et c cū oli de cā
poss et ppet. et ppterea amodo
testib; non egeo. qm ex ore ei⁹
audiuistis . et iure cautū est q in
cōfite nulle sunt partes iudi
cis nisi in condemnando. ut de
trāsac preterea . et de cōfess c iij
et ff ad l aquili l puidē § fi . **N**ō
deprecor dominationem vestram
ut dictum moysen ad audiendā
sententiā placeat mandare ci
tari . qā hūc dicit . **n**os in quēq;
sententiā ferre non possum⁹ ni
si in conuictū aut sponte cōfessū
ut ij q i nos. **A**it moyses beliali
Tu belial es male mōrigematus
et puerfus adhuc non exposui

Iudici factum meum et infamis michi in ore verbum. Audi me pacietur si placet. Ait belial volens trusare de moyse. loqueris domine quia audit seruus tuus? dicit moyses obiciendo contra tuas positiones et articulos tuos. dico quod dictus sathan et diabolica congregatio fuit princeps et rex pro ut in positionibus et articulis tuis continetur. sed nunc non est impator nec princeps nec rex. quia iuste eius dimertis id est malis meritis sentencialiter per omnipotentem deum fuit puatus. et ihesus dominus meus eiusdem dei filius secundum predictis regnis per eundem omnipotentem letime fuit uestitus. fuit per publicam iudicalem sententiam clare apparet. Ait belial. ubi est ista sententia proba eam. Ait moyses peto per iudicem ad hanc exceptionem pemp me admitti. Quam salomon admittit et sic apud acta sebi fecit. At moyses in continenti et in eadem instantia iudici portauit librum ysaie c. lviij et eandem exceptionem cepit legere in hijs verbis et forma

Redemptor deus exercituum nomen illius sanctus israel vltimum capiam et non resistet michi homo. denuda turpitudinem tuam discoopi humerum tuum reuela

crura transi fluua sede tace et intra in tenebras filia caldeorum et infernorum quia non vocaberis ultra domina regnorum quia iratus sum super populum meum et contaminavi hereditatem meam et dedi eos in manu tua et non posuisti eis misericordias. super semen aggrauasti iugum tuum valde. et dixisti in sempiternum ero domina. non posuisti hoc super cor tuum neque recordata es nouissimi tui. et nunc audi hec dilatata alias dilata et habitas confidenter que dicis in corde tuo ego sum et non est preter me amplius. non sededo vidua et ignorabo sterilitatem. veniet tibi duo subito in die una. sterilitas et viduitas. vniuersa veniet super te propter multitudinem maleficiorum tuorum et propter duriciam incantatorum tuorum vehementer. et fiduciam habuisti in malicia tua et dixisti. non est qui videat me. sapientia tua et scientia tua hec deceperunt te. et dixisti in corde tuo. Ego sum et preter me non est ultra. veniet super te malum et nescies ortum eius. et iruet super te calamitas quoniam non poteris erpiare. Veniet super te miseria repente quam nescies. sta cum incantatoribus tuis et cum multitudine maleficorum tuorum stent et salutent te augues

celi qui contemplant sidera celi et
supputant menses ut ex eis annu-
cient ventura tibi **E**cce facti sunt
hic stipula ignis combussit illos
non liberabunt animam suam de ma-
nu flammæ non sunt prune quibus
calefiant neque focus ut sedeant
ad eum. **H**ic facta sunt tibi in quibus
cumque laboraueras negotiatores
tui ab adolescentia sua unusquisque
in via sua errauerunt non est
qui saluet te et dixi cristo meo
circo cui apprehendi de terra ut
subiciam ante faciem eius gen-
tes et dorsa regum ouertam et api-
am ante eum ianuas et porte non
claudent et dixi. **I**n tempore pla-
cito exaudiui te et in die salutis
auxiliatus sum tui et seruauit te
et dedi te in fedus populi ut sus-
citeres terram et possideres here-
ditates dissipatas ut dices hijs
qui vincti sunt exite et hijs qui in
tenebris sunt reuelamini. **V**iuo e-
go dicit dominus quia omnibus hijs velut
ornamento vestieris et circumdabo
tibi eos quasi sponsa quia deserta tu-
a et solitudines tue et terra ruine
tue nunc angusta erit pre habita-
toribus et longe vagabuntur qui
absorbebant te. **Ysaie xlij.** **Q**ua
sententia ante salomonem lecta pe-
cunt moyses eam apud acta redigi
et inscribi. **A**it belial. **D**omine
iudex nichil scio de hac sententia
et non credo ipsam recte latam

quia nunquam ad eam audiendam
sathan vel infernalis congrega-
tio fuerunt citati neque vocati. **A**it
moyses. **N**one presumitur de
hijs que a iudice sunt facta vel
acta. ut de elec bone de renuncii
in presentia et in c post cessionem
de pba et ij q vi hoc etiam. **A**it
belial. **V**erum est quod creditur sen-
tentie iudicis ubi constat de pro-
cessu cause sed ubi reuocatur in
dubium de processu iudicis non
est presumendum de iusto ordine
nisi probetur per acta. **N**am victores
non aliter potuerunt sententias nisi
eas ostenderunt recte latas. **A**uc de
hijs qui ingreditur ad appel § illud
collatione viij et maxime cum al-
tera pars presens non fuerit vel
procurator quia si fuisset presens
et non appellasset tunc veritatem
diceret ut notat innocencius in
c qm de pba. **S**peculator in c d
istru edit § testat in v in summa
non i c i de p i cle. **E**t si velles di-
cere quod acta sunt probata pba per
ditionem vel processum per tes-
tes ut de priuilegijs cum olim
de testi albertus de re iudicata
fiat. **C**odice de testi lege publi-
cati. **A**it moyses. **Q**uid dicis tu
miserame. **N**onne vides quod lit-
teris episcopi creditur etiam si
non probetur de processu ut de
probationibus post cessionem
et vndecima questione in **T**uer

Ait moyses belial distingue te
 ponam et concordabis scripturas ut
hij qui si peccauerit si querit de eis iu
dicialibus et tunc eius scripturae
credet sine alio amineculo. Si
 de iudicialibus et tunc non cre
 ditur nisi habeat testimonium subscrip
 tionem vel quod constiterit legitimis
 documentis ut in predicto c. qm
 de proba et de testi cum a nobis
 unde ait salomon iuste petit be
 lial doce tu moyses et iustifica sen
 tenciam tuam exactis. quia alias
 te non admitteremus ad dictam
 sentenciam. Ait moyses libenter
 domine. Et ait moyses ad belial
 O belial dic michi nequissime
 Ait belial O moyses esto sapiens
 dic quidquid vis et coram iudice
 non loquar de me vitupose quia
 patienter audiam. Ait moyses
 nonne deus vidit manifeste totam
 hominum maliciam que erat in te
 ra et auctam cogitationem cor
 dis eorum intentam esse ad malum
 omni tempore post peccatum hominis
 et ante diluvium. Ait enim peti
 tet me fecisse hominem delebo in
 quit hominem quem creavi a fa
 cie terre et omnes homines in di
 luvio aquarum deleuit ut gen. vi. et
 vii. c. Item post diluvium quid
 dixit deus. Clamor sodomorum
 et gomorreorum multiplicatus est
 et peccatum eorum aggravatum est
 nimis descendam et videbo si pec

catum eorum consummatum sit et
 nonne deus pluit ex hoc inibi ig
 nem et sulphur et subvertit has
 civitates ut gen. xviij. et xix. de
 accu. c. qualiter et qm et ij. q. i. de?
 Item ultra hoc quot adultera
 quot homicidia quot civitates
 desolate quot prodiciones quot
 gravia mala in mundo sunt nequissime
 sine perpetrata alias patrata. cor
 concipere mens premeditari et
 lingua dicere non sufficit. si aut
 clarus in canone biblie patet
 nunquid mundus exorbatus fuit
 ab aquis et civitates sic exuste
 fuerant in regno inferni ac satha
 ne. quem tu dicis sathanam et
 inferni imperatorem et principem
 mundi si aut in positibus tuis
 in actis super positis plenius con
 tinetur. nonne infernus et satha
 tenetur de peccato postquam mun
 dus sub eorum regimine erravit
 quod potest excusatio tua valere
 quin sunt eorum suggestio patrata
 ar. c. quavis de regulis iu
 ris nunquid dicere posses mun
 de sunt eorum manus a sanguine
 hoc ut lxxxiij. di. ephes. postquam
 sub eorum regimine erant. Item
 dic michi O belial an si rex vel
 princeps fuerit dissipator vel ne
 gles regni sui reginis si propter
 hoc possit et debeat regno privari
 Si dixeris quod non medacium di
 cis ut de elec. quod si aut in ij. q. ij.

vincemus et lxxxi di v de hoc
Itē vltra hoc nōne sathan et i
fernus p̄miserunt se pro deo co
li in mundo quasi vniūso. Non
ne p̄pter hoc grauit̄ deliquit
in deum et dominū suū qui pre
cepit se solū in mundo adorari.
ut exodi xx et deuteronomi iij.
propter quod sathan et infern⁹
potuerūt regno mundi prauari.
ut de re iudi ad apostolice. et xv
q vi alius. et de voto licet. Dic
michi o p̄phane nonne illa fue
runt manifesta deo ut iudici ac
eciam et alijs. cum ipse deus de
scenderit ad videndū clamorem
sodomorū et gomorreorum si ope
compleuerant ut genesis xxviij
et xxix. atq; vidit auctam ho
minum naturam p̄nam esse ad
malum ut genesis vi. Itē nōne
p̄pter culturā principis inferna
lis ipse deus infinitos reges oc
cidit et gentes multas p̄ussit.
seon regē amorreorū et og regē
basan et omnia regna chanaan
p̄pter culturā sathane et infer
ni et ydolorū eius. ut iosue xij et
psalmo c lvi. Possunt ne hec i
giuersatione celari cū ipsoz tes
tes sint celū et tra et populus
vniuersus. ut de purgatio cū
dilectus. Nunquid in hīs opor
tuit accusatorē habuisse. Certe
nō ut ij q i manifesta et in c eui
dentia de accu. ac ecia in hīs or

binem iudiciariū obfuar. Certe
non ut de iureiurando ad nos
trū iij. Et non credas o belial q
iustus deus sathane et inferno
fecerit iniusticiā quoniā via iu
ris egit cōtra ipsū. Audi ieremi
am lc. Ecce ego mitto ad te o
supbe dicit dñs exercitū. quia
veniet dies tuus tēpus visitaci
onis tue et cadet supbus et corru
et et non erit qui suscitet eum.
Et q̄a talia mandata non egēt
de iure testium depositionib; de
clarari cū talia p̄bationē vel or
binem iudiciariū non requirant
cum sint notoria deo ut iudici et
alijs ut de testi v super eo. sed
si nō fuissent notoria iudici ut
iudici et alijs tunc oportuiss̄ et
tale notorium seu manifestū p̄
bati. ut de elec bone ij et iij c ad
nostram. de cohabitatione cleri
corum et mulierum. quia senten
tia in hīs q̄ntumcūq; notoria
fuit necessaria. ut de diuor por
ro. et de app am sic. et iij q i de
us. Ideo vniuersorum dominus
ad eam audiendam sathanam
et infernum citari fecit ac ecia
de eorum delicto et regni praua
tione valde in ea ipse deus con
doluit. Cuius tenor citatiōis se
quitur in hec verba.

Audite verbum dei p̄ncipes sodomorum id est peccatorum auri-
bus p̄cipite legem dei
v̄a populus gomorre qm̄ facta
ē meretrice ciuitas plena fidelis
iudicii iusticia habitauit in ea
nunc autem homicidie argētū
tuum ī schoriam versum est vi-
num tuum mixtum ē aqua p̄ncipes
tui infideles socij suz oēs
diligunt muneā sequuntur retri-
bucōnes pupillos non iudicant
causē viduarū non ingreditur
ad eos p̄pter hoc ait dominus
ēxcitū fortis isrl̄ heu ego cō-
solabor de hostibus meis et vin-
dicabor de inimicis meis et con-
uertam manū ad te et excoquā
ad puram stercoriam tuam et auge-
raz oē stagnū tuū zē ut isaie c i

Item dictū ē sathanā
ipse deus fecit citari
p̄sonaliter ezechielē
xxviii c p̄ eo qd̄ sup̄e dixerat
q̄ deus ego sum in hec verba et
factum ē verbum domini ad me
dicens fili hoīs dic p̄ncipi Tiri
hec dicit dominus deus eo qd̄
elevatorum ē cor tuum et dixisti
deus ego sum et in cathedra dei
sedi in corde maris cū sis homo
et non deus et nō dedisti cor tu-
um quasi cor dei Ecce sapienci-
or es tu danielē. oē secretū nō ē
absconditum a te id ē in sapiē-

cia et p̄uidencia tua fecisti tibi
fortitudinem et eleuatorum ē cor
tuū in robore tuo p̄pterea hec
dicit dominus eo qd̄ eleuatorum
est cor tuum quasi cor dei idcir-
co ego adducam sup̄ te alienos
robustissios gēciū et enudabūt
gladios suos super pulcritudinē
sapientie et polluet decorem tu-
um interficient et detrahent te
mories i interitu occisorū in
corde maris nunquid dicens lo-
queris deus ego suum

Item tercio dictum satha-
naz citari fecit p̄pter su-
pbiam et arroganciam
eius p̄ eundem ezechielis xxix
et xxx c factū est verbū dñi ad
me dicens fili hominis loquet̄
contra pharaonem et dices hec
dicit dominus Ecce ego ad te
pharao rex egipti draco magne
qui cubas in medio flumiū tuorū
et dicias meus ē fluiuius et ego
feci memetip̄iū et ponam frenū
in maxillis tuis leoni gencium
assimulatus es et dracom qui
est in mari et ventilabas cornū
in fluibz tuis et conturbabas
aquas pedibus tuis et conculca-
bas fluia eorū p̄pterea expan-
daz sup̄ te rethe metum in mul-
titudine populorū multorū et
extraham te in sagena mea et
p̄iciam te in terram vides ergo
quātā fecit de⁹ ī inferno eq̄tatē

Tres successive ad vincenda
eius malicia fieri fecit citatioes
ut in c. put de do et oti. et i. auc
ut cu de app cog § sed et hec col
vij. Et de iudi autem iubemus. et
in c. cu olim de do et otuma. Ait
belial. Ipse citationes loquuntur
contra regē tiri et contra phario
nē regem egipti et non cōtra sa
thanā et infernum. Ait moyses
Rōne tu neq̃ in positionib; tu
is apud acta p̃tatis et datus di
cis sathanā esse regem tiri et re
gem egipti. Ergo quem dicit
Item o belial expecta modicum
quia tibi veritatem ostendam et
iustificationē sententie ex veris
p̃cessib;. Dic michi nōne deus
elegit abrahā ex omī semine su
mens eum sibi in seruū atq; fe
dus iniens cum eo eiq; dicens
Multiplicabo te vehementer ni
mis et ultra non vocaberis abrahā
sed abrahā quia patrem multo
rum gēcium constitui te. et statu
ens pactum cum eo i generatio
nibus suis federe sempiterno di
cens. ego sum deus tuus. et tu et
semen tuum populus meus er
tis. eisq; imponens circumcisio
nem et ceremonias multas. ut
genēs xvij. Ergo dic michi q̃d
fecit atq; patritus est p̃nceps
infernalis in dicto populo dei et
domini eius et regno eiusdem. cū
primo educebatur dictus popu

lus de terra egipti ad terram p̃
missionis. quid contaminatus
fuit in predicto populo. Rōne
ipse infernalis princeps fecit e
um ydolotrate dicens. Hi sunt
dn̄i tui israhel qui te eduxerunt
de terra egipti ut exodi tricesi
mo secūdo capitulo et psalmo cē
tesimo quinto sic legit. Et fece
runt vitulū in oreb; et adoraue
runt scilptile. propter quod in
populo dei deciderūt gladio pl9
q̃vigintria milia. Item nōne
predictus princeps infernalis
in dicto populo dei p̃ filios cho
re videlicet dathan et abyron
fecit scisma insurgere volentes
caput sacerdotij aaron imitari.
p̃pter q̃d terra aperuit os suū et
ipsos cū synagoga eorū viuos ab
sorbuīt ut numeri xvi et psalmo
c v. Aperta est terra et degluti
uit dathan et operuit sup con
gregationem abyron. Item nō
ne ipse infernalis princeps fecit
populū dei inician beelphegor
ut numeri xxv. Item nonne ip
se princeps infernalis p̃secutus
fuit dauid vinctū dn̄i p̃ saulem
malum sp̃itum in se habentem
vsq; ad mortem inclusivē. ut p̃
mo regū decimo octavo. Itē non
ne surrexit sathan cōtra israhel
ut dauid rex numeraret populū
propter quod peste perierūt ex
populo ultra sexaginta milia.

Item nonne dictus princeps in
femalis sepauit de cē trib⁹ isrl
a vero tēge roboam eligētes eis
ieroboā in regem que tribus ex
ceptis duab⁹ dco principe insti
gātē recesserūt. cū dco ieroboā
a cultuā vni dei ydola qz adoran
tes dco pūcipe dicēte ei **S**i reu
tatur populus iste ad dñm suū
roboā inficient te ⁊ reuertētur
ad dñm. **p**pter qd⁹ posuit in cō
filio suo vt facēt duos vitulos
aureos et dicēt toti populo **n**o
lite vltra ascēdē i ierlm **E**cce dñ⁹
tui q⁹ educent te de terra egipti
vt iij regū xij c. **I**te nōne dñs
pūceps ascēdit i abhoiācōnē su
p altare scā scōrū et imbi p deo
vero a dco plō dei se fecit adora
ri q⁹ iibi adultēa ⁊ hoīcidia q⁹
desolacōes ciuitatū q⁹ occisioēs
sacdotū ⁊ plī dei facta fuerūt
vt machab⁹ i et ij libro **I**te dic
michi nōne ppter hoc dñs pū
ceps vester videtur cimen lese
maiestatis in deū temētia pre
sūpcōe regnum eiusdem dei sic
occupādo ⁊ destruēdo cōfisse
si cōtrariū dixeris mendaciū di
ces qd⁹ loquūt iurā super hīs
nūquid de iure ppter hoc infer
nalis pūceps regnum qd⁹ tene
bat a deo sup oēs gentes potuit
ab ipō deo ⁊ dñō vniūforū pua
ri et per eum in etnā mortē iuri
dica sentēcia dāpnāi ⁊ fisco dei

perpetuo regnū et ei⁹ dominiū
applicari vt C ad l iul⁹ maiesta l
quisq⁹ vi q i § verū ⁊ i c vergē
tes de hēti et meli⁹ i c pasto al
et de sen ⁊ re iudica i cle **Q**uāe
hoc egit ifernal pūceps i plō
dei quē ipē prelegerat ex oībo
gētib⁹ et regnis ⁊ hoc ipē prin
ceps negāe non poss; **n**ōne ipē
tunc dixit credens preoccupāe
dictum regnum dei **p**onam sedē
meam ad aquilonem et similis
ero altissimo **n**onne ppter hoc
eiectus fuit de sepulcro suo qua
si stirps iutilis quasi fame pol
lutus et obuolutus cum hīs qui
interfecti sunt gladio descēdit
ad profundum alias fundamē
ta laei quasi cadauer putridum
nonne tunc cessauit exactor q⁹
uit tributum quia dominus con
traxit baculum impiorū vgam
dominanciū cedentem populos
gentes qz psequentem crudeliē
vt isaie xiiij c **q**uare non stabat
iuribus ⁊ terminis suis contētus
vt de deci c i xxi q ij § i ⁊ ij **S**i
quia supra prime dicta nō erāt
publica deo iudici ⁊ alijs ut sup
acta fuerant **I**deo ipē deus tam
quam iustus iudex p pbacionē
dicte notorietatis preconie **E**ze
chiel; et dauid pemp citari fe
cit necnō dictum pūcipem vēm
vt eo rūdem testiū iuramenta vi
deret vt de testi in nomine dñi

Cuius tenor talis est.

Fili hominis dic monti sepe
Hec dicit dominus deus. Au-
dii uniuersa opprobria tua
quod locutus es de montibus israel
dicens. deserti nobis dati sunt ad
deuorandum. et insurrexistis aduer-
sum me ore vestro et regnastis aduer-
sum me. verba vestra ego audiui.
Hec dicit dominus. letare uniuersa ter-
ra in solitudine te redigam. sicut
gausius es super hereditatem domus
israel eo quod fuerat dissipata sic
faciam tibi. Et etiam citam david
et ezechielem ut coram nobis opare-
ant medio iuramento deponitur
testimonium veritatis ut ezechie-
lis xxxv. Et quid david coram ip-
so deo et domino uniuersorum fuerit tes-
tificatus audi eundem. Deus ultio-
rum dominus deus ultionum. Usquequo
peccatores domine usquequo gloriabu-
tur. populum tuum domine humiliave-
runt et hereditatem tuam rapauerunt
viduam et aduenam interfecerunt
et pupillos occiderunt. et dixerunt
non videbit dominus nec intelliget
deus iacob. polluerunt templum sanc-
tum tuum posuerunt iherusalem in po-
morum custodiam. posuerunt mortua
na seruum tuorum escas volatilibus
celi carnes sanctorum tuorum bestiis
terre. effuderunt sanguinem eorum tam
quam aquam in circuitu iherusalem.
nec erat qui sepeliret. incenderunt
igni sanctuarium tuum in terra pol-

luerunt tabernaculum nominis tui
dixerunt in corde suo cognatio
eorum simul. quiescere faciamus
omnes dies festos dei a terra. Vide
domine quanta malignatus est i-
nimicus in sancto. **N**unc quid tes-
tis fidelis ezechiel fuit testifica-
tus audi eundem c xxxij. Ecce prin-
cipes israel singuli in brachio
suo fuerunt in iherusalem et effu-
derunt eorum sanguinem. patrem et ma-
trem contumeliosus affecerunt in ea. ad-
uenam calumpniati sunt in medio e-
ius. ac pupillum et viduam contesta-
uerunt apud ipsam sanctuaria tu-
a domine spreuerunt et sabbata tua
polluerunt. scelus operati sunt in me-
dio eius. verecundiora patris dis-
cooperuerunt et immundiciam men-
struata humiliauerunt et unus-
quisque in uxorem proximi sui opa-
tus est abhominacionem. socer nuntium
suam polluit nepharie. frater so-
rorem suam filiam patris sui oppressit i-
te et tui deus fuit oblitus. Dic
imichi o belial probatne ad ple-
num dicti testes de nequitiis et
sceleribus per principem infernale
in regno dei commissis atque pa-
tratis cum in ore duorum vel ter-
cium testium stet omne verbum.
ut c in omni de testibus. et c li-
cet. **A** quibus testibus preclaris
fimis piissimus deus plenissime
tamquam iudex informatus corde
ingemiscens et dolens de iudicia

pruacōne totius impij pñcipis
infernalis quasi lacmose sic fu
it locutus vt ezechiel xxviii **D**
cherub tu signaculum similitu
dinis dei plenus sapientia et p
fectus decore i delicijs paradisi fu
isti omnis lapis preciosus operi
mentum tuum sardius topasion
et iaspis crisolitus onix berill⁹
saphirus carbunculus atq; sma
tagdus aux opus decoris tui et
foramina tua in die qua cōdit⁹
es pata sunt tu cherub extēd⁹
et protegens et pstratus et po
sui te in monte sancto dei in me
dio lapidum ignitorū ambulaf
ti pfectus in vijs tuis a die con
dicionis tue donec inuenta ē in
iquitas in te in multitudine ne
gociaciois tue. repelta sunt inte
riora tua iniquitate ⁊ peccasti ⁊
eieci te de monte sancto dei et p
didi te **D** cherub pteges te de
medio lapidum ignitorū in ter
ram pteci te ante faciē regū dedi
te vt cernerēt te. et ad huc ma
la peioribus aggregando dupli
cauit interius malum suum. apē
q; de⁹ vniūsoꝝ dñs pñcipē ifer
nalem ad audiendam sentenci
am citari fecit in forma q sequi
tur vt ezechiel xxi c **Hec dicit**
dominus deus. **Tu autem** appha
ne impie dur isrl cui⁹ venit di
es in tēpore tbulacōis prefini
tate hec dicit dominus. **Aufertā**

cyndarum tollam coronam iniqui
tatis ponam eā ⁊ qui predabaris
nōne ipse predaberis et qui sp
nis nonne ⁊ ipse sperneris cum
cōsumaueris depredacōnem de
predaberis **Et cū** fatigatus des
eris contempnere cōtempneris
vt isaie xxxiii c ⁊ corone sup
bie ⁊ flore decidenti glorie exal
tacōnis eius. pedibus cōculcabi
tur corona supbie et erit flos
decidens glorie exaltacōnis ei⁹
vt ysa xxviii c ideo vñ ad iudi
cium o apphane qā hodie destru
etur supbia impij tui **dic michi**
o belial. nūquid pñceps iferna
lis compuit ad audiendum sentē
ciam cum dixisti q nō fuit ipse
pñceps citatus **sed** ecce qualit
ipse fuit ad eam citatus si nō cō
paruit contumax fuit **sed** sentē
cia bene fertur in citatum contu
macem ut de offi dele confiduit
in glo iij c veritatis de do ⁊ cōtu
et in cle sepe de v fig **Sed** ipse
deus tui pñcipis videns contu
maciā sentēciam iam dictam in
scriptis sedēs pro tribunali tu
lit p ut supra continetur ut de
sen et re iudi c fi li vi vnde ait
moyses **D** belial dic michi est
iustificata sententia supra dicta
exactis **Ait** belial nescio **Ait** mo
yses domine iudex peto vñz inē
locutoriam sup iustificacōne iaz
dicte sentēcie et sic scabi fecit

apud acta. **P**ropter quod salomō re-
cipiens supradicta allegata et e-
is bñ recensitis atq; digestis in-
terlocutus fuit p supdicta acta
dictā sententiā iustificari. et sic a-
pud acta fecit scribi.

Que audiens belial vehe-
mentē fuit obstupescens
et genuflex⁹ corā iudice
salomone ⁊ iūctis manib; lacer-
mabili⁹ ab eo postulavit ut eū
in sua iusticia recomendatū hñt
cū aliq̄ intēdebat obicē. et p̄
dē. quib; obiectis et pbat cre-
debat ilico suū obtinē intentū.
Cui salomō dixit. Audacter loq̄-
re qm̄ si iusticiā habueris eandē
executiōe cōsequeris. **A**it belial. q̄q̄
moysi videat iustificasse put ip-
se asserit et vobis interlocuti fue-
ritis s̄dictā sententiā ex act. tñ
ihc eius dñs in executionē eius
extra debitū iuris ⁊ iustie modū
excessit. capiēs inferni terre ce-
bis ⁊ habitaciū in eis possessio-
nē p̄cipe nrō vñ alio eius noīe
ac etiā inferno itrequis neq;
citatis ad eandē. ponat sine p̄-
iudicio ait belial q̄ nē princeps
seu infernus fuerit de iure p̄uat⁹
oib; supdictis tam de facto possi-
debat. debuitne ipse sic remoue-
ri a possessione non citatus. q̄a
forte poterat sibi aliqua opetē
de iure retinendi eādē. **C**erte ta-
liter remoueri nō debuit ut p̄vi

q̄ iñ nolumus. de concess preben
cū nostris. de resti spo in lñs. de
causa posses et p̄riet c. ij. et ē
expressū. **E** de rei ven l. fi. **I**deo
si iph ihu ut asserit sentētiā
taditi fuerūt mundus vniūsus
infernus homines et anime in-
bi degētes debuit agere ut sibi
tradere possessio predictoy sū-
marie agendo cū possessorē voca-
to. **E** si p vim vel alio modo l. vl
tam. de preben licet ep̄s li. vi.
Remini enī licet suā rem auto-
ritate p̄pria occupare. **E** vñ vi l.
si quis in tantā. p̄vi q̄ vi placuit
et de preben cū qui li. vi. ⁊ de bi-
uor porro. **S**ed predictus dñs
ihesus moysi in nullo se predictis
obseruatis omia supradicta teme-
ritate quadā inuasit. penā dñe
legis si quis. et alioy iurum te-
mere incurrendo. et violēta pos-
sessione exclusa meo nomine q̄
supra temere ac illicite occupa-
uit atq; omīno detinet occupa-
ta. **Q**uare iustissime iudex cum
sim paratus omnia ista in omni
euētū p̄bare q̄ eis p̄batis pla-
ceat dicto ihu temerario ⁊ violē-
to possessore excluso meo noīe
quo sup̄ plene eandē adiudicare.
Quibus p belial dñs et attēte
p moysen auditis talit̄ moyses
iudici fiducialit̄ fuit locut⁹. **R**ep̄
sapiētissime salomō q̄q̄ verba
belial bene et subtiliter prolata

videat audiētiū autē demulcē
tamen salua eius gracia quia p
ut narrantur de ihesu meo dño
sūt vera quia belial debz scire q
executio sentēciarū ē duplex vi
delicet mera et mixta. Mera ex
ecutio dicitur qñ partibus pre
sentibus cognitum est de causa
ab aliquo iudice et ipē mandat
alicui q sententiam exequatur
ut codice de execu rei iudi l exe
utor et l si ut pponis. et talis
executor nō debet audire excep
cōnes quia nullam habet cogni
ciōem. Sed tantū meram executio
nem ut in c pastoralis de off del
nisi talis executor sciēt scienter
sentēciam per ipm exequēdam
la tam eē auctoritate falsarū lā
rum ut de crimine falsi sup eo p
per falsa instrumēta vel p dōlū
abūsarij. et si ista obiciantur co
ram tali executore debet ipē sup
se dēre et nō cognoscere de excep
cione sed potius negocium de
superiori referre ut de sen et re ius
de cetero et in c si qñ de offi del
si executio sit mixta puta q ha
beat cognicionem annexam ut
cum domin⁹ mābat alicui resti
tui rem suam vel mābat alicui
dāi beneficium coram tali execu
tore admittuntur excepções
et habet ipē cogniciōi iparū ut
de offi dele ex pte xxv q ij et si
cognicio et de rescripti si qñ et in

et licet epūs de preben li vi. Et
taliter tua excepcio o belial dez
intelligi uec nō et iura supius p
te allegata. qñ executionem q
dominus meus ihesus habuit
a mero executore scilicet ab an
gelo dei qui nullam cogniciōē
habuit nisi meam executiōem
sentencie dei coram quo angelo
affuit etiam et sathan ut attes
tatur zachar in c dices. Et ostē
dit michi dominus ihesū sacer
dote in magnum stantem coram
angelo dei et sathan stabat ad
dexteram eius ut abūsaretur ei
Et dixit dominus ad sathan. in
crepet inte dominus sathan et
increpet dominus inte q elegit
ihesū. et ihesus induit⁹ erat vesti
bus sordidis et stabat ante faci
em angeli q rēdit et ait ad eos
qui stabant coram se dicens Au
ferte vestimenta sordida ab eo
et dixit ad eum Ecce abstuli a
te iniquitatem tuam et indui te
mutatoris et dixit ponite cyn
daram mūdā super capud ei⁹
et posuerūt cyndaram mūdā
super capud eius et induerunt
eum vestibus et āgelus domini
stabat et contestabatur ihesum
dicens hec dicit dominus deus
exercitū si in vñs meis ambula
ueris et custodiam meam custo
diēs tu qz iudicabis domū me
am et custodies ata mea et dabo

dabo tibi ambulantes de hijs q̄
nūc assistunt. Audi ihesu mag
ne sacerdos tu et amici tui q̄ ha
bitant corā te qui vix potentes
sunt. ecce ego adducā seruū me
um orientē quia ecce lapis quē
dedi corā ihu sup lapidē luminis
septē celi sūt. **Ecce celabo sculp
turā eius ait dñs et auferā iniqui
tate tē illius in die vna.** Quid
videt tibi o belial fuitne legiti
me dei sentētia p̄ supradictū an
gelū exēcuta in cuius exēcutioē
eciā et sathan affuit sicut s̄ p̄.

Quid dicis o belial. confi
terisne te iudice esse
quictū. Ait belial. Certe
nequaquā quia que tu dicis et q̄
dca sūt p̄a sūt de vō messia q̄ de
bet saluare populū israheliticū.
in quo messia requiescet spirit⁹
dñi spūs sapientie et intellcūs
spūs cōsiliū et fortitudinis spūs
sciētie et pietatis et replebit eū
spūs timoris dñi. Ipse enim nō
scdm visionem oculorū iudicabit
neq; scdm auditū arguet sed in
iusticia arguet populos. et pau
tiet terrā virga oris sui et spū
labiorū suorū interficiet impium.
p̄pter cui⁹ iusticiā habitabit fil
lupus cū agnor. et pardus cū ag
no accubabit. vitulus et leo et
ouis filii morabunt. et puer puu
lus minabit eos. **ysaie xi.** Si ip
se qui dicit se ihesū et p̄missum

in lege messia non solū q̄ ipse
pacē non dedit alijs atq; nō fe
cerat iusticiā s̄ cū populo iudoꝝ
continuā habuit irā. qui popu
lus dictū ihm crucis suspendio
dāpnauit et reprobus ab eodē
populo vsq; in hodiernū diem
ē habitus. ac eciā cū ipse ihc in
humanis esset q̄d fuit locutus.
**Non veni mittere pacē s̄ gladi
ū. veni enī separe hoīem aduersus
patrē suū et mathi xi.** Si ipse
ihc aliqua signa et miracula in
terra fecit maiora fecisti tu moy
ses in egipto in aspectu pharo
nis ac eciā helias anteq̄ npt⁹
esset et eciā eius discipulus hel
iseus. Ergo si debet messias sal
uare populū iudaicū et ipse ab
eodē populo est occisus quō fuit
ipse messias. Ait moyses. O bel
ial q̄ stulte et extra rasanā mentē
tuā locutus es. temerario motu
ausus fuisti os tuū ponē in celū
diuinū et admirabile cōmerciū
ita p̄phane et ore sacrilego noīa
re. v̄ lingua tua tñsibit sup ter
rā. An ignoras q̄ creator hūani
generis aīatū corpus sumēs de
v̄gine de qua nasci dignatus est
et procedens homo sine semine
largitus est nobis suam deitātē
atq; ut homo p̄ toto hūano ge
nē mori voluit. Ait belial. Edis
serē q̄so. forte me error opprimit
At moyses apiens os suū ait.

hoc non ignoras q̄ deus forma-
uit hominem de pura et v̄ginea
terra que ad huc in se nō recepe-
rat maculā alius peccati nec
aliquis in ea preter ip̄m deum
fuerat nec fuit opatus vt gen̄ i
et ii c Item plene nosti q̄ deus
hominem sine iniquitate et labe
peccati de dicta terra ad sui fili-
tudinem formauit Item q̄ dic-
tus homo extra paradysum ab dei
similitudinem formatus i ani-
mam viuentem sine labe alius
peccati in paradiso peperit mulie-
rem etiam eidem consociam Itē
phibitus a deo ne de ligno scē
cōmēderet quia in eo eāt mors
et nōne reus mortis deceptōne
dyabolica contra phibitū de lig-
no cōmēdit Item q̄ per illū lig-
ni esum factus fuit similis deo
sciēs bonum et malum Item ip̄e
in continenti peccatū cognouit
et dei timorē. pp̄t que in medio
ligni a facie dei se abscondit Itē
q̄ ppter eiusdem hominis ino-
bediēciam ip̄e homo a deo deo
expulsus fuit a paradiso vt labo-
ribus et sudoribus fatigatus mor-
te infernali morētur Itē q̄ dic-
tus homo repudiatus a deo ven-
ditus fuit in manus inferni

Nūq̄d o belial dices
istum hominē forma-
tum et creatū ex v̄gie
et incorrupta matre

et sine aliquo peccato similē q̄
deo ex suggestionē dyabolica in
paradiso peccatē et dyabulo v̄e-
dico potuisse redimi ab aliquo
nato iniquitatibus atq; in pec-
catis cōcepto nōne de⁹ p̄sperit
super filios hominū si erat itel-
ligens aut requirens deū. et oēs
declāuerūt simul inuitiles fac-
ti sunt et nō eāt qui faceret bo-
num non erat vsq; ad vnū. Itē
O belial nūquid nō necessario
oportebat q̄d ip̄ius peccatoris
redemptō fieret per aliū natum
ex v̄gine sine peccato concepta
que conciperet et pareret absq;
dolore et libidine auius peccati
hominem deo similem. Et ficut
adā de terra formatus sine pec-
cato peperit mulierem et sine do-
lore et labe alius peccati p q̄
ingressa fuit mors i orbem ter-
rarū Ita similitudinē oportebat
mulierem nasci sine aliquo
peccato que viz similez deo p̄ce-
ret sine dolore et labe aui⁹ pec-
cati per quā dicta mors in orbem
terrarū destrueret et vita recupe-
retur amissa. Quia licet nouū
fuerit viz fecisse feminā Ita et
nouū fuerat feminaz p̄re virū
vt iere xxxij c quia creauit de⁹
nouū super terram. feina tam-
dabit viz. Et ficut adam peccā-
uit in paradiso per suasū dyabo-
licū i gula et superbia ipse vero

extra paradisi omnino non pec-
cavit ut ysaie liij. eo qd iniquita-
te non fecerat neq; dolus fuit in-
uentus in ore eius. **S** dyabolum
pocius et mortē in similib; sup-
bis et gulosis psuasionibus de-
struxit. **S**i adam extra phibitū
dei de ligno scientie comedit ad
suggestionem dyaboli ut mortē
moreret. ipse vero ad preceptū
dei de ligno mortis comedit dis-
suadente dyabolo ut vitā recupa-
ret eternā. ysaie liij. et dñs volu-
it oterere eū in infirmitate si po-
suerit pro peccato animam suā.
Et si adam p esū ligni similis
factus fuit deo in sapiētia. ipse
vero in esu ligni mortis pdidit
ipsam similitudinē sapientie et
scientie ut pristinā dei similitu-
dinē pditam p peccatū in mor-
te nobis recuparet. ysaie liij. et
posuit dominus in eo iniquitatē
omniū nostrū. oblati est quia
ipse voluit. **E**t si adā cognito su-
o peccato ī dei timore ostitutus
in medio ligni se abscondit. ip-
se vero cognita dei misericordia in su-
a caritate in qua omne expulit
timorē ī medio ligni crucis pa-
lam in facie dei se ostituit. ut ie-
remie xi. Venite mittamus lig-
nū in panem eius. et. **E**t si adā
fuit ppter peccatum a deo expul-
sus de paradiso. ipse vero morte
sua destruxit illud peccatū eundē

adam reincorporauit sibi. ysaie
liij. ppter scelus populi mei p-
cussi eum et dabit impios pro
sepultura et diuites p morte sua.
Si adam propter iam dictum
peccatū repudiatus et venditus
fuit dyabolo atq; inferno. ipse
vero moriendo eundem de mani-
bus dyaboli et inferni liberauit
ut ysaie quinquagesimo secūdo.
Gratias venūbati estis et sine ar-
gento redimemini. **S**i ipse adā
totum mundum per lignum dul-
cia sugendo dampnauit. ipse ve-
ro totum mundum amara sugen-
do saluauit. ysaie liij. **S**icut o-
uis ad occisionem ductus est et
coram tondente se obmutuit. de
angustia et de iudicio sublatus
est. **E**t ne miretis o belial cum
non ignores qd omnis res per
quasq; causas nascit. p easdē
econtrario dissoluitur. ut de re-
gulis iuris omnis libro quinto.
Sic directe et necessario oportē-
bat in redemptionem humani
generis operari siue obseruari.
Ratio. quia res d facili reuertit
ad sui naturā scilicet ad liberta-
tē pristinam ut xxxv di ab exor-
dio. et ff d pactis l si vnus § qd
si in spē bat. **S**ed iste homo na-
tus ex purissima virgine cōcep-
tus sine peccato et ipse natus
ex eadē sine peccato nonne fuit
ih̄s filius dei quem tu psequeris

nonne hec saluatio fuit redemp
 co fuit pmissa abrahe patriarche
 qui obediendo deo immola
 uit filium suum isaac ppter cuius
 obedienciam deus ad inobediē
 ciam deleuit dicens eidem abra
 he. In semine tuo benedicentur
 omnes gentes. et eundem consti
 tuit patrem multarū gentium. q̄
 si volēs q̄ totali privilegio ade
 gauderet. et quā benedictionem
 ip̄e deus voluit ī figura ip̄i abra
 he ostendere in filio sterili ut
 semen acciperet in semine eiusdē
 abrahe p filium virginis marie
 sed si per obediēciam abrahe in
 obediencia adē fuit deleta. vnde
 sequitur qd̄ dictum semen abra
 he tam ex pte dantis q̄ etiā ex
 pte suscipiētis debebat a pecca
 to mundi eē fuit fuerūt adam
 et eua ante peccatum. sed q̄a cū
 ipse abraham eēt conceptus in
 iniquitate non poterat hominē
 absq; alia iniquitate natum et
 formatum redimere et maxime
 deo filē. q̄s dissilis deo poterāt
 hoīez absq; vllō peccato natū
 et formatū redimere nōne omēs
 post adam sumus cōcepti et na
 ti et in iniquitatibus et peccatis
 nonne ppter hoc sum⁹ dissimī
 les deo in quo nulla ē iniquitas
 sed omnis equitas hūdat. ideo
 necesse fuit ut ip̄e ihesus dei fi
 lius tēpe p̄finito homo fieret

de v̄gine ut hominē sibi simile
 de v̄gine terra natū redimēt

Hec sunt im
 possibilia o moyses
 que tu dicis q̄ virgo
 debeat parere. et cōclu
 dere vis q̄ maria mater ip̄ius
 ihesu fuit virgo ī partu et post
 partum nōne ip̄a habuit in vir
 ioseph et ex eo natus est ip̄e ihe
 sus hoc ē manifestū cui cōtradi
 ci non potest. **A**it moyses verū
 est q̄ ioseph sponsus eius fuit
 sed tamē carnaliter eaz nō cog
 novit. et postq̄ desponsata fuit
 concepit de spiritu sancto. et licz
 hoc tibi fuit incognitū o belial
 tamen noli mirari quia tāte sūt
 vires matrimoniales sacramen
 ti q̄ ab eo demonium effugatur
 qū sancte et honeste obseruatur
hoc p̄batur thobie vi c ideo ne
 mireris si nescis aliquid de incor
 ruptōne virginis marie nonne
 ioseph voluit eaz occulte dimit
 tere cōsiderans eaz inpregnatā
 et dicens huius rei se eē nesciū
ut mathei ii c Sed ut huius v̄
 ginis habeas veritatē scito q̄ de
 us misit filiū suū de ea nascitur
 q̄a fuit femina p quam mors
 introiuit in orbem terrarū nata
 fuit ex incorrupto viro adam.
 ita deus et homo nasci debebat
 ex incorrupta femina per quā
 vita excluda morte ingrederet

in orbem terrarum. Et quomodo po-
terit dici femina corrupta nisi
virgo. Et ne mireris si hec tibi
fuerunt incognita cum hijs minora
tibi fuerunt et sunt incognita. **B**
elial sciisti vique ubi erat cor-
pus meum antequam resuscitass; me
dominus ihesus intrante cum eo in sanctam
civitatem cum locis sepulture mee
fuerit incognitus usque ad tempus
predicatum ut deuterium c. vi. Dic michi
scis tu locum ubi posita est archa
fedis. Ait belial. Scio. Ait moyses
ubi. Dixit belial. Jemias posu-
it eam in spelunca montis in quem
tu ascendisti ut videres si here-
ditatem et ibi eam muro instruxit.
Ait moyses. Invenias michi istam
speluncam. Ait belial. Nescio eam
quia locus erat incognitus donec
agreg; dominus aggregationem populi sui
et propicius fiat ut in mach. ii. Er-
go ait moyses ne mireris si tibi
fuerit incognitum quoniam ihesus creator
humani generis sine peccato hu-
manum corpus de virgine iam dicta
supersit quod est maius superdominus que
tu ignorasti et ignoras. et si hec
vident tibi contra humanum cursum
nature noli mirari. quia multa fecit
dominus que contra naturam fuerunt. Pri-
mo rubus ardebat et non combure-
batur ut exodi. iij. virga moysi vi-
sa est in colubrum ut exodi. vii. ex
petra pulsata aque manarunt. ut
exodi. xvij. Sara senex et sterilis

concepit et peperit ut gen. xxi. vir-
ga aaron sicca floruit ut numeri.
xvij. aque iordanis steterunt et
verse sunt retrorsum ut iosue. iij. as-
na contra naturam locuta est. ut nu-
meri. xxi. sol reversus est retrorsum
decem horis. ut ysaie. xxxviii. fer-
rum super aquas natauit ut iij.
regum. vi. Ite ex sicco dente max-
ille asini aque emanaverunt et
ex eis refocillatus est sampson.
ut iudicum. vi. Si deus in supra-
dictis voluit contra naturam ope-
rari. quid miraris de virgine de
qua ipse erat nasciturus. quod
ipse david loquens in psalmo c.
lij. sic ait De fructu ventris tui
ponam super sedem tuam Qui da-
vid fuit de semine ipsius abrahe
et tabu iuda quam deus dilexit
et ex ea se nasciturum ipse pro-
misit ut genesis. xlix. Non aufer-
retur sceptrum de iuda et dux
et femore eius donec veniat qui
mittendus est et ipse erat expec-
tatio gentium. idest ipse erat ve-
rus messias qui saluabit gen-
tes ihesus christus dominus noster

Ed quia sancti patres
scientes quod per nullum a-
lium quam per ipsum deum
poterant redimi atque salvari in-
ceperunt clamare de inferno di-
centes. Vanam dirumperes ce-
los et ad nos usque descenderes
et nunc domine pater noster es tu

nos vero lutum tu factor noster
 et opa manuum tuarum omnes nos ne
 iustificaris domine satis ne ultra
 memineris iniquitatis nostre ecce
 domine respice populum tuum nos
Ciuitas sancti tui facta est deserta
iherusalem desolata nunquid su-
per hijs continebis te domine
tacebis et affliges nos vehemē-
ter ut ysaie lxxiiij. propter quod incli-
natus deus in misericordia ipse
transiit et vnus sic fuit locutus
quem mittam et quis ibit ex no-
bis. Ait filius. Ecce ego quasi ve-
lit dicere cum homo peccauerit
in sapientia tua que ego sum ego
sapientia tua redimam. Et deus
ait ei. Vade et dices populo huic au-
дите audientes et nolite intelligere
et videte visionem et nolite cog-
noscere. Ecce cor populi huius
et aures eius aggraua et oculos
eius claude ne forte videat oculi
lis suis et auribus suis audiat
et corde suo intelligat et conuer-
tatur et sanem eum. Ait filius.
usque quo domine et dixit deus
donec desoleat ciuitas absque ha-
bitatore et domus sine homine
ut ysaie vi. ergo o belial si deus
misit filium suum ad populum iu-
daicum non misit eum ut salua-
retur dictus populus in aduen-
tu beati filij dei quoniam dixit deus deo
filio suo. Ecce cor populi huius
et aures eius aggraua ne forte

audiat et sanem cum ideo beatus
 populus iudaicus grauatus cor
 de cecatus oculis surdus auribus
 non potuit cum dicto filio dei pa-
 cem habere quoniam eum nec audire
 nec videre poterat. Et hec ratio
 est quare non fuit pax inter po-
 pulum iudaicum et ipsum ihesum
 quem predicti iudei occiderunt
 in adimpletione verbi dauitici
psalmo xciiij. Captabant in ani-
mam iusti et sanguinem innocen-
tem condemnabant. Sed tunc
fiet pax cum dicto populo iuda-
ico a dicto filio dei quoniam domus israel
fuit absque habitatore quia potius
sine filius dei missus fuit in do-
mus patris sui quia eum gentes
expectabant ut supra dictum est
et ipse erat expectatio gentium.
Item quia primo dictus dei filius
debat saluum facere populum
gentium et secundario populum
iudeorum.

Ait belial dic michi o
 moyses quare imputa-
 tur iudeis mors christi
 postquam fuerint obce-
 cati ab ipso ihesu atque indurati
 corde certe ipse ihesus fuit in cul-
 pa et non ipsi iudei. Ait moyses
 obcecacio et induracio cordium iudeo-
 rum fuerint sicut obsecacio et in-
 duracio cordium gentium et sic ipsi
 iudei et gentes equo iureambu-
 labant ad credendum ihesum sed tamen

ipſi iudei audierunt predicationē ipſius ihu viderūt ſigna et miracula magna que nūq̃ aliq̃s fecit et noluerūt credere. et hoc eſt peccatū qđ eis imputat̃ et nō mors caſti q̃a ſi credidiſſet ei illa mors eis imputata fuiſſet. ſicut negatio petro et eius crucifixio gentibz. ſ; gētes vidētes poſt trāſſionē tanta mirabilia que fiebāt p̃ ipſū ihm crediderūt ut ps xliij. **p**lūs quē nō cognovi ſeruiuit in auditu auris obediuit michi. filij alieni mētati ſūt michi. **Et** hec nō fuit potiffima cauſa ſui deſcēſus ad iuđos ut eos ſaluaret ſ; ut ſ domo patris ſui ſiue eccleſia ipſe filius ſumeret predicatorēs aplōs. ut ipſis iudeis et populis genciū predicarēt ut in pſaia dī. quō ſi inferāt filij iſrahel mun⁹ in vaſe mūdo in domo dñi et aſſumā ex eis ſacerdotes et leuitas dicit domin⁹ q̃a ſicut celi noui et terra noua q̃ ego ſtare facio corā me dicit dñs ſic ſtabit ſemen vēm et ſemē eorū. pſaie vlt. ut ipſe dī ait filio ps xlvij. **P**ro p̃b̃z tuis nati ſūt tibi filij oſtitues eos p̃ciapes ſup omnē terrā. memores erūt noīs tui dñe in oī gñatione et generacōne. de quo p̃p̃ime dicto locutus fuit pſaias i. **F**ilios enutraui et exaltaui ait dñs. ipſi autē ſpreuerūt me. **los**

cognouit poſſeſſorem ſuū et aſinus preſepe dñi ſui. iſrahel autē me non cognouit. p̃pter quam incognitionē neceſſario dictus populus iudaicus debebat eum cruci affigere ut teſtat̃ idē pſa. **D**ilata locum tentoriū tui et pelles tabernaculorū tuorū ne parcas longos fac ſimiliolos tuos et clauos tuos oſolida. ad dextera enim et ad leuā penetrabis. et ſemen tuū gentes hereditabunt de qua gente hereditante ſemē iudaicum dicitur pſaie ix. **P**opulus gencium qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnā **H**abitātibz in regione ūbre mortis lux orta ē eis. de qua loquit̃ pſalmus clx. et nox ideſt infidelitas ſicut dies illuminabitur. et iterū. et nox nocti indicat ſcientiam. **V**idesne o belial qm̃ clare ſcripture ſancte dī filio dī loquūtur qui ſemen dicitur populi iudaici et quem penetratum in dextera et ſiniſtra gentes hereditabunt in ſecula

Hic belial. **H**oc non aſcēdit in cor meum neq; aſcendere poteſt q̃ deus tradiderit in mortem filium ſuū pro homine ſeruo et viliffimo famulo. **H**oc abhorrēt leges et natura non ſuſtinet q̃ deus moriatur pro ſeruo ſicut dictum ē. **hoc omni audiētī ē incredibile.**

Et q̄ peius ē quia tu moyses bi-
cis deum cē passibilez cū ipē sit
īpassibilis. Ait moyses dic michi
o belial q̄ sunt magis obediētes
legi de⁹ vel hoīes. Ait belial de-
us quia ipē precepit eam obser-
uāi. Ait moyses si deus ē magis
obediens legi q̄ hoīes et ip̄i ho-
mines p̄ v̄tute obediēcie legis
et virtute caritatis cōtra natūāz
p̄pos suos filios ī mortem tradi-
derūt q̄tomagis ipē deus pro
obediēcia legis debuit filiū suū
tradere in mortē hūano gnēi in
sua lege p̄missū nonne p̄ obedi-
ēcia legis pater occidit filium
et frater fratrem vt Exodi xxxij
Rōne rex isrl dedit filiū suū p̄
plō obfessio fame iholocaustum
in caritate vt iij regū vi c. Rō-
ne abraham ad preceptum obtu-
lit filium suum iholocaustum
vt gēn xxij. Et nōne gepte ga-
lapis apter v̄tū q̄d fecit filiā
suam vnicam deo obtulit ī holo-
caustū vt iudiciū xi c. Itē nōne
mater swahit septē filijs potius
trucidāi q̄ eos legē dei preuari-
cari vt ii macha viij c. Ergo nō
mirēis si deus misēator et misē-
ricors suū filium ī lege p̄missū
p̄ redēpcōne ppli in mortē tradi-
derit et ne crebas q̄ p̄ illā mor-
tē deus passus fuit h̄ caro qua
ipē deus idutus erat orta ex se-
e abrahe p̄ q̄ oēs gētes debbāt

bñdici passa fuit Et ipē de⁹ vt
hō pass⁹ fuit q̄ fuit caro ade ī-
buxit maledcōnem ita ista cāo
ihesu induxit bñdictionem

Modo v̄eo p̄sequor or-
dinem scripturē. Ait
moyses nōne dictus
filius dei recepto mā-
dato a suo patre misit interius
p̄cursores suū qui viam ei⁹ p̄pa-
rauit ihēmo viz iohēm baptistā
in q̄ ad impletur ill⁹ malachie
ij c. Ecce ego mitto angelū me-
um q̄ p̄parabit viam ante faciē
meam et statū veniet ad tēplum
sanctū suum dñator dñs quem
vs quēritis et angel⁹ testamēti
quē vs vltis zē. Post hoc q̄d
fecit certe ēspexit humilitatem
ācille sue dauidice nate et cōcep-
te sine labe pccī descendēs deus
de celis in ei⁹ vtero se recludēs
et tunc ad impletur illud sapiē-
cie penultimo. dū medium qui
etū filiciū teneret omnia et nor
in suo cursu mediū iter haberet
om̄ps sermo tuus dñe exiliens
de celo a regalib⁹ sedibus venit
vt dur⁹ debellator in medio ef-
ficiū zē. Et qui tñfactis diebo
nature de dcā sua ancilla v̄gine
et exqua humanā sumēs carnē
natus ē in mūdo et sic adimplet
istud ysaye viij c. Ecce v̄go cōci-
piet et pariet filium et vbi pepit
illū ī bethlehē iude et sic adimplet

istud michee v. Et tu bethleem
ephrata paul⁹ es in milibz iuda
ex te michi egrediet^r qui sit do
minator in israhel. et egressus
eius a diebz eternitatis. Rōne
natus fuit inter duo aīalia. ut
abacuc iij. Dñe audiui auditū
tuū et timui cōfīdauī opa tua et
expaui. in medio duū aīaliū cō
gnosceris. Et ysaie i. Cognouit
bos possessore suū. et asinus pre
sepe dñi sui. Et qualē pepit fili
ū dicta ancilla vgo audi yīaia
ix. Paruulus natus ē nobis et
filius datus ē nob. et factus est
pīcipatus sup humerū eius. et
vōbi^r nomē eius admirabil^r dñs
fortis pē futuri scī. pīceps pa
cis. mltiplicabit^r eius īperū et
pacē nō erit finis. Quo puero et
filio nato nōne stellā nouā celi
dederūt et magi ab oriente vene
rūt usq; ad locū natiuitatis ei⁹
ac eundē filiū cū donis et mune
ribz adorauerūt. et tūc īpletū fū
it illud numeri xxiiij. Oiet^r stel
la ex iacob et surget vir ex isra
hel et pasciet duces. et illud yīaia
lx. Dñs de saba venient aurū et
thus deferētes. et ps lxxi. Reges
thar^r et insule munera offerēt.
reges arabū et saba dona addu
cēt. ppter qd a dñs magis he
rodes illusus irato animo ut dic
tū puer et filiū iīm occidere pos
set infantes et pueros in bethle

em occidit. in quo adīpletur il
lud iereime xxxi. Vox ī excelsō
audita est lamētatiōis fletus et
luct⁹ rachel plorās filios suos et
nolens cōsolari qā non sūt. quia
rachel secūda ple bethleem se
pulta fuit ppter hoc ppheta lo
quitur taliter. Rōne ex timore
pueroz occidendoz p herodem
maria mater eius tollēs predic
tū filiū suū ihesū fugit in egip
tum quousq; ab angelo precep
ta in iudeam reuēteretur. et tūc
adimpletum fuit illud ozee xi c.
Ex egipto vocaui filium meum.
Qui puer ihesus in mundo cōfē
cens in eodem aī hominibz fuit
conuersatus atq; ab eis dē visus
Et sic adimpletum fuit illud ba
ruch tercio capitulo. Hic est de
us noster et non estimabitur a
lius aduersus eum. Hic adinue
nit omnem viam discipline. et
tradidit illam iacob puero suo et
israhel dilecto sibi. Post hec in
terris visus est. et cum hominī
bus conuersatus est. Item quis
vīqm in mundo viuens in no
mine domini tanta et talia mira
bilis et miracula fecit atq; ope
ratus est sicut ipse dominus ihe
sus fecit. Qui solo verbo mortu
os suscitauit et leprosos munda
uit. cecos illuminauit. auēs sur
dorū patefecit atq; omnes mor
bōs cūrauit. ut yīaie xxxv caplo

deus ipse venit et saluabit nos
 tunc aperietur oculi cecorum et aures
 surdorum patebunt tunc saliet clau-
 dus sicut ceruus et apte erunt
 figwe mutorum predixit et venit
 iuxta signum a deo dicto populo
 iudaico per me datum omnibus populo
 salutaria precepta instituens et
 sic adimpletum fuit illud deutro
xxviii c phetam. Suscitabo eis
 de medio fratrum tuorum similem
 tui et ponam verba mea in ore eius
 loquatur quia ad eos omnia que precep-
 to illi et hoc erit signum phete illius
 quia in nomine domini pheta ille pre-
 dixerat et non euenit hinc dominus
 locutus non est nonne ipse ihesus
 similis fuit michi in humanitate
 preceptorum et legum datione qui a
 populo iudaico in omnibus legibus et
 preceptis et signis fuit spreus
 atque contemptus tanquam si in bel-
 tzebuch faceret ea unde ad imple-
 tum est illud ysaie i c. Filios enu-
 traui et exaltaui ipsi autem spre-
 uerunt me. cognouit bos posses-
 sorem suum et asinus praesepe domi-
 ni sui. Israhel autem me non cognouit
 propter quod ipse ihesus ait illi populo
 Ecce conuertor ad gentes quia verbum
 dei indignum fecistis unde ad im-
 pletum est illud ysaie lxxv ecce ego
 ad gentes que nesciebant me et que
 non innocabant nomen meum ex-
 pando tota die manus meas ad
 populum incredulum qui gemitur tota

die via non bono post cogitationes
 suas vocavi et non respondistis
 locutus sum et non audistis et fa-
 ciebatis malum in oculis meis et
 que nolui elegistis. propter quod
 Ecce serui mei comedent et vos
 esurietis. Ecce serui mei bibent
 et vos siccietis et psalmus xxviii plus quam
 non cognoui seruauit michi in au-
 ditu auris obediuit mihi filii alieni
 mentati sunt michi et nonne post
 hoc ipse ihesus secundum preceptum
 datum a deo sibi elegit de eius
 populo duodecim principes et apostolos
 iuxta numerum patriarcharum patrum
 constituendos in predicationibus super
 omnem terram ut ille cytharista
 in spiritu predicans ait psalmus cxliii
et patribus tuis nati sunt tibi filii
 constituens eos principes super omnem
 terram. mentes erunt nomines tui do-
 mine in omni generatione et genera-
 tionem nonne ipse ihesus publice
 baptismum in deo populo iudeorum
 predicauit et predicationem constituit
 in nomine eius in quo adimple-
 tur illud ysaie lii c. Iste asperget
 gentes multas super ipsum contine-
 bunt reges os suum et zacharie ix
c Et erit in die illa. exibunt aque
 viue de iherusalem. Ite nonne ipse ihe-
 sus voluit baptizari a suo prece-
 sore in quo baptismum vox patris sui
 audita est et spiritus sanctus descen-
 dit super eum ut psalmus xxviii vox
 domini super aquas et ysaie lii

Spiritus domini super me eo quod
unxit me ad annuntiandum
mansuetis misit me ut mederer
contritis corde et et ysaie xlii

Ecce seruus meus et suscipiam
eum. elatus meus complacuit in illo
aie mee. Dedit spiritum meum super eum
ut iudicium gentibus preberet et
Donec ipse ihesus afinam et pullum as
cendit atque sedit super eos itrans
iherusalem cum epulacione et iude
orum honorificetia regia. Et tunc
adimpletum fuit illud zacharie ix.
Epulta satis filia sion iubilans filia
iherusalem ecce rex tuus venit tibi
iustus et saluator. ipse pauper et
ascendens super afinam et super pullum

Item donec quando ipse Saline
ihesus cenam fecit cum discipulis
suis ipse panem et vinum in
sacrificium sui corporis et sanguinis
sui obtulit offciendum unde illud
in eo adimplet dauidicum psalmus c ix
Dixit dominus domino meo et tu es sa
cerdos in eternum secundum ordinem mel
chisedech. quod panem et vinum obtulit
deo in sacrificium cuius principium non
legit neque finis. geni iiii. Et non
dixit dominus tu es sacerdos secundum or
dinem aaron quod carnes in igne in
sacrificium obtulit. ergo iuste facta
est legis sacrificii mutatio aaron
per iherusalem nouum sacerdotem secundum ordi
nem melchisedech. Et noli mirari
o belial cum dixeris iherusalem panem et vi
num in sacrificium veri corporis et san

guinis sui instituisse et inibi pa
nem veram carnem et vinum verum san
guinem esse. quoniam si veritas inui
sibilis fuit in igne sacrificii et
sanctificatio secundum ordinem aaron
quanto magis veritas inuisibilis
esse debet in pane et vino sacri
ficii sanctificationis secundum ordinem
melchisedech. Donec quando sacerdo
tes qui captiuati et transigrati
fuerunt ex iherusalem in babiloniam
abstulerunt sanctum ignem de alta
ri et quem saluati cupientes abs
conderunt eum in spelunca. quem
ignem post lxx annos hi qui reser
ui sunt de captiuitate inuenerunt in
loco ignis aquam crassam quam ac
cipientes atque eam aspergentes su
per holocaustum statim ignis accen
sus est et domino holocaustum libaue
runt ut in machab ix. S dic me
hi o belial si ignis fuit absconditus
quod repta est in loco eius aqua.
si aqua super holocaustum erat asp
sa quod ignis accensus est. si ap
paruit in loco ignis aqua ubi e
rat ignis. si videbatur ignis ubi
erat aqua. Certe dicendum est
quod ignis in aqua et aqua in igne
transsubstantiatus et transsub
stantiata fuit. et sic in veritate
panis in carnem et vinum in san
guinem transsubstantiatur. Et quod
in pane et vino debet esse sacri
ficium gentium probatur ysaie i
et xlii c. Post hec nonne ipsi

iudei inierunt consiliū qmō dictū
ihesum pderent in morte ppter
qd̄ impletū fuit illud where xi c
Ego quasi agnus mansuetus
qui portatur ad victimam et ag
noui quia sup me cogitauerunt
consilia dicentes. mittam⁹ ling
num in panē eius et eradiamus
eum de terra viuēcium et nomē
ei⁹ non memoretur ampli⁹. Itē
nonne ipē pditus seu traditus
fuit a iuda ei⁹ discipulo in mai
bus iudeorū p precio denāiorū
xxx vt i psal xl. Ecce hō pacis
mee in q spemba qui edebat pa
nes meos magnificauit abūsu
me supla tacionē Et zacharie xi c
Et appēderūt mercedē meā ta
ginta argēteos et dixit dñs ab
me pice illud ad sciatū decorū
precii qd̄ appciatus sum ab eis
et tuli tagita argēteos et pici
illos in domo dñi qē Item nōne
discipuli ei⁹ fugierunt cum ipē
traditus fuit a iuda et p iudeos
captus p eo venientes cū armis
et fustib⁹ et tūc ad impletū fuit
istud zacharie xiiij. Framea susci
tare sup pastoēz meū et sup viz
meū coherētem michi dicit dñs
exercitū pauca pastoz et disp
gētur oues gregis. Item nōne
ipē ihesus a predcis iudeis illu
sus fuit facie velatus increpat⁹
atq; pūss⁹ et tūc adimpletū
fuit illud ysaiē i Corpus meum

dedi pauciat⁹ et genas meas
vellit⁹. faciem meā nō auerti
ab increpat⁹ et cōspuētib⁹ in
me dñs deus auxiliator meus et
ideo nō sū cōfusus. Itē nōne ipse
ihūs fuit flagellat⁹ et duē casti
gatus a predictis iudeis i q ad
impletū fuit illud psal lxxii
Ego laui inter innocētes man⁹
meas et fui flagellatus tota die
et castigatio mea in matutinis
Itē nōne ipi iudei ihēm crucifig
erūt pforantes ei⁹ manus et pe
des in quo adimpletū fuit illud ps
xxx. Dñs regnauit a ligno de q
ligno habet figurā ezech xxxvii
Circa medium de duob⁹ lignis
isrl. et iude que redacta ad vnū
figinfiāt crucem ysaiē liiij c di
lata locū tentori⁹ tui et pelles ta
bernaculorū tuorū extēde ne pias
longos fac funiculos tuos et cla
uos tuos cōsolida ad dextrā em
et ad leuā penetra et semē tuū
gētes hēditabūt et zachā xiiij c
Que sūt plage iste i medio ma
nuum tuarū et dicit hys plaga
tus sū i domo eorū q diligebāt
me et psal xxi. Foderūt manus
meas et pedes meos dimuēauē
rūt oīa ossa mea diuiserūt sibi
vestimēta mea et sup vestē meā
miserūt sortē. Itē nōne predā
iudei dco ihesu sciētē dederūt
fel et acetū et tūc adimpletū ē illud
psal lxxviiij Et dederūt in escam

mea fel et in fide mea potauerunt
me aceto. **I**te quod locutus est
iudei noster sapientissimus salomon
cum in humanis ageret de insipientia
et inuidia iudeorum dictum est in
crucifigentem sapientem in persona
iudeorum sic. **C**ircumueniamus iustum
quoniam inutilis est nobis et otiosus est
opibus nostris et improprie nobis
peccata legis et infamat in nos
peccata discipline nostre. **P**roponit
tamen se scientiam dei habere et filium
dei se nominat. **F**actus est nobis
in translatione cogitationum nos-
trarum grauis est nobis etiam ad vi-
dendum. quoniam dissimilis est alijs
vita illius et imitate sunt vie eius.
Tamquam nugaces existimati sumus
ab illo et abstinuit se a vitijs nos-
tris tamquam ab imundicijs et pre-
fert nouissima iustorum et gloriatur
deum se patrem habere. **V**ideamus ergo
si sermones illius veri sunt et tem-
pus que ventura sunt illi et scie-
mus quod erunt nouissima illi. **S**i
enim verus est filius dei suscipiet
eum et liberabit eum de manibus con-
tritorum contumeliosorum et tormen-
tis interrogemus illum ut sciamus re-
uerentiam eius et probemus patien-
tiam eius. morte turpissima contemp-
nemus eum. erat enim ei respectus
ex sermonibus illius. **H**ec cogita-
uerunt et errauerunt. execravit enim
eos malicia eorum et nescierunt sa-
cramenta dei neque sperauerunt

mercedem iusticie neque iudicaue-
runt honorem animarum sanctarum. quoniam deus
creauit hominem inextinguibilem
et ad imaginem sue similitudinis fe-
cit illum. **I**nuidia dyaboli mors in-
trauit in orbem terrarum imitantes autem
eum qui sunt ex parte illius. **Q**uid ti-
bi videtur de hoc o belial. **N**onne iu-
dei noster salomon bene prophetauit de
modo iudeorum tenendo in morte
ipsius ihesu. **V**idetur tibi quod ad-
leam ipsi iudei hec seruauerunt.
Ait belial. bene fuerunt fatui et exce-
cati si promissus in lege ipse fuit
et non cognouerunt eum. **A**it moyses
si deus glorie cognouissent nunquam
eum crucifixisset. **A**it belial. hoc
non credo. **A**it moyses. **N**onne ipse
ihesus fuit crucifixus inter duos la-
trones. **C**erte sic. et tunc adimple-
tum fuit illud **ysaie liij.** et cum scele-
ratis deputatus est. **I**te ipse dixit
pendes in cruce. **P**ropter ignoscere il-
lis quia nesciunt quid faciunt. **T**unc
impletum fuit illud **ysaie c.** et ipse
peccata multorum tulit et pro
transgressoribus exorauit ut non pe-
rent. **I**te nonne sol obscuratus est
in morte eius. **I**n quo adimplet
illud **amos octauo capitulo.** **E**t
erat in die illa dicit dominus deus
occidet eum sol in meridie et tene-
brescere faciam terram in die lu-
minis et ponam eum quasi luctum
vniuersi et nouissima eius quod
si die amatum. **H**ec amos propheta

Itē nōne petre scisse sunt et mō-
tes apti ī diuisione vt zachāie
liiij c. Et scindetur mons oliua
cum ex media pte sui ad oriētē
et occidētem grandi valle et fu-
gietis sicut fugistis a facie tre-
motus in diebꝫ olise regis iuda
Item nōne ipse moriens emisit
spiritū eundē qꝫ patra suo cōmē-
dando in quo adimpletur illud
psalꝫ lxxij Deus noster deꝫ sal-
uos faciēdi et dñi demini eritus
mortis et illud psalꝫ xxx In ma-
nus tuas domine cōmendo spm̄
meum et illud psaie liij ppter sce-
lꝫ ppli mei passi eū et dabūt in
pios p sepultura et diuites pro
morte sua eo qꝫ iniquitatē nō fece-
rat neqꝫ dolus fuerit inuētus in
ore eius et ego volui cōtere eū ī
infirmitate et sicut ouis ad occi-
sionem ducetur et sicut agnus
coram tondēte se obmutescet et nō
apiet os suum de angustia et de
iudicio sublatus est gnācōnem
eiꝫ qꝫ enarrabit et danielꝫ ix c.
et post lxij ebdomedas occide-
rē pꝫ et non erat eius populꝫ qꝫ
eum negaturus ē Itē nōne ipse
mortuus est ppter peccātū hūa-
ni generis Et psaie liij Vere lā-
wores nostros ipse tulit et dolo-
res nostros ipse portauit et nos
reputauimꝫ eum quasi lepsiū et
passū a deo et humiliatum Et
psalꝫ lxxij c. Spū oris nr̄i

pꝫ dominꝫ captꝫ est ī peccis
nostas cui diximꝫ ī vmbra tua
viuemꝫ ī gētibꝫ Itē nōne vnꝫ
militū lācea latus eiꝫ apuit vt
psalꝫ cētesimo quarto Ferꝫ trāsi-
uit aiāz eius Et psaie liij Ipse
enim vulnēatus ē ppter iniquita-
tes nr̄as attritus est ppter sce-
leta nr̄a disciplina pacis nr̄e sup-
eum et liuore eiꝫ sanati sumus
omnes nos qꝫ oues errauimus
vnusquisqꝫ ī viam suam decli-
auit et dominus posuit in eo in-
iquitates oīm nr̄m Et zachāie xij
Et aspiciēt in me quē cōfixerūt

Item **D** belial nonne
congruū fuit vt pone-
ret deus in mortem fili-
um suū ppli iudaici pꝫmogeitum
p liberacone et saluacōne ppli gē-
cium a seruitute infernali sicut
populus genciū posuit pꝫmogeit-
um filiū suum pharaōēz p libe-
racōe et saluacōe populi iuda-
ci a dura seruitute egipti Item
ait moyses nōne ego vltus fui ī
virga domini et eiusdem Si pre-
ceptum graues plagas et signa
magna ī egipto et nūqnā valui
liberare populū isrlitā de maū
phāomis nisi in morte pꝫmogeiti
eiꝫ Et exodi xij Ita oportuit
pplm̄ gēcium liberari a seruitute
infernali p mortem pꝫmogeniti
ppli isrlitici qꝫ erat mors filij dei
sicut plūs isrlitici liberati fuit

morte primogeniti gencium et hoc
ostendit michi dominus in via ait moy
ses cum me mitteret in egiptum pro
liberatione populi israel dicti et dix
it michi ipse dominus in hec verba. **D**ic
pharaoni. hec dicit dominus deus. fi
lius meus primogenitus israel. **E**t
dixi tibi. dimitte filium meum ut
seruiat michi et nolueris dimit
tere eum. **E**cce ego interficiam filium
tuum primogenitum. **E**t cum ipse primo
genitus filius pharaonis esset in
itinere occurrit ei dominus et volebat
eum occidere sed tamen tulit ilico se
phora acutissimam petram et circum
cidit prepucium filii sui tetigitque
dominus pedes eius et ait. sponsus
sanguinum tu michi es ut erodi
iij. **E**cce quod dominus voluit occidere
primogenitum gencium et occidit quia
processit ad actum sed tamen eum occi
dit per asperionem sanguinis filii sui
sponsi sanguinum id est a morte primo
geniti populi israelitici eum libe
rauit cuius populi israelitici primo
genitus ihesus est quem sic persequi
tus. **I**tem nonne ea etate qua adam
fuit formatus et peccauit. eadem
etate ipse ihesus moriendo predicti
ade peccatum deleuit ut per xliij
quadraginta annis primus fui etc.
Item nonne moyses moriens in cruce
in anima descendit ad inferos et sua
morte crudeliter mortem debuit infer
no et mundum sanguine suo non ar
gento redemit et primos parentes

et alios de eodem liberauit in quo
adimplet illud osee xliij. de manu
mortis liberabo eos de morte re
dimam eos. **E**ro mors tua o mors
morsus tuus ero infernus. **E**t zach
ir. **T**u quia in sanguine testame
ti tui emisisti victos tuos de la
ci ubi non erat aqua. **I**tem nonne
principem infernale ipse ihesus descen
dens ad inferos victum piecit in
lacum inferorum in tenebris et um
bra mortis. **N**onne in occursum
descensus illius in lacum totus in
fernus turbatus est. **N**onne susci
tauit gigantes. **N**onne principes
terre qui imbi erant de solio suo sur
reperunt et ante ipsum inclinantes
atque prospicientes dixerunt. **N**onne
iste est vir qui turbauit terram
quam possit regna quam posuit orbem
desertum et urbes eius destruxit.
et victis eius non aperuit car
ceres. **E**t tu vulneratus es sicut et
nos. **N**umquid humiliter effusus es. **D**etrac
ta est ad inferos superbia tua con
cidit cadauer tuum. **S**ubter te ster
netur tineas et opimentum tuum
erunt vermes ut ysaie xliij.

Quod michi o belial nonne
hec fuerunt verba que in infer
no fuisti et hec vidisti.
Nonne ipse postquam vicit infernum
et mortem ilico resumpsit corpus su
um quod fuerat in corde terre tri
bus diebus et tribus noctibus si
cut ionas in ventre ceti. ione iij

Et etiā resurrexit a mortuis tā
 q̃ p̃mogēitus mortuorum ⁊ p̃
 ceps regum terre que videns in
 spū ille cythāista dauid sic fuit
 locutus psal̃ xv. Nō habis sc̃m
 tuū videre corrupcōnē; nec aiā;
 meam reliques i inferno pp̃ter
 hoc letatū est cor meū et exulta
 uit ligua mea insup ⁊ cāo mea
 req̃sceset in spe Itē psal̃ iij Ego
dormiui et sompnū cepi ⁊ exsur
teri. Itē sophonie iij diat dñs
expecta me in die resurrexiōis
mee infuturū quia iudiciū meū
vt cōgregē gētes vt psal̃ lxxv
De celo auditū fecisti iudicium
terra t̃muit ⁊ quicuit. cum exsur
 gēt in iudicio deus vt saluos fa
 ceret oēs rectos corde et māsue
 tos Itē psal̃ xl Tu autē miserē
mei et resuscita me ⁊ retribuam
eis. Et si ip̃e ih̃s aliū a morte
 resuscitauit ē ne hoc dubitabile
 q̃ ip̃e a mortuis resurrexit. q̃d
 ad hoc dicis o belial nonne om
 nia iam dicta scripturā cōpleta
 sunt in xp̃o ih̃u quem tu sic p̃se
 queris nūq̃d dicis scripturā; mē
 bacem cū nephas sit dicē q̃ sa
 cra scriptura mēatur vt xxiiij
q̃ v. Quid ergo dicis michi O
belial nunquid ip̃e resurgens a
mortuis iam ascendiss; in celū
nisi fuiss; tua litigia et tue fan
tastice q̃stioēs vt p̃ph̃e testātue
de eius ascensione in celum per

cū sc̃da vt psal̃ xvij. Et ascen
 dit sup cherubin et volauit sup
 pēnas ventorū. Et psal̃ lxxvi do
minus in eis i syna i scō. ascen
 disti in altū cepisti captiuitatē
 dedisti dona hominib; Et psal̃
xviiij. A sūmo celo egressio eius
⁊ ocaursus eius vsq; ad sūmum
ei⁹ ⁊ quāe ascendit i celū dicē
dū est ad parandū sedem suam
in celo q̃ regnū ei⁹ omib; dñia
bitur vt psal̃ lxxxv. Dēs gētes
quasunq; fecisti venient ⁊ ado
rabūt coram te domine et glori
tabūt nomen tuū Itē si mathu
salem et enoch iusti ⁊ helias in
pp̃hs corporib; ac etiā moyses
vt aliq̃ dicant assumpti fuerūt
vt gēn v xiiij et deutro vltiō et
iiij regū quāto magis et ih̃esus
Item nōne post eius ascensioē;
missurus erat sp̃m sc̃m in suos
aplōs ⁊ in alios q̃ credituri sūt
in nomine eius vt adimpleatur
istud q̃ scriptum est ysaie xliij
c effūdā sp̃m meum sup semē
tuū et benedcōnem meā sup stir
pem meam et germiābūt inter
herbas quasi salices zē ⁊ iohel
ij c ⁊ iij Effūdā sp̃m meum su
per oēoz carnem ⁊ p̃phetabūt
filij vestri ⁊ filie vr̃e zē. Et psal̃
cētesimotercio. Emitte sp̃m tuum
⁊ creabūtur et renouabis faciē
terre Et sapi i c. Qm̃ sp̃s dñi
repleuit orbē terrarū zē. Quid

videat tibi de hoc o belial. **E**sne
confusus in malicia tua. **A**it bel
al. **A**mice moyses confusus nō sū
quia que tu dicis verificabūē cū
deus fiet homo q̄a tēpus saluaci
onis adhuc non instat. **A**it mo
yses. **T**u belial dicis q̄ per me
dicta erūt vera cū d̄s fiet homo
Ostulte in dictis tuis. **N**ōne ipse
ih̄c deus est homo et spūs s̄c̄s
est d̄s. **R**ōne ezechiel i c vidit
in similitudine rotam in rota et
spūs vite erat in eis. **q̄** habent
significare patrē et filiū et sp̄m
sanctū. **n**ōne abrahā tres vidit
et vnū adorauit ut genes̄ xvij
Rōne dauid sic cecinit dicens.
ps̄ lxxvi. **B**enedicat nos d̄s d̄s
noster b̄ndicat nos deus. **E**cce
dauid noīat tres deos et ad vnū
reducit cū dīcat. et metuunt eū
omnes fines terre. **I**tē sicut tu
dixisti in deceptione adē gen̄ iij
Scīt enī d̄s q̄ in quacūq; die
comedetis ex eo apientur oculi
vestri et eritis sicut dñi. **E**cce q̄
modo tu p̄mo nominasti eū deū
sc̄do deos. tāq̄ in d̄o cognoscēs
trinitatem sanctā. **E**t ipse ih̄s
de se loquit. **A**ccedite ad me et
audite. **h**ec oīa a principio ī abs
condito locutus sum ex tēpore ā
teq̄ fierēt ibi eram. et nūc dñs
deus misit me et sp̄ritus eius ut
ysaie xlvij. **E**t quid ait d̄s pat̄
de filio suo audi ysaiam xlvj ca.

Dici sublimes ad te t̄nsibūt et
tui erūt q̄ tantū in te est d̄s et
nō est absq; te d̄s. **v**ere tu es d̄s
absconditus saluator israhel. **I**tē
quid ait filius ut ysaie xliij. **A**n
me non est formatus d̄s et post
me nō erat d̄s. **e**go sū d̄s et abs
q; me nō ē saluator. **I**ta q̄ ipse
d̄s factus est homo d̄ semine ab
rahe de stirpe dauid et tribu iu
da. **E**t supradicta p̄ mea dicta
verificata sūt. **A**it belial. **N**ō
cognosco d̄m trīnū et vnū. **q̄** quō
verificat q̄ ipse sūpserat carnem
ex p̄genie dauid sicut tu dixisti
nescio. **A**n forte d̄s irritū fecit
pactū suū qd̄ pepigit cū dauid
et domo eius ut iij regū viij. ubi
d̄s locutus ē dauid dīcēs. **N**on
auferet vir de te corā me q̄ sede
at sup̄ thronum israhel ita tñ si
custodierint filij tui legem meā
ut ābulent corā me sicut tu am
bulasti. et hoc pactū fuit iure iu
rando firmatū. sicut ī psalmo di
cīt. **D**e fructu ventris tui ponā
sup̄ sedē tuā si custodierūt filij q̄
Modo videndū si filij seruauerūt
legem et viam dei sicut dauid.
p̄mo salomon adorauit ydola et
deū neglexit. ut iij regū xi. **s**eū
do robōam et abias filius eius
quorū corda non fuerunt p̄fecta
coram deo sed in grauibus pecca
tis ambulauerunt ut iij regū xi
Item rex iozabam filius iosaphat

nonne adorauit ydola in excelsis
ut i palipō p̄c c ei⁹ fili⁹ • Eg
gocias filiter ut e li c xxij • Ite
 nūquid cor aggas fuit rectū cū
 deo et sic de alijs et maxime de
 manasse qui omnia o p̄bria ob
 seruauit cōtra deū • Ergo o moy
 ses si filij dauid non ambulaue
 runt p viam domini et pactum
 iureiurando firmatum fregerūt
 quomodo est possibile q de⁹ in
 carnati eleget i stirpe dauid
 que fuit preuicator pacti et
 iuramenti ipi⁹ dei • Ait moyses
o bone belial q subtiliter dubia
moues et ego dico tibi qd licet
 predicti mōlter peccauerunt
 non tamen fregerunt pactū in
 tantum q ppter hoc stirps da
 uid fuit rep̄ba et si bene aduer
 tisti instrumētū pacti predicti
 q habetur psalmo lxxviii • Ibi
 nō legūtur ea que tu dicis au⁹
 clā est talis inter cetera • Ip̄e in
 vocabit me pater meus es tu et
 ego p̄mogenitum ponam illum
 et ponam i seculum seculi semen
 eius Si autem dereliquerint fi
 lij eius legem meā et in iudicijs
 meis non ambulauerūt si iusti
 cias meas aphanauerunt man
 data mea non custodierūt • Disi
tabo in virga iniquitates eorū
et in verberibus peccata eorum
Sed tamen misericordiam me
am non dispergam ab eo neqz

nocebo mi veritate mea neque
aphanabo testamentū meum et
 que p̄cedūt de labijs meis nō
 faciam irrita semel iurauī i sanc
 to meo Si dauid menciatur semē
 eius in eternum manebit Ergo
 o belial si predicti reges filij da
 uid peccauerūt et deum irritaue
 runt tamē deus visitauit in gra
 tiis vberibus peccata eorū iux
 pactum superscriptum ppter q
 non tollitur qd deus defient in
 carnati ex ipsa stirpe dauid q
 tu dicebas reprobam sup dās
 tuis mōmibus et q predicti filij
 dauid derelinquētes deū fuerūt
 verberati a dicto deo p̄batur in
 allegacōmibus tuis p̄me dās
 Et quia licet ipse crustus semē
 non recepat ex linea regali sa
 lomonis ppter regum peccata
 Tamen dictum semen sump̄it
 ex linea nathan filij dauid fr̄s
 vterini salomōis lucā teste c iij
 qui fuit nathan qui fuit dauid
 qui fuit yesse

Ad aliud q dicis qd
 tēpus saluacōis nō
 istat ad huc **O** belial
 abūtas me si placet
 nonne nabugodonosor vidit p
 sompnum quatuor regna terre et
 aliud quātum regnum celi qd in
 eternum stare debet et alia gen
 ti non dabitur per statuam aū
 se positā au⁹ statue caput auēū

erat qđ significat eius regnū. s. babilonis. pectus eius et brachia erant argentea que habent significare regnū darij regis caldeo rū. venter et femur erat ex ere. qđ habet significare regnū alexandri et grecorū. et tibi erant ferree. pedū autē quedā pars erat ferrea et quedā fictilis. qđ habet significare forte regnū romanorū. Itē idem rex nabugodonosor vidit lapidē abscisū de monte sine manibz et passit statuam in pedibz eius ferreis et fictilibz et contrivit eos. et tunc contrita sunt parit ferrū testa es argentū et aurū et quasi in favillā. et lapis qui passit statuā factus est mons magnus et implevit vniuersam terrā. Daniel vero exponens predictā put expōita sūt et maxime de lapide illo dicens qđ in tēpore q̄rti regni terreni d̄s suscitabit regnū q̄ntū celi idest sanctorū hominū alias presbiterorū. qđ etiā pbat danielis vii de visione quatuor bestiarū que significant scđm eundē danielē quatuor regna terre. et subsequēter regnū sanctorū. qđ in eternū stabit et non dissipabitur neq; alteri populo dabit sed cōminuet et consumet vniuersa regna hec. et ipsū stabit in eternū. ut danielis ii c. Sed ut scias o belial de abscissione dicti lapidis

sine manibz et eius tēpore manifeste completur in dicto ihesu q̄ fuit et est lapis de monte abscisus sine manibz. mons est d̄s trinus et vnus in quo beneplacitū est sibi habitare. lapis ē ipse ihesus qui a deo genitus fuit sicut a monte lapis abscisus sine manibz. Del aliter. Mons dicitur genus iacob de quo mōte ipse abscisus est idest carnē sūphit sine opatione vitalis seminis qđ est sine manibz. Et ipse lapis non passit p̄mum regnū nec scđm neq; terciū. s. quartū regnū romanū passit qđ ipse cōminuet et cōsumet et alia regna tria que a dicto quarto regno possident et qui ihs lapis natus fuit flore dicto regno q̄rto tēpore octauiani et mortu? tēpore tiberij et eodē tēpore resurrexit atq; regnum sacerdotale celestiu hominū tunc incepit p̄ncipiū habere. qđ regnū sacerdotale q̄rtum regnū romanū cōsumet et id sibi applicabit ut danielis vii. et ibi claretur. **T**ē o belial. **S** rursus pbat. Vis ut tibi ostendā tēpus abscissionis d̄i lapidis et natiuitatis ihu ac et eius mortis necessarie. qđ tēpus anticipari seu progari nō potuit. **A**it belial. **V**ident audire. **U**nde moyses aperiens librum danielis nono cap. et incepit legere in hec verba.

Ecce vir gabriel quem videas
in visione a principio cito volas
tetigit me tempore sacrificij resp
tim tetigit me et locutus est mihi
hi Dixit qz daniel nunc egressus
sum ut docerem te et intelliges
Ego autem veni ut indicarem tibi
quia vir desiderosus es tu autem
animadverte sermonem et intelli
ge visionem. lxx ebdomade abre
uiate sunt super populum tuum et super
urbem sanctam tuam ut consuma
tur prevaricatio et finis accipiat
peccatum et deleatur iniquitas et
adducatur iusticia sempiterna
et impleatur visio et prophetia ut
vngatur sanctus sanctorum. Scito er
go et animadverte ab exitu sermo
nis ut iter edificetur iherusalem usque
ad duces populi ebdomade sunt
septem et ebdomade lxx erunt et
rursus edificabitur platea et mu
ra in angustia temporis et post ebdo
medas lxx occidetur Christus et
non erit ei populus qui eum negatu
rus est et civitate et sanctuari
um dissipabit populus cum duce
venturo et finis eius vastitas et
post finem belli statuta desolatio
Confirmabit autem pactum multum
ebdomada una et in dimidia eb
domada deficient hostia et sacri
ficium et in templo erit ab hominibus
desolatio et usque ad consu
mationem et finem perseverabit de
solatio ut daniel ix Unde moyses

quasi ex nimia loquela festus
aperuit os suum et ad se spiritum
attrahens taliter belial fuit locu
tus dic michi o belial exitus ser
monis angelici super vocati quo
anno fuit. none fuit in anno primo
regni daniel regis medorum cuius
patruus cyrus obtinuit victoriam
regnum caldeorum babilonie quod reg
num caldeorum destruxit templum
dei et iherusalem nec non ioachym re
gem iherusalem cum magna parte sacer
dotum et iudeorum in captivitatem
transmigravit in babiloniam ut iiii
regum vii c et daniel i c Et ab
urbe condita cclxiii anni tunc aut
rebantur vii qui dictus sermo exitum
habuit a predicto angelo nunc
videndum est quid sit ebdomada
breuiter dico quod septem sunt anni
propheticus dies in prophetis recipiunt
per annum ut ezechiel iiii c Ibi di
citur die per annum do tibi et quod
ebdomada habet dies septem et
ergo quod ebdomada habet septem
annos ut leuic xxv Numerabis
quod tibi septem ebdomadas annorum
id est septies septem que simul
faciunt annos xlix ita ad lxx sed
dic michi o belial none a die ex
itus sermonis angelici usque ad
iteratam repacionem templi sancte
sanctorum et civitatis iherusalem per pro
phetam factam ex desolatione facta
tempore machabeorum complete sunt eb
domade lxx al lxx que sunt in

annis ecce xxxiii. Certe qđ sic p
bo. Angelicus sermo exitu habu
it āno a cōdita vrbe cc et xliiij. et
iterata tēpli et ciuitatis repatio
facta p pompeiū fuit āno ab vr
be cōdita de lxxix. demas ex is
tis ānis cc et xliiij. nōne rema
nēt cccc et xxxiiij. Itē sup in da
niēle dicit qđ post hec elapsis
septē ebdomadis nascet castus
Ronne o belial septē ebdomade
sunt āni xliij. certe sunt. sed cri
stus ipse natus fuit āno a cōdi
ta vrbe de liij tempore octauiani
scđm quosdā. licet scđm alios
fuerūt anni dcc xv non auro de
uariatōne cronicaꝝ dūmodo eb
domade sint vere oplete in ihu a
dicto tēpore exitus sermonis et
supdicta iterata tēpli et ciuitatis
repatio fuit āno ab vrbe cōdita
de lxxix. vnde demas ex ānis de
liij xl xv natiuitatis xpi cc xliiij
verus nūs pēdāz ebdomadaz
manet distinctus si nō sū decep
tus a cronica. et seqē i danielē
et post lxxij ebdomadas occidet
xpc. hic nō ponit tēpus pēfimi
tū iā dicte mortis nisi post. sed
nō est curandū qđ postqđ habem⁹
certā natiuitatē habemus certā
mortē. s. ipse mortu⁹ fuit tpe ti
berij āno ipeij eius xvij et a cō
dita vrbe āno dcc lxxiiij. post
mortē vō xpi p nō longa tpa de
struet iudeoz regnū et sacerdo

ciū eius et erit in tēplo abhoia
tio qđ scđm ipsū danielē. et hec
fient i medio ebdomade p pplm
rōnū cū duce vcturo scđm ipsū
danielē. Quid videt tibi de hīs
o belial. nō pudeat te phteri cri
stū ihm mūdi redēptorē natū es
se quē tu dicebas natū non esse.

Audi me o mo
yses. semp fuisti fidelis
deo viuo qđ noluit eū
dimittē qñ filia pharaonis adop
tauit te in filiū et poti⁹ elegisti
vocari seruus dī qđ filius regine
ppter qđ posuit ds virgā i ma
nu tua et te dm in aspū phara
onis fecit. ut educeres pplm suū
ex egipto ad terrā pmissionis.
et nūc video in te similitē fidelita
tē erga ipsū ihm. ptea dic mic
hi scđm fidelitatē tuā. cū daniel
videat narrare put sup allegas
ti qđ peccm accipiet finē p mor
tē xpi. nō si peccatū accepit fi
nē p mortem xpi et deletū est qđ
te accessoria peccata non acce
perūt finem ut deleanē et male
dictiones reuertātur in benedic
tiones. Quomiam quid ait de⁹
ad serpentem qui decepit eum
Sic ait. quia fecisti hec male
dictus es inter omīa animātia
et bestias terre. Super pectus
tuū gradiens et terram comedes
unctis diebus vite tue. Inimi
cias ponā inter te et mulierē.

et semen tuum et semen illius
Quid dixit mulier. multiplica
 bo erupnas tuas et contemptus
 tuos in dolo paries filios tuos
 et sub vira pte eras et ipse dñs
 bitur tui. **Q**uid enī ait ade ma
 ledicta terra in ope tuo in labōe
 comedes panem auctis diebus
 vite tue vt gen ii c. Unde si dele
 tum est peccatum p mortē ihesu
 quā et pene que descēderūt ex
 peccato non sunt delete nonne
 si tollat pñcipale tollitur et ac
 cessoriū certe ita vt i regula ac
 cessorium de re Iuē li vi xvi q
vii et hoc diximus q accessori
um est pena peccati quia cessā
te peccato debz cessare et effāis
ei? vt de app cum cessante et de
cōsang et affi non debz ergo si
pccm ē remissū qz p obediēciā
cōtra inobediēciā ipse ihesus p
ei? mortem grām ēstituit certe
et pena cū ipso peccato debēt eē
remissa qā si pena duāret pccā
tum nō essz remissum vt in re
gula pccm d re iuē li vi de vsuē
cū tu et pñh q vi c ii. Sed supra
 dicte pene maledictionū nō sūt
 abolite per mortem ipsius ihu
 que sunt effectus cause ergo q
 modo peccatum causa ē abolitū
Ergo concludo qd ipse ihesus
 nō fuit verus messias nec per
 eius mortem peccatum est abo
 litum ade et posteriorum eius

Q De auidēs moyses cō
 turbatum est cor ei?
 et quasi vñs eius de
 reliqueāt eū et lumen
 oculoꝝ eius cū ipso non erat sed
 tñ intra se ipm ayeat domine
 declācō smonū tuoz illuāt me
 qui intellectū das puulis **E**t illi
 co apiens os suum dixit. **O** bel
 al multum te intricas p apices
 iūē quousq; puenias ad scāz ve
 ritatis **d**ico tibi q tam peccatū
 q pena eius effectū sūt abolita
 vis vt tibi hoc ostendam. **nō**ne
 deus pmo dixit ade **ex** omni lig
 no paradisi comedere de ligno autē
 scāe boni et mali nō comedas. **I**n
 quacūq; enī die comederis mor
 te morieris **q** licz comedens nō
 statim mortuus fuit mox tamē
 in aīa et corpore fāis fuit morta
 lis **n**am cū deus vellet exquirē
 hoc peccatum quid dixit adam
 deo **m**ulier quam dedisti michi
 i sociam dedit michi de ligno et
 comedi. **U**nde ait deus mulieri
 quare hoc egisti **A**it mulier **s**er
 pens decepit me et comedi. **A**yt
 deus **cū** tu mulier sis sapiencior
 spente pmisisti te ab eo deapi
Et tu adam cum tu sis forcior et
 cōstancior mulier audisti vocem
 ei? **q**uēbatus effici filēs michi
 qui sū deus oīm creator **c**ōdidis
 tis vci serpentis potius q vci
 mee. **P**er memetipm ait deus

magna fuit supbia vestra preter
peccatū phibitionis eius ligni
ideo graui pena digni estis. sed
p primo peccato q̄a comedistis
contra phibitionē aliā penā v
bis non infero nisi q̄ morte mo
nemini sicut predicti vob. **P**ro
secundo peccato q̄a peccādo credi
distis supbe et temerarie similes
michi fieri in omni v̄tute quasi
reusantes cognoscere me verū
esse deū et oīm creatore a primo
dignū est ut vestra supbia peis
corporeis humiliet. tūc ait mu
lieri. in dolore paries filios. et
sub potestate viri eris. viro dix
it. maledicta terra in ope tuo. i
laborib⁹ comedes ex ea cunctis
dieb⁹ vite tue. serpēti dixit. ma
ledictus inter omnia animātia
gē. Ideo ppter hoc ipse deus im
posuit tamq̄ ppter noua crimi
na supradcās nouas penarū in
labore et dolore maledictionēs. q̄a
si p pmo peccato ipsas penarū
maledictiones imposuisset seq̄
ret q̄ deus esset iustus q̄a iudi
casset bis i idipsum p vno pecca
to. q̄d esset contra illd de pe di iij
S hñs auctoritatib⁹. Ergo clāe
liquet diuersa fuisse delicta et
sic diuersas penas p eis impo
sitas nisi illa pena mortis non
suffecisset p illo peccato. q̄a tūc
ds potuisset inferre duas peās
pxi q v c si quis cui⁹. de rapto

in archi. et de calūp cū fora⁹. h
pena mortis bñ sufficiebat que
tm p deū p illo peccō imposita
fuit. imo dico q̄ si multiplex fu
isset pena expressa p peccō vno
mitior deberet eligi ut li di eos
xxiij q i si q̄s dedit. q̄a in peis
benignior ē interpretatio faciēda.
ut ij q vi nōnd. et de re iu in pe
li vi. et eo maxie q̄a pena p̄pū
casū excedē nō debet ut pens di
s pene. ff de peis l si. de it̄p̄ta
cōne e ti. et c felic li vi. Ergo cō
cludendū ē q̄ duo fuerūt de licta
et diuisa et duas penas et diuisas
p eis fuisse impositas. h̄ q̄a p̄or
fuit pena mortis q̄m pena labo
ris et doloris. iō pmo debuit abo
leri ut in re q̄ p̄or de re iu li vi.
de preben cū qui e li. de or cog cū
diles. h̄ ipse ihc pmo deleuit pe
nā mortis aīe moriendo et post
ea penā doloris corpis resurgē
do. q̄a ante suā mortē labore et
dolorē pass⁹ fuit ut homo. post
resurrectionē in nullo passus fu
it nec poterat pati q̄a totū pec
catū cōsumatū fuit in eo ac etiā
pena peccati. h̄ predictā penā
mortis quo ad aīam voluit abo
leri post eius mortē p sc̄m bap
tisma ut ipse ait discipulis. Itē
baptizate omnes gētes in nomi
ne patris et filij et spūs sancti.
Et si quis nō renatus fuerit ex
aqua et sp̄itu scō non intrabit

regnum celorum sed penam laboris
et doloris noluit neque demonstra-
uit esse abolitum donec omnes
homines in nomine eius baptis-
ta emittent spiritum et a morte resur-
gant sicut ipse ihesus spiritum emisit
et a morte resurrexit et hoc erit
cum venerit secundo tempore generalis
visitationis per dictum ihm fide
quia sicut ipse post commissum mor-
tis peccatum per adam et puni-
tum inquisivit qua de causa eueniret
et repiens causam peccati peccato-
res in laboribus et doloribus puni-
uit sic post abolitum peccatum mor-
tis per eius mortem secundo veniens
tempore generalis visitationis et repi-
ens cum pene laboris et doloris per
baptismum et penitentias coequa-
ti ipsam penam laboris et doloris
delebit et dices **Surgite mortui
et venite ad iudicium et omnes re-
surgent cum corporibus propriis in
quibus viuentes fuerunt in mundo quod resur-
rectionem affectauit dauid psalmus
xxv Caro mea requiescat in spe
quia non dedisti sanctum tuum vi-
dere corruptionem et psalmus xxxvi
Credo videre bona domini in terra
vivencium et iob xix Scio enim
quod redemptor meus vivit et in
novissimo die de terra surrectu-
rus sum et rursum circumdabor
pelle mea et in carne mea vide-
bo deum salvatorem meum Quem
visurus sum ego ipse et non alius**

id est a me et oculi mei conspectu
ri sunt et psalmus xxxvi vivet mor-
tui tui domine in te facti mei resur-
gent de qua generali resurrectione
habetur plene. **Ezechiel xxxvii
et hec dicit dominus deus Ecce
ego aperiam tumulos vestros et edu-
cam vos de sepulchris vestris populus
meus et educam vos in terram
israel et scietis quia ego dominus
cum aperiero sepulchra vestra et
eduxi vos de tumulis vestris populus
meus et dederam spiritum meum in vobis
et vixeritis et requiescere vos fa-
ciam etc Et tunc absterget deus
omnem lacrimam ab oculis sanctorum
et iam non erit amplius neque
luctus neque clamor neque ullus do-
lor non esurient neque sicient neque
cadet super illos sol neque ullus est
quoniam peiora transierunt quia si sic
non fieret tunc dei signa esset maius
quia totus adam mortuus fuit et
tota caro ad eam tota mortua ces-
sabant labores et dolores per mor-
tem christi inpositi toti carni expec-
tatio per sententiam dei vel dicendum
quod si pena laboris et doloris fu-
isset per mortem christi abolita om-
nes crederent in christum sed regnum
eius celestis vim patitur id est quod
vix violenti honorum operum dictum
regnum capient et introibunt**

Hic belial **O moyses**
quod fiet de populo in-
daico numquid erit in

obliuione corā deo quia tu dicis dictos iudeos iniuste occidisse dictū ihesū filiū dei. **Certe** ait belial ego repio q̄ xpc̄ debet negari a populo nō suo ut daniel̄ ip̄ sic. et nō erit ei⁹ pplūs q̄ eū negaturus ē. **Ergo** si ipse ihc̄ ē ds̄ fiant tu asseris o moyf̄ vere ei⁹ popul⁹ est iudaicus sed ipse negandus est a non suo populo ergo ipse ihs̄ negatus et mortuus a iudaico populo non fuit xpc̄ qui populus est dei. et qui populus scdm̄ preceptū legis dei dictū ihm̄ interfecit ut deut̄ xviii ibi ad leām dixit ds̄ o moyf̄. **pheta** autē q̄ arrogātia deprauatus voluerat loqui in nomine meo que ego nō precepi illi ut diceret ā ex noīe deoz̄ alienoz̄ interficeret. **sed** si ipse popul⁹ iudaicus cognouisset q̄ ds̄ ihesus locutus fuisset et ī noīe dñi. certe eū non occidissent s̄ potius audiissent iuxta qd̄ preceptū illius fuerat p̄ te o moyf̄. **Rōne** ipse ihc̄ genus electū regale sac̄dotiū gens sancta populus acq̄sitionis quos ipse ds̄ a p̄ncipio dilexit et fouit populus arāci sus ex genere abrahe et semp̄ in ipso pplō recto ds̄ notus fuit. nō ne liberat⁹ dñs popul⁹ de egip̄to sicco pede mare t̄āshuit et ei⁹ inimicos operuit mare. **Rōne** illi populo pluit māna in deser

to. **Rōne** ds̄ die noctuq; in columpna nub̄ ignisq; preibat. **solus** iste pplūs dignus fuit legē si accipe et v̄cē eius audire. in qua lege eidē pplō p̄missus est xpc̄ ad quē veniet et liberabit eū a pcc̄is ei⁹. **ergo** tibi o moyf̄ occludo q̄ ihc̄ non ē xpc̄ nec fuit. **Unde** subridēs moyf̄ videbat̄ trufare de belial et ei⁹ dñs dixitq; ei. **O** belial an ignoras q̄ si aut ds̄ pater regnauit in iudeis p̄ circūcisionē ita filius debz̄ regnare in gentibz̄ p̄ baptismū et spūs sc̄s p̄ īflāmationē caritatis in oēs hoīes ut fiant vnū oīle et vnus pastoz̄. et fuit pat̄ nō regnauit ī iudeis sine filio et spū sc̄o sic filius nō regnabit in gētibz̄ sine prē et spū sc̄o. **S; si** ipse fili⁹ debebat regnare p̄ baptismū etiā cū prē et spū sc̄o. **ergo** in aduētū filij si ipse pplūs iudaicus nō pplūs dei erat nec etiā eius filij. s̄ ipse pplūs negauit iesū si filiū atq; occidit. **ergo** bñ dicit daniel q̄ nō erit ei⁹ pplūs qui eū negaturus ē. et q̄ hoc sit verū pbat̄ ysaie lxxv. **Ecce** ego ad gētes q̄ nesciebāt me et c̄. **Ad aliud** qd̄ dicis q̄ iudi iuxta preceptum legis occiderūt cristum imo contra. quia ipse in nomine domini locutus fuit predixit et venit iuxta signū datum a deo. ut in predicto xviii c̄ deuterōn

Et ut ibi sequitur si quis nō au-
diuerit pphetā; illū exēmiabiē
de plebe mea si ipse pplūs gen⁹
electum fuit nūc non est q̄a iux̄
ysa Gens hereditabit semē dā
pplī iudaici ut ysaie liiij c ergo
deus erat et ē genus electum et
pplūs iudaicus genus repbū si
ipē populus iudaicus tot ⁊ tan-
ta bñficia habuit a deo semp tñ
ipse populus eidē deo ingratus
fuit nā illis pedibus q̄bus mac-
aridū tñhuit videbat autē ydo-
la que fecit. Item ipso ore quo
paulo ante ob vocem adūsarioy
cantauit simulachā sibi fieri po-
poscit. Item illis oculis quibus
deum in nube vel in igne cōspicē
solebat simulachā īuebat mā-
na apud istum pplm fastidiū fu-
it semp contra deum murmurās
ad egyptū. vnde ipm populum
manu valida eieciāt volens re-
dire. Item nonne deum iratāt
dictus pplūs ut omnes de plō
morerētur nec plus ex seiorib⁹
eiusd⁹ pplī q̄ duo homines tñz
pmissionis intraret. Sed quid
antiqui replicant aim et si illa
mūne fecisset hoc solum nemo
ipm pplm iudaicum dignum iu-
dicat qd̄ dñm ihesum semper
aphām eidē vocibus repmissū
nō solum suscipē alias recipere
non voluit sed eciam morte tur-
pissima pemit fecerunt ne hoc

gentes vnq̄ dijs vel ydolis eoy
quos et que sub magnis reuerē-
cijs habebant et qñ hoc dijs la-
pideis et argenteis ipē gentes
faciebant quid fecissent si deus
immortalis nouisset eis certe
maiorā hīs ideo ipē deus noluit
ipsas gentes p filiū suum ihesū
xp̄m hēditare ut psal̄ ij. Ait pē
Postula a me et dabo tibi gen-
tes hēditatē tuā et possessionē
tuam terminos terre

Hic belial o moyse miā-
bilis es ī dñs tuis h̄
tñ dic michi si filius
habet in hēditatē gē-
tes quid fiet de plō iudaico nū-
quid expectabūt deum īeterna-
ri ut liberaret populum suum de
manu inferni. Ait moyses certe
nō h̄ filius dei ia; venit in mun-
dum ⁊ in eo mortem suscepit p
omni populo gente et ligua q̄
credita sūt in nomine ei⁹ ut
ysaie xxviii c. Et p̄ieisti post
ēguntium omnia peccata mea
quia non infernus cōfitebitur
tibi neq; mors laudabit te qui
descēdunt in infernum non ex-
spectabunt qui descēdunt in la-
cū veritatē tuā; viuens viuēs
ipē cōfitebitur tibi sicut ⁊ ego
hodie pater filijs nota n̄ faciet
veritatem tuam. Ergo si veritas
viuēs sicut ipē aphā huānē vi-
uebat nō expectabat a dāpnatē

que veritas viues iam nota facta
est iudeis quod iudei expectabunt
domini incarnari cum ipse deus suum fi-
lium qui est veritas in mundum mi-
serat per redemptionem totius humani
generis. de quo habet in figura
numeri xviij c ubi deus michi pre-
cepit propter querelam filiorum israhel
contra aaron sanctum pontifi-
cem sumere a principibus duodecim
tribuum virgas duodecim per singu-
las tribus et uniuscuiusque tribus
nomen scriptum in virga fueruntque
virge per preter virginem aaron. quod
cum posuissim coram domino in taber-
naculo testimonium sequenti die in-
gressus iuveni germinasse virginem
aaron in domo leui et turgentes
erupant flores qui folijs dila-
tati in amigdalas formati sunt
et receptis a me virginis singulis
a singulis tribubus virginem aaron
precepit dominus referri in taberna-
culum testimonium ut seruetur ibi in
signum rebellium filiorum israhel. Non
videndum est quod est ista virgo aaron
posita in tabernaculo testimonium
est virgo maria posita in taberna-
culo dei que sine adiutorio huma-
ni seminis per oblationem altis-
simi erupit in gemas conceptionis
filij dei eruperunt flores purita-
tis qui folijs caritatis dilatati
in amigdalas formati sunt id est in
diuinitate et humanitate quoniam a-
migdalus habet duos cortices

et nucleum. prima cortex amara re-
presentat humanitatem alia cortex
et durior representat diuinitatem
dulce nucleum representat animam
hoc est quod illa virgo concepit et pe-
perit amigdalum iesum cristum deum
et hominem deum latentem et hominem
manifestum et animam inclusam in
humanitate et deitate quia homo
non dicitur sine anima cum sit ipsa for-
ma corporis hominis. et hec virgo
cum suo amigdalo christo precipitur
referri in tabernaculum testimonium
id est in ecclesiam sanctam ut imbi-
seruet in testimonium rebellium fili-
orum israhel. quorum querela quies-
cet a deo. et non morietur carnaliter
quia tempore adueniente per signum
dicte virginis cognoscent se re-
bellasse in deum et saluabuntur. sed
unum scias o belial quod in tempore
prelimto ipsorum iudeorum fiet salua-
cio per ipsum filium dei qui est veritas
Audi prophetam ezechielem xxxvi
Tollam quippe vos de gentibus et
agregabo de vniuersis terris et ad-
ducam vos in terram vestram et effun-
dam super vos aquam mundam et mu-
dabimini ab omnibus iniquamentis
vestris et dabo vobis cor nouum et spiritum
nouum ponam in medio vestro. auferam
cor lapideum de carne vestra et dabo
vobis cor carneum Et ieremie xxxij
In diebus illis saluabitur iuda
et israhel habitabit confidenter
et hoc est nomen quod vocabunt eum

Justus dominus nū ppter hoc
Ecce dies venient dicit dñs et
non dicetur ultra viuit domin⁹
q̄ eduxit filios isrl de tra egipti
h̄ viuit dominus qui eduxit se
mē israhel de terra aquilonis et
de cunctis terris ad quas eiece
ra illos ⁊ habitabunt i terra sua
et tere xxxiij

Helial o moyſ qñ
erūt dies illi ait moi
ſes vis ediscē Ayt be
lial loquere quia au
dīo vnde loquens moyses dixit
audi daniēlem xxij c et a tpe cū
ablatum fuerit iuge sacrificium
et posita fuerit abhominacō in
desolacōne; dies mille ccc et xx
Beatus q̄ puenit et expectat
ad dies mille et ccc et xxxv **tu**
autem vade ad presinitū tēpus
⁊ stabis in sorte tua ⁊ i fine die
p̄ āmodo adūtas ad me o belial
qm̄ ista abhominacō desolacōis
in templo dei cito fiet et exinde
aufereatur sacrificiū quia ip̄e ihe
sus de ea dixit ut machabeorū
xxv **Cum** videritis abhomina
cōnem desolacionis que dicta ē
a daniēle pphā stantē in loco ⁊
ut opinor o belial tal̄ desolacio
erit anno lxxiij cōputādo a na
tuitate xpi et in anno a cōdita
vr̄le octingēſio xxvij **Nunc** nō
dicit daniel a tpe ablati sacrifi
cij vsq; ad dies mille ccc xx q̄

sūt i annis xpi lxx ccc lxxiij qm̄
dies p̄ anno datur in pphetis
ut sup̄ pbatum ē quia adiūctis
lxxiij annis xpi qui p̄cedere
debent desolacō; templi iudeorū
ad sup̄ dictos annos ablata sac
ficij numer⁹ lxx ccc lxxiij osten
ditur et tūc in illo anno i regno
xpi incipiet vna grauis et infer
nalis turbacio que non matures
cet vsq; ad xxvi ānos subsequē
tes in augmēto mali quibus cō
pletis incipiet deficē in aucmē
to boni quia sicut ab illo anno i
cepit vigē malū deficiēte bono
sic illis cōpletis incipiet vigē bo
num malo deficiente in qua t̄bu
lacōne sol sacerdotij obscuābiē
luna impalis et t̄palitatis non
dabit lumen h̄ in sagwinem cō
ūtatur **Stelle** que erūt lucentes
in celo eccl̄e sicut erūt vices te
nentes aplōz xpi cadēt de celo
et omnes v̄tutes celorum eccl̄e
xpi mouebuntur **Tūc** surgent
pseudo pphē et dabunt signa ⁊
p̄digia in potētia sathāe quia
de⁹ recedet a sanctuario suo p̄
pter multiplicatas abhominacōes
in eo per eius pastores et ḡuia
peccata ⁊ omēs maledictiones
que habent dentro xxviij c **Cō**
plebunt i populis sicut cōpleti
fueāt in plō iudaico **Sed** dicit
daniel **Beatus** qui expectat ⁊
puenit ad dies mille ccc xxxv

qui sūt in ānis dñi **¶** ecce ix. et
tūc oīa p̄dīcā p̄ magna parte
erūt cōpleta necnō iudeorū salua
cio p̄fecta mediante spū scō. q̄a
fiat tempore magne pacis ipse
ih̄c descendit de celis de iuda v̄
gine nasciturus sic in pace veni
et qm̄ dictos iudos erit saluatu
rus ut seq̄t̄ in danielē Tu autē
vade ad p̄finitū tēpus et stab
in sorte tua in fine dierū. **et p̄sa
ie vi.** Et erit in die illa adijciēt
dñs sc̄do manū suā ad possiden
dū residuū ppli sui qui relinq̄tur
ab assirijs ab egipto et ab ethi
opia et ab elam et a sennar et
ab emath et ab insulis maris et
leuabit dñs signū in naciones
et cōgregabit p̄fugos israhel et
dispersos iuda colliget a quatu
or plagis terre et cātābūt in di
e illa. **Cōfitebor tibi dñe qm̄ ira
tus es michi cūsus est furor tu⁹
et consolatus es me 22.** Necnō
omēs gentes laudabūt dñm et
collaudabūt eum oēs populi et
hoc in magno planctu veniētes
dicent **ut zacharie xij.** Et aspi
ciēt in me quē confixerūt et plā
gent planctū quasi sup̄ vnigēi
tum et dolebunt sup̄ eum ut dole
ri solet in morte vnigeniti. et e
rit in die illa planctus magnus
in iherusalē. **Familia dauid se
orsū et cet.** Et tunc apprehendēt
decem homines ex omnibus lin

guis gentium simbram viri iu
dei dicentes. **Ibimus vobiscum
audiuimus enim quoniā vobis
cum deus est ut zacharie octauo
et corporaliter i iherusalem ha
bitabunt ut zacharie p̄mo c. 3.** ze
latus sū sion zelo et indignatio
ne magna. **¶** Nec dicit dominus
reuersus sum ad sion et habita
bo in medio iherusalem. et voca
bitur ciuitas veritatis filij dei q̄
est veritas. **¶** Nec dicit dominus
adhuc habitabūt senex et anus
in plateis eius et vir et bacul⁹
in manu eius p̄ multitudinem
dierum. et platee ciuitatis com
plebuntur infantibus et puelle
ludētes in plateis eius. **¶** Nec di
cit dominus si videbit̄ difficile
in oculis reliquiarum populi hu
ius in diebus illis. **¶** Nunquid in
oculis meis erat difficile dicit
dominus. **¶** Qua saluatione iuda
ica p̄fecta post spacium mille
annorum erit tempus in abomi
nationem desolationis et defici
ent hostia et sacrificium in reg
no christi fiat fuit in regno dei
patris sui per gog et magog de
quibus habetur **ezechielis trage
fimo nono capitulo.** Postmodū
vero adueniet dominus ih̄esus
iudicaturus mundum et eundem
igne cōsumere et ea hora et die
veniet in qua homines nō puta
bunt qm̄ nullus potest scire diē

Judicij etiam et filius dei super
terram et eo tpe homines edifica
bunt domos et non inhabitabunt
et plantabunt vineas et non bibent
vinum. **I**uxta autem erat dies do
mini magnus et velox nimis tempus
dei amara tribulabitur ubi for
tis dies id est dies illa dies nebule
caliginis et turbis dies tunc et
clangoris super civitates multas
et super angelos excelsos et tri
bulabunt homines et ambulabunt
ut ceci quia domino peccaverunt et
effundet sanguis eorum sicut vi
rus et corpora eorum sicut sterco
sed argentum eorum et aurum non
poterit liberare eos in die furoris
domini in igne celi eius deuora
bitur omnis terra quia consumatio
nem cum festinatione faciet cunctis
habitantibus in terra ut sopho
ia et psal xlij deus deorum dominus
locutus est et lege totum si vis
et iohelis iij c quia ecce in diebus
illis et in tpe illo cum conuitero
captiuitatem iuda et iherusalem congre
gabo omnes gentes et educam eos
in valle iosaphath et disceptabo
cum eis ibi super populo meo et heredi
tate mea israel quas disperserunt
in nationibus et terram meam di
miserunt **S**uper populum meum mise
runt sortes et posuerunt puerum
in prostibulum et puellam vendi
derunt pro vino clamate hec in gen
tibus sanctificate bellum suscita

te robustos consurgant et ascen
dant gentes in valle iosaphath
quia ibi sedeo ut iudicem omnes
gentes in circuitu. **n**ittite falses
quia maturauit messis et dominus
de sion rugiet et de iherusalem dabit
vocem suam et mouebunt celi et
terra. **o** belial sunt ne plura dice
da es ne bene declaratus de domi
no meo ihesu casto quem tu sic
persequeris.

Ait belial nequaquam
nec eum cognosco. **A**it
moyses **o** scelerate et
fili nequam nonne na
bugodonosor est legem dei consti
tutus cognouit filium dei et tu di
cis te eum ignorare ut danielis
ij quid ait. Ecce video viros qui
tuos solutos et ambulantes in me
dio ignis et nichil corruptionis
in eis est et spiritus quartus similis
filio dei. **e**rgo si nabugodonosor
sectator legis tue cognouit filium
dei quomodo poteris eum licite
ignorare. **v**is ut dem tibi sacre
scripture figuram cui contradicit non
poterit de morte ihesu per quam
humanum genus saluari debebat
nec non de eius ascensione in ce
los. **A**it belial libenter audiam
ait moyses lege leuic c xliij pre
cipitur leprosum duci ad sacerdo
tem qui pro eius mutatione pre
cipitur offerre pro se duos passere
res viuos et lignum cedrinum

vermiculū et ylopū et vnum ex
passeribz immolati debet sacer
dos in vase fictili sup aquas vi
uas aliū autē viuū et ligatū in
ligno cedrano cū vermiculo et y
lopo cocco intinget in sanguie
passeris imolati et coasperget
illū qui mundandus est septies
ut inde purgetur et dimittet pas
serē viuū ut in agrū auolet. **¶** **I**e
p̄sus mundand⁹ est adā cū pos
teris suis vel mundus peccatis
plenus. **¶** p̄ sua mundatione ad
ducit ad deū sacerdotē cui pre
cipitur ut offerat duos passeres
viuos et lignū cedrinum ut sup
in lege. **¶** duo passeres hii sunt e
iusdē nature et sanguinis et fig
nificāt p̄m mortuū et viuū qui
alligatus fuit in cruce et ibi im
molatus atq; iunctus ī sangui
ne suo et aquis sacri baptisma
tis viuentibz. **¶** et deus sacerdos
coaspergit et mundauit adam le
prosum vel mūdū et dimisit a cru
ce resurgēs a mortuis et volauit
siue ascendit ī celum et iste san
guis xpi passeras est sanguis fe
deris qđ deus pepigit cū suo po
pulo israhelitico de quo habetur
erodi xxxiiij. et qđ xpc dicat pas
ser p̄batur p̄ scripturā dicentē.
¶ Factus sū huius passer vnicius ī
edificio. **¶** Itē posset induci figura
de serpente eneo suspensio in lig
no ut numeri xxi. **¶** Itē figura de

sanguine vacce seu vituli ut nu
meri xix. et multa similia. **¶** Non
ne illud potissimū figuratū ad
pletur qđ de ioseph scribit qui
de fame tēporali totū mundum
liberauit p̄pter quod et saluator
mundi extitit appellatus. **¶** Qui
ioseph primo missus fuit a suo
patre iacob ad eius fratres pas
tores gregū si p̄sp̄era essent cū
ta erga ipsos. **¶** Et qui ioseph dic
tos fratres accusans de crimie
pessimo ab eis venditus p̄ tra
ginta argenteis fuit p̄cipi ex
ercitus pharaonis. **¶** Et qui ioseph
morans in domo dicti principis
et omnia domus eius in manu
sua tenēs et tamē reusans stu
prium domine sue ab eadem ex
titit eodem crimine apud prin
cipem accusatus pallio eiūdem
ioseph ab eadem ostenso. **¶** A quo
quidem principe ipse ioseph in
laum innocenter missus in lig
neis compedibz suos pedes hu
miliauit vinctisq; duobz alijs
associatus quorum vnus scilicet
pincerna regis pharaonis libe
tus ad vitam alius vero eiūsdē
regis pistoz ad mortem turpissi
mam extitit condemnatus. **¶**
¶ Post hoc prefatus ioseph a dic
tis opedibz absolutus p̄m⁹ post
pharaonē totius egipti extitit
dn̄s. **¶** Cui pharao rex dedit ī vx
orem filiā putifaris sacerdotis.

Et tunc ipse erat annorum triginta et saluator mundi ab eodem pharaone fuit appellatus et completis annis septem fertilitatis infra quos tanta frugum habundanciam aggregauit in horrea egipti velut arenam maris et septem annis alijs famis et sterilitatis aduenientibus infra quos nec arari nec sari nec meti poterat. propter quod omnes prouincie veniebant pro pabulis emendis ad horrea egipti. fratres quoque ioseph qui eundem vendiderunt ex sterilitate famis temporales patientes coacti sunt ad horrea egipti pro cibis emendis venire. quibus horreis et toto regno preerat ioseph frater eorum cognitus eis et ipse cognitis fratribus et eleuans vocem suam cum fletu dixit. ego sum ioseph frater vestre que vendidistis ad huc pater meus viuit quosque in vinculo caritatis extitit amplectus ut. Gen xxxviii xxxix xl xli xlv et xlvij c. nonne hec contempnit ihesu saluatori spirituali animarum totius mundi que deum sunt saluatori temporalis corporis totius mundi qui ihesus missus fuit a patre suo summo deo ad fratres deum ihu sacerdotis iudeos et pastores animarum spirituales si cuncta essent prospera erga ipsos et qui ihesus eos in manu sua accusans de crimine pessimo invidia moti vendi-

derunt eum principi exercitus sacerdotum dei viui argenteis triginta et qui ihesus mortuus in domo dicti principis omnia spiritualia domus eius in manu sua habens hinc inde predicando eam et reuersans stuprum domine sue synagoge ab eadem extitit accusatus apud principem de stupro quod filium dei se fecit ostensa tunicam eius. propter quod per eundem principem ad mortem in ligno crucis dampnatus fecit duobus vinctis hinc inde associatis quorum unus liberatus ad vitam perpetuam; alter vero ad perpetuam iehennam dampnatus fuit. post hoc vero ipse ihesus absolutus a compedibus crucis primus post deum patrem suum totius mundi extitit dominus. Cui ihesus ipse deus pater ecclesiarum melchisedech filiam sacerdotis qui principum sue generationis non habuit neque finem dedit uxorem. Et tunc ipse annorum erat triginta quando incepit stare ante aspectum dei per predicationem et appellatus fuit saluator mundi spiritualis et cum spiritualitas precellat temporalitatem in tempore septuagesies septies quia differunt in similitudinem sicut sol a luna. Ideo si tempore fertilitatis regnum saluatoris temporalis fuerunt anni septem; tempore vero spiritualis fertilitatis septuagesies septem septies anni erunt. Qui completis septaginta

annis fertilitatis spūaliū regni
saluatoris spūalis īfra quos tā
tarū animarū sanctarū abundan
tiā ipse saluator aggregabit in
horreis ecclesie sicut arenā ma
ris. et septingētis alijs ānis fa
mis spūalitatē aduenientibz ī
fra quos nec p̄ predicationē nec
seminationē vbi dei et xp̄i qua
si medici paganorū et infidelium
preter xp̄icolas aggregatos in
horreis xp̄i ecclesie ab eadē po
terat aggregare. h̄ tñ in fine isto
rū ānorū crescet intm̄ fames spi
ritualitatis q̄ oēs puincie infi
deliū veniēt ad horrea cristiani
tatis pro cibis spūalitatē emē
dis. fr̄es quoq; ihesu qui eundē
vendiderūt ex sterilitate fameni
spūalē patientes coacti ad hor
rea xp̄ianitatis venient quibus
preest et toti regno dei ipse ih̄c
incognitus a fr̄ibz iudeis. h̄ ipse
cognitis fr̄ibz iudeis leuabit vo
cē cū fletu dicēs. Ego sū xp̄c fra
ter v̄e quem vendidistis. adhuc
p̄t meus iacob viuit. q̄s in vin
culo caritatis āplexabiē sicut io
seph amplexabat̄ fratres suos
sicut plenissime docet historia
in gen̄. De ista fame spūali lo
quit̄ amos viij. Ecce dies veni
ēt dicit dñs et mittā famē in t̄
ra nō famē panis h̄ audiendi v̄
bū dei q̄c. Si ultra q̄rerēs figu
ras sacre scripture et maxie in li

bris q̄s ego p̄posui o belial oēs
predictorū figure tendūt in veri
tate noui sacerdotij ip̄ius xp̄i et
maxie in h̄is p̄ me gestis d̄ vir
ga michi data p̄ deū in qua m̄p̄
ta et magna mirabilia feci. sicut
in v̄ga crucis ipse ih̄c maiora fa
ciēt h̄is ut exodi p̄ totū. Itē de
abrahā imolante filiū ysaac sup̄
se ligna gladiū et ignē portantē
ut gen̄ xxij. necnō in libro iudi
cū quot ppli p̄ncipes noīant̄ ī fi
guris tot in veritate p̄nūciant̄
de ipso ih̄u Samuel in heli mor
tuo et ī occisione saul veterē legē
abolitā demit̄. porro in sadoch
atq; dauid v̄a sacerdotij noui
q; īperij sac̄menta testant̄. p̄m⁹
tercius et q̄rtus regū a salomo
ne usq; ad ieroniā. A ieroboam
filio nabath usq; ad osee regnū
iuda et regnū describit̄ israhel.
Si historiā respicias verba sim
plicia sunt. h̄ in l̄as sensū laten
tē insperetis hereticorū contra
ecclesiā cristi bella narrant̄. m̄p̄
taq; alia possent d̄ h̄is recitari
que causa breuitatis omitto. At
belial obmutuit et quasi commā
durās linguam hincinde vadēs
et premeditando requiem non
habens t̄mansit quasi confusus
Postea videns moyses q̄ nich
il dicebatur pro parte belial pe
cist in causa concludi.

It belial salua gracia
 non sic sed statuatur
 terin⁹ arbitratius p
 iudicez infra que ego
 vel tu moyses dexamus pponē
 excepcones vel allegacones vel
 defensionis cause cōpetentis. et
 quo termino tñfacto et pēdīs
 defensionibz nō allegatis vel ne
 glectis habeatur pro renūciato
 eisde. et p iudicem concludatur
 in causa de nostro expreso con
 sensu vt C de iudi le. Jubenius
extra de testi signifi. c. Cū tam
S. h. ait moyses bene dicit belial
et ita fiat Unde iudex statuit ter
 minū duoz diez qui cadit i xv
 diem mensis aprilis ad defensi
 ones pponendum et allegandū
 et se defendendum pro vt supra
 pprime dictum est et ita scriptū
 fuit apud acta. quo termino sta
 tuto mox belial descendit ad in
 feros et salutatis socijs omnia
 predicta habuit narrare Unde et
 inter demoia obtētum fuit pro
 meliori qz corā salomōe vlti⁹
 p parte inferni excepcones seu
 allegaciones vlti⁹ nō pponā
 tur s; potius in dicta causa con
 cludatur. Et si in futurū contin
 gat per dictum salōnem senten
 ciam fieri contra infernum. qbz
 ab ea appelletur et omissum i cā
 pncipali opponat in causa apēl
 lationis mediāte appellacōne vt

de si instru cum iohannes et de
testi fraternitatis et ita mandātū
 fuit belial vt agēt. Unde belial
 corā iudice in termino aparēs
 nec non et moyses in eadem pū
 cia affuit et petiti a iudice si ali
 quid velint pponere seu allega
 re vel pducere aut dicere i eoz
 causa Qui belial et moyses dixe
 rūt vno ore qz non. sed in conti
 nenti ipi renūciauerunt allega
 cōnibus et omnibz eozū pbarō
 nibus et in causa cōcluserunt et
 voluerūt haberi p cōcluso. et sic
 scptū fuit apud acta et de pūe
 audit et de causa possz et apēl
 pasto et de si instru cum dilect⁹
 licet aliqui dicant qbz aliud sic
 renūciare allegacōnibz et aliud
 cōcludere p c. Qm cōtra de pba
 de quo non multū quāndum est
 factis talibz questioibz et renū
 ciationibz mandat iudex pti bz
 qz omēs allegacones et defensio
 nes factas super hjs i scriptis
 sibi assignent et pntent super
 quibz ipse intēdit matuē de libe
 rā atqz pitos consulē Cui mox
 in scriptis p ptes tradite fuerūt
vt de cōsuetudine ad nāz et xx
die Esto subiectus nec non mā
dauit vtrqz pti qz cū ipē hēat
 consulere sapientes et iurē pitos
 sup toto pcessu qz infra spaciū
 vnius diei que est xxij aprilis
 alias xvi debeant cōcordare de

consiliarijs eligendis vel q̄ eis
iudici debeant in scriptis assignasse
quos suspectos habeant et
sic apud acta scribi fecit ut in q̄
v̄ q̄a suspecti partes v̄o eidē re-
sponderūt dicentes. **D** sapiens
iudex neminē habem⁹ suspectū
quarū parciū dicta iudex ipse a
pub acta scribi fecit. **v̄n** salomō
reexemplato toto p̄cessu sup eo
incepit p̄itos consulere q̄d iuris
sit de p̄cessu et p̄mo vulpianū
sc̄do sceuolā et subsequēnt alios
iuris cōpositores quomō et q̄d
de p̄cessu eis videret et qualiter
sit in dicta causa p̄nunciandū.
Qui p̄iti recensentes totū p̄ces
sum et eū plene disautientes cō
suluerūt dicto salomoni hoc mō
fore p̄nunciandū sup eo q̄a cū e
ciā i isto p̄cessu sint due q̄ones
p̄ncipales viz vna emergēs et a
lia incidēs et d̄ incidētū sit plene
cognitū et p̄batū tamē sup prin
cipali erat p̄nunciandū q̄a eo ip
so q̄ p̄nūciat sup principali sa
tis intelligit esse p̄nūciatū sup
incidētū ut E de or iudi l i et in
de or cog c i et nō ino c cū inter
fi de elec. **Q**uo h̄ito cōsilio moy
ses instabat ut sentētia ferret⁹ et
q̄ p̄tes ad eandē audiendā cita
rent⁹ ut de re iudi causā **S** salo
mon instantē rēq̄sit⁹ mandauit
actor⁹ scribere p̄ciū p̄empti citatio
nē fieri in hac forma ut sequit⁹.

Salomō rex iherusalē at
q̄ a diuina sede sp̄alis
delegatus in causa vertē
te inter belial inferni p̄curatorē
ex vna parte et moysen p̄curato
rē ihesu parte ex alia. **A**zabeli
velocissimo cursori. **S**alutē. **C**um
a diuina sede certa causa vertēti
inter p̄tes sup̄dictas nobis fuit
specialit delegata put i rescrip
to diuino cōtinetur. **E**t q̄a iuris
termino et ordine obseruatis in
ea p̄cessimus usq̄ ad conclusio
nē causē inclusiue partib⁹ q̄ co
rā nobis suppliciter instantibus
ad hoc ut dē causa celere habe
at expeditiōnē q̄ diffinitiuam
sentētiā ferre debeam⁹ de eadē.
Ea p̄pter tibi auctoritate nostra
p̄mno reuocamus diuina committi
mus et mandamus q̄tenus mo
ysen p̄curatorem ihesu ac belial
p̄curatorē inferni p̄empti citare
debeas atq̄ cites ut die p̄ma q̄
est xvij aplis post citationē tuā
hora iudicij corā nob legitime
debeant op̄erare in loco solito iu
dicis audituri a nobis sentētiā
diffinitiuā sup iam dicta causa
ferendā. **A**lias si nō compareant
eorum absentia vel alterius eorū
dem nō obstante qua diuina re
pleti p̄sentia quantum de iure
poterim⁹ p̄cedem⁹ cites et refe
tas q̄m tue relationi dabimus si
de plenā. Hoc p̄bat de offi dele

epistola 6

Omnibus quidem apostolis per belial manua-
liter receptis sciens
predans belial quod pre-
dicti imini prefonton habebat
loco edicti pemp quo ad ipsum
appellatorem et etiam ad ipsum
appellatum ideo in dicto termino
vix per die aplis coram diuina se-
de psonalit conpuit ut in c sepe
de appel et ad tollendy oē dubiū
sue compicōis de die compicōis
eiusdū fecit fieri publicam istru-
et nichilōin⁹ constitutēs se dāis
belial coram sede diuina vbi con-
fistorialit refidebat et decies cē-
tena milia assistebāt ei intrepi-
de taliter et vbotenus pposuit
factum suum dicens visibiliū et
invisibiliū creator et sūm⁹ opi-
fer qui cōfessionem et decorem
induis amict⁹ luie sicut vestimē-
to extendens celum sicut pelles
tegens aquis supiora ei⁹ sedes
tua ieternū virga regni tui vir-
ga directionis obis iniquitatē
et diligis iusticiā me oppressū
et in iusticia agguatum cum vō
testimonio sub tuba pslay dixerē
querite iudiciū subueite oppres-
so Ideo dextera vultus vestre me
placeat honorat⁹ quia sicut nouit
vestra diuinitas causas rectedā
inter me pūatorio nomie et p
parte totius inferni et quendaz
ihesu sup quibusdaz violencijs

atq; spolijs et de domio orbis
terraz et habitaciū. Illusta regi
salomoni vte sanctitatis tescap
to duxitis cōmittendam qui
carnalitates sequēs affcū et nō
iudiciū rōnis p dicto ihesu con-
mittendam cōtra me nomie et p
parte quo sup diffinitiuaz licez
miq; tulit sentēciam si sentēcia
dici mētur Aqua quidy sentēcia
licet nulla vel si aliq fuerat sen-
ciens me et causam meā nec nō
ymūitatē ifernalem ex ea agg-
uari put iura decnūt ad sātate
vīaz in hīs scriptis dūxi appel-
landū. Quare altissime domie
cū sim patius de eiusdū sentencie
iniquitate plene docē qdy alicui
iudici neut pti suspecto dāz cāz
appellacōis audiendy placeat
delegare Cui parū domin⁹ ayt
habet aplās seu lās dīffonias
tue appellacōis Ait belial dñe
habeo. Vnde portagens manū su-
am ad marsubiū et ex ide extra-
hens aplās ipās sūmo deo pre-
sentauit. Quibo lās ait domi⁹
Contentaris de ihoseph filio ia-
cob regni egipti vicario Endēs
belial ait ita domie. Vnde domi-
nus sub tscripto suo dco ioseph
talit dām causam delegauit ut
sequitur in hīs verbis

Rex regum et domin⁹
dñanciū ioseph nato
iacob pāarche regni

epistola

epistola 6

egipti vicario. **Salutē.** Veniēs
ad presentā nrām belial pua
tor infernal nobis lamentabilit
exposuit qd cū inter ipsū actorē
noīe quo sup pte ex vna et moy
sen puaatorē ihu ex alia sup q
bulbā violencijs atq; spolijs in
ferni orbis terrarū et habitanciū
in eis et de eorūde ppetrate corā
illustrissimo rege salomone ihe
rusalē iudice delegato materia
questionis verteret. idē q; salo
mō carnalitatis sequēs affectū
et nō iudiciū rōnis oīa predic
tū belial diffinitivā tulit sentēci
am licet iniquā et iustam put
nobis fuit expositū et si qua fuit
ex ea sentiēns se gravari nostrā
audientiā appellavit. Ea ppter
mandam⁹ ut vocatis eis qui fi
erant vocandi et auditis hincinde
ppositis in cā dicte appellatiois
legitime pcedas sentēciā ipām
infirmare vel affirmare appellaci
one remota aures fuit s iure fi
erat faciend⁹. **Testes vō qd.** Da
tū padisi xpi die aprilis. Quo
rescripto p belial hito moy dcm
ioseph accessit et genuflex⁹ co
rā eo ostendit atq; presentavit
eidē dictū rescriptū put sup in
alia forma oīne necnō instru
mentū sue appellationis atq; a
plās et pcessus. deprecās eundē
ut in predcā causa iuxta predcē
amissiois lās pcedere placeat

put fuerit equitatis et rōnis.
Ait ioseph. Vident et quid petis
ut p me i dicta causa fiat. Dñe
ut inhibeāt p pte vrā eidē regi
salomoni ne forte qd abhit pen
dēt mea appellacōe ad executio
nē sue snic pcedat. **Ait ioseph.**
Vident. vñ ilico mādaui sue au
dien actorū nōrio in scriptis mo
re curie fieri inhibitionē ut seqt.
Illustrissimo dño meo regi salo
mō oīi speciali delegato i cā qd
Ioseph vicarius egipti et spāl
auditor cē appellatioi vtentis
inter belial qd. In dño etno salu
tē. **Rouert** vrā dñatio me rece
pisse mandatū diuinū seu lās
hui⁹ tenoris qd. Et qā ex certa
scientia diuine sed supradcē cog
nitio causē michi spāliter sit cō
missa ppter qd videt qd dñi di
uina sedes ad se receperit dicte
appellacōis cognitionē et restā
delegatā iurisdictionē euocauit
cū effectu quare dicte sentētie
executō suspendat a iure donec
appellacōis cā discurat ppter
qd vñ expresse inhibeo ut pen
dente corā me dicta cā appellacō
in nullo ad executionē eiusdē p
cedatis. **Datū xpi die aprilis.**
Hec fōr pbat de off dele pastōr
S pteā. Qua exedita put de
iure requit instabat belial ut fi
eret citacō sui adūsarij i cā app.
Vñ ioseph iussit eā fieri hac fōr

Joseph natus iacob regni egip
ti vicarius et specialis auditor
a diuina sede datus in causa ap
pellationis vertente inter belial
paratorem infernale ex vna pre
et ihesum ex alia azaheli velocis
simo cursori salute nouis nos
recepisse a sede diuina quasdam laas
delegationis tenoris et continencie
subsequentis rex regum et velle
tes vt decet diuinis mandatis
huiliter obediē tibi sup̄ dā aucto
ritate madam⁹ vt ihesū vel moi
sen eius paratorem pemp̄ citēs
vt seūda die post huiusmodi ci
tacoꝝ tuarū hora iudicij coꝝ nob̄
debeat competere i solito loco nre
habitationis et vt in p̄ma cita
cone sequitur vt ad finez Datū
xxiij die aprilis

Quo ihu citato et rela
to iux̄ formā predic
te citacoꝝis i tmino
sepe dicto lāme com
puit moyses eiusdē ihu paratē et
salutato ioseph p̄tribuali sedē
mor ihūs preconie in iudicō vt
moris ē fuit vōt⁹ et illico moyf
rēdens dixit assū ego ei⁹ par
ator de cuius paracoꝝis man
dato coꝝ ioseph plene cōstabat
mor astutus belial tres sub ea
de forma obtulit libellos tenorē
et continencie sub sequencium

Potenti Domino domino

ioseph et cetera pponit dicit et
allegat Belial infernalis par
ator contra ihesum filiū ioseph
et marie et moysen eius parato
rem lāme personam lāme p
eo lāme interuenientem quod
ab oli illustreis salomō rex ihe
rusalem atq; a diuina sede spā
liter delegat⁹ in causa vtente i
ter predictos super domino mū
di orbis terrarum et habitacium
in eis primo cognito de predicā
causa contra dictum belial nomi
ne quo supra diffiām sentenciā
si sententia dici meretur protu
lit licet nullā per quā ad iudi
cabatur mundus orbis terrarū et
habitancium in eis supra dicto
Ihesu. cū ipē ihesus p̄ suarū mor
tē edimēit dē m̄dy p̄ pccm̄ ade
dāpnū et cū hoc fit satis iūqū
et cōtra iuris volūtātē quo iure
canē q̄ pccā suos debēt tenē
autores sed cū ipse ihesus nō fu
it actor pccī sed potius adā si
cud clare habet de iure diuīo Et
quo dict⁹ belial sciēs se ex di
cta sentēcia multipliciter ledi
ad sedē diuinā appellauit quare
sup̄ dāus belial parator nomie
q̄ sup̄ petit per vs et vram au
riaz p̄nūciat ipm̄ bñ et lāme ap
pellasse et dēaz smāz si smā dici
potest nullā cassā et nratā p̄nū
ciat ac ecia; declāri nulli⁹ fore
mōimēti uel si aliq̄ sic petit eā

tāq̃ iniquā remedio appellatio
nis cassari ac iniustā p̃nūciari
p̃testans de expeñ q̃c. Hec fōz
p̃bat de in integrū resti ex l̃is i
fi. Et nō q̃ q̃n appellat ab inter
locut seu grauamine añ sniām i
tali cā appellacōis nō est necessa
rius libellus neq; cōtestatio litis
cū in ea arguat pocius iniquitas
iudicis q̃ p̃tis. qua p̃bata reuo
cabit ipse iudex grauamē. quo re
uocato citabit p̃tē q̃c ut nō in c
de ap. et ino in c cū cōtingat de
offi dele. et melius nōt io an i c
h de iurā cal li vi in no. q̃d ē sec⁹
in cā ap a diffinitia ut i predic
tis iurib; i qua libell⁹ porriget
Quo sup̃dco libello lecto et obla
to filis libell⁹ p ioseph moyh da
tus fuit. Unde moyses termino
nō petito ad eand vltro se cōsti
tuit ad petita in dicto libello rñ
dens dicēs. Liberator egipti ple
nus sapia et decore petita in dic
to libello p belial lit cōtest nego
fieri delere put petūc imo peto
ipsū belial tāq̃ cauillofū reici et
ad petita nō admitti Tū sapi
ētissimus salomō neminē p̃ciū
aggrauando cū consilio magnoz
iurisperitoz p̃mo digesto p̃cessu
diffinituā p̃tulit sniām iuradi
cā ṽrā et iustā. S ait belial. bñ
ostendā tibi q̃ nō iure protulit
et ait. Iuratur de calūpnia. quo
iuramento p̃stato ab vtriq; p

te p̃t est iuris et hoc q̃a alia
causa est appellationis a p̃ncipa
li ut de testi fraternitatis. de fi
de instru cū iohes. de iura calūp
c h li vi. Et totus gaudēs belial
ait moyh. Præuilegiū est i iure
q̃ non oppositū et non probatū
in causa principali opponam et
prohem in causa appellationis
a diffinitua. ut in prime supra
allegatis. quod est secus in ap
pell ab interlocut vel grauamē
ante sententiā ut in c de appell
in clementinis.

Sed ego o moyses nouā
causam prosequor in
ista appellacōis cau
sa videlicet q̃ ihesus
nō potuit sustinere penam pro
peccato ade. quia pena suos de
bet tenere actores. et pena non
debet protrahi vltreus q̃ de lic
tū fuit i excedē reptū ut d hys
que sunt a maiori parte capitū
lo quesuit. et de electione fi cō
promissarius § porro libro vi.
Sed quid habuit pati pro ipso
primo patente adam cum ipse
bñs ihesus nō peccauerit sicut
testatur petrus apostolus. qui
peccatū nō fecit nec iuentus q̃c
sed ipse adam sicut patet in bi
blia et pena debet de iure suos te
nere actores et vtrq; non alios.
Ergo quomodo potest ihesus p
mortē suam ade delere peccatū

Aut moyses. Abi dico o belial qm
 dyabolica suggestione precede
 te dcm fuit Eue q si ipa conne
 deret de ligno vite scie boni et
 mali dei haberet similitudinem
 et ipa ad dcam suggestionem o
 medes debet viro suo. Ad crede
tes ex inde fieri filies deo nuqd
ipa eua et ada comiunt ex hys
carnen lese maiestatis in deum
apt qd ipi cu posteris suis mea
to debuerit dapnari satis edo
cent Iu i vt vi q i. S xvi vbi
qs qd cu filimibus et ad l Jul
ma l quis qd vt in c vgentes de
henc Sed qa deus in predcos
 noluit hre dce pene pperuitate
 h ea n limitauit vsq; ad aduen
 tu vbi sui id est filij sui vt psal
 c vi. Sedete i teneb's et vmbra
 mxtas vinctos i mendicitate et
 ferro qa exacerbauerunt eloqa
 dni qe. Sed misit vbu suu et sa
 nauit eos. Sed dic michi o be
 lial mlti sunt hnti vno et eodem
 pccō et vn⁹ illoz agens in iudi
 cio de eo victoria assejtē nuqd
 alijs p it tal victoria. certe sic
 vt in c vna de app ij q vi § sunt
 qz et c si vn⁹ ex pluabo appel
 l i. et ii. Sed ihesus pmissus
 in lege taquam homo ex semie
 ada erat i eadem dapnacōne fi
 aut et ceteri fuerūt et erat hoies
 Ideo ipse taq homo tn ocept⁹
 sine pccō et qui pccm non fecit

nec iniectus ē dol⁹ i oē ei⁹ ada
 sine pccō formatū licet pccōre
 et ei⁹ pccm vicedo oñdes qz ei⁹
 obedienciā contra ipi⁹ ade sup
 biā et inobedienciā crucis miste
 rio se cōstituit et ade et posteror⁹
 mortē ipē moriedo deuicit fuit
 mūdo appat manifestū. Ergo
 ipē ihesus pro ada pccōre po
 tuit penā pccī portare cū ipē A
 dam seūdy carnem fuit pē ihū
 ergo ipē ihesus tamquā filius
 ade tenebat debitum patris sui
 Adam persolvere secundum iu
 ra vt de soluz c i

Et belial o moyses tu
 dicis q dyabolica sug
 gessione et dolo homo
 peccauit p quod vis
 tate cōcludere qd dyabolica o
 gregaō et ego tam q dolo de
 beamus vel debet repellī ab hoc
 iudicio et sic vultis cōcludere ho
 minem debē absolui ab impeti
 cione mea seand⁹ qd docet iua
 vt in c dilecto in fi de excep et i
 c intellexim⁹ et in c si de adulte
 rio ymmo dolo nō fuimus et si
 fuimus fatuitas ipi⁹ homis de
 bz ei magis nocē q cū dolo nō
 cōpēfari. qm sic dcm fuit ei q si
 comederet ess; filis deo hoc cre
 dere maria fuit fatuitas que fa
 tuitas plus ē q dolo ar c cū di
 lecti q iut cā ex q iij cōstituit et
 in c ex parte conueri coniuga

Ad scdm qd dicit qd ihs tamq
ho et de semine ade deuicit eius
peccatu et posteroz. forte hoc
cedere tibi qd taqz sors eius
litis sine mado potuisset age
re licet tamē de rato debuit cauē
ut nōt c cum mo de consti. et in
c ai dilā de do et oti. et C de cō
for eius lris l ij. nisi esset dñc
ta psona ut de rescrip nonnulli.
S; demā michi ait belial qd to
tus mundus vel hoies mundi et
ipse adā dāpnati ex dco pecca
to tanū habuerūt actū ihesu vel
ei? saluationē. Ait moyses. imo
o belial tibi dico qd si dicta sug
gestio tendisset ad bonū nulla
esset opelatio nccāria delictoz
neq; esset peccatū. et sic loquū
ē iura p te allegata. h supdicta
suggestio fuit ad mortē et tunc
magis puniē suggestor qd faciēs
lxxvi di tanta. et in c firmi de
suma tri § dyabol. qā intentio
suggestoris fuit ut socios potu
isset habere penaz. Ideo tua ex
cusatio nichil valet. Ad aliud re
spondendo libentē ostendā. Non
ne patres scā in limbo inferni ia
cētes incessant clamabant dice
tes. Ostende nob dñe faciē tuā
et salui erimus q faciēs dei fuit
ihc. et ps c vi. et humiliatū est
in laborib; cor eoz et infirmati
sūt nec fuit q adiuuaret. et cla
mauerūt ad dñm cū tribularet

et d nccitatib; eoz liberauit eos
et eduxit eos de tenebris et um
bra mortis et vinacula eoz diru
pit. Ecce iam pbatum est.

Hic belial. Satis miror
vboz tuoz o moyses. Ait
moyses. Cur miaris. Ait
belial. Rōne in scripturis ptes
taf deus irata non facere qd de e
ius ore pcedunt ut ps lxxviii
sed ipse ds dixit ade si de ligno
comederis mortē morieris ut ge
ij. quōd potuit hoc pccm et mors
ex eo orta aboleri. Rūquid iust
tus ds. Fecitne ludibrio ipse ds
talē legē seu preceptū hominī cū
lex non vbi sed rebus debet po
ni ut C de bonis q libris l vi §
nisi. et cōia de legat l ij in fi. de
v sig intelligē. et de elec omis
sa § pōro li vi. Ergo si iusta fu
it lex dei seu preceptū iuste fuit
dampnatus homo contraueniēs
et si iuste ergo ppetue. quia ni
chil aliud est iusticia nisi iustas
et ppetua voluntas ut ps c xxx
quinto. Iusticia tua in eternū et
lex tua veritas. Et ps c ij. et ius
ticia illius in filios filioz hys q
fuāt testamētū eius. Quomodo
ergo potuit ipse ihesus hominē
iuste dampnatū a tali dampna
tione redimere. Premeditatus
moyses tale pcedō belial debet
responsū. O belial valde me
pungis et subtiliter me arguis

tamen tibi ostendam qd pfuncto
re iam dicta sapis ad illa que
tu dicis qd iuste de dampnauit
hominem confiteor qd non fuit
tu dicis seu intelligis quia si dic
tus homo dampnatus fuit non
tamen pro crimine qd pro contu
macia dampnatus fuit quia de
us precepit sibi sub pēa mortis
ne de ligno comedēt. et sic come
dens contumax fuit. qd pena qd
imponitur pro contumacia non
est perpetua fuit pena pro cri
mine. ut notatur in c ex lās de
consti. et de iudic. cū non ab ho
mine. Ergo si non perpetua pe
na et tempus non fuit pēnitenti
de quolibet tempore intelligit
ut i q i. eos. ff de emp. l. sine. qd
pauit quia circa. Ergo iste ho
mo p contumacia dampnatus
potuit a deo quolibet tempore li
berari ut in iuribus supra allega
tis. Sed ipse deus p purgatio
ne dicte contumacie misit i ter
ris verbum suum quod factum ē
caro qui deduceret dictū homi
nē de tenebris et umbra mortis
et vinacula eius dirumperet et
conteret portas creas et vetes
ferreos confangeret qd. Ad ali
ud quod dicis quia iusticia dei
iusticia ieternū. et p hoc conclu
dere vis in eternū hominē dāp
nari. quod non recipio pro vero
Dic michi o belial que istarum

fuit prior iusticia vel misericor
dia. **A**it belial. Iusticia fuit pōr
At moyses dixit recte cōtra mē
tem loqueris. Audi pphetam.
Gloria autem domini ab eterno et
vsq; in eternum. et iusticia illi
in filios filiorum ut in psalmo c
ii. **S**i misericordia voluerit contē
dere viribus suis. nullus erit ef
fectus iusticie et econtra. Quis
tūc earum erit effectus. Certe nul
lus. Ergo habeo necessario con
cludē qd apud deū iusticia oparet
misericordie et econuerso. et sic quelibet
ipsarum erit cōtra sua finibz
Et si ipsa iusticia nō habuit tē
peramentū misericordie a peccato ade
usq; ad missionē verbi. non mi
reas o belial. qm ipsa misericordia
erat cū ipso verbo dei a quo ipsa
tenebatur quousq; ipsum verbū
mitteretur a patre vnico. Unde
psalmista. Et veritas mea et mi
sericordia mea cum ipso qui me
suum patre inuocabit. et ipsū v
bum ait suū patri testante psal
mista. et misericordia tua subsequē
me. Quo verbo dei scz filio ad
ueniente ilico iusticia misericordie tē
peramentū recepit et hominis
perditi facta extitit redemptio
ut dicit psalmista. Misit deus
misericordiam suam et veritatē suā.
et eripuit animā meā de medio
Ait belial. Domine moyses

caueas a dictis tuis et aduersas
ad me si placet quando iusticia
affecta fuit effectum suum in ho
minis iusta dampnatione non
ne inibi misericordia presens fu
it. **Ait moyses.** Ita. Ergo factum
fuit preiudicium dicte misericor
die cum ipsa non fuerit pretesta ta
de iure suo et sibi super hoc compe
tebat defensio et ea defensione
neglecta promisit iusticiam agere
ut de sen et re iudi quauis. cum in
finitis iuribus. Ergo misericordia con
tra iusticiam nullam habet ratio
nem. **Ait moyses.** O belial dicta
misericordia fuit bene pretestata
de iure suo sed tamen deus noluit eam
in hoc exaudire usque ad tempus si
bi limitatum ut ipsa misericordia ad deum
loquitur in ps c pmo. Tu exur
gens domine misereberis sion quia tem
pus miserendi eius quia venit tem
pus. nunc cum ipsa sciret dictum tem
pus miserendi aduenisse consisto
rium summi dei adiuit et ipsa ait.
Creaturam creator sedentes in
tenebris et umbra mortis vinc
ti in mendicitate et ferro ex eo
quia exacerbaueunt eloquia tua
domine et preceptum tuum irritauerunt
Ita cor eorum humiliatum est in la
boribus infirmati sunt nec est qui
adiuuat. ipsi me inuocant et di
cunt. confiteatur tibi domine misericordia.
ita quod ego misericordia confitear tibi
pro eis quia tempus miserendi eorum

venit. **Numquid continebis domine**
me misericordiam in ira tua et obli
ues miserendi. **Ait dominus.** Citentur
sorores tue scilicet iusticia et veri
tas quia contra iudicium partem nic
hil possumus iudicare maxime
cum iusticia et veritas gaudeant ple
na possessione iuris eorum. ut de
ma et obe inter quatuor. et de cau
sa poss et proprietatis c i.

Ouibz quidem civitatis precepti
more misericordia coram domino
genus flexa incepit loqui
dicens. Domine placuit maiestati
vestre nobile et rationabile creaturam
hominem propter vestram solam face
re bonitatem ut ipsi salus et nobis
ex ipsa nostra attingeret ruinam
sed ecce domine peunt omnes et nemo
saluat et in tot annorum circualis
neminem hic videmus de omnibus
hostes nostri triumphant et de
ipsis non nostre sed tartaree spelu
ce replentur. **Ut quid domine**
nascentur homines. Quare tra
duntur bestiis anime contentes
tibi. **Et si secundum iusticiam vestram**
hoc fiat tamen misericordie tem
pus est. et si primi patentes man
datum vestrum incaute transgres
si sunt subueiat miseratione vestra
Memetote quod ad imaginem et
similitudinem vestram creastis
illos. **Aperite domine misericor**
diter manum vestram et imple
te omne animal benedictione.

Misericordia misericordiam tuam qui
saluos facis sperantes in te. **Ve**
ritas vero ait iusticie **R**esponde
as tu iusticia. **A**it iusticia. **I**mo
tu respondeas sorori nostre quia
tua et mea causa agitur. **A**it ve
ritas. **O**pportet domine impleri
sermonem quem locutus es ut to
tus abam moriatur cum omnibus
qui in eo erant quando preuari
cando pomum gustauit. **A**it mise
ricordia paci **R**espondeas tu par
Ait par. **I**mo tu respondeas pro
me et pro te. **T**unc ait misericordia.
Ad quid ergo ergo domine me
et sororem meam pacem fecisti.
Ecce perimus si non miseremini
Contrario veritas ait **D**omine
si predictam sententiam homo pre
uicator euaserit pibit veritas
tua et non permanebit in eternum

Hic dominus Delego
causam istam filio meo
ad quem eas misit.
Qui quidem filius au
ditis rationibus supradictis ait
veritati. **Q**uid dicis tu veritas.
Que ait. **D**omine fateor quod bo
no zelo mouetur misericordia sed non
secundum scienciam. que potius
homini preuicatori vult par
cere quam michi et sorori mee. **A**it
misericordia. **T**u nemini parcis. et
tanta indignatione seuis contra
contra hominem preuicatorē
ut inuoluas pariter et sororem

tuam. **A**it veritas. **H**ec questio
contra nos domine retorquetur et
cauendum est ne verbum patris tui
euiacietur. **D**ixit pater **P**arcite
quoniam vobis a verbis istis. **V**ultum
enim inhonesta contencio est.
Unde filius videns magnam con
trouersiam. rationes fortes et
efficaces non videbat sibi quo
modo in homine possent miseri
cordia et veritas obseruari. **S**crip
sit tamen ipse filius et rex senten
ciam taliter continente. **V**eritas
dicit per hunc si adam non moriatur
et misericordia dicit per hunc si misericordia
non consequatur. **S**iat ergo mors
bona et habeat utrumque quod pe
tit. **O**mnēs sorores obstupuerunt
in his verbis sapientie et con
senserunt quod moriatur adam mise
ricordiam consequendo. **S**ed tamen
quereretur inter se quomodo mors pos
set fieri bona cum horribilis sit
ipso auditu. **A**it rex. **M**ors pec
catorum pessima sed mors sanctorum
preciosa. **I**nueniatur ergo quod ex
caritate moriatur non obnoxius
morti. et sic mors non poterit te
nere innoxium sed faciet in eo fora
men per quod transeant liberati.
Placuit hec sententia primo. sed
ubi poterit talis repiri. **I**nconti
nenti veritas rediit ad terram et
misericordia remansit in celo vniuersa
plustrantes ut in psalmo. **D**omine
in celo misericordia tua et veritas tua

usq; ad nubes et neminem repi-
re potuerunt qui innoxius esset
a morte. **Ait pater.** Vos nescitis
quicquam quia non est qui faciat
bonum nisi est usq; ad unum. sed
qui dedit consilium ferat et auxili-
um. Intellexit hoc filius et ait
Pemittet me fecisse hominem id est
penitentiam me agere oportet pro
homine quem creavi. **Et super**
hoc deum patrem suum et spiritum
sanctum consuluit. **Et** appellato
a dicto filio quod sue intentionis e-
rat mori pro homine postquam ali-
us innoxius ab ipso neque in celo
neque in terra poterat repiri tam
semper reservato beneplacito sui
patris et spiritus sancti. **Ait pa-
ter.** Aduocentur virtutes. **Qui-**
bus aduocatis et comparentibus
ait deus. **Quis ibit ex nobis.**
Ait misericordia iusticie et veri-
tati. Respondeatis domino imo
misericordia et pater respondeant
Que dixerunt. Domine vestra per-
sona est terribilis et potens et
sic quodammodo ego et pater posse-
mus suspicari. **Persona spiritus sancti**
est benignissima et sic suspicari
possent iusticia et veritas tamen pro
parte nostra eligimus personam
filij vestri tamquam mediam que inter
nos tulit sententiam ut ipse eandem
sententiam exequatur. **Et in hoc**
omnes virtutes consenserunt. **Que**
audiens filius inueniensque suum patrem

ait. **Ego feci et ego feci ego por-**
tabo et ego saluabo. **psalms xlvii.**
Tunc misericordia et veritas obuierunt
tibi iusticia et pater osculante sunt
que pro gaudio cantantes dixerunt
Dominus fortitudo plebis sue et pro-
tector saluationum cristi sui est.

Propter quod deus ait filio
suo. **Fili cum inclinaueris**
celos ut in terram descen-
das inuocabis me dicens **Pater**
meus es tu et ego dicam tibi. fili-
us meus es tu. sis dominus pre-
dictarum virtutum et nullus sit tibi
similis. **Memento** quod nunquam super
dicte virtutes a te recedant sed
semper eas tecum habeas. primo mise-
ricordia et veritas precedant fa-
ciem tuam iusticia semper ante te am-
bulet et ponat in via gressus tu-
os et predictarum virtutum conti-
nuam habeas affabilitatem. **Rec-**
obseruabis. Pretende misericor-
diam tuam scientibus te et iusticiam
tuam hijs qui recto sunt corde. **Ne**
ne obliuiscaris pacis **Pacem** lo-
quere in plebem tuam et super sanc-
tos tuos. **Ipsa**que pater sit semper
cum diligentibus legem tuam at-
que redimas in pace animam pro-
thoplasti et in ipsa obdormies
et requiesces. **Ait filius** suo patri
ut in psalmo xxxiii. **In capite li-**
bra scriptum est de me ut facere vo-
luntatem tuam deus meus volui
et legem tuam in medio cordis mei

Iusticiam tuam non abscondi i
corde meo veritatem tuam et sa
lutare tuum dicam et eas annū
ciabo in ecclesia magna. **m**iscēdi
am tuam et veritatē non abscon
dam a consilio multo. et labia
mea non phibebo domine tu no
sti. **s**emper rogo que ad pacē
sunt. **Q**uibus dictis a filio ait
pater **T**u fili regnabis a ligno
noli timere. manus mea auxili
abitur tibi et brachiū meum cō
fortabit te. **N**ichil pficiet īmi
cus in te et filius iniquitatis nō
nocebit tibi. **D**onā in mari ma
num tuam et in fluminibz dexte
ram tuam. i eternū seruabo tibi
miscēdiam meam. **D**onam in se
culū seculi semen tuū et thronū
tuū sicut dies celi. **T**amen adū
tas fili quia licet habeas miser
cordiā veritatē iusticiā et pacē.
tamen si filij tui idest fideles re
gñi tui dereliquerint legē meā
et in iudicijs meis non ambula
uerint et iustificaciones meas p
fanauerint et mandata mea nō
custodierint visitabo in virga īi
quitates eoz et in verberibz pec
cata eoz. **m**iscēdiam tamē meam
non dispergam ab eis neq; nō
celo in veritate mea. neq; ppha
nabo testamentū meū et que p
cedunt de labijs meis nō faciā
lirata. **S**emel intraui in san to
meo q̄ thronus tuus erit sicut

sol in conspectu meo et sicut lūa
perfecta in eternū et testis fide
lis in celo. **A**it filius. **F**iat volū
tas tua. **T**unc deus pater gau
dio repletus videns in hoc filij
voluntatē inclinatam magna vo
ce intonuit dicens. **E**ruetavit
cor meum verbū bonū. **d**ico ego
opera et usq; ad finem. **E**t simi
liter filius decantavit in celesti
comitia dicens. **B**enedixisti do
mine terrā tuam et cetera usq; ad
finem. et in tanto iubilo psonu
it celum q̄ habitantes in regio
ne ymbre mortis eum audierūt
et ipi ad eum magnis vocibus
exclamauerunt oculis lacrima
bilibz dicentes sicut testat̄ p̄sa
ias ppha. **E**mitte dñe agnum
dominatorē terre de petra desti
ad montem filie syon. **E**t deus
ad illos **P**rope est ut veniat tē
pus eius et dies eius non elon
gabuntur. **m**iserabitur enim ia
cob et israhel saluabitur. **p̄saie**
xiiij. **Q**uibus completis vocavit
dictus filius angelū videlicet ga
brielē cui dixit. **V**ade et dic filie
syon. **E**cce rex tuus venit tibi.
Qui vadens inuenit dictam fi
liam syon orantem. **C**ui ait. **A**u
bi filia et vide inclina autē tuā
et obliuiscere populū tuum et do
mū patris tui q̄a cōcupuit rex
speciē tuam. **C**ui filia ait. **V**etata
sum in hīs que dicta sūt michi

ecce labia mea non phibebo: iō
incessanter dicam regi. **P**aratu
cor meum deus paratu cor meū
cantabo et psallā in gloria mea
Hec omnia vidi et audiui in ce
lis. **B**elial imo dico tibi qd s
in dominio filij sui multiplicabit
in tantū misericordiam suam qd
non tantū homines s etiam iu
mra et lapides et tre miserebūt
Het belial Tu dicis qd la
pides et terre miserebū
tur. Numquid demonia
que sunt creature dei miserebun
tur cū ipsa sint digniora lapidi
bus. **A**it moyses. Illius deus mi
serebitur qui confitebitur aduer
sus se peccata et iniusticias suas
ut in psalmo xxxi. **A**it belial. Et
quid volunt confiteri demonia ad
uersus se cū nichil fecerint mali
et eos deus gratis dāpnauerit
Ait moyses. Lege ysaia xiiij c
et scies quid fecerunt demonia
Ait belial. Verum est qd noster
princeps lucifer hec dixit ponā
sedem meam in aquilonē et ero
similis altissimo. s tamen non
posuit licet dixerit. et qui dicit
et non exequitur ille dicit non
facere et ideo penā non meret.
ar c perpetuo de elec li vi. **A**it
moyses. Multū erras o belial. ne
scis quia in delictis respicit vo
luntas. ut de pe di i si quis am
telo. et i plurib; legib; ibi de eo

qui mittit in poss cā rei seruan
de c i maxime cū ipse pcesserit
ad actū exteriorē et p csequens
eid imputandū qā alias cogita
tionis penā nemo meret. ut de
pe di i § cogitatio. **I**te quid p
ceps vester fecit in pmiss paren
tib; nostris. q sua suggestione
dampnationē meruerūt. ut ge
nehs ij. **A**it belial. In hoc prin
ceps noster nō peccauit cū ma
gna fuerit stulticia eoz eidē cre
dere. **R**ōne iph malā elegerūt
viā. ar c cū dilā. qd me cā xx q
iiij cstituit cū similib;. **A**it moy
ses. **R**ōne princeps vtr fuit sug
gestor. **C**erte sic **E**rgo magis ē
puniend⁹ qd iph facien. lxxxvi
Het belial. **S**i di tanta
Salua reuerentia quia
ipse pms parēs debuit
explozari apud semetipsū an si
bi expediebat tale consiliū prin
cipis nostri. ut ff manda le ij in
fi. et in regula consilium § regu
lis iuris li vi. **A**it moyses. **H**o
mo pro temeritate sua punitus
fuit adeo ut graue iugū positū
sit sup omēs filios ade a die exi
tus mās eoz usq; in matrē oīm
sed pnceps tuus p suggestione
sua nōne similiter debuit pūti
Certe sic. quia ius dicit qd qui
exhortatur mandatoris opera
fungitur. ut ff de hīs qui no in
fi lege ob hec verba. cū similib;

Ait belial **H**oc nō accedo Ait mo
yses. Si michi hoc nō accedis.
certe tūc oīa saluabunt p ipsū
ihesū pret demonia q̄ in igne in
eternū cruciabuntur. Ait belial
Ihes⁹ messias cū venerat salua
bitur lucifer et eius cōgregacio
Ait moyses. Nonne ostendi ti
bi quo tempore natus fuit ipse
messias in lege pmissus iuxta
tempus designatum a pphetis
Item o pphane non audisti in
ortu eius angelos cantantes et
choros angelorū collaudantes.
gloria in excelsis deo ⁊ in terra
p hominibz bone voluntatis.
luce ij Nonne o pphane posuisti
in cor herodis ad hoc tūc ut
dictū ihesū occidēt q̄ a bimatu
et infra pueros infinitos occidi
fecit. **mathei ij.** Rōne vn⁹ dya
boloz tēptauit eū in deserto ieiun
ante xl diebz et xl noctibz na
tū ex muliere sine hoīe fuit tēp
tauit euam natā ex viro et mu
liere. Et si eam vicit temptando
hunc nullo modo vincere potuit
superando. Rōne eidem dixit.
Si filius dei es. dic ut lapides
isti panes fiant. **mathei q̄rto.**
Rōne quando ipse ihesus erat
eiciens demonia et spiritus im
mundos de oppressis corporibz.
ipsa clamabāt ⁊ dicebāt Sine
Quid nobis et tibi ihesu naza
rene fili dei. Ante tempus remis

ti perdere nos. **luce iij.** Si p̄
ceps vester et alia demonia co
gnouerūt eum. quare sathan p̄
ceps vester opatus fuit ut trade
retur in mortē per iudā discipu
lū suum. Quid credidit facere
Resciebat forte q̄ mors sua e
rat mors inferni et vita mundi
fuit dicit **osee xij.** De manu
mortis liberabo eos de morte re
dimā eos. Ero mors tua o moēs
moēs tuus ero inferne. Si dic
tus p̄ceps vester fuit causa ma
li sui ergo eidem imputandū ē
ut de re iudampnū. **li vi.** Est i
te audacia ultra loquendi. Rō
ne iam dicta sunt ita notoria q̄
nulla tergiversacione celari pos
sūt. Velles te excusare q̄ tu nō
audieris vocē dei patris dicto
ihesu baptisato a iohanne dicē
tis. Hic est filius meus dilect⁹
in quo michi bene cōplacui ipsū
audire. atqz in t̄ā figuracione
eius in mōte. **mathei iij et mar
ci i.** Rōne mortuos suscitauit.
leprosos mundauit. iuuenos
curauit et cetera.

Hic belial. Helias et he
lise⁹ hys similia fecere.
ut q̄rto regū per totū.
Ergo sequit q̄ heliseus vel he
lias fuerat messias pmissus in
lege. Certe non sequit. Ait mo
yses. Quid loq̄ris. Nunq̄ heli
as et heliseus in noīe suo appo

fecerunt miracula que fecerunt h
tamquam amici dei et prophete in no
mine dei et ad eius dei preceptum
fecerunt ut iii regum i c. Quā
do helias fecit descendere ignem
de celo nunquid in virtute sua.
Certe non. quia angelus dei locu
tus est ad helyam et ipse helyas
ait. si homo dei sum descendat ig
nis de celo etc. et quia homo dei e
rat deprecatus fuit deum ut ignis
descenderet in quo deus eum exaudi
uit. Si heliseus sanavit aquas
pessimas quod dixit. hec dicit
dominus. sanavi aquas istas. Si ip
se scidit iordanem pallio helie et
quod dixit ubi est deus helie. et
pauit aquas et diuise sunt. ut
qto regum ii. Si ipse heliseus in
dixit aquam sine pluuia et vento
qualiter dixit. hec dicit dominus non
videbitis ventum neque pluuiam et
alueus iste replebitur aquis. I
te si resuscitauit puerum mortuum
nonne orauit ad dominum et iurauit
super puerum et oscitauit puer sep
ties etc. Si fecit multiplicari pa
nem quid ait. hec dicit dominus. come
dent et supererit ut iii regum iiii.
Ite si naaman ad consilium helisei
liberatus fuit a lepra quid ait na
aman. Vere scio quod non sit alius
in vniuersa terra nisi deus israhel et
ut iii regum v. et reliqua alia. I
te quot fuerunt in iherusalem lepro
si tempore helisei et tamen vnus mi

datum est. Ite quot fuerunt mor
tui et tantum vnus resuscitauit. Si
ipse fecit semel panem abundan
te quod idem non fecit in samaria ubi
mater propter famem filium comedit
et in qua ipse heliseus aderat. fu
it aliquis vnus qui in nomine helye
vel helisei miraculum fecerit vel a
liquo signum. Certe non. Sed predic
tus ihesus filius dei si de quo omnes prophete
dixerunt quod talia miracula in ter
ris faciebat quod dicebat. Quid
dixit in resuscitatione puellae non
est iam mortua puella sed dormit.
Quid dixit filio vidue mortuo.
Adolescens tibi dico surge. Quid
dixit lazaro mortuo. Lazare vi
foras. Quot cecos illuinauit. lepro
sos mundauit. infirmos curauit et
demonia solo verbo de obsessis cor
poribus expulit. nonne discipuli e
ius in nomine domini ihesu faciebant et fa
ciunt et facient usque ad seculi osu
mationem similia et maiora. Tu
belial scis melius ista quam ego dico
quam ista publica et manifesta sunt
quorum testis est populus. et si in dubi
um vteret tibi o belial mille tes
tibus faciam comprobare ad quem perban
da me promptum constituo. Et ilico
moyses a ioseph petiit humiliter
quod constitueret pempt terminum vtri
que parti infra quem omnia iura et de
fensionibus vtriusque populi deberat produ
cere. vel petere a belial si aliquid
velit allegare dicere siue producere

Et cum belial nichil haberet q̄
ultra allegaret quasi cōmandu
tans linguā suam ab extra tam
nichil demonstrans dixit hilari
voce. Domine iudex bonum est
q̄ constituatis hunc terminum
Unde ioseph statuit terminum
duorū dierū qui terminus cadit
in vice simū septimū diem apa
lis ad sepelicta faciendum nec
non ad vltiora cause pcedendū

Qua dilacione pendente
belial mox descendit ad
inferos et gestis iudicij
omnibz relatis dixit Vehemen
ter timeo ne in causa appellacio
nis succubamus. Ego non ha
beo vltra os loquendi et nescio
quid dicam. Ait vnus ex eis be
elzebub nomine. Peritorū que
ramus consiliū et p̄tis vocatis
et consultis deliberatum est inf
omnes si posset obtineri de cau
sa cōpromitti bonum esset. Et
rogatus belial ad hoc tractandū
qui in hijs premeditatus ilico
iuit ad dauid quem multis mel
lifulis verbis rogauit ut se in
partes interponere placeat de
dicta causa i arbitros cōpmit
ti. Cui dauid dixit. Libenter me
interponā. Et quē dauid belial
multum rogauit ne alicui dice
ret q̄ ipse belial ipsū de tali ma
teria rogasset ait dauid. Per
mittas me facere et i continēti

fecit vocare moysen et quesit
ab eo in quibus terminis esset
et habito responso subsequēter
eidem dixit. Bonum esset pro
euitanda diffamia et hominū
loquacitate de ista causa cōpro
mitti i arbitros. Vere hoc dico
ppter salomonē filiū meū qui
tanq̄ iudex sententiā tulit. Scio
bene q̄ totam habes iusticiā ta
men rogo te ut acquiescas cōsi
lio meo. Ait moyses. Domine
dauid hec sunt per me fienda.
quia expecto tēciā sententiā
pro me ferendam a qua non po
terit appellari ut d̄ appel. sua no
bis. q̄ vi. si quis in q̄. C. ne li
ceat in vna et eadē causa tercio
appellari. l. vna. et de sen. et re iu
dic. c. i. in cle. Ait dauid. De
hoc non es certus si pro te vel
contra te feratur tamen consule
dominū ihesū et reuerte ad me
Moyses vero adiuit ihesū et om
nia sibi dicta per dauid exq̄site
narravit. Ihesus vero premedi
tatus dixit moysi. Scis bene q̄
testimonia mea credibilia facta
sunt nimis volo tamen euitare
hominū loquacitates et de iure
meo nō dubito. Ideo placet ut
de dicta causa compromittatur.
Vadas ergo et astuciam habeas
in arbitris eligendis. Reuersus
moyses ad dauid ait eidē. Con
tentor ut de causa cōpmittatur

et si placet agamus de electioe
arbitroz. **U**nde dauid clā vocās
belial ait. **M**oyles p̄tentat ut de
cā apromittatur ita ut cū vide
ris me cū moyse loquentē vīas
audacter ad me et dices michi
Quid vis me habere et ego loq̄r
tibi. **E**t cū loquerent̄ simul da
uid et moyses ecce belial veniēs
ad d̄s dixit. **Q**uid vultis me fa
cere. **A**it dauid. **S**ede nobiscū.
Et cū sedisset ait dauid. **O**p̄or
tet te belial mee volūtati acqui
escere et ne suspiceris me inimi
cū tuū quia licet tu me p̄secutus
fueris usq; ad mortē p̄ saul tam
tibi remisi oīa et remitto. **A**it be
lial. **N**is preterite noli maledic
ta referre. **E**go patius sū ad oēm
vltimā volūtātē. **A**it dauid. **E**go
volo qd pacto astūgamini ut de
cā et q̄one iuris iter vs veteñ
in arbitros apromittatis. **A**it
belial. **P**ro pte mea p̄tentor et
similit̄ moyses dixit. **A**it dauid
Eligant̄ arbitri et postea firma
bitis apromissū solēpni stipula
tione. **A**it belial. **E**go eligo pro
parte mea octavianū impatorē
et ieremiā p̄phetā. moyses vero
elegit aristotē naturalē et ysa
iam p̄phetā. **A**it dauid. **E**t si ip
si fuerint discordes quid fiet. **A**
it belial. **E**ligamus cōiter vnum
in quē p̄ordemus in casu discor
die et certū q̄a arbiter nō deb;

esse incertus s̄ certus ut c̄ inno
tuit. et i c̄ seq̄n de arbitris. et ff
de arbitris l̄c̄ si vnus. **A**it d̄s
Bonū et equū esset ioseph dele
gatū et auditore retenta etiā de
legata iurisdictionē in casu si p̄
gat discordia eligere qd de iure
fieri potest ut de arbi cū olim.
et in c̄ de p̄bēn̄ p̄sūp̄ l̄as. **A**it
belial. **C**ontētor pro parte mea
Moyles vō similiter dixit. **V**n̄
vocatis nōrijs et testib; taliter
dictū cōpromissū stipulauerūt
et celebrauerūt in hac forma.
In nōie dñi amen **A**nno die mē
sis q̄c̄. **C**ōstituti in p̄ntia n̄ra no
tarij et testiū infrascriptoz moyses
parator ihu ex vna parte et
belial parator ifernalis ex alia
prout ip̄i asseruerūt in causis
vertentibus inter eosdem nōie
quo supra super dominio mundi
orbis terrarum et habitancium
in eis prout in p̄cessib; et peti
tionibus hincinde datis et habi
tis coram illustrissimō dño salo
mone rege iherusalem et super
h̄is iudice delegato et magnifi
co viro domino ioseph egipti vi
cario in causa appellationis eius
dem controuersie speciali audi
tore diuine fuisset et sic nunc
similiter p̄ partes easd̄ litigatū
et sentētiatū ac etiā appellatum
necnō i causa ip̄ius appellationis
ad plēs act⁹ iudiciales p̄cessū.

volentes qd partes ipse eorum lato
ribus parant et expensis. de
predictis causis tam principali
qm appellacionis et toto processu
seu processibus habitis coram sup
dictis dominis iudicibus et de om
nibus conquestis et emergentibus ex eis
dem pro se et suis heredibus ex
pacto inter ipsos habito in ar
bitros compromittent voluntates
et ex certa sciencia et non per er
rorem. **I**psi moyses et belial p
curatores supradicti habentes su
per hijs plenariam potestatem
concorditer elegerunt constitu
erunt fecerunt et ordinaverunt
illustrissimum virum octavianum
romanum imperatorem sanctissi
mum virum iheronimum prophetam
et naturalissimum virum aristoteli
lem et spiritu plenum ysaiam
prophetam arbitros compromissa
rios arbitratore laudatores
seu amabiles compositores et
communes amicos licet absentes
Et si predicti in eorum arbitratu
vel laudo discordaret vel maior
pars non concordaret elegerunt
quintum arbitrum predicti pcur
atores magnificum virum domi
num ioseph egypti vicarium et
ad supradictam causam speciale
delegatum et auditorem retenta
sibi delegata potestate dantes
et concedentes eisdem liberam et
plenariam potestatem in premis

sis et singulis premissis de pla
no sine strepitu et figura iudicii
examinare et cognoscere de pro
cessu et tota causa partes ad au
diendum sententiam preceptum
vel laudum vel ad alia citare. **I**tem
qd debeant decidere et determina
re predictas causas et questiones
infra dies septem qui terminus
cadit quarto die mensis maii et si
ex iusta causa fuerit predictum
tempus poterunt progare et p
se ipsos pronuntiare vel diffinire
laudare vel precipere et arbitra
ri alte l' basse sicut eis videbitur
terminare et ordinare semel et
pluries coniunctim vel divisim si
mul vel alter eorum ordine iuris
servato vel non servato ordina
re vel extra ordinarie diebus feri
atis et non feriatis sedendo vel
stando in scriptis vel qualicumque
vel quandoque put videbitur
eis melius expedire nullo pre
missis obstante omni hora vel
loco. **U**traque parte absente seu
presente vel altera absente cita
ta tamen et qd unus possit pro
se et alijs pronuntiare et sententiam
legere alio absente. **E**t promi
serunt dicti moyses et belial sibi
ad invicem pro se et suis dominis
et eorum successoribus per sollempne
stipulacionem nomine predictorum dominorum
eorum ad quam faciendam speciale man
datum habentes statim parere obedire

edum laudo bāno arbitrio pe
ne pronuntiationi precepto seu
preceptis per eos vel per aliū
de mandato aliorum facto siue
factis et mox eis probatis emo
logare comprobare et in nullo
contrauenire quacumq; ratione
vel causa vel modo de iure vel de
facto verbo vel opere per se vel
p̄ interpositam personam quam
vel quas inter eos super quacū
q; aut super aliquo premissorū
seu eorum occasione dixerint fe
cerint seu pronuntiauerint fue
rit aut fuerint arbitratus ul' ar
bitrati quod contra eius vel ipso
rum preceptum laudum pronū
tiationem seu arbitrium nō ap
pellabunt nec appellationem p̄
sequentem nullum rescriptum vel
prauilegium per se vel per aliū
impetrabunt vel impetrabit ul'
impetratis vtentur nullam ex
ceptionem opponent restitutionē
in integrū non petent nec illud
corrigi seu emendari per superi
orem vel aliquem iudicem petēt
q̄q; non vtantur cuiusq; legis
vel canonis statuti vel consuetu
dinis beneficio quod viciet seu
viciare vel infirmare valeat hu
iuscemodi compromissum ul' ar
bitrium in toto vel in parte siue
ex persona arbitrij siue ex per
sonis compromittentium siue
ex forma compromissi vel arbi

trij seu ec̄ ex rebus vel ex causis
de quibus compromissum est si
ne quacumq; ratione alia. **Q**s
si facerent in aliquo contra pre
missa vel aliquod premissorum
veniret promiserunt solempniter
ut dictum est sibi inuicem partes
ipse q̄ pars arbitriū seu laudū
in toto vel in parte non seruans
si fuerit ihesus vel eius procura
tor pro pena habeat q̄ p̄cessus
et omnia acta et sententie sup
hīs habita ipso iure non teneāt
neq; valeant fieri facta nō fi
issent et libere omnia supradicta
de quibus inter eos extitit agi
tatum reuertantur ad potestatem
inferni et ea ex tunc teneant si
aut a principio tenebāt. **E**t si fu
erit infernus vel belial supradic
tus contraueniens ipso iure p̄
cessus et sententiā teneant et
nichilominus cadant ab omni
iure et potestate quod et quam
pretendunt in dominio mundi
habere et ipso iure sup̄dicto ibi ap
plicentur ac etiam partes ipse
vna alteri reficere ac resarcire si
bi ac refundere expensas et om
nia dampna et interesse que ul'
quas ipsam facere contingeret
vel etiam subire. **E**t pro hīs ob
seruandis et firmiter habendis
ad sanctissima domini dei euan
gelia iurauerūt corporaliter tac
ta et cetera

Quibus quidē sic pactis
in hmoi instrumēto sub
scripti sunt se notari et
testes more curie diuine. Quo
quidem corroborato ipsū sup̄dic
tis arbitris per moysen et belī
al presentatū fuit. quod arbitri
pro pace utriusq; partis hilari
vultu sumpserunt et acceptaue
rūt. Et inf̄l coadunati in q̄dā
cōclauī p̄ silencio se recludētes
inceperunt de processu et causa
insimul confabulari. et surgens
in medio eorū ieremias gracia
et licēcia sociorū petitis flebili
uocē dixit. Domini mei mūd⁹
vniuersus in nostra est positus
potestate s; tamen hoc pro cer
to sciatis atq; pro indubitato
habetis q; ihesus est verus fili
us dī in lege p̄missus messias
Cui ille deus pater et filius et
spiritus sanctus totius machie
mundi fabricator et qui mēsus
est pugillo aquas et celū palmo
ponderauit. et appendit tabus
digitis molem terre et libauit
in pondere montes et colles in
statere. dedit tō tam terram i he
reditatē et infernum cum in eis
degentibus possidere. et qui dī
filius secūdu scripta p̄phetarū
est in mundo natus et mortuus
et sepultus ab illo infelicissimo
populo iudeorū qui tempus sue
uisitacionis non cognouit cum

malus in celo cognouit tēpus
suum Turtur et yrundo et cico
nia custodierunt tēpus aduē
tus sui populus autem iudeorū
non cognouit iudiciū dei. imo
nunc dicunt. sapientes nos su
mus et lex domini nobiscum est
s; vere mendacium operatus est
stilus mendax scribatū confusi
sunt sapientes perterriti et capti
sunt. Et licet aliqui vestrum in
humanis uiuentez poterāt hoc
ignorare tamen in spiritu nō ig
noratis cum audieritis et videri
tis per eum mirabilia gesta in
terris et per eundem in inferno
operata. Quis vnq̄m humanē
uiuens quantūcūq; humana
et spiritali polleat potēci a si
ue uirtute talia mirabilia vel si
milia fecerat sicut ipse humanē
et spiritaliter uiuens fecit sicut
nos omnes plene cognouimus
Ideo sententia lata per illustrat
simū salomonem pro ipso ihesu
iuris ordine obseruato et p̄ quā
eidem adiudicatur mundi domi
niū orbis terrarū et habitanciū
in eis non video q; de iure inf̄i
gi possit licet tamen cum disc̄e
cione vniuersiūq; nostrum ita
et talit̄ poterit moderari q; neu
tra pars sentiet magnum preiu

Sdictum.

Quibus quidē p̄ ieremiā
d̄s assurgēs octauia⁹

et suspirans ait. **N**unc indubi-
tanter credo q*uod* ihesus verus fili-
us dei sit. **U**tinā eum cognouis-
sem dū in humanis viuerem et
eidem seruiuissem potius q*uam* ydo-
lis mendacib*us*; quoniā cū natus
fuit tempore imperij mei tanta
pace mundus vniūsus fuit illus-
tratus q*uod* me homines p*ro* d*eu*o vole-
bant adorare cogitantes ex mea
esse virtute. **S**ed tamē me cogno-
scens hominē esse mortalē hoc
non p*ro*missi. **E**t quem ihm michi
per sybillam in circulis solarib*us*
ostensū tanq*uam* magnū regem ad-
orauī tamen cū filiū dei esse nō
credidi q*uod* me non valet penite-
re. **S**ed in hoc pro bono pacis et
concordie ego arbitror q*uod* mun-
dus diuidetur p*er* medium siue p*er*
duas partes quarū vna sit in-
ferni et alia cristi ihesu. et hoc
dico p*ro*pter dubiam sententiā a
qua est appellatum. **S** Cui octa-
uiano cum reuerentia respondēs
iheremias dixit. **I**llustris impa-
tor hoc cū reuerentia non esset
bonum arbitramētū q*uod* medie-
tas mundi saluetur et alia dāp-
netur q*uia* forte erunt homines
in illa mundi medietate infer-
num contingente valde boni et
forte adherere volentes magis
fidei ihesu cristi q*uam* inferno. **N**ō
ne cōtra iusticiam esset taliter
illos dampnare.

Cui iheremie anstotiles
respondēs dixit. **S**atis
philosophauī omnium
rerum celestium et terrestrium
querens rationem. **E**t que nūc
video tūc ab oculis meis fuerūt
penitus abscondita. ut stultus i-
aniter locutus fui. ut cecus pal-
pauī cum finem meum et mee fe-
licitatis portum cognoscere nō
valuerim. **D**e me est dolor in me
ut parturientis. ad hoc non ad-
uerto quia michi gaudium non
erat q*uod* socios mee infelicitatis
haberem s*ed* potius tristitiam im-
positam dolore. **V**erum tamē mi-
chi hoc iustum videtur ut qui
mala agunt mala sustineant et
q*uod* omnes mali et peccatores sint
inferni boni vero et perfecti ho-
mines sint cristi.

Cui respondens ieremias
ait. **S**alua reuerentia
tanti magistra hoc non
esset bonum arbitrium. quoniā
pene contra naturā est q*uod* homo
reperiatur sine peccato ut rrrr
distinctione § nunc autem. **E**t
etiam iura dicunt q*uod* ab adolescē-
tia viri procliuior est ad malū
sensualitas hūana. ut vicesima
questione tertia procliuior. et
in prohemio clementinarum.
ita q*uod* quilibet homo imo totus
mundus esset inferni sicut pa-
us erat.

Ico ysaias affurgens ait
 Domini mei reuerendissi-
 mi postq̃m deus memor fil-
 ii misericordie sue misit filium suū
 in terras ut ipse filius et s̃s ho-
 mo fieret ex virgine nascatur?
 ut hominem ad eius formatum
 similitudinem ex virgine terra
 et ex inob̃ia dāpnatū sua morte
 dictam inobedienciam destruēs
 per suam obedienciam redimēt.
 Et licet ph̃ie et alie sciēcie mū-
 dane de tali incarnatione et na-
 tuitate videātur admirari cūm
 fuerunt preter naturam et con-
 tra humanū cursum tamē admi-
 rari non deberent quia deus non
 esset omnipotēs si talia non fe-
 cisset. Nonne ipse formauit ho-
 minem sine muliere et viro ut
 adam et mulierem sine muliere
 ut euam. Ita congruū fuit ut ip-
 se deus hominē formaret de mu-
 liere sine homine sicut ipse ihs
 est qui adam formatū sine mu-
 liere et homine et euam de hoīe
 sine muliere natā dampnatos
 cum posteris eorum ex peccato
 inobediencie suam obedienciam
 prestando redimeret. Nūc vero
 cū venit plenitudo t̃pis i quo de-
 us filium suū misit in terras na-
 tum ex muliere sine homīe. quē
 filiū ipse deus suum heredem cō-
 stituit et vniuersorū p̃ quē fecit
 et secula. Et licet per salomonē

sit pro ipso ihesu cōtra infernū
 lata sententia tamē eam cum re-
 uerencia et supp̃tatione omniū
 vestrū atq; emendacione talit̃
 duco limitandam.

Ipsē ihesus filius dei venit
 in mundum regnaturus su-
 per omnes gentes p̃tunc
 p̃dolis seruientes de quibus gē-
 tibus ipse replebit ruinas ange-
 lorū sicut scriptum est. Iudica-
 bit in nationibus implebit rui-
 nas. Ita et taliter ordinare intē-
 do s̃ eius regimine q̃ nulla fiat
 iniuria sentencie et inter regnū
 dei patris et regnum cristi filij
 eius nulla sit distinctio. Et pri-
 mo videndū est de regno dei pa-
 tris qui sub pacto abrahe fuit
 locutus dicens. Erit pactū meū
 in carne vestra in seculis eternū.
 Mascul⁹ cuius prepuch⁹ caro cir-
 cūcisa non fuerit. delebitur aīa
 illius de populo suo quia pactū
 meum irritū fecit. gẽñ xviij. In
 cuius circūcisionis pacto popu-
 lum israheliticū acquisiuit. Et
 cū dictus populus israheliticus
 teneretur captiuus in egipto s̃b
 potestate pharaonis et liberat⁹
 a tali seruitute anteq̃m abiret ter-
 ram repromissionis primo per
 mediū maris rubri transiens in
 quo labem egipciace seruitutis
 deponēs quasi lauachrū sump-
 sit. postmodū p̃o deus popul⁹

terram promissionis intrans inter
fectis xxxij regibus tam fortibus
viribus armorum expulsiq; ydolis
et eorum cultum potentissime obti
nuit. et in qua terra promissionis
ciuitate iherusalem ibi posita ip
se deus regni sui dominum et tem
plum per salomonem construere fecit
Transactis vero longis annis
ab exitu israhel de egipto ita in
gentibus acq;rendis istis obseruare
debet quas gentes hereditate de
bet in aque baptismo de quo ha
betur figura genesis xxi in isma
hele filio abrahe qui fuit pater
et principium ipsarum gentium et
susceptus et natus de agar an
cilla uxore abrahe. Cui ismaheli
ait deus. **Benedicam te et auge
bo te et multiplicabo te valde et
duodecim duces generabis et ac
crescere te faciam in gentem ma
gnam ut gen xviij. post cuius isma
helis ortu natus est ysaac ex sa
ra sterili et libera uxore abrahe
que libera uxore inuidens ancille
uxori et eius filio ait ad abraham
Ejce ancillam et filium eius. non
enim heres erit filius ancille cum
filio libre. Abraham autem aspere
hoc cernens in filio ismahele tam
ad diuinam monitionem acq;ruit
vici libre et dimisit uxorem ancil
la cum filio dans ei vtrumque aque et
panem de sua hereditate temporali
Que ancilla cum abiisset et crebat**

in solitudine. **Cumq; consumpta**
esset aqua de vtre et panis defe
cisset abiecit puerum ismahelē
subtus vnam arborem que erat
ibi et abiit seditq; procul dicēs
Non video puerum morientem
et fleuit. **Angelus autem domi
ni vocauit agar ancillam de celo**
dicens. **Quid agis agar. Noli**
timere. **Exaudiuit dominus vo
cem pueri de loco in quo est. sur
ge et tolle puerum et tene ma
num eius quia in gentem mag
nam faciam eum. Et apertis o
culis agar vidit puteum et ab
iit et impleuit vtrum suum deditq;
puero bibere et ipsa bibit cum
eo. Abraham figuratiue deus
est qui habuit duas uxores spi
rituales scilicet synagogam ste
rilem et ecclesiam ancillam et p
lificatam que concepit spirituali
ter ex ipso deo et peperit isma
helem populum gentium. **Post**
hoc concepit synagoga etiam ex
ipso domino deo spiritualiter et
peperit ysaac populum israheli
tium. Que synagoga cernens
ecclesiam inuidens sic ait deo.
Ejce ancillam et filium eius. De
us vero aspere hoc cernens in fi
lio suo populo gentium tamen ac
quieuit vici libre et dimisit ec
clesiam ancillam cum ismahele popu
lo gentium iponens ei vtrumque aque
et panem de spirituali hereditate. Si**

et que ecclesia ancilla cum abisset deficientibus pane et aqua spiritualitatis dei errauit in solitudine huius mundi. Ipsa vero ecclesia ancilla abiecit puerum ismahelem populum gentium subtus arctorem crucis que erat ibi et ipsa abiit seditque procul flens et ait. Non video puerum scilicet populum gentium morientem spiritualitate. Angelus vocauit dictam ecclesiam dicens Quid agis ecclesia. noli timere. exaudivit deus vocem populi gentium de loco crucis in quo est. surge et tolle puerum ismahelem populum gentium et tene manum eius quia in gentem magnam spiritualem faciam eum. Et ecclesia apertis oculis vidit puteum aque baptismalis et abiit et implevit utrumque aquam deditque filio suo populo gentium bibere dictam aquam baptismalem et liberauit eum a morte eterna et fuit spirituali in qua moriebatur. et ipsa ecclesia fuit cum ipso populo gentium. Nunc vero reuertamur ad prime dicta et post habitam terram promissionis ante templum constructum multas persecutiones populus israheliticus a gentibus que circa eum erant passus fuit sicut patet in libro iudicum per totum et primo et secundo regum per totum. Post constructum vero templum

dictum regnum dei passum fuit scissuram magnam totius populi israhelitici per malignum ieroboam ut tercio regum xij et xiiij. Secundo persecutionem non tamen ad mortem per sennacherib regem assyriorum et egipti ut quarto regum xvij et xviii. Tercio transmigrationem per nabugodonosor in babiloniam sacerdotum et per maiorem partem populi. destructis ierusalim et templo per lxx annos ut iij regum ultimo. Quarto abominationem desolationis in dicto templo et sancto sanctorum in abominabile ydolum per antiochum regem egipti tempore machabeorum. qui fecit iasonem antipontificem templi contra omnia verum pontificem et talis abominatio duravit annis decem cum dimidio donec surgeret iudas machabeus qui pro emendatione sancti templi multa et graua bella cum diuersis regibus commisit atque eos deuicit ut primo et secundo machabeorum per totum. Quinto et ultimo totalem templi et sacerdotum desolationem cito pati debet et pacietur per regnum romanorum et durabit per spacium annorum trium cum dimidio. danielis per circa finem. Et in his scissuris saathan semper fuit operatus. Ita ad legem dicta sententia arbitretur videlicet quod remanente mundi

dominio ipsi ihu ipse in suo regno tot et tales et similes persecutiones scissuras et tribulationes patietur et non poterit super hoc dedignari ipse ihc cum ipse non sit maior patre suo imo in humanitate minor licet in spiritu equalis sit sibi nec ipse vellet inter se et suum patrem inequalitatem pati imo totale equalitatem.

Ad ieremias propheta Super senes intellexi o ysaia. Et ut scriptura scripture concordet ego lego et legi in danieli consocio nostro c septimo quod post quatuor regna terre seu terrena que figurantur per quatuor bestias et que singillatim monarchiam totius orbis tenere debent. Post hec debet insurgere quintum regnum celeste filij hominis sub quo sancti et uncti sacerdotes a quarto regno quod figuratur per bestiam terribilem et alijs tribus bestiis fortiozem debent sustinere decem persecutiones et aliam undecimam alijs decem persecutionibus grauiorem a quodam rege sancto dicti quatuor regni sed apostatante a sanctitate et hoc propter illa decem cornua bestie et aliud cornu optimum habens oculos et os loquens ingentia quasi illud cornu scire debeat et videre et loqui fidem de regno sanctorum seu filij hominis

nis a qua apostatabit et post decem persecutiones predictas filius hominis recepta corona possidebit regnum sanctorum deo quarto regno annihilato in quo constructum faciet dictus filius hominis templum sui regni et ait ipse daniel. Et vidi quia interfecta esset bestia et pissit corpus eius et traditum esset igni ad comburendum aliarum quod bestiarum ablata esset potestas licet constituta esset ad tempus et tempora et dimidium tempus aspiciebam ego in visione noctis et ecce cum nubibus celi quasi filius hominis veniebat et usque ad antiquum diem pervenit et in conspectu eius obtulerunt eum et dedit illi potestatem et honorem et regnum et omnes populi terrarum et lingue seruiunt ei. Potestas eius potestas eterna que non auferetur et regnum eius quod non corrumpetur. Ille antiquus dierum deus est qui regnavit in iudeis per incarnationem non tamen sine filio et spiritu sancto. iste filius hominis in spiritu est filius dei in carne tamen filius hominis est qui regnatus est in gentes per baptismum etiam cum patre et spiritu sancto et nunc michi videtur quod iam tria regna preterierunt videlicet primum nabugodonosor babilonis secundum ciar regis persarum et medorum et tertium alexandri regis grecorum. Et nunc sumus in quarto regno romanorum

quod regnū in romanoꝝ percuti
debet a quinto regno sanctorū
et redigi in fauillam estiuā aree
que rapta ē a vēto ut ipse daīel
ait ca. ij. circa finem. In dieb⁹
autē regnoꝝ illoꝝ suscitabit de⁹
celi regnum qđ in eternum non
dissipabitur ⁊ regnū eius po
pulo alteri non tradetur ⁊ cōmi
nuet et consumet vniuersa reg
na hec et ipsū stabit in eternū
Hec p̄bantur per illam statuā
quam ī sompnis vidit nabugo
donosor. cuius caput aureū erat
pectus autē et brachia de argē
to venter et femoralia ex ere. ti
bie autē ferree pedum autem
quedā pars erat ferrea quedā
fictilis ⁊ et vidit ipse nabugodo
nosor lapidem abscisum de mon
te sine manibus ⁊ percussit sta
tuam in pedibus eius ferreis ⁊
fictilibus et cōminuit eos ⁊ cō
tra ta sūt pariter ferrū testa es
argentū et aurū. quoz expositi
onem videas daniel. ij. ca. **S**z
iste lapis abscisus de monte si
ne manibus quid dicendum est
nisi qđ est filius hominis abis⁹
de patre sine manibus vel de ia
cob sine virili semine qui regna
te debet in vniuerso. quatuor re
gnis predictis amichilatis.

Tem ait ieremias **N**isi vnū
fiat non poterit esse bona eq
litas inter patrem et filiū vi

delicet qđ scripture et dicta pro
phetarū completa in regno dei
patris etiā in regno filij eius de
beant compleri. et non est aui
dum de varijs locoz et terrarū
nominibz neq; scripturaz. quia
cum translatum fuerit vel sacer
dotium regni dei ad regnū filij.
etiam locoz nomina ac terrarū
transferentur in eos ut ierusalē
intelligendum est de illa iheru
salem vbi edificabit altare vel
templū regni filij. **E**giptus erit
regnū ppe iherusalem regnum
casti constitutū. **B**abylon caldeo
rū erit illa ciuitas seu regnum
vbi fiet transmigratio regni ca
sti et ei⁹ sacerdotij. sic de alijs
Unde venio ad conclusiōem. **A**
it iheremias. qđ ihesus sit dñs
mundi orbis terrarū et habitan
cium ī eis. **E**t ne mirtetur aliq; s
i ipse ihesus percussit infernū
cum p̄mogenitis eius quia hoc
necessariū ⁊ de iure fuit ut ipse
animas populi sui a seruitute ī
fernali liberaret. qđ ostēdit in fi
gura exodi xij. vbi dñs pater pre
cepit populo suo in terra egipti
captiuo ut mense marcij recepe
ret agnū masculū sine macula
per familias. ipsūq; immolari
ac etiā de eius sanguine in sup
liminibus domozū poni prece
pit. et ait ipse deus. et transibo
nocte per terram egipti pauciā

omē p̄mogenitū in terra egipti
et in auctis dñs eius faciā iudi
cia. ego dñs. et est sanguis vob̄
in signū in edibz i quibz eratis.
et videbo sanguinē et p̄transibō
vos nec erit in vob̄ plaga. Sic
ipse deus volens liberare sp̄uales
animas populi sui s̄ seruitute et
captiuitate ifernali precepit po
pulo eius mense marcij die azi
moz filii suū agnū sine macula
immolari p̄ familias et de eius
sanguine sup̄ populo eius poni
cū ip̄i dixerūt. sanguis eius su
p̄ nos et sup̄ filios nostros. Et
ait ipse dñs. p̄transibō nocte hac
p̄ infernū. partiam omne caput
de domo impij et de auctis dñs e
gipti idēst inferni faciā iudicia
ego dñs. Erat autem sanguis fi
lij mei agni sine macula anima
bus captiuis in iferno in signū
et videbo sanguinē et p̄transibō
eas. nec erit in eis vltima plaga
disperdes cū puissero infernū.
In quo adimplet illud zacharie
ri. Tu quoq; in sanguine testa
menti tui emisisti vinctos tuos
de laeu ubi non erat aqua.

A licet ipse ih̄s sit do
minus orb̄ terrarū et ha
bitaciū in eis vigore pa
me et sc̄de sentētie tamē non re
pente cape debet predictorū pos
sessionē sed cū moderamine pre
habito p̄mo et principaliter q̄

pacto baptismi gētibz p̄misso
fiat dñs p̄misit pactū circūcisio
nis israhelitis tantā gentē debe
at sibi acq̄rere ipse in ipso bap
tismo quātos iudeos acquisiuit
dñs p̄t p̄ circūcisionē et nō vlti
māle loquendo cū sp̄ualit̄ cē
tuplū accipiet fiat dicit scrip
tura. Dñs gñs quascūq; fecisti
ueniēt et adorabunt corā te dñs.
qm̄ scriptū est deut̄ xxxij. qñ di
uidebat altissimus gētes qñ se
pabat filios adā cōstituit termi
nos p̄lōz iux̄ numez filioz isa
hel. pars at̄ dñi p̄lūs eius. Se
cūdo ipse ih̄s ita affe q̄ debet pos
sessionē expectantā terre sue pro
missiois. fiat dñs p̄t affectus
fuit t̄ra sue p̄missiois fortibz vi
tibz in q̄ erat maxia cultura ydo
loz. sic ipse ih̄s affequi debz pos
sessionē t̄re gencij sibi p̄mis
siois ubi ē potissima cultura demoio
rū. S; de hoc miror o ysaia cū
ih̄s nō habeat hoies in nūo qñ
gentarū p̄sonaz quō viciabz pote
rit obtinere forte regnū cōnoz
ubi caput est culture demonioz.
Ait ysaia. Numquid legisi q̄
vnus persequabatur mille et duo
fugabant decem millia. Inten
das q̄so te ad concordiam scrip
turarū quoniam s̄ hoc erit cogi
tatio ipsius ih̄esu qualiter sit di
micaturus contra ipsa demonia
pro ipsis gentibz acquirendis.

Rōne supradixisti qd si psecutio
ones debet pati regnum ihesu
a regno romanoꝝ ante p̃ dict⁹
ihesus dictum regnū romanoꝝ
et gencium pacifice debeat obti
nere et tranquille possidere. Ideo
placet secundū scripturas cassā
re sententiam.

It iheremias Semper
loquor sub correctione.
Sicut enī regnū dei pa
tris ante constructū templū mul
tas videlicet vndeā persecutio
nes passum fuit a gentibus cir
cumquaq; eam vallantib; sicut
patet in libro iudicium per totū
et pmo et scdo regum per totū.
ita regnum casti persecuciones
vndeā patietur anteq̃ in dic
to regno ihesu templū constru
atur. Quibus cōpletis tēplum e
dificabitur in dicto regno q̃to
obtinendo per ihm. Quo tēplo
edificato sicut tēplum dei pacie
batur scissuram totius populi is
rahelici per iniquum et subuer
tentem populum ieroboam. Sic
tēplum casti scissuram toti⁹ po
puli genciu patietur per heresi
archā iniquissimum machome
tum qui gencium duabus parti
bus in vera fide ihesu remanēti
bus earundē gencium de cē par
tes a vera fide ihesu segregando
subuertet. Et sicut scissura iero
boam duravit in regno dei quo

usq; transmigration et abhomi
natio fuerant complete sic macho
meti perfidia durabit quousq;
transmigration et abhominatio cō
pleantur in regno ihesu. et sic
in regno ihesu populus israheli
tius regni dī erit populus sar
taceus regni casti et populus
iudaicus erit populus latinoꝝ.
Post ortam vero heresiarcham
scissuram iam dicta per tēpora
longa facta fuit in regno dei pa
tris psecutio magna per regem
assyroꝝ et egipti licet nō ad
mortē sic erit in regno ihesu per
secutio magna per regem truto
nicoꝝ et haliē et non erit ad
mortem. quoniā habito respectū
ad iherusalē regni ihu egiptus
est regnū sicilie et assyriū ē re
gnū alamanie quod magnam
psecutionem habuit in regno ihe
su. Post hanc vero psecutionē
per tēpora longa fuit transmi
gratio regni dei patris et sacer
dotū in babiloniam per lxx an
nos destructis iherusalē et tem
plo per nabugodonosor regem
caldeorū. ita regnum ihesu paci
etur transmigrationē per ānos
lxx in noua babilonia per regē
caldeorum. destructis iherusalē
lateranense et tēplo. Et sicut
transmigration regni dei in babilo
niam vidit simulachrum aurea
et argentea et ornamenta eorū

hic transmigratio regni ihesu in
dicta scda babilonia simulacra
aurea et argētea videbit et hec
simulachra fient ei in supbia se
culorū ut ego ieremias predixi
populo si transmigrato in hys
verbis. Videte ne obliuiscamini
legē dñi et precepta eius et nō
exerretis mentibz vidētes simu
lachra aurea et argētea q̄c. **fier**
caldeorū in regno ihu habito re
spectu ad babiloniā est rex fran
corū. Qua captiuitate opleta in
regno dei pr̄s moleuit abhoīa
tio in desolationē posita in tem
plo dei et scā scōz p antiochum
regē egipti. et p quam maxima
psecutio cleri et populi fuit scā
ppter quā multi recesserūt a le
ge sancta et aliqui spontanei
necnō antedū antiochus cōsti
tuit iasonē antipōtāfem o tra o
nyā verū tēpli pontificē cuius p
secutio et abhoīatio durauerūt
p tres ānos cum dimidio. cōtra
quē dictis ānis opletis insurre
xit machabeus qui p emendati
one sanctorū coinquinatoz presti
to de celo auxilio obtinuit viri
bz armoz dictū antiochū et ei⁹
exercitū ut i machabeoz iij c Et
sequenti q̄nto āno obtinuit viz
regalē principem lisyam cum ex
ercitu infinito ut i machab iij c
iiij. Sexto vero āno obtinuit ti
motheū emulosqz iudeos qui in

circuitū iude erant ut i mach vi
Septimo anno obtinuit antio
chū filiū antiochi et lisyam cum
gravi exercitu pugnatorū. pmo
machab vi. Octauo anno intra
uit alchimus antipōtāfex ciuita
tē iherusalē in deceptione sacer
dotū et populi qui iul iurandum
fregit. et sanguinē sacerdotū si
cut aquā effudit. cuius exercitū
ac micanorē pācipem exercitus
demetrii qui in regno antiochi
successit obtinuit iudas i mach
vij. Anno vero nono venit bachi
des cū exercitu copioso missus
a dicto demetrio et iherusalē in
trauit in auxiliū alchimi ātipō
tificis qui obtinuit iudam ma
chabeum et eius exercitū. Quo
obtēto dictus alchimus fecit tā
tam tribulationem in populo is
rahelitico qualis non fuit ex ea
die qua visus est ppheta in ihe
rusalem et fames facta est mag
na valde. Anno vero decimo se
dens predictus alchimus i tem
plo dei precepit sanctas sanctozū
destrui ac etiam omnia opera p
phetarū sed cepit et non per
fecit. Sed eotēpore petcussus
est alchimus ātipontifex neqz
fimus et pessimus et impedita
sunt omnia opera eius et conclu
sum est os eius ambiciosissimū
et vltra loqui non potuit et in
tormentis magnis mortuus est

Bachides vero cernens mortem al-
chim retro reuersus est ad suum ca-
strum et quieuit templum dei duobus an-
nis post quos idem bachides ad
suggestionem emulorum templi ite-
rum reuersus est contra templum cum
exercitu suo et contra ionatham
quem bachides dictus ionathas
in pace obtinuit et datus depre-
cis pacis perpetue a iuda recessit.
Et tunc ionathas qui iude
successit cepit iudicare populum
et exterminare ipsos de israhel
et cessauit gladius ab iherusa-
lem ut primo machabeorum tercio
fuit tamen perfecta pax non fuit
dicto templo et machabeis a su-
pra primo anno usque ad annos
xl. Quibus finis ablatum fuit
iugum gentium ab israhel et cepit
populus scribere in tabulis et
gestis publicis et anno primo sub
simone summo sacerdote magno
ut primo machabeorum trium. que ges-
ta per vos in biblia melius videatis
Ic in regno casti ihesu
completa transmigratio
ne antedicta erat abho-
minatio in desolationem et pone-
tur in templo ihesu per regem egipti
In qua abhominacione magna
persecutio fiet clerici et populi sancti
propter quam multi recedent a le-
ge sancta ac erunt spontanei. necnon
dictus rex egipti constituet antea
castum pro pontifice templi con-

tra casti vicarium pontificem verum
Cuius persecutio et abhominacio
durabit per tres annos cum dimi-
dio contra quem regem egipti in-
surret alius machabeus qui in
zelo fidei et per emendacionem sancto-
rum conuictorum obtinebit dic-
tum regem egipti armorum vi-
bus et alios quamplures quam singu-
lis annis contra eum insurgent
et ita in guerris et tribulacio-
bus obseruabitur in dicto regno
ihesu sicut in predicto regno dei
obseruatum fuit. et put narratum
est rex egipti habito respectu ad
iherusalem erat rex sicilie Qua
abhominacione completa per tem-
pora longa regnum dei patietur
finalem desolationem clerici et sa-
cerdotum et deficient hostia et sa-
crificium de eius regno per reg-
num romanorum quod est aquilo-
nis habito respectu ad alia tria
regna. Sic fiet in regno casti
quod transactis longis temporibus
similiter finalem desolationem
clerici et populi patietur. et defi-
cient hostia et sacrificium de regno
casti sicut de regno dei. Sacri-
ficio vespertinum defecit per
titum et vespasianum ita de regno
casti deficiet per gog et magog
ut infra dicam.

Et licet aliqui ut ait ie-
remias possent admira-
ri quare regnum dei fuit

psecutū et scissum ab extraneis
regibz et regnū filij a ppijs fili
is et fidelibus regni ipsius ihu.
Respondebit et suadebit qd nō
est mirandū quia hoc sacra scrip
tura pmittit. qd probō sic. Reg
nū dei quod exerauit in iudeos
p circūcisionē equipatur regno
saul qui fuit terribilis et semp
psecutus ab extraneis. ut pmo
regū p totum. regnū ihesu qd ex
ercet p baptismū in gentes eq
parit regno dauid mitissimi et
mansuetissimi qui a filijs suis p
secutus fuit quiqz septē habuit
vxoꝛes ex quarū vna adultera
genuit filiū qui thronum suum
vel sedem suam regere meruit.
et ab alijs filijs suis quos habu
it ex alijs vxoꝛibz nōnullas reg
ni sui scissuras et psecutioēs sus
tinuit in quibz fuit multum mā
suetus et misericordiam prestatit om
nibz inimicis suis. Et qd dō scdm
sp̃m et carnē filius fuit saulis. se
cundū sp̃itū quia aīa ionathe
filij saulis cōglutata est anime
dauid et dilexit eū ionathas ut
aīam suā. scdm carnē qā filiā sa
ul habuit vxoꝛē cū qua factus ē
vna caro. ut i regū xvij. Itē sa
ul vocauit dauid filium suum di
cens. Numquid vxoꝛ tua est hec
fili mi dauid ut pmo regū xvi.
necnō ipse dauid vocauit p̃m
suum ipsum saulem ut pmo re

gūm vicehmo. **N**on extendam
manum meam in domino meo.
quia castus domini est quim po
cius pater mi. Sic ipse ihesus
castus habebit septem ecclesias
in sponsas eius ex quarū vna
adultera sp̃itualiter commiscē
do procreabit filium suum vide
licet populum gentile qui thro
num eius vel sedem suam mere
bitur regere et ab alijs filijs spi
ritualibz ipsius ihesu susceptis
seu genitis ex alijs ecclesijs sp̃o
his eius dē supradictas scissuras
et psecutiones ipse ihesus in re
gno suo patietur. quod etiam a
lia scriptura sic dicit. Apprehen
dent septem mulieres virum v
num in die illa. Item ipse ih̃s
vocauit deum patrem suum et pa
ter vocauit eum filium sicut da
uid et saul fecerunt. Si ipse da
uid misericordiā prestatit atqz
mansuetudinem in eum peccan
tibus. ipse ihesus similiter ostē
det ut psalmo c ij. **N**on in per
petuū irascetur d̃s neqz ieternū
cōminabitur. **N**on scdm pecca
ta eorū faciet seruis suis neqz se
cundū iniquitatē eorū retribuet eis
qm̃ scdm altitudinē celi a terra
corroboraui mīaz suā sup timē
tes se. qñtū distat cētus ab occi
dēte longefaciet ab eis iniquitates
eorū. quō misereatur pater filiorū
ita miserebit d̃s timentibz se.

quoniā ipse cognoscat figmentū
nostri per suam humanitatem
et ipse recordabitur quia pulvis
fit homo sicut fenum dies eius
et sicut flos agri. Item sicut da
uid fuit filius saulis secundum spiri
tum et carnem ita castus filius
us est dei secundum spiritum et car
nem. secundum spiritum quia anima
ade filij dei secundum carnem con
glutinata est anime ihu. et eū
dilexit adam sicut animā suā.
quia eidem ihesu dedit tunicam
carnis sue sicut ionathas dedit
tunicam suam dauid secundum
carnem quia ex virgine dei filia
susceptus copulatus et natus ē
Ait ysaias iheremie. quoniam
bulcia faucibus meis elo
quia tua. super mel oris
mei. Sed dic michi o ieremia
quanto tempore durabit regnum
ihesu. Ait ieremias. Tanto tem
pore durabit regnum ihesu quā
to duravit regnum dei. Cui ait
ysaias. Noscis quod durante ihu
regno venturus est etiā spiritus
sanctus quem mittet pater in nomine
filij sui ihesu etiā regnaturus su
per universam terram cum patre
et filio in tanta benignitate et mi
sericordia quod omnes infideles ad
sanctum baptismum et fidem filij
aggregabit et tunc fiet unum ovile
et unus pastor. Ideo maius tem
pus repetio quo ipse filius reg

naturus est quoniam pater regnante
ut ut danielis viij. ibi et dixit
unus sanctus alteri nescio cui
loquenti. Usquequo visio erit iu
ge sacrificium et peccatum desola
tionis. que facta est et sanctua
rium et fortitudo et conculcabitur.
Et dixit ei. Usque ad vespertinam et
mane. dies duo milia cccc. et
mundabitur sanctuarium. Hic
mane recipitur per principio cris
tianitatis quod est translatio
sacerdotij a iudeis in gentes us
que ad vespertinam que est finis reg
ni casti et sacerdotij. dies duo
milia cccc. id est anni duomilia c
ccc. quia dies per annum accipitur
ut supradictum est. Hoc vult di
cere quod anno mccc computando
ab anno translato sacerdotij quod
fuit quando cessavit sacrificium
vespertinum in templo dei. For
titudo sanctuarij conculcabitur.
quod erit in annis casti opura
do a nativitate domini mccc lxxiij.
quoniam per annos lxxiij pre
cessit nativitas casti desolacio
nem templi dei factam per roma
nos. Et subsequens postmodum
alijs mille annis conculcabitur
sanctuarium. et illud millesimum
erit totum regnum spiritus sancti
in quo vel infra quod omnes infide
les tam iudi quam alie barbare na
tiones recipiet sacrum baptismum
et ad fidem filij convertentur ac

etiā totius sancte trinitatis.

S Quod regnū spiritus sancti equipatur regno salomonis filij dauid seu pcedentis ex saule & dauid fiant ipse spiritus sanctus pcedit ex patre et filio. Et qui salomon in pncipio regni sui tulit sententiā inter duas meretrices & vnico filio viuor. qd est in figura qd spiritus sanctus in pncipio sui regimīs ferre debet sententiā inter duas meretrices viz synagogā iudeor & ecclesiā genciū de xpō vnico di filio viuor. et finaliter expoliabit synagogā que eū oppressit et restituet eū ecclesie cū oī iure quo eū de manu synagoge sentēcialiter liberauit et tūc synagoga vltra nō nominabit qm̄ ipsius filij iudei vigore dicte sentēcie eā derelinquūt & ecclesie genciū adhibebūt. et hanc sentēciā ferre debz ac etiā erequi spiritus sctus p vnū qui sit similis salomoni videz qd sit rex iherusalē et vocē pacis fiant ipse salomō fuit. Et ipse nascet in domo michaelis et eius vice fungetur. et princeps magnus erit ut danielis xij c.

In tempore illo consurget michael princeps magnus qui stat pro filiis populi sui et veniet tēpus quale non fuit ab eo tempore ex quo gentes esse cepunt in terra. Item qd

synagoga & ecclesia vocent meretrices pbatur ezechielis xxij et ysaie xxij. Item cum ipse spiritus sctus adueniat eius officium sit hoc qd omnes gentes seu residuum gentiū et iudeorum q non poterunt conuerti ad fidem ihesu p apostolos seu alios predatores ihesu relicta omni perfidia et remoto corde lapideo de carne ipsorum ad fidem et regnum ipsius ihesu debeat aggregare. tunc aspicient in eū quē confixerunt fiant salomon fecit in solio dauid tēpore sui regimīs cum ppter sue affluentiam sapientie regina saba incircumcisa a finibus terre venit ad solium dauid ut sapiētiam salomonis in eo sedentis audire posset. Et omnes reges terre & tota terra desiderabat eius vultum seruum videre ac etiam ppter eius multitudinem pacis argentum ut lapides reputabatur ut sequitur do paralipomenō nono capitulo. Et qui salomon sedens in dicto solio dauid sic ait. Nunc autem requiem dedit michi dominus deus per circuitū et non est sathā neq; occurus malus. Sed tamē ppe finem vite sue luxuriose uiuens cū mulieribz alienigenis a deo apostatauit ydola adorando ut iij regum vndecimo. Itē et dicto regno spūs scti aduementa

porta domus dei atq; interioris
que respicit ad orientem et que
clausa fuit sex diebus in quib;
opus fit die septimo videlicet die
sabbati aperietur et non clau-
detur usq; ad vespem et adorabit
populus terre ad ostium porte
illius in sabbatis ut ezechielis
xxvi. Ista porta est illa quam
vidit ezechiel in domo domini
clausam per quam solus deus i-
grediebatur et egrediebatur et
ut ezechielis xliii. Runc vo in
sabbato aperietur et populus
terre adorabit ad ostium porte
hoc significat q; per apertura
domus domini idest ecclesie tra-
sti crescet tantu spiritalitas q;
omnis caro saluabitur. Et qd
significent illi sex dies et sabba-
tu videndum est. Sex illi dies
sunt illi dies in quib; deus pfe-
cit omne opus mundi et in die
sabbati quieuit et sex illi dies
significant sex milia annor et sab-
batum vltimu millesimum. qsi
velit q; septem milibus annoz
mundus erit duraturus et in is-
to sabbato idest vltimo millesi-
mo ista porta aperietur et sicut
in sabbato deus quieuit sic in is-
to vltimo millesimo quasi mun-
do vniuerso dabit quiete et pa-
cem et de sua sanctitate infun-
det in omnes gentes ita ut om-
nes qui scripti sunt in libro suo

salui fient et hec porta no clau-
detur usq; ad vespem idest us-
q; ad finem mundi et quia sicut
vesper est vltima pars diei sic
iste vesper est vltima pars toti-
us mundi seu temporis sepe dicitur
cum quelibet dies habet tres p-
tes videlicet mane vespem et
meridiem sic tempus sepe dictu
habet. Et sepe dicta hominu sal-
uacio fiet per baptismu et qd p-
batur sic quia homo peccando
fedauit paradisu a quo eiecit et
et ipse paradisu hominem feda-
tum extra se eiecit aspergendo
mundabit per flumini ei qui
diuisus in quatuor partes irri-
gat terram vniuersam Et licet
nunc eufrates irriget castianos
per baptismum tamen in regno
spiritus sancti scilicet phison gyo
et tigris omnes alias gentes
barbaras similiter i baptismo
irrigabunt ut genesis scdo.

Et cum opera trinitatis i-
sepabilia sint ab extra
ut de conse di iij c in fi
xxviii q i sicut eni de conse di
qnta saluator quia pater non
regnavit sine filio et spiritu sco
nec filio sine patre et spiritu sco
nec spiritus sanctus sine patre
et filio tamen officia regiminu
sunt distincta ut in euangelio
Pater meus usq; modo operat
et ego operor ut iohannis sexto.

Ite non potest filius facere a se
quicquid nisi quod viderit patrem faci-
entem. quemcumque enim ille facit hec et
filius similiter faciet. Pater enim
diligit filium et omnia demonstrat
ei que ipse facit et maiora hijs
demonstrabit opera ut iohannis
vi. Sicut enim pater habet vitam
in semetipso sic dedit et filio ha-
bere vitam in semetipso. et potesta-
tem dedit ei iudicium facere quia filius
hominis est. **I**te cum venerit spiritus
sanctus quem mittet pater in no-
mine meo ille vos docebit omnia
ut iohannis xiiij. Si autem non ab-
iero pacatus non veniet. sed cum
venerit ille arguet mundum de
peccato de iusticia et de iudicio
et ps c iij. Emitte spiritum tuum et
creabuntur et renouabis faciem ter-
re. Et ita per omnia erit in regno
spiritus sancti videlicet quod omnes gen-
tes infideles ad fidem filij debent
conuerteri ut ps xxi. Reminiscen-
tur et conuertentur ad dominum omnes fines
terre. et adorabunt in aspectu eius
omnes familie gentium quoniam domi-
ni est regnum et ipse dominabitur gen-
tium. Quia sicut omnes reges terre
et omnes gentes infideles de deo
munera auri et argenti dicto sa-
lomoni et omnis terra infidelis
desiderabat eius vultum videre. et
solio dauid mediante salomois
sapientia obedierunt. ita virtute
sapientie et clementie sancti spiritus

omnes gentes infideles soli eccle-
sie casti obedient et castum domi-
num patrem et filium et spiritum sanc-
tum adorabunt ut ps lxi. et adori-
bunt eum omnes reges terre. om-
nes gentes seruiunt ei. et ps c
lvi. Regnum tuum domine regnum
omnium seculorum et dominatio
tua in omni generatione et gene-
ratione. et iohelis ij. Effundam
spiritum meum super omnem carnem
et prophetabunt filij vestri et filie
vestre. Et licet secundum aliquos
hoc fuerit adimpletum in aduen-
tu sancti spiritus in apostolos quibus
non contradico. tamen dici potest
testimonio iohelis quod super omnem
carnem effundi debet quoniam simili-
ter dici possit et de spiritu moysi. de
quo deus respiciens et super legem semi-
ores populi dedit eundem. qui pro-
phetauerunt nec ultra loqui cessa-
uerunt ut numeri xi. et de spiritu pro-
phetarum inter quos affuit et saul ut i
regum x. et quia super effusiones spiritu-
ales fuerunt quia non super omnem
carnem. **H**ic autem fiet super omnem carnem
facies terre renouabitur. et orbis
terrarum replebitur sapientia et iudeorum
corda lapidea in carnea conuer-
tentur et filij et filie prophetabunt.
Item terra vniuersa ad labium
vnum reuertetur iam confusum
in eodem spiritu in conspersione
contra deum in turri babel fabri-
canda de qua neroth princeps fuit

quod quidē labiū quo terra vni
uersa loquebatur remansit he
breum a quo pcesserūt hebrei
qui secundum aliquas historias
in tali conspiciatione non affuit
et in quo labio loatus fuit ab
raham et omnes descendentes
ex eo et in eo loquebant aposto
li spiritu sancto repleti. Omnes
alii confusi labijs eos audiebāt
tanq̃ loquētes suis linguis. qd̃
cedit in figura. ai generalit̃ dic
tus spiritus sanctus effunde tur
terra ad vnum labiū reuertetur
ad dominū ihesum dei filiū cre
dendum confitendum et predica
dum. ut sophonie tercio Expec
ta me in die resurrectionis mee
quia iudiciū meum est ut cōgre
gem gentes et colligam regna.
et tūc reddam populis labium
electū ut inuocent omnes in no
mine domini.

Item ad corroboracionem
supradictorū regnorū vide
licet patris et filij et spira
tus sancti aliā induco distinc
tionem Et pmo regnum dei pa
tris distinguit in abraham qui
habuit saram vxorem libram et
agar egipciā eius ancillam quā
sara dedit viro suo abrahe etiā
in vxorem. ad quam ancillā vx
orem ingressus ē abraham et ex
eo ipsa agar ancilla concepit in
utero et peperit filium ismahel

nomine. ai dixit dominus. Ex
audui te ismahel et benedicam
tibi. duodecim duces generabis
et faciam te crescere in gentem
magnam. Post hec sara libra
vxor sterilis concepit ex ipso a
braham et peperit filium ysaac
et cum illo deus statuit pactum
suum. Quo nato ait sara ad ab
raham Eice ancillam et filiū ei?
non enim heres erat filius ancil
le cum filio libere. Quā exaudi
ens abraham dimisit agar an
cillam cum filio ismahele dans
eidem de sua hereditate panem
et vtrē aque. que agar deficien
tibz pane et aqua tēporalitat̃
abrahe errauit in solitudine. ut
genesis xvi. xvij. et xxi. Post
hoc abrahā ad dei preceptū im
molauit filiū suum ysaac ex libe
ra vxore susceptum ppter cuius
obedienciam ds sibi iurauit m̃
tiplicare semē eius sicut stellas
celi et velut arenam maris et i
senine ei? benedicere omēs gē
tes que egredientur ex ismahe
le filio agar ancille eius ut gen
xv. Ita ds pater habuit vxorē
spiritualem videlicet synagogā
sterilem et ancillam ecclesiam
spiritualem. Quam ancillā eccle
siam spirituale synagoga vxor
et sterilis tradidit deo viro suo
spirituali in vxorem. qui ds spi
ritualit̃ ingress? ad dictā vxorē

Sicut ysaac natus est ex sterili
sene de semine abrahe sic ipse cri
stus natus est ex puella et virgi
ne orta de semine abrahe. Si y
saac p multiplicacione populo
rum imolatus fuit a patre abra
ham ipse cristus pro multipli
cacione animarum saluanda
a suo patre immolatus fuit. Si
ysaac in vxore recepit rebecca v
ginem de cognacione sua que co
cepit et peperit geminos filios
vno utero ex eodem quoz pmo
genitus p fame tpali sua pmo
genita scdo nato vendidit. q co
sulente matre fraudulenter rece
pit a patre suo ysaac pmo nati
benedictione ipse cristus in sua
vxorem recepit virginem id est
spiritualem ecclesiam de cogn
acione sua que aliquo tempore
in sterilitate permanens tamen
cocepit et peperit ex ipso cristo
spiritualiter geminos filios scz
populos duos ex vno utero qz
pmo natus videlz populus sac
tacerus p rebus temporalibus
sua pmogenita vendidit scdo
nato populo latinoz qui secun
dus natus consulente matre ec
clesia fraudulenter primo nati
benedicōne recepit ab ipso cristo
Regnū spiritus sancti di
stinguē in iacob filio y
saac q duas habuit vx
ores ex vno patre natus videli

et lyam et tachelem qui iacob
ex lya pma sua vxore quatuor fili
os genuit et cessauit parere. Ra
chel vero scda vxor vidēs q in
secunda esset prole tradidit vi
ro suo balaam ancillam suam in
vxorem ut pareret super genua
rachelis. ex qua ancilla procrea
uit iacob duos filios. Iya vero
pma vxor videns q parē desin
set zelphā ancillam suam tradi
dit viro suo iacob in vxorem ex
qua pcreauit duos filios et ipsa
lya conduens maritū pro man
dragoris concepit et peperit du
os filios et vnam filiam nomine
dinam. deus vō respiciēs rache
lem sterilem concepit et ipsa ex
iacob et peperit ioseph et benia
min ut genes xxviii et xxx. Ita
spiritus sanctus in regno spūali
spiritualiter oparabitur. Sicut
iacob duas habuit vxores ex v
no patre natus videlz lyam et
tachelem. ita spiritus sanctus du
as habebit vxores lyam genciū
ecclesiam et tachelem hebreoz
synagogam ex vno patre spū
tuali natus. qui spiritus sanctus
ex lya ecclesia secunda spūtua
liter quatuor populos infideles
generabit fideles. scdo ex bala
ancilla rachelis synagoge cum
ecclesia alexandrina duos po
pulos infideles generabit fideles
Iya vō ecclesia gencium vidēs

q̄p defierit generare dabit ancil
 lam suā zelphā dicto spiritui scō
 in vxorē videlz ātio chenā eccle
 siam q̄ duos populos infideles
 generabit fideles. **I**ya vō eccle
 sia genciū post hoc accipiet spū
 aliter ex ipso spū scō interpola
 tum duos plōs infideles et fide
 les pariet et vnā filiam videlz cō
 stantinopolitanā ecclesiā. post
 hoc deus respiciet rachelem syn
 agogam sterile et ipsa cōcipiet
 spūaliter ex ipso spū sancto du
 os populos infideles et eos fide
 les pariet videlz israheliticū et
 iudaicū populos et sic ipse spūs
 scūs totū mundū spiritualiter ī
 semine abrahe saluabit. **E**t tūc
 cū venerit spiritus scūs fiet trā
 migratio ecclesie xpī in nouam
 babiloniā p lxx annos. et subse
 quita abominatione antixpi cōtra
 verū cristi vicariū in eius eccle
 sia et regno p tēpus et tēpora et
 dimidiū tempus qui sūt tres ā
 ni cū dimidiō scdm danielē to
 ta ecclesia et regnū xpī renoua
 bitur vel incipiet renouari et par
 maxima erit in iherusalē eccle
 sie et regno xpī necnon et toti or
 bi p mille annos quoniā tūc al
 ligabitur sathan sicut alligatus
 fuit in regno salomonis. ut sup
 proxime dictum est. **I**n quorum
 mille annorum fine vel prope p
 plures annos ecclesia cristi iei

piet meretrari in imundicijs
 et abominationibus sicut salo
 mon fecit prope finem regni sui
 ppter que deus recedet ab eccle
 sia sua et homines quasi aposta
 tabunt a fide. **U**nde irato domīo
 contra ecclesiam et regnū eius
 soluetur sathan contra eam qui
 faciet insurgere contra eandē gog
 et magog in tantam scissuram et
 abominationē et psecutionem
 q̄p deficiet hostia et sacrificiū de
 ea et cetera totalis erit desolatio
 et circūdabunt ciuitatē romanā
 in exercitu magno et tunc eius
 erit desolatio. **I**deo caueant qui
 erūt in ea ut fugiāt ad montes
 et q̄ in circuitu eius sūt p stadia
 mille et septenta similiter fugi
 ant. et q̄ in regionibz sūt nō in
 trent in ea q̄a dies vltionis hīj
 sūt. **D**e autē pregnantibz et nu
 trientibz hīs diebz. **E**rit enim
 pressura magna sup romā et po
 pulū eius in gladio. ac etiā sup
 pncipes et duces regni sicilie q̄a
 tūc regnū non erit et isti gog et
 magog erunt reges aquilonis.
 put habet ezechiel xxxviii.

Ait ieremias Dñe ysaia
 et quando hec erunt. **A**
 it ysaia. **N**umeret an
 ni et sciemus. et ait. **A** creatione
 ade usqz ad natuitatē noe flux
 erunt anni mille et quinquagin
 ta sex. ut genesis quinto caplo

a nativitate noe usq; ad arche
perfectionē fluxerunt anni sex
centi in quorū fine ipse noe arca
intrauit ppter diluvium ut gen
vii. diluvium autem fuit super
faciem vniuersę terre anno vno
et mensibus duob; ut gen viij
circa finē a fine diluuij usq; ad
nativitatē abrahe fluxerunt an
ni ducenti et xxv. ut gen xi de
ca finem. a nativitate abrahe us
q; ad nativitatē ysaac fluxerūt
āni centū ut genes xxi. a nati
uitate ysaac usq; ad nativitatē
iacob fluxerunt lx ut gen xxi
in fine. a nativitate iacob usq; i
troitum suum in egiptū fluxerūt
anni centū et xxx ut gen xlvij.
ab introitu iacob in egiptū in q̄
eius filij et filij filiorū fuerunt in
servitute usq; ad exitū predicto
rum filiorum israhel de egipto
fluxerūt āni quadragenti xxx
ut exodi xij in fine. ab exitu fili
orum israhel de egipto usq; ad
edificationē templi factā per sa
lomonem q̄rto anno regni eius
fluxerūt anni quadragenti et
lxxx ut iero regū vij. ab edifica
tione templi usq; ad eius incen
diū et transmigracionē populi
israhelici in babiloniam fluxe
runt āni quadragenti xxi. ut
scdo palipō per totū. ab incen
dio templi usq; ad castū scdm
etronicas fluxerūt anni quingē

ti et xx et sic ab adam usq; ab
nativitate casti fluxerunt āni
quatuor milia c lxxij et menses
octo. A nativitate casti usq; ad
desolacionem tēpli iudaici erūt
anni lxxij. a desolacione tēpli
iudaici usq; ad potestātē infer
nalem cōtra mundū vniuersum
exercendam scdm danielē xij.
erunt āni mille ducenti et xc q̄
sunt in ānis casti. ccc lxxij.
ut supradictū est clarius. et du
rabit usq; ad ānos a desolaciōe
tēpli computando ccc et xxxv
qui sunt in ānis dñi. ccccip
infra quos ipsa potestas infer
nalis ponet in casti ecclesia an
ticristum qui persequetur ercī
am casti et eius verum vicariū
per tēporales reges infra nouē
ānos. quibus completis regna
turus est in ecclesia casti. quā
possidere debet contra verū cas
ti vicariū annis tribus cū dimi
dio in graui persecuciōe popu
li sancti et sacerdotum sanguis
effundetur sicut aqua et fames
valida erit. et tanta erit tabu
lacio qualis nō fuit ex qua die
visus est papa in ecclesia casti
postea deficiet eius potencia et
sine manu conteretur. q̄a pre
cipiet sancta sanctorū destrui et no
uū et vetus testamentum cōcre
mari. quo anticristo annichi
ato ipse sathan turbabit omnia

regna castitatis et aliorum in
fidelium per annos xxx. in gravibus
preliis civitatum desolationibus et
exustionibus et sanguinum effusi
onibus et feminarum violacionibus
ac etiam partialitatibus et divisi
onibus civitatum et ita et taliter quod
quasi mundum ponet desertum.
Quibus annis completis alligabi
tur sathan retro in terra et tunc
veniet pax et requiescet homo
in cubili suo a cuius sathane al
ligatione usque ad aliam solutio
nem ad conculcandum a fortitudine
ecclesie et sanctarum casti fluere
anni mille. Post vero istos annos
mille solvetur iterum sathan et in
fra centum annos a tempore solutio
nis conculcabit ecclesiam et sancta
rum casti et sic secundum danielē a
natiuitate christi usque ad solutionem
sathane iterum et ultimam fluere
anni duo milia ccc. xi. Ergo om
nibus superius annis in unum agglu
tatis sunt anni vi milia d. lxxxiij.
secundum ipsum danielē flectant modo
per complendis annis quibus creature
mundi operari debent anni quadam
genti xvi infra quos supradicti
gog et magog per conculcandum sancta
rum casti ab aquilone venient et
hoc erit infra centum annos com
putando a solutione sathane in
fra alios annos complendos mun
dus recipiet finem suum in igne.
Subsequenter adueniet ipse ad

iudicandum viuos et mortuos in
valle iosaphat. de quibus dicit iohel
tercio. ezechielis xxxvii et psal
mo xlii. Et tunc infernus et mors
mittentur in stagnum ignis et
mors ultra non erit neque luctus
neque clamor sed nec ullus dolor
quam prius traherunt. De quibus
omnibus si clarius et melius videre
cupitis videatis opus futuro rum
secundum sanctam scripturam quod exposui
et incipit sic. Sit nomen domini
mi benedictum et ibi clarius vi
debitis.

Et ait ieremias. Domine
ysaia supradictum est
quod rex egipti ponet abo
minationem et desolationem in re
gno casti. Quis erit iste rex et
ubi orietur. Ait ysaia. Illud quod
scripsit daniel viii c de regno si
patris illud idem intelligatur de
regno casti complendum. Et di
cit ipse daniel. Et leuaui oculos
meos et vidi arctem cornutum
et ventilantem cornibus versus
orientem occidentem aquilonem
et meridiem et fecit secundum vo
luntatem suam et magnificatus
est. Et dicit ipse daniel in fine
huius capituli quod rex medorum et
persarum est et fuit darius. Vi
ditque hyrcan captivum venien
tem ab occidente super faciem
vniuersę terre et habebat etiam
cornu insigne inter oculos eius

et venit usq; ad arietem illum
et efferatus est in eum ipse for-
titudinis sue et percussit arietem
illum et cominuit cornua eius et
hircus caprarum magnificatus est
nimis. **D**icit ipse daniel q; hircus
iste est rex grecorum idest alex-
ander. **C**umq; ipse creuisset frac-
tum est cornu magnum idest ip-
se rex mortuus est. **E**t cetera sunt
quatuor cornua super istud pec-
quatuor ventos celi idest quatuor
reges erunt de sua gente qui di-
uident regnum alexandra in qua-
tuor regna de vno autem ex eis
quatuor regibus seu regnis egres-
sum est cornu modicum idest par-
uum regnum et factum est grande
contra orientem et contra meri-
diem et contra fortitudinem et
istud fuit regnum antiochi qui
magnificatus est usq; ad fortitu-
dinem celi templi dei et deiecit in
fortitudine de stellis idest prela-
tis et pontificibus et conaulca-
uit eos. **I**n quarum stellarum seu pre-
latorum loco deiectis veteris prela-
tis et pontificibus alios antipon-
tifices posuit. et usq; ad princi-
pem fortitudinis idest ad verum
sumum templi pontificem magni-
ficatus est et ab eo tulit iuge sa-
crificium. quia in templo posuit
antipontificem alchimum nomi-
ne et deiecit locum sanctificationis
Robur autem ei datum est contra

iuge sacrificium propter peccata et
prosterneatur veritas sanctifica-
tionis in terra et interficiet ro-
bustos et populum sanctorum pro-
pter secundum voluntatem suam et
dirigetur dolus in manu eius et
cor suum magnificabitur et in co-
pia rerum omnium occidet pluri-
mos. **H**ec omnia exequuta fuerunt
per predictum regem antiochum
qui antipontificem posuit in tem-
plum dei ut primo et secundo machabe-
orum per totum. **I**ta et in regno cri-
sti vnus rex orientis regni erit
qui habebit regnum grecorum
et regnum ytalie et totam cristianitatem
ventilabit in hijs duo-
bus regnis et magnificabitur.
Contra istum veniet rex occiden-
tis regni cristi et efferabitur in
eum et cominuet eum in hijs du-
obus regnis et ipse monarchiam
imperatorem tenebit totius. et ip-
se primus rex erit et magnificabi-
tur. **P**ost hoc morietur et quatuor
surgent pro eo reges et diui-
dent totam cristianitatem in qua-
tuor regna. **E**x vno autem predic-
torum regnum orientis vnus regnum
paruum et fiet grande contra o-
rientem et contra meridiem et co-
tra fortitudinem et magnifica-
bitur usq; ad fortitudinem celi
ecclesie et supradicta omnia fa-
ciet quod fecit antiochus in regno
dei. et istud regnum paruum quod

postea fiet grāde erat ppe eccle
siam xpi ihu ficut regnū egipti
qd habuit ātīochus ppe tēplū
dei. **I**te arbitramur q regnū
casti ihu vim pati debeat ab ho
mīnibz et nō homīes ab eo quia
non homines coactos ad eius fi
dem accipiet sed voluntarios et
spontaneos bonoz operum qui ī
dictis bonis opibus violatores
dicti regni erūt. hoc est q omēs
homines qui receperūt baptis
mū in nomine ipsius ihu et scē
trinitatis et spontanei et volū
tarij crediderūt in eū sint et de
beant esse regni ipsius ihu. Alij
qui noluerūt in nomine sancte
trinitatis baptizari atq; in ihe
sū credere odēpnati ab ipso ihu
infernus eos capiat. qm scriptū
est ps ix. cōūtanē peccatores in
infernū oēs gentes q obliuiscū
tur deū. et ps c lxxi. ppe est do
minus omnibz iuocantibz eū in
veritate. Volūtātē timenciū se fa
ciat et deprecationē eoz exaudi
et a saluos faciet eos. Custodit
dñs omēs diligentes se et ōnes
peccatores disperdet.

Item q sathan īfernalis prin
ceps totius mali patrator et se
culi destructor numq̄m a vincul
absoluatur quibus in fouea ab
yssali ligatus fuit per dictū ihe
sū dicto regno ihesu durate nisi
in supradictis ihesu scissuris et

psissionibus quia ipse sathan
in scissuris et perseucionibus re
gni si patris solutus fuit ita in
regno casti ihesu soluat. **S**;
omnia alia demonia soluantur
libere in regno casti ihesu fuit
soluta fuerunt in regno dei pa
tris ad hoc tantum ut tempten
tur homines et fideles ihesu in
fide ac etiam bona alia spiritua
lia nō peragant sed mala atq;
peccata mortalia et venialia cō
mittant. quibus pessimis pec
catis inuoluti iuste dicti fideles
casti ihesu ab ipso flagellentur
ut sapientie decimo quarto. qm
creature dei in odium facte sunt
et ī temptationem anime homi
num. Sed a talibus tēptationi
bus dyabólicos dicti fideles ihu
poterunt liberari per signū cru
cis ihesu in eozum cordibus fig
natū ut psalmo lxxxv. **F**ac me
cum signū in bono ut videant q
me oderunt et cōfundantur qm
tu dñe adiunxisti me et solatus
es me. **I**tem p ieiunū et orati
ones. ut ī psalmo. humiliabam
in ieiunio animā meam et ora
cio mea in sinu meo conuertet.
et mathei decimo octauo. Hoc
genus demoniorum non eijatur
nisi in ieiunio et oratione. **I**te
poterūt etiam liberari per inuo
cationem diuinī noīs et postula
tionē diuinī auxiliij et adiutorij

et tunc tales fideles ihesu quando
 talia pegerunt stabunt in abiu-
 torio altissimi et in protectione
 dei et veritas eius circumdabit
 eos sicut a timore nocturno non
 timebunt. a sagitta volante in
 die a negotio perambulante in
 tenebris ab insensu et demonio
 meridiano. cadent a latere eorum
 mille demonia et decem milia a
 dextris eorum et ad eos non appro-
 pinquabunt ut ps. xc. et ps. cxvii
Quoniam in te capiat a tempta-
 cione et in deo meo transgredi
 at murum. **Item** si predictis temp-
 tationibus dyabolicis predicti fi-
 deles ihesu mortaliter vel venia-
 liter contingat peccare per bi-
 gniam eorum confessionem et corbi-
 alem contacionem dicta pecca-
 ta remittuntur eis et licet cor
 contatum et humiliatum deus
 non despiciat tamen confessio est
 necessaria ut in psalmo cxxi.
 dixi confitebor aduersum me inius-
 ticias meas domino et tu remi-
 sisti iniquitatem peccati mei et
 ps. l. tibi soli peccaui et malum
 coram te feci ut iustificeris in ser-
 monibus tuis. **Et** hinc confessio-
 ne scilicet et penitencia peccatorum
 ipsi fideles ihu poterunt euitare
 ac etiam euitabunt morsum infer-
 ni et ignem eternum qui prepara-
 tus est dyabolo et angelis eius. vbi
 fletus est et stridor dencium. vbi

eorum oculi pleni sunt lacrimis.
 vbi mors optatur et non datur
 vbi vmes eorum non moriuntur et
 ignis eorum non extinguitur. vbi a-
 liud non operatur nisi pena. vbi
 nullus nec dominus supersertur
 seruo. nec senis reuerencia. nec
 iuuenis ad ministerium. vbi nul-
 lum gaudium nec leticia post
 tristitiam. vbi nullus honor nec
 requies post penam. vbi tenebre
 etnales et horror pene. vbi ar-
 dor fitis et terra obliuionis. vbi
 ardor flammae et dolor vermium.
 vbi fetor intolerabilis. vbi nichil
 videtur nisi pena et nullus au-
 ditus nisi gemitus. vbi nulla con-
 solacio nisi infernus et profunditas
 gehenne. et peruenient ad
 regnum paradisi quod paratum est
 eis ab origine mundi vbi pater
 et filius et spiritus sanctus. vbi
 lumen indeficiens. vbi gaudium
 sempiternum vbi vita perennis
 et immortalis et leticia sempiterna
 cum angelis et apostolis. vbi lug-
 lucas et fons luminis. vbi ciui-
 tas sanctorum iherusalem celestis. vbi
 conuentus patriarcharum cum a-
 braham ysaac et iacob atque san-
 cto omnium. vbi dolor nullus nec
 tristitia post gaudium. vbi flores
 rosarum et lilia couallium cum odore
 suauitatis. vbi nox effugiet et
 senectus non apparebit. vbi cari-
 tas inexplicabilis est. vbi par-

indivisa. ubi assistunt angeli et
universae potestates. ubi manant angeli
cuius patris et abis celestis. quem
nobis parere dignetur qui dat iumen-
tis escam ipsorum et pullis corvorum in-
vocatibus eum. **Ait ieremias** Do-
mine ysaia postquam supradiximus
de gloria paradisi ac etiam de tenebris
et horribilitate inferni. limitemus
etiam si placet in regno christi locus
peccatorum purgandorum in quo pur-
gatis peccatis hominum eorum anime ad per-
hennem aduolent gloriam. vel pec-
catis non purgatis viuentes ad
gehennam descendant infernalem
Et ait ieremias. Michi videtur quod
summe possum argumentum de re-
gno dei. **Et sicut observatum fuit**
in regno dei ita observetur in reg-
no christi. **Et sicut tu scis o ysaia** o-
nes de regno dei seu eius populus siue
boni siue male fecerunt incognito a-
lio loco purgatorij ingressi viam
universae carnis descendunt ad in-
feros et ibi fuerunt ac etiam et nos
ibi fuimus usque ad aduentum filij
dei ihesu qui per mortem suam deleuit pec-
catum et portas inferni destruxit
et portas iusticie ipse nobis ape-
ruit et alijs qui credituri sunt in
noie eius. et ingressus per eas ostendit
tibi domino quod iusti intrabunt in eas
ut psalmus cxxvii. et tu ysaia hec scrip-
sisti cxxxviii. **Ego dixi in dimi-**
dio dierum meorum vadam ad portas
inferi. **Et hoc quod dixi melius**

probatum psalmo ceterimo sexto
Si in regno dei non repietur lo-
cus purgatorij nec in regno ca-
sti repietur. **Ait ysaias**. Domine iere-
mia tu non ignores quod nisi purga-
tur homines de peccatis eorum absque
dubio eorum anime in damnationem ad
infernum descenderent ut psalmus ix. co-
stantem peccatores in infernum. **Er-**
go sequitur quod in regno dei fuit locus
purgatorij. ubi et qualiter vide-
amus. Tu scis bene quod deus homines
et totum populum suum plenum pec-
catis in hoc mundo in diluvio aquarum
multas purgavit ut genesis vii.
Post hoc quod ait ipse deus. nequa-
quam maledicta terra propter hominem.
sensus enim et cogitatio cordis hu-
mani in malum propria sunt ab adole-
scentia sua. **Non ergo parva om-**
ne animam viventem sicut feci. **Ecce**
super omnes homines pronos ad ma-
lum frigus et estas et hyems et
nox et dies non requiescant. **Ec-**
ce primo una generalis purgati-
o delictorum ut genesis octavo.
Item nomine dominus dedit legem
populo suo per manum moysis
famuli sui qui fuit legislator et
eiusdem legis executor in qua le-
ge precipitur homicidia adulte-
ria fornicationes abhominatio-
nes et furtiva atque cetera peccata
publica corporaliter puniri. ut
exodi viceimo secundo et leuiti
ci xx c. in cuius fine ait dominus.

Castodite leges meas atq; iudicia et facite ea ne et vos euomati terra. Unde si predicta peccata fuerunt punita secundum legem nonne homines patratōes et puniti secundum legem sunt purgati secundum legem. certe sic et si puniti non fuerant secundum legem per iudices temporales nonne per ipsum deum puniti fuerunt in terris. certe sic. ut ipse deus sit iustitiae testis dicens. ne et vos euomat terra. Ergo si per homines peccata non purgantur secundum legem. tamen per ipsum deum in terris hominum peccata purgantur. tam manifesta quam occulta et maxime in maledictionibus si pessimis quas ipse deus instituit contra homines peccatores usque ad eorum purgationem ut deuteronomio xxviii. Item nonne ipse deus contra populum suum peccantem induxit famem gladium pestem captivitatem et dentes bestiarum. ut ieremie xv et xvi. ezechiel xiiij et deuteronomio xxxij et psalmi lxxij in quibus grauitur si populus purgatus fuit. Item nonne deus parauit in terris thronum suum iudicans orbem terre in equitate et populos in iudicio. Ipse fuit refugium pauperum adiutor in oportunitatibus in tribulatione illorum qui nouerunt nomen suum et iniquitates eum non reliquit. fecit letitiam iustos in vindictam malorum et

ipse fuit vindicans eos in terra loquentes contra fratres suos arguit et scandala posuit contra faciem facientium ea. quia ipse potestas est in terra et reddet unicuique secundum opera sua. Item tobie quarto scribitur. domine qui in tribulatione peccata dimittis. et optime facit ij machab vi circa medium. Ergo sequitur ex hijs quod peccata in terris purgantur in tribulationibus hominum. Item tanta fuit benignitas ipsius dei quod nullum peccatum alicuius de populo suo preter desperationis peccatum ac etiam peccatum fornicationis adeo reliquit ut in terris non purgaretur. et si non purgabatur in agente purgabatur in ei? herede usque ad tertiam et quartam generationem. hinc est quod si aliquis de populo dei fuerat adulteratus uxorem proximi sui etiam uxor adulterantis adulterabatur. et si non uxor eius tamen uxor filij. Si fuerat feneratus alicui alteri sibi vel ei? heredi fenerabatur. et sic de alijs criminibus et peccatis ut ipse deus ait exodi xxx. Ego sum deus zelotes visitans peccata patrum in filios usque in tertiam et quartam generationem. et tamen quarto in fine. Patres nostri peccauerunt et non sunt. et nos iniquitates eorum portauimus? Item nonne dauid adulteratus fuit

uxore vae ethei atq; eū in mor-
tē tradidit. Rōne ppter hoc o-
nes uxores sue a filio suo absalo-
ne adulterate fuerūt. et in re-
pensatione mortis vae tradit?
fuit in mortē amon pmogetus
dauid p absalonē quia stupraue-
rat thamar filiā dauid vtriusq;
sorore ut ii regū xi et xii et xiii c
Numquid dicendum est dauid
post eius mortē p illo peccato
sic purgato aliā penitentiā pas-
sum fuisse. Certe non. quia sē
nō iudicat bis in idipsum ut naū
pmo c et de pe di iij § hīs auto-
ritatib; Itē nūquid dicendū est
salomonē esse dāpnatū quia ir-
ritauit deū ydola adorando. Cer-
te nō. qā dictū peccatū purga-
tum fuit in filio salomonis qui
ppter hoc perdidit decem trib; is-
rahel ut iij regū xi c. vbi de ap-
paruit salomoni dicens ei. quia
habuisti hoc apud te et non cu-
stodisti pactū meū et precepta
mea que ego mādaui tibi dirū
pēs scindam regnū tuum et da-
bo illud seruo tuo. verū tamen in
diebus tuis non faciam hoc ppter
dauid patrē tuū s; de manu filij
tui scindā illud. nec totū regnū
auferā et c. et s multis alijs regi-
bus peccatib; et eorū punitiō-
nib; possit poni exemplū. de q
bus habet pmo ii iij et iij regū
p toū. S; vnū scias o ieremia

q; hoīs purgati put supradēm
est anima potest ad tēpus a re-
uisione dei turbata ex peccatis
iphis quantumq; purgatus do-
nec orōnes et elemosine egredi
ant ad ipsū deū p ea. quib; sē
placatus eis dē reconciliet. et de
hoc habet figura ii regū xiiij.
vbi absalō p morte fratris sui
amon factus est pfugus a facie
dauid patris sui ānis tribus in-
fra quos dauid psecutus est eū.
Quib; ānis psecutionū cōpletis
ad fictionem mulieris vidue eis
absaloni dictus dauid pepit et
eundē ad grāciam suam reduxit
dū tamen manens in domo sua
faciem dauid regis non videret.
Qui absalon aliquo tēpore i do-
mo sua morans et faciē regis nō
vidēs deprecatus est ioab dicens
Obsecro ut videā faciem regis.
q; si memor est iniquitatis mee
interficiat me. Ad cui? ioab pre-
ces placatus dauid concessit ut
absalon faciem eius videret.

Item omnia sepe dicta vā-
sunt dūmodo oris cōfessio
delictorum exitum anime
a corpore precebat ut psalmo c
xxi. Dixi confitebor aduersum
me iniusticias meas domino. et
tu dimisisti impietatem peccati
mei. pro hac orabit ad te omīs
sanctus Item in hīs elemosina
plurimum valet ut thobie q̄to

Quoniam elemosina ab omni pec-
 cato et a morte liberat et non pa-
 tit animas ire ad tenebras. ut
danielis quarto. Quamobrem consili-
 um meum repleat tibi et pec-
 cata tua elemosinis redime et in-
 iquitates tuas misericordis paupe-
 rum. forsitan ignoscet deus delictis
 tuis. Item orationes psalmo
rum multum valent ad remissio-
nem peccatorum ut secundo regum xii.
 ubi deus exaudivit david post
 orationem et abstulit peccatum
 eius ab eo. Item oratio liberat
a prava consuetudine peccati.
ut ieremias ii. Postquam oravit ionas
 euomuit eum piscis. Item oratio
liberat a conversatione dyaboli
atque eum in fugam convertit.
ut primo machabae quarto. Exclama-
 verunt ad dominum in oratione et fu-
 gaverunt castra. Item oratio libe-
rat a malignis temptationibus
ut in psalmo cxxxii. Declinate
 a me maligni. Item sacrificium tol-
lit peccata ut leuitici quasi per-
totum. Item ieiunium multum va-
let ad remissionem culpe ut io-
ne scio de minutis penitentiam
agentibus in ieiunio. Item va-
let ad vitacionem pene ut iudith
quarto. Scitote quoniam dominus
 vos exaudiet si permanseritis
 in ieiuniis. Item valet ad prosperi-
tatem gratie ut ezechielis octavo
Ieiunavimus et rogavimus do-

minum. Et si taliter fuerit purga-
tus dei populus absque dubio vi-
tam promeretur eternam ut ait
psalmista. Quoniam probasti nos
 deus igne nos examinasti sicut
 examinatur argentum. Transiui
 mus per ignem et aquam et edu-
 xisti nos in refrigerium. Et hec
vera sunt nisi peccator de popu-
lo dei contemptis dei flagellis
peccatum suum durisset in consue-
tudinem in qua spreta peniten-
cia mortuus fuisset et quoniam ip-
se sine dubio ad tartareum reg-
num descendet ut in figura habe-
tur in pharaone qui in liberacio-
ne populi dei decem plagis fuit
flagellatus. qui quanto plus fla-
 gellabatur tanto duarum efficieba-
 tur tamen dictum dei populum
 per eum dimissum ipse persecu-
 tus fuit. propter quod mare ipsius
 persecutorem et inpenitentem
 absorbit ut exodi xiiii. Item nu-
quam filii israel intrassent terram
promissionis nisi primo de eorum
iracundionibus et abhominacio-
nibus et murmuracionibus fuisset
flagellati et in gravibus pen-
tenciis purgati. Ergo sequitur
 quod peccatorum purgatio fiat in ter-
 ris in corporibus animatis. quia
 sicut animatum corpus peccavit
 ita animatum corpus purgari de-
 bet. quia si homo peccavit oportet
 quod homo purgetur et homo

et homo non dicit sine anima et corpore. ut de summa trinitate Synico in cle In cuiusq; enim hominis sanguine anima legis habitare ut leuitici xvij Et q; hec sint vera probat per calicem domini qui est plenus vino mixto mero et fece ut psalmo lxxiij. de cuius fece bibent dampnati peccatores ut psalmo eodem et po xxxix et eduxit me de laqueo miserie et de luto fecis. per quam fecem designat abyssus infernalis de cuius mixto idest turbido bibent peccatores cum purgantur peccata eorum in procellis et tempestatibus huius mundi ut psalmo x. pluit super peccatores laqueos ignis sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum. Et illud mixtum significat hunc mundum quia stat supra fecem. et hec passus fuit sanctus david viuit in hoc mundo ut ps xvij Circūdedē me dolores mortis et torētes iniquitatis oturbauerunt me. dolores inferni circūdedērunt me preoccupauerunt me laquei mortis. De cuius calicis mero claro bibent omnes beati in supcelesti patria. ut psalmo xxij Impinguasti in oleo caput meum et calix meus inebrians quoniam preclarus est. Et in predictorum testimonium loquitur idem propheta psalmo c lx. Si ascendero in ce-

lum tu illic es. ecce paradisus. si descendero ad infernum ades. ecce infernus. Si sumpsero pennas meas diluam et habitauero in extremis maris quod est terra. ecce purgatorium in terra que inhabitatur.

Ed nunc videndum est qualiter seu quo ordine deus in terra peccata purgat. Dicendum est quod licet homo dei fidelis de unoquoque peccato de iure purgari debeat ac etiam de omni verbo otioso reddere rationem tamen ipse deus scit figmentum hominis scit etiam quia pulvis est ideo non secundum peccata eius inducit ei peccatorum purgationem neque secundum iniquitatem eius retribuuit ei sed potius corroborat misericordiam suam super timētes eum. Et sicut est altitudo celi a terra et distantia ortus ab occidente sic longe fecit a suis fidelibus iniquitates eorum. Item sicut misereatur pater filiorum ita miserebitur dominus fidelium suorum ut ps c ij. Et quod est ratio tante misericordie. Dicendum est quod homo quantumcumque fidelis semper a natura pelius est ad malum potius quam ad bonum ut geni viij. Ac etiam dyabolus inimicus hominis diuinus fidelis dictum hominem persequitur in omni malignitate peccatorum. Iste nullus homo reperietur bonus nisi totius iniquitate plenus. **E**t

Et quo sequeretur qd nullus sal
uaretur. **propter** quod clamabat
dauid in psalmo c lxiij. **Nō** in
tres in iudiciū cum seruo tuo do
mine qā non iustificabit in con
spectu tuo **omnis** uiuens. quia
persecutus est inimicus animā
meam. **I**deo oportet necessatio
deū hominē peccatōrā misereri.
et intantū qd si in homine qntū
aiq; pleno peccatōrū mortaliū
eciā in extremis posito fuerint
decem bone opaciones in dei mi
sericordia ipse saluabitur et bo
e opaciones ipsius nō sorbebu
tur a malis sed potius econtia.
quod potest ostendi in ciuitati
bus sōdome et gomorre quas de
us vlciscens volebat subuertere
Cui deo ait abraham. Absit hoc
a te domine qui iudicas terram
Rūquid pdes iustum cū impio
Si fuerint quinquaginta iusti id
est nō sordidati illo graui delō
peribunt simul et non parces
loco illi. **A**it dñs. **S**i iuenero in
sōdomis quinquaginta iustos di
mittam omni loco **propter** ipsos.
Respondens abraham ait. quia
semel cepi loqui ad dominū me
um cum sim cinis et puluis. qd
si xlv fuerit et puenit abraham
usq; ad decem. **E**t ait dñs. **Nō**
delebo ciuitates **propter** decē. **E**t
quia imbi non fuerunt reperi de
cem iusti idō deus pluit ignem

et sulphur sup eos. genesis xix
Ciuitas ista sōdōma ē homo pec
cator. **propter** cuius incorrigibilia
peccata dñs vult eum subūtere.
Cui deo ait sacerdos qui orat **pro**
peccatore. **R**ūquid pdes dñe
bona opera istius peccatoris cū
malis operib; ipsius et nō par
ces illi peccatori si in eo fuerit
quingenta bone opaciones.
Ait dominus sacerdoti. **S**i inue
nero in peccatore ipso quingua
ginta bonas opaciones in me
dio eius dimittā ei omnia alia
mala. **E**t pueniet sacerdos us
q; ad decem opaciones. et di
cet dominus dimittā sibi **D**e ta
men illi in quo non reperientur
decem bone opaciones quoniā
dampnabitur **I**deo nemo despe
ret si abundet in peccatis qrat
eciā bona et pia opera exercere
contrat cor suum et querat per
oracionē sacerdotis deo reconcili
ari dicat iniquitates suas ut iusti
ficietur. quia deus neminē sibi fi
delem tam circūcisum durante re
gno eius qm baptizatū durante
regno filij et patris vult pire. s;
ut conuertatur et viuat ut ere
chielis xviij. **E**t hec confessio
fit per cordis contacionē et oris
confessionem et opis satisfacti
onē. quia sicut non puduit pec
catore facere peccatū ita non pu
deat eum confiteri vel ad min⁹

contemti quia sacrificium est deo cor
contritum ac etiam spiritus contritus.
Et quia omnia ista fuerunt
observata in regno dei patris in
eius fideles circumcisos. ita et in
regno christi filii eius observentur
in eius fideles baptizatos.

Item ieremias. Numquid o
ysaia. si aliquis cristiano
cum fuerit in mortalibus
peccatis constitutus ut quia sup
bus avarus luxuriosus invidus
gulosus inacidus vel accidiosus
numquid tales saluabuntur con
stitutum in talibus peccatis cum spi
ritus sanctus locutus fuerit per
os dauid dicens. Non habitabit
in medio domus mee qui facit su
perbiam. de secundo puerbiorum
primo. Semite omnis avari animas
possidentium rapiunt. de octavo pu
biorum vi. Qui adulter est propter
inopiam perdet animam suam. de quarto
ecclesiastici vi. In appetum et con
tumeliam malus hereditabit. et om
nis invidus peccator. et biling
uis. de quinto psalmo lxxvii. Ab
huc esce erant in ore ipsorum et in
sibi descendit super eos. de sexto
ecclesiastici xxvii. Ira et luctus ex
ecrabilia sunt in conspectu dei. de
septimo ecclesiastici xxiiij. Multa
mala dedit ociositas.

Item ysaias. Domine ieremia
licet supradicte scripturae
loquantur sic rigoroze ta

men intelligende sunt contra impe
nitentes quia per penitentiam omnia
ipsa vicia purgantur ut supradic
tum est ac etiam inferius ostendam
Et dico quod sicut purgata et pun
ta fuerunt in regno dei in popu
lo circumciso ita puniantur in regno
christi filii eius in populo bapti
zato. Et non credas o ieremia quod
cogitantes dicta peccata dicantur
superbus avarus etc. quia dicuntur
iura quod cogitationis penam nemo
meretur ut de peccato dei i. cogitatio
omnis. et de elec perpetuo libro vi.
Sed tamen cogitantes et ea ex
equentes tales dicantur. ut psal
mo c ait spiritus sanctus per os da
uid. Non apponebam ante oculos
meos accidiosum. facientem rem
iniustam. luxuriosum. prevaricati
onem agentem obui. Non adhesit
mihi gulosus habens cor prauum
invidum malignum et a me de
clinantem non agnoscebam invidum
Detrahentem secrete primo suo
hunc persequabar. Cum superbo oculo
et insatiabili corde avari non ede
bam. sed omnes tales peccatores
et impenitentes in matutino in
terficiebam. quia potissime in om
nibus hijs peccatis civitas sodo
me perijt ut ezechiel xvi. Hoc
est peccatum sode sororis tue
superbia saturitas panis et ab
undantia et oculi eius et manu
egeo non porrigebat.

Nunc videndum est sigil-
latim de quolibet ipsoꝝ
vicioꝝ quomodo et qua-
liter punita et purgata fuerūt
in regno dei ita puniatur et pur-
gentur in regno casti. Et pmo de
supbia in lucifero ut ysaie xiiij.
Quomodo cecidisti de celo lucifer
Secundo in adam qui voluit es-
se ut deus et factus est ut pecus
Tercio in roboam ut icario regū
xij. qui dixit Minimus digitus
meus etc. Quarto in sennacherib
ut ysaie xxxv. Quinto in nabu-
godonosor ut danielis quarto.
Sexto in holoferne ut iudith p
totū. Septimo in aman ut hes-
ter iij. Octavo in antiocho ut
pmo et scdo machab. Et hi fe-
cerunt superbiā cum erecicioe
ideo grauibz penis et flagellis
castigati fuerunt et puniti. Et
istud vicium in nullo casu repio
pmissum. Scdo videndum est
de auaricia qualiter in regno di
purgetur et pmo in achar ut io-
sue vij. qui cecidit auaricia sup
fit de anathemate. ppter quod
fuit a populo lapidatus. Item
in filiis samuel qui ppter aua-
riciam eoz iudicium pdiderūt
ut pmo regū vij. Itē in saule q̄
avidus de rebus amalech contra
preceptū dei regnū pdidit ut p-
mo regū xv. Itē in giesi q̄ cū re-
cepit precium p curacione lepre

naaman ipsa lepra cūsa est in
eum ut iiij regum v. Et hoc vici-
um non repio permissum in vl-
lo casu nisi in spolijs que fecerūt
filij israhel egipcijis ut exod xij
et in iustis prelijs ut machab p
totū. Tercio est videndū de lux-
uria qualiter diuersimode puni-
atur et pmo in stupro virginis
dine vi oppressa a sicchem pinci-
pe terre illius. In vlcionem enī
ipsum stupra ipse stuprator in-
fectus fuit cū omnibus masculis
terre illius depopulata vix. ut
genes xxxij. Itē in fornicatio-
ne meretricis a qua sampson de-
ceptus spiritus domini ab eo re-
cessit ac p hoc a suis inimicis
deoculatus fuit ut iudith xv.
Itē in adulterio betsabee vxore
vrie cum qua adulteratus fuit
dauid in cuius reccōpensationē
absalon eius filius omnes vxo-
res patris sui maculauit ut ii re-
gum xi xij et xv. Itē in incestu
quem commisit amon cū thamar
sorore sua qui ppter hoc ab ab-
saloē fratre vtriusq; mala mor-
te pemptus est ut ii regum xij.
Itē repio patre fornicatum cū
filiabz suis ignoranter ipsis ta-
men scientibus ut loth et hoc
peccatū non imputatur ut gesi-
ri. Itē iacob maledixit ruben
quia cū nouerca sua vel concubini-
na patris sui concubuit ut genes

xxxviii et xlii. Ite repio contra naturam fornicari et hoc pmaxie imputatur et maxime in onam filium iude qui ut non suscitaret semen pro fratre suo fundebat semen in terra propter quod a deo percussus fuit quia rem detestabilem fecerat ut genehs xxxviii. cum tale peccatum sit ex ore dei prohibitum ut leuitici xx c. ibi qui dormierat cum masculo femineo coitu. vterque opatur est nephas. morte moriantur. sit sanguis eorum super eos. Ite civitas sodo ne cum alijs civitatibus circumadiacentibus in tali peccato perierit ut genehs xix. Item tabz beniamin propter tale nephas deleta fuit ut iudicium xix et xxi c. Ite inter omnes luxuriosas fornicationes salomonis tam uxorum et concubinarum quam etiam aliarum puellarum illa fornicatio ei potissime imputata fuit quam habuit cum uxoribus concubinis et alijs puellis non legis sue que eundem salomonem fecere prevaricari in dominum deum suum propter quod filius eius decem tabz perdidit ut iij regum xi et xii. Ite inter omnes fornicationes dauid tam uxorum quam concubinarum legis sue non imputatum fuit ei nisi adulterium bethsabae ut supradictum est. Et hoc vitium luxurie non repio concessum nisi cum in uxore et viro matrimonialiter coniunctis tamen in timore domini

et amore filiorum magis quam libidinis ut thobie vi circa medium. Quarto videndum est de invidia et qualiter puniatur et primo in rachele infecunda ple que invidens lye sorori sue fecunda et ipsa facta fecunda in partu beniamin mortua est ut gen xxx et xxxiii. Ite in fratribus ioseph qui propter invidiam eum vendiderunt et quem ioseph venditum ipsi patri in terram adoraverunt ut dominum. ut genehs xxxv et xli et xlii et xliii. Ite in iacob qui invidia motus recepit benedictionem esau fratris sui propter quod factus est exul a propria domo annis plurimis et in timore esau fratris sui semper constitutus ut genehs xxv et xxxii. Item in filiis chore qui invidia moti contra aaron sanctum pontificem domini querentes eum mutare a pontificio terra aperuit os suum et deglutivit eos ut numeri decimo quinto. Item abimelech ex invidia fratres suos occidens ipse a muliere fuit occisus ut iudicium ix. Item invidia dyaboli adam protoplastus prevaricatus est et mors introiit in orbem terrarum. Ite hoc vitium invidie non repio concessum nisi cum ex invidia nulli nocere et michi proficere sicut fuit in anna. ut primo regum primo c. Quinto videndum est de gula et qualiter puniatur

Et primo abam in gula perijt
cum posteris suis ut genesis ij.
Itē esau in gula perdidit pmo
genita sua ut genesis xxv. Itē
ysaac in gula pbidit cognicōe
pmogeniti sui ut genesis xxvij.
Itē amalachite perierunt a da
uid in gula ut pmo regū penult.
Itē amō interemptus est in gu
la ut scdo regū xij. Item holo
fernes interfectus est in gula
ut iudith xij. Itē in gula perie
runt filij iob ut iob pmo. Item
hoc viciū gule non repio conces
sum nisi in necessitate sicut da
uid qui comedit panes pphci
onis ut pmo regū xxi. Et etiā
cum p sustentatione corporis e
pulsatur sicut fecit populus isra
helitais qui colligebat manna
quantū sufficiebat ad vscendū
ut exodi xvi. Sexto videntum
est de ira et qualiter puniatur.
Et primo cayn occidit in ira fra
trem suum abel ex quo factus ē
pro fugus omnibus diebus vite
sue ut genesis iij. Itē maria so
ror moyse in ira despiciens ipsū
moysen a dō pussa est lepra ut
numera xij. Itē saul in ira quam
habuit contra dauid spiritū do
mini pbidit ut pmo regū xvij.
Itē iezabel i ira mariti p vinea
interficiens naboth precipitata
ex alto eius carnes comederūt
canes ut iij regū xxi et iij regū

ix. Itē athalia interfecit in ira
omne semen regū. p quo ipsa
interfecta est in via equorū ut
q̄rto regū xi. Hoc viciū non re
perio concessū nisi tamen i bono
aliquis irascatur pro malo sicut
fecit moyses qui iratus fuit i po
pulum peccantē in qua iā tabu
las legis fregit ut exodi xxxij.
Septimo videntū est de acci
dia et qualiter puniatur. Et p
mo in heli qui neglexit corrigē
filios suos de malo ppter quod
deus recessit a domo eius et ca
dens de sella ipse fractis ceruici
bus expiravit ut pmo regū iij et
iiij. Itē in negligencia et somp
no zizana i clauo et malleo a mu
liere mortuus fuit ut iudic iij.
Et hui⁹ accidie possunt colligi
multa exempla ut scio et q̄rto re
gum quasi p totū. vbi multi re
ges iherusalē neglexerunt deū
in excelsis sacrificando. Et hoc
peccatum extirpatur per sollici
tam curam regenciū ut genesis
xlviij. Dixit iacob filiis suis. q̄
re negligitis. audiui q̄ tritici
vendatur in egipto. descendite
et emite nobis.

Hisq; taliter discussis de
scēdamus ad alia vicia
et peccata ait iēnnias.
Et pmo de mendacio de quo lo
quitur ppheta in psalmo q̄nto.
pdes oēs qui loquūt mendaciū

et psalmo c xv scribitur. Omnis
homo mendax. Ex quo sequitur
quod omnes homines possunt in dampnati
one. Ait ysaias. Sub correctione
loquor quoniam ipse scripture debent
intelligi sub limitatione aliarum
scripturarum quia ego repio lici
tum mendacium ut quis non te
neatur prodere semetipsum sicut
cayn qui interrogatus fuit a do
mino ubi est abel frater tuus re
spondens ait nescio. Quod men
daciū non fuit punitum sed homi
cidium tantum ut genesis iij. Item
mendacium quod fit metu mortis
non imputatur sicut in abraham ut
genesis xij. et in ysaac ut genes
xxvi. Item ioculosū mendaciū et non
preiudiciale non imputatur ut in
sara videtur ut genesis xvij. Item
iacob non fuit mentitus cum dix
it se esse esau primogenitum cum e
sau vendiderit iacob primogeni
ta sua ut genesis xxxv in fine. I
deo ratione primogeniture ei ven
dite verum dixit ut genes xxxv
ij. Item mendaciū angustians au
dientem punitur ut in fratribus
ioseph qui dixerunt iacob pater
ipsoz eundem ioseph mortuum cum
adhuc viueret. Ex quo angusti
atus fuit iacob et ipsi mendaces
per predictum ioseph in mendacio
angustiati fuerunt ut genesis
xxxvij et xliij. Item mendaciū
per quod egreditur malum non pa

tratum etiam non imputatur ut in
obstetricibus hebreorum exodi
pmo c. Item mendaciū quod fit
pro vita hominis liberanda me
ritum est ut in meretrice mab
que in mendacio liberavit explo
ratores populi israhelici ut io
sue ij c. et in michol uxore dauid
ut pmo regū xix c. Item menda
cium contra se loquentis grauius
punitur ut in nunciante dauid
mortem saulis aliter quam fuerat
ut in regū ultimo et ij regū i. Item
pro liberatione patrie licite quod
mentitur ut iudith x et xxi. Item
per pacem habendam mendaciū non
punitur ut in gabaonitis et ioseph
xi. Abscondere sacramentum regis
etiam in mendacio honorificum est
ut in angelo associato thobie et
dicente se esse hominem ut tho
bie quinto et xij. Testes vero men
daces contra innocentem dampna
tum puniuntur ut in pbris falso
testificantibus contra susannam
ut danielis xij. Item est men
daciū falsi ponderis et hoc est gra
uissimum ut ps lxi. Mendaces fi
lij hominum in statibus. Item est men
daciū cum promittitur aliquid iura
mento et non adimplet ut psalmo
xliij. Qui iurat proximo suo et
non decipit eum. Item est menda
cium probitorium atque dampno
sum quoniam proximus loquitur primo
et hoc est grauissimum ut ps xliij.

Quoniam quidē michi pacifice loquebantur et in inuidia terre loquentes dolos cogitabant. et psalmo lviij. **H**olliti sunt sermones eius sup oleum et ipsi sunt iacula. **I**te nota q inimicos nostri nos mēdo eludere possum? sicut fecit iudith holoferni et dauid achimelech sacerdoti ut primo regū xxi i principio et in fine. **I**te homo in spiritu dei loquens mendaciū proferre non potest. sed extra spiritū ut i psalmo xl. **R**edde michi leticiam salutaris tui. et spiritu principali ostēda me. docebo iniquos vias tuas. et sic intelliguntur predictae scripte ac etiā xxi q ii per totum.

Item ait ieremias. Aliam reperiō scripturam dicentē. ut ps lxxij quia ecce q elongāt se a te pbiunt. perdidisti omnē qui fornicatur abs te. **N**ūquid hec scriptura intelligitur de hijs qui sunt totaliter extra legē dei vel de constitutis in lege. Ait psaias. Domine iheremia scriptura hec intelligitur de constitutis in lege et non de extra legem constitutis. quoniam eos qui adorant simulachra dampnat scriptura cū eorū simulachris dicens psalmo cxiij. Similes illis fiāt qui faciunt ea et omnes qui cōfidunt in eis. et psalmo xcvi. Cōfundantur omnes qui adorant sculp

talia. et qui gloriāntur in simulachris suis. **S**ed supdicta scriptura loquitur de iudeis cum hereticis et scismaticis regni dei et christianis cum hereticis et scismaticis regni casti. qui fuerūt apē deum et fuerunt longe a deo sicut fuerunt dathan et abyrō cum scola eorū quos terra viuos absorbuīt ppter heresim. ut numeri xvi. et sicut fuerunt multi iudei tempore machabeorū q dispulerunt fidem cum gentibz recedentes a testamento sancto. ut primo machab. i. **E**t sicut ēēt heretici et scismatici regni casti cōtra quos locutus fuit ipse castus mathei vii. **A**tendite a falsis prophetis sacerdotibz cum hereticis et scismaticis etc. qsi dicent michi i illa die. Domine domine nōne in nomine tuo ppetauimus et in noīe tuo demonia eiecim? idest peccata mortalia et in noīe tuo vtutes multas fecimus. et ego tūc confitebor eis nūqm noui vos. **D**isceditē a me omēs qui operamini iniquitatē. **I**te dauid in psona ecclesie ait contra tales. **Q**uia si inimicus meus idest paganus maledixisset michi. sustinuissē vtiq; tu vero homo vnanimis dux me et notus meus. qui simul meū dulces capiebas cibos. in domo dei ambulauimus cum consensu

veniat moyses sup illos et descen
dāt in infernū viuentes ut ps

Hic ieremias Quōd liij
intelligit illa scriptura
o ysaia que legit ezechi
elis xviij qd filij israhel vertere
in puerbiū dicentes patres no
stra comederūt viā acerbam et
dentes filioꝝ obstupuerūt. Ait y
saia. Dñe ieremia filij israhel
grauē ferebāt penitentiam por
tare p peccatis patrū quando
murmurabant oīa deū et in p
uerbiū verterunt dei beneplaci
tum. Quibꝫ deus sic ait. Hoc in
miserēcordia agebam purgando
filiū pro patre seu pro peccatis
patris sed āmodo hoc vobis non
faciā sꝫ tantū meram iusticiā. et
ait. Filius non portabit iniqui
tatē patris nec pater portabit
iniquitatē filij sꝫ aīa que pecca
uerit ipsa moriet. Ideo si deus
vobis ostendit misericordiam in
purgandis peccatis parentū in
filios. contra eū nolite murmurā
re sꝫ grāas agite in tanta di
gnitate cū neminē ipse velit p
ire. Unde quātiūcumqꝫ iustus ho
mo si flagelleꝫ in tribulatioibꝫ
et psecutionibꝫ in amissione re
tū tēporaliū et alijs diuersis an
gustijs ne turbetur sꝫ tū pro gra
ciar actione suscipiat tū etiā p
peccatis suorū parentū sustine
at in quibꝫ et ipse purgatur ut

ait ppheta ps lxviii que non ra
pui tūc exsoluebā. Et tu scis in
sipientiā meā et delicta mea a te
non sūt abscondita. et ps lxxij
laui inter inocentes manus me
as et fui flagellatus tota die et
irruerunt in me fortēs. neqꝫ i
quitas mea neqꝫ peccatū meū
domine et. sꝫ tamē taliter flagel
latus castigatus et purgatus nō
dubitet quoniam semp adest ei
deus ut ps xxxij iuxta est dñs
hijꝫ qui tribulato sunt corde et
humiles spiritu saluabit. et ite
rū mltē tribulacōes iustoz et de
hijꝫ liberabit eos dñs Custodit
dominus oīa ossa eoz vnum ex
hijꝫ non oteretur. et thobias o
rans dicit. Ne reminiscaris dñe
delicta mea vel parentū meorū.
Quid leges humane strariū
sapiūt cōtra id qd leges diuine
sanxiūt. vñ videamus si crimen
purgetur in foro iudiciali de q
constet confessione vel pbatio
ne vel rei euidētia vel cōdēpnatio
ne absolutiōe vel dispensatione
ut de testi spo cū ad sedē. si tale
sit crimē sup quo dispēsari pos
sit et dispensetur vel cōdēpnē
et tūc de crimine dispensato vel
cōdēpnato non potest accusa
tio replicari etiam coram deo. ut
de accusa de hijꝫ. quoniam cri
mina semel dimissa diuina clemē
cia itez i vlcionē vīre nō patiē

65
ut de pe di iij bina clemēcia
et xxiij q iij si illic. Si vero ab
solutus est quia accusator crīm
non pbaui tut⁹ est accusatus
apud humanum iudicem. q̄a de
delicto vnius sepius queri non
debet ut in c remā xxxv q ix f
non erat tutus apud iudicem di
uinum. Si vō occultum est pec
catū et non expiauit per penitē
ciam ob quod dicunt iura q̄ p
batioē cessante vindictē ratio
conquiescit ut xxiij q v cristia
na. tamen huius delicti occulti
occultus iudex deus erit. quia
secretorū est cognitor ut xxiij di
erubescant. et solum deū habet
ultorem. ut C de iureiur l iij iurā
quia publice utilitatis et dei sci
encie sententia ē ne crimina tā
manifesta q̄ occulta remaneāt
ipunita. ut in c vt fame de se ep
et de pe c i. et ff ad l aquī l ita
vulneratus. i. regū in fine. et ex
odi xxiij. maleficos ne paciaris
vivere. Et taliter punita pecca
ta dicuntē purgata. Si vero in
foro penitentiali dicendum est
q̄ omnia crimina per peniten
ciam purgantē et dimittuntur
quo ad deum f non quo ad pri
mum qui lesus ē. ut in c verbū
dei de pe di i. qui lesus. et sic le
sus potest dictū penitentē accu
sare in foro humano quantū vo
luerit penitencia non obstante

ut xxiij q ij c amouē ac etiā si
egisset ante baptismū tale pec
catū ut in c gaudem⁹ de diuor. i.
nisi illd a dicto leso fuerit remis
sum ut de pe di iij dicit deus.
Et si taliter peccata in mundo
fuerint purgata. ipsa numq̄ in
agentes vel eorū heredes reuer
tunt nisi p magna impietate et
crudelitate agenciū vel heredu
ut in ps c viij. In memoria rede
at iniquitas patrū eius et pec
catū matris eius non deleatur.
et illud euangelij. serue neq̄m.
nōne dimisi tibi omne debitum
qm rogasti me. et tū tu non es
misertus pserui tui sicut et ego
tui misertus sum. et sic intelli
gitur de pe di iij circa finem. Sz
si non fuerint per agentes pec
cata purgata etiā scdm iurā per
eorū filios heredes post mortem
parentum debent purgari. Et si
parentes peccauerunt in alijs
in furto in adulterio et rapinis.
et alijs peccis atq; blasphemijs
publicis vel occultis. nōne ipsi
sunt debitores ipsoz quib; pec
cauerunt. Certe sic. qm ad satis
factionem tenentur. Ergo ipsi
preuenti morte eorū heredes filij
tenentur satisfacere de eisdem.
quoniā scdm iura filius et heres
tenentē soluere debita patris ut
de solu c i. necnon de maleficio
patris conueniē et filius et hēs

filij si ad eos bona patris deue-
nerunt ut ff de vltor signi heres
et rvi q v si epm de vltis circa
nos et i q iiii § itē peccato ism
helitay. Sed sicut heres et fili
tenentur scdm leges humanas
debita tēporalia patris soluere
sic etiā et debita spūalia patna
tenent satisfacere ac de sepul c
fi et de rpto ex lās qd si non
fecerant iuste flagellis dei puni-
entur put supradictū est. Ideo
heres peccatoris sit semp inten-
tus dō deuotas emittere preces
p dicto peccatore et nō supbas
et melius p sacerdotē ut dimit-
tat dicto peccatori sicut et ipse
alijs dimittit qm maior est dei
ipius miscdia q iusticia quia
licet in veteri testamēto in iusti-
cia fuerit locutus tamen in sua
miscdia aliter fuit executus cū
ipse castus fuit natus ex pecca-
toribz licet ipse peccatum nō fe-
cerat valde tamen peccatoribus
cōpatitur ac etiā miseretur

O Epmo habetur iiii regū
pmo c de ocozja rege sa-
marie in deū grauit pec-
cante ne non et penitente qui i
verbis nō multū humilibus ad
helyam quinquagenarios pnci-
pes duos misit dicētes. Homo
si rex precepit ut descendas ad
eum. Quibus ipse helyas dixit
Si homo dei sum descendat ig

nis de celo et deuoret vos et quin-
quaginta vestros qui descendēs
deuorauit eos. Tercio venit ia-
us princeps quinquagenarius i
humilitate dicens. Homo dei
noli despicere animam meam et
animas seruorū tuorum qui me
cum sunt. Et in illis verbis con-
secut⁹ est misericordiam ad eos
descendendo. Rōne importuna
mulier a cristo in euangelio me-
ruit audiri et clauso ostio cum
seris media nocte ab amico ami-
cis panes accepit. Deus ipse
qui nullis viribz superari potest
publicani precibus vincitur. Et
licet diues sit pastor ouē tamē
morbida non contēpit. Item
ipse de cruce latronē in pabillū
tulit et pbigū filiū reuerētē
letus amplectit et nonaginta
nouē pavidibz in deserto derelic-
tis vna ouicula que remanserāt
humero boni pastoris imposita
ad ouile re ducitur. Ideo non du-
bitet peccator quocūqz tēpo-
re penitentiā agat de qbuscūqz
peccatis qn i hys miscdiam cō-
sequet p filiū dī q p nobis ē ad-
uocatus apud patrē. Caueat tñ
ipse peccator q ne de penitētia
et dei miscdia obstinatus diffi-
dat ut de pe di iiii inter hoc. Ne
ne penitus i peccatis desperet
sicut cayn qui dixit maior est i
quitas mea ut de pe di i ex hys

Ite ne ipse veritate impugnet
sicut iudei q̄ dixerūt ipsū in beel
zebub eicere demonia ut i q̄ i
eoz. Item ne habeat ap̄positum
numq̄ penitere ut de pe di i
preter. Ite ne male sentiat de p
sona spiritus sancti ut de conse
di iij h̄j vero. quoniam h̄is mo
dis peccatur in spiritū sanctum
quod peccatū non remittit ne
q̄ in hoc seculo neq̄ in alio.

Tem o ysaia i sacra scrip
tura reperio magnam con
trarietate scripturarum ut
in psalmo cxxi scribit. zelavi su
per iniquos pacem peccatorū
videns. et ps cxxvii scribit. nō
est pax ossibus meis a facie pec
catorū meorū. et ps cxxxi. multa
flagella peccatoris. Ergo si of
sibus p̄phete non erat pax ap̄t
peccata sua quare zelabat pacē
peccatorū. Ait ysaia. Domine
ieremia tu debes distinguere in
ter peccatorem et peccatorem
q̄a est peccator q̄ est extra legē
dei sicut aliquis de populo naci
onū. et quia tales extra legem
constituti non poterant p̄mere
gloriam et pacē paradisi quan
tūcumq̄ bonū fecissent. et ideo
pro tali bono q̄d ip̄i peccatores
fecerunt sup̄ terram et ip̄i in ea
dem terra bonum debent sustinē
postq̄ paradysum non poterant
p̄mere secundū veram dei iusti

diam qm̄ scriptū est in ps lviij. si
utiq̄ est fruct⁹ iusto. utiq̄ est
s̄s iudicans eos in terra. Itaq̄
deus iustus dat suprad̄s pccō
ribus super terram pacē et omnīū
rerū abundantiā et delectatiōēs
et diuicias p̄ bono operato per
ip̄os. S; post exitū vite ip̄oz
dat eis perpetuam gehennam
in qua nulla pax potest reperiri
s; perpetua tribulatio in qua vi
uēt in eternū ut ait idē p̄pheta
in eodē psalmo. Ecce ip̄i pecca
tores in seculo obtinuerunt diui
cias. et dixi ergo sine causa ius
tificavi cor meū et laui inter in
nocentes manus meas. Rūc
si ip̄e p̄pheta ait zelavi super
iniquos pacem peccatorū vidēs
postea quid asserit. Idem nāq̄
p̄pheta malum eoz finem p̄side
rans et perpetuā eoz dampna
tionem manifestans ait. Non
est respect⁹ morti illoz neq̄ fir
mamentū in plaga eoz. In labo
ribus hominū non sunt et cum
hominibz nō flagellabūtur. Et
id quod dicit p̄pheta quia non
est pax ossibz meis a facie pec
catorū meorū debet intelligi hoc
modo. Licet peccator esset sub
lege dei constitutus de suis tam
peccatis in hoc mundo flagella
bat ut sup̄na celesti atq̄ ppe
tua pace posset gaudere sicut a
lius ait propheta. Ecce in pace

amantudo mea amarissima. tu
autē eruiſti animā meā ut non
piret. Et quia ſup̄dictus p̄ph̄a
conſtitutus in flagellis hui⁹ mū
di vidēs peccatores extra legē
coſtitutos habere pacem zelauit
ſup̄ iniquos. Ideo fideles legis
caſti ſi flagellent in hoc mūdo
pro peccatis eorū patienter ſuſ
tineant qm̄ ſanctū eſt ⁊ bonum
cum hominibz flagellari cum di
cat idem p̄pheta de ſupradictis
peccatoribz pacem habentibus
et cum hominibz nō flagellabū
tur. Et tu ieremia videns in hoc
mundo hoc iudiciū quod dixiſti
c̄ xij. iuſtus quidem tu es dñe ſi
diſputē tecū verū tamen iuſta lo
quar ad te. quare via impiorū
p̄ſperatur. bene eſt omnibz qui
preuariant ⁊ inique agūt. plā
taſti eos et radicē miſerunt p̄fi
ciūt ⁊ faciunt fructū. prope es
tu ori eorū et longe a remibz et
tu dñe noſti me et vidisti me et
p̄baſti cor meum tecū ⁊ tamen
tu oraſti pro eis dicēs. Congre
ga eos ſicut gregē ad victimā ⁊
ſanctifica eos in die occiſionis.
et iob xxi. et malachie ij in fine
Caueat tamen in baptiſmo con
ſtitutus ſi affulat diuicijs ne ſu
um cor apponat eis quia non ut
fidelis ſed ut infidelis ⁊ extra le
gem caſti iheſu conſtitutus iudi
cabitur. * * *

Et i hoc valde rebargu
endi ſūt domini tempo
rales atqz ſpirituales q̄
ſuis non cōtenti diuicijs paupe
rum ⁊ egenorum rapiunt ſubſtā
cias abhorrentqz iuſticiam ⁊ in
iniuſticia incraſſant. contra q̄s
loquit̄ pſalmiſta. Nolite ſperare
in iniquitate ⁊ rapinas nolite cō
cupiſcere. diuicie ſi affluant no
lite cor apponere. quia duo hec
audhui. Idē p̄pheta ait pſalmo
c̄ xxiij. Inclina cor meum deus i
teſtimonia tua et nō in auariciā
Caueat etiā q̄ nullū peccatum
ducat in cōſuetudinē et dicat. nō
videbit dñs nec intelliget de⁹
iacob. qm̄ ſatis mortale et dāp
nabile eſt quod arguit p̄pheta
dicens. Intelligite inſipientes i
populo et ſculi aliqui ſapite. q̄
plantauit aurē non audiet aut
qui fingit oculū non cōſiderat. q̄
corripit gentes nō arguet qui
docet hominem ſcienciam. Dñs
ſcit cogitationes hominum qm̄
vane ſunt ut pſalmo xciiij. Et
nō credant fideles ſi et diuites
in eiſdē reprobari diuicias. qm̄
fideles p̄pi alijs peccatoribz di
ciōes ſūt ut p̄s xxxvi. Spera i
dño et fac bonitatem et inhabi
ta terā et pascere in diuicijs e
ius. Delectare in dño et dabit
tibi petitiones cordis tui. atqz
ſpera in eo et ipſe deus faciet.

Ite casti fidelis non quærat inui-
dere infideli diuitias quoniam meli-
us est modicum iusto super diuiti-
as peccatorum multas. **E**t si ipse
fidelis cor suum apponeret diui-
cijs deus exaudiret eum in diui-
cijs superbia et honore et nichil
deerat anime sue non tamen tra-
hiet ei deus potestatem ut come-
dat ex eo sed ut auaricia istius ser-
uet usque ad uitæ sue exitum et pos-
tea homo extraneus vorabit il-
lud. **I**ste talis iuxta sententiam
salomonis carere debet sepultura
quia secundum eiusdem sententiam qui
amat diuitias fructus non ca-
piet ex eis quia ubi multe sunt
opes et multi qui comedunt eas
et quid prodest possessori nisi quod
cernat diuitias oculis suis. **D**ul-
cis est sompnus operanti siue pa-
rum comedit siue multum sati-
tas atque diuitis non finit eum
dormire. **I**te aliquis aggregabit
diuitias in malum et in afflicti-
one pessima pereunt generabit
filium et in summa egestate erit.
Ideo concludit ipse salomon quod
omni homini cui deus dedit diuiti-
as atque substantiam potestatemque
ei tribuit ut comedit ex eis et
fruatue parte sua ac letetur de
labore suo hoc est donum dei. **N**on
fidelis castianus non aduertat
ad falsas diuitias temporales et
non in eis cor suum ponat iac-

tet cogitatum suum in domo et
ipse in bonis diuitijs enutriet e-
um et confidat peccatorum diuiti-
as in seculo abundantes cum ipse
deus pro tam modico bono quod ip-
si peccatores in mundo gesserunt
in tot diuitijs temporalibus facit
abundare quot erunt bona cele-
stia fidelium et bonorum castianorum
que ipse pius deus in recompensi-
onem bonorum que ipsi in mundo
gesserunt elargitur mens hu-
mana premeditari non poterit
quoniam scriptum est. **N**ullum ma-
lum impunitum et nullum bonum
irremuneratum. **E**t hec sunt vera
si querant penitencias et dei fla-
gella sustineant in persecutionibus
et in infirmitatibus et in eis non
indurescant quoniam si neglec-
ta penitencia vel spreta in eisdem
peccatis moriantur absque dubio
ad tartareum regnum descendunt
ut ait psalmista. **E**xipe me de
luto et non infigat libera me ab
hijs qui oderunt me et de profun-
dis aquare. **N**on me demergat
tempestas aque neque absorbeat
me profundum neque virgeat super
me puteus os suum. **P**rimæ tres
liberaciones pertinent ad purga-
cionem tres ultime pertinent ad
damnacionem peccatorum quibus
quidem peccatis purgatis mere-
mur gloriam adipisci perennem.
Iterum ait iheremias. **D**omine

ysaia. valde pulchre omnia sepe
dicta scdm scripturas sūt decisa
Sed tamē michi vnū restat dubi
um satis graue et cū supra sit cō
clusū qd hoīm in lege dñi cōstet
cium in terris purgatis pecca
tis ut ipsi sic purgati patrie ce
lestis phreniter fiant possesso
res et illi qui extra legem sūt
peccatores in lacū dampnabili
ter dimerfi. puteus ifernalis su
p eos vigeat os suū modo vero
cum omnes populi ⁊ gentes in
supradicto iudicio sint iudicate
et debeant iudicari. quod erit iu
diciū ipsius casti quo ipse debet
iudicare iterū viuos et mortuos
Ergo si dicte gentes et populi
iam iudicati sūt quare iterū iudi
cabuntur. **R**ūquid dicendū est
iustos et sanctos paradisu non
ingressuros usq; ad diē iudicij
et malos et reprobos tartarum
non ingressuros usq; ad eundē
diem iudicij quod est falsū cum
ipse castus duxerit latrone in
paradisum. qui dixit **M**emento
mei. **I**te illos qui resurrexerūt cū
eo et itauerūt sanctam ciuitatē
in qua expectarunt eū quousq;
xpc ipse ascendit in celū et scū
in paradisu transduxit. **E**rgo de
quo erit vel qualiē fiet hoc iudi
ciū finale. **R**ūquid p vno delic
to erit duplex sentētia cum ipse
ds misericors non iudicet bis i

idipsum. **N**ūquid forte iudi
ciū suum erit in celo in bonis et
malis distribuendis sicut ē nūc
in terra cum ipse deus nō equa
liter in terra distribuatur bona tē
poralia hominibus ppter quod
aliqui eum appellat iniustum.
qm vnus erit affluens et abun
dans alius vero sūme egebit et
laborans in sūma egestate.

Hic ysaias **D**ñe ieremia
iudiciū dī i terris satis
est profundū ⁊ hoc infi
piens nō cognoscit nec stultus
intelligit. quia si ds in suo iudi
cio equaliter distribuisset subsi
dia diuiciarū inter hoīes. cessa
ret sentētia sua quā ipse i hoīes
protulit dicēs **I**n sudore vultus
tui vesceris pane tuo. **I**deo si ho
mines abundaret sub equali dis
tributione dī nō in sudore s; in
delicijs pane suo vescerent. **P**
ter quod ipse deus voluit non e
qualiter iter homines tempora
les diuicias distribuī sed i sudo
ribus et doloribus dedit homini
bz panem ad vescendū. **E**t licet
ipse deus pauperem faciat et di
uitem erigat. tamen in hoc est
iudiciū suū temporale. quia
nō fecit aliquē pauperem nisi p
pter alium diuitem et non fecit
diuitem nisi propter aliū pau
perem. **E**t qd hoc sit verum mā
nifeste ostenditur teste aplō qā

quia cū homo nascitur in mūdo
nichil seū defert nisi nuditatē
ut iob pmo Nudus egressus sū
de utero matris mee nudus reū
tar illuc dñs dedit dñs abstul.
Ideo quicq̃d ipse acq̃rat substā
cie diuiciarū a deo acquirit. q̃a
ipse deus dedit incrementum li
cet in eis acq̃rendis ipse homo
laborē posuerit. et licet ipse nu
dus diuiciarū dei diues factus.
quia scdm scripturam domini ē
terra et plenitudo eius tamē ip
se homo in diuicijs se pascit et
eis fruī. vnde ipse deus vult
q̃ de sup̃rescentibz vltra vite
necessaria ipse diues paup̃i ab
ministret videlicet panē esurē
ti frangendo egenū vagantē in
domum suā inducendo et nudū
vestibz cooperiendo. propterea
quicq̃d homines in hoc mundo
habent sua non sunt s̃ cōmunia
secundū legem dei licet dicti ho
mines ea habeant in potestate
distabuendi secundū eorum ar
bitrium tamē et p̃cepto dei nō
neglecto eadē distabuē habent
Rūquid tamē dicere poterunt
dicti homines. iniustū non faci
mus aliena non inuadim⁹ pro
pria diligentius seruamus. Q̃
impudens et auarū dictum cum
ppria dicunt qm̃ nichil in hunc
mundū detulerunt. Itē quibus
facultatibz quibus subdijs sūt

ab alijs separati cum egressi fue
runt in hanc lucē. Ideo in hoc
concludit q̃ min⁹ est criminis
fuari diuiti qm̃ aliq̃s abundās
et petenti panē et vestimentum
denegans egenti. quoniam esu
tientiū panis est qui detinetur
a diuitibus. nudorū indumentū
est qd̃ recludit. miseroz redēp
cio et absolucio est pecunia que
in terris absconditur. Hec pnt
probari leuij di in c sicut hñ.

Ad aliud qd̃ dixisti o ie
remia de finali iudicio.
respondeo et dico q̃ ho
mines iam iudicati amplius nō
iudicabuntur s̃ iudex quia iam
iudicauit occulte ostendet pub
lice iudicando q̃ de iure re p̃tos
in peccato dampnauit et bonos
in iusticijs suis saluauit S; ta
men pmo anteq̃ veniat ad iudi
candū viuos et mortuos ipse rex
et iudex seculum iudicabit p̃ ig
nem in quo igne celi magno im
petu transient elementa vero ca
lore soluent. terra autē cum om
nibz que in ea sunt consumetur
ut testatur sanctus dauid in spi
ritu dei dicēs. Deus manifeste
veniet deus noster et nō silebit
Ignis in conspectu ei⁹ ardescet
et in circuitu ei⁹ tempestas vali
da. Aduocabit celum desursum.
idest angelos. et terrā idest ho
mines in resurreōne. ut discernāt

populū suū. Et ipsi angeli ager-
gabunt deo sanctos eius qui or-
dinant testamentū eius sup sa-
crificia. et ipsi angeli annuncia-
bunt iusticiā eius qm ipse deus
iudex ē. Et dicet ipse ds pecca-
tori. quare tu enarras iusticias
meas cū illas non obseruaueris
et quare assumis testamentum
meū p os tuū cū id totū fedaue-
ris. Tu odisti disciplinā et pie-
cisti sermones meos retrorsum.
Si videbas furē credebās cū eo
et cū adulteris porcionē tuā po-
nebas. Ds tuū abundauit mali-
cia et lingua tua cōcinnabat do-
los. sedens adūsus fratrem tuū lo-
quebaris et adūsus filiū matris
tue ponebas scandalū. Et dicet
iudex. hec fecisti et tacui. ppter
hoc existimasti iūque qd ero tui
similis arguā te et statuā cōtra
faciē tuā. In hīs modicis v̄bis
omni a graua peccata cōtinent
et in hīs verbis ⁊ adhuc graui-
oribz peccatoēs arguet vniuer-
sos et libri apient. de quibz ait
scriptura ps c lx. et in libro tuo
omēs scribent. et ps lxviii. dele-
at de libro viuenciū ⁊ cū iustis
non scribant. Et angeli in clā-
gore tuba rū more cū sanctificat
bellū vocabūt bonos ⁊ malos an-
te conspectū iudicis sedentis in
sede maiestatis sue.

Et primo aduocabit de-
monem cū omnibz ange-
lis eius. et ipse demon
apparebit coram eo tremulētus
aspiciens dei terribilitatem. Et
dicet ipse deus et iudex ei. Tu
signaculum similitudinis dei ple-
nus sapientia perfectus decore
in delicijs paradisi fuisti. omis
lapis preciosus opimentū tuum
sardis topasius iaspis crisolite
om̄s berillus saphirus carbuncu-
lus et smaragdus aurum quoq;
opus decoris tui ⁊ foramina tua
in die qua tu cōditus es parata
sunt. Tu cherub extēsus et p-
tegēs et posui te in monte sanc-
to dei in medio lapidum ignito-
rum ambulasti perfectus in om-
nibus vijs tuis a die conditiōis
tue donec inuenta est iniquitas
in te in multitudine negotiatio-
nis tue. Repleta sunt interiora
tua iniquitate et peccasti et eie-
ci te de monte sancto si et perbi-
di te. o cherub eleuatum est cor
tuum in decore tuo ⁊ perdidisti
sapientiam tuam in decore tuo
et in terram proieci te ante faci-
em regum dedi te ut cernerent
te in multitudine iniquitatum
tuarum. Quare cecidisti o lue-
fer qui mane credebatur. Hec ha-
bent in ezechiele ⁊ ysaia pph̄is
At ipse lucifer inclinās se in ter-
ra sic humiliter erat locuturus.

Iustissime iudex si me vestra
clemencia dignetur audire mai
feste ostendam me contra vestram
diuinitatem in nichilo peccasse.
qm̄ cognosco cognoui et cognos
cam q̄ vestra diuinitas de nichilo
me creauit plenum sapiēcia
et p̄fectum sciēcia et decore at
q̄ totius paradisi post vestram
diuinitatem p̄ncipatū habentem.
Si ego fui dotatus plenitudine
sapiēcie non sequit̄ dñe q̄ contra
vestram diuinitatem peccauerim
que est toti⁹ p̄fectionis. **S**i ego
fui p̄fectus sciēcia et in delicijs
paradisi poteram cognoscere et
cognoscebam absolutam poten
ciam vestrā. q̄ si in aliquo pec
casssem contra eam poterat me in
nichilum redigere cū ipsa me de
nichilo in totali p̄fectione crea
uerit. **I**te non ignorabam q̄ su
pra vestrā diuinitatem nullus erat
potencior dñs cui potuisssem ad
hehisse. **Q**uid nō fuisset ma
gna excecacio q̄ creatura contra
creatorem suū ita ut asserit̄ su
pbisset. **S**ed vestra diuinitas re
uerenter loquendo persuasum im
mice lingue archangeli micha
elis de me vestre deitati malum
asserentis ad hoc ut p̄ncipatus
celestis monarchie sibi remane
ret. et in predicto malo vestra di
uinitas sibi credēs in nichilo me
peccantē gratis p̄bideris. **Au**

biant omnes populi cōspiciant
om̄s gentes **s**i ego talis ac tan
tus creatus et in omni p̄fectioē
sublimatus et in omni sciēcia
ac v̄tute decoratus a diuinitate
vestra que in me semp fuit ama
bilis semp humilis semp benig
na debuisssem taliter ut asserit̄
peccasse in eadē. p̄sūpcio ces
sat lex abhōeret et vnicuiq̄ au
dienti verit̄ incredibile. **E**rgo
iudex iustissime placeat me ves
tram creaturā ita crudeliter nō
persequi cum in v̄s non pecca
uerim ut asseratur. **T**unc iudex
respondebit ei dicens **A**udite om
nes gentes que in circuitu meo
estis. **l**ucifer hic p̄sens volens
exaltare sup̄biam suam put au
distis quam in celis ipse infelix
temerarie pegit se ante diuini
tatem meam exaltavit put meli
us potuit suum peccatum palli
ando taciteq̄ iniusticiam contra
diuinitatem meam retorquendo.
Et ait ipse iudex **D** lucifer si te
diuinitas in tanto beneficio mā
capauit. quomō est p̄sūpcio q̄
te gratis p̄biderit. **S**ed ad tollen
dam omnem ambiguitatis p̄e
sūpcionem merita tua veniāt in
patrocinii et testimonium cau
se tue in hoc iudicio. **E**t ilico as
surgens michael archangelus
lucifero dulcibus verbis ait. **D**
lucifer si bon⁹ es ut assens aut

me infamas peccato supbie tue
Rone in hoc cognoscat malicia
tua **R**one tu dixisti in decore tu
o in conspectu totius monarchie
celestis ego sum deus et in cathe
dra dei sedi. **P**ost hec supbe dix
isti. **P**ona sedem meam in lateri
bus aquilonis et ero similis altis
simo. **E**t hec redacta fuerunt in
scriptis ad memoriam futurorum p
fideles notios **ezechiel viii et p
saie xliii.** **E**t es tante presump
tionis quod in conspectu dei hec negas cum
fint etiam omni populo manifest
ta. **Q**uid non propter supbia tu
supbiam ipse deus percutit te et alios
angelos te sequentes de celis in
terram. **N**unc vero dic michi si tan
te bonitatis in celis fuisti prout
asseris quare ipsa bonitate usus
non fuisti in terra in quam eiectus
fuisti. **Q**uid non nouissima tu
a fuerunt peiora prioribus. ple
nus ambitione ascendisti super
altaria sanctorum tempore ma
chabeorum et ibi etiam supbiam ad
dendo pro deo supbe fecisti te coli
Ite bina vice fecisti fieri vitulos
aureos in dei populo ipso dicen
te. **h**ij sunt dii tui israel qui edu
perunt te de terra egypti. **P**rimo
cum educeretur de terra egypti. **S**ecun
do tempore ieroboam. **I**te quid e
geris in regno iudicis ihesu sub
silencio pretermittatur. **N**onne
ista trahunt in manifestam sup

biam quam etiam in celo pegis
ti. **E**t si in te deus prestitit sapi
entiam et de corde tu autem in ma
lignitate tua illam sapienciam
perdidisti. **U**nde michi iniuste im
properas peccatum supbie tue. **R**e
miant et ceterae nationes et re
ges nationum qui in terris serui
erunt tibi. de bonis opibus tuis
in hoc iudicio publice testifica
tur. **E**t cum aduenissent reges na
tionum ante dei conspectum et p
spicientes atque intuentes lucife
rum admirantes dixerunt. **Q**ui
dum iste est vir qui conturbauit
terram qui conuulsit regna qui po
suit orbem desertum et urbes e
ius destruxit et vinctis eius non
aperuit carcerem et quomodo tu
modo vulneratus es sicut et nos
similiter nostri effectus es. **D**e trac
ta est ad inferos supbia tua. ce
cidit cadauer tuum. **S**ubter te
sternetur tineae et opimentum tu
um erunt vermes. **A**d infernum
detraheris in profundum lacus.
Et tunc dicet iudex. **E**cce nunc
audisti quid nationes de te et
peccatis tuis testificentur. **E**t
ad hoc respondebit lucifer dicens
Domine iudex ponatur sine pre
iudicio aliquid quod fecerim tale
peccatum nonne et adam primus
patres simili supbia peccauit e
ciam et nabodonosor rex. et ta
men eos non sicut me aggrauasti.

Et dicet iudex: quicquid ipsi egerunt te instigante fecerunt: sed tu nullum habuisti instigatore nisi apriam maliciam: ideo minus peccauerunt: sed tamen graui pena ipse adam in valle ebron ubi est eius sepultura defleuit ut iosue riuus cum posteris suis tamen usque ad aduentum meum in carne non sunt consecuti misericordiam. **N**umquid et tu ullo tempore de tuo delicto agere voluisti penitentiam: sed semper mala peioribus aggregando de die in diem in peccato durior fuisti effectus sicut pharao quem viuum mare absorbit: ecce infernis parat se ad te absorbendum. **E**t dicet iudex omnibus circa eum ad iudicium consistentibus: **Q**uid vobis videtur an lucifer et angeli eum sequentes iuste fuerunt dampnati an iniuste: et respondebunt omnes una voce dicentes: **I**uste dampnatus fuit. **E**t tunc dicet rex et iudex lucifero et eius angelis sequacibus: **I**te a finitibus. **E**t michaeli et eius angelis dicet: **I**te et vos a dextris meis. **E**t tunc faciet vocari ad iudicium humanas creaturas: et primo populum iudeorum et cum eis rex et iudex disceptabit dicens: **A**udite o viri iudei et israhelites nonne promissum fuit vobis in lege in qua canitur **P**rophetam suscitabit deus de me

bio fratrum suorum similem moysi: et si quis non audierit prophetam illum: exterminabitur de populo meo. **R**atione similis fuit moysi in humanitate et legum ac preceptorum datione. **R**atione predicavi de regno dei: nonne vestros mortuos suscitavi ac cecos illuminavi et omnes infirmos solo verbo curavi: mortem sustinui et a mortuis resurrexi. **R**atione post meam resurrectionem per apostolos meos vobis predicari feci de regno dei qui signa magna in vobis fecerunt. **Q**uid eis fecistis: nonne expulistis eos a vobis atque persecuti estis de ciuitate in ciuitate in mortem et in carcerem: et regni dei vos indignos iudicastis: quod ultra valui facere. **E**t tunc iudei et israhelites respondebunt et dicent: **I**ustissime iudex cum sitis ipsa iusticia etiam vobis placeat in equitate benigna nos audire cum scriptum sit in psalmo: quoniam iudicabis orbem terre in iusticia et populos in equitate: et insuper dicent ipsi iudei **I**ustissime iudex verum est quod deus nobis promissum sit sic suscitare prophetam de medio fratrum nostrorum: et qui non audierit prophetam illum ait deus ego ultor existam: sed tamen deus debet nobis signum in cognitione dicti prophete: quod si propheta ille in nomine domini predixisset et non euenerit de hoc dominus.

non locutus est. **p**ter qd et ipse
deus nobis in lege precepit nō
solū talē pphētā non audire sed
tamq̃ mēdācem eum mortuū tūc
pissime tradere sicut p; deutōnō
xviii. **p**ter qd benignissime iu
dex placeat ad nos misēdie v're
aures inclinare. **E**t licet nūc co
gnoscam⁹ qd v's fueritis ppha
ille i lege pmissus tamē nobis
multa dixistis que put dixistis
nō euenerūt. **p**ter que nos co
gitātes v's esse mendacē pphē
tā iuxta sententiā legis nob tra
ditam tradidimus v's in mortē
Et pmo dixistis palā in aspā
tocius synagoge. destrua tēplū
hoc et in tribuo reedificabo illud.
Hoc predixistis et non put di
xistis euēnit quia tēplū integrū
mansit postea p tēpora longa.
pter qd affigi cruci iuxta sen
tentiā legis iuste meruistis. **ut**
pmo esdre vi c. qua lege canit.
A me ergo positum ē hoc decre
tū ut oīs homo qui hāc mutauē
rit iussione tollat lignum de do
mo eius et erigat et cōfigat in
eo. domus autē eius publice et
ds qui habitare fecit nomen su
um ibi dissipet omnia regna et
populū qui extenderit manum
suā ut repugnet et dissipet do
mum dei illam que est in iheru
salem. **E**go datus statui decre
tū hoc quod studiose implea v

lo. **S**econdo dixistis. nisi man
ducaueritis carnem meam non
habebitis vitam in vobis. **ut io**
hānis vij et tamen non comedi
mus carnem vestram et per tem
pora lōgioza viximus. **T**ercio
dixistis. si quis credit in me flu
mina de ventre eius fluent aq̃
viue **ut iohānis viij**. et multi i
v's crediderunt et tamen non
vidimus de ventre eorum flumi
na emanasse. **Q**uarto dixistis.
si quis sermonē meū seruauerit
mortē non videbit in etnū **ut io**
hānis ix. et tñ multi seruauerūt
sermonem vestrū qui tñ mortui
sūt. **E**t alia similia que longum
esset narrare dixistis que non e
uenerunt. **I**tē peius fecistis qd
sabbatū cōtra legis preceptū nō
custodistis et in eo infirmos cir
cūstis. **N**ūquid tenebamur vob
credere et v's pphetam illū in le
ge pmissum reputare cū expres
se feceritis cōtra legē. **N**ūquid
nō interrogauimus v's dicētes. si
tu es cristus dic nobis palā. et
v's respondistis nobis. **O**pera
que ego facio ipsa testimonium
phibent de me. **C**erte multa mi
rabilia et magna fecistis forte qd
nullus alius fecit ratione quorū
non tenebamur vobis credere.
quoniā ds precepit nob dicē
qd si quid i nomine dñi ppheta
ille predixerit et non euēnit.

et nō dixit fecerit. s; vō multa
 predixistis q̄ non euenerūt pro
 ut supradictū est licet feceritis
 magna q̄ q̄ vel similia helyas
 et heliseus fecerunt. Ergo secū
 dum legē iuste vō interfecim⁹
 et nos iuste cū reuerēcia loquē
 do dāpnamur. Et iudei respon
 debit eis dicēs. Semp intellex
 istis scripturas et dicta ppheta
 rū put sonant. Rōne pmissus
 in lege vstra vobis loq̄ debebat
 in puerbijs parabolis et figuris
 dicere ppheta. Attendite popu
 le meus legē meam iclinate au
 tem vestrā in vba oris mei. quia
 apertā os meum i parabolis loq̄
 pposiciones ab inicio seculi. Re
 spicite in quāta hoc d̄s sollicitu
 dine predixit. s; vō ad hoc nō
 conspexistis. Si loquēs dixi de
 stitūā templū hoc nō locutus fui
 de tēplo matiali q̄ vō stabatis
 sed de tēplo corporeis mei in quo
 d̄s pat̄ et filius et spiritus s̄cis
 habitabat. q̄ tēplū destructū
 per mortē in tribz diebz resurgē
 do post mortē repaui. Si dixi v
 bis nisi māducaueritis carnē q̄
 non debuistis intelligere p̄p̄ā
 carnē meā manducare s; spiritu
 aliter credere in me d̄uinitatē
 incarnatā. q̄ credere spūaliter
 est manducare. et qui taliter car
 nem meā manducauerit mortē
 infernalē non videbit ieternū

Ad aliud q̄d dixistis. si
 quis in me crediderit et
 non debet intelligi put
 sonat puerbiū s; d̄ fluminibus
 sacraz scripturaz. Vos cognouis
 tis discipulos meos rudes et il
 l̄atos ex quibz magna scriptu
 raz flumina p̄cesserunt. Ad ali
 ud videlz si q̄s sermonē meū s̄
 uauerit mortē non gustabit iet
 ernū. q̄d dictū non debuistis i
 telligere de mortē tēporali quā
 etiā ego sustinui s; de morte aīe
 que erat p̄petua. et si q̄s sermo
 nem meū seruauerit mortē talē
 non gustabit. Si sabbatū non
 custodiui q̄d m̄ci. nōne in lege
 vstra dicebat. si q̄s non audie
 rit ppheta talē exterminabit. et
 p̄pter q̄d omnia erant in manū
 mea. Ergo in omnibz factis de
 buistis me audire et sequi et etiā
 in sabbati custodia. S; dicite
 michi o iudei nūquid cū predixi
 filio vidue in aspectu vstro ado
 lescens tibi dico surge. nōne ili
 co ad vitā surrexit. Itē in laza
 ro quatrduano nōne simili ob
 seruauit q̄ leprosos solo verbo
 mūdauit et cecos illuminauit. Rō
 ne demoia d̄fessa fuerūt q̄ etiā
 castus. Rōne discipuli mei in
 noīe meo maiora hijs fecerunt.
 Nūquid in noīe alteri⁹ pphete
 hec facta fuerūt sicut in nomie
 meo. R̄muite surgant vbi cū

in iudicio qui egeat penitentiā
ad predicationē ione. quare vos
me non audiuitis. **Et** dicet iu
dei in dolore cordiū suoz. **Obscu**
ra vestra locuti nos decepit. **Di**
cet iuder. Non sic quia nō sur
gebatis ad verbū dei audiendū
sed poti⁹ ad ebrietatē sectandā
et ad potandū vsq; ad vespē.
et vino estuabatis. cithara et tū
panum et lyra et tuba et vinū ī
cōuiuijs vestris. opus autē meū
nō respiciebatis nec opa manu
um meaz cōsiderabatis. **p**terea
captiui ducti estis q̄a non habu
istis scientiā ideo infernus dila
tauit animā suā et aperuit os
suū sine vllō termino et descende
rūt fortes v̄i et populus et sub
limes vestra atq; gloriofi ad eū
ut ysaie h̄ c. **Et** dicet iudex om
nibz. **Quid** videtur vobis o ppli
gentes et lingue. fuerūtne isti
iudei iuste dampnati. **Et** dicet
omnes. **I**ustissime iudex. ita. et
eis dicet iudex. **I**te a sinistris.
Et angeli in clangore tubarum
vocabunt in iudiciū gentes que
ydolis seruiērūt. **Q**uibus terri
bilis iudex dicet. **V**os autem cū
fistis et fueritis homines ad ima
ginē et similitudinē dei forma
ti sicut et cetera cum sensualitate
tocius rationis. quare ydola mu
ta opera manūū vestraz fabrefac
ta pro deo adorastis. que nec fa

ci nec loqui poterant cum spūs
non esset in eis. **H**abebant oas
los et non videbant. manus et
non palpabant. pedes et non ā
bulabant. nec clamabant ī gut
ture suo. **Q**ua ratione moueba
mini ad hec faciēda. **Q**uāt nō
recognouistis pro deo illum qui
fecit celum et terram mare et om
nia que in eis sunt. nam et ipse
dedit omnibus ac etiam et vob
principium essendi pavitq; vos
a iuventute vestra vsq; quo ipse
a vobis fecerit exalare spiritum
et tunc omnes vestras cogitacio
nes fecit pite. **S**urgant ipsa y
dola et protegāt vos in hoc iu
dicio si possint vos de manibus
meis liberare. **E**t respondebunt
gentes cum cordiū tremore ter
ribili iudici et dicent. **I**ustissime
iudex placeat vestre iusticie in
modicis v̄b nos audire et dicet
post q̄ nos formastis ad imagi
nē et similitudinē v̄rā. quare grā
vestrā quā iudeis et israhelitis ta
buiſtis etiā et nob non dedistis
quos iudeos et israhelitas vsq;
ad aduentū vestrū ī carne in cit
cūſione saluastis. **I**te post itat
nationē vestrā quare eandē grā
saluationis p baptisimū magis
dedistis illis qui fuerunt in eu
ropa q̄ illis qui fuerūt in asia
et affrica q̄usq; spūs scūs viret
q̄ inflauit dei amore corba oīm

propter quod omnes gentes et po-
 puli crediderunt unum deum patrem
 et filium et spiritum sanctum et in bap-
 tismo factum est unum ovile et unus
 pastor. quare illos dilexistis et
 nos odio habuistis. nonne melius
 fuisset quod nati non fuissetis post
 quam perpetua gehennam in infer-
 no credimus sentire. Et iudeus
 respondit eis dicens. Audite ea
 que dicturus sum vobis. Ad hoc
 hominem formaui in statu inoce-
 rie ut ruinam angelorum reparare pos-
 sem. Sed homo ipse credens effici-
 ut ego sum spreto meo mandato
 reddidit se contumacem pro cuius
 contumacie purgacione sine ex-
 pressionem temporis in tartareo car-
 cere eundem mancipavi cum poste-
 ras suis. Et quia volens operari dic-
 to homini cum posteris eius elegi
 michi vicum nomine abraham qui
 promissi in semine suo predictum ho-
 minem cum posteris eius benedi-
 cere et eum de predicto carcere ad
 meam reducere gratiam. Cuius abra-
 he semine crevit in populum velut
 arena maris. quem vocavi israeli-
 ticum et eum michi in filium elegi.
 et constitui eum populo ceremoni-
 as et circumcisionem et eundem posui
 in omnium gentium lucem. Sed di-
 cite michi o gentes quoniam feci vobis
 signa magna in egipto in conspectu
 vestro pro liberatione dicti popu-
 li mei a servitute vestra quare mihi

hi deo predictum populi non credi-
 distis in virtute dictorum signorum si-
 cut et michi populus meus credi-
 dit. Nonne efficebam mare et cal-
 cabile prebui dicto populo meo
 vobis videntibus quod et notum fu-
 it factum quasi mundo universo.
 Nonne mare cooperuit phara-
 nem et exercitum eius persecutores
 populi mei in oculis vestris. qua-
 re vos videntes hec mirabilia et
 michi ea facienti non credidistis
 quis erat vobis contradictor. Item
 quoniam eratis in terra quam promiseram
 dare dicto populo meo in signis
 mirabilibus. quot reges interfeci
 quot gentes passi in oculis ve-
 stris. Numquid considerastis quoniam in
 manu gedon et cec virorum passi
 castra gentium ultra centum milia
 virorum ut iudicum vij. Item numquid
 considerastis sampsonem virum de
 populo meo. qui cum maxilla asine
 tra milia virorum de gentibus solus
 interfecit ut iudicum xv. Item cum
 teneretis archam federis capti-
 uam nonne passi vos in secreci-
 ori parte nature in plaga muri-
 um et inter vos fuit magna confu-
 sio mortis quisque ipsa redierit in ie-
 rusalem. at etiam timor magnus ap-
 ter hoc vos iuavit ut primo regum
 quinto. Item quid feci vobis quoniam eratis
 sub rege sennacherib qui venerat
 pro confusione populi mei ut iij
 regum xvij et xix. Item quid feci

vobis qui eratis sub benedictione quae
venit in terram populi mei cum tri-
ginta uno regibus ut dictum popu-
lum annihilare possent; ut in regu-
re. Ergo si vidistis ista signa pro
me fieri contra vos pro populo meo
in quibus ydola vestra vobis non
poterunt auxilium quae dicto po-
pulo israelitico non credidistis
immo videntes fieri ista signa me
vituperastis dicentes quod ego eram
deus collum. Ite me vobis osten-
dere non valui nisi in hijs mira-
bilibus signis quam me aliter quam in
signis nullus unquam vidit. Ergo
quod michi imputatis. Ad aliud
quod dicitis quod magis dilexi euro-
pam quam asiam et affricam. Certe hoc
non feci quam ante meam ascensio-
nem in celum meis discipulis expres-
se precepi ut in omnem terram eu-
gelium meum predicarent et baptis-
mum in remissionem peccatorum. et
quia michi constat quod eorum sonus in
omnem terram pervenit et si asia et af-
frica noluerunt recipere euangelium
et europa recepit illud. estne hoc
ipsis imputandum. Et ait iudeus.
cum sit scriptum. effunde iram tuam in
gentes quae te non noverunt et in
regna quae nomen tuum non invocave-
runt. ideo ite a similitas. Et ange-
li in clangore tubarum cunctum po-
pulum castellanum vocabunt. quo co-
ram iudice comparante ipse iudeus
in terribilitate dicit angelis suis

Separate de hoc populo pios ab
impis. Quibus ipse separatis di-
cet ipse iudeus primo iniquis eccle-
siae suae pastoribus. Ego dominus sto
ad iudicandum cum senioribus po-
puli mei quare vos depastistis
ecclesiam vineam meam et rapia
pauperum repta est in domo vestra
quare attulistis populum meum
et facies pauperum demoliti estis
contra vos provocantes oculos
maiestatis mee. Rone super hu-
merum vestrum utique dedi clavem
domus david et aperiebatis et ne-
mo clauderat et clauderatis et
nemo aperiebat. Sed dicite mic-
hi o pastores. quare pascebatis
vosmetipsos. nonne greges pas-
cuntur a pastoribus. Iac comede-
batis et preciosis lamis operiebami-
ni de substantia populi mei et
quod crassum erat superbe expoliando
occidebatis et populum meum pane
spirituali non pascebatis. quod in-
firmum fuit in operibus misericordie admo-
nendo non consolidastis. et quod egro-
tum in fide sancte trinitatis non sanas-
tis. et quod fractum erat in moribus
peccatis corrigendo non alligastis
et quod abiectum erat in viciorum et
peccatorum correctione clamando
ad penitentiam non reduxistis. et
quod perierat in peccatorum consue-
tudine increpando non quesivistis
sed cum austeritate et crudelita-
te irabatis populo meo et potestate

et ad aliud nichil vestrum studiū
tendebat nisi ad splendida fec
cula in ventrem vestrum ponenda
et eadē per secessum emittenda
et sic populus meus dispersus
fuit eo quod ei non essent pastores
et factus fuit populus meus in
deuoracionē bestie idest dyaboli.
Ergo o pastores reddite michi
iacionē officij vestri. **E**cce nunc
exquirat sanguis vestrorum subdi
torum qui in inferno degunt de mani
bus vestris. **E**t tunc pastores prela
ti prebri et alij curati iuuentis ter
ribilē iudicem cum tremore et cor
dium dolore humiliter per unum ipso
rum respondebunt iudici dicētes
Domine sancte pater placeat ve
stre maiestati non secundum iusticiā
vestrā sed secundum magnā miscēiam
vestrā nos icēpare quoniam in aspec
tu vestro nullus potest nec pote
rat in iusticia vniuersum saluari. **S**o
micordissime iudex sicut cum pa
tribus veteris testamēti operati es
tis ita et nobiscum si placeat opa
mi. **R**ōne iustissime iudex vos
preiudicatis paradiso in quo tamen duo
erant homines et ambo sub vestra
custodia perierunt. ergo sanguis
eorum exquirat de manibus vestris.
In archa noe octo tantum fuerunt
homines quorum unus perijt. nūquid
eius sanguis exquisitus fuit de
manibus noe. **I**n domo abrahe quin
que homines erant ex quibus duo pi

erunt cum sibi dictum fuit. ecce an
gela et filium eius. **I**te in domo ysa
ac de duobus fratribus unus perijt.
Ite in domo iacob tres et duode
cim perierunt. **I**te sub principatu
moysi et aaron erant mille milia
et tamen propter peccata sua perierunt
preter duos nullus eorum terram
promissionis intrare potuit. **I**te
de domo dauid quatuor perierunt.
Ite de domo et scola vestra o do
mine vnus perijt. et de iherosolymis dis
cipulis vestris preter quos nul
lus ipsorum meruit attingere reg
num eternum. **N**umquid sanguis
ipsorum de manibus predictorum ac eti
am de manibus vestris exquirat.
Domine fiducialiter loquimur cum
predicti fuerint sub custodia ve
stra et contemur valde si sang
uis predictorum fuerit exquisitus
de manibus suorum pastorum quod etiam
et sanguis nostrorum subditorum de
manibus nostris exquiratur. **R**e
quod enim meliores neque peiores su
mus antiquis patribus nostris vni
iustissime iudex placeat tibi in
miscēia nos arguere. **E**t iudex
respondebit dicēs. **I**n lege tu quod
loquas quid scriptum est ezechiel
tercio. si me dicente ad impium
morte morietis et non annuncia
ueris neque locutus fueris ut au
tatur a via sua impia et viuat.
ipse impius in iniquitate sua mo
rietur sanguinem autem eius de manu

sua requirit. Si autē annūciaueris impio et ille nō fuerit conuſus ab impietate ſua et a via ſua mala ipſe quidē in iniquitate ſua morietur tu autē animā tuam liberasti. Sed et pastores veteris testamenti et ego redarguim⁹ ſubditos noſtros in peccatis eorū. Rōne ego predixi ade ne comederet d ligno et etiā ceteri pastores fecerūt ſimiliter ſicut moyſes et aaron qui ſemp in ira et redargutione aſſidue eſt po pulū aſſati. Et ſi dictus ppl⁹ noluit eos audire fuit tñ eis po pulo iꝑutandū. Rōne aſſidue aꝑmonui diſcipulos meos dicēs eis Unus vꝑm me traditurus ē. Si ille qui cecidit de ſcola mea et preuariatus eſt noluit me aũdire ſanguis eius ⁊ alioꝝ ſubdi toꝝ fuit nociuus eis et nō paſto rib⁹. Si ipſi paſtoꝛes ſecurē dicere pñt. Iauabimus manus nꝛas in ſanguine peccatoꝝ iuxta quod ſcriptū eſt yſaie lviii. Clama ne ceſſes. quali tuba exalta vocem tuā annūcia pꝑlō meo ſcēla eorū et domui iacob peccata eorū. Et oꝛa negligētes hanc doctri nā ait pꝑha. canes muti non va lentes latrare. Si dicite michi ſi vos redarguiſtis pplm meum de peccatis quare pñſtis in pec catis eorū. Si ſi annūciaſtis ſcēla eorū quare in vꝛis ſcēlabus

dāpnamini. Dicēt pastores. do mine ſi in ſcēlabus nꝛis dāpnamur non ſequit⁹ qꝫ negligentes fuimus circa ſubditos nꝛos qꝫ ſpꝛetis noſtris moꝛtis ad tarta rē ignē iuſte dāpnant. Semp verbū euāgeliū in dicto pplō fecimus ſeminare ac etiā ⁊ nos ſeminauimus nꝛasqꝫ latas dyoce ſes diſtinxim⁹ in pꝛoꝛochijs et ibi ſpꝛuales poſuimus rectores. qui nobiſcū etiā aſſiſtāt ad ca mina huius ppli corrigenda qui manifeſtarūt euāgeliū tuū hic inde predicando. Si ipſi noluerūt euāgelij pꝛecepta ſeruare nob e oꝝ peccatū qꝛe iꝑutatis Veniāt ipſi de pplō et cōteſtenꝛ nobiſcū de hoc. Quib⁹ aduꝛtis et pñtib⁹ aũt eis pastores. Dicite nobis o de pplō nūqꝫ nō fecim⁹ vobis euāgeliū dei pꝫ pꝛedicationē maĩſtari in ſcīs monitioib⁹ et aſſiduis redargutioib⁹. Dicēt illi. Feciſtis ſi aliud docebamur a vob vꝑo aliud facto et exēplo inſtruebamur. Rōne vos paſto res pꝛedicto euāgelio aſſurgebatis ad peccata palā opanda in oĩ gñe peccatoꝝ noſqꝫ atten dētes magis ad eꝛecutionē vꝛā qꝫ ad verbū ſequētes vꝛa pec cata i eis peccauimus credētes nob ea licere poſtqꝫ ea ⁊ vos faciebatis. propter que periclitā ter vos nobis magiſtri fuiſtis.

vos hanc doctrinā nos docuistis
et cū eratis infecti similibz cri-
minibz sicut et nos eramus pu-
buit vos ī peccatis nr̄is nos re-
barguere cū culpa vos ī nostras
peccatis rebarguebat. **D**icunt
pastoēs **A**ut publice peccastis
aut occulte **S**i publice q̄a oſte-
tat nob̄ de vestris peccatis ī no-
stro auditorio p̄ denūciationem
et testiū p̄bacionē. **U**el q̄a fuit
intantū manifesta q̄ tergīſaci-
one celari non poterāt. et tūc si ī
rebarguōne predcōz peccatoz
fuimus negligentes hoc nobis
imputandū est. **S**i occulta fue-
rūt vestra peccata de hīs nō te-
nebamur diuinare qm̄ deum ha-
bent ultorē. **R**ōne fecimus vob̄
annūciari verbū dei. p̄ quod do-
cebamini qd̄ ad vitā qd̄ ad mor-
tē opebatur. **R**ōne institūimus
prochianos sacerdotes quibz de-
buisitis vestra oſtendi peccata qui
etiā ministraverunt vobis eccle-
siastica sacramenta in quibz et
peccata dimittunt̄ non debuis-
tis ea negligē. **S**i nos pecca-
uimus publice vel occulte nobis
imputat̄. **C**um nemo viuatur sine
crimie non debuisitis recipere pec-
catoz nr̄oz exempla s̄ potius o-
pera eoz que nos docebam⁹. **S**p̄
nos exosos habuistis et quasi in-
micos tamē si aliquid peccati ī
nobis fuerit qd̄ possit vob̄ cōpe-

tere dicite nobis. **I**lli v̄o filuēt
Quibz quidē pastoribz ter-
ribilis iudex sic ait. **I**n
hīs excusabiles non es-
tis sed vltra hoc dicite michi q̄
re donū sp̄s sancti symoniace
vendidistis oſtituētes ecclesias
venales et alia sp̄alia p̄ precio
dedistis. et vos nichil eratis in-
tus vel extra nisi stannū plūbū
et ferrū et in medio fornacis cor-
diū vestroz scoria argenti et au-
ri facti fuistis p̄ eo q̄ v̄si estis
in scoram iā dictam. **E**cce ego
congregavi vos in aggregatione
argenti eratis ferri stāni et plūbi
in medio fornacis inferni et suc-
cendi ibi ignē ad cōflandū vos
in furore meo et in ira mea et ad-
huc oſflabo vos et congregabo et
succendam vos in igne furoris
mei et oſflabimini in medio eius
Et dicēt pastores **A**a a dñe ne
irascat̄ furor tuus qui sup̄ omēs
es mīors. **N**onne in noīe tuo de-
monia idest peccata mortalia e-
iecimus et in noīe tuo p̄phetaui-
mus. **E**t dicet iudex nescio vos
quomō p̄pheraſtis in noīe meo
et demonia eiecistis cū totū mū-
dum vestras falsis p̄phetas pec-
catis et demonibz repleuistis.
Rōne vicibus pluribz sedistis
ecclesiā meam mēdaciter asse-
rendo verū meum vicariū sumū
pontificē predicte eccie nō esse

sibiq; alium i antipontifice eli-
gendo. quot reges in hys etiam
fecistis. etiam et plōs innumeros
ex quo homicidia adulteria ex-
ustiones ciuitatū et ecclesiarū de-
solationes ac etiam odia et scan-
dala graua et innumera mala p-
ueherunt necnon et sathanā et
demonū congregationē ad ipsa
mala pagenda de inferno solui-
stis. **N**ūquid in hys sceleribus
wate potestis samariā et sodo-
mā sorores vestras. **V**iuo ego di-
cit dñs quia non fecit sordoma so-
ror vestra sicut vos fecistis et sa-
maria dimidiū peccatorū vestro-
rū non peccauit et eas vicistis
scelerib; vestris et i omib; abho-
minatioib; vris iustificastis eas
et sic vicistis sorores vestras pec-
catis vestris. in oib; abhomin-
ationib; sceleratū agētes ab eis.
Ite reddite michi rationē fruc-
tuū laborū vestrorū et officij diui-
ni. benedixistis me dñm in oī tē-
pore sepius in die laudem dicē-
do. paup̄s paupes de substan-
cia ecclesie mee vel ditastis con-
sanguineos vrōs. **M**elius fuis-
set o deuoratores eccie mee si ad
ista attendissetis potius q̄ ad
p̄stibula visitanda et meretrices
alendas et ab hys alias nouas
in domos vestras inducēdas. tñ
qm̄ equus et mulus lasciuientes
et op̄t̄uistis i luxurijs vestris

sicut iumenta in stercore suo et
mane michi sacrificastis carnē
et sanguinem meū eos sumētes
tamq̄ si mundi ab omni carne
fuissetis. **I**udiciū vobis mandū-
castis et bibistis. et quia si iūmi
ei hoc michi fecissent et ecclesie
mee sustinuissē vtiq; et si hī
qui oderant me sup me et eccle-
siā meā magna locuti fuissent.
abscondissē me ab eis h̄ vōs v-
nanimēs et notī mei quare hec
egistis. p̄pter quod merito vni
et mors supra vōs et descendetis
in infernū viuētes. **I**te a sinis-
tris. **I**te ipse iudex grauius et as-
perius redarguet omnes men-
dicantes et kugulatos qui renū-
ciauerūt seculo et in eo laucius
et pomposius secularibus vixē-
runt peccando et cogentur red-
dere rationē de vnoquoq; capitu-
lo regule eorū. **S**cdo faciet aduo-
cati impatores reges principes
duces et alios qui p̄fuerūt po-
pulis castitatis. et eis cōpa-
rentibus dicet ipse rex et iudex.
Redдите et vōs etiam rationē regi-
minis vestri. nōne et vōs de pul-
uere paupes suscitauī ut sedētis
in solio glorie ad iusticiam plō
meo reddendā. qualē i plō meo
fecistis iusticiā. **D**icēt reges in
ea seuti fuimus leges sacratissi-
mas. **D**icet iudex. **Q**uomodo le-
ges sacratissimas seuti fuistis.

Rone in aspectu vestro filij pa-
trē et matrē contumelijs affectēt
aduene calūpniabant et pupilli
et vidue conturbabāt sanctuaria
mea spernebant et sabbata pol-
luebant viri detractores fuerūt
ad effundendū sanguinē. **S**celus
operati sunt in medio vestrū ve-
reundioza patris discoopuerūt
imundiciam menstruare humili-
auerūt et vnusquisq; in vxorē
proximi sui opatus est abhomi-
nationē et socer nurum suū pol-
luit nephariē **sup** sororē suam fi-
liā patris sui oppressit in ospā
vestro munera accepistis ad ef-
fundendū sanguinē **et** mei et
iusticie mee obliti fuistis. **I**tem
inter vs semp pdiciones et cō-
iurationes fuerūt aīas subbitoꝝ
vestroꝝ deuorastis precū acce-
pistis viduas multiplicastis **p**
ter qđ sacerdotes mei contēpserūt
legem meā et polluerūt scāria
mea. **i**nter sanctū et pphanum
non habuerūt dīam. **i**nt pollū-
tum et mundū non intellexerūt
et a sabbatis meis auerūt oī-
los suos et ego rex regū cōinqui-
nabar in medio vestrū. **E**t hec
oīa euenerunt in regnis vestris
ppter vs et iniusticias vestras.
qm̄ eratis velut lupi capientes
predā ad effundendū sanguinē
et pdendas animas et q̄ auare
sectabamini lucrū. **p**pter q̄ ego

effundā indignacionem meam
sup vs et i igne ire mee cōsumā
vs. **E**t dicēt reges. **I**ustissime
iudeꝝ placeat clementi maista-
ti vestre i humili voce nos audi-
re. **M**anifesta est nostra cōfessio
qđ vestra benigna potestas fecit
nos sup populū vestrū tēporali-
ter dñari. **R**eminiscat vestra po-
testas cū p̄mum regē institueri-
tis sup populū vestrū israhelita-
cum p os samuelis pphete clā-
re dixistis. **h**oc erat ius regis
qui impaturus ēt vobis **F**ilios
vestros tollet et ponet in curru-
bus suis facietq; sibi equites et
p̄cursores quadragaz suarū et
cōstituet sibi tabunos et centu-
riones et agroꝝ suoz amatores et
mellores segetū et fabros armo-
rū et curruū suoz. **F**ilias quoq;
vestras faciet vngentarias et fo-
catas et panificas. **a**groꝝ q; ve-
stros et vineas vestras et oliue-
ta optima tollet et dabit seruis
suis **et** ut p̄mo regū laa⁹ habe-
tur. **e**t dixistis dñe dicto popu-
lo. **cl**amabitis in die illa a facie
regis vestri et non exaubiā vs
Quid alio iure debet censeri
ille rex a nobis. **E**rgo si sūt ista
iura regū put sup apparet quid
nobis imputant p vestrā maief-
tatem. **I**nter ipsos nobis subbi-
tos fecimus iusticiā. **d**e eorumdē
publicis caminiꝝ exercuimus

punitiones s; de eoz occultis cri-
minib; nostru non fuit iudiciu
ergo quid nobis iputae. **Et di-**
cet iudez. Non sic impij nō sic
qm si ptuli predicta verba p^{lo}
predico p os samuelis serui mei
potius ptuli ad terrore populi
predicti ne regē tēp^oale preter
me qui etiam inter ipsos tēp^oa
lis et spūalis rex peterent q; in
iusticijs sepe dās predicto regi
iuris facultate preberet. **Itē** non
ne cū impiū totius terre dederū
abrahe ī sempiternū ab aquilo
ne et merabie ab oriente et occi
dente numquid similia verba p
tuli vel contraria ut geū xij et x
vij. **Itē** qū posui dauid sup popu
lū regem quale debi ei pceptū
audiat. **Inuemi** dauid seruū
meū oleo scō meo unxi eū et po
nā eū excelsū pre regib; t^{er}re. **Si**
aut filij ei? derelinquant legē me
am et in iudicijs meis nō ambu
lauerint si iustificationes meas
aphanauerint et mandata mea
non custodierint visitabo in vir
ga iniquitates eoz et in verberib;
peccata eoz ut psalmo lxxvij
Itē et alibi predixi. **Et nunc** re
ges itelligite erudimini qui iu
dicatis t^{er}ra. **Servite** dño ī timo
re et exultate ei cū tremore. ut
psalmo ij. **Creditis** forte q; ad
hoc dederū reges in populo meo
ut calūpniaret populus ab eis

vel ut iuste regeret. sed vs cre
ditis alio iue vti meam q; alij
reges vbi fuerunt. quod non po
teritis. **Unde** cum mādata mea
non custodieritis et legē meam
nō obseruaueritis non sine cau
sa protuli in iusticia loquendo
q; facilius poterit camelus per
foramen acus intrare qm diues
paradisum. licet in miscdia ali
ud fuerit obseruatum. ideo vs
itote a sinistris.

Post hoc sub tube clāgo
re suū populū cristianū
facit euocari. quo cōfā
iudice patēte in terribilitate fu
roris sui dicet ei. **Coram** me mū
tificate sunt iniquitates vestre
et peccata vestra responderunt
vobis. manus vestre pollute sūt
sanguine et digiti vestri iniqui
tate. **Labia** vestra locuta sūt mē
daciū et scelera vestra vobiscum
sūt et cognouistis peccare blasse
mare et mentia contra deū. **Ec**
ce agnitio vultus vestri respon
debit vobis quoniā peccatū ve
strū quasi peccatū; o domine predi
castis et illud non abscondistis
de operibus manūū vestrarū red
dentur vobis mala. **Et** inde v
tet se ad iudices qui iudicauerūt
in populo suo et dicet. **De** vobis
iudices qui iustificastis impium
pro muneribus et donatiuis et
iusticiam iusti abstulistis ab eo

quare leges meas fidelissimas
in vestris iniusticijs meretrices
fecistis et venales q̄ fuerunt p
fecte. **J**udiciū et iusticia habita
uit in eis. vos autē ut homicide
habitastis in eis. quare iustum
argentū vertistis in scoriā et ut
soli furū semp infideles fuistis
Retribucionē pupillis non iudi
castis. viduas iudiciū non igre
diebat ad vos. **V**tinā dilexif
setis iusticiā et iniquitatē odiffe
tis. **P**ost hec v̄tet se ad aduo
catos et alios iurisperitos q̄ in
via legis nō ambulauerunt et
dicet. **D**e vobis iurisperitis qui
in vestris consilijs condidistis le
ges iniquas et scrutantes iusticiā
ut paupes opprimerent in iudi
cio et vis fieret causę humilium
populi mei et dabatis in predā
viduas et pupilloz dirapiebatis
substanciā. **V**tinā in consilio ve
stro legis consiliū cogitassetis.
Post hec v̄tet se ad testes fal
laces et alios in falso v̄bo loquē
tes et ope exequentes et dicet
De vobis qui dixistis bonū malū
et malum bonū. ponentes tene
bras lucem et lucē tenebras. po
nentes dulce in amarū et amara
in dulce trahendo dixistis iniqui
tatem in finem vanitatis. et in
vinculo plaustra peccatū. **V**ti
nam non tāq̄ testes iniqui iur
perissetis quia nūc non mētre

tur iniquitas vobis. **P**ost hec v̄
tet se ad lenas et lenones et di
cet eis. **M**isistis sup populū sor
tem et posuistis puerū in prosti
bulo et puellā pro vino vendidif
tis. **I**tē dicet omnibz gulosis et
fornicatoribz q̄ potius i glauiei
q̄ deo seruiebant. **D**e vobis qui
potentes fuistis ad bibendū vi
num et viri fortes ad miscendā
ebrietatē. ecce gaudium vestrū
et leticia vestra eterna. **O**ccide
runt vitulos et arietes iugula
rūt. comederunt carnes et bibe
runt vinū dicētes. **C**omedam⁹
et bibamus cras enī moriemur
quia nō est refugium in fine hoīs
et nō est qui agnitus sit reus
ab inferis. quia ex nichilo nati su
mus et postea erim⁹ tāq̄ si nō
fuerimus. flatus est in natus
nūs et sermo scintille ad cōmo
uendum cor nostrū quia extinc
tus cinis erat cor nēm et diffun
detur spūs tamq̄ mollis aer. et
transiet vita nēa tamq̄ vestigiū
nubis et sicut nebula dissoluet⁹
que fugata ē a radijs solis et no
men nostrū obliuionē accipiet
per tēpus et nemo memoriā ha
bebit opm nostrorū. **V**enite ergo
et fruamur bonis que sunt et v̄ta
mur creatura tamq̄ in iuuetute
celati. vino precioso et ungetis
nos impleamus et non pretēat
nos flos t̄pis. **C**oronemus nos

ros anteq̃ marcescant. nullū
patū sit qđ non p̃transeat luxu
ria nostra. nemo nostr̃ sit exps
luxurie nostre. vbiq; reliquam⁹
signa leticie nostre. qm̃ hec est
sors nostra. **O**pprimamus iustū
paup̃em et nō parcamus vidue.
Impij hec dicentes. vtiā si
gna dicte leticie tēporalis in to
tū reliquissetis ut eā nūc in pa
tria vite perpetue haberetis. **I**
tē dicit ad illos qui semp sup̃be
in pauperū virotum spolijs vir
erunt. **D**e vobis qui depredati
estis humiles populi mei nōne
et vs nūc depredabimini. et q̃
sp̃reueritis nōne et vs spernemi
ni. **S**upbia vestra et arrogācia
vestra plus q̃ fortitudo vestra. et
nūc ponā in naribus vestras cir
culum et in labijs vestras frenū.
et vs ad locū illū deducam ad
quem ire non vultis. **I**tē in in
iūdia magna dicit sacris mo
nialib; que pudiciā virginitatis
non seruauerūt. **R**ōne vs fuistis
filie vnius matris ecclesie. q̃re
et fornicate fuistis in sc̃arijs
meis. in adolescēcia ṽrā fornicā
te fuistis. ibi subacta fuerūt ṽbe
ra ṽrā et fr̃egistis m̃amas puber
tatis ṽrē et qđ peius ē filios et
filias pep̃cistis et fecistis imū
da muliebria et fornicate fuistis
cū filijs ecc̃ie fratib; ṽris vias
magnaz carniū et fuistis f̃cē q̃i

mētrices fastidiose augeñ p̃eci
um. s̃ q̃si muliēs adultere q̃ sup̃
viros suos ducūt alienos. **D**ib;
meretricib; dant mercedes vs
autē debistis mercedes auctis a
matorib; vestris et donabatis e
is ut intrarēt ad vs vndiq; ad
formicandū vbiq̃. fecistis cōtra
consuetudinē meretricū in forni
cationib; vestris. **E**cce nūc con
gregabo ait iudex omēs amato
res ṽrōs magnaz carniū viros
quib; amixti estis et oēs quos
dilexistis cū vniūsis quos odea
tis et aggregabo eos sup̃ vs et
nubabo ignominia vestrā coram
eis et videbūt om̃s turpitudinē
vestrā et dabo vs in ignē forni
dinis et zeli.

Post hec vertet se ad mu
lieres matrimonialiter
viris copulatas que fidē
cōiugij violauerūt et dicit ipse
iudex. **N**unc ego ānuncio vobis
sceletra vestra encōmia qm̃ graui
ter adulterate fuistis. et nunc
sanguis adulteri vestri ī mani
bus vestris. **Q**uoniam vs mis
istis ad viros delonge veniētes
ad quos nuncios lenones mis
istis. et cum ipsi venissent ad
vs circūleuastis oculos vestros
atq; vs ornate eratis mūdo mu
liebra. sedistis in lecto florido et
pulcherrimo et ante vs mensa
delicatis cōtra cibis. thymiana

et vngentū posuistis sup̄ vos et
 vobis multitudinis exultatis erat
 in vobis. posuistis armillas in
 manibz vestris et coronas speci-
 osas in capitibz et cū eis adulte-
 rate fuistis. et vobis attente in ad-
 ulterijs edificastis vobis lupanar
 fecistis vobis prostibulū in cunctis
 plateis ad omnē exitum vie edi-
 ficastis signū prostitutionis vestre
 et abhominabile fecistis decore
 vestrū et dimisistis pedes vestros
 omni transeunti. **E**cce ego ait
 iudex extendam manū meam su-
 per vos et dabo vos in aīas obi-
 enciū vos filiarū populi mei que
 ppter earū pudicitias erubescūt
 in via vestra scelerata. Alijs vero
 mulieribz q̄ se in vestibz auri et
 argenti alijsqz preciosis ornamē-
 tis ornauerūt dicit ipse iudex.
D filie populi mei satis fuistis
 eluate in ornamentis vestris q̄
 ambulabatis extēto collo et nu-
 tibz onulop̄ ibatis et plaudeba-
 tis et pedibz vestris spōsito gra-
 du incedebatis. nūc vō decalua-
 bo verticē capilloz vestroz et ca-
 nes capitū vestroz nudabo et au-
 fera ornamenta calciamentoz et
 aureas torques et monilia et ar-
 millas et mitras discriminalia
 et olfactoria et anulos et gēmas
 in fronte pendētes et mutatoria
 palliolas et specula. et erit vobis
 pro suavi odore fetor p̄ zona su-

miulus et p̄ crispanti cane cal-
 uiciū et pro fascia pectorali cili-
 cium. **I**te ipse iudex ī ira terribi-
 li arguendo loquef̄ amantibus
 semetipsos t̄m et alijs cupidis
 et elatis sup̄bis blasphemis et
 illis qui non obdierunt parēti-
 bus ingratis scelestis sine affec-
 tione sine pace criminatoribus
 incontinentibz vsuarijs imitibz
 sine benignitate proditoribz p̄-
 teruis ceterisqz amatoribus vo-
 luptatū magis q̄ dei habentibz
 autē speciem pietatis v̄tutē au-
 tem ei⁹ abnegantibz et penetra-
 tibz domos et captiuas ducenti-
 bz mulieres oneratas peccatis
 et oibz hīs dicit **I**te a sinistris
Adde peccatores omnes
 sui populi dicit. **I**ustis-
 sime iudex ne placeat
 in furore vestro arguere nos ne-
 qz ī ira corripe. qm̄ verba vestra
 sunt nobis sagitte infire. et licet
 fuerim⁹ et simus peccatores ec-
 vltm q̄ vos dixeratis dñe et ius-
 te n̄ris demeritis sentēcia vestra
 nos bāpnauerit tñ sum⁹ et fui-
 mus sub baptismo cōstituti p̄s
 et filij et spūs sancti vobz in tri-
 nitate credidim⁹ vnde memēto
 te dñe qd̄ ex ore vestro scō p̄tu-
 listis. **N**isi renati fueritis ex a-
 qua et sp̄itu non intrabitis in
 regnum celoz. **A**t etiā dixistis.
Qui credit ī me etiā si mortu⁹

fuerit uiuere. **R**one sumus ena-
ti ex aqua et spū sancto. **I**te cla-
rius dixistis. **B**eatī qui nō vide-
rūt et crediderunt. **A** certo nū-
q̃m uos uidimus in corporea car-
ne nisi nūc et uobis credidimus
et in tali credulitate mansimus
usq; ad uite nostre exitū. **E**rgo
si mortui fuimus in peccatis p
fidem quam in teris habuimus
nunc ad gloriā in uestra miscdia
resurgere debemus etiā ad uitā
perpetuā cum in fide nostra pec-
cata quātūcūq; mortalia dimit-
tant et cū uos dñe sciebatis sig-
mētū nostrū quia potius promi-
eramus ad peccandū qm ad ali-
quid boni faciendū et inimicus
noster puerse nos sic ē in malo
pseuitus. **Q**uid dñe irritū fa-
ciatis v̄bū v̄m cū alias dixer-
tis et q̃ p̄cedūt de labijs meis
non faciam irrita. ppter q̃ meri-
to dicimus q̃ licet peccatores
fuerimus et simus et ppter p̄-
dicta peccata fuerim⁹ et simus
etiā in inferno dampnati tamē
miscdiam v̄rā possumus p̄me-
teri ut a tenebris abyssalib⁹ li-
beremur qm omniū dñs estis te-
stante ppheta. **O**mnia quēcūq;
uoluit fecit in celo et in terra et
in omib⁹ abyssis infernalibus.
Rone ieiunauimus elemosinā
dedimus ecclesiā uestā visitau-
mus et alia bona opa fecimus q̃

melius sūt menti uestre manifest-
ta q̃ ore nostro ea pandere pos-
sumus cum tenū et cordiū scruti-
niū habeatis. **E**t iudex r̄ndebit
eis dicens. **I**cet baptismū uos
habueritis tamē eū multis irri-
tationib⁹ maculastis cū in eo re-
nūciaueritis sathane et omib⁹
opibus eius ac etiā p̄miseritis i-
dō baptismi mea mandata ser-
uare et sanctā legē meā custodi-
re tam uos retro respiciētes ma-
gis sathane seruistis q̃ in lege
et mandatis michi uolueritis o-
bedire. **R**one uos in uestris ma-
licijs et in cātacionib⁹ dictum sa-
thanā tamq̃m deū inuocastis fan-
tastica responsa ab eo querētes
tamq̃m predēs demonijs arden-
tissimo amore copulati. **P**otui-
stisne michi et p̄dō māmone
seruire qui totaliter michi tra-
uus fuit. quia si ego colligebā
ipse uero dispergebat et alia i
eo fecistis q̃ lōgū ēet michi nar-
rare p̄ singula. **V**os ipsi scitis si
baptismū meū seruastis illesum
uel si totaliter maculastis eum.
Numquid mandata mea serua-
stis uel potius me i eis offendis-
tis. **P**ossum ne uos laudare q̃
quociens uobis aliquid finistū
et triste accidebat in eo michi
semper benedixistis. **E**stne utrū
ymmo me uestro ore polluto et i
mundo uestū creatorē pessimis

maledictionibus de honestastis.
Quid in hijs legē et manda-
 ta mea obseruastis. nōne sciuis-
 tis qd non ille qui dixerit michi
 dñe dñe intrabit ī regnū celoz.
 s; qui fecerit voluntatē meam &
 patris mei. **S**i ieiunastis vob;
 ieiunastis et non michi. q̄a ad
 lites et orationes ieiunastis.
 et passistis pugno impie. **Q**u-
 id tale est ieiunium qd elegi
 per diē affligere animā suam.
Nūquid torquere quasi circulū
 caput suū et saccum et cinerem
 sternere elegi. sed hoc fuit ieiu-
 niū qd elegi. dissoluere colliga-
 ciones impietatis solūe fasciculos
 deprementes dimittere eos qui
 confacti sūt liberos. onus dirū
 perire frangere esurienti panē su-
 um egenos vagosq; ducere ī do-
 mū suam nudū coopire et carnē
 suam non despicere. et eos qui
 taliter ieiunauerunt gloria dñi
 collegit. ipsi me iuocauerūt et e-
 go exaudiui eos clamauerūt et
 dixi eis. assum. **F**ecistisne vel
 obseruastis viuentes in terris
 hec oīa. **S**i fecistis elemosinam
 potius eā ad humanā gloriam
 fecistis q̄ ad dī obedienciā. qm̄
 ipse precepit dicēs. abscondite
 elemosinā in sinu paupis & ipsa
 creabit p vobis ad dñm. **S**; qñ
 fecistis talē elemosinam nōne fe-
 cistis ante vob; tubā canere. **p**

quod viuentes in mundo merce-
 dem ex ea recepistis. **I**tem cum
 sint tria genera elemosine. vna
 corporalis. egenti dare q̄cquid
 poteris. Altera spūalis. dimitte
 a quo lesus fueras. Tercia. de
 linquētes corrigere et errantes
 in viam reducere veritatis. **Q**u-
 id vob; hoc fecistis. visitastis
 iherimos pauperes. iuistis ad car-
 cera mancipatos. operuistis nu-
 dos. potastis sitiētes pauistis e-
 surientes. et alia vere tolerancia
 esset in vobis si paupertas vob; ex-
 ausasset s; in multis et alijs si-
 istis locupletantes et potius de-
 distis cōcionatorib; histronib;
 ioculatorib; athletis p̄ciab;
 et meretricib; q̄ paupib; meis
 dedistis q̄rentes poti⁹ ex hijs
 vanā & tēporalem gloriā acqui-
 rere q̄ celestem et phennē here-
 ditatē. et ī tali luxuria semp ac-
 cidenter vixistis vsq; ad vitē epi-
 cum. seruastis potius mandata
 dyaboli que cū iuramento ī bap-
 tismo abnegastis q̄ mea que ī
 fide spontanea obseruare p̄misi-
 stis. **V**anā in mundo viuentis de
 predās peccatis fecissetis pei-
 tenciā cum cordis dolore & spūs
 afflictione tūc licet possem vo-
 bis pie miseri. **S**; tāq̄ obstina-
 ti in malo de mea misericordia diffi-
 dentes & peccātes in spū sancto
 horum penitentiā neglexistis.

Rōne ī miscdia latronē de cru
ce tuli et posui eum in padisum
quia dixit moriens domine mi
serere mei. **N**onne petrū me ne
gantē et postea in lacrimis pei
tentē respexi. etiā in eisdē laci
mis omnia peccata marie mag
dalene parcendo dimisi. quare
vos hīs similia non fecistis in
seculo viuentes. **A** certo non di
lexistis vos minus si predicta
fecissetis q̄ sepe dictos dilexerāt.
Dicent peccatores. **M**irabile vi
des q̄ ī tuo sancto baptismo cō
stitutus quātūcūq; premeat pec
catis dampnari possit. **E**t dicz
iudez. **N**olite in hoc mirari qm̄
ex duodecā apostolis meis vn⁹
perijt. ac etiā in nupcijs filij re
gis ī quibz forte centū milia ho
minū erant et vnus nō habens
vestem nupcialē missus fuit ī te
nebras exteriores. **I**do in vobis
nō fit vltra os loq̄ndi qm̄ mani
feste īiquitas calcanei vstra vos
circūdat idō sepamini. **Q**uibz
quidem sic pactis parabit se iu
dex ad sententiā in peccatores
ferēndm. s̄ qua dolens dicet
Heu solabor de hostibus meis
et vindicabor de inimicis meis.
Que miscdia videns iu
diciis iram et eius mag
nā indignationē contra
vtrūq; testamenti peccatores
et eundē iudicē ad sentēciam in

predictos peccatores fulminan
dā paratū ilico terribilis iudicis
presenciā audacter adiunt et fle
bili clamore īsonuit dicēs. heu
heu dñe deus ecce tu fecisti
celū et terrā in fortitudine tua
magna et in brachio tuo exten
to non erat tibi difficile omne v̄
bū. qui facis misericordiā in mi
libz et reddis iniquitatē patrū
in sinum filioz eorum post eos.
Fortissime et magne potentie
ds dñs exercitū nomē tibi ma
gnus cōsilio et īcōprehensibil co
gitatu cui⁹ oculi apti sūt sup o
nes vias filioz ade ut reddas v
nūcūq; scdm̄ opa sua. **T**u dñe
fecisti eos tibi populū et īposu
isti eis circūcisionē p̄ abrahā fa
mulū tuū et legē p̄ seruū tuum
moysen. **R**ōne tu dñe dixisti a
brahe. eritq; pactū meū in car
ne v̄rā in fedus etnū. **M**asail⁹
cui⁹ prepucij caro circūcisa non
fuerat delebit aīa illa s̄ plō me
o. **exodi xviij** **E**rgo dñe si fedus
circūcisionis etnū est sine premi
tione t̄pis ergo etnālī pmanē
debebat. **I**tē dñe populo tuo pre
cepisti p os famuli tui moysi di
cens. **C**ustodite leges meas at
q; iudicia et facite ea ne et vos
euomat terra quā intraturi et ī
habitaturi estis ut leuitici xx.
Quāquid dñe plūs iste sub v̄rā
lege cōstitutus atq; legē peccās

secundū eam vel ultra legis pe-
nam debuit puniri. **Certe** credo
q̄ scdm legē vestrā debuit puni-
ri et nō ultra: que lex est multū
gravis in suis penis et maledic-
tionibz de quibz habet deut xxv
Nūquid dñe maledictiones le-
gis populū vestrū leges et mā-
data vestrā in lege scripta non
obseruantē apprehenderūt. **Nō**
ne dñe israhelica terra multis
vicibz prebuit se calcabillē inimi-
cis incircūcis dure dictū popu-
lū affligentibz. **Itē** nonne terra
israhelica a se euomuit dictum
populū peccantē in babiloniā
per spaciū annorū lxx q̄a legem
tuam dñe non custodiuit. **nōne**
dñe p̄pterea abhomiatus fuisti
populū tuum et hereditatē tuam
et postea vidisti cū tabularetur
dictus popul⁹ et eius orationē
exaudisti et memor fuisti testa-
mēti tui et penituit te scdm mlti-
tudinē misericordie tue hec fecisse
in dco populo tuo et dedisti eos
in misericordias. **Et** post hec dñe po-
pulū hunc peccantē et scdm le-
gem flagellatū in sanguine tuo
moriēs eduxisti de lacu inferna-
li ad celestē et ppetuam gloriā
ut zach ix. **Et** hec dñe fuerunt
vsq; ad tēpus quo carne assūp-
ta humana pro toto genere hu-
mano mortē subire voluisti in q̄
carne viues et cum homibz puer

sans legē et ceremonias atq; ge-
nerale baptisum instituisti ut
p̄pheta p̄m̄tus in lege. **Unde**
dñe si iudei et israhelice te ut p̄-
phetā noluerūt audire i predic-
to baptismo s̄ potius pmanere
in circūcisione legis. **nūquid** ip-
si p̄pter hoc intm̄ dicant repro-
bi q̄ nūc in regeneracōe et iudi-
cio vestas vitā eternā pmereri
non possint. qd̄ sic cū reuerēcia
probo. **Si** p̄dā iudei noluerūt
te p̄phetā p̄missum in lege au-
dire in baptismo fecerūt oīa le-
gem q̄ precipitur dicto populo
in hec vba. **p̄phetā** suscitabo vo-
bis de medio fr̄m vestrorū. **si** q̄s
non audierit p̄phetā illū dicit
dñs ego vltor existam ut deut
xxviii. **et** q̄a lex ista certam vici-
onē non expm̄it ergo intelligē
dū est d̄ vlcione quā lex iponit
legē et mandata dei non seruā-
tibz. sicut ipsa lex in hīs v̄bis
ostendit dicēs. **Servate** leges
meas et mandata mea ne et vos
euomat terra quam intraturi es-
tis ad habitandū ut leuitici xx
Ergo dñe si iudei et israhelice te
p̄phetā in lege p̄missū in bap-
tismo audire noluerūt. **nonne**
post mortē et ascensionē vestrā
terra israhelica scdm sententiā
legis euomuit a se p̄dcōs iude-
os et israhelicos in pessimis
legis maledictionibz et ad se nō

recipiet donec inflāmati spīritū
sancto pe mitētia ducti dixerint
Benedictus qui venit in nomi
ne dñi. et vestrum sanctū baptis
ma suscepint. Numquid dñe si
circūcisio fuit dicto plō iudaico
in fedus eternū data et ipse po
pulus circūcisus. delebūt ne ani
me ipsorū a te ut de iure legis vi
tā perpetuā pmereri nō possit
quia sacrū vestrū baptisma nō
recepērunt. **E**go dñe credere q
non deberet deleri etiam non ob
stante q tu dñe fueris causa pñ
die eorū. quia dñs in aduentu tuo
in carne precepit tibi dicēs. **A**g
graua cor populi hui⁹ et oculos
eius excera et aures claude ne
forte videat et intelligat et sanē
cum ut ysaie vi de iure legis in
sanguine tuo qui ē federis testa
menti teneris predcōs iudeos e
ducere de lacu ifernali sicut edu
xisti eorū predecessores iudeos tē
pore mortis et resurrectionis vñe
de eodē lacu ifernali. **R**ōne tu
dñe voluisti circūcidi necnon et
baptizari nō q propter baptis
mum reprobaueris circūcisio
nem sed ad ostendendū q circū
cisio tantē efficacie non erat q
portas paradisi apire potuiss et cū
sancti patres etiā circūcisi et
nō baptizati in inferis mancipa
ti a predcōs inferis nō in baptis
mo aque s in sanguine tuo qui

est federis testamenti educti fue
rūt ad vitā phennē. de quo san
guine federis habetur exodi xxi
ij. **R**ōne dñs desponsauit sibi dic
tū populū in sanguine tuo domi
ne dicēs. **S**ponsus sanguinis tu
michi es ut exodi iiii c. **E**rgo do
mine cū reuerentia loquendo cre
do populū predictū circūcisum
et nō baptizatū de iure legis li
cite saluari posse. **E**t licet ipi
querentes mortē tuam dixerūt.
sanguis eius sup nos et sup fili
os nrōs tū in spū lemitatis aliē
debet intelligi videlz ut moriat
q sanguis eius est sup nos et
sup filios nrōs in saluacōne per
petua sicut illis cayphe. **E**xpedi
t vnum hominem mori pro popu
lo ut non tota gens peat.

Tē de? statuit pactū fede
ris sempiterni cū abraham
et semine eius ut genesis
xvii. sed dictū semen abrahe ipē
dñs suū appellauit filiū ut exodi
q̄to. ut ibi **F**ilius meus primo
genitus israhel dixi. dimitte fili
um meum ut seruiat michi. **E**t
go semen abrahe est federis sem
piterni et ipsum semē est filius
dei ut ante iam dictum est. **E**rgo
ipse filius semen abrahe est fede
ris sempiterni. **N**unc vero si ip
se filius semen abrahe dñs pecca
uit quoniam promissum i lege
contra legem recipere noluit tū

tamē ppter hoc non definit ef
se fili⁹ licet peccauerit. **Rūq̃d**
si postea fecerit qd iustum est
pmissum in lege recipiendo di
cetūne pbus filius vel reprob⁹
Certe pbus dicit et miscdiam
consequet qui in amplexu ⁊ of
culo dei erit. et induet eū stolā
p̃mā baptismalē quia p eo int̃
fecit vitulū saginatū idest xpm
vitulū nouellū cornua idest po
testates vtriusq; lēe pducenē
et ungulas fissas qd est discer
nere vtrū a falso in eisde. **Rūq̃d**
totus filius erit miscdiam cōse
tus vel pars filij. **Certe** tot⁹ fili
us. **Preterea** idē est populus q
fuit in egipto in deserto et i ter
ra pmissionis qui fuit in cristi
crucifixione ⁊ q̃ erit in eiusdem
obīa qd pbo. **Popul⁹** israheli
cus iureiūdo p̃misit gabaoni
tis malū non inferre postea p
quadragita annos p regem saul
fracto iuramento multi ex eis i
terfecti sūt. **Rōne** ppter hoc to
tus popul⁹ famē p̃pessus ē a dō
Ergo videt q̃ idē populus est
nūc qui fuit tūc ut ij regū rri.
Hec etiā testāf leges humane
vñ q i demiq; rvi bi hab. ff de
iudi p̃ponebat. et de sen ex sen
ccia li vi. vbi dicit q̃ populus ho
bie est idē qui fuit ante centum
ānos licet aliq̃ dicant q̃ in iurā
mento nō sit idē populus. qd re

pbat ut s. **Ergo** si idē est popu
lus qui fuit et erit proculdubio
peccatores predā populi saluati
debent per p̃niam successorū de
eodē populo qui semen abrahe ē
Nonne scriptū est q̃ apud deū
copiosa ē redēpcio ⁊ ipse redim⁹
israhel ex oib⁹ iniquitatib⁹ eius
Quis israhel nisi semē abrahe ⁊
et non tm̃ iphī s; et lapides eorū
et terre miserebunt in reedifica
tione eorū. **Itē** paul⁹ ad roma
nos hanc disputās questionem
cōcludendo dixit q̃ dō oīa cōclu
sit in incredulitate ut oīm misere

Quibus quidē dictis **Natur**
ilico assurgens iusticia
et ante iudicē geūs lexa
ait. **Dū** rerū sūme opifex licet
verba miscdie videant audien
ciū aures demulcere tamē de iurē
legis hoc p̃ncialiter audienti b⁹
aliē ostendā cum ipsa lex dicat
si q̃s non audierit p̃phetam illū
ego dō ultor existam. ⁊ nō dixit
q̃a lex vlciscet. **aius** dei vlcio
est alia a legis vlcione cū ipse
sit vlcia legē ut p se patet. s; vl
cio si est in delinquentes ut tarta
rus eos capiat ut ps ij. **Conū**
tant peccatores i infernū oīs
gētes q̃ obliuiscuntur deū. **sed** cū
ipse dō dixerit in lege ego ultor
existam. qd est intelligendū in
dāpnacionem sed predicti iudei
noluerūt predc̃m p̃phetā audire

ergo ipsi iudei p legem dāpnati saluari non pnt. **N**onne ipse ppheta et noster iudex i signis et miraculis mirabilibz se dco populo ostendit ac etiā demonia publice de eo testificata fuerūt dicentia quia hic est cristus. **A** certo ipsorū iudeorū nulla est excusatio cum ipse ppheta dixerit predictis iudeis. nisi renati fueritis ex aqua et spū sancto regnū dei non intrabitis. **F**uerunt ne ipsi iudei renati ut proxime dictū est. **E**rgo quō possunt ipsi de iure legis saluari cū ipsi legē non obseruauerūt. **S**i predecessores eorū in sanguine iudicis nostri saluari fuerūt de iure legis saluari fuerūt. qm ipsi uiuētes in carne non viderunt nec audierunt dictū pphetā baptismū predicantē s̄ isti audierūt et viderūt. **I**te adūtatīs ad me quid dicit scriptura. **S**up tribz sceleribus israhel et sup qētū non cōtātam eum p eo q vendiderit iustum pro argento. **ut amos ii.** s̄ isti israhelites vendiderunt dñm ihm virū iustū p argento de q sentat ipsa scriptura. ergo cūta non pōt ex dei sentēcia. **i**mo p os dicti pphete predāis iustus i pperando dñs israhelitis dicit. **E**go atēptinaui amocēū a facie eorū et ipsi me vendiderūt. **E**go sū qui feci eos ascēdere de tēra

egipti et duxi eos in deserto p lāmis ad possidendā terrā amocēi. **e**go suscitavi s̄ filijs eorū prophetas. **nū**quid non est ita o israhelites. et ipsi me vendiderūt. ergo non ouertam eos dicit dominus ut in supdicto c̄ habetur ergo quomodo possunt saluari iam iudicati ex ore dei.

Alt misericordia. **S**oror iusticia fiait iam supdicti. **D**s est in ipsa lege et lex in dō cū vbu platū a dō fuerit. **i**ō cū ipse dixerit legē pmulgādo. ego vltor existā. **i.** lex dixit et d's. s̄ penā seu vlcionē legis ipsi iudei passi sūt qā dictū pphetā noluerūt audire. **E**rgo si tu iusticia vel esse rigorosior q sit lex i hoc non eris iusticia s̄ crudelitas. **A**d aliud qd dicit q iudex nē protulit dñs iudeis dices. nisi renati fueritis q. quod non est intelligendum de supra celesti celorum regno. cum regnum sacerdotale dicatur etiam regnum celorum quod regnum translatum extitit a predictis iudis ad ipsas gentes. in quob regnum numq̄ iudei intrare potuerunt sed semper fuerunt extra quousq; renati fuerant ex aqua et spiritu sancto. **E**t planius concedo q qui erat extra istud regnum celorum etiam et extra regnum celorū supcelesste erat.

et sic iudei extra istud regnū sacerdotale existentes dampnati fuerūt et q̄a fuerunt etiā extra sup̄celeste regnū celoz h̄ tñ dñi iudei expectauerūt et crediderūt venturū fuit patres antiqui eoz crediderūt et tñ in inferno fuerūt. et q̄ si virissent vsq; ad tēpus aduentus p̄phete cristi tantū credidissent ipsi casto q̄ntū et isti crediderūt. tñ p̄pc p̄pha aggrauare debebat corda iudeoz et eoz oculos excecāre et aures claudere. Rōne antiq̄ p̄res eoz interfecerūt etiā scōs p̄phetas a deo missos fuit ysaiā et iheremiā et alios q̄plures. et si dicti antiqui et scī patres in inferno dāpnati fuerūt tñ in sanguine testamēti fuisse saluati de inferno. ergo et isti. Dicit michi o iusticia quid habuit significare de latē p̄pi iudicis nū sanguinē et clārā aquā emanasse ait iusticia. Respo. Ait miā. Postq̄ nescis te docebo. Sanguis ille fuit sanguis federis ut sup̄dcm ē in quo omnes crācīcos nō preuacatores legis et a deo et lege nō fornicatores educere debebat de inferno. aqua illa fuit federis genciū populi in qua ipse dñs gentes in populū et regnū debebat hereditare ut p̄saie l̄ij c. sic. Glorios⁹ erat iter viros asp̄s ei⁹ et forma eius iter filios ho-

minū. Iste asperget gentes m̄ptas. sup̄ ipsū atinebūt ēges os suū. quia quib; non est narratū de eo videbūt et qui non audierūt contemplati sunt. et etiā ipse p̄pc dixit. ite et baptizate om̄s gentes et p̄tēmit populū israheliticū qui debuit exprimi cum semp̄ inter ipsos duos populos fuerat distinctio. de quib; sanguine et aqua habet figurā leuitici xiiij i fine. vbi sacerdos legis in sanguine et aquis viuētibus aspergebat leprosum et mūdabatur. ita castus legis sacerdos aspergens de suo latere sanguinē et aquā viuā mundū leprosum in peccatis mundauit et lauit. Ad illud qd̄ dicitis de iij scelerib; q̄c. tu iusticia debes scire te i formādo de ipsis scelerib; q̄ p̄mū scelus post habitā terram p̄missio nis fuit in tabnaculo filo vbi deus habitauit cui p̄erat heli. cuius filij sacerdotes retraxerunt populum a sacrificijs ex quo in scelere populi archa dñi a philisteis capta est et in spacio mēsum sex postea reducta fuit in miscdia dicti populi ad locū debitū ut p̄mo regū vi. Secundū scelus fuit in hon vbi ei⁹ sacerdotes et reges ea neglecta sacrificauerūt in excelsis. ex qua tñs migrati sunt in babiloniā. syon et templo abustis p̄ annos lxx

postea ouerſi miſcſiam ſūt conſecuti ut iiij regū vlſio et eſdre p totū. **Tercū** ſcelus fuit i iheruſalē in nouo reedificato tēplo a quo receſſerunt ſacerdotes et alij a lege dī et iunperūt ſe naci omib; apoſtatantes a circūciſione ex quo ab infidelib; regibus mortui venditi et captiui ducti fuerunt vltra ducenta milia et ā tipontifer in dyabolum malū ſedit i tēplo iuxta altare p annos xxvij. poſtea miſcſiam cōſecuti ſūt ut machab p totū. **Quartū** vō ſcelus fuit quia vendiderūt eis pmiſſū in lege crīſtū iuſtū et quē morti tradiderunt. **Verū** eſt qd p mille et ccc ānos nō potuerūt habere miſcſiam. **S;** crebis qd ppter hoc d's non debeat eis miſereri. **Rōne** hec quatuor ſcelera iſrahelitarū pſpiciendo ppheta vidit et in eis miſcſiam dī vidēs dixit ſalmo c vi. **Di**cāt nūc qui redempti ſūt a dño quos redemit de manu inimici et de regionib; aggregauit eos. **Et** natiās de pmo ſcelere filioꝝ heli ſacerdotis dixit. **eſuriētes** et ſitientes anima eoꝝ in mādatis dei deſecit. **et** clamauerunt ad dominū cum tribularenē qē et eduxit eos in viam rectam. **De** ſecundo ſcelere dixit iſ in eodem ſalmo. **quia** reges et ſac̄dotes exacerbauerunt eloquia

domini et conſiliū altiffimi ierutauerunt. **inſignati** ſunt nec fuit qui adiunaret. **et** clamaueēt ad dominū cum tribularenē et de neceſſitatib; eoꝝ liberauit eos. **et** eduxit eos de tenebris babilonias et viāla eoꝝ dirupit. **De** tēto ſcelere dicit. **oēm** eſcā a lege cōſſam abhoiata ē aīa eoꝝ. **et** eſcā lege p̄hibita comederūt et relinquentes circūciſionē appropiquauerūt uſq; ad portas mortis. **et** clamauerūt qē et eripuit eos de interitionibus eorū. **De** q̄rto vō ſcelere dicit otra iſrahelitas. **Turbati** ſūt et moti ſūt ſicut ebrius et oīs ſapīa eoꝝ deuorata eſt. **q̄a** iuſtū iheſū non cognoscētes p argento vendiderūt. **et** clamauerūt ad dñm et de neceſſitatib; eoꝝ eduxit eos. **et** filuerūt fluctus eoꝝ et eduxit eos i portū voluntatis eoꝝ. **et** exaltabāt dñm iheſū iuſtū in eccleſia plebis et in cathedra ſenioꝝ laudabant eum. **Ecce** quō vendentes iuſtū iheſum debent aſſequi miſericordiā. **nonne** ipſe i cruce pendens pro eis orauit. **Quōd** illa oratio erat iamis et non oſequens debitum effectum. **Abſit.** **Ait** iuſticia. **Domine** cum ſitis iudex iuſtus fortis et patiens horum veritatem diſcernite. **Ait** ipſe iudex. **Judiciū** duodeā tribuum iſrahel iam delegatum eſt

duodecim apostolis meis et ipsi se
deant et iudicent. Et hoc iudi
cium cum omnibus super allegatis ad
suos apostolos remisit qui decre
uerunt ante sententiam iudicis in
gētes nullam in iudos dare sententiam.

Subsequenter misericordia lo
quens ait. Quia semel cepi
loqui ad dominum iterum loque
rari fiducia. Quid facies domine de
istis miseris peccatoribus populi tui
christiani et matris domine de prelati
s pastores presbyteris diaconis et sub
diaconis tam secularibus quam regula
ribus et alijs beneficiatis qui iuste
suis demeritis dampnati fuerunt
ad infernum. Rōne domine miserator
et misericors et verax qui dixisti
in eternum misericordia edificabit in ce
lis et tenebis in ira indignationis
tue misericordias tuas contra eos. nō
ne isti serui tui fuerunt et quos in
dilectione vocasti castos tuos qui
orauerunt nocte et die pro populo
tuo sancto christiano. semper confessi fu
erunt pro peccatis populi tui chris
tiani in quibus peccauit tibi domine
nōne sub baptismo tuo fuerunt
et sunt. Misere etiam domine filijs
populi tui christiani simili suis
demeritis in infernum dampnatis
et qui semper te domine inuocabant de
precabantur et venerabantur et qui
etiam pro peccatis eorum et similiter
sacerdotum de quibus penitentiam nō
egerunt ipsi vel predecessores eo

rum grauitate propter hoc uiuentes
in mundo fuerunt flagellati in
guerras fame siti peste et in iudi
cijs legis pessimis et maledicti
omnibus. necnon domine cum tyranni et
alii reges crudeles predictis domina
ti fuerunt quasi in nullo valuerunt
libertate gaudere sed semper in ser
uitute degebant. Unde domine hijs fi
ent similes descendentijs in la
cum quibus promisti tu miserator et
misericors longanimis et multum
miserors eis in perpetuum non irasci
neque in eternum dominari neque se
cundum peccata eorum facere neque
secundum iniquitates eorum tribuere. Rō
ne domine promisti corroborare mi
sericordiam tuam que sum ego super ti
mentes te secundum altitudinem celi
a terra longius iniquitates eorum fa
cere sicut distat ortus ab occide
te. Item promisti eis misereri si
cut pater miseretur filiis nam et sci
uisti domine figmentum eorum quia pul
uis fuerunt. Item dixisti misericordia
mea ab eterno et usque in eternum
super populum te timentem. Rōne
domine hijs te timentes cum bap
tismo et fide tuam habuerunt et
seruauerunt quem et quam iudei et
israhelites fratres tui de semine a
brahe spreuerunt et obseruare no
luerunt. Et si isti non peccassent
domine misericordia tua que sum ego non
esset necesse eis assequi. Quia
ipsi graui peccauerunt grauitate

et ipsi obinde puniti in inferno fuerunt et sunt quoniam aliqui eorum fuerunt in inferno in dampnatione per duo milia annorum aliqui per mille et sic successive usque ad centum annos et minus. Ideo ipsi in hoc sacro iudicio expectant eis misereri sicut miseretur pater filiorum. Numquid continebis te domine qui iurasti dauid seruo tuo me misericordiam a peccatoribus non dispergere neque in veritate eis nocere. Aperi manum tuam et imple omne animal benedictione et rege nera ipsos in hoc sacro regenerationis iudicio in tuo sanguine et misericordia que sum ego.

Inico assurgens iusticia et plicatis brachijs ad terram genuflecta vniuersorum domino dicit. Tu domine iustus es et rectum iudicium tuum et michi iurasti custodire omnia iudicia iusticie quoniam iniquitatem odisti et me iusticiam dilexisti. et propter hoc domine venit te deus tuus et dedit tibi filio et regi iudicium et iusticiam et dixit. iusticia tua sit iusticia in eternum et lex tua veritas. Nonne domine peccata a te legem veritatis et dixit. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo. Et tu domine dedisti michi legem veritatis et dixisti. Qui ingreditur sine macula et operatur iusticiam et

qui loquitur veritatem in corde suo et qui non egit dolum in lingua sua. nec fecit proximo suo malum et opprobrium non accepit aduersus proximos suos. et qui iurat proximo suo et non decipit qui pecuniam suam non dedit ad usuram et munera super innocentes non accepit. **I**te promissisti ad nichilum deducere malignum in conspectu tuo in hijs peccantem. sed cum predicta omnes in hijs deliquerunt quo iure possint saluari non video. **S**as domine que michi iusticie iurasti placeat ea michi obseruare. **I**te nonne tu dixisti petro et suis successoribus. quodcumque ligaueris super terram erit ligatum et in celis et quo cumque solueris super terram erit solutum et in celis etc. Quot creditis domine inter ipsos sunt excoicati qui censuram vestram contempserunt. **F**acietisne irritam legem vestram quam clarissime per os sacrorum principum protulistis. Et cum dicat soror mea misericordia predictos peccatores in quatuor pessimis iudicijs vestris et pessimis maledictionibus supradictis viuentes in terris mundatos seu purgatos fore. cuius semper reuerentia salua quoniam episcopi et clerici tam seculares quam regulares qui fuerunt ipsa pessima iudicia in terris

ipſi ſp̄ta veritate poſuerūt mē
daciū ſp̄m ipſorū ⁊ mendacio
p̄tecti poſſerūt fedus cū morte
et cū inferno fecerūt pactū ⁊ di
xerunt. **Flagellū** cum tranſierit
non nocebit nob̄ nec veniet ſup
nos quia poſuim⁹ mendacium
ſp̄m noſtrū. **Rōne** tūc dñe dixi
ſti eis. **ponā** in pondere iudiciū
et iuſticiā in menſura et ſubuer
tet grando ſp̄m mendaciū. iun
dabunt aque et delebit fedus
veſtrū cū morte et pactū veſtrū
cū inferno non ſtabit. **ut yſaie**
xxviii. **laza** vō ſup̄bā peccōres
vīuentes in mundo in ſup̄bās
quatuor iudicijs fuerūt in tran
quillitate pacis atq; habundan
tes diuicijs ⁊ gloria temporali
et cum hominib; iuſtis et bonis
et iuſtis flagellati nō fuerunt.
quaſi vſq; ad exitum vite ipſorū
pace et diuicijs gaudentes. et
cū ſup̄bā ſint iuſto iudicio ſu
is demeritis dāpnati quomō po
terunt de inferno ſaluari cū ſit
ſcriptū. **in inferno nulla ē redēp**
cio **ut iob vii.** et **p̄s vi.** **in inferno**
autē q̄s cōſitebit tibi q̄ſi dicat
nullus. et **p̄s xlii.** nō mortui lau
dabunt te dñe neq; omnes qui
deſcendunt in infernū. et **yſaie**
xxviii. q̄a non infernus cōſite
bit tibi neq; mors laudabit te
non expectabūt qui deſcendūt
in lacū veritatē tuā id eſt ſaluaci

onem tuā. **Ergo** iuſtiſſime iudeꝝ
cum ſup̄bā deſcenderūt in in
fernū quia non obſeruauerunt
legem tuā quam iuraſti veritatem
non facere. et q̄a in inferno nul
la eſt redēptio quo iuē ſaluari
poſſint non video.

Poſt que aſurgens mī
ſericordia quaſi aliquātu
lū in verbis iuſticie tūc
bata dixit. **defecerūt** oculi mei
et ſenſus mei ī eloquiū iuſticie
et ait. **De⁹** p̄us fuit mīſericors
q̄ iuſtus dicēte ſcriptura. **mīſeri**
cor et mīcor et iuſtus dñs. ⁊ in
tē fuit mīcor q̄ in latere ſuo
portā fecit ut peccatores ad eū
reuertentes aſperſiq; ſanguine
et aq; p̄ predictā portā ingredia
tur ad eū in corde ſuo q̄d ē fin⁹
ſeruoꝝ ſuoꝝ et genciū multarū
ad eū in penitēcia venientiū di
cēte ſcriptura. **Aperte** portas cor
bis veſtri ī iuſticia q̄a ingreſſ⁹
in eas cōſitebor. et vō taliter iuſ
tificati intrabitis portā lateris
mei in ſinu cordis mei. **S;** tamē tu
iuſticia angelos paradīſi p̄dibi
ſti tu ſemp rigoroſa et crudelis
in hoīes fuiſti. **Tu** adā peccan
tē d̄ paradīſo eiecīſti. tu mūdū
vniuerſū peccatis plenū crude
lit in aquis abſorbuiſti. **tu** ſodo
mā ⁊ gomorā cremāſti. **tu** ter
ram deglucientē dathan et aby
ron cum eorū ſcola operuiſti. **tu**

tamen descensurū ab inferos dixit
 it ps xv qm̄ non derelinques a
 nimā meā in inferno. et ps xix
 dñe eduxisti ab inferno animā
 meā saluasti me a descendētibz
 in lacū. Ergo character baptismi
 vel circūcisionis signatorū licet
 dāpnatorū ab eodē est redēptio.
 hijs exceptis qui alienauerunt
 se a dō et eius lege vel fornicati
 sūt ab eo idest qui renūciauerūt
 circūcisioni vel baptismi et fidē
 ydolorū sunt amplexi cū sit scrip
 tū. ps ix oēs qui fornicant abs
 te. et ps ix conuēt peccatoēs
 in infernū oēs gentes q̄ obliuif
 cuntur deū. Itē apocal ix v̄ q̄
 omnes etiā cristiani q̄ admaue
 runt bestia et receperūt caracte
 rē eius tanq̄ dāpnati et mortui
 in dicto peccato ad infernū. nō
 debent viuificari in dei misericōdia dō
 nec cōsumant mille āni. quibus
 cōsūptis resurgere debent in
 inferno a p̄dō peccato. et hec
 vocat prima resurrectio. et i ista
 resurrectiōe sc̄da mors idest stag
 nū ignis non habet p̄tatem. Et
 quare post resurrectiōē animarū
 de inferno noīatur sc̄da mors. re
 spondeo ait misericōdia. Quia pri
 ma mors et infernus datus p̄mo
 mortuis et dāpnatis in eis sc̄dū
 dū opa ipsorū mittēt in stagnū
 ignis et etiā qui non ē scriptus
 p̄ baptismū ul̄ circūcisionē in li

bro vite. et tūc infern⁹ nō erit
 vltra captiuās aīas cū ipse cap
 tuabitur a sc̄da morte. Et hoc
 mirari nolite cū p̄mus hō adam
 multū in deū peccauerit querēs
 sup̄be effici sicut deus. et qui nō
 penitendo s̄ exultando peccatū
 suum eidē deo cōfessus fuit et tū
 de p̄dō peccato misericōdia cōse
 cutus fuit in sanguine filij dī ip
 se homo resurgens de dicto infer
 no. quid miri de cōstitutis in bap
 tismo licet in inferno dāpnatis
 si eandē misericōdiam p̄ sua librāci
 one de inferno et ip̄i assequantē

Q De audiens lucifer ince
 pit diffidere de misericōdia
 dei q̄ nemo esset q̄ ad
 dñm intercederet pro eo. Illico
 quendā suorū angelorū misit ad
 maria virginē et iudicis matrē
 ut ipsa p̄ eo intercedēt ad iudi
 cem filiū suū. Quo nūcio ap̄d
 virginē gloriosam cōstituto iudi
 ciū filij eidē nūciauit et inter
 ceta eam rogauit ut dignaret̄
 ap̄d suū filiū iudicem p̄ lucifero
 et tota āgelorū ruina preces ef
 fundere. Ait v̄go. Valde libenter
 pro eo et tota ruina angelorū et
 etiā alijs peccatoribz exorabo.
 et petitis v̄gineis vestibz mor
 in comitua multorū angelorū cā
 tanciū. aue regina celorū aue do
 mina angelorū. ad eius filiū iter
 arripuit. et anteq̄ ibi venisset

virtutes adhuc alterabantur et dicebat iusticia. **T**am circūcisi quā baptizati peccauerūt contra legem meā et iureiurando michi a dō firmatā ergo non habitabūt in tabernaculo dī. Dicebat misericordia. **S**i peccauerūt puniti fuerūt prout supradictū est. **E**t in hīs dictis nūciatū fuit iudici quod mater sua ad eū veniret. **I**lico assurgens rex et iudeus iuit in occursum eius adorauitque eā et sedit sup thronū suū positus est et thronus matris sue que sedet ad dexterā eius. **E**t dixit ei mater eius **P**etitionē vnā parua ego deprecor a te ne confundas faciem meā. **E**t dixit ei rex **P**ete mater mi neque fas est ut auertā faciem meā. **Q**ue ait. **F**ili mi te deū et hoīem ego seruula paui lacte meo vberē de celo pleno et crescens ī mundo nūquā fili mi faciem tuā a peccatoribz auertisti. **C**omedēs et bibens cū eis dixisti hoc tibi impropertantibz. **N**on veni vocare iustos sed peccatores. **C**onfiteor tibi dō celi et tēe quod hī castissimi peccatores pessimi fuerūt et longe ī te peccauerūt s; tñ dñe longius iudei frēs tui peccauerūt qui crucifixerūt blasphemauerunt et deriserūt te. et pendēs in cruce eis peccasti dicens. **P**ater ignosce eis quia nesciūt quid faciūt. **Q**uāto

magis parcere debes xpianis tuis qui semp d tua passione doluerūt et me matrem tuā semp honorauerunt in ieiunijs et elemosinis atq; orationibz gementes et flentes ī hac valle. **G**randes fuerūt misericordie tue in terra sint si placet et nūc in celo. **I**te dñe si placet restituat gracia patris tui dei viui lucifero et ruine angeloz quā predictam graciā ductus penitentia multū ipse affectat. **R**espondit rex et dixit matri sue. **Q**uare mater postulas graciā patris mei lucifero postula ei et regnū meū. **I**pse quesivit patrē meū de regno sua supbia spoliare. **Q**uerit nūc ipse similiter et me d meo expellere regno. **I**urauitque iudeus et rex p semetipsū quia hodie interficietur lucifer in puteo abyssali et claudet puteus os suum super eum. **D**e alijs vero peccatoribus ait rex et iudeus. **D**ū fui viuens in mundo fui ut magister docens et operabar magis in misericordia quā in iusticia. **N**ūc autem hic sedeo ut iudeus ad iustū reddendum iudicium contra illos qui meam doctrinam et mandata facilia non obseruauerunt. **T**amen mater mi reducantur ad cōcordiam virtutes quoniam pro parte mea illis fiet quod tibi placitum est mater dilectissime. * * *

Unde beata virgo trahens
se ad angelum misericordiam
et iusticiam aduocauit di-
ces eis. **Q**ue est vestra petiti-
o. Respondens iusticia dixit. **O** dñi
discordia nostra hec est. **H**omines h-
pñtes de populo castiano iuste
per iudicem nostrum filium tuum eorum
iustis demeritis traditi fuerunt
in manu inferni et ibi fuerunt p-
tempore longa in suppliciis eternis
nunc querat ipsa misericordia ab in-
ferno deos dampnatos liberare in
grauem meum preiudicium et iacturam
quia sicut tu dñi nosti in infer-
no nulla est redemptio. Respondens
autem misericordia iusticie dixit. **M**aius
michi fieret preiudicium si dicti
peccatores non liberarentur de car-
cere infernali quam tibi. **Q**uoniam vanum
est nomen meum si dictis pecca-
toribus deus non miseretur salua tua
reuerencia quam in inferno est redemp-
tio testante psalmo cxiij. **V**erum
tamen deus redimet animam meam de
manu inferni cum accepit me. **E**t
primo regum ij. dñs debuit ad in-
feros et reducat. Dixitque virgo
et mater. **N**olite turbari quia v-
traque vestrum ius suum habebit et
si placet ponatur hec vestra dis-
ceptatio in manibus meis. **A**utem v-
tutes. **C**ontestamur. **E**t promissum
a virginis non discrepare iudicio
quo sollemnizato dixit virgo. **T**u
iusticia ius tuum habuisti cum filius

meus duxit eos ad inferos. **M**isericordia
autem nunc ius suum habe-
at cum reducat eos de inferno.
Dicet iusticia. **E**rgo non sum ppe-
tua. Respondens misericordia dicet.
Tu in mundo habuisti principium
et finem. et ego adhuc licet ha-
buerim principium finem tamen me-
um executum habere non valui.
et tu es melior me et ego te. **E**t
dixit virgo. **F**ilete. et protulit inter
ipsas sententiam in hijs verbis.
Omnes populi christiani peccato-
res qui tamen baptismum non irrita-
uerunt et fuerunt in inferno mil-
le annis vel ultra in iusticia damp-
nati in misericordia de inferno redi-
mant. **A**lij vero qui mille annis in
inferno non fuerunt completis hijs
annis misericordiam assequentur sed
tamen in omnibus hijs beneplacito
filij mei reseruato. **E**t in hac sen-
tencia virginis marie virtutes
consenserunt. **E**t cum venisset ad
principium iudicis assurgens ma-
tri quousque ipsa sedisset in thro-
no suo et per virginem recitata virtu-
tum concordia ad quam ipsa virgo
et mater postulauit a filio be-
ne se admitti et in predicta sen-
tencia se audiri. **A**d quod filius res-
pondens dixit. **N**on sic mater
mea non sic fiet omnibus peccato-
ribus. **Q**uoniam inter ipsos sunt nonnulli
qui diffiderunt de de misericordia et
neglecta penitentia se ad malum

obstinati fuerunt. **I**te qui despe-
rauerunt in suis peccatis. **I**te qui
veritate impugnauerunt et menda-
cium semp defenderunt. **I**te qui nu-
quam habuerunt propositum penitendi.
Ite qui male senserunt de persona
trinitatis et maxime de spiritu
sancto. **I**te sunt aliqui qui scisma
posuerunt in ecclesia mea dedi e-
is tempus penitendi et noluerunt
quibus statui tempus afflictionis
mille annorum. **I**stis exemptis om-
nes alij misericordiam consequentur
prout decreuistis mater

Quibus quidem dictis et pro-
latis a iudice iterum dixit
misericordia. **D**omine sentio
etiam extra infernum puerulos ca-
tere gloria beatitudinis vestre qui
non fuerunt renati baptismo et alij
in lacte aliqui in utero matris
mortui fuerunt sed tamen cristiano-
rum filij fuerunt qui sacri baptis-
matis lauacrum sumphissent si
vixissent. **U**nde domine cum predicti
pueruli fuerunt sub custodia vestra
testante scriptura custodiens pu-
ulos dominus ne forte videantur at-
que dicantur sub custodia vestra ip-
si perisse ut per vos ad gratiam beati-
tudinis ipsi reducantur quia per
eos non stetit quin facti maio-
res baptisma recepissent. **I**taque
mors in hoc valde excessit ita
aspere contra eos agendo. **D**ic-
it autem dominus. **A**duocent mors

et vita. **Q**uibus vocatis et apar-
tibz ait dominus. **A**udio o mors cum
te fecerim ut esses preciosa homin-
um sanctorum qui perhenia gaudia per-
mereri potuissent quare eos in
peccatis peccatores occidisti et
quare eos non expectabas quo-
usque de eorum peccatis ipsi penite-
ciam agere potuissent. **N**one con-
stitui tempus omnibus hominibus vite
ipsorum. **E**t per annorum **ge**n **vi** et etiam
constitui hominibus peccatorum tempus pe-
nitendi centum annorum. **U**t **ps**al **lxv**. ma-
ledictus peccator centum annorum. **S**i
usque ad terminum illum expectasses
excusabilis esses. **Q**uare anticipasti
finem illorum. **P**ropter quod vocata fuisti
mors peccatorum pessima. **U**nde propter
tuam iniquitatem gemit punieris. et ad-
huc peior egisti. **H**os lactentes pu-
eros in ulnis matris interfecisti et
vitam promissisti eos ad sacrum
baptisma attingere. **U**nde mors in-
clinans se coram iudice humiliter sic
ait. **I**ustissime iudex ego per me
non credo aliquid iniustum me fecisse.
Si interfeci peccatores pessimos in
iusticia sic eos interfeci et misericordia
tua fui teste scriptura. **Q**uod malos
interficiat misericordia si est. **A**it iudex.
Propter hoc vocata fuisti pessima quia
non promissisti peccatores perire. **A**it
mors. **S**i dum peccatores meos fuisset
notis tui et eos interfecissem
fuissem iniusta cum sit scriptum.
Non est in morte quod memor sit tui

Et ait iudeus. Illud debet intelli-
gi quod si predicti peccatores fuisset
memores nominis mei non fuisset
sent in morte pessima sed in pre-
ciosa. Ait mores. Ratione scriptum
est. Viti sanguinum et dolosi non
dimidiabunt dies suos. quomodo
pessima fui. Item cum homines bestie
et fere etiam homines peccatores
violenter interfecerunt. debet hoc
michi imputari. Ait dominus. Certe
sic. Nonne omnium hominum claves
mortis in manu tua erant. quare
homicidia permisti cum in lege
sit scriptum. sanguinem enim animarum
vestras de manu cunctarum bestiarum
et de manu hominis et de manu viti
et de manu fratris eius requirit.
Postquam sciebas quod deus require-
bat sanguinem occisi de manu oc-
cisorum quare permisti homicidia
ut etiam homicide in peccatis in-
terficerent. bestie sine te morte
te morte alij inferre non poterant
et sic de alijs. Item quare sociaba-
ris cum dyabolo et inferno. Elegis-
ti refrigerium tuum in inferno ad
omnia mala mundi pagenda ut
testatur scriptum. Ante faciem eius
ibit mors. egredietur dyabolus
ante pedes eius stetit et mensus
est terram asperit et dissoluit ge-
tes. abacuc iii. Item dixerunt im-
pii peccatores. pauperrimum fedus
cum morte. quare sociata non fuisset
cum angelis et vita ut in eter-

num preciose in celis virisses. sed
magis elegisti replere tartarum quam
totius gaudij et iocunditatis re-
plevisse paradysum. propterea ad
infernum descendes. Et sicut om-
nium peccatorum in eum descenden-
tium in mundo fuisti prima ita in in-
ferno ipsorum eris mors secunda. Et
ipse iudeus ilico potestatem et claves
tam a morte quam ab inferno reci-
piet et predictorum potentiam sua
sententia ab puteum deducet. Et
subsequently dicit vite. Dic mi-
hi o vita quare te permisti viti
a morte quare non fuisti auxili-
ata peccatoribus ne ita dampnabi-
liter morerentur. a certo multum fu-
isti culpabilis. Ex quibus verbis
vita tremefacta quasi lacrimis
compuncta summo iudici dicet. Re-
inscatur dominus furor tuus in me et
patienter si placet me audi. Ve-
rum est dominus quod me vitam in perpetuum
creasti cum in spiraculum vite me
in homine formasti in animam
viventem. postea vero invidia di-
aboli me vitam exclusa mors intra-
vit in orbem terrarum. Ratione dominus
me annihilasti in mundo quando
hominem a paradiso expulisti propter
suam inobedientiam et dixisti ne
forte homo mittat manum suam
et sumat etiam de ligno vite et
comedens vivat in eternum. et eie-
cisti eum de paradiso ubi ego vi-
ta eram. et dedisti eum in manu

mortis de cuius ligno ipse homo
prius comederat. Unde dñe que
fuit mea sententia ut liberare po-
tuisssem hoīem de manu mortis
que in terris me potencior erat.
Feci tamen qđ potui hoīes a gra-
uibus mundi pialis liberando po-
tuine et vos liberare a morte cru-
cis. in hoc vos in testē et iudicē
inuoco h tu dñe nosti qñ inferno
mortē dedisti nōne omīs mortu-
os in eo potēter uiuificauit. et di-
cet dñs **V**ita uiuet et mors morie-
etur. Et etiā misericordia dicet. pla-
cet ipsos puulos misericordiam affe-
qui et tali mō oīa vicia mortalia
redarguet piterq; dampnabit
et virtutes sup choros angeloz
exaltabit. et termino sentencie
adueniente eo sedente pro tribu-
nali insonuit tuba in clangore
horribili et iudice iubente iusti
ab iniustis separabuntur. et silen-
cio facto quasi medie hore iudi-
ce legente sentenciam ipse rex et
iudex in cordis dolore dicet sup
dictis sepatis iniustis. **I**te ma-
ledicti in ignem eternū. **I**ustis
autē dicet. **V**enite benedicti pa-
tris mei pcipite regnum quod
vobis paratū fuit ab origine mū-
di. Et tunc dyabolus et mors et
infernus et omēs qui scripti nō
sunt in libro vite missi sunt in
stagnū ignis vbi bestia et pseu-
do prophete cruciabuntur in se

cula seculorum. Amen.

Quibus quidem explicitē
recitatis ait aristoteles.
Magna et mirabilia re-
citata sunt que penitus ab oculis
ab auribus et ab alijs corporis
mei sensibus fuerūt aliena. ita
fiat sicut dictum est sed tam me-
mentote mei o ysaia et ieremia
cum vobis bene fuerat ut suadea-
tis ihesu ut educat me d isto te-
nebroso carcere. et similiter oēs
alii arbitri dixerūt. Quibus ysaia
et ieremias aiunt. Audacter
loquemur p vobis dño nostro
ihesu. Et aduocato ioseph de be-
nignitate quadā qui etiā in de-
fectu concordie arbitri datus ē
resecta delegata potestate quid
sibi de predicto arbitrio videret.
Admiratus ait. Bene p omnia.
propter quod arbitri omnes cō-
cordes de predicto arbitrio cita-
uerunt seu citati fecerūt ambas
partes ad sentenciā regni pml-
gandam. Quibus partibus cita-
tis et cōm arbitris iphis petiti-
bus sentenciā pmulgari. et prebā
arbitri mandauerunt ieremie.
ut pro vita omniū supradictam
sentenciā ferre debeat de quo
ābe ptes oīa fecerūt publicū in-
strumentū ut i c cū ab vno d sen et
re iudi li vi. Quam sentenciā
idem ieremias in hanc formam
protulit et dictauit.

In nomine dñi amē. Nos
 Octavianus ysaias aristoteli
 les et ieremias arbitri ar
 bitratores et put i forma spro
 missi continetur. Ideo visis audi
 tis intellectis et examinatis at
 q; discussis parciū predictarū
 iurib; et actionib; ac pbacioib;
 habita deliberatione diligenti p
 bono pacis et concordie et vigore
 spromissi predicti dei nomie in
 uocato ordinamus laudamus ac
 bitramur diffinimus dicim⁹ at
 q; inuolabiliter precipimus p
 ut supra arbitratū est q; hoc int
 sent totū. Et hec omnia lauda
 mus arbitramur diffinim⁹ dici
 mus at q; inuolabiliter precipi
 m⁹ obseruari sub pena in spro
 missio apposta si i singulis capi
 tulis laudi vel arbitrii p aliqua
 parciū fuerit contrauentū saluo q
 reseruato nobis arbitrio et pte
 te declarandi sup predictis vbiū
 q; et quāq; visum fuerit expe
 dire. **T**abellio vō taliter se sub
Ectū latum rē. **S**cripse
 ratū fuit arbitriū predictū
 die q̄rto mensis maij p ieremiā
 de mandato aliorū arbitrorū par
 tib; ad hoc citatis et oparetib;
 et dcm laudū seu arbitriū statū
 et expresse approbantibus

Et ego diuina auctoritate no
 tari placioni dñi arbitrii seu
 laudi interfui et de mandato ac

bitrorū predictōrū ac etiā parciū
 voluntate hic me subscripsi.

No arbitrio plato mor
 vtrq; pars pectit et ro
 gavit dictum notariū et
 testes inibi astantes et pñtes q
 de toto arbitrio et ei⁹ tenore de
 beant officere ad cautelā futurorū
 vnū vel plura publica instrumē
 ta. Quib; quidē instrumētis cō
 sectis et mophi et belial assigna
 tis. ilico astutus belial arrepta
 celerū fuga descēdit ad inferos
 et salutatis socijs instrumentū
 arbitrii ostendit de quo gaudē
 tia demonia iubilū de eo fecerūt
Beezebub vō aliquātulū ascen
 dens alte iussit silenciū fieri et
 ait. Fratres mei non ictē tēpus
 ridendi scitis bene qm erectus ē
 inimicus noster. Vos iphi scitis
 quid iā nobis diebus elaphis
 fecerit in inferno. Ideo in nris
 agendis sagaciē ineamus consiliū
Videtur bene q; tota tēra et eius
 dominiū sunt sub pte nostra
 tamē non cōdamus in virtute
 nostra neq; i diuicijs nris. ipse
 ihc a certo mittet gentē suam
 et bellatores suos contra regna
 nostra et potissime cōtra regnū
 romanorū qd totius orbis obtinet
 pncipatū. quid sit faciendum in
 hoc sapienti cogitemus. Ait asta
 roth. Ego euaginato gladium
 meum et interficiet eos manus

mea. psequar et comprehendā
diuidam spolia et implebitur a
nima mea. **Cui** sic ait beelzebub
Supbe loqueris. scis quid loq̃r
scriptura de ipso ihesu. **Audi eā.**
Angelis suis mandauit de te ut
custodiant te in omnib; vijs tu
is. **I**n manib; portabunt eū ne
vñq̃ offendat ad lapidem pedē
suū. **S**up aspidem et basiliscum
ambulabit et conculcabit leonē
et draconem. **E**t qd ipse ihesus
loquit̃ oīa nos audi i psalmo
xxv. **P**ersequar inimicos meos
et apprehendā illos et non cūtat̃
donec deficiant. **C**onfringā illos
nec poterūt stare cadent sub
pedes meos. **A**it astaroth. **E**rgo
sagittemus eū subito et non ti
meamus. **A**bscondamus laq̃os
cōtra eum. **Q**uis videbit nos. **A**it
beelzebub. **H**oc scrutinium est
iniquitatis qm̃ deficiemus scru
tantes scrutinio. **V**is audire il
lū qui videt nos ut psalmo lxx
xi. **N**e taceas neq; cōpescaris d̃s
qm̃ ecce inimici tui sonuerunt et
qui oderūt te extulerunt caput
sup populū tuū malignauerūt
cōsiliū q̃. **S**cio q̃a tu astaroth
supbus es valde. **S**upbia tua et
arrogantia tua plus q̃ fortitu
do tua. **A**it belial. **S**imite t̃rati
in otumelijs. **Q**ueratis forte scin
dere regnū nostrū. **A** certo male
stabim⁹. **E**t ait ipse. **A** certo ma

le stamus sine capite. quia rex
noster captiuus est ut scitis. **U**n
de si placet nunciemus beelphe
gor ut sciat quia propter capti
uitatem regis nostri regnum no
strum dicitur vacare cuius iurif
dictio in nos transfertur. **U**t de
supple negli prelat si episcopus
li vi. **A**it om̃s. **I**nciem⁹ beelze
gor. **E**t ostituerūt eū vicariū toti
us orb̃ et inferni. **E**t stantibus
coram eo demonijs ait beelphegor
Fr̃es mei. iacula q̃ prouident̃ mi
nus feriūt. **N**e fiam⁹ sicut gētes
sine consilio et prouidentia q̃ nouissi
ma prouidere nō valēt. **U**t vide
tis ih̃c inimicus n̄r erigit ut nos
pdat et bō n̄r capiat. **E**t volens
cauere i futurū aduocauit baal.
et ait. **S**cio q̃ tua sapientia et
astucia fecisti q̃si totū populum
dei eundē d̃m derelinq̃re et tibi
seruire ut iudiciū ij. **B**aal et asta
roth t̃rati socij fuerūt. **C**ui baal
ap̃ter suā astuciā iezabel cū po
pulo israhelico seruauit. **U**bi ē
spiritus pessimus qui opatus fi
it scelus interfectionis lxj filio
tū ierobaal ut iudiciū ix. **N**ec
nō psequi fecit dauid p saulem
in se eundē spiritum habentē. ut
p̃mo regū xlii. **U**bi est almode⁹
qui in desiderio coitus septem vi
ros interfecit ut thobie iij. **U**bi
ē dagon q̃ sua potētia interfecit
xxx milia virorū de populo dei

archam dei captiuauit et eā ob
tinuit ut pmo regū iij et v. vbi
est belial qui puerat cor dauid
ut numeraret populū ex quo pi
erunt lēmilia ut ij regū xi. vbi
astartes chamos et meloch qui
simul sapientissimū salomonē
retraxerunt a cultura veri dei et
fecerunt eū eisde seruire in pha
nis ut iij regū xi. vbi est belze
bub qui preuaticari fecit ocoziā
regem samarie qui misit ad osu
lendu eū ut ut qto regū pmo.
Unde ait belphegor. **Creditis**
q alij sint hoies nūc q tunc fu
erunt ideo nequaq diffidatis.
Taliter pncipibz inferni suisqz
socijs confortatis et animatis p
republica infernali iterū sic ait
Adhuc vs nescitis quicq nos
habeat ex arbitrio q possum?
nos defendere a dicto ihu. **Nūc**
videtis q iudea et tota terra is
rahelitica sunt sub dominio nro
que quondā sub eodē non erant
ideo distabant per vniūsu or
bem singula demonia q singula
regna terre habeant et ea regna
terre defendant a dicto ihesu et
ei9 bellatoribz inducendo cor da
hominū ad non credendu dicto
ihesu. ac etiā ad seipsa defendē
da put melius poterunt contra
predcōs ihesu bellatoēs omnem
malignitatē opando et maxime
q ipsa demonia subintrent cor

da pncipū et regū totius terre
et faciant illos insurgere cōtra
ihesū et eius bellatores in pseu
dione vsqz ad mortē. et ita fiat.
qm oēs dii genciū demoia. que
in tanta fiteēt felicitate in tota
mundi pncipatu sicut possz nar
rari. magnus est et dolor nos re
misi felicitatis ideo melius ē
in isto bello mori q mala nostra
videre. **Ac** agimini filij potētes
et estote parati. **Et** cū placuissz
iste sermo in cōspectu omniū in
continēti distabitis regnis intē
se totā terrā repleuerunt ad oīa
mala pagenda ut solita sūt. **Et**
hoc mō pfecta sunt dicta demo
nia ad omnē malā opacionem
habendā cōtra ipsū ihesum et ei9
pncipes p eius fide bellatoēs.

Dysles vō habito instru
mento arbitriū ipsū pre
sentauit dño ihesu. **Qd**
vidēs dictus ihs et ipsū plegēs
satis gaudius ē mor itrauit ad
discipulos suos qui erāt in qua
dam domo clausis ianuis ppter
metū iudeoz et ait eis. **Pax** v
bis. ego sum nolite timere. **Nō**
turbet cor vestrū neqz formidet
creditis in deum et in me credi
te. **In** domo patris mei mansio
nes multe sunt. **Si** quominus
dixissem vobis quia vado parā
vō locū. **Cū** parauero vobis lo
cum iterū veniam et recipiā vos

ad meipsum ut ubi sum ego illic
et vos sitis **sed** nunc in puerbijs
non loquar vobiscum. Veniet enim
iudicium mundi huius. nunc princeps
huius mundi ejicietur foras quia
iam iudicatus est. **et** si exaltatus
fuero a terra omnia traham ad
meipsum quia data est michi omnis
potestas in celo et in terra. discipu-
puli vero gauisi sunt viso domino.
Unde convocatis duodecim aposto-
lis et alijs septuaginta discipulis misit
illos binos ante faciem suam et
dicebat illis. Messis quidem mul-
ta operari vero pauci. Rogate do-
minum messis ut mittat operarios
in messem suam **et** precepit eis
dicere. In viam gentium ne ab-
ieritis et civitates samaritanorum
ne intraveritis **sed** potius ite ad
oves que perierunt domus isra-
hel. Euntes autem predicate dice-
tes quia appropinquabit regnum ce-
lorum. infirmos curate. mortuos sus-
cite. leprosos mundate. demones
ejicite. Gratis accepistis gratis
date. Nolite possidere aurum et
argentum neque pecuniam in zonis
vestris. non peram in via neque du-
as tunicas habeatis neque calcia-
menta neque virgam feretis. dignus
est enim cibo suo operarius. In qua-
cumque autem civitate intraveritis ad
castellum interrogate quis in ea
dignus sit et ibi manete donec
exeratis. In quamcumque domum in-

traveritis dicite **par** huic domui
et comedetis de hijs que apponun-
tur vobis. et quicumque non recepe-
rit vos neque audierit sermones
vestros exeuntes foras de domo
vel de civitate exutite pulverem
de pedibus vestris. Amen dico vo-
bis tolerabilis erit terre sodomae
et gomorreorum in die iudicii quam il-
li civitati. Ecce ego mitto vos si-
cut oves in medio luporum. Estote
ergo prudentes sicut serpentes
et simplices sicut columbe. Caue-
te autem ab hominibus. tradet enim vos
in concilijs et in synagogis suis
flagellabunt vos et ad presides
et reges ducemini propter me in
testimoniolum illis et gentibus. Cum
autem tradent vos nolite cogitare
quomodo aut quid loquamini da-
bitur enim vobis in illa hora quid
loquamini. Non enim vos estis qui
loquamini sed spiritus patris vestri qui lo-
quitur in vobis. Tradet autem frat-
rem in mortem et patrem filium. et in-
surgent filii in parentes et morte-
 eos afficiet. et eritis odio omnibus
hominibus propter nomen meum.
Qui autem perseveraverit usque in fi-
nem hic salvus erit. Cum persecuti fu-
eritis in una civitate fugite in
alianam. Amen dico vobis non desum-
mabitis civitates israel donec
veniat filius hominis. Non est disci-
pulus super magistrum suum. suffi-
cit discipulo ut sit sicut magister eius.

Si patres familias beelzebub vocauerunt quātomagis domesti-
cos ei⁹. ne ergo timueritis eos
Si opa non fecissem in eis que
nemo alius fecit peccatū nō ha-
berent. nūc autē et viderunt et
oderūt et me et patrē meū. **S**i
non remissem nec locutus eis fu-
issem peccatū non haberēt. nunc
autē excusationē de peccato suo
non habent. sed ut impleatur ser-
mo qui in lege eorū scriptus est
qm̄ odio habuerunt me gratis.
Nichil enim optū qd̄ non reue-
letur et oculū qd̄ non sciatur
que dico vobis ī tenebris dicite
in lumine. et q̄ in aure auditis
predicate sup̄ tecta. **E**t nolite ti-
mere eos qui occidūt corp⁹ ani-
mā autem nō possunt occidere
sed poti⁹ illū timere qui potest
corpus et animā p̄dere in gehē-
nam. **D**is ergo qui cōstituit me
coram hominib⁹ cōfitebor et ego
cum corā patrē meo qui in celis
est. qui autē negauerit me corā
hominib⁹ negabo et ego eū corā
patrē meo qui ī celis ē. **N**olite
arbitrari q̄ veni mittere pacē
in terrā. **N**on enī veni mittere
pacē in terrā s̄ gladiū. **V**eni enī
separare hoiem adūsus patrē suū
et filiam adūsus matrē suam et
nurū adūsus socrū suam et inī-
mici hōis domestici eius. **Q**ui
amat patrē aut matrē plus qm̄

me non est me dign⁹. et qui nō
accipit crucē suam et sequit⁹ me
non est me dignus. **H**ec locut⁹
sum vob⁹ ut in me pacē habeatis
in mundo at̄ pressurā habebitis
sed cōfidite q̄a ego vici mundum
Amen amen dico vobis q̄ credit
in me opa que ego facio et ipse
faciet et maiora horū faciet. **S**i
diligitis me. mandata mea ser-
uate et ego rogabo patrē et aliū
pactū dabit vobis ut maneat
vobiscū in eternū spm̄ veritatis
quē mundus non potest accipe
q̄a non vidit eū nec scit eū vō
autē cognoscetis eū quia apud
vōs manebit et in vobis erit. **C**ū
autē venerit pactus quem ego
mittam vobis a patrē spm̄ ver-
tatis qui a p̄tē p̄cedit ille testi-
moniū phibeat de me et vō te-
stimoniū phibeatis. quia ab ī-
cio meū estis. **E**xpedit tñ vob⁹
ut ego vadā. **S**i enī nō abiero
pactus non veniet. si autē abi-
ero mittam eū ad vōs. **E**t cum
ille venerit tūc mūd⁹ cognoscet
illū quia arguet mūdū de pec-
cato de iusticia et de iudicio. **D**e
peccatō quidē quia non crediderūt
in me. **D**e iusticia p̄o quia ad pa-
trē vado et iam nō videbitis me
De iudicio autem quia princeps
huius mundi iā iudicatus ē. **E**t
subleuatis oculis in celū dixit.
Pē sancte serua eos in nomīe

tuo quos dedisti michi ut sint v
nū fiat et nos vnū sumus. Cū
essem cū eis ego seruabam eos
in noīe tuo quos dedisti michi.
et ego custodiui eos et nemo ex
eis perijt nisi filius pditionis
ut scriptura impleatur. Et re
tens se ad petrū ait. Petre ec
ce sathan expetuit vs ut cri
braret vs sicut tritici. sed ego
rogavi pro te petre ut non defi
ciat fides tua. et tu comisus aliqui
confirma fratres tuos quia ego
dispono vobis sicut disposuit mi
chi pater me⁹ regnū ut edatis
et bibatis sup mensam meam in
regno meo et sedetis sup thro
nos duodecim iudicantes duode
cī tribus israhel. Diligis me pe
tre. Ait petrus. Tu bene scis do
mine quia amo te. Ergo pasce o
ues meas. et quocū remiseritis
peccata erunt remissa et quoz
retinueritis erunt retenta. Eun
tes ergo docete oēs gentes bap
tizantes eos in noīe patris et fi
lij et spiritus sancti docentes e
os seruare oīa que precepi vob.
Et cōuersus ad iherusa
lē dixit. Iherusalē ieru
salē que occidis pphas
et lapidas eos qui ad te missi
sunt. Quociens volui aggregare
filios tuos quēadmodū gallina
congregat pullos suos sub alas
et noluisti. Ecce relinquet vob

domus vestra deserta. dico enim
vobis qd nō videbitis me donec
dicatis. benedictus qui venit in
nomine domini. Et ait discipul⁹
suis. Videte hec omīa. Amen di
co vobis nō relinquetur lapis su
per lapidem qui non destruatur.
et sedente eo sup montē oliueti
interrogabant eum sepatim pe
trus iacobus iohānes et andre
as dicentes. Dic nobis quando
hec erunt. et quod erit signum
aduentus tui et consummatiois
seculi. Et respondens ihesus eis
in psona totius ecclesie sue dixit.
Cū audieritis tamen predico
euangelio abhominatiōe deso
lationis que dicta est a daniēle
ppheta stante in loco sancto. et
scdm lucā cū videritis circumda
ta ab exercitu iherusalē tunc sci
tote quia appropinquat desola
tio eius. Tunc qui in iudea sūt
fugiant ad montes et qui in me
dio eius sūt discedant et qui in
regionibz nō intrent in eam qā
dies vltionis sunt ut impleant
omnia que scripta sunt. De autē
pregnatibz et nutrietibz hijs di
ebz. erit pressura magna sup tē
et ira iplo huic iudaico et cadent
in ore gladij et captui ducent
in omnes gentes. et iherusalē
calcabitur a gentibz donec implea
tur tpa nationū. et cū hoc factū
fuerit tūc veniet alia tribulatio

quia sūget gens cōtra gentem
et regnū in regnū et erunt pes-
tilencie et fames et terremotus
p loca. **H**ec autē omīa incīa sūt
dolorū. Statū enī post tribulaci-
onē dierum illoz sol spūalitatē
obscurabit et luna tēporalitatis
non dabit lumen suum et stelle
prelacionū cadent de celo eccle-
sie et spūales virtutes celoꝝ id
est ecclesiā omouebūt. **V**i-
dete ne quis vos seducat. multi
enī venient in nomīe meo dicē-
tes ego sum cristus et multos se-
ducent. **S**urgent enī pseudo cris-
ti et pseudo pphete et dabūt si-
gna magna spūalia ita ut in er-
rore inducant si fieri potest etiā
electi. **E**t nisi breuiati fuissent
dies illi non fieret salua omnis
caro. et quia abundabit iniquitas
refrigescet caritas multoꝝ. qui
autē pseuerauerit usq; in finem
hic saluus erit. **H**isq; fieri inci-
pientib; scitote q̄a appropinquat
redēpcio iudaica. **A**b arbore autē
fici discite pabolam. **C**elū et ita
transibunt verba autē mea non
transibūt. **D**e die autē et hora iu-
dicii nemo scit neq; angeli celo-
rū neq; filius sup terrā nisi pater
solus. **S**ed sicut fuit in dieb; noe
ita erit aduentus filij hoīs. **N**ō
ne vobis prebui memetipsum vi-
uū post passionem meā in mul-
tis argumentis apparens vobis

et loquens de regno dei. nūc vō
cōuolens et manducans vobiscū
precipio vobis ab iherosolimis
ne discedatis s; expectabitis p-
missionē patris quā audistis
inquit p os meum. quia iohes
quidē baptizauit aqua vos autē
baptizabimini spū sancto non
post multos hos dies. **U**nde apo-
stoli interrogauerunt eū dicētes
Dñe si in hoc tempore restitues
regnum israhel. **D**ixit autē eis.
Non est vestrū scire tēpora vel
momenta q̄ pater posuit in sua
voluntate. **H**oc est. non est vēm
scire a me tempora restituciois
regni iudaici. quia cū pater me⁹
erat in pātē prebicti regni iam
ipse predixit per famulos suos
pphas quo tēpore restitui debet
regnū iudaicū. ideo non est ves-
trū hoc a me scire. s; accipietis
virtutē supueniētis spiritus scī
in vos qui docebit vos omnia et
ventura annūciabit vobis. et eri-
tis michi testes in iherusalē et
in omni iudea et samaria et usq;
ad vltimum terre.

Et cū hec dixisset vidē-
tib; illis die quāta mās
elevator ē et nubes sus-
cepit eum in celū ab oculis eoz
Tunc reuēsi sūt in iherusalem a
mōte qui vocat oliueti videlicet
petrus et iohānes iacobus et an-
dreas philippus et thomas bar

tholomeus et matheus iacob⁹
alphei et simon zelotes et iudas
iacobi intrauerunt in cenaculū
et hii om̃s vnanimiter erant in
oratioē pseuerantes cū mulieribz
et maria matre ihesu et fratribz
eius. et in locū iude qui preuati
catus est p aplōs electus est ma
thias et ipse erat orans cum apo
stolis. Cui ihesu ascendēti in ce
lū obuiavit pater et spūs sanct⁹
cum tota celesti curia. Ibi pater
arche et seniores laudātes et glo
rificantes ibi angeli et archange
li. ibi throni et dominationes v
tutes principatus et potestates
ymnū dicentes. Ibi pphete col
laudantes. Ibi dauid cum canto
ribus suis citharis et organo et
psalterio et cymbalis bene sonā
tibus simulqz cantantibz dulcibz
organis. Exultate deo adiutori
nostro iubilate dō iacob Sumi
te psalmum et date tympanum
psalteriū iocundum cū cithara.
Bucinate in neomenia tuba in
die solempnitatis vestre. Ibi aa
ron cum suis sacerdotibz et leui
tis cantantibz et dicētibz. Can
tate dño cantū nouū quia mi
rabilia fecit. Saluauit sibi dex
teram eius et brachium sanctum e
ius. Ibi moyses cū omnibz medi
tantibus in lege domini. Ibi iu
sticia et misericordia pax et veri
tas in gaudijs et iubilationibus

simul obuiantes domino in glā
sine fine. Et in tali iubilo associ
auerunt filium dei usqz ad para
disum de quo eiectus fuerat adā
primus parens et traditus ad
custodiendum cherubin et arce
dum malos spiritus et ut homi
nes ad eum aditū non haberent.
Septus fuit flāmea romphea et
igneo muro. Et cū esset ibi ipse
ihesus suauiter ei⁹ voce intonuit di
cēs. Aperte michi portas iusticie
quia ingressus in eas confitebor
domino. Et cum cherubin hanc
vocem audisset suscepta flāmea
romphea p timulam prospiciēs
atqz hominem humanū videns
admirās ait. Hec porta domini
iusti intrabunt in eam. Et quis
es tu qui dicis. Aperte michi por
tas iusticie. Ait ihesus Ego sum
ds vest er ds saluos facienti et
domini domini eritis mortis. A
it cherubin. Ascendisti in altum
cepisti captiuitatē. dedisti dēna
homimibz. Ait ihesus. Hec om̃a
feci. Unde cherubi ilico aperuit
ei portas paradisi. et dixerunt.
Benedictus deus die cotidie p
sperū iter faciet nobis ds saluta
rium nostrorū. Et intrauit dñs
ihesus paradisum cum tota sua
potestate. ibi curus dei decē mī
libus multiplex milia letancū
ac liberatorum ab infernali cap
tuitate * * * * *

Quibus quidē parabisum ī
 trantibz filius si pechit
 a suo patre in modicis
 vobis se audiri. Unde facto silen
 cio ait pater. **Q**uere fili quia
 audio. Tūc filius ait Deus me
 us d's meus feci voluntatē tuam
 exiui ut homo ad opus suū. oīa
 opa tua magnificata sunt. oīa e
 nī in sapia fecisti et ideo īpleta
 ē terra possessione tua. hoc mā
 re mundi magnū et spaciōsū ma
 nibus ibi reptilia quoz non est
 numerus aīalia pusilla cū mag
 nis idest diuersa genera hoīm.
 ibi draco īfernalis quē formaſ
 ti qui valde illudit michi. omīa
 a te expectant ut de s illis eſcā
 spūalē. dante te illis colligēt a
 periente te manū tuā omnia im
 plebunt bonitate autente te faci
 em turbabunt. **I**do deprecor ut
 emittas spiritū tuū et creabunt
 et renonabis faciem tre. Ait pē.
Eamus sessum. quo sedente ait
 filio **S**ede a dextris meis donec
 ponam inimicos tuos scabellum
 pedum tuoz. et spiritū sanctum
 vocauit a sinistris. quid dicis d
 hoc spūs me? **E**t ait spūs sūs
 filio **Q**ue sunt plage iste in me
 dio manū tuaz. Ait fili? **H**is
 plagatus sum in domo eozū qui
 me diligebant. Ait spūs sanct?
Pro eo ut te diligerēt detrahe
 bant tibi. et tu qd eis faciebas

Ait filius. **E**go autē orabā et ip
 si loquebant adūsum me ligua
 dolosa et sermonibz odiū circūde
 derunt me et posuerūt adūsum
 me mala p bonis et odiū pro di
 lectione mea. Ait spūs sanctus
Dne fortis et paciens et miseri
 cors fuisti. **H**ac ergo d causa pe
 tis a dō ut me mittat ad ipsos
 imo diabolus vadat ad ipsos et
 stet a dextris eoz. **C**ū iudicantē
 ercant odempnati et oratio eoz
 fiat in peccatū. fiant dies eozū
 pauci et epātū eoz accipiat alī
 fiant filij eoz orphani et vxores
 eoz vidue. **M**utates transferant
 filij eoz et mendicent eiciantur
 de habitationibz eozū. fiant con
 tra dñm semp ut pdat de terra
 memoriā eoz. quia pſeuti sunt
 hunc inopē et mendicū et opūc
 tū corde mortificare. **A**ttamē cū
 in nobis non sit nisi vna volun
 tas illd de me fiat qd tibi d's d's
 meus placet. **H**oc dixit spiritus
 sanctus non ex malignitate sed
 potius ut ostenderet se opati fi
 lio cum ipse spiritus sanctus sit
 valde benignus. Ait filius spiri
 tui sancto. **S**cē spiritus noli ex
 hoc turbari. qm sic me oportuit
 pati. **R**ōne scriptū est ysaie pri
 mo. **F**ilios enutriui et exaltaui
 ipsi autē spreuerunt me. **C**ogno
 uit bos possessorem suū et asin?
 presepe dñi sui. **I**srahel autē me

non cognouit. sed cum mea voluntas non sit mea sed patris mei cum ipse me miserit ut sumere mortem pro saluatione humani generis. et ut peccatum acciperet finem. ipse pater promisit michi non proicere me a facie sua et te spiritum sanctum a me non auferre ac etiam reddere michi leticiam salutatis sui et spiritu principali confirmare. Et ego tibi promisi teste te docere iniquos vias suas et impios ab se auertere. et cum nunc habeam scolam nouam meorum simplici discipulorum rudem et sine aliqua doctrina sapientie et eos mittere debeo ad predicandum per totum orbem de regno celorum sicut scriptum est. in omnem terram egressus sunt sonitus eorum et in fines orbis terre verba eorum. et promisi eis quod spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille eos docebit omnia nunquid ergo eis mendum dixi. ait spiritus sanctus Pater regnauit in iudeos tu regnabis in gentes. et cum tempus meum regnandi aduenit in omnes gentes ibo et ego regnabo. Hoc ipse spiritus dixit ut filius magis animaretur ad amorem gentium. ait filius Tempore quo regnauit pater non fuit tempus tui regni licet tu et ego cum illo fuerimus. et tamen eo tempore per te spiritum sanctum prophetauerunt et futura annu-

ciauerunt. Ita nunc fiat si placeat in regno meo in quo non regnabo sine patre et te spiritu sancto. ait spiritus sanctus fiat voluntas patris. propter quod pater locutus est dicens. Spiritus sancte ita operare in regno filii mei sicut operatus es in regno meo. Dade in benignitate ad discipulos filii mei et in tue virtute sapientie constitue eos principes super omnem terram. sed cum venerit tempus tui regni quando te effundam super omnem carnem et prophetabunt filii et filie et senes sompnia somnabunt et iuvenes visiones videbunt tunc tu spiritus sancte pacificabis populum meum iudaicum cum predicto filio. et tunc ipsi iudei aspicient in filium meum quem crucifixerunt. et ipsi haurient aquam de fontibus saluatoris ac etiam alie barbare nationes in eundem aspicient et fiet vnum ovile et vnus pastor. quoniam scriptum est. Spiritus domini repleuit orbem terrarum. ait spiritus sanctus. fiat voluntas tua. Ego ibo et replebo ipsos apostolos et memetipsum et videbo si predictus populus iudaicus sit ita dure cervicis et ferrei nervi meum sicut fuit cum vestro filio quod si salutaria non velint audire. unde ipse spiritus genitoris peccat a filio quod suos discipulos non duceret ad gentes

donec aliquibz diebz pleni spū
tu sancto predicaret iherosolimis
de regno dei predictis iudeis. **A**
it fili? fiat vis ita fiat. **E**t hoc
fecit spūs sanctus ne tantus po
pulus dāpnaret sed potius pei
tenciā ageret de commissis. **E**t in
ista otrouerha tota trinitas fu
it p dies decem qui cadit in xv
die maij cputatis diebz exalta

Oribus diebus **S**ciomnis
cōpletis factus est repē
te de celo sonus tāq ad
uementis spūs vehementis. et
repleuit totā domū ubi erant se
dentes apostoli. et apparuerūt
illis dispartite lingue tanq ignis
seditq sup singulos eoz spū?
sanctus. et repleti sūt omīs spū
sancto et ceperunt loqui varijs
linguis put spūs sanct? dabat
eloqui illis. **E**t pficiscentes ad
predicandū de regno dei baptis
mū et remissionē peccatoz per
penitenciā. et erāt cum fiducia
loquentes verbū dei et faciebāt
signa et pdigia magna in iheru
salem ppter que metus magn?
erat vniūsis. **M**ultitudinis autē
credenciū erat cor vnum et aīa
vna et omīa habebant cōmunia
nec quisq erat egēs inter illos
et magna virtute reddebāt tes
timoniū resurrectionis ihu xpi
domini nr. magis at augebat
multitudo in domino credenciū

viroz ac mulietū ita ut in plate
is eicerēt infirmos ut veniente
petro saltē vmbra petri obūbra
ret illos et liberarent. **p**pter qd
pnceps sacerdotū ait illis. **P**re
cipiendo precipim? vobis ne do
ceatis in nomine isto. et ecce iā
replestis iherusalē doctrina vā
et vultis inducere sanguinē ho
minis istius sup nos. **R**esponde
rūt petrus et alij apostoli dicē
tes. **O**pōretet deo magis obedire
qm hominibz. deus enī patrum
nostroz suscitauit ihū quē vō
interfecistis suspendētes in lig
no. **H**ec cū dixissent dissectabā
tur et cogitabāt interficere eos
Unde surgens gamaliel legum
doctor dixit. **V**iri israhelite attē
dite vobis sup hominibus istis
quid acturi sitis. **A**nte hos enī
dies extitit theodas dicens se
esse aliquē magnū. cui cōsensit
numerus viroz arriter quigen
toz. qui occisus est et omnes q
credebant ei dissipati sunt et re
ducti ad nichilum. **P**ost hunc
extitit iudas galileus in diebz
pfessionis et auitat populū suū
post se et ipse pñt et oēs quotq
ei consenserunt disperfi sūt. **E**t
nunc utiqz dico vobis. **D**iscedite
ab hominibz istis et finite illos
quia si ex hominibz cōsiliū hoc ē
opus eoz dissoluet. **S**i vero ex dō
nō poteritis dissoluere ne forte

videamini deo repugnare. **Q**uo dicto ilico cōsenserūt sacerdotes et multi ex eis obediuerunt fidi. **S**tephanus vero plenus spiritu sancto faciebat signa magna in populo disputans cum quibusdā de synagoga. **Q**ui nō valentes resistere sapientie et spiritui qui in eo loquebatur sūmiserūt viros qui dicerent se audiuisse stephanum dicentē verba blasphemie in tēplū moysen et deum. **C**ōmouerūt itaq; plebem et seniores et scribas cōcurrentes rapuerūt eū et adduxerunt eum in conciliū et statuerunt testes falsos dicētes. **H**omo iste non cessat loq; verba aduersus sanctū locum et legē. **A**udiuimus enī eū dicentē qm̄ ihesus nazarenus hic destruēt locū istum et mutabit traditiōnes quas tradidit nobis moyses. **E**t audientes hec dissēcabāt in cordib; suis et dentib; in eū studebāt et efficiētes extra ciuitatē lapidabāt eū. et saulus erat cōsentiens neq; eius. **I**n die illa facta est magna p̄secutio in ecclesia que erat iherosolimis et omēs in casto credentes preter aplōs dispersi sunt p̄ regiones iudee et samarie.

Saulus vero deuastabat ecclesiā p̄ domos itrans et tradens viros et mulieres in custodiā et subsequē

perchit a sūmo sacerdote lās in damascū ad synagogas ut si q̄s inuenisset huius viros ac mulieres vinctos eos pduceret in iherlēm. **E**t cū iter faceret ad wē dñi d̄ p̄secutore fidi fāis ē eiusd̄ magnus predicator cōfundēs iudeos et affirmās q̄a hic est xp̄c. **A**udierūt aut apli et fr̄s qui e sāt in iudea qm̄ et gentes receperūt verbū dī. et cū de eis d̄ gentib; ascendisset petrus iherosolimis disceptabāt aduersus illū q̄ erat ex arācihoē dicētes q̄re itroisti ad viros p̄piciū hñtes et manducaisti cū illis. **A**it petrus. **E**go enī in ciuitate ioppe orans et vidi in excessu mentis mee visionē descendēs qdā velut litheū magnū quatuor uicib; sūmitti de celo et venit usq; ad me. intuensq; cōsiderabā et vidi quadripedia trē et bestias reptilia et volatilia celi. audiui autem et wē dicentem michi. **S**urge petre occide et manduca. **D**ixi autem ego. **R**equa qm̄ domine quia cōmune aut immundum numq̄ introiuit in os meum. **R**espondit autem vox de celo secundo dicēs. **Q**ue d̄s mundauit tu cōmune ne dixeris. **H**ac de causa comedi cōmunia cū gentib;. **E**odē tpe misit herodes rex manus ut affligeret quosdā d̄ ecclesia. occidit aut iacobū fratrē ioh̄is gladio

Vides autē quia placeret iudeis
 appositum apprehendere et petrum.
 Quē cū apprehendisset posuit i
 custodiam. a qua āgelo comite
 liberatus petrus discessit ab ie
 rosolimis cū tota ecclesia apposi
 to verbo dei in aspectu totius ci
 uitatis ubi erant iudei et turbe fi
 deliū infinite. Et videntes iudei
 turbas gentiliū aggregatas ad
 audiendū paulū predicationem re
 pleti zelo contradicebāt paulo
 blasphemantes. Tūc paulus a
 it. **V**obis o iudē oportebat pmo
 loqui verbū dei s; qm repellitis
 illud et indignos vos iudicatis
 eterne vite ecce cūtimur ad gē
 tes. sic enim precepit nob dñs.
 Unde paulus in aspectu omniū
 exausto puluere pedum i iudōs
 et ec alij discipuli inde recesserūt
 et replebātur gaudio et spū scō
 et sorte diuisa inter eos tota ita
 ad predandū verbum dei. **P**ri
 mo petrus in sorte habuit rōa
 nos et ytalicos tamq caput apo
 stolorū sic caput totius orbis ha
 buit in predicationis sorte. iohā
 nes asiam. symon egiptū et iho
 solimā. andreas achaiam. tho
 mas medos parthos persas ye
 ranos yndos supiores. mathias
 iudeam. bartholomeus licaoniā
 indiani minorē et armeniā. ma
 theus ethiopiā et macedoniam
 Qui omnes pfecti sūt et predi

cauerunt ubiq; dñō coopante et
 sermonē affirmante sequentib;
 signis. tamq dura p fide bellato
 res pro gentib; acquirendis cō
 tra infernū et eius pūcipes in
 fernaes dure bellauerūt in mi
 raculis et pdigijs. **T**u lector
 lege historias dictorū apostolorū
 et sanctorū aliorū eorūde successo
 rū. et scies q gloriose victis pi
 prelijs. cputando a nerone usq;
 ad iulianū apostatā in eorū san
 guine puenerunt ad victoriā et
 palmā regni tpalis romanorū et
 genciū aliarū. et affecti sūt re
 gnū spirituale in quo habitant
 phennit et habitabūt spūaliter
 qd nos ecā in anima possidere
 spūaliter digni effici studea
 m⁹ p palmā victorie per quam
 et in qua viuunt et regnat deus p
 infinita secula seculorum. Amen

Et tunc cor querentiū
 dñm qā ipse tāq spō
 sus a sūmo celo egre
 diēs exultauit ut gy
 gas ad arrendā nostre saluaci
 onis viam et qui indutus forti
 tudine et virtute pūctus to
 cius maledictionis paussit caput
 de domo impij qui dicebat i cor
 de suo non moueor a generatio
 ne in geneacionē sine malo. **U**bi
 est eius superexaltacio. ubi est
 super cedros eius eleuacio. quō
 cessauit exactor qeuit tabutū.

cōtrauit dñs baculū impiorū vic
gam dñanciu cedentē populos
in indignatione et plaga īsana
bili subijcientē in furore gentes
et psequentem crudeliter. **f**inita
est salus impij cōsummatus est
miser. **d**efecit qui cōculcauit ter
ram ppter qd ipse dñs prepauit ī
misericordia solū suū ut sedeat
in veritate sup eum ī tabnaculo
dauid iudicans et querens iudi
ciū et velociter reddens quod ius
tum est ipse p omnia benedictus
in secula. **H**inc est q dei doctrīa
semen prudentie cuius miscdia
opus iusticie cuius vita speculū
tēperantie cuius mors inigne
est fortitudinis. **Q**ui ergo eum
sequitur errare non potest nec
falli ad cui⁹ virtutes imitandas
et adipiscendas ex presenti me
ditatione cor accenditur ac eci
am animatur deinde diuina illu
minatur virtute. **I**taq; et virtu
tem induit et a veris falsa discer
nit adeo ut plures illiterati fue
runt et simplices qui magna et
profunda dī iudicia cognouēt.
Unde cogitans melius fore licet
simplicit̃ aliqua me dixisse qm
pemitus tacuisse exercitando im
periciam meam. **e**t licet rudi et
īpolito sermone sim loutus nō
tamen populo ignote lingue et
non alti sermonis. **v**erumtamen
mentem suam lector studiosus

et hīs reficiat. non est enim in
cenatis sermonibus sed in domi
ni nostri ihesu cristi meditatioi
bus insistendum. **A**d quod etiā
gloriosi iheronimi doctrina in
ducor dicentis. **S**ermo rudis
usq; ad cor penetrat. politus au
tē aures pascit. **E**t enim non va
lens lippientibus oculis solem ī
rota aspiciere. tanta misterij ma
iestatē quasi p speculū et in eni
gmate michi visus sum intueri.
cū in humanis inuentionib; nil
sit in omni parte pfectū. **n**empe
ppter inūas atq; inuitabiles
negociorū mei officij vicariatus
inūctas necessitudines cotidie
more fluenciū emergētes q ad
supna tendētes īpediūt qī pple
rus atq; varijs irretitus nexib;
vacare ad plenū nequi ut vellem
qnimo vix valui meditata dicta
re nedū aspiciere meditanda. nā
cuiusq; anim⁹ ad plura diuisus
fit pfecto ad singula mīor. **Q**uo
circa ī suprascriptis ex diuersis
sacre scripture libris more mel
lificantis apīs prout michi di
uina gratia ppinauit fructuose
collectis non solum benignum se
bule implozo lectorem verum et
liberum desidero correctorem. **e**t
enī negare non valeo quin plu
ta sint in hoc inserta opusculo
que possunt a prudentib; iusto
iudicio absq; tēmeritate culpa

Verū si quid forte laude dignū
repiat ī eodiuine gracie penitē
afficiat. Nam omne datū op
timū et omne donum pfectū de
sursū est. Si qđ vō fuerit indi
gnū in eo repertū insufficiencie
deputetur humane. Et qđ sub li
ma correctiois pmo sancte ma
tris ecclesie et sanctissimi p̄s
et dñi nostri dñi vrbani diuina
puidencia pape sexti eiusdē scē
romane ecclesie v̄ra spon̄i que
omniū fideiū mater est et etiā
ciū magistra. necnō alioz meli⁹
me sentientiū. et maxie venera
bilis dñi dñi angeli de castellio
ne arentiū archiep̄i paduani v
triusq; iuris doctoris metuendi
magistra mei submitto. q̄a nic
hil aliud sentio in predictis nisi
qđ ille sentit docet et predicat.
hanc solū apud legētes merce
dem expectās ut apud micordif
simū iudicem p peccatis meis
deuotas oraciones effundant.
Datum auerſe ppe neapolim
die penultimo mensis octobris
indictioni vi. anno dñi 1533
1533. pontificatus sanctissimi
in xpō patris et dñi nostri dñi
urbani sacrosce ac vniūsalis ec
clesie pape sexti āno quinto. et
etatis mee āno tricesimo t̄cio.
que etas in hoīe semp peccat⁹
habetur et peccatoz plena licet
peccanti in eadē etate ⁊ penitē

ti dñs libenci⁹ p̄cat dicēte ppha
delicta iuuentutis mee ⁊ ignorā
cias meas ne memineris dñe.
Peccata vō senectutis sūt pel
lima q̄a in hīs gaudēt demoia
et peccatoz psequuntur in hīs
crudelit̄ dicente eodē ppha. ne
picias me in tēpore senectutis.
quia dixerūt iūmici mei idest di
aboli mala michi et q̄ custodiūt
āiam meā filiū fecerūt in vñū
dicentes deus dereliquit eū p̄se
quimini et oprehendite q̄a non
est qui eripiat eū. tamen orans
dicit in penitēcia. deus ne elon
geris a me et usq; in senectā et
senium de⁹ ne derelinquas me.
Propterea tā iuuenes q̄ senes
meditent̄ in hoc opusculo et p
pendant magnam dei misericor
diam peccatoz adesse. et iſo
opusculū istud inter eosdē noie
tur peccatoz consolacio quia cū
legeritis dicatis deo. multiplica
sti magnificenciam tuam et con
uersus cōsolatus es me ad vitā
perhennem. Amen.

Versus.

Ut gaudere solz fessus iam nau
ta labore. **D**ehidematā diu litora
tuta vidēs. **N**aud aliter pressor
huius iam fine libelli. **E**xultat
viso lassus ⁊ ipse quidem. **L**aus
crusto detur fluit a quo quicqđ
habetur.

Ex plant lib' q' dicitur 2^a nota²
ab antiocho Confessario pprio 2^a
ut tuemus vso folio qro 2^a

[illegible]

